

ZÁKLADY KŘESŤANSKÉ VÝCHOVY

Ellen G. Whiteová

Obsah

Předmluva.....	4	38. Studenti Božími dělníky.....	119
1. Správná výchova.....	5	39. Slovo k studentům.....	121
Uzavřenost školy.....	6	40. Studujte Písmo ve vlastním zájmu.....	125
Tělesná degenerace.....	7	41. Práce a výchova.....	127
Důležitost domácí výchovy.....	8	42. Základ správné výchovy.....	135
Tělesná práce studentů.....	11	43. Střež se napodobování.....	136
2. Kristus vychovatelem.....	17	44. Rychlá příprava k dílu.....	137
3. Výzva k našim studentům.....	19	45. Podstata výchovy.....	150
4. Myšlenky o výchově.....	22	46. Pilné a důkladné vzdělání.....	152
5. Návštěva v kolejním městě.....	24	47. Knihy a autoři na našich školách.....	155
6. Domov a škola.....	25	48. Velká učebnice.....	158
7. Důležitost tělesného cviku.....	28	49. Vysokoškolské vzdělání.....	159
8. Danielova poctivost ve zkoušce.....	30	50. Božský učitel.....	161
9. Důležitost výchovy.....	32	51. Právě vzdělání.....	165
Důležitost výchovy.....	34	52. Tělesná práce.....	170
10. Nebezpečí četby nevěreckých a vymyšlených knih.....	36	53. Výchovný vliv okolí.....	173
11. Školy starých Židů.....	37	54. Důležitost tělovýchovy.....	175
12. Námluvy a manželství.....	39	55. Právě vyšší vzdělání.....	177
13. Důležitost výcviku v díle Božím.....	42	56. Kristův příklad ve srovnání s formalismem.....	181
14. Správná výchova mladých.....	44	57. Božský příklad.....	183
15. Hodnota biblického studia.....	48	58. Písmo, nejdůležitější kniha pro výchovu v našich školách.....	184
16. Kniha knih.....	51	59. Správná kázeň ve škole.....	188
17. Odpovědnost rodičů.....	55	60. Bible na našich školách.....	193
18. Vzdělání a zdrav.....	58	61. Zvláštní svědectví o politikaření.....	196
19. Domácí vzdělání.....	60	Učitelům a ředitelům našich škol.....	196
20. Duševní opilci.....	65	62. Zasévání při všech vodách.....	200
21. Knihy v našich školách.....	67	63. Práce našich přípravných škol.....	201
22. Jediný bezpečný vychovatel je učitel pravdy.....	70	Není čas na odkládání.....	201
23. Poklady, jež uchováme v mysli.....	73	Povinnost dnešní doby.....	201
24. Věda o spasení, první z věd.....	75	64. Obytná střediska kolem ústavů.....	203
25. Příkladnost křesťanského charakteru učitelů a studentů.....	77	Potřeba posvěcených pracovníků.....	203
26. Moudrostí svět Boha nepoznal.....	79	Tendence k vytváření obytných středisek.....	203
27. Vztah vzdělání a díla Božího.....	81	65. Naučení ze Šalomounova života.....	206
28. Potřebujeme vycvičené pracovníky.....	86	„Oddělte se“.....	206
29. Učitelům a studentům.....	89	Nebiblické svazky.....	206
30. Nejlepší vzdělání a jeho účel.....	94	Práce v ústavech.....	207
31. Kristus jako učitel.....	96	66. Učitelé příkladem křesťanské poctivosti.....	209
32. Nejpodstatnější vzdělání evangelijních pracovníků.....	98	67. Podstata výchovy.....	213
33. Studenti si rozhodují o svém osudu.....	99	68. Poselství učitelům.....	215
34. Formálnost a nikoli organizace je zlem.....	102	69. O prospěšném opatření pro naše školy.....	217
35. Učitelům.....	105	70. Učiteli, poznej sám sebe.....	219
36. Vylučování studentů.....	112	71. Práce před námi.....	221
37. Studentům koleje v Battle Creek.....	116	72. Rada učitelům.....	223
		73. Opravdový ideál pro naši mládež.....	226
		74. Poselství naší mládeži.....	228

(PO ÚPRAVÁCH BEZ KONTROLY)

Název anglického originálu: *FUNDAMENTALS OF CHRISTIAN EDUCATION (1923) – FE*

Předmluva

První sbírka článků ze spisů paní E. G. Whitové o Křesťanské výchově vyšla v roce 1886. Tento sešitek, obsahující rady byl nazván: „Výběry ze Svědectví pojednávajících o výchově.“ Přetisk a rozšíření této brožury vyšel v roce 1893 pod názvem: „Křesťanská výchova.“ Později byl vydán dodatek ke „Křesťanské výchově“, který obsahoval dodatkový materiál. V roce 1897 vyšlo „Zvláštní svědectví o výchově“. Tento malý svazek obsahoval velice cenné články pro naše Učitele. Rady obsažené v této malé knížce nebyly ještě nikdy uveřejněny a tvořily značnou část autorčiných spisů o výchově v letech 1893-1898. V roce 1900 vyšel 6. sv. „Svědectví“. Tento svazek obsahoval část o výchově a zdůrazňoval potřebu výchovné reformy. *FE 5.1*

Kniha „Výchova“ byla vydána v roce 1903 a pojednávala o velkých problémech a zásadách ve školní práci, zatím co dílo: „Rady učitelům, rodičům a žákům“, r. 1913, obsahovalo mnoho drobných problémů které se vyskytují ve vychovatelské praxi. *FE 5.2*

Články pro tento svazek byly vybrány z mnoha jiných pramenů. Vybrali jsme je z: „Křesťanské výchovy“, „Zvláštního svědectví o výchově“, „Křesťanské střídmosti a biblické hygieny“, a časopisů „*Review and Herald*“, „*Signs of the Times*“, „*Youths Instructor*“ a „*Bible Echo*“. S výjimkou jednoho článku „Správná výchova“, nebyl dosud vytištěn žádný výběr z ostatních svazků autorčiných spisů. Dva rukopisné články „Vyloučení studentů“ a „Správná školní kázeň“ byly zařazeny s dovolením výboru pro vdávání spisů paní E. G. Whiteové a na radu bratří Generální konference. Tyto dva rukopisy byly napsány před více než 25. lety a v té době byly vhodné pro ředitele škol. Tyto dva články by se měly číst společně. *FE 5.3*

Všechny články jsou uveřejněny nezkrácené a jsou seřazeny chronologicky. Výhoda čtení soukromých článků, seřazených v pořadí jak byly napsány, má zvláštní cenu pro ty, jímž jde o historický souvis. Dodatkový seznam článků na konci jednotlivých kapitol; spolu s přehlednou tabulkou obsahu, tvoří téměř úplný seznam autorčiných spisů o křesťanské výchově. *FE 6.1*

Tato kniha vychází v naději, že bude neocenitelnou pomůckou pro stovky učitelů, kteří dosud neměli přednost tyto rady číst. Kéž by také byl probuzen nový zájem a studium u těch, kteří již tyto články četli a kéž bychom byli všichni v hloubce pohnuti, abychom uplatňovali zásady, tak jasně nám předložené. *FE 6.2*

VÝCHOVNÉ ODDĚLENÍ GENERÁLNÍ KONFERENCE

1. Správná výchova

Nejkrásnější úlohou, jaká kdy byla mužům a ženám svěřena, jest formování mladých duší. Výchově mládeže by měla být věnována největší péče a způsob vyučování by se měl přizpůsobit tak, aby byly probuzeny vysoké a šlechtivé síly rozumu. Rodiče i učitelé bývají obvykle nezpůsobilí správně vychovávat děti, pak-li se sami nejdříve nenaučili sebeovládání, trpělivosti, shovívavosti, něžnosti a lásce. Jak je důležité pro rodiče povolání správce a učitele. *FE 15.1*

Je čas pro výchovu dětí a čas pro vzdělání mladých; a je důležité, aby obě tyto složky byly ve škole v značné míře sloučené. Děti lze vychovávat k službě hříchu nebo k službě spravedlnosti. Časná výchova mládeže přetváří jejich povahu jak v jejich světském tak v náboženském životě. Šalomoun praví: „*Vyučuj mladého podle způsobu cesty jeho, nebo když se i zstará, neuchýlí se od ní.*“ (Př 22,6) Tato slova jsou jasná. Šalomoun při výchově doporučuje vést, vzdělávat a rozvíjet. Aby rodiče a učitelé mohli splnit svůj úkol, musí sami rozumět „cestě“, po které má dítě kráčet. To vyžaduje víc, než pouhé knižní vědomosti. To zahrnuje všechno co je dobré, ctnostné, spravedlivé a svaté. V tom je zahrnuta střídmost, zbožnost, bratrská láska, jakož i láska k Bohu a bližnímu. Dosažení tohoto cíle vyžaduje soustředění velké pozornosti jak při tělesné, duševní a duchovní tak i při náboženské výchově mládeže. *FE 15.2*

Výchova dětí v domově i ve škole by se neměla podobat výchově němých zvířat, protože děti mají rozumovou vůli, kterou třeba usměrnit, aby ovládala všechny jejich síly. Němá zvířata musí být cvičena, protože nemají rozum a vědomí, ale lidskou mysl třeba vychovávat k sebeovládání. Musí být vychovávána k ovládnutí celé lidské bytosti, zatím co zvířata kontroluje majitel a cvičí je, aby ho poslouchala. Majitel je rozumem, myslí i vůli svého zvířete. Dítě lze také vychovávat, aby jako zvíře nemělo svou vlastní vůli. Dokonce i jeho individualita může splynout s tím, kdo ho vychovává. Jeho vůle je pak ve všem podřízena vůli jeho učitele. *FE 15.3*

Takto vychované děti budou vždy trpět nedostatkem mravní odvahy a osobní odpovědnosti. Nebyly vedeny aby jednaly podle svého rozumu a zásad; jejich vůli ovládl někdo jiný a mysl nebyla vedena, aby se cvikem rozvila a zesílila. Takové dítky nebyly usměrněny a ukázněny, aby v případě nutnosti vynakládali své největší úsilí podle svých tělesných i duševních schopností. Učitelé by se neměli zastavit zde, ale měli by věnovat zvláštní pozornost pěstování slabších schopností, aby všechny jejich síly byly cvičeny *FE 16.1*

A vedeny od jednoho stupně síly k druhému, aby mysl mohla dospět patřičné výšky. Je mnoho rodin jejichž děti jsou zdánlivě dobře vychovány, pokud jsou pod obvyklou kázní. Jakmile však takový směrný systém pomine, nejsou schopny samostatně přemýšlet, jednat a rozhodovat. Tyto děti byly tak dlouho pod železnou kázní, která jim nedovolovala myslet a jednat samostatně i v naléhavých případech, tak že postrádají jakoukoli sebejistotu jednání podle vlastního úsudku a náhledu. Jakmile odejdou od svých rodičů a musí jednat samostatně, lehce je pak nesprávným směrem vedou názory jiných. V praktickém životě nemají stálou povahu. V životě až dosud nebyly odkázány na svůj vlastní úsudek a proto se jejich mysl správně nerozvíjela a nesílila. Tyto děti byli tak dlouho ovládány rodiči, že se na ně zcela spoléhají. Jejich rodiče jsou jim myslí a rozumem. *FE 16.2*

Naproti tomu bychom neměli mladé lidi cele ponechat smýšlet a jednat nezávisle od úsudku rodičů a učitelů. Děti třeba vychovat úctě k zkušenému úsudku, aby se dali usměrnit svými rodiči a učiteli. Měli by být vychovány tak, aby jejich myšlení bylo v souladu s myšlením rodičů a učitelů, a třeba je poučovat tak, aby dbaly jejich rad. Potom, když vyjdou zpod ochranné ruky rodičů a učitelů, jejich povaha se nebude podobat třtině klátící se větrem. *FE 17.1*

Přísná výchova mládeže, bez správného vedení k samostatnému smýšlení a jednání podle vlastních schopností a uvážení, možností duševního rozvoje, pocitu sebeúcty a jistoty ve vlastní schopnosti k jednání i rozhodování, odchová nám mládež duševně i duchovně slabou. Když budou muset potom stát a jednat ve světě sami za sebe, bude zřejmé, že byli cvičeni jako zvířata na ne vychovávání. Jejich vůle, místo aby byla vedena, byla donucována k úplnému podřízení se tvrdé kázní rodičů a učitelů. *FE 17.2*

Rodiče a učitelé, kteří se chlubí, že plně ovládají mysl a vůli svých dětí, by se jistě přestali pyšnit, kdyby viděli budoucnost svých dětí, které ovládali strachem a mocí. Ony jsou většinou zcela nepřipraveny vzít na sebe tvrdé životní odpovědnosti. Když pak tito mladí lidé nejsou pod vedením rodičů a učitelů, a jsou přinuceni jednat samostatně, často nastoupí na špatnou cestu a jsou vydáni na pospas pokušení. Jejich život je neúspěšný a podobné nedostatky vykazuje i jejich náboženský život. Kdyby učitelé dětí a mládeže mohli vidět budoucí výsledky této nesprávné výchovy, jistě by změnili svůj výchovný systém. Učitelé, kteří se spokojí s úplným ovládním vůle svých žáků, nejsou úspěšnými vychovateli, i když se jim to může zdánlivě zamlouvat. *FE 17.3*

Bůh nikdy neurčil, aby lidská mysl byla zcela ovládána druhou. A ti, kteří se snaží, aby osobnost žáků splynula s jejich osobností, a chtějí být žákům myslí, vůlí i svědomím, přijímají na sebe vážnou odpovědnost. Takoví žáci mohou při různých příležitostech projevit zdání dobře vycvičených vojáků. Když však jsou zbaveni ohrad výchovy, zjeví se nedostatek jejich samostatného jednání a pevných zásad. Ti, kteří si vytknou cíl vychovat žáky pevných zásad a připravují je pro každé životní okolnosti, jsou nejužitečnějšími a trvale nejúspěšnějšími učiteli. Možná, že jejich práce nezjevuje povrchnímu pozorovateli ten nejlepší prospěch a jejich práce není tolik oceňována jako těch učitelů, kteří drží mysl a vůli žáků absolutní autoritou, avšak budoucnost žáků ukáže ovoce lepšího výchovného systému. *FE 18.1*

Je nebezpečím rodičů a učitelů, že příliš mnoho neutvrzují a rozkazují, zatím však k svým dětem a žákům nemají správný společenský vztah. Často se chovají příliš zdrženlivě svoji nadřazenost projevují chladným, nesympatickým způsobem, čímž nemohou získat srdce svých dětí a žáků. Kdyby si chtěli připoutat děti k sobě a projevit jim lásku a zájem o všechno jejich úsilí, sport nevyjímaje, a sami by se stali dětmi v dětské společnosti, děti by byli velmi šťastné, a oplácely by jim láskou a důvěrou. Děti by si nadevše vážily a milovaly autoritu rodičů a učitelů. *FE 18.2*

Vlastností a zásadám učitele by se měla připsat větší důležitost než literárnímu vzdělání. Je-li to poctivým křesťanem, bude cítit potřebu stejného zájmu v tělesné, duševní, mravní i duchovní výchově mládeže. Aby mohl šířit správný vliv, měl by se důkladně ovládat, a jeho vlastní srdce by mělo překypovat láskou k žákům, která bude zřejmá z jeho pohledů, slov i jednání. Měl by mít ustálený charakter a pak může formovat mysl žáků a vést je k přemýšlení. Časná výchova mládeže obvykle vytváří jejich charakter pro život. Vychovatelé mládeže by měli velmi pečlivě prozkoumávat duševní vlastnosti mladých, aby dovedli lépe usměrnit jejich síly k nejvznešenějším účelům. *FE 19.1*

Uzavřenost školy

Výchovný systém minulých generací zhoubně působil na zdraví a vůbec na život. Mnoho mladých dětí strávilo denně pět hodin v školních místnostech nedostatečně větraných malým prostorem pro zdravou pohodu žáků. Vzduch v takovém prostředí byl brzy jedem pro plíce jež ho vdechovaly. Malé děti, se svými slabými údy i svaly a nerozvinutým mozkiem byly uvnitř, ovšem ke své škodě. Mnozí z nich mají pouze slabý základ do života. Dennodenní uzavření ve škole je činí nervózními a nemocnými. Jejich tělo není vyvinuto pro vyčerpanost nervového systému. A když zdroj života zhasíná, rodiče i učitelé si neuvědomují, že na uhašení měli přímý vliv. Když stojí sklíčením rodiče nad hrobem svých dětí, považují svůj zármutek za zvláštní cesty Prozřetelnosti, zatím co neomluvitelná nevědomost jejich vlastního jednání zničila život jejich dětí. Takové obviňování Prozřetelnosti je rouhání. Bůh chce, aby dívky žily a aby byly ukázněné, aby měly krásný charakter, velebily a chválily Ho v tomto světě i v budoucím. *FE 19.2*

Rodiče a učitelé přebírají na sebe odpovědnost za výchovu dětí, ale necítí před Bohem zodpovědnost, seznámit se s tělesným organismem žáků, aby mohli moudře zacházet s jejich tělesnou soustavou a uchovat jejich život a zdraví. Tisíce dětí umírá nevědomostí rodičů a učitelů. Matky často stráví hodiny nad vyšíváním a šitím nových oblečení sobě nebo dětem, jen pro obdiv, a při tom se vymlouvají, že nemají čas ke čtení a k získání nutného poučení, aby mohly pečovat o zdraví svých dětí. Myslí si, že sebemenší starosti o tělo mohou cele svěřit lékařům. Mnozí rodiče obětují zdraví a život vlastních dětí proto, aby se mohli přizpůsobit módě a zvykům. *FE 20.1*

Obeznamiti se s obdivuhodným lidským organismem, soustavou kostí, svalů, žaludku, jater, vnitřností, srdce a kůže, rozumět závislosti jednoho orgánu na druhém pro prospěšnou činnost všech, je studium, o které se mnoho matek nezajímá. Ony nevědí nic o tom, jak tělo ovlivňuje mysl a jak opět mysl působí na tělo. Mysl, která je do určité míry omezená, toto nepochopí. Každý orgán v těle byl stvořen k tomu, aby sloužil mysli. Mysl je hlavním orgánem v těle. Děti mohou jísti maso zvířat, ostrá jídla, máslo, sýry, vepřové maso, tukové pečivo a koření. Mohou jísti nepravidelně a mezi hlavním jídlem nezdravé pokrmy. Avšak tyto věci narušují pořádek funkce žaludku, vydraždí nervy do nepřírozené činnosti a oslabují mozek. Rodiče si uvědomují, že zasévají semeno, které přinese jen nemoc a smrt. FE 20.2

Mnoho dětí bylo pro život zmrzačeno stálým vypětím duševních sil mozku a nedbalostí o vybudování tělesných sil mozku a nedbalostí o vybudování tělesných sil. Mnozí zemřeli v dětství v důsledku životních návyků nerozumných rodičů a učitelů, kteří přepínali jejich mladé duševní síly příliš malé pro uzavřenost školního prostředí. Na jejich mysle byly kladeny příliš velké požadavky, když ještě k tomu neměli býti povoláni, ale spíše zdržováni, dokud jejich tělesná soustava nebyla dosti silná, aby snesla duševní námahu. Malé děti by měly být ponechány volné jako jehňátka, aby mohly běhat ve volné přírodě, aby byly volné a šťastné a aby nejpříznivější příležitosti jim položily základy zdravé tělesné soustavy. FE 21.1

Rodiče by měli býti jedinými učiteli dětí, dokud nedosáhly věku 8-10 let. Pokud to jejich mysl pochopí, měli by rodiče před nimi otvírat velkou knihu Boží přírody. Matka by měla pěstovat méně okázalosti v domově a neztrácet čas na přípravu svého přepychového oděvu, ale měla by si najít čas pro vzdělání své i svých dětí a pro lásku ke kráse poupat a květin. Když přitom upozorňuje děti na rozličnost barev a rozmanitost tvarů rostlin, může je seznámit s Bohem, který stvořil všechny tyto krásné věci, jež je vábí a těší. Ony mohou vést jejich mysl ke Stvořiteli a probudit jejich plachá srdce k lásce k nebeskému Otci, který jim projevuje velkou lásku. Rodiče mohou spojit Boha s celým Jeho stvořeným dílem. Pro děti od 8-10 let by měla být volná příroda, uprostřed rozvíjejících se květin a přírodních nádherných scénérií učebnou. A jejich jedinou učebnicí by měla být pokladnice přírody. Na tyto lekce vštípeny v mysl mladých dětí uprostřed krásných, půvabných míst přírody děti nikdy nezapomenou. FE 21.2

Aby dítky a mládež byla zdravá, radostná a čilá, a dobré vyvinutými svaly a mozkiem, měly by být co nejvíce ve volné přírodě, míti vhodně přizpůsobené zaměstnání i zábavu. Děti a mladí, kteří jsou ve škole uzavřeni ke knihám, nemohou mít zdravou tělesnou soustavu. Cvičení mozku při studiu bez vhodného tělesného cvičení, vede k přetížení mozku a krevní oběh tělesnou soustavou je nevyrovnaný. Mozek má příliš mnoho krve a končetiny příliš málo. V takovém případě by měly být zavedeny zásady, upravující jejich studium na určité hodiny a část jejich času by měla býti věnována tělesné práci. A když jejich zvyky v jídle, odívání a spaní jsou ve shodě s tělesným zákonem, mohou získat vzdělání bez obětování tělesného a duševního zdraví. FE 21.3

Tělesná degenerace

Kniha Genesis zcela jasně popisuje život jednotlivce a společnosti, nemáme však ani jeden záznam o tom, že by se narodilo dítě slepé, hluché, zmrzačené, znetvořené nebo slabomyslné. Není zaznamenán ani jeden případ přirozené smrti kojence, v době dětství nebo v jinošství. Není ani jeden záznam, kdyby muž nebo žena zemřeli v nemoci. Úmrtní oznámení zní v této knize takto: „*A tak bylo všech dnů Adamových, v kterýchž byl živ, devět set a třiceti let, i umřel.*“ „*I bylo všech dnů Setových devět set a dvanácte let i umřel.*“ O ostatních čteme: „*Dožil se vysokého stáří a zemřel.*“ Byl velmi vzácný případ, kdy syn zemřel dříve než otec, takže taková událost byla považována za hodnou záznamu: „*Umřel pak Háran prve než Tare – Otec jeho.*“ Háran byl otcem dětí dříve než zemřel. FE 22.1

Bůh obdařil člověka tak velkou životní silou, že mohl odolávat náporu nemocí, kterým je vystaven život, následující převrácené zvyky a pokračují po celých šest tisíc let. Tato skutečnost nás sama o sobě dostatečně přesvědčuje, jakou silou a elektrickou energií obdařil Bůh člověka při stvoření. Trvalo to více než dva tisíce let zločinnosti a hovění nízkým vášním, které přinesly tělesné nemoci do života v té nejvyšší míře. Kdyby Adam při svém stvoření nebyl vybaven dvacet krát

větší životní silou než ji vlastní dnešní člověk, život, s jeho nynějšími způsoby porušování přírodního zákona, by už dávno vyhynul. V době Kristova prvního příchodu život tak rychle degeneroval, že nahromaděné nemoci tolik tížily tehdejší lidské pokolení, že rozmnožily proud strasti a břemeno nevyslovitelné bídy. *FE 22.2*

Byl mi představen zoufalý stav světa přítomné doby. Od doby Adamova pádu lidstvo degenerovalo. Byly mi ukázány některé důvody politováníhodného stavu mužů a žen, obrazně načrtnuté Bohem. A vědomí toho, kolik má být vykonáno k zadržení tělesného, duševního i duchovního úpadku, způsobilo onemocnění a slabost mého srdce. Bůh nikdy nestvořil život v tak oslabeném stavu, v jakém se nyní nachází. Tento stav není dílem Všemohoucího, ale lidským. Je způsoben špatnými zvyky, zneužitím a porušováním zákonů, které Boha opravují k vládě nad lidskou existencí. Pokušením povolit chutě Adam a Eva padli první ze svého vysokého, svatého a šťastného postavení. A stejným pokušením se oslabuje lidské pokolení. Oni dovolili, aby je ovládla chuť a vášně a přiměla je k podrobení rozumu a moudrosti. *FE 23.1*

Porušování tělesných zákonů se svými důsledky lidské utrpení převládaly již tak dlouho, že lidé považují přítomný dav nemoci, utrpení, slabosti a předčasné smrti za určený úděl lidstva. Člověk vyšel z ruky Stvořitele dokonalý a krásný a měl takovou životní sílu, že si ho vyžádalo víc než tisíc let zkaženosti jeho chutí a vášní a všeobecného porušení fyzického zákona, než vědomě odpadl od vznešeného života. Pozdější generace pocítily tíhu neduhů a nemocí stále rychleji a tíživěji s každým přicházejícím pokolením. Životní síly byly značně zeslabené požitkářstvím v chuti a smyslovými vášněmi. *FE 23.2*

Patriarchové od Adama k Noemovi, až na několik výjimek, žili téměř tisíc let. Od dob Noemových se délka života zkracovala. Nemocemi postižení byli přiváděni ke Kristu z každé obce, města i vesnice, aby Jím byli uzdraveni, neboť byli postiženi všemi druhy nemoci. A nemoci byly nepřetržitě na vzestupu během následujících pokolení, jak je z tehdejších dob známo. Pokračujícím porušováním životních zákonů stoupala úmrtnost do strašných rozměrů. Věk lidského života se zkrátil natolik, že nynější pokolení spěje ke hrobu dokonce dříve než před lety, v nichž pokolení žila prvních pět tisíc let po tom, co stvoření přišlo na jeviště dějin. *FE 24.1*

Nemoci se dědily z rodičů na děti, z pokolení na pokolení. Nemluvňata v kolébce jsou nešťastné a trpí za hříchy rodičů, které snižovaly jejich životní síly. Jejich špatné zvyky v jídle a oblékání a všeobecná prostopášnost se přenášely jako dědictví na jejich děti. Mnozí se narodili se slabými nervy, znetvoření, slepí, hluchí a velké množství má nedostatečně vyvinuté duševní schopnosti. Nezvyklý nedostatek zásad, který charakterizuje toto pokolení a který se projevuje v jejich bezohlednosti k zákonům života a zdraví, je překvapující Neznalost v tomto předmětu převládá, zatím co kolem nich září světlo. Mnoho se starají o to co budu jíst, co budu pít a čím se obléknu? Přes všechno, co je řečeno a psáno o tom, jak bychom měli zacházet se svým tělem, jest chuť tak velkým zákonem, že všeobecně ovládá muže i ženy. *FE 24.2*

Mravní síly jsou zeslabené, protože mužové a ženy se nechtějí řídit zdravotními zákony a udělat si z tohoto důležitého předmětu osobní povinnost. Rodiče odkazují svým potomkům vlastní převrácené zvyky a odporné nemoci, které otravují krev a oslabují mozek. Množství mužů a žen zůstává v neznalosti zákonů života a vyhovují chuti a vášni na úkor rozumu a ducha, a zdá se, jakoby byli odkázáni v nevědomosti na výsledek vlastního porušování přírodních zákonů. Vyhovují zkažené chuti a tím se pomalu otravují, což poškozuje krev a podlamuje nervové síly, a jako následek jim přináší nemoci a smrt. Přátelé nazývají výsledek jejich způsobu života cestou Prozřetelnosti. V tomto případě urážejí nebesa. Bouří se proti přírodnímu zákonu a jsou potrestáni za potupu Jeho zákona. Utrpení a smrt vítězí všude, zvláště mezi dětmi. Jak velký jest rozdíl mezi tímto pokolením a tím, které žilo během prvních dvou tisíciletí! *FE 24.3*

Důležitost domácí výchovy

Tázala jsem se, zda tomuto přílivu bídy nemůže býti zabráněno a zda může být vykonáno něco, co by zabránilo mládež tohoto pokolení od zkázy, které jim hrozí. Bylo mi ukázáno, že jednou z příčin existujícího žalostného stavu je ta, že rodiče necítí nutnost vychovat své děti, aby se řídily podle tělesného zákona. Matky milují své děti zbožňující láskou a vyhovují jejich chuti i když vědí, že to

škodí jejich zdraví a přináší jen nemoci a neštěstí. Tato krutá laskavost je projevována ve značné míře v nynějším pokolení. Touhy dětí jsou uspokojovány za cenu zdraví i štěstí, neboť pro matku je v přítomnosti snaze dětem vyhovět, než-li odmítnout to, čeho si děti hlavně žádají. *FE 25.1*

Takové semeno, které matky zasejí, vyroste a přinese ovoce. Děti nejsou vychovány, aby ovládaly chuť a omezovaly své touhy. A proto se stávají sobeckými, dotěrnými, neposlušnými, nedvděčnými a nesvatými. Matky, které takto vykonávají svou úlohu, budou s hořkostí sklízet to, co samy zasely. Ony hřešily proti nebi i proti svým dětem, a Bůh je bude za to volat k odpovědnosti. *FE 25.2*

Kdyby byla výchova po mnoho generací dobře vedena, podle zcela jiného plánu, mládež tohoto pokolení by nebyla nyní tak špatná a zkažená. Vedoucí a učitelé škol by měli rozumět fyziologii a měli by mít zájem nejen mládež vzdělávat ve vědě, ale učit ji, jak si uchovat zdraví, aby mohla užívat své vědomosti, které obdržela k nejvyšším cílům. Pro takové příležitosti by měl být při škole ústav, který by měl zřízená různá pracovní odvětví, kde by studenti mohli být zaměstnáni a vhodně se procvičovali kromě školního vyučování. *FE 26.1*

Zaměstnání a pobavení studentů by měly být vhodně přizpůsobeny k tělesným zákonům a měly by být upraveny tak, aby jim zachovaly zdravý stav všech sil těla i ducha. Pak by si studenti měli osvojit znalosti praktického povolání, a vedle toho se vzdělávat literárně; Studenti ve škole by měli mít probuzené mravní vědomí, aby viděli a cítili, že společnost si na ně činí nárok, a že by měli žít v poslušnosti přírodních zákonů a podle možnosti a vlivu, poučením a příkladem, býti k užitku a k požehnání společnosti. Mládeži by se mělo vštípit to, o čem se stále ve společnosti hovoří a sice, všichni mají moc spět k šlechtivosti a dokonalosti nebo klesat a snižovat se. Hlavním studiem mládeže by mělo být sebepoznávání a získávání vědomostí jak si uchovat zdraví. *FE 26.2*

Mnozí z rodičů nechávají své děti ve škole téměř po celý rok. Tyto děti studují pravidelně a mechanicky ale vědomosti si v mysli neuchovávají. Mnozí z těchto studentů jsou většinou neschopní pro duševní život. Jednotvárnost ustavičného studia unavuje mysl a pak se málo zajímají o vyučování a trápí se přílišnými požadavky učebnic. Nemají vnitřní lásku k přemýšlení a touhu po dosažení vědomosti. Nezvykají si přemýšlet a bádát. *FE 26.3*

Je velmi potřebné dát dětem správnou výchovu, aby mohly býti užitečnými světu. Ale každé úsilí, které povyšuje duševní vzdělání nad duchovní výchovu, je špatně usměrněno. Vyučování, vzdělání zušlechťování a zjemňování mládeže a dětí, by mělo být hlavním posláním rodičů a učitelů. Důkladných badatelů a logických myslitelů je málo, protože špatný vliv jiných brzdil rozvoj rozumu. Domněnka rodičů a učitelů, že ustavičné studium posílí rozum, se ukázala mylnou v noha případech to měla opačný účinek. *FE 27.1*

Mnoho rodičů a učitelů se dopouští v časně výchově dětí chyb tím, že se domnívají, že největší pozornost se má věnovat tělesné soustavě, že zdravý stav těla a mozku může býti zajištěn. Bylo zvykem přimět děti, aby navštěvovaly školu když ještě byly malé a potřebovaly matčinu péči. Když jsou v útlém věku často uzavřeny ve špatně větraných školních místnostech, kde sedí v nesprávné poloze a uboze postavených lavicích, mladé a slabé tělesné ústrojí se později deformuje. *FE 27.2*

Tento stav a zvyky mladých let se často objevují i ve věku dospělosti. Můžete ohýbat mladý stromek do všech možných tvarů jak chcete, když zůstane a roste tak, jak jste jej ohnuli, bude to znetvořený strom a bude svědčit o násilí a potupě, kterou jste mu způsobili. Po mnoha letech růstu se můžete snažit strom narovnat, ale všechno vaše úsilí bude marné. Strom zůstane provždy ohnutý. A stejně je tomu i s myslí mladých. Oni musí býti opatrní a pečlivě vychovávaní již v dětství. Mohou být vychováni v dobrém nebo špatném směru a v budoucnosti budou žít takovým způsobem, v jakém byli vedeni v mládí. Vlastnosti přijaté v mládí se rozvinou spolu s tělesným růstem a zesílí přibývajícím silou a obyčejně jsou v pozdějším životě jen dorostlým ovocem. *FE 27.3*

Žijeme v době, kdy je téměř všechno povrchní. Lidé jsou povahově rozkolísaní a nestálí, protože od kolébky je výchova a vzdělání povrchní. Povaha mládeže je budována na sypkém písku. Sebezapření a sebeovládání nebyly do jejich povah vtisknuty. Byli hýčkáni a rozmazlováni až se stali neužitečnými pro praktický život. Lásky k zábavám ovládala mysl a dítky si lichotily a dovolovaly mnohé ke své zkáze. Děti by měly býti vedeny a vychovávány tak, aby počítaly s pokušením, těžkostmi a nebezpečím. Měly by býti vychovávány k sebeovládání a tak ušlechtilé překonávaly těžkosti; a když samy ze své vůle neupadnou do nebezpečí a zbytečně se nevydají na cestu poku-

šení, když se budou vyhýbat zlému vlivu a špatné společnosti, budou mít silný charakter, budou zastánci pravdy a obhájci zásad a tak vykročí v Boží síle s neposkvrněnou mravností. Když správně vychování lidé, složí v Bohu svou naději, jejich duchovní síly obstojí i v té největší zkoušce. *FE 28.1*

Ale málokterí rodiče si uvědomují, že děti jsou takové, jak je vychoval jejich vlastní příklad a kázeň a že jsou zodpovědní za vybudování dětského charakteru. Kdyby srdce křesťanských rodičů byla poslušná Boží vůli, uposlechli by nebeského Učitele: „*Ale hledejte nejprve království Božího a spravedlnosti jeho a toto vše bude vám přidáno.*“ Kdyby ti, kteří vyznávají, že jsou Kristovými následovníky, vždy jednali takto, byli by nejen svým dětem, ale i nevěřícímu světu příkladem, který by správně představoval náboženství Písma. *FE 28.2*

Kdyby křesťanští rodiče poslouchali požadavky Božského Učitele, zachovávali by jednoduchost v jídle i v oblékání a více by žili v souhlase s přírodním zákonem. Nevěnovali by tolik času okázalému životu, nestarali by se a ne nesli by břímě, které na ně Kristus nevložil, ale výslovně přikázal, aby se mu vyhnuli. Kdyby Království Boží a jeho spravedlnost byly tím prvním a nadevše důležitým pro rodiče, drahocenný čas by nebyl ztracen zbytečným vnějším ozdobováním, zatím co mysl dětí je většinou zcela zanedbávána. Mnohými rodiči je drahocenný čas věnován na okázalé oblékání dětí a ve snaze, aby jejich zábavné prostředí bylo zkrášleno, mnohem lépe by bylo, aby rodiče strávili čas vzděláním vlastní mysli, aby byli schopni správně vychovat své děti. K záchraně a štěstí rodičů, není nutné utrácet drahocenný čas zkoušky, jež jim Bůh propůjčil, k oblékání, návštěvám a pomluvám. *FE 29.1*

Mnoho rodičů se omlouvá tím, že mají tolik práce, že nemají čas k vlastnímu pečlivějšímu přemýšlení, aby tak vychovali i své děti pro praktický život anebo je učili, jak by se staly jehňátky v Kristově ovčinci. Až bude konečné vyřešení všech záležitostí, kdy případ každého bude rozhodnut a skutečnost věčného života bude odkryta našim zrakům, v přítomnosti Boha a Beránka a všech jeho svatých andělů, tehdy si rodiče uvědomí nekonečnou cenu špatně stráveného času. Mnozí uvidí, že jejich vlastní způsob života rozhodl o osudu dětí. Nejen že opomněli sami si zajistit slova uznání od Krále slávy. „*To dobře, služebníče dobrý a věrný... vejdi v radost Pána svého.*“ Nýbrž uslyší strašné odsouzení nad svými dětmi; „Zavržen!“ Toto provždy vyloučí děti z nebeské radosti a slávy a z Boží přítomnosti. A jim samým se také dostane odsouzení: „*Zavržen jsi služebníče zlý a lenivý.*“ Ježíš nikdy ne řekne: „*To dobře*“ těm, kteří si nezískali „to dobré“ životem plným víry, sebezapřením a sebeobětováním, aby mohli jiným prokazovat dobro a vyvýšit Boží slávu. Ti, kteří žijí zásadně jen pro to, aby uspokojili sami sebe, namísto aby jiným prokazovali dobro, setkájí se s nekonečnou ztrátou. *FE 29.2*

Kdyby mohli býti rodiče probuzeni k pocitu strašné zodpovědnosti, které na nich spočívá ve výchovné práci dětí, věnovali by více času modlitbě a méně zbytečné okázalosti. Přemýšleli by, studovali a opravdově by se modlili k Bohu o moudrost a božskou pomoc, aby mohli své děti vychovat tak, aby rozvoj jejich charakteru mohl Bůh schválit. Jejich snahou by nemělo být umět vychovat děti, aby byly chváleny a ctěny světem, ale aby v nich mohli výchovou utvářet krásnou povahu, s kterou Bůh bude souhlasit. *FE 30.1*

Je potřebné více studia a vážných modliteb o nebeskou moudrost, abychom uměli zacházet s mladými srdci, neboť velmi záleží na tom, jak rodiče usměrní myšlenky a vůli svých dětí. Správně a v pravý čas tyto myšlenky usměrnit jest nejdůležitější úlohou, neboť jejich věčnost může záviset na rozhodnutích, která byla učiněna v rozhodujících chvílích. Jak je proto důležité, když jsou myšlenky rodičů co možná nejvíce oproštěny od zmatků a pečování o pozemské věci, aby mohli myslet a jednat s klidnou rozvahou, moudře a laskavě a záchranu svých dětí učinit prvním a nejvyšším cílem. Velký cíl, který by se rodiče měli snažit získat pro své drahé děti, jest vnitřní zbožnost. Rodiče by neměli dovolit, aby častí návštěvníci a cizí lidé dělali si právo na jejich pozornost, olupující je o čas, který má životně důležitou cenu a když je promarněny olupuje rodiče a příležitosti, děti každodenně trpělivě poučovat, a umožnit jim, aby jejich rozvíjející se mysl měla správný vývojový směr. *FE 30.2*

Běh života jest příliš krátký než aby byl zbytečně promrhán a všelijak promarněn neužitečnými návštěvami, zbytečným oblékáním jen pro obdiv anebo vzrušující zábavu. Nemůžeme si dovolit utrácet čas, který nám Bůh propůjčil, abychom v něm obšťastňovali spolubližní a shromažďovali si tak poklad v nebi. Nemáme příliš mnoho času na pečování o zbytečné věci. Čas máme věnovat ke

vzdělání vlastních srdcí a myslí, abychom byli způsobilí pro své životní dílo. Zanedbáním těchto hlavních povinností a přizpůsobením se zvykům a obyčejům módy a světské společnosti, přivedíme sobě i svým dětem velké zlo. *FE 31.1*

Matky, které musí vychovávat mladou mysl a utvářet povahu dětí, by neměly vyhledávat světské vzrušující zábavy, chtějí-li veselé a šťastné být. Mají životně důležitý úkol a nemohou si dovolit čas neužitečným způsobem strávit. Čas jest jedním z nejdůležitějších darů, kterým nás Bůh obdařil a podmínkou, že nás jednou volá k odpovědnosti. Mrhání času jest mrháním rozumu. Myšlenkové schopnosti lze vysoce rozvinout. Je povinností matek vzdělávat se a uchovat si čisté srdce. Měly by využít každou příležitost, ve které by dosáhly duševní a duchovní zdokonalení a býti tak schopny, zdokonalit i mysl svých dětí. Ti, kteří touží po společnosti jsou často neklidní, když nemohou někoho navštívit aneb sami přijmout návštěvu. Tací nemají moc přizpůsobit se okolnostem. Nutné povinné domácí povinnosti se jim zdají být všední a nezajímavé. Neradí se zapírají a kázní. Jejich mysl touží po změně a po vzrušujících místech světského života; děti jsou zanedbané, povoluje se jim v jejich náklonnostech a zaznamenávající anděl píše: „Neužitečný služebník.“ Bůh nám jasně naznačil, že naše myšlenky by neměly bezúčelně bloudit, ale v tomto životě bychom měli konat jen dobro. *FE 31.2*

Kdyby si rodiče uvědomili, že je vážnou, Bohem jim svěřenou povinností, vychovat dívky k prospěchu pozemského života a kdyby zdobili vnitřní chrám duše svých synů a dcer pro věčný život, spatřili bychom v lidské společnosti velkou změnu k lepšímu. Potom těžko probouzet duchovní vnímavost dětí, aby pochopily, co od nich Bůh žádá. Ale rodiče jsou čím dál tím bezstarostnější k výchově dětí pro užitečné poslání. Mnoho rodičů dovolí svým dětem napodobovat špatné zvyky a následovat své vlastní slabosti, a opomenou jim vštípit do jejich srdcí nebezpečí takového jednání a připomenout nutnost dát se vést zásadami. *FE 32.1*

Děti často začínají i malou práci s nadšením, brzy však znervózní, unaví se a zatouží po změně a chápou se něčeho jiného. A tak by mohly rozdělat několik věcí a když se narazí na sebemenší nesnáze, odloží všechnu práci; a tak nechávají jednu věc po druhé a nic nedokončí. Rodiče by neměli dovolit aby nespokojenost a touha po změně ovládala děti. Neměli by se tolik zaměstnávat zbytečnými starostmi, nebo jim nezbude čas na trpělivou výchovu rozvíjející se mysli. Několik povzbuzujících slov anebo malá pomoc v pravý čas je může přenést přes jejich starosti a nesnáze; a uspokojení, pocházející z radosti nad úspěchem dokončené práce, je povzbudí k větší námaze. *FE 32.2*

Některé děti jsou sklíčené a nestálé, a střídají jednu věc za druhou, protože jim chybí sebemenší podpora a postrádají povzbuzující slova. A tento nedostatek si nesou sebou do celého života. Každá věc, které se chopí, je bezúspěšná, protože nebyly vedeny k tomu, aby byly vytrvalé i v nesnázích a podobných okolnostech. Takto celý životní běh mnohých svědčí o stálém nezdaru, protože v mládí neměli správnou výchovu. Výchova, získaná v dětství a v mládí má vliv i na celou dobu jejich zaměstnání v dospělém věku a jejich náboženské zkušenosti nesou podobné známky. *FE 32.3*

Tělesná práce studentů

Nynějším plánem výchovy jsou široce otevřeny dveře pokušení mládeže. Přesto, že mají obvykle mnoho hodin studia, mají též mnoho volného času s nímž nevědí co dělat. Tyto volné hodiny jsou často stráveny nedbalým bezúčelným způsobem. Špatné zvyky jednoho napodobují ostatní a tak se rozšiřují nepěkné vlastnosti. Velmi mnoho mladých mužů, kteří byli doma správně nábožensky vedeni a kteří přicházejí do škol poměrně nevinní a ctnostní, se zkaží ve společnosti zlých kamarádů. Ztrácejí sebeúctu a šlechetné zásady. Nejsou připraveni kráčet cestou vzhůru, proto otupují své svědomí tak, že hřích se jim nezdá být tak neobvykle hříšný. Toto zlo, které existuje ve školách, jež jsou řízeny nynějšími plány, může býti z velké části napraveno, když bude studium spojeno s prací. Podobné zlo je i ve vyšších školách, jen ve větší míře; proto mnoho mladých je vychovááno ve zlu a jejich svědomí se otupuje. *FE 33.1*

Někteří rodiče přeceňují duševní sílu a dobré vlastností svých dětí. Zdá se, že neberou zřetel na to, že budou vystaveny nebezpečí podvodných vlivů zlé mládeže. Rodiče mají strach, když posílají děti do vzdálené školy, ale lichotí si, že když měly v domově dobrý příklad a náboženskou výchovu, že zůstanou věrné zásadám i v životě na vysoké škole. Mnozí rodiče mají jen slabou představu,

do jaké míry existuje nevázanost v takových výchovných ústavech. V mnoha případech rodiče i těžce pracovali a snášeli mnohou bídu v naději, že opatří dětem prostředky k dokončení studia. A po všech těchto snahách zažili trpké zkušenosti, když se děti vrátily ze studia s uvolněnými zvyky a se zničenou tělesnou soustavou. Často bývají vůči svým rodičům nezdvořilé, nevděčné a nesvaté. Oklamání rodiče, kteří byli takto odměněni nevděčnými dětmi, pak naříkají, že poslali děti od sebe, čímž byly vystaveny pokušení a vrátily se k rodičům tělesně, duševně zkažené. Se zklamanými naději a často zlomenými srdci, vidí své děti, do kterých vkládali velké naděje, jak spějí po cestě neřestí a bídě živoří. *FE 33.2*

Jsou však někteří, jež mají pevné zásady a kteří splní očekávání rodičů a učitelů. Obdobím studia procházejí s čistým svědomím a pokračují s dobrým tělesným stavem, mravně neposkvřeni zkaženým vlivem. Takových je však jen málo. *FE 34.1*

Někteří studenti se zcela oddávají studiu a celou svou mysl soustřeďují, aby získali určité vzdělání. Pracují duševně, ale tělesné síly nechávají v nečinnosti. Mozek je přepracovaný, ale svaly slábnou, protože nejsou cvičeny. Když pak tito studenti dokončí svá studia, je zřejmé, že získali své vzdělání za cenu života. Studovali ve dne i v noci, rok co rok, udržujíc svou mysl v neustálém napětí, zatím co opomněli dostatečně procvičit své svalstvo. Obětují vše pro získání vědomostí, ale spějí ke svému hrobu. *FE 34.2*

Mladé dívky se také často cele oddávají studiu a tím opomíjejí ostatní odvětví vzdělání, dokonce podstatnější pro praktický život než studium knih. A když získají určité vzdělání, jsou často neschopni pro praktický život. Stálým pobytem v uzavřených místnostech zanedbávaly své zdraví, ochuzovaly se o čistý nebeský vzduch a o Bohem darovaný sluneční svit. Tyto mladé dívky by měly přestoupit z takovýchto škol do zdravějších a studium by měly spojit s domácí prací a cvičením na čerstvém vzduchu. *FE 34.3*

Zdraví je velký poklad. Je to nejbohatší majetek, jaký může pozemšťan vlastnit. Bohatství, čest a učenost jsou drazé koupeny, jestliže jsou získány za cenu síly zdraví. Žádná z těchto vlastností a vědomostí nemůže zajistit štěstí, kde se nedostává zdraví. Je strašným hříchem zneužívat zdraví, které nám Bůh dal; neboť každé zneužití zdraví nás oslabuje pro život a máme z toho vždy škodu, i když získáme jakékoli vzdělání. *FE 35.1*

V mnoha případech, když jsou rodičové zámožní, necítí nutnost dát dětem výchovu k praktickým životním povinnostem, tak jako ve vědě. Neuvědomují si význam toho, aby dívky plně pochopily stavu pro celý budoucí život. Je povinností dětí, aby v případě neštěstí, uplatnily ušlechtilou samostatnost, znajíc, jak užívat svých rukou. Mají-li mnoho sil, nemohou býti chudými i když nemají ani haléře. Mnozí byli v mládí velmi bohatí, přišli však o všechno jmění, když je opustili rodiče, bratři a sestry, na jejichž výživě byli cele závislí. Jak je proto důležité, aby každý mladý člověk byl veden k práci, aby byl připraven pro každý případ nouze. Bohatství může být skutečnou kletbou, když ho jeho vlastníci stavějí do cesty svých synů a dcer, kteří by se mohli vzdělat pro užitečnou práci a byli připraveni pro praktický život. *FE 35.2*

Ti, kdo nejsou nuceni pracovat, často nemají dostatek pohybu nutného pro tělesné zdraví. Mladí lidé pro nedostatečné zaměstnání myslí i rukou zvykají si na lenost, často dostávají obávanou výchovu ulice k níž patří povalečství, kouření, pití a hra v karty. *FE 35.3*

Mladé děvčata čtou romány a odtahují se od práce pro své slabé zdraví. Slabost je důsledkem jejich nedostatečně cvičeného svalstva, které jim dal Bůh. Mohou se domnívat, že jsou příliš slabé pro domácí práci. Avšak zatím co háčkují a vyšívají a pečlivě pěstují své ruce a tvář, jejich starostmi obtížené matky se těžce namáhají s praním a žehlením jejich prádla. Tyto dívky nejsou křesťanky neboť přestupují páte přikázání. Nectí své rodiče. Pokárání si však nejvíce zasluhuje matka. Ona shovávala dcerám a omlouvala je, aby se nemusely dělit o domácí povinnosti, až se práce pro ně stala nechutnou a oni nacházejí zálibu a radost ve své lenivosti. Jedí, spí, čtou romány a mluví o módě, zatím co jejich život je zcela neužitečný. *FE 35.4*

V mnohých případech je právě chudoba požehnáním; neboť zachovává mládež a děti před zkázou nečinnosti. Tělesné, jakož i duchovní schopnosti měly by být náležitě vzdělávány a rozvíjeny. Rodiče by se měli především a ustavičně starat o to, aby jejich děti měly pevné zdraví, aby z nich byli zdraví mužové a ženy. Tohoto cíle nelze dosáhnout bez tělesného cviku. Děti by měli být

vyučeny práci v zájmu svého vlastního tělesného zdraví a mravního blaha, i kdyby zde nebyla nutnost dělat to z nouze. Jestliže chtějí mít čistou a ctnostnou povahu, potřebují přiměřenou a vyváženou práci, která zapojí do cviku všechno svalstvo. Uspokojení, které budou mít děti z užitečnosti a ze sebezapření, aby pomohli jiným, bude nejzdravější radostí z jaké se kdy těšily. Proč by majetní lidé měli sami sebe a své děti olupovat o toto veliké požehnání? *FE 36.1*

Rodiče, nečinnost je největší kletbou jaké kdy může postihnout mládež. Vaším dcerám by jste neměli dovolit polehávat v posteli do pozdního rána a vyspávat převzácné hodiny propůjčené jim Bohem, nýbrž vést je k tomu, by tyto chvíle využili k tomu nejlepšímu za co budou muset Jemu vydat počet. Matka velice škodí svým dcerám, když se stará o to oč by se spolu s ní měly starat ony v zájmu svého vlastního i budoucího blaha. Mnozí rodiče svou shovívavostí dovolují, aby jejich děti vyrůstaly v lhostejnosti a uspokojovaly svoji touhu po četbě románů, a zanedbají připravit je pro skutečný život. Romány a jiná nevhodná četba je největším zlem, v němž mládež si může libovat. Z čtenářek románů a zamilovaných příběhů nikdy nebudou dobré, praktické matky. Budují vzdušný palác, žijí v neskutečném a vysněném světě. Stávají se přecitlivělými a mají vrtošivou náladu. Jejich povrchní život jim nedovoluje zapojit se do jakékoli užitečné služby. Duševně zakrněly i když si mohou namlouvat, že jsou myšlenkově i svými způsoby na výši. Výcvik v domácí práci má tu největší hodnotu pro mladé děvčata *FE 36.2*

Tělesná práce nebude bránit vzdělávání rozumových schopností. Právě naopak. Přednosti získané fyzickou námahou vyrovnají povahu a zabrání duševní přepracovanosti. Námaha se přenesla na svalstvo a obtíženému mozku se uleví. Existuje mnoho unuděných, neužitečných děvčat, které práci pokládají za činnost dívkám nepřístojnou. Jejich povaha je však příliš průzračná a citlivému oku neunikne jejich skutečná bezcennost. Nuceně se usmívají a chechtají, a jsou samá strojenost. Zdá se jakoby nedovedli ani slova promluvit slušně a otevřeně; všechno překrucují, šišljají a tváří se hloupě. Jsou toto nějaké dámy. Nenarodili se jako pošetilé, nýbrž byly tak vychovány. K tomu, aby se některé děvče stalo dámou, není třeba mravní ochablosti, bezmocnosti, strojenosti a přetvářky. Zdravý duch si vyžaduje zdravé tělo. Tělesná zdatnost a praktická znalost všech domácích povinností nikdy nebude překážkou dobře vyvinutému intelektu; oboje je nanejvýš důležité pro ženu. *FE 37.1*

Všechny duševní síly by měly být zapojeny do činnosti a rozvíjet se, aby mužové a ženy, dosáhli vyváženou mysl. Svět je plný jednostranných mužů a žen, kteří se takovými stali proto, že část jejich schopností byla pěstována, zatím co ostatní nečinností zakrněly. Výchova většiny mladých selhala. Nadměrně studují zatím co zanedbávají to, co náleží k praktickému životu. Z mužů a žen se stávají rodiče, aniž by uvážili své zodpovědnosti a jejich potomci padají níž na žebříku lidství než jsou oni sami. Lidské pokolení takovým způsobem rychle degeneruje. Ustavičné studium na dnešních školách nepřipravuje mládež pro praktický život. Lidská mysl vyžaduje činnost. Není-li usměrněna správným směrem, bude činná nesprávným směrem. Pro duševní vyrovnanost by mělo být ve školách studium spojeno s prací. *FE 37.2*

V minulých generacích se mělo vykonat opatření pro rozsáhlejší výchovu. Vedle škol měla být zřízena polnohospodářská a dílenská odvětví. V těchto školách měli být také učitelé pro domácí práce. Každého dne by se měla určitá chvíle věnovat práci, aby tělesné a rozumové síly byly rovnoměrně cvičeny. Kdyby školy byly zbudovány na základě, o němž jsme se zmínili, nebylo by dnes tolik duševně nevyrovnaných lidí. *FE 38.1*

Pro Adama a Evu připravil Bůh překrásnou zahradu. Připravil pro ně všechno co si vyžadovaly jejich potřeby. Vysázel pro ně nejrůznější ovocné stromy. Štědře je obklopil svým bohatstvím. Užitečné a krásné stromy, líbezné květy, hýřivě pučící a kvetoucí kolem nich, neměly podlehnout žádnému porušení. Adam a Eva byli skutečně bohatí. Měli ráj. Adam byl pánem ve svém skvělém povolání. Nikdo nemůže pochybovat o té skutečnosti, že měl všeho dost. Bůh však věděl, že nebude šťasten, nebude-li zaměstnán. Dal mu proto určitou práci; měl pečovat o zahradu. *FE 38.2*

Jestliže mužové a ženy tohoto porušeného věku mají veliké množství pozemských pokladů, které ve srovnání s překrásným a bohatým rájem, daným tak velkodušně Adamovi, jsou zcela bezvýznamné, povznášejí se ponad práci a vychovávají své děti, aby hleděli na ni jako na něco ponižujícího. Takoví bohatí rodiče slovem i příkladem poučují své děti, že peníze z nich udělají gentlemany a dámy. Avšak naše představa pravých gentlemanů a dám se měří rozumovou a mravní

hodnotou. Bůh nesoudí podle obleku. Inspirovaný apoštol Petr nás napomíná: „*Kterýžto ozdoba bu-
diž ne ta zevnitřní, v splétání vlasů, a províjení zlatem, anebo v odívání plášťů, ale ten skrytý srdce
člověk, záležející v neporušitelnosti krotkého a pokojného ducha, kterýž před obličejem Božím velmi
drahý jest.*“ (1 Pt 3,3.4) Tichý a pokorný duch převyšuje všechnu světskou čest a bohatství. FE 38.3

Jak si Pán cení pozemské bohatství, které jej vede k marnosti, ilustruje boháčem, který zbořil
zásobárny a vybudoval větší, aby měl místo pro svou úrodu. Zapomíná na Boha, nepostřehl odkud
všechno toto bohatství přišlo. Ani ho nenapadlo vděčit za všechno svému milostivému Dobrodinci.
Děkoval spíše sám sobě: „Duše, máš noho statku složeného za mnohá léta, odpočivej, jez, pij, měl
dobrou vůli.“ Mistr, který mu svěřil pozemské bohatství, jimž měl být k požehnání svým
spolubližním a oslavit svého Stvořitele, se rozhněval nad jeho nevďěčností a řekl: „*Ó blázne, této
noci požádají duše tvé od tebe, a to, co jsi připravil, čím bude? Takt' jest, kdož sobě poklady shromaž-
ďuje, a není v Bohu bohatý.*“ (L 12,19-21) Zde máme příklad toho, jak věčný Bůh hodnotí člověka.
Rozsáhlé štěstí, nebo jakékoli bohatství nezajistí přízeň Boží. Všechny hodnoty a požehnání po-
cházejí od Něho, aby byl vyzkoušen, prozkoumán a rozvinut charakter člověka. FE 39.1

Lidé mohou mít mnoho bohatství; nejsou-li v Bohu bohatí, a nemají-li žádný zájem o nebeské
statky a božskou moudrost, jejich Stvořitel je počítá za blázny, a my je zanecháváme tam, kde je
Bůh zanechává. Práce je požehnáním. Není možné, abychom se těšili ze zdraví bez práce. Všechny
schopnosti bychom měli zapojit do činnosti, aby se náležitě rozvinuly, aby lidé měli vyrovnaný du-
ševní život. Kdyby se mladým lidem dostalo důkladného vzdělání v různých pracovních odvětvích,
kdyby se naučili pracovat tak jako se učili poznávat vědu, jejich vzdělání by jim bylo k mnohem
většímu užtku. FE 39.2

Ustavičné napínání mozku a zanedbávání svalstva, oslabuje nervy a žáci mají téměř neovlada-
telnou touhu po změně a napínavém pobavení. Když je po takovém každodenním, celé hodiny trva-
jícím studiu uvolníme, jsou to hotoví divoši. Mnozí z nich nebyli ani doma pod dohledem. Byli po-
necháni svým sklonům a povinné studium pokládají za krutý trest; a jelikož nemají po studiu co dě-
lat, satan v nich vzbuzuje zájem o sport nebo nějakou nezbednost; kvůli změně. Na ostatní studenty
působí znemravňujícím vlivem; žáci, jimž se v domově podstatně dostalo náboženské výchovy a
kteří nepoznají zločiny společnosti, častokrát jsou nejlepšími přáteli těch, kteří smýšlejí přízemně,
a kteří pro rozumové vzdělání a náboženskou výchovu měli jen omezené možnosti nebo příležitosti.
Jsou ohroženi společností takových dětí a ovzduším, jež je nikterak nepozvedá, nýbrž spíše strhuje,
ponižuje mravy a vede na úroveň svých společníků. Veliká většina studentů ve svých volných chví-
lích nejraději lenoší. A příliš mnozí z těch, kteří opouštějí své domovy poměrně nevinní a čistí, vra-
cejí se ze školy mravně narušení. FE 40.1

Byla jsem přivedena k otázce: Musí všechno to, co je v naší mládeži hodnotné, být obětováno
za cenu školního vzdělání? Kdyby se žáci v našich školách věnovali polnohospodářské a tělesné
práci a kdyby kompetentní učitelé se zabývali výchovou mládeže v různých studiích a pracovních
odvětvích, a každého dne věnovali část rozumové činnosti a část fyzické námaze, dnes bychom měli
ušlechtilou mládež, která by mohla zastávat zodpovědná místa ve společenském životě. Mnozí z
mladých lidí, kteří by ukončili svá studia v takových ústavech, vyšli by odtud s pevným charakte-
rem. Vyznačovali by se vytrvalostí, pevností a odvahou překonávat překážky a měli by takové zása-
dy, které by neodvál zkažený vliv jakkoli populární. Zkušení učitelé by měli poučovat mladé dívky
v oddělení přípravy pokrmů. Mladé dívky by měly umět šít, učit se stříhat, zhotovovat a upravovat
šaty, a tak se vzdělat pro praktické povinnosti života. FE 40.2

Mladí mužové by se měli naučit v dílnách různým řemeslům, při nichž by uplatnili své svalstvo
i své rozumové schopnosti. Jestliže mladí lidé jsou jen jednosměrně vzděláváni, co pak má větší vý-
znam, vědní poznání se všemi nevýhodami pro zdraví a život, nebo poznání pro praktický život?
Neváháme říci to druhé. Lze-li něco zanedbat, pak ať je to spíše studium knih. FE 41.1

Je velice mnoho děvčat, které se provdaly, mají rodiny a přitom jsou velice málo obeznámeny s
povinnostmi ženy a matky. Dovedou číst, snad také na něčem hrát; nedovedou však většinou vařit.
Nedovedou připravovat chutný chléb, co je velice důležité pro zdraví rodiny. Nedovedou si vy-
stříhnout a zhotovit šaty, protože se to nikde nenaučili. Tyto věci pokládali za nepodstatné a ve
svém manželském životě jsou zrovna tak závislé na někom, kdo jim to všechno udělá, jako malé dě-

ti. A právě takto neomluvitelná neznalost nejpotřebnějších povinností života je příčinou přemnohého rodinného neštěstí. FE 41.2

Představa, že práce ponižuje dovedla do hrobu tisíce těch, kteří ještě mohli žít. To, kdož vykonávají pouze tělesnou práci, častokrát se přepracovávají aniž by si náležitě odpočinuli; zatím co rozumově pracující třída přepíná mozek a trpí nedostatkem zdravé síly, která plyne z tělesné práce. Kdyby si duševně pracující lidé do určité míry podělili toto své břímě s lidmi tělesně pracujícími a tím posílili své svalstvo, pracující třída by mohla méně pracovat a část svého času věnovat duševní a mravní kultuře. Ti, kteří mají sedavé zaměstnání a literární sklony měli by tělesně zacvičit, i když si tím nutně nepotřebují vydělávat na svoji obživu. Zdraví by mělo být dostatečným důvodem, aby tělesnou práci spojili s rozumovou námahou. FE 41.3

Jestliže společnost chce mít dobře vyvinuté a dobře vyvážené muže a ženy měla by počítat s mravním, rozumovým a tělesným cvičením. Někteří jsou s to vynaložit větší rozumové úsilí než ostatní, zatím co jiní mají větší lásku a radost z fyzické práce. Obě tyto třídy by měli zkoumat čeho se jim nedostává, aby Bohu mohli předložit celou svou bytost jako živou oběť, svatou, Jemu příjemnou službu svou. Zvyky a způsoby módní společnosti by neměly určovat směr jejich činnosti. Duchem Božím inspirovaný apoštol Pavel říká: „*A nepřipodobňujte se světu tomuto, ale proměňte se obnovení mysli své, tak abyste zkusili, jaká by byla vůle Boží dobrá, libá a dokonalá*“ (Ř 12,2) FE 42.1

Mysl duševně pracujících lidí se příliš namáhá. Častokrát užívají svých duševních schopností marnotratně; zatím co druhá třída pokládá za nejvyšší životní hodnotu tělesnou práci. Tato druhá třída necvičí rozumové schopnosti. Používá svých svalů, zatím co mozek ztrácí svou intelektuální pružnost, právě tak jako mysl duševních pracovníků je v pracovním procesu, a jejich tělo bývá zbaveného síly a zmužilosti právě zanedbáním svalového cviku. Ti, kteří se pokojně věnují tělesné práci a ostatní nechají pracovat duševně, zatím co prostě vykonávají to, co jiné mozky naplánovali, budou mít sice silné svaly, avšak oslabený rozum. Jejich vliv pro dobro je poměrně malý v porovnání s tím, čím by mohl být, kdyby používali svůj mozek i své svalstvo. Tato třída je dříve přemožena nemocí, neboť organizmus je vyživován nerovnou silou mozku, aby odolával nemoci. FE 42.2

Mužové s dobrými tělesnými silami měli by se naučit přemýšlet i jednat a nespoléhat, že za ně jiní všechno promyslí. Je běžným omylem u většiny lidí pokládat práci za ponižující. Proto se mladí lidé snaží vzdělat za učitele, úředníky, obchodníky, právníky a zaujmout téměř každé postavení, které nevyžaduje tělesnou námahu. Mladé ženy pokládají domácí práci za bezvýznamnou. A i když tělesná námaha, nutná k domácí práci, za předpokladu, že tato práce není příliš těžká, je vypočtena ke zdraví, přece se snaží vzdělat se na učitelky nebo úřednice, nebo naučit se některému řemeslu, které lze provádět v uzavřených místnostech při sedavém zaměstnání. Svěžest zdraví prchá z jejich tváří a nemoc číhá na ně, neboť jsou zbaveni tělesného cviku a jejich zvyky jsou všeobecně zvrácené. To všechno proto, že je to módní! Těší se chatrnému životu, který je sama mdloba a slabost. FE 43.1

Ovšem, mladá děvčata lze omluvit, že si nevolí domácí práci jako zaměstnání, protože ti, kteří najímají děvčata do svých domácností, všeobecně je pokládají za služby. Častokrát si jich zaměstnavatelé neváží, a nakládají s nimi jako s nehodnými členy svých rodin. Neposkytují jim ty výhody, které prokazují švadleně, písarce a učitelce hudby. A přece stěží bychom našli důležitější zaměstnání než je údržba domácnosti. Dobře vařit, připravovat zdravý pokrm na stůl půvabným způsobem vyžaduje si důvtip a zkušenost. Ten, kdo připravuje pokrm, který má přijít do našeho žaludku a má se změnit v krev, která vyživuje tělo, ten koná tu nejdůležitější a nejvznešenější službu. Postavení písarčky, švadleny či učitelky hudby, důležitostí se nemůže vyrovnat postavení kuchařky. FE 43.2

Co jsme právě řekli, je konstatování toho, jakých výsledků bychom se mohli dopracovat při správné výchovné osově. Čas je příliš krátký na to, abychom mohli uskutečnit všechno, co mělo být učiněno v minulých dnech pro odstranění nesprávných způsobů výchovy mládeže. A protože čas je tak krátký, měli bychom se vši opravdovostí a horlivě usilovat o to, aby se mládeži dostalo takové výchovy, která odpovídá našemu vyznání. Jsme reformátoři. Toužíme, aby naše děti studovali s nejlepším užitekem. A proto bychom jim měli vyhlédnout takové zaměstnání, které si vyžaduje tělesného cviku. Každodenní pravidelná práce měla by tvořit část výchovy mládeže, i v této pozdní době.

Ještě i nyní můžeme mnoho získat, jestliže do našich škol zavedeme pracovní výcvik. Podle tohoto plánu žáci získají pružného ducha, myšlenkovou sílu a udělají mnohem víc duševní práce za stejnou dobu, než při studiu samotném. Ze školy mohou vyjít s nezeslabeným tělem, silou a odvahou vytrvat v každém postavení, na které je Boží prozítkelnost může postavit. *FE 44.1*

Jelikož čas je krátký, měli bychom pracovat pilně a s dvojnásobnou energií. Naše děti nemusí nikdy navštěvovat školu, mohou však dostat vzdělání v těch podstatně důležitých odvětvích, což mohou v praktickém životě zužitkovat, při čemž se vzdělá mysl a uplatní jejich schopnosti. Příliš mnoho mladých lidí ukončilo školu a nedostalo se jim toho pravého vzdělání, které by mohli uplatnit v praktickém životě. Mohou se honosit školním vzděláním, ve skutečnosti jsou to však jen vzdělání tupci. *FE 44.2*

Je mnoho mladých lidí, jejichž službu by Pán přijal, kdyby se Mu bezvýhradně posvětili. Kdyby chtěli v Boží službě uplatnit ty duševní schopnosti, které používají ve službě sobě samým a pro získání opravdovosti, vytrvale a úspěšně. Mnozí z našich mladých lidí by měli obrátit svoji pozornost ke studiu Písma, aby je Pán mohl použít ve svém díle. V duchovním poznání nejsou však tak zběhlí jako v časných záležitostech; a proto se jim nedaří dílo Boží, kde by se mohli úspěšně uplatnit. Jen málo je těch, kteří varují hříšníky a získávají duše pro Krista, zatím co by jich mělo být mnoho. Naši mladí lidé všeobecně jsou moudří ve světských věcech, nejsou však rozumní ve věcech Božího království. Mohli by obrátit svoji mysl božským směrem a chodit ve světle, jít kupředu z jednoho stupně světla a síly na vyšší stupeň, až by dovedli přivádět hříšné lidi ke Kristu, a nevěřícím a malomyslným ukazovat jasnou cestu k nebi. A když skončí toto bojování, mohou být uvedeni do radosti svého Pána. *FE 44.3*

Mladí lidé by se neměli pouštět do výkladu Písma a přednášek a prorocích, nemají-li známosti o důležitých biblických pravdách, které se snaží vysvětlovat jiným. Snad se jim nedostává patřičného všeobecného vzdělání, a proto nemají úspěch v konání dobra, jaký by mohli mít, kdyby měli příležitost patřičně se vzdělat. Nevědomost neposílí pokoru ani duchovnost, kteréhokoli následovníka Kristova. Pravdy z Božího Slova může ocenit rozumný křesťan. Kristus může být nejlépe oslaven těmi, kdo Mu slouží rozumně. Vysokým cílem výchovy je uschopnit nás, abychom dovedli používat schopnosti, které nám dal Bůh takovým způsobem, abychom co nejlépe představili náboženství Písma a přispěli k slávě Boží. *FE 45.1*

Dlužníky jsme Tomu, který nás povolal k životu, za všechny hřivny, které nám svěřil; a je naší povinností k Stvořiteli rozhojňovat a zhodnocovat hřivny, které nám svěřil. Vzdělávání ukázní mysl, rozvine schopnosti, a moudře je usměrní, abychom užitečně šířili Boží čest. Potřebujeme školu, kde by kandidáti kazatelské služby mohli obdržet alespoň všeobecné vzdělání, a kde by se také důkladně obeznámili s pravdami Božího Slova pro přítomnou dobu. V těchto školách by se mělo také přednášet o prorocích. Lidé se skutečně skvělými schopnostmi, jaké Bůh přijme do práce na své vinici obdrželi by mnohé požehnání, kdyby měli třeba jen několik měsíců možnost vzdělávat se takové škole. – 3T 131-160 *FE 45.2*

2. Kristus vychovatelem

Lidská mysl je způsobná dosáhnouti toho nejvyššího vzdělání. Život zasvěcený Bohu by neměl být životem nevědomosti. Mnozí zaujatě mluví proti vzdělání, protože Ježíš si vyvolil nevzdělané rybáře pro zvěstování svého evangelia. Tvrdí, že tím upřednostnil nevzdělané. Mnozí učení a slavní lidé uvěřili Jeho učení. Kdyby tito lidé byli nebojácně poslouchali hlasu svého svědomí, rozhodli by se ho následovat. Jejich schopnosti by byly přijaty a užity v Kristově službě, kdyby Mu je byli nabídl. Neměli však mravní síly postavit se před rozhněvané kněze a žárlivé zákoníky, vyznat Krista, a obětovat svou pověst za společenství pokorného galilejského. *FE 47.1*

Ten, který znal srdce všech, tomu rozuměl. Jestliže vzdělání a vznešení nechtěli se rozhodnout pro dílo, k němuž byli uzpůsobeni, Kristus si vyvolil ty, kteří se poslušně a věrně rozhodli činit Jeho vůli. Zvolil si pokorné lidi a připoutal je k sobě, aby je mohl vzdělat a připravit pro rozšíření onoho velikého díla na zemi, když On toto dílo skončí. *FE 47.2*

Kristus byl světlem světa. On byl pramenem všeho poznání. On mohl uzpůsobit neučené rybáře pro přijetí toho vysokého poslání, k němuž je povolal. Poselství pravdy, které tito skromní lidé přijali, měla nedozírný význam. Měli pohnout světem. Zdálo se to zcela prosté pro Ježíše, aby k sobě připoutal tyto prosté lidi; byla to však událost nedozírných kladných důsledků. Jejich slova a skutky měli zrevolucionizovat svět. *FE 47.3*

Ježíš nepohrdal vzděláním. Ta nejvyšší kultura ducha jestliže je láskou a bázni Boží posvěcena, pak má u Něho plné uznání. Pokorní mužové, které si Kristus vyvolil chodili s Ním tři léta a byli předmětem očištného vlivu majestátu nebes. Kristus byl největším učitelem jakého svět kdy znal. *FE 47.4*

Bůh přijme mladé lidi s jejich schopnostmi, i s bohatstvím jejich citového života, jestliže se Mu odevzdají. Mohou dosáhnout toho nejvyššího vrcholu rozumové výše; a jestliže je to vše vyváжено náboženskou zásadností, mohou šířit dílo, které Kristus přišel z nebe uskutečnit a tím spolupracovat s Mistrem. *FE 48.1*

Žáci vysoké školy mají skvělé přednosti, nejen, že se mohou obeznámit s různými vědními obory, nýbrž, že se mohou naučit jak pěstovat a uplatňovat ctností, které v nich vytvoří souměrné charaktery. Jsou mravními, Bohu zodpovědnými bytostmi. Hřivny majetku, postavení a rozumu jsou člověku Bohem propůjčeny, aby s nimi moudře hospodařili. Tyto rozličné dary byly úměrně rozděleny podle sil a schopností Jeho služebníků, každému jednomu v Jeho síle. *FE 48.2*

Dárce očekává úměrně úroky z těchto darů. Ani ten nejskromnější dar nesmí být zavržen anebo zůstat v nečinnosti. Malý potůček neříká: nebude téci svým úzkým průtokem protože nejsem mocnou řekou. Stébla trávy neodmítají růst proto, že nejsou lesními stromy. Lampa neodmítá vyzařovat své skromné světlo proto, že není hvězdou. Měsíc a hvězdy také neodmítají svítit proto, že nemají brilantní světlo slunce. Každý člověk má své vlastní a zvláštní povolání a poslání. Ti, kteří co nejlépe zužitkují Bohem jim daných příležitostí, vrátí svému Dárci svým úsilím úroky úměrné svěšenému kapitálu. *FE 48.3*

Pán neodměňuje veliké množství práce. On nehledí tak na velikost díla jako spíš na věrnost s jakou se dílo koná. Odměnění sou dobří a věrní služebníci. Jestliže vzděláváme schopnosti, které nám Bůh zde dal, naše poznání a chápání bude umocněno a lépe pochopíme cenu nesmrtelného života. Ti, kteří zneužili svých Bohem jim daných předností v tomto životě a spokojili se svou nevědomostí a byli cele zaujati bezvýznamnými věcmi vlastními nebo jiných, nepochopí význam osobní zodpovědnosti, nebudou přemáhat zlé náklonnosti, a nebudou posilovat vznešené rozhodnutí k čistšímu, vyššímu a svatějšímu životu. *FE 48.4*

Mladí lidé by se měli učit pro svět budoucnosti. Vytrvalost a učení usměrňována bázni a láskou Boží, umocní jejich moc k dobru v tomto životě, a ti, kteří nejlépe využili předností, aby dosáhli těch nejvyšších stupňů zde, odnesou si tyto vzácné hodnoty i do budoucího života. Usilovali a dostali to, co je nehynoucí. Schopnost ocenit slávu, kterou „oko nevidělo a ucho neslyšelo“ bude úměrné dosaženým stupňům při vzdělávání vlastních schopností v tomto životě. *FE 49.1*

Ti, kteří ze svých srdcí odstraní marnosti a zbytečnosti, s pomocí Boží milosti mohou očistit svoji mysl a učinit ji pokladnicí známosti, čistoty a pravdy. A to bude ustavičně překračovat úzké meze světského smýšlení do prostorů nekonečna. Boží spravedlnost a milost rozvine mravní vnímavost. Rozeznán bude také strašný charakter hříchu v jeho důsledcích. Boží povaha, Jeho láska, zjevena v daru Jeho Syna pro záchranu světa, a krása a svatost jsou vznešené a obdivuhodné témata. Oni posílí rozumové schopnosti a uvedou člověka do úzkého společenství s Věčným. – RH June 21, 1877 *FE 49.2*

3. Výzva k našim studentům

Měli jsme mnoho obav, že studenti, kteří navštěvují školu v Battle Creek neobdrží všechna ta požehnání, která by mohli mít na cestě náboženského vzdělávání u rodin, které jim poskytují přístřeší. Některé rodiny se netěší z vlivů lásky Kristova náboženství, ačkoli vyznávají křesťanské náboženství. Vliv této třídy lidí na žáky je mnohem pochybnější než vliv těch, kteří si nečiní žádných nároků na zbožnost. Tito nevěřící, neodpovědní formalisté mohou být před světem domněle rozkvetlí, přitom však se jim, jako onomu neúrodnému fíkovníku naprosto nedostává toho, co jedině si Spasitel cení – ovoce k Jeho slávě. Naprosto nic nevědí o díle Boží milosti v srdci člověka. Tito lidé působí škodlivým vlivem na všechny s nimiž se setkávají. Výbory by se měly postarat o to, aby naši žáci nemuseli bydlet u formalistických rodin, které se naprosto nestarají o duchovní život této vzácné mládeže. *FE 50.1*

Velice mnoho může být učiněno pro ty, kteří jsou zbaveni vlídného a tichého vlivu domácího prostředí. Duch mnohých naznačuje, že v srdci si říkají: „Zdali jsem já strážným bratrem svého? Starám se a odpovídám pouze za svoji vlastní rodinu. Nemám zvláštní starost ani zájem o žáky, kteří bydlí v mém domě.“ Ráda bych se těchto lidí zeptala, zda pečují a cítí zodpovědnost za své vlastní děti. S žalem pozorují jak málo někteří dbají o to aby všechny vlivy obklopující jejich děti příznivě formovaly křesťanský charakter; avšak ti, kteří pečují o své vlastní milované děti, neměli by sobecky omezit svůj zájem jen na svoji vlastní rodinu. Ježíš je naším příkladem ve všem; On nám však nedal žádný příklad takové sobeckosti jak ji vidíme u mnohých Jeho domnělých následovníků. Přebýváme-li v Kristu, a přebývá-li Jeho láska v nás, budeme milovat i ty, za něž Kristus zemřel; neboť On přikázal svým následovníkům, aby milovali jeden druhého, jako i On je miloval. Poslechneme my, kteří vyznáváme Jeho jméno toto Jeho napomenutí? Nedokážeme-li se v tomto ohledu, pak se v tomto ohledu, pak se podobně zachováme i v ostatním. Kdyby Kristus byl hledal jen svůj vlastní zájem, pohodlí a radost; svět by byl ponechán zahynutí ve svém hříchu. *FE 50.2*

Zda se jakoby určité nevysvětlitelná lhostejnost o záchranu duší zmocnila se mnohých křesťanů. Hříšní lidé mohou kolem nich hynout a nikterak to neprobouzí jejich zvláštní zájem. Řekne snad Kristus o těchto lhostejných jednotlivcích: „*To dobře služebniče dobrý a věrný... Věď již v radost Pána svého.*“ Kristova radost spočívá ve vyhledávání duší vykoupených obětí, kterou pro ně přinesl. *FE 51.1*

Mladí mužové a ženy, kteří nejsou pod působením vlivu domova, potřebují někoho, kdo na ně dohlédne a kdo se jí nějak zaujme; a ti, kteří to konají, vyplňují velikou mezeru, a konají právě tak důležité dílo záchranu duší pro Pána jako Boží služebník na kazatelně. Toto dílo nesobecké štedrosti v práci pro dobro mládeže není ničím víc než tím, co Bůh požaduje od každého z nás. S jakou opravdovostí bychom se měli snažit křesťanský bránit formování těch zvyků, které nesmazatelně ničí charakter. Nechť Kristovi následovníci učiní Boží Slovo mládeži půvabným. Nechť vaše vlastní povaha zušlechtěna formována krásnou svatostí, je každého dne a každé hodiny kázáním mládeži. Nebud'te hněviví; získávejte je pro svatost života a poslušnost Bohu. Někteří vyznavači svojí drsností odpuzují mládež. Srdce mladých je nyní jako změkklý vosk a vy je můžete vést k obdivování křesťanského charakteru; avšak za málo let tento vosk se může změnit v žulu. *FE 51.2*

Obracím se na věřící křesťany v Battle Creeku jako sbor a jako jednotlivce: vezměte na se Bohem vám dané zodpovědnosti. Chod'te sami s Bohem; a působte na mládež takovým vlivem, který je zachová od pádu do těch přemnohých pokušení vypočtených na svedení mládeže této generace. Satan předbíhá Boží věřící lid. Zdá se jakoby spal před nebezpečím mládeže a zkázou, která jim hrozí. Satan jásavě předkládá svá vítězství nad mladými lidmi; a ti, kteří vyznávají, že jsou vojiny kříže mu dovolují, aby vzal své oběti přímo z pod střechy, a při tom se zdají být obdivuhodně klidní. Ti, kteří mládeži podávají záchranou ruku hledí na případy mnohých jako beznadějných. *FE 51.3*

Někteří z nich mohli být zachráněni; a ještě i dnes, kdyby se o ně projevil praktický zájem, mohli by je zachránit. Co kdo z nás má, co nepřijal? Jsme dlužníky Kristu za každou schopnost, každý dar, každou dobrou myšlenku, každý správný čin. Sami za sebe se nemáme čím chlubit. V

ponížení a pokoře skloňme se pod křížem; ať všechna naše slova a činy přivádějí lidi ke Kristu a ne odpuzují je od Něho. *FE 52.1*

Obracím se k vám, kteří bydlíte ve velkém středisku díla. Nemůžete být lhostejnými sami k sobě, neuctivými formalisty. Mnoho svědků hledí na vás a mnozí vás napodobují. Náboženský vliv nejen zpečetí vaše odsouzení, nýbrž i jiné přivede k záhubě. Vy, kteří žijete tam, kde by měli být udrženy takové závažné zájmy, měli byste být pozornými lidmi, věrnými nikdy nespícími strážci. Jeden nestřežený okamžik utracen v sobecké pohodě nebo sebeuspokojení může dát nepříteli příležitost, kterou nenapraví ani dlouhá léta tvrdého úsilí. Ti, kteří se rozhodují usadit se v Battle Creeku měli by být lidé modlitby, věrní strážcové zájmů svých bližních. Kromě chození s Pánem není žádné jistoty. *FE 52.2*

Mládež, navštěvující školu v Battle Creeku, bude povahově různá. Tito mladí lidé byli různě vychováni a cvičeni. Mnozí byli ponecháni svým vlastním, nezkušeným nápadům. Rodiče se domnívali, že milují své děti; ukázalo se však, že jsou jejich nejhoršími nepřáteli. Neuzdili zlo. Svým dětem dovolili zahrávat si s hříchem, což se podobá pěstování a hýčkání zmije, která uštkne nejen oběť, která ji vypěstovala, nýbrž všechny kolem. *FE 52.3*

Některé z takto zhýčkaných dětí jsou také mezi žáky naší školy. Učitelé a všichni, jež mají zájem o žáky a chtěli by jim pomoci, nemají záviděníhodný úkol, usilují-li o prospěch této třídy nezročené mládeže. Oni neposlouchali doma své rodiče, a nemají žárnou představu o spravování se ve škole nebo v domovech, kde bydlí. Jaká víra, trpělivost, milost a moudrost je potřebná k správnému zacházení s touto zanedbanou, politování-hodnou mládeží. Zklamaní rodiče se mohou dokonce stavět na stranu svých dětí, proti škole a domácí kázní. Jiným by chtěli zabránit konat povinnost, kterou od nich vyžaduje Bůh a kterou oni hrubě zanedbali. Jaká moudrost je potřebná od Boha, abychom správně a s láskou s nimi zacházeli za těchto svízelných okolností. Jak těžké je správně usměrnit mysl, která byla poškozena tímto nesprávným zacházením. Zatím, co někteří byli neukáznění, jiní byli příliš pevně drženi na uzdě; a když nejsou pod kázní bdělé ruky, která tak přísně držela otěže, zapomínají na lásku a dobrotu, a nechtějí, aby jim někdo poroučel. Samo pomýšlení na kázeň se jim protiví. *FE 53.1*

Neměli by ti, kteří plní těžký úkol výchovy těchto mladých a formování jejich charakterů, být podepření věrnými modlitbami dítek Božích? Péče, břemeno a těžké zodpovědnosti musí být údělem svědomitého, bohabojného učitele, jakož i svědomitých otců a matek v Izraeli, kteří byli v Battle Creeku. Všichni upřímní křesťané, kteří si cení duše, za něž Kristus zemřel, budou vynakládat opravdové úsilí, aby vykonali vše co je v jejich moci a napravili zle a zanedbání svých rodičů. Učitelé si uvědomí, že jsou před světem i před Bohem zodpovědní za vyrovnané povahy a vyvážený duševní život svých žáků. Učitelé však nemohou nést všechno toto břímě a nemělo by se čekat, že pouze oni jsou zodpovědní za dobré způsoby a vznešené mravní vlastnosti svých žáků. Každá rodina, která jim poskytuje příbytek, měly by mít pravidla, jímž se žáci musí přizpůsobit. Jim a jejich rodičům se neprokáže žádná laskavost, když se dovolí, aby si zvykli na to, co není přípustné a ničili nebo podkopovali nábytek. Jsou-li příliš neukáznění a dovádíví měla by se jim dát možnost, těžší tělesná práce, až je únava připraví k tomu, že si ocení odpočinek ve svém pokoji. *FE 53.2*

Pokoje některých studentů minulého roku zůstaly nepříjemnou vzpomínkou na nájemníky. Jestliže žáci jsou neukáznění a hrubí, jejich pokoje často svědčí o této neukázněnosti a hrubosti. Lajdáctví, zábavy, hlučný smích, a ponocování by nájemníci neměli trpět. Pakliže toto studentům dovolují, dopouštějí se vážné chyby a velkou měrou přebírají zodpovědnost, za nesprávné chování. Pokoje žáků by měli častěji navštívit, aby se zjistilo zda odpovídají podmínkám zdraví a pohodě a zda se všichni řídí podle pravidel školy. Každá nedbalost by měla být vytknuta a s žáky bychom se měli věrně pustit do práce. Jestliže jsou nepoddajní a nechtějí se nechat vést, bude lépe zůstanou-li doma a škole bude lépe bez nich. Naši školu by neměli poškozovat někteří neukáznění studenti. Školy v naší zemi jsou v mnohém případě tam, kde na mládež doléhá znemravňující a znečišťující vliv zlých společníků. *FE 54.1*

Společenství našich studentů je důležitou záležitostí, a neměli bychom ji přehlížet. Mnozí, kteří přicházejí do naší školy, jsou důslednými křesťany. Měli bychom projevit o ně obzvláštní zájem. Měli by být povzbuzeni ve svém úsilí žít křesťanským životem. Pokud je to jen možné, měli by být

uchráněny od pokušení, s nímž se mládež na každém kroku setkává. Pro ty, kteří mají dlouholeté zkušenosti, může se toto pokušení, které přemáhá tyto mladé lidi zdát tak lehké a malicherné, že odvrátí svůj zájem od pokoušených a zkoušených. To není správné. Jejich vlastní životní zkušenost z mládí mohly být ještě nestálější než u těch z mládeže, které by rádi kritizovali pro jejich slabost. *FE 54.2*

Mnozí, kteří vyznávají, že jsou Kristovými následovníky jsou mravně slabí. Nikdy nebyli hrdiny kříže, a snadno jsou odvráceni od věrnosti k Bohu sobeckými radovánkami nebo zábavami. Těmto by se mělo pomoci. Neměli by zůstat ponechání náhodě při volbě svých přátel a spolubydlících. Ti, kteří milují Boha a bojí se Ho, měli by opravdově pamatovat na tyto případy, a měli by jednat důvěrně při výměně nevhodných společníků. Křesťanská mládež, která je náchylná nechat se ovlivnit nenáboženskými společníky měla by se přátelit s těmi, kteří posílí dobré rozhodnutí a náboženské sklony. Dobře usměrněná, nábožensky nakloněná mládež, by i některý z učitelů náboženství, mohou ztratit své náboženské dojmy ve společnosti člověka, lehkovážně mluvícího o náboženství, a snad se jim i vysmívajícího jemuž se nedostává úcty a svědomitosti. Malý kvas může nakvasit mnoho těsta. Víra některých je slabá; jestliže mají slušné spolubydlící s velkým smyslem pro spravedlnost, mohou být vyvázeni v správném směru, obdržet vzácnou náboženskou zkušenost a mít úspěch při formování křesťanského charakteru. *FE 55.1*

Ráda bych, aby naši bratři a sestry bděli nad dušemi, u vědomí, že musí za ně vydat počet. Mnoho jsem se o tom napřemýšlela. Těm, kteří vyznávají Krista bych ráda zdůraznila nutnost celého odění Božího; a opravdové práce pro naši mládež, která navštěvuje školu Battle Creeku. Snad nepotřebují kázání, dlouhé kritické přednášky jako spíš opravdový zájem. Z vašich skutků nechť poznají, že je milujete a že pečujete o ně. Kdybyste chtěli projevit o tu útlou mládež, přicházející nyní do Battle Creeku, přímo do náruče tohoto sboru, jen polovinu péče, kterou věnujete svým časným zájmům, mohli byste je připoutat k sobě silnějšími pouty lásky; a váš vliv na ně byl by mocí k dobru. – RH Feb. 21, 1878 *FE 55.2*

4. Myšlenky o výchově

Žádné dílo, jaké kdy člověk konal, nevyžaduje si větší péče a moudrosti než dobrý Výcvik a výchova mládeže a dětí. Není mocnějších vlivů jako ty, jímž jsme vystaveny ve svém ranním mládí. Moudrý muž říká: „*Vyučuj mladého podle způsobu cesty jeho; nebo když se i zestará, neuchýlí se od ní.*“ (Př 22,6) Trojitá je podstata člověka a výchova, k níž Šalomoun radí, představuje správný rozvoj tělesných, rozumových i mravních schopností. Mají-li sami rodiče a učitelé správně provést toto dílo musí pochopit „způsob cesty jeho“. Toto zahrnuje více než jen knižní znalosti nebo studium ve škole. Rozumí se tím cvičení se v zdrženlivosti, bratrská láska a zbožnost; plnění povinnosti k sobě, bližním a Bohu. FE 57.1

Výchova dětí se musí dít na odlišné zásadě od cvičitele nerozumových zvířat. Zvíře si pouze musí zvyknout podřídit se svému krotiteli; dítě se však musí učit samo se ovládat. Vůle musí být vycvičena poslouchat příkaz rozumu a svědomí. Dítě může být tak ukázněno, že jako zvíře, nebude mít svou vlastní vůli, a jeho osobnost se ztrácí v učiteli. Takový výcvik je nemoudrý a jeho účinek zhoubný. Takto vychovaným dětem bude scházet stálost a rozhodnost. Nejsou vedeni k zásadnímu jednání; rozumové schopnosti nejsou posilovány cvikem. Jak je to jen možno, každé dítě by mělo být vedeno k samostatnosti. Cvičením různých schopností mělo by se naučit poznat své silné i slabé stránky. Moudrý učitel věnuje zvláštní pozornost rozvoji slabších rysů, aby dítě mohlo vytvořit vyvážený harmonický charakter. FE 57.2

V některých školách a rodinách se zdají děti být dobře vychovány, pokud jsou bezprostředně ukázněny. Jakmile však je dohled volnější, který je udržoval, zdá se, že nejsou schopni přemýšlet, jednat a samostatně rozhodovat. Kdyby byli vedeni k uplatnění svého vlastního úsudku a pokud jen možno, zlu se dalo zabránit. Tak dlouho však byli ovládáni rodiči a učiteli, že zcela na ně spoléhají. Ti, kteří chtějí, aby se osobnost jejich žáků ztrácela v nich, takže rozum, úsudek a svědomí bude podřízeno jejich kontrole, přejímají těžkou zodpovědnost. Ti, kteří vedou své žáky k uvědomění, že na nich záleží, budou-li čestnými muži a ženami, budou mít trvalý úspěch. Povrchním pozorovatelům se jejich dílo nemusí zdát tím nejlepším a jejich úsilí nemusí být tak vysoce ceněno jako učitele, který vládne naprosto svrchovaně, avšak později život žáků dosvědčí výsledky tohoto lepšího výchovného plánu. FE 57.3

Rodiče i učitelé jsou v nebezpečí, že budou příliš mnoho přikazovat a diktovat, zatím co dostatečně nepronikají do vztahů se svými dětmi a svými žáky. Jsou velice zdrženliví a svoji autoritu uplatňují chladným nesuscitným způsobem, co spíše odpuzuje místo aby jim zjednávalo důvěru a lásku. Kdyby častěji shromáždili děti kolem sebe a projevíli zájem o jejich dílo, jakož i o jejich pobavení, získali by lásku a důvěru těchto maličkých a v úctě a poslušnosti by je mnohem lépe naučili; neboť láska je tím nejlepším učitelem. Podobný zájem projevený k mládeži vykáže podobné výsledky. Mladá srdce pohotově odpovídá na dotek lásky. FE 58.1

Nikdy bychom neměli zapomínat, že učitel musí být sám tím, co chce, aby se jeho žáci stali. A proto by se mělo více přihlížet k jeho zásadám a zvykům než k jeho literární kvalifikaci. Měl by to být bohobojný a za dílo Boží si zodpovědnost uvědomující člověk. Měl by pochopit důležitost tělesného, duševního a mravního výcviku a měl by každému věnovat patřičnou pozornost. Ten, kdo chce ovládat své žáky, musí předně ovládat sám sebe. Chce-li získat jejich lásku, musí pohledem, slovem i činem projevít, že jeho srdce je k nim naplněno láskou. Současně nezbytnými předpoklady jsou pevnost a rozhodnost v díle formování správných návyků a při rozvoji ušlechtilých povah. FE 58.2

Tělesné cvičení mělo by mít důležité místo v každém výchovném systému. Je to povinností rodičů a učitelů, aby se obeznámili s lidským organismem a zákony, které jim vládou a pokud jen možno, opatřili pro své děti a žáky to největší ze všech pozemských požehnání „zdravou mysl v zdravém těle“. Milion dětí umírá ročně a mnohem více je jich ponecháno žít v bídě, snad hříchu, pro nevědomost nebo nedbalost rodičů a učitelů. FE 59.1

Mnohá matka tráví hodiny ba dny v zbytečné práci pouze pro okázalost a přece nemá žádného času získat poučení nutné zachování zdraví svých dětí. Svěřuje jejich tělo lékařům a jejich duši kazate-

li, jen aby se nerušeně mohla věnovat modloslužbě módy. Obeznámit se s obdivuhodným mechanismem lidského stánku, pochopit závislost jednoho orgánu na druhém ke zdravé činnosti celku, je dílo, o které nejvíce žádný zájem. O vzájemném vlivu mysli a těla ví toho velice málo. Mysli samotné, oné obdivuhodné výbavě, která spojuje konečné s nekonečným, to ona nerozumí. *FE 59.2*

Po celé generace tento systém populární, systém běžné výchovy, obzvláště dětí, škodil zdraví a životu. Pět až šest hodin denně strávili děti v nevětraných a těsných učebnách. Vzduch v takových místnostech je brzy jedem pro plíce, které ho musí dýchat. A tu byli drženy ty malé děti se svými neposednými tělíčky, a neméně činnou a neklidnou myslí, bez zaměstnání po čas dlouhých letních dnů, když okolní volná příroda volala je k načerpání zdraví a štěstí, do přírody ptáků a květin. Mnoho dětí má při nejlepším jen nepatrnou představu o životě. Uzavřenost ve škole poškozuje jejich nervový systém a vede k nemoci. Jejich tělo je zakrslé pro nedostatek cviků a vyčerpaný stav nervového systému. Když pak se stane, že lampa života pohasíná, rodiče a učitelé ani nenapadne uvědomit si, že oni sami měli co činit s uhasínající jiskrou života. Tato smutná ztráta se pokládá za zvláštní úděl Prozřetelnosti, zatím co je pravdou, že život těchto dětí zničila neomluvitelná nevědomost a nedbalost přírodních zákonů. Bůh je určil k životu v radosti ze draví a síly, aby rozvinuli čisté, ušlechtilé a milé charaktery k Jeho oslavě v tomto životě a k Jeho věčné chvále v životě budoucím. *FE 59.3*

Kdo může ocenit životy, které byly zničeny pěstováním rozumových schopností na úkor tělesných sil? Počinání nerozvážných rodičů a učitelů, kteří podněcovali mladou mysl, ať už lichocením nebo strašením, se prokázala být osudnou mnohoslibnému žákovi. Místo abychom je každým možným prostředkem poháněli vpřed, soudní učitel spíše přibrzdí příliš činnou mysl, dokud tělo nebylo dostatečně posíleno, aby vydržela rozumové vypětí. *FE 60.1*

Aby mládež mohla být zdravá a radostná, což závisí na normálním tělesném a duševním rozvoji, nutno pečovat o správnou regulaci studia práce a pobavení. Ti, kteří pilně studují a zanedbávají tělesné cvičení, poškozuji tím své zdraví. Krevní oběh není rovnoměrný, mozek je příliš překrven a končetiny nepřekrveny. U takových studentů by studium mělo být vymezeno na patřičnou dobu a pak by měla být na programu práce ve volné přírodě. *FE 60.2*

Malým dětem bychom měli dovolit běhat a hrát se venku, těšit se ze svěžího, čistého vzduchu a životodárného slunečního jasu. Základ pevného organismu by měl být položen v raném mládí. Rodiče by měli být jedinými učiteli svých dětí až do osmi nebo desíti let. Matka by měla méně pečovat o zevnějšek, neměla by věnovat své síly otroctví módní okázalosti, a najít si čas k pěstování lásky v sobě i v dětech ke krásám přírody. Ať jim ukáže na velebnost hvězdnatého nebe, na tisíce různých podob krásy, která zdobí zem, a pak ať jim vypráví o Tom, který to všechno učinil. Takto může usměrnit jejich mladou mysl ke Stvořiteli a probudit v jejich srdci úctu a lásku k Dárci každého požehnání. Pole a pahorky – posluchárna přírody – měla by být učebnou mladých dětí. Jejich bohatství by mělo být jejich učebnicí. Takto naučené věci jejich mysl brzy nezapomene. *FE 60.3*

Boží díla v přírodě jsou zdrojem moudrých naučení a jsou lékem pro všechny. Ustavičně měnící se scény opětovně svědčí o novém doteku Jeho slávy, Jeho moci a Jeho lásky. Dobře by bylo pro starší žáky, aby se snažili získat umění a moudrost lidí, víc také očekávali moudrost od Boha – aby se více naučili z Božích zákonů přírodních i mravních. V poslušnosti těmto zákonům spočívá život a štěstí, v tomto světě i v světě budoucím. – RH Jan. 10, 1882 *FE 61.1*

5. Návštěva v kolejním městě

Před několika týdny jsem navštívila kolejní město (College Kalifornie), a na pozvání promluvil o střídmosti. Sbor se připravil pro tuto příležitost, a byla dobrá návštěva. Zdejší lidé již zaujali chvályhodné stanovisko k zásadám střídmosti. A vlastně právě za těchto podmínek byla zde zřízena škola. Pozemek, na němž je škola vystavěna s rozsáhlým okolím, byl darován Křesťanské církvi pro výchovné záměry s výhradou, že v dosahu třech mil od školy nebude zřízena žádná hospoda. Zdá se, že tato smlouva byla věrně dodržena. Jistě že mládež při navštěvování školy v takovém městě byla mnohem bezpečnější než kde jsou hospody otevřeny dnem i nocí na každém rohu ulice. *FE 62.1*

Pravidla této školy přísně střeží společnost mladých mužů a žen po čas školního roku. Pouze tehdy když jsou tyto pravidla dočasně zrušena, jak to někdy bývá, mužům je dovoleno doprovázet ženy do veřejných shromáždění i zpět. Naše vlastní škola v Battle Creeku má podobná pravidla, ačkoli ne tak přísná. Tato pravidla jsou nevyhnutně nutná, má-li být mládež ochráněna od nebezpečí předčasněho dvoření a nerozumných sňatků. Mladí lidé jsou posíláni do školy svými rodiči za účelem vzdělání a ne k flirtování s druhým pohlavím. Blaho společnosti, jakož i nejvyšší zájmy žáků vyžadují, aby si nevyhledávali životního partnera pokud jejich povaha není vyvinuta, a úsudek nezralý, a pokud nejsou pod rodičovskou péčí a dohledem. *FE 62.2*

Proto, že domácí výchova je nedostatečná, mládež se neochotně podřizuje patřičné autoritě. Jsem také matkou; vím co říkám, když řeknu, že mládež a děti jsou nejenom bezpečnější nýbrž šťastnější pod dobrou kázní, než když jsou ponechány svým vlastním sklonům. Rodiče, vaši synové a dcery nejsou náležitě střeženy. Nikdy by jim nemělo být dovoleno vycházet z domu a vracet se jak se jim to líbí, bez vašeho vědomí a souhlasu. Nespoutaná volnost pro děti v tomto věku byla na zkázu tisícům. Jak mnohým je dovoleno být na ulici v noci a rodiče jsou spokojeni i když nic nevědí s kým se jejich děti přátelí. Příliš často jsou ve společnosti s takovými dětmi, jejichž vliv jen zne-mravňuje. *FE 62.3*

Pod rouškou noci se scházejí chlapci po skupinkách ke hře v karty, kouření a pití vína nebo piva. Synové zbožných rodičů navštěvují hospody pro ústřící polévku, anebo některé podobné záliby, a tak jdou sami na cestu pokušení. Samo ovzduší těchto podniků již zavání zlořečením a poskvrněním. Nikdo zde nemůže dlouho zůstat aniž by nebyl sám poskvřen. Takové společnosti vychovávají ze slibné mládeže opilce a kriminalisty. Již proti začátkům zla třeba se mít na pozoru. Rodiče, pokud nevíte, že jejich prostředí je spolehlivé, nedovolte svým dětem jít do ulic po západu slunce, aby šli sportovat nebo do společnosti chlapců na bavení. Jestliže toto pravidlo je přísně dodržováno, poslušnost k němu stane se zvykem a touha po jeho přestoupení brzy přestane. *FE 63.1*

Ti, kteří se snaží ochránit mládež od pokušení a připravit ji pro užitečný život, konají dobré dílo. Rádi vidíme když v kterékoli instituci se uznává důležitost náležitého usměrnění a kázně mladých. Kéž úsilí všech těchto učitelů korunuje úspěch. – ST March 2, 1882 *FE 63.2*

6. Domov a škola

Je chloubou přítomného věku, že nikdy předtím lidé neměli tak veliké možnosti k získání poznání, ani neprojevovali tak všeobecný zájem po vzdělání. Avšak přes všechn tento honosně zdůrazňovaný pokrok existuje neporovnatelný duch nepoddajnosti a nedbalosti v řadách dorůstající generace; rozumový a mravní úpadek je téměř všeobecný. Lidová výchova toto zlo nikterak neléčí. Uvolněná kázeň v mnoha výchovných institucích téměř zmařila jejich význam, a v některých případech byla spíš kletbou než požehnáním. Tato skutečnost je známá a politováníhodná, a bylo vynaloženo vážné úsilí k nápravě nedostatků v našem výchovném systému. Nutně potřebujeme školy v nichž by mládež byla vedena k sebeovládání, praktickému uplatnění vědomosti a samostatnosti, k respektu k představeným a k úctě k Bohu. Lze doufat, že při takové výchově uvidíme mládež ochotnou vzdávat čest svému Stvořiteli a být k požehnání svým spolubližním. *FE 64.1*

Pro tyto účely byla založena naše škola v Battle Creeku. Ti, kteří však usilují o takovou práci, zjišťují, že jejich snažení je mařeno mnoha a vážnými těžkostmi. Zlo, které je základem všeho ostatního, a které často maří úsilí i těch nejlepších učitelů, najdeme v neukázněnosti domova. Rodiče nevidí význam chránit své děti před svůdným pokušením tohoto věku. Sami se náležitě neovládají a nemají pro to patřičné porozumění. *FE 64.2*

Mnoho otců a matek se nesnaží podporovat úsilí svědomitého učitele. Mládež a děti se svým nedokonalým chápáním a nezralým úsudkem nejsou vždy s to pochopit všechny učitelovy plány a metody. A přece když přinášejí domů zprávy o tom, co se ve škole mluví nebo koná, rodiče o tom diskutují v rodinném kruhu, a jednání učitelovo je neodpovědně kritizováno. Zde se děti naučí něčemu, k čemu nepotřebují příliš mnoho námahy. Kdykoliv jsou podrobeni nezvyklé kázní, anebo kdykoliv se od nich vyžaduje svědomitost v učení, utíkají se k svým nerozumným rodičům o soucit a poshovění. Tím se povzbuzuje duch neklidu a nespokojenosti, škola jako celek trpí znemravňujícím vlivem a břímě učitelovo je mnohem těžší. Nejvíce to však poškodí oběti rodičovské nesprávné výchovy. Povahové nedostatky, které měla správná výchova napravit, v průběhu let, maří a snad zcela zničí dílo svého vlastníka. *FE 64.3*

Obvykle se zjistí, že žáci nepohotověji naříkající na školskou kázeň jsou ti, jimž se dostalo povrchního vychování. Nikdy se nenaučili co je nutnost a důkladnost; hledí na to pohrdlivě. Rodiče zanedbali vychovat své syny a dcery k věrnému plnění domácích povinností. Dětem je dovoleno strávit čas při hraní, zatím co otec a matka ustavičně dřou. Jen málo mladých lidí si uvědomuje, že jsou povinni nést určitou část rodinných starostí. Nejsou vedeni k tomu, aby pochopil, že povolnost chuti anebo prosazování svých zálib a zábav není tím nejhlavnějším cílem života. *FE 65.1*

Rodinný kruh je školou, v níž se dětem dostává základního a nejtrvalejšího naučení. A proto by rodiče měli být často doma. Poučením a příkladem by měli vést své děti k lásce a bázní Boží; poučte je, aby byli moudré, společenské, laskavé, cvičili se pilností, šetrností a sebezapírání. Tím, že svým dětem vštěpují lásku, soucit a povzbuzení v domově, rodiče mohou opatřit pro ně bezpečné a vítané útočiště před mnohým pokušením světa. *FE 65.2*

Otec říká: „Nemám čas, nemám žádný čas na výchovu svých dětí, nemám čas pro společenské a domácí pobavení.“ Pak si ovšem neměl brát zodpovědnost rodinného života. Tím, že je zbavujete času, který jim náleží, olupujete je o výchovu, kterou od vás měli dostat. Máte-li děti, máte také povinnost spolu s matkou utvářet jejich povahy. Ti, kteří pociťují naléhavé volání pracovat pro větší blaho společnosti, a při tom jejich vlastní děti vyrůstají neukázněné, těch bychom se měli zeptat, zda si nezmýlili své povolání. Jejich vlastní domácnost je prvním misijním polem v němž rodiče mají pracovat. Ti, kteří opouštějí domácí zahrádku, a nechávají jí zarůst trním a bodláčím, a při tom projevují veliký zájem o pěstování sousedova pole, přehlížejí Slova Boží. *FE 65.3*

Opakují, že je to nedostatek lásky a zbožnosti a nedbalost patřičné kázně v domově, co připravuje tak mnoho těžkosti ve školách a kolejích. Mezi vyznávajícími křesťany je strašný chlad a necitlivost. Mnozí jsou necitliví, nelaskaví, vzájemně si neodpouštějící. Tyto nesprávné rysy pěstovány nejdříve doma, vykonávají svůj neblahý vliv v každodenním životě. Kdyby rodiče a děti

pěstovali ducha laskavosti a zdvořilosti, pak by to bylo vidět i ve vztahu učitele a žáku. Kristus by měl být čestným hostem v rodině a Jeho přítomnost není o ní méně potřebná také ve třídě. Kéž by Boží moc obračející srdce uzpůsobila a obměkčila srdce rodičů a dětí, učitelů a žáků a proměnila je v podobu Kristovu. *FE 66.1*

Otcové a matky by měli pečlivě a modlitebně studovat povahu svých dětí. Měli by se snažit potlačit a usměrňovat ty rysy, které příliš vynikají a povzbudit ostatní, které zaostávají, a tak zabezpečit harmonický rozvoj. Není to nic lehkého. Otec snad nepokládá za veliký hřích zanedbávat výchovu svých dětí; Bůh to však za takové pokládá. Křesťanští rodiče potřebují dokonalé obrácení v tomto ohledu. Vina se hromadí na ně a důsledky jejich činů přecházejí z jejich dětí na jejich vnoučata. Nemocná mysl, prudká povaha, popudlivost, závist nebo žárlivost přináší ovoce rodičovské nedbalosti. Tyto nesprávné povahové rysy jsou velikým neštěstím svým vlastníkům. Jak mnozí nejsou s to přijmout od společností a přátel lásku, kterou by si mohli získat, kdyby byli přátelštější. Jak mnozí vytvářejí těžkosti kamkoli jdou a do čehokoli se pustí! *FE 66.2*

Děti mají požadavky, které by jejich rodiče měli uznat a respektovat. Mají právo na takové vzdělání a výchovu, která je učiní užitečnými, váženými a milovanými členy společností zde, a marně je uzpůsobí pro svatou a čistou společnost ve věčnosti. Mladí lidé by měli být poučeni, že jak jejich přítomné tak i jejich budoucí blaho velkou měrou závisí na zvycích, které si vytvoří v dětství a v mladém věku. Časně by si měli zvyknout na poslušnost, sebezapírání a ohleduplnost na štěstí jiných. Měli by být poučeni překonávat prchlivou povahu, nevyřknout rozhněvané slovo, projevodovat stálou laskavost, zdvořilost a sebeovládání. Otcové a matky by si měli vzít za celoživotní úkol usilovat o to, aby se jejich děti staly pokud možno dokonalými v povaze, jak to lidské úsilí, umocněno Boží pomocí, může jen dokázat. Toto dílo s veškerou jeho důležitostí a zodpovědností oni přijali v tom, že na svět přivedli děti. *FE 67.1*

Rodiče musí vidět, že jejich vlastní srdce a život jsou ovládány Božími příkazy, chtějí-li vychovávat své děti v bázi a kázi Boží. Nemají právo dráždit, tupit a vysmívat se. Nikdy by neměli podněcovat ve svých dětech převrácené povahové rysy, které po nich zdědily. Tento způsob kázně nikdy nevyhladí zlo. Rodiče, upozorňujte na příkazy Božího Slova když napomínáte a ukážete své vrtošivé děti. Ukažte jim na „*takto praví Pán*“ na své požadavky. Výčitka, která přichází jako slovo od Boha je mnohem účinnější, než to, které rodiče vyřknou unáhleně a pohněvané. *FE 67.2*

Kdekoliv se zdá být nutné odepřít anebo postavit se proti vůli dítěte, ono by si mělo jasně uvědomit, že se to nedělá pro uspokojení rodičů, anebo pro vrtochy někoho nadřazeného, nýbrž pro jeho vlastní blaho. Mělo by být poučeno, že každá nenapravená chyba přinese neštěstí jemu samému a nebude se líbit Bohu. Při takové kázi děti najdou své veliké štěstí v podřizování své vlastní vůle vůli svého nebeského Otce. *FE 68.1*

Někteří rodiče – a některé učitelé také – jakoby zapomínali, že oni sami byli kdysi dětmi. Tváří se povznešeně, chladně a nesoucítě. Kdekoliv přicházejí do styku s mladými lidmi – doma, ve škole, v sobotní škole nebo ve sboru – všude si zachovávají tentýž výraz autority, a jejich tváře obvykle nosí povznešený, káravý výraz. Dětská radost nebo dovádivost, neposednost mladého života, nenachází u nich žádné omluvy. Malicherná provinění jsou trestána jako vážné hříchy. Taková kázeň není Kristova. Takto vychované děti se bojí svých rodičů i učitelů a nemilují je; nesvěřují jim své dětské zkušenosti. Některé z nejvzácnějších hodnot duše a srdce jsou k smrti zmrazeny jako něžná rostlinka v zimním větru. *FE 68.2*

Usmívejte se, rodiče; usmívejte se, učitelé. Je-li vaše srdce smutné, tvář vaše nemusí projevit tuto skutečnost. Z tváře ať vám září sluneční jas, pocházející z milujícího a vděčného srdce. Vymaňte se ze své železné důstojnosti potřebám a nechte se jimi milovat. Musíte získat jejich lásku, chcete-li aby se náboženské pravdy dotkly jejich srdce. *FE 68.3*

Ježíš miloval děti. Pamatoval, že On také kdysi byl dítětem a Jeho dobrá tvář získala lásku těchto maličkých. Rádi se kolem Něho hrávaly a plácaly onu milující tvář svými nevinnými ručičkami. Když židovské matky přinášeli své dítky, aby je drahý Spasitel požehnával, učedníci to pokládali za projev příliš nepatrného významu, aby proto byl Mistr přerušován v učení. Ježíš však děti opravdovou touhu čel v těchto matčiných srdcích a pokáral své učedníky řekl: „*Nechte dítek a nebraňte jim jít ke mně; nebo takových jest království nebeské.*“ (Mt 19,14) *FE 68.4*

Rodiče, máte vykonat určité dílo pro své děti, které nikdo jiný nemůže vykonat. Otcova povinnost k dětem nemůže být přenesena na matku. Pakliže ona vykonává svoji povinnost, pak nese dostatečné břímě. Pouze v jednomyslném úsilí mohou otec a matka splnit Bohem jim svěřené dílo.

FE 69.1

Více než ztracen je ten čas pro rodiče a děti, který byl věnován hromadění bohatství, zatím co duševní vzrůst a mravní vzdělání byly zanedbány. Pozemské poklady musí pominout; ušlechtilý charakter, mravní hodnota potrvají na věky. Splní-li rodiče své povinnosti dobře, po celou věčnost to bude svědčit o jejich moudrosti a věrnosti. Ti, kteří se svými prostředky a svým důvtipem všemožně snaží, aby své domácnosti připravili luxusní prostředí a výběrový pokrm, anebo aby přehlíželi užitečnou práci, budou odměněni pouze pýchou, závisti, svéhlavostí a neúctou svých zkažených dětí. *FE 69.2*

Mládež potřebuje mít pevnou zábranu, budovanou od dětství, mezi nimi a světem, aby se jich nedotýkal jeho znečišťující vliv. Rodiče musí ustavičně bdít, aby jejich děti nebyly ztraceny pro Pána. Kdyby se na to dbalo jak důležité je, aby mladí lidé měli krásný charakter a milou povahu, jako se dbá o napodobování způsobů světa v odívání a v chování, viděli bychom stovky tam, kde dnes jediný přichází na scénu aktivního života, připraven šířit ušlechtilý vliv ve společnosti. *FE 69.3*

Dílo rodičů ve výchově, učení a kázni se všeobecně zdůrazňuje. Úsilí nejlepších učitelů musí často přinášet nepatrné ovoce, jestliže otcové a matky neplní své povinnosti věrně. Boží Slovo musí být ustavičně jejich vůdcem. Nesnažíme se uvádět nějakou novou řadu povinností. Před všechny překládáme učení toho Slova, jimž bude naše dílo souzeno, a ptáme se: Není toto úroveň, o niž musíme jako křesťanští rodiče usilovat? – RH March 21, 1882 *FE 69.4*

7. Důležitost tělesného cviku

Přítomná doba má neobvyklý zájem o vzdělání. Široký rozmach vědomostí prostřednictvím tisku; umožňující sebevzdělávání všem, probudil mocnou touhu po zdokonalení duševních schopností.

FE 71.1

I když vděčně uznáváme veliké vymoženosti, neměli bychom zavírat oči před nedostatky přítomného výchovného systému. Ve velikém úsilí a zabezpečení rozumového vzdělání byl zanedbán tělesný i mravní výcvik. Ze škol vychází mnoho mladých lidí s nízkým mravním citem a tělesně oslabeno; bez praktické přípravy pro život a s malou silou k vykonávání povinností. *FE 71.2*

Když jsem viděla toto zlo, ptala jsem se: „Musí se naši synové a dcery stát tělesnými slabochy, aby obdrželi školní výchovu?“ Nemělo by tomu tak být a není to ani třeba zůstanou-li učitelé a žáci věrni zákonům přírody, které jsou také zákonem Božím. Všechny myšlenkové a tělesné síly by měly být zapojeny do činného cviku, aby mladí lidé stali zesílení a stali se vyrovnanými muži a ženami. *FE 71.3*

Mnozí žáci natolik spěchají doplnit své vzdělání, že jsou povrchní ve všem svém podnikání. Jen málo jich má dostatečnou odvalu a sebeovládání k zásadnímu jednání. Většina studentů nechápe pravý cíl výchovy a proto nenastupují takovou cestu, aby došli k tomuto cíli. Pouštějí se do studia matematiky a jazyků a při tom zanedbávají studium mnohem důležitější pro štěstí a úspěch v životě. Mnozí, kteří mohou prozkoumat hlubiny země s geologem, nebo procentovat nebesa s hvězdářem, neprojevují ani nejmenší zájem o obdivuhodný mechanismus svého vlastního těla. Jiní mohou říci kolik kostí je v lidském těle a přesně popsat každý tělesný orgán, a přece jsou tak nevědomí o zákonech zdraví a léčbě nemocí, jakoby byl život ovládán slepým osudem místo přímého a nezměnitelného zákona. *FE 71.4*

Tělesné zdraví je základem všech tužeb a nadějí studenta. A proto ta vrcholná důležitost získat poznání těch zákonů, které zajišťují a zachovávají zdraví. Každý mladý člověk by se měl naučit jak upravovat své chuťové zvyky – co jíst, kdy jíst a jak jíst. Měl by se naučit kolik hodin má věnovat studiu a jaký čas má věnovat tělesnému cviku. Lidské tělo lze přirovnat k skvěle sestavenému stroji, který potřebuje péči, má-li správně běžet. Jedna část by neměla být ustavičně přetěžována, zatím co část druhá rezaví z nečinnosti. Zatím co je mysl přepínána, svalstvo by také mělo mít svůj podíl v pracovním procesu. *FE 72.1*

Správný režim v jídle, spánku studiu a cviku je povinností každého studenta k sobě samému, společnosti a k Bohu. Výchova, která mládež usměrní k tomu, aby byla požehnáním světu je taková, která ji uschopňuje dosáhnout pravé ušlechtilé mužství a ženství. Žák, který pilně studuje, málo spí, málo cvičí, nepravidelně jí nevhodnou a nekvalitní stravu, získává duševní výcvik na úkor zdraví, mravnosti, duchovnosti a snad i života. *FE 72.2*

Mladí lidé přirozeně touží po činnosti a jestliže nenaleznou správně usměrnění svých skrytých energií pro omezenost školní učebny, stávají se neklidnými a netrpělivými, a proto jsou vedeni k hrubým a nelidským sportům, které zahanbují tak mnoho škol a kolejí a uvádějí je nakonec do řečiště skutečných zábav. Mnozí z mládeže, kteří odcházeli ze svých domovů poměrně čistí, ve škole bývají poskvrněni od svých společníků. *FE 72.3*

Každá výchovná instituce by se měla postarat o studium a práci v polnohospodářství a výrobním odvětví. Kompetentní učitelé by měli být zaměstnáni, kteří by vyučovali mládež v různých výrobních odvětvích, jakož i několika studijních. I když je určitá část dne věnována duševnímu cviku, určitá část by měla být věnována také tělesné práci a přiměřená část pobožnosti a studiu Písma. *FE 72.4*

Tato výchova by povzbudila zvyky samostatnosti, pevnosti a rozhodnosti. Absolventi takových ústavů by byli připraveni úspěšně se zapojit do praktických povinností života. Byli by odvážní a vytrvalí v překonávání překážek a měli by pevnost zásad, která by nepovolila zlým vlivům. *FE 73.1*

Jestliže mládež může mít jen jednostranné vzdělání, co je pak tím nejdůležitějším, studium vědních oborů se všemi nevýhodami pro zdraví a mravy, anebo důkladný výcvik v praktických po-

vinnostech se zdravými mravy a dobrým tělesným rozvojem? Neváháme říci, že to druhé. Avšak při správně vynaloženém úsilí se ve většině případů lze obojí opatřit. FE 73.2

Ti, kteří spojují užitečnou práci se studiem, nepotřebují zvláštní tělesné cvičení; přitom práce konána ve volné přírodě je desetkrát požehnanější pro zdraví než práce v místnosti. Mechanik, rolník pracují tělesně a přece z obou je zdravější zaměstnání rolník. Nic menšího než svěží vzduch a sluneční jas plně neuspokojí požadavky organismu. Zemědělec může ve své práci uplatnit všechny pohyby jaké se kdy pěstovaly v tělocviku. Jeho tělocvičnou je volné pole. Baldachýn je jeho střechou a pevná půda podlahou. Zde oře a okopává, rozsévá a žne. Pozorujte ho jako v čase senoseče se ohýbá a uskládňuje. Tyto různé pohyby si vyžadují činnost kostry, šlach, svalstva a nervů těla. Jeho zdatný výkon mu dovoluje hluboký, silný nádech i výdech, který rozpíná plíce očisťuje krev, a vysílá teplý proud života do celého těla. Zemědělec střídavý ve všech svých zvycích obvykle se těší dobrému zdraví. Jeho práce ho těší. Mívá dobrou chuť k jídlu. Dobře spí a bývá šťasten. FE 73.3

Srovnajte život pilného rolníka s životem studenta, který zanedbává tělesný cvik. Sedí v uzavřené místnosti skloněn nad svým stolem, se shrbeným hřbetem a stísněnými plícemi. Nemůže plně a hluboce dýchat. Jeho mozek je vrcholně přetížen, zatím co jeho tělo je nečinné jako by pro ně neměl žádné zvláštní použití. Krevní oběh v jeho těle je zpomalen. Mívá studené nohy a horkou hlavu. Jak může být takový člověk zdravý? FE 74.1

Student by měl pravidelně cvičit, čím si zajistí plný a hluboký dech, nabíraje do svých plic čistý, posilující vzduch nebes a bude novou bytostí. Ne pilné studium ničí zdraví žáků natolik, jako jejich nedbalost o zákony přírody. FE 74.2

Ve školách by měli být zaměstnání zkušení učitelé, kteří by poučovali mladé děvčata o tajemství kuchyně. Poznání domácích povinností je pro každou ženu neocenitelné. Na světě je bezpočtu rodin, jejichž štěstí ztroskotalo nepraktičností ženy a matky. Nemá tak důležité, aby se naše dcery naučily malovat, hrát, počítat odmocniny, anebo poznávat řečnické figury, jako je důležité naučit je stíhat, zhotovit si i opravit svůj vlastní oděv, anebo správně a chutně připravit pokrm. Když má dítě devět nebo deset let, měla by se od něho požadovat pravidelná účast na domácích povinnostech podle jeho schopností a mělo by se brát na zodpovědnost jak tuto práci provede. Byl to moudrý otec, který na otázku, co chce ze svých dcer mít, odpověděl: „Chci je dát do učení jejich skvělé matce, aby se naučily umění využívat čas a byly připraveny stát se ženami a matkami, správkyněmi domácnosti a užitečnými členy společnosti.“ FE 74.3

Praní prádla, drhnutí podlahy, zametání, utírání prachu a mnoho jiných povinností v kuchyni a zahradě bude skvělým cvikem pro mladé děvčata. Taková užitečná práce nahradí kriket, lukostřelbu, tanec a jiné zábavy, které nejsou k ničemu dobré. FE 74.4

Mnohé děvčata s tzv. Dobrou výchovou, které s vyznamenáním absolvovaly některou školu, nemají ani stopy poznání praktických povinností života. Postrádají znalosti pro správné uspořádání domácnosti a tudíž to podstatné pro jejich štěstí. Mohou mluvit o vznešeném povolání ženy, o jejich právech a přece samy ani zdaleka nedosahují skutečného povolání ženy. Je správné, aby každá dcera Evina důkladně poznala domácí povinnosti, a vyznala se v každém odvětví domácí práce. Každé mladé děvče by mělo být tak vychováno, že v případě bude-li povoláno zaujmout postavení ženy a matky, mohlo být královnou ve svém vlastním oboru. Jako matka měla by být pohotově a moudře poučovat své děti a usměrňovat ty, kdo ji pomáhají, anebo i sama chopit svých domácích povinností. Ona má právo rozumět mechanismu lidského těla a zásadám hygieny, stravování, odívání, práci a odpočinku a bezpočtu jiných záležitostí, které úzce souvisí s blahem její domácnosti. Má právo získat takové poznání nejlepších metod léčby nemocí, aby mohla pečovat o své děti v nemoci, místo aby nechala svůj převzácný poklad v rukou cizích ošetřovatelů a lékařů. FE 75.1

Představa, že neznalost užitečného zaměstnání je podstatně důležitou charakteristikou pravého muže nebo ženy, je proto Boží vůlí ve stvoření člověka. Lenivost je hříchem a neznalost běžných povinností je výsledkem pošetilosti, která v pozdějším věku dá hodně příležitostí k trpké lítosti. FE 75.2

Ti, kteří si učinili životním pravidlem sloužit a ctít Boha, budou dbát apoštolova napomenutí: „*Protož buď že jíte, neb pijete, aneb cožkoli činíte, všecko k slávě Boží činite*“ (1 K 10,31) Takoví žáci zachovají si svoji poctivost i v pokušení a vyjdou ze školy s dobře vyvinutými rozumovými schopnostmi se zdravým tělem a zdravým duchem. – ST June 29, 1822 FE 75.3

8. Danielova poctivost ve zkoušce

Prorok Daniel byl člověkem skvělého charakteru. Byl jasným příkladem toho, čím se lidé mohou stát, chopí-li se Boží Moudrosti. Kratičká zpráva o životě tohoto svatého muže Božího byla zaznamenána pro povzbuzení těch, kteří v budoucím věku budou povoláni k tomu, aby vytrpěli protivností a pokušení. FE 77.1

Když lid Izraelský, jeho král, knížata a kněží byli odvedeni do zajetí, čtyři z nich byli vybráni a měli sloužit na královském dvoře v Babylóně. Jedním z nich byl Daniel, který již v mladém věku sliboval obdivuhodnou schopnost, která se v pozdějších letech plně rozvinula. Tito mladí lidé byli všichni ze vznešeného rodu, a čteme o nich, že to byli „*mládenci, na nichž by nebylo žádné poskvrny, a krásného obličej, a vtipného ke vši moudrosti a schopné k umění i k nabývání jeho*“. Když král Nabuchodonozor postihl nadání mladých zajatců, rozhodl se připravit je pro důležité postavení ve svém království. Aby byli plně připraveni pro život a úřad podle orientálního zvyku, měli se vyučovat jazyku Chaldeů, a podřídit se po tři roky důkladné tělesné a rozumové kázní. FE 77.2

Mládenci v této škole neměli být pouze připuštěni do královského paláce, nýbrž bylo jim dáno jíst z masa a pít z vína, které přicházelo na královský stůl. Ve všem tento král viděl, že jim neposkytuje velikou čest, nýbrž jim zaručuje ten největší duševní rozvoj, jaký by jen člověk mohl obdržet. FE 77.3

Mezi masitými pokrmy, které přicházelo před krále, bylo také vepřové maso a jiná masitá strava ze zvířat mojžíšovským zákonem prohlášena za nečistá, z nichž jíst Židům bylo přísně zakázáno. Zde se Daniel dostal do těžké zkoušky. Přikloní se k učení svých otců o jídle a pití, urazí krále a pravděpodobně ztratí nejen své postavení, nýbrž i svůj život? Anebo by měl nedbat Božího nařízení a zachovat si přízeň krále a mít příležitost velikého rozumového vzdělání a té nejslibnější světské kariéry? FE 77.4

Daniel dlouho neváhal. Rozhodl se zůstat neochvějným ve své poctivosti za každou cenu. „*Ale Daniel uložil v srdci svém, aby se nepoškrňoval pokrmem ze stolu královského, a vínem, kteráž král pil.*“ (Da 1,8) FE 78.1

Mezi dnešními vyznavači křesťanství je mnoho těch, kteří by řekli o Danielovi, že byl příliš malicherný, a pokládali by ho za úzkoprsého nebo bigotního (fanaticky pobožný). Jezení a pití pokládají za příliš málo významnou záležitost než aby bylo nutné zaujmout takové stanovisko – aby člověk obětoval všechny pozemské výhody. Ti však, kdo takto uvažují, v den soudu poznají, s že se odvrátili od Božích výslovných příkazů a svůj vlastní názor povýšili za normu správného a nesprávného. Poznají, že to, co se jim zdálo bezvýznamným, Bůh za takové nepokládal. Jeho požadavky by měly být svatě poslouchány. Ti, kteří přijímají a poslouchají jedno z jeho přikázání proto, že jim to tak vyhovuje, zatím co zavrhnou jiné, proto že jeho zachování by si vyžádalo oběť, snižují úroveň spravedlnosti a svým příkladem svádějí ostatní k lehkovážnému přehlížení svatého Božího zákona. „*Takto praví Hospodin*“ má být naším pravidlem ve všech věcech. FE 78.2

Daniel procházel nejpřísnějším pokušením jakým může mladý člověk dneška procházet; a přece zůstal věren náboženským zásadám, které obdržel v ranním mládí. Byl podroben vlivům vypočteným na svedení těch, kteří by kolísali mezi zásadou a náklonností a přece Boží Slovo nám ho představuje jako bezvadný charakter. Daniel se neodvažoval spoléhat na svoji vlastní mravní sílu. Modlitba byla pro něho nutností. Bůh byl jeho silou a bázeň Boží byla ustavičně před ním ve všem jeho životním podnikání. FE 78.3

Daniel vlastnil dar pravé tichosti. Byl pravdivým, pevným a ušlechtilým mužem. Snažil se žít v míru se všemi a přitom jako cedr neochvějným, kdykoliv se jednalo o zásadu. Ve všem, kdy se to neprotivilo jeho oddanosti Bohu, respektoval a poslouchal své nadřízené; měl tak jemný smysl pro Boží požadavky, že nároky pozemských vládců pokládal za podřízené. Žádnou sobeckou úvahou se nechtěl odvést od své povinnosti. FE 78.4

Danielův charakter je představen světu jako jasný příklad toho, co Boží milost může učinit z lidí přirozeně padlých a hříchem poskvrněných. Záznam o jeho sebezapíravém životě je povzbu-

zením naší běžné obecné lidskosti. Z jeho příkladem můžeme čerpat sílu k ušlechtilému odolávání pokušení a pevně a s darem tichosti postavit se za spravedlnost i v nejtěžší zkoušce. *FE 79.1*

Daniel mohl najít vhodnou omluvu pro upuštění od svých přísných zásad střídmosti; avšak Boží vůle mu byla dražší než přízeň nejmocnějšího pozemského mocnáře – dražší než sám život. Když svým zdvořilým jednáním získal přízeň u Melsara, úředníka pověřeného nad hebrejskými mladíky, Daniel požádal aby nemuseli jíst z masa a pít z vína ze stolu královského. Melsar se obával, že když by vyhověl tomuto požadavku, mohl by upadnout v nemilost krále a ohrozit svůj vlastní život. Jako mnozí v přítomné době, domníval se, že při střídme stravě budou mít tito mladí lidé bledý a nemocný vzhled a tělesně že zeslábnou, zatím co luxusní pokrm z královského stolu by jim dodal krásné barvy a byli by tělesně i duševně zdatnými. *FE 79.2*

Daniel žádal, aby celá tato záležitost byla rozřešena v desíti dnech, a aby se židovským mládencům dovolilo jíst prostý pokrm, zatím co jejich druhům se dostane královských lahůdek. Žádosti bylo nakonec vyhověno a tehdy si Daniel uvědomil, že vyhrál. Ačkoliv byl ještě jen mladíkem, viděl škodlivé účinky vína a přepychového života na tělesné a duševní zdraví. *FE 79.3*

Na konci těch deseti dnů výsledek byl nad všechno Melsarovo očekávání právě opačný. Nejen svým vzhledem, nýbrž tělesnou zdatností a duševní svěžestí tito stoupenci střídme životosprávy projevíli značnou nadřazenost nad svými druhy, kteří povolovali své chuti. V důsledku této zkoušky Danielovy a jeho společníků bylo dovoleno pokračovat ve své prosté stravě v celém průběhu výcviku k státnickým povinnostem. *FE 80.1*

Pán s uspokojením hleděl na rozhodnost a sebezapírání těchto hebrejských mládenců a jeho požehnání spočinulo na nich. „*Obdařil je povědomostí a rozumností ve všelikém literním umění a moudrosti; nadto Danielovi dal, aby rozuměl všelikému vidění a snům.*“ (Da 1,17) Na konci tříleté výchovy, když si jejich schopnost a výsledky prozkoumával sám král, nenašel „*mezi všemi těmi, jako Daniel, Chananiáš, Mizael a Azariáš. I stávali před králem. A ve všelikém slovu moudrosti a rozumnosti, na kteréž se jich doptával král, nalez je desetkrát zběhlejší nade všechny mudrce a hvězdáře, kteříž byli ve všem království jeho.*“ (verše 19, 20) *FE 80.2*

Danielův život je povzbudivým příkladem posvěceného charakteru. Je poučením pro všechny a obzvláště pro mladé. Přísná věrnost k Božím požadavkům má blahodárný účinek na zdraví těla i duše. Aby dosáhl té nejvyšší úrovně a rozumových výšin, je nutné hledat moudrost a sílu u Boha a zachovávat přísnou střídmost ve všech životních zvycích. Ze zkušenosti Daniele a jeho druhů máme příklad vítězství zásady nad pokušením povolnosti chuti. Zde je ukázáno, že nad žádostmi těla mohou mladí lidé vítězit zásadním náboženským životem a zůstat věrni Božím požadavkům i kdyby je to mělo stát tou nejvyšší obětí. *FE 80.3*

Co v případě, že by se Daniel a jeho druhové byli dohodli s pohanskými úředníky a povolili tlaku okolností a jedli a pili, jako bylo v Babylóně zvykem? V okamžiku kdy by se byli uchýlili od zásady, byli by oslabili svůj smysl pro spravedlnost a svůj odpor k nepravosti. Shovívavost k chuti byla by měla za důsledek obětování fyzické síly, jasnosti intelektu a duchovní moci. Jeden nesprávný krok by pravděpodobně vedl k dalším až dokud by jejich spojení s nebem nebylo cele přerušeno a byli by odplaveni pokušením. *FE 80.4*

Bůh řekl: „*Nebo těch, kteříž mne ctí, poctím.*“ (1 S 2,30) Zatím co Daniel lnul ke svému Bohu neochvějnou důvěrou ovládl ho duch prorocké moci. Zatím co ho lidé poučovali o povinnostech dvorního života, Bůh ho vyučoval, aby dovedl číst tajemství budoucích věků a zanechal příštím pokolením v předobrazech a v podobenstvích obdivuhodné věci, které se budou dít v posledních dnech. – ST Sep. 28, 1882 *FE 81.1*

9. Důležitost výchovy

Pečlivě bychom měli uvažovat jaký je pravý cíl výchovy. Každému člověku Bůh svěřil schopnost a sílu, aby Mu je vrátil rozhojněny a zúročeny. Všechny hřivny, jimiž nás obdařil, mají být krajně využity. Od každého z nás požaduje, abychom pěstovali své schopnosti a usilovali o dosažení nejvyššího možného rozvoje pro užitečný život, abychom mohli konat ušlechtilé dílo pro Pána a lidem být k pozhnutí. Každý dar, který máme ať už rozumové schopnosti nebo dary finančních prostředků, nebo dar vlivu, pochází od Boha, abychom mohli s Davidem říci: „*Od tebeť jest zajisté všecko, a i to z ruky Tvé dali jsme tobě.*“ (1 Pa 29,14) FE 82.1

Drahá mládeži, jaký je cíl a záměr vašeho života? Chcete se vzdělávat pro nějaké jméno a postavení ve světě? Máte touhy, které se neodvažujete vyjádřit, že jednoho dne chcete stát na vrcholu rozumové velikosti, že chcete zasedat v soudních nebo zákonodárných shromážděních a rozhodovat o zákonech národa? V těchto touhách nemusí být nic zlého. Každý z vás může jít za svým předsevzetím. Neměli byste se spokojit se žádnými malými cíli. Usilujte o to nejvyšší a nešetřete žádnou námahou, abyste toho dosáhli. FE 82.2

Bázeň Hospodinova je základem veškeré pravé velikosti. Poctivost, nechybná poctivost je zásadou, kterou musíte vnášet to všech svých životních vztahů. Své náboženství berte s sebou do svého studijního života, do svého školního domova, a do všeho svého podnikání. Důležitou vaší otázkou je, jak si zvolit a zdokonalovat své studium, abyste si zachovali pevný, čistý a neposkvřený charakter, a všechny dočasné požadavky a zájmy měli podřízeny vyšším zájmům Kristova evangelia. Nyní chcete budovat jak na to budete stačit a k společnosti a k životu zaujmout takový vztah, abyste splnili Boží záměr ve svém životě. I jako Kristovi učedníci nejste osvobozeni od toho, abyste se nezapojili do každodenního života; měli byste však své náboženství brát vždy s sebou. Ať se budete připravovat pro kterékoli zaměstnání, nikdy se nedomnívejte, že nemůžete být v něm úspěšní bez obětování zásady. FE 82.3

Život vyvážený náboženskými zásadami může být dobrým předpokladem pro kterékoli vysoké postavení. Rádi bychom vás viděli jak dosahujete ušlechtilého vysokého postavení, které Bůh pro vás připravil. Ježíš miluje vzácnou mládež; a nerad vidí, když je v nevzdělanosti a nerozvíjí své schopnosti. Mohou se stát silnými muži pevných zásad, dobře připravenými k tomu, aby jim byly svěřeny ty nejvyšší odpovědnosti a k tomuto cíli mohou s celá zákonitě napnout každý nerv. FE 83.1

Nikdy se však nedopusťte tak velikého zločinu, abyste obrátili Bohem vám dané schopnosti ke konání zla a zkáze jiných. Existují nadaní lidé, svých schopností používají jen k tomu, aby šířili mravní zkázu a porušení; avšak všichni takoví rozsévají símě, které přinese žeň, při jejíž sklizni se nebudou mít čím pochlubit. Je strašné, když používáme Bohem nám dané schopnosti takovým způsobem, že ve společnosti šíříme zkázu a bídu místo pozhnutí. Je také strašnou věcí zabalit hřivnu nám danou do ubrousku a skrýt ji daleko ve světě; znamená to zavržení koruny života. Bůh požaduje naši službu. Každý z vás nese určité zodpovědnosti; a my můžeme naplnit veliké poslání života pouze když tyto zodpovědnosti plně přijmeme a věrně a svědomitě splníme. FE 83.2

Moudrý muž říká: „*Pamatuj na Stvořitele svého ve dnech mladosti své*“ (Kaz 12,1) Ani na chvíli se však nedomnívejte, že náboženství vás učiní smutné a ztmavené a bude vám překážkou na cestě k úspěchu. Kristovo náboženství neruší a neoslabuje ani tu nejmenší schopnost. Žádným způsobem vás nezabavuje radosti z kteréhokoli štěstí, není určeno na to, aby menšilo váš zájem o život anebo učinilo vás lhostejnými k požadavkům přátel a společnosti. Nepřirodívá život do pytlů; nevyjadřuje se hlubokým vzdycháním a sténáním. Ne, ne; ti, kteří ve všem počítají s Bohem na prvním i posledním a nejlepším místě jsou nejšťastnějšími lidmi na světě. Úsměvy a radost nemizí z jejich tváře. Náboženství nečiní člověka hrubým a neotesaným, nepořádným a nezdvořilým; naopak pozvedá a zušlechťuje ho, očišťuje jeho vkus, posvěcuje jeho úsudek a uschopňuje ho pro společenství nebeských andělů a pro příbytek, který Ježíš šel připravit. FE 83.3

Nikdy bychom neměli ztrácet ze zřetele skutečnost, že Ježíš je pramenem radosti. Nemá zálibu v bídě lidí, nýbrž rád je vidí šťastné. Křesťané se mohou těšit z mnoha pramenů štěstí, a s neo-

mylnou přesností mohou říci, která s radostí je zákonitá a správná. Mohou se těšit z takových rekreací, které nerozptylují mysl a neponižují duši, které nikdy nezklamou a nenechají smutný vliv, který ničil sebeúctu, nebo překážel v užitečné službě. Mohou-li vzít Ježíše s sebou a zachovat si modlitebního ducha, jsou naprosto bezpeční. *FE 84.1*

Žalmista říká: „*Začátek učení tvého osvěcuje, a vyučuje sprostné rozumnosti.*“ (Ž 119,130) Výchovnou moc Písma nelze s ničím srovnávat. Žádná vědecká síla se tak dobře nehodí pro rozvoj rozumových schopností jako uvažování o velikých a životně důležitých pravdách a praktických naukách Písma. Žádná jiná kniha nebyla nikdy vytištěna, která by se tak skvěle hodila pro posílení duševních schopností. Nejsou-li lidé, i velikých rozumových schopností, vedeni Božím slovem při svém bádání, bývají zmateni; nemohou pochopit Stvořitele ani Jeho skutky. Povzbudte však mysl, aby postihovala a zvažovala věčnou pravdu, povzbudte ji k úsilí prokopávat se k drahokamům pravdy v bohatém dolu Božího Slova, a nikdy nezakrní a nezeslábne, jako když je ponechána promítat o všedních tématech. *FE 84.2*

Písmo je nejpoučňivější a nejsrozumitelnější historií jaká kdy byla světu dána. Jeho svaté stránky obsahují jen ty nejvěrnější zprávy o stvoření. Zde obdivujeme moc, která „*roztáhla nebesa a založila zemi*“ (Za 12,1). Zde máme věrohodné dějiny lidského rodu, neposkvřené lidskými předsudky nebo lidskou pýchou. *FE 84.3*

V Božím slově nacházíme předmět toho nejhlubšího přemýšlení; jeho pravdy probouzejí ty nejodvážnější touhy. Zde máme obecnství s patriarchy a proroky a nasloucháme hlasu Hospodínova, rozmlouvajícím s lidmi. Zde přihlížíme na to, co s obdivem pozorovali andělé – Syna Božího, v Jeho dobrovolném ponížení, aby se stal naší zástupcem a jistotou, aby ve vlastní síle zápasil s mocnostmi temnoty a získal nám vítězství. *FE 85.1*

Naše mládež má převzácné Písmo. Jestliže všechny jejich plány a záměry budou měřeny Písmem Svatým, půjdou po bezpečných cestách. Zde se dovídáme, co Bůh očekává od bytostí stvořených k Jeho obrazu. Zde se můžeme dovědět jak zužitkovat přítomný život a získat budoucí. Žádná jiná kniha nemůže uspokojit otázky duše a zpytování srdce. Posloucháním naučení Božího Slova, lidé mohou povstat z nejnižších hlubin nevědomosti a ponížení a stát se syny Božími a společníky bezhříšných andělů. *FE 85.2*

Čím víc o tom člověk přemýšlí, tím mu bude zřejmější, že tytéž zásady platí v přírodním i duchovním světě. Mezi přírodou a křesťanstvím existuje soulad; neboť obojí má téhož Původce. Kniha přírody a kniha zjevení svědčí o působení těžce božské moudrosti. Z přírody se můžeme mnohemu naučit a z Boží Knihy můžeme také poznávat hluboké, závažné a vše důležité pravdy. *FE 85.3*

Mladí přátelé, bázeň Hospodínova je základem všeho pokroku; je počátkem moudrosti. Váš nebeský Otec na vás klade určité požadavky; neboť bez vašeho starání nebo vašich zásluh hojně o vás pečuje; a více než to, v jediném daru svého milovaného Syna dal vám celá nebesa. Za tento neko-nečný dar požaduje vaši ochotnou poslušnost. Jelikož jste koupeni za mzdu, převzácnou krev Syna Božího, žádá od vás, abyste správně použili přednosti, z nichž se těšíte. Vaše rozumové a mravní schopnosti jsou Boží dary, svěřené vám hřivny, abyste je moudře použili a nemůžete je libovolně nechat dřímat v důsledku nesprávného zdolávání anebo ochromovat nečinností. Musíte se rozhodnout zda závažné zodpovědnosti, které na vás spočívají, splníte věrně nebo ne, zda vaše úsilí bude směřovat k vašemu blahu nebo ne. *FE 85.4*

Žijeme v nebezpečnosti posledních dnů. Celé nebe se zajímá o budování vašich charakterů. Všechno bylo učiněno pro vás, abyste byli účastníky božské přirozenosti a unikli porušení, které je na světě skrze žádostivost. Člověk není ponechán, aby osamoceně přemáhal mocnosti zla svým vlastním chatrným úsilím. Pomoc je blízko, a každá duše ji obdrží, která po ní skutečně touží. Boží andělé vystupující a sestupující po žebříku, jež ve snu Jákob viděl, pomohou každé duši, která chce vstoupit do nejvyšších nebes. Střeží Boží lid a bdí nad každým jeho krokem. Ti, kteří spějí zářnou cestou, budou odměněni; vstoupí do radosti svého Pána. *FE 86.1*

Důležitost výchovy

U Daniele bázeň Hospodinova byla počátkem moudrosti. Byl v takové situaci, kde pokušení bylo mocné. Na královském dvoře bylo samé rozptýlení; sobecká povolnost, uspokojování chuti, nestřídmost a obžerství, bylo na denním pořádku. Daniel mohl přijmout tyto oslabující a poskvrňující zvyklosti dvora, anebo odolávat těmto přizemním vlivům. Rozhodl se pro toto druhé. Ve svém srdci předsevzal si, že se nebude poskvrňovat hříšnou povolností, kterou viděl na každém kroku, ať jsou důsledky jakékoliv. Co víc,, ani pokrmem ze stolu královského, ani vínem, které se tam podávalo, nechtěl se poskvrňovat. Pánovi se líbilo Danielovo rozhodnutí. V nebesích došel velikého zalíbení a pocty a jemu dal vševědoucí Bůh moudrost v učení Chaldeů a porozumění všem viděním a snům. *FE 86.2*

Kdyby žáci navštěvující naše školy, byli první a vytrvale zásadní, kdyby se nespolečovali s těmi, kteří jdou cestou hříchu a neoblíbovali si jejich společnost, pak by se, jako Daniel, těšili Boží přízni. Kdyby se vzdali neužitečných pobavení a nepovolovali chuti, měli by jasnou mysl pro získávání moudrosti. Získali by mravní sílu, která by jim pomohla neochvějně stát i v pokušení. Je to ustavičný zápas mít se na pozoru před zlem; vyplatí se však získávat jedno vítězství za druhým nad sebou a mocnostmi temnosti. A jestliže mládež bude procházet zkouškou a soužením jako Daniel, jak slavně mohou sloužit Bohu svým pevným postojem k pravdě. *FE 87.1*

Neposkvrněný charakter je vzácný jako zlato z Ofir. Bez čisté, neposkvrněné ctnosti nikdo nedosáhne žádné čestné postavení. Avšak ušlechtilé touhy a láska k spravedlnosti se nedědí. Charakter nelze koupit; musí být vytvářen vytrvalým úsilím odolávat pokušení. Vytváření správného charakteru je celoživotní dílo, a je výsledkem modlitebního rozjímání, spojeného s velikým cílem. Skvělost charakteru, kterou potřebujete, musí být výsledkem vašeho vlastního úsilí. Přátelé vás mohou povzbudit, nemohou však toto dílo učinit za vás. Přání, touhy, snění, z vás nikdy neudělá velké a dobré lidi. Musíte postupovat. Podpažte bedra, své mysl, a pusťte se do díla ze všech sil své vůle. Moudrým využitím svých příležitostí, pěstováním Bohem vám daných hříven, stanete se muži a ženami, které Bůh přijme a můžete být požehnáním společnosti. Váš cíl necht' je vysoký a s nezdolnou energií co nejlépe použijte hříven a příležitostí a žeňte se k cíli. *FE 87.2*

Bude naše mládež pamatovat na to, že ji čeká boj? Satan a jeho zástupy míří proti ní, a ona nemá zkušeností, které získali dospělí. *FE 88.1*

Satan prudce nenávidí Krista a vykoupení Jeho krví a pracuje se vším podvodem nepravosti. Každou možnou přetvářkou snaží se získat mladé lidi pod svůj prapor; a používá je za své nástroje k pochybování v Písmo. Je-li zaseto jediné semínko, satan ho pěstuje dokud nepřinese hojnou úrodu. Může-li znepokojit třeba jednoho v otázce Písma, tento jednotlivec nepřestane pracovat dokud jiní nejsou prokvašení týmž pochybováním. *FE 88.2*

Ti, kdož pěstují pochybnosti, budou se chlubit svou nezávislostí, jsou však daleko od pravé nezávislosti. Jejich mysl je naplněna obrovským strachem z toho, aby je někdo zrovna tak slabý a povrchní, jako jsou sami, nevysmál. Je to slabost a otročení tomu nejhoršímu tyranu. Pravou svobodu a nezávislost nalezneme v službě Bohu. Jeho služba nebude klást na vás žádné omezení, které by nerozhojnilo vaše štěstí. Přijme-li jeho požadavky, naleznete pokoj, uspokojení a radost, kterou nelze nikdy najít na cestě nezkrotné povolnosti a hříchu. Pak dobře studujte povahu svobody po níž toužíte. Jde vám o svobodu dítek Božích, abyste byli svobodni v Ježíši Kristu? Anebo svobodou nazýváte sobeckou povolnost s nízkými vášněmi? Taková svoboda přináší ty nejtěžší výčitky; to je to nejkrutější otroctví. *FE 88.3*

Pravá nezávislost ducha není tvrdošijnost. Ona vede mládež k vytváření vlastních názorů na Boží Slovo, bez ohledu na to, co říkají nebo činí jiní. Jestliže jsou ve společnosti nevěřících, ateistů nebo nevěrných, vede je to k uznání a obhájení svého vyznání posvátných pravd evangelia proti tupení a vtipům jejich nevěřících společníků. Jestliže jsou s těmi, kteří si myslí, že je ctností vynášet chyby křesťanů, a pak se posmívat náboženství, mravností a ctností, pravá nezávislost ducha povede je zdvořile a přece otevřeně ukázat, že výsměch je ubohou náhradou zdravého argumentu. Za posměvačem uschopňuje postřehnout toho, který ho ovlivňuje, nepřítel Boha a člověka, a odolat mu v osobě, která se stala jeho nástrojem. *FE 88.4*

Postavte se za Ježíše, mladí přátelé, a v čas potřeby se Ježíš postaví k vám. „*Po ovocích jejich poznáte je.*“ (Mt 7,20) Buď Bůh nebo satan ovládá ducha; a život jasně ukazuje, že nikdo nemusí být v pochybnosti, které moci sloužíte. Každý šíří vliv buď dobrý nebo zlý. Je váš vliv na straně Kristově nebo satanově? Ti, kteří se odvracejí od nepravosti moc všemohoucnosti na svou stranu naklánějí. Ovzduší, které je obklopuje, není pozemské. Tichou mocí spořádaného života a zbožným svědectvím mohou představit světu Ježíše. Mohou odzrcadlit nebeské světlo a získat duše pro Krista. FE 89.1

Jsem ráda, že máme ústavy, kde mládež může být oddělena od poskvřujících vlivů převládajících v dnešních školách. Naši bratři a sestry by měli být vděční, že s Boží prozítkostí byly zřízeny naše školy a svými prostředky by je měli ochotně podporovat. Všechno by se měli snažit vzdělat mládež a pozvednout její mravní úroveň. Měla by být cvičena k tomu, aby měla mravní odvahu odolávat přílivu mravnímu poskvření v tomto porušeném věku. Pevným uchopením božské moci může stát ve společnosti, formovat a uzpůsobovat spíš, než nechat se utvářet podle světského vzoru. FE 89.2

Nemůže být důležitějšího díla než náležitá výchova mládeže. Musíme ji střežit, odrážet satana, aby nám ji nevyrvál z náruče. Přichází-li mládež do našich škol, neměla by cítit, že přišla mezi cizince, kteří o ně nedbají. Měli by zde být otcové a matky v Izraeli, kteří by se jich zodpovědně zaujali. Bratři a sestry nestraňte se této drahé mládeže, jako byste neměli žádný zájem nebo odpovědnost za ní. Vy, kteří jste dlouho vyznávali, že jste křesťané, jste povinni trpělivě a s láskou je vést po správné cestě. Měli byste ukázat, že je milujete, neboť jsou mladšími členy. Pánovy rodiny, vykoupení Jeho krví. FE 89.3

O budoucnosti společnosti bude rozhodovat dnešní mládež. Satan se všemožně a vytrvale snaží poskvřnit mysl a snížit charakter každého mladého člověka; a můžeme snad my, kteří máme více zkušenosti, stát jako diváci a pozorovat jako bez překážky dosahuje svého cíle? Stůjme na svém místě jako svědomití lidé, podpírejme tyto mladé lidi, a s Boží pomocí zadržujme je před pádem do zkázy. Když lidé podle podobenství pospali, nepřítel rozséval koukol; a zatím co si vy, moji bratři a sestry jeho dílo neuvědomujete, on shromažďuje armádu mladých pod svůj prapor, a jásá, neboť jejich prostřednictvím vede boj proti Bohu. FE 90.1

Učitelé našich škol nesou těžkou zodpovědnost. V slovech i povaze musí být tím, co chtějí mít ze svých žáků – muži a ženami bojícími se Boha, a konajícími skutky spravedlnosti. Jestliže jsou sami obeznámeni s cestou, mohou po ní vést mládež. Nebudou je pouze vyučovat vědám, nýbrž cvičit je v mravní samostatnosti v práci pro Ježíše a k nesení odpovědnosti v Jeho díle. FE 90.2

Učitelé, jak velké příležitosti máte! Jaká to přednost, že smíte formovat ducha a povahu mladých, vám svěřených lidí. Jak se potěšíte, když se s nimi setkáte kolem velikého bílého trůnu a poznáte, že jste učinili co jste mohli, abyste je formovali pro nesmrtelný život! Jestliže vaše dílo vydrží zkoušku onoho velikého dne, do vašich uší dolehne Mistrovo požehnání jako líbezná hudba: „*To dobře služebniče dobrý a věrný; vejdiž v radost pána svého.*“ (Mt 25,21) FE 90.3

V tom velikém poli bělicím se ke žni, je dostatek práce pro všechny, a ti, kteří zanedbávají vykonat všechno co mohou, budou vinni před Bohem. Pracujme tedy pro časnost i pro věčnost. Pracujme pro mládež ze všech svých sil, které nám Bůh dal a On požehná naše správně usměrněné úsilí. Náš Spasitel chce zachránit mladé lidi. On se potěší, když je uvidí kolem svého bílého trůnu, oděné v neposkvřené roucho Jeho spravedlnosti. Na jejich hlavy chce vložit korunu života a uslyšet jejich šťastné hlasy společně vyznávající čest, slávu a moc Bohu a Beránkovi v oné vítězné písni, která bude znít a ozývat se v celém nebeském vesmíru. – RH Aug. 26, 1884 FE 91.1

10. Nebezpečí četby nevěreckých a vymyšlených knih

Každý křesťan, ať starý nebo mladý, bude obklopen pokušeními; a naší jedinou jistotou bude, když pečlivě prozkoumáme svoji povinnost a pak ji za každou cenu splníme. Všechno bylo vykonáno pro naši spásu, a my nejen ochotně, nýbrž pečlivě bychom se měli učit poznávat vůli Boží a všechno vykonávat k Jeho slávě. Toto je dílo křesťanova života. Nebude se pokoušet poznávat kam až může se odvážit na cestě lhostejnosti a nevěry a přece se nazývat dítkem Božím, nýbrž bude zkoumat jak důkladně může napodobit život a charakter Kristův. *FE 92.1*

Mladí přátelé, poznání Písma vám pomůže odolávat pokušení. Jestliže jste byli zvyklí číst pohádkové knihy, nechtěli byste se zamyslet nad tím, zda je správné trávit váš čas u těchto knih, které vám pouze zabírají vzácné chvíle a zdržují vás, nedávají vám však žádné rozumové a duševní síly? Jestliže je čtete a zjišťujete, že vytváří chorobnou touhu pro vzrušující romány, jestliže vás vedou k přehlížení a opomíjení Písma, jestliže vás zatahuje do temnosti a odpadnutí od Boha – jestliže na vás působí takovýmto vlivem, dál v četbě nepokračujte. Nepokračujte v této četbě dokud vaše představitelství je podněcována a nejste s to studovat Písmo a vykonávat praktické povinnosti skutečného života. *FE 92.2*

Laciná díla fantasie nemají žádného užitku. Neposkytují žádné skutečné poznání; nevedou k žádnému velikému a dobrému cíli; nezapalují v srdci žádné skutečné touhy po čistotě; nepodněcují v duši žádný hlad po spravedlnosti. Naopak, zabírají čas, který by měl být věnován praktickým povinnostem života a službě Boží – čas, který by měl být věnován modlitbě, navštěvování nemocných, pečování o nuzné a sebevzdělávání pro užitečný život. Když začínáte četbu nějakého díla, jak často je představitelství tak podrážděná, že jste svedeni do hříchu. Neposloucháte své rodiče a přinášíte zmatek do rodinného kruhu nedbalostí těch nejprostších povinností, které na vás připadají. Co horšího než toto, zapomínáte na modlitbu, Písmo čtete s lhostejností nebo ho naprosto zanedbáváte. *FE 92.3*

Existuje také jiná třída knih, jímž byste se měli vyhnout – jsou to výtvořky takových nevěřících spisovatelů, jako je Paine a Ingersoll. Tito jsou vám často zdůrazňováni s výsměchem, že jste zbabělci a že se je bojíte číst. Otevřeně řekněte těmto nepřátelům, kteří by vás chtěli pokoušet – neboť jsou to nepřátelé, ať jakkoli vyznávají, že jsou vaši přátelé – že chcete poslouchat Boha a Písmo mít za svého průvodce. Řekněte jim, že se bojíte číst tyto knihy, že vaše víra v Boží Slovo je nyní příliš slabá a že ji chcete umocnit a posílit, místo, aby jste ji oslabili; a že nechcete přijít do tak úzkého styku s otcem lži. *FE 93.1*

Napomínám vás, abyste zůstali pevní a nikdy neučinili nějaký nesprávný čin, raději snesli označení za název zbabělce. Nedovolte, aby vás výsměch, vyhrůžky, či uštěpačné poznámky mohly navést k poskvrnění svého svědomí, třeba v tom nejmenším a takto otevřely dveře, jimiž by satan přišel a ovládl myšlenky. *FE 93.2*

Nesněte to sami u sebe, abyste otevřeli desky nějaké pochybné knihy. V dílech satanových je pekelné kouzlo. Je to mocná baterie, kterou on ničí prostotu víry. Nikdy se nedomnívejte, že jste dost silní na to, abyste četli knihy nevěřících lidí; neboť obsahují podobný jed jako je jed zmijí. Ničím dobrým vám nemohou posloužit a zcela určitě vám budou škodit. Při jejich četbě dýcháte ovzduší pekla. Pro vaši duši budou jako nečistý proud vody, který poskvřňuje mysl a udržuje ji v zmatku pochybností a činí ji pozemskou a smyslnou. Tyto knihy napsali lidé, které satan používá za své nástroje; a těmito prostředky chce zmást mysl, odvrátit zájem od Boha, a zbavit vašeho Stvořitele úcty a vděčnosti, které si Jeho díla vyžadují. *FE 93.3*

Mysl musí být cvičena, její touhy ovládnuty a přivedeny v poddanost vůli Boží. *FE 94.1*

Místo, aby zakrňovaly a nesprávně se vyvíjely v důsledků ---. *FE 94.2*

Mladí křesťané, musíš se všemu učit, musíš se zajímat o studium Písma; musíš ho zkoumat, srovnávat jeden text s druhým. Chceš-li svému Mistru dobře a přijatelně sloužit, musíš znát, co On požaduje. Jeho Slovo je bezpečným vůdcem; pakliže ho pečlivě zkoumáme, pak není žádného nebezpečí, že upadneme do moci pokušení, které obklopují mládež a kupí se na ni. – YI Sep. 10, 1884

FE 94.3

11. Školy starých Židů

Nejlepší vzory pro ústavy lidské společnosti nacházíme v Božím Slově. Obzvláště pro studující není žádného nedostatku na povzbuzení a příklad. Velice užitečně poučí i v dnešní době, pokročilé vzdělanosti, můžeme najít v dějinách starého Božího lidu. *FE 95.1*

Pro sebe si Pán ponechal výchovu a vyučování Izraele. Jeho péče se neomezovala na jejich náboženské zájmy. Cokoli se týkalo jejich tělesného nebo duševního blaha, stalo se také předmětem Boží péče a patřilo pod Boží zákon. *FE 95.2*

Bůh přikázal Židům, aby upozorňovali své děti na Jeho požadavky a obeznámili je s tím, jak On se svým lidem jednal. Domov a škola tvořily jednotný celek. Místo nezájmu milující srdce otce a matky mělo dát poučení svým dětem. Boží myšlenky souvisely se všemi událostmi každodenního života v domově. Mocné skutky Boží při vysvobození svého lidu se znovu vyprávěly v pěkném podání a uctivé bázni. Veliké pravdy o Boží prozřetelnosti a budoucím životě dojímalý lidskou mysl. Tato poznávala pravdu, dobro a krásu. *FE 95.3*

Používáním obrazů a symbolů byly příklady osvětleny a tím lépe se utvrdily v paměti. Takovou oživenou představivostí bylo dítě téměř od svého ranního věku uváděno do tajemství, moudrosti a doufání svých otců a vedlo k přemýšlení, cítění a očekávání toho, co přesahovalo věci viditelné a pomíjitelné a směřovalo k neviditelným a věčným. *FE 95.4*

Taková výchova dodala tělesné i myšlenkové síly mnohemu Izraelskému mladíku, pohotovému rychle vnímat a mocně jednat; přistavovala srdce jako dobrou půdu pro vzrůst převzácného semene a myšlení vedlo k tomu, aby postihovali Boha ve Zjevení a scénách přírody. Nebeské hvězdy, polní květy a lesní stromy, mohutné hory, bublající potůčky, všechno Ho oslavovalo a hlasy proroků slyšené v celé zemi nacházely ozvěnu v jeho srdci. *FE 95.5*

Taková byla výchova Mojžíšova v skromném domově v Gesen; Samuele takto vyučovala věrná Anna; David byl takto vyučován v Betlémě; Daniel ještě před svým odchodem z domu otců svých do zajetí. Podobné bylo také Ježíšovo dětství v pokorném domě v Nazaretě; takovou výchovu dostal Timotei ve svém dětství od své zbožné matky Euniky a babičky Loidy v pravdách Božího Slova. *FE 96.1*

O poučení mládeže bylo ještě lépe postaráno zřízením prorockých škol. Jestliže některý mladík chtěl lépe poznat Písmo, hlouběji proniknout do tajemství Božího království a hledat moudrost shůry, aby se mohl stát učitelem v Izraeli, tak škola byla i pro něho otevřena. *FE 96.2*

V době Samuelovy prorocké školy byly zřizovány jako zábrana proti rozšířené zkaženosti vyplývající z bezbožného jednání Eliho synů a měly dbát o mravní a duchovní blaho lidu. Tyto školy byly k velikému pozhledu v Izraeli a zaručovaly spravedlnost, která pozvedá národ a spravovali ji lidé, schopni jednat v bázni Boží jako vůdcové a rádcové. Při uskutečňování tohoto cíle, Samuel shromáždil skupiny mladých, zbožných, moudrých a pilných mužů. Tito se jmenovali synové proroků. Učitelé byli lidé, nejen znalí božské pravdy, nýbrž ti, kteří se sami těšili z obecenství s Bohem a obdrželi zvláštní dar Ducha Svatého. Těšili se úctě a důvěře lidu, jak pro svoji učenost, tak i zbožnost. *FE 96.3*

V Samuelově domě byly dvě takové školy – jedna v Ráma, v domě proroka, a druhá v Kariatjaharim, kde se tehdy nacházela truhla smlouvy. Ještě dvě byly zřízeny v době Eliášově, v Jerichu a v Bethel, a jiné byly pak zřízeny v Samaři a Galgala. *FE 96.4*

Na těchto školách se žáci vydržovali sami svou práci jako zemědělci a řemeslníci. V Izraeli se to nepokládalo za něco zvláštního a ponižujícího; za zločin se naproti tomu pokládalo nechat dítě vyrůstat v neznalosti některého užitečného zaměstnání. V poslušnosti k Božím příkazům, každé dítě bylo vyučeno nějakému řemeslu i když mělo být vzděláno pro svatý úřad. Mnozí náboženští učitelé byli živi z práce rukou svých. Dokonce i době Kristově nebylo ničím ponižujícím, když Pavel a Aquilla vydělávali si na své živobytí zhotovováním stanů. *FE 97.1*

Hlavním předmětem studia byl Boží zákon s radami danými Mojžíšovi, posvátné dějiny, posvátná hudba a poesie. Nejhlavnějším předmětem ze všeho bylo poznávání vůle Boží a povinností

Jeho lidu. V záznamech svatých dějin byly vyznačovány stopy Hospodinovy. Z minulých událostí se čerpalo poučení pro budoucnost. Veliké pravdy, znázorněné předobrazy a stíny mojžíšového zákona byly studovány a víra posilovala ústřední bod celého tohoto systému, Beránka Božího, který měl nést hříchy světa. *FE 97.2*

Hebrejšтина se pěstovala jako nejsvětější jazyk na světě. Pěstoval se také duch zbožnosti. Nejen že žáci byli vyučováni povinnosti modlitby, nýbrž učili se jak se mají modlit, jak přistupovat ke svému Stvořiteli, jak pěstovat víru v Něho, jak rozumět a poslouchat učení Jeho Ducha. Posvěcená mysl vážila z pokladů Božích věci nové i staré. *FE 97.3*

Pilně se pěstovalo umění posvátného zpěvu. Nebylo slyšet žádné světské valčíky, nebo lehkomyslné písně, které měly rozptýlit člověka a odvracet pozornost od Boha; nýbrž posvátné, slavnostní Žalmy, chvály Stvořiteli, vyvyšující Jeho jméno s připomínající Jeho obdivuhodné skutky. Taková hudba měla sloužit k určitému posvátnému cíli, aby povznášela myšlenky k tomu, co bylo čisté, ušlechtilé a povznášející a probouzet v duši odevzdanost a vděčnost Bohu. *FE 97.4*

Jak veliký rozdíl mezi školami starých dob pod dohledem samého Boha a našimi moderními školami. I theologické učiliště mnozí studenti končí s menším poznáním Boha a náboženské pravdy, než když tam vstupovali. Jen málo škol, bychom našli, které nejsou ovládány světskými zásadami a zvyklostmi. Jen málo je takových škol, kde křesťanská rodičovská láska k svým dětem se neseťká s trpkým zklamáním. *FE 98.1*

V čem spočívá vyšší skvělost našeho výchovného systému? Je to snad klasická literatura, kterou zatěžujeme své děti? Je to snad povrchní výsledky, které dosahují za cenu zdraví a rozumového vypětí? Je to snad proto, že moderní studium je tak všeobecně vzdáleno od pravdy evangelia a našeho spasení? Spočívá snad hlavní skvělost běžné výchovy v sledování individuálních odvětví studie vedle onoho hlubšího bádání, které zahrnuje průzkum Písma a poznání Boha a budoucího života? Spočívá snad v převyšování duševních schopností mladých pohanským pojetím svobody, mravnosti a spravedlnosti? Je bezpečné svěřit naši mládež vedení těch slepých vůdců, kteří studují svaté výrocky s mnohem menším zájmem než jaký projevují o klasické autory starého Řecka a Říma? *FE 98.2*

„Výchova“, jak poznamenal jistý spisovatel, „stává se jakýmsi systémem nevýchovy.“ Je zde žalostný nedostatek pravé míry a rozumné ukázněnosti. Nejtrpčejší pocity, a nespoutané vášně jsou vydrážděny jednáním nemoudrých a bezbožných učitelů. Mysl mladých je snadno vybičovávána a oni upadají do nepodřízenosti. *FE 98.3*

Vzrušující nevědomost Božího Slova mezi lidem vyznávajícím křesťanství je pohoršující. Mládež v našich veřejných školách byla zbavena o pozhledání svatých věcí. Povrchní řeči, pouhý sentimentalismus se pokládá za mravní a náboženskou; chybí zde však životně důležité charakteristické známky pravé zbožnosti. Spravedlnost a milosrdenství Boží, krása svatosti a jistá odměna spravedlivých, ohyzdný charakter hříchu a jistota trestu, nejsou mládeži zdůrazňovány. *FE 98.4*

Pochybnost a nevěra pod určitým libým zamaskováním, nebo jako skrytý náznak, příliš často se dostává do učebny. V některých případech učitelé přednášeli ty nejzločinnější zásady. Zlí společníci vedou mládež k zločinnosti, rozptýlení a smyslnosti, což je strašné vidět. Mnohé z našich veřejných škol jsou pařeništěm nepravosti. *FE 99.1*

Jak může být naše mládež ochráněna před těmito nakažlivými vlivy? Musí zde být školy založeny na zásadách a ovládány předpisy Božího Slova. V našich školách musí být jiný duch, který by oživoval a posvěcoval každé výchovné odvětví. Vroucně by se měla hledat božská spolupráce. A nebudeme hledat marně. Zaslíbení Božího Slova patří nám. Můžeme očekávat přítomnost nebeského Učitele. Můžeme pocítit přítomnost Ducha Božího jako ve školách proroků, a každý předmět může vést k hlubšímu posvěcení. Pak bude věda, jak bylo Danielovi, pomocníci náboženství; a každé úsilí od prvního do posledního bude směřovat k záchraně člověka, duše, těla i ducha a k slávě Boží skrze Krista. – ST Aug. 13, 1885 *FE 99.2*

12. Námluvy a manželství

V těchto dnech, plných nebezpečí a zkaženosti jsou mladí lidé vystaveni četným zkouškám a pokušením. Mnozí z nich se plaví do nebezpečného přístavu. Potřebují kormidelníka; pohrdají však tolik potřebnou pomocí, považují se za způsobilé řídit vlastní loď a nepředstavují si, že někde mohou narazit na skryté skalisko, jež může zavinit ztroskotání důvěry a štěstí. Okouzlení jsou předmětem svého dvoření neb sňatku a jedinou jejich starostí je jít svou vlastní cestou. V tomto nejdůležitějším období svého života potřebují spolehlivého rádce, neomylného průvodce. Takového naleznou v Božím slově. Nebudou-li studovat toto Slovo, budou vystaveni velkým omylům, které zničí jejich vlastní i druhých štěstí v životě tomto i budoucím. *FE 100.1*

Mnozí mají sklon k prudkosti a tvrdohlavosti. Ti nedbali moudré rady Božího Slova; nebojovali sami se sebou a nezískali cenní vítězství; a jejich pyšná, nezkratná vůle je odchýlila od cesty povinnosti a poslušnosti. Zahleďte se zpět na svůj život, mladí přátelé a poctivě uvažujte o jeho průběhu ve světle Božího slova. Byla vám potěšením ona svědomitá úcta k vašim závazkům vůči rodičům, kterou Písmo přikazuje? Jednali jste vlídně a laskavě s matkou, jež od dětství o vás pečovala? Měli jste ohled k jejím přáním nebo jste přinášeli bolest a smutek jejímu srdci sledováním svých vlastních tužeb a plánů? Posvětila vyznávaná Pravda vaše srdce, zjemnila a podmanila si vaši vůli? Pakliže ne, je nejvyšší čas změnit minulé zlo v dobro. *FE 100.2*

Písmo nám předkládá dokonalou úroveň charakteru. Tato svatá, Bohem vnuknutá kniha, napsaná svatými muži, jest dokonalým průvodcem ve všech životních okolnostech. Jasně mluví o povinnostech jak mladých tak starých. Stává-li se průvodkyní životem, její učení bude duši ukazovat cestu vzhůru. Bude pozvedat mysl, zdokonalovat charakter a srdci dá klid i radost. Mnozí mladí lidé však chtějí být sami sobě rádci i průvodci a své záležitosti chtějí vzít do vlastních rukou. Ti potřebují pečlivěji studovat Písmo. Na jejich stránkách naleznou zjevně co je jejich povinností k rodičům i k jejich spolubratřím. V pátém přikázání čteme: „*Cti otce svého i matku svou, ať se prodlejí dnové tvoji na zemi, kterouž Hospodin Bůh tvůj dá tobě*“ (Ex 20,12) Dále pak čteme: „*Dítky poslouchejte rodičů svých v Pánu; neboť jest to spravedlivé.*“ (Ef 6,1) Jedním ze znamení toho, že prožíváme poslední dny, jest to, že děti neposlušají, jsou nevďečné, bezbožné. Boží slovo oplývá příkazy a radami týkajícími se přikázané úcty k rodičům. Mladým lidem vštěpuje do srdce svatou povinnost, aby v lásce chovali ty, kteří je vedli od let nemluvněte, dětství a jinošství až po věk dospělých mužů a žen a kteří nyní zaujímají vznešené postavení lidí, na nichž závisí rodinný klid a štěstí. Hlas Písma v tomto směru není nejistý; a přece mnozí nevzali v úvahu jeho naučení. *FE 100.3*

MLÁDEŽ se má mnohemu naučit a nejdůležitější je učit se poznávat sama sebe. Měli by mít správný názor na svoje závazky a povinnosti vůči rodičům a učit se neustále ve škole Kristově, být pokornými a skromnými ve svých srdcích. Milujíce a ctíce své rodiče, měli by též chovati úctu k úsudku zkušených lidí, s nimiž se ve své církvi stýkají. Mladý muž, který se těší ze společnosti a přátelství mladého děvčete a zůstává neznámým jeho rodičům, nechová se křesťansky ušlechtilé ani k dívce ani k jejím rodičům. Jistý vliv na ně může získati tajnými styky a schůzkami; avšak tímto počínáním ztrácí možnost prokázat tu ušlechtilost a duševní neporušenost, kterou chce vlastnit každé dítě Boží. Aby dosáhli svých cílů, hrají úlohu, jež není poctivá a otevřená a odpovídající měřítku Písma a projevují se jako nevěrní těm, kteří je milují a snaží se být jich věrnými strážci. Za takových okolností dohodnutá manželství neodpovídají Božímu slovu. Člověk, který by odváděl dceru od její povinnosti, který by uváděl ve zmatek její představy o jasných a pozitivních nařízeních Božích o poslušnosti a úctě k jejím rodičům, není tím, kdo dovede zůstat věrným závazkům manžela. *FE 101.1*

Písmo se táže: „*Jakým způsobem očistí mládenec stezku svou?*“ a dává odpověď: „*Takovým, aby se choval vedle slova tvého.*“ (Ž 119,9) Mladý člověk, který se nechá usměrnit Písmem, nemusí se zmýlit ve volbě cesty povinnosti a bezpečí. Tato požehnaná Kniha jej naučí jak si zachovat neporušený charakter, jak být pravdivým a poctivým. „*Nepokradeš*“ napsal Boží prst na kamennou desku; a přece tak mnoho tajných krádeží se provádí a promíjí. Dochází k šalebnému dvoření, pės-

tují se soukromé styky, až náklonnosti osoby, jež jest nezkušenou a neví kam až se tyto věci mohou rozrůst, jsou v jistém smyslu odvráceny od rodičů a přeneseny na toho, jenž celým jednáním ukazuje, že není hoden její lásky. Bible odsuzuje každý druh nepočestnosti a požaduje správné jednání za všech okolností. Ten, kdo má od svého mládí za průvodce Písmo, světlo osvětlující jeho stezku, bude ve všem poslušen jeho naučení. Nepřekročí ani nepatrnou částčku zákona, aby dosáhl svého cíle i když by měl v důsledku toho přinést velké oběti. Jestliže věří Písmu, pak ví, že Boží požehnání nespočine na něm, sejde-li s přímé cesty poctivosti. Byť by i měl po nějaký čas zdánlivý prospěch, zcela jistě sklídí ovoce svých činů. *FE 102.1*

Boží zlořečenství spočívá na mnohých nevhodných, nepatřičných spojeních, jež vznikají na světě v tomto věku. Kdyby byla Bible ponechala tyto otázky v neurčitém a nejistém světle, pak byl by spíše omluvitelný způsob, kterým si mladí lidé projevují svou oddanost. Bible však neklade své požadavky polovičatě; ty požadují dokonalou čistotu myšlenky, slova i činu. Jsme vděční Bohu za to, že Jeho slovo svítí našim nohám a že nikdo nemůže být na omylu o svých povinnostech. Mládež by měla hledati radu v jejich stránkách a jednat podle jejich rad; neboť nedbáním jejich předpisů vznikají vždy žalostné životní omyly. *FE 102.2*

Je-li na světě nějaká věc o níž by se mělo uvažovati s klidným rozumem a nevzrušeným úsudkem, pak jest to sňatek. Je-li potřeba raditi se s Písmem, pak je to před tím, než se učiní krok, který sváže osoby pro celý život. Převažuje však názor, že v této věci má být průvodcem cit; a v přemnohých případech přebírá vedení milostná sentimentalita a vede k jisté zkáze. Zde právě prokazuje mládež menší soudnost než kdekoli jinde; zde právě odmítá poslechnout důvody. Zdá se, že otázka sňatku působí na ně čarovnou mocí. Nepodřizují se Bohu. Jejich smysly jsou spoutány a oni sami postupují ve všem tajnůstkářsky jakoby v obavách, že by se někdo mohl plést do jejich plánů. *FE 103.1*

Takové potajmu prováděné námluvy a manželství vedou ku mnohým bědám, a jedině Bůh zná jejich rozsah. O toto skalisko ztroskotaly tisíce. Křesťané jen podle jména, kteří zjevně vedou život poctivý a zdají se citlivými pro každý jiný námět, dopouštějí se zde strašlivých omylů. Projevují utkvělou, předem stanovenou vůli, již nelze rozumem změnit. Jsou tak okouzleni lidskými city a popudy, že ani netouží po tom, aby zkoumali Písmo a přišli tak do úzkého spojení s Pánem. Satan dobře ví, s kým má co činit a rozvíjí svou pekelnou chytrost v různých plánech, jak polapit duše do pastí k jejich zkáze. Hlídá každý krok a nastraží mnohá pokušení a často jdou pak spíše za těmito pokušeními než podle rady Božího slova. Tato dovedně utkaná nebezpečná síť je mistrně připravena, aby mladí a neopatrní se do ní zapletli. Často může být zamaskována zdáním světla; své oběti však jistě naplní mnohým zármutkem. A nakonec všude vidíme ztroskotání lidi. *FE 103.2*

Kdy naše mládež zmoudří? Jak dlouho se bude takto postupovat? Budou se děti řídit jen vlastními tužbami a náklonnostmi a nemít ohled na radu a úsudek svých rodičů? Zdá se, že někteří nechtějí ani pomyslet na přání nebo přednost rodičů, ani brát ohled na jejich zralý úsudek. Sobeckost uzavřela průchod synovské lásky. V tomto ohledu potřebují se probudit. Páté Boží přikázání jest jediné, jemuž je připojeno zaslíbení, jest však lehkovážně přehlíženo a nároky milovníka je naprosto ignorují. Přezírání lásky mateřské, zneuctění otcovské péče, jsou hříchy připsané na vrub mnoha mladým lidem. *FE 104.1*

V souvislosti s tím jedním z největších omylů mínění, že mladí a nezkušení nesmějí být vyrušováni při své náklonnosti, a že se nemusí zasahovat do jejich milostných zkušeností. Je-li něco, nač se musí pohlížet z více hledisek, pak je to toto. Pomoc, kterou skýtá zkušenost jiných, klidné, uvážené rady na obou stranách, jsou naprosto nutné. Je to věc, kterou velká většina lidí bere příliš lehkovážně. Přijměte radu od Boha a od svých bohabojných rodičů. Učiňte tuto záležitost předmětem svých modliteb. Uvažujte o každém postoji, hlídejte vývoj povahy každého jednotlivce s nímž zamýšlíte sdílet svůj životní běh. Krok, k němuž se připravujete, jest ve vašem životě jedním z nejdůležitějších a nemá se podnikat uspěchaně. Pokud jde o lásku, nemilujte slepě. *FE 104.2*

Vyšetřujte pečlivě, zda váš manželský život bude zjevně šťastný nebo bez souladu a hoden politování. Položte si otázky: Přiblíží mne užitečnější v tomto světě? Jestliže tyto úvahy neukazují na žádnou újmu, pak v bázní Boží pokročte dále. Stejně však, jestliže došlo k zasnoubení bez plného porozumění a znalosti toho, s nímž se hodláte navždy spojit, nedomnívejte se, že je naprosto nutné,

abyste pro zasnoubení vzal na sebe i slib manželství a spojil se pro celý život s někým, koho byste nemohl milovat a ctít. Buďte opatrní na to, za jakých podmínek přistupujete k zasnoubení; je však lepší a mnohem lepší zrušit zasnuby před sňatkem, než to později dotáhnout k rozluce, jak se to mnohdy stává. *FE 104.3*

Věrná láska je květinou, která musí být pěstěna. Žena, která touží po klidném a šťastném životním svazku, která by si přála vyhnouti se v budoucnu bídě a starostem, nechť se před vyhověním svým náklonnostem ptá sama sebe: Má ještě můj ctitel matku? Co jest hlavní známkou jejího charakteru? Uznává své závazky, jež k ní má? Je pamětliv jejích přání a jejího štěstí? Jestliže nechová v úctě svou matku, bude prokazovat ohledy a lásku, vlídnost a pozornost vůči své ženě? Bude mne milovat i pak když novota manželství vyprchá? Projeví trpělivost k mým omylům nebo bude kritický, panovačný a diktátorský? Opravdová náklonnost přehlédne mnohý omyl; láska jej ani nepostřehne. *FE 105.1*

Mláď vcelku příliš mnoho spoléhá na dojem. Neměli by se odevzdávat příliš snadno, ani být pohotově uchvázeni vášnivým zevnějškem milující osoby. Dvořiti se tak, jak se to provádí v době dnešní, to je jen ukázka šalebností a přetvářky, s nimiž má co činit nepřítel duší a nikoliv Pán. Jestliže někde, pak právě zde jest zapotřebí mít prostý, zdravý rozum a je skutečností, že právě ten v této věci nepřichází k slovu. *FE 105.2*

Kdyby byly děti v důvěrnějším styku se svými rodiči, kdyby se jim svěřovali a sdíleli s nimi své radosti i starosti, byli by ušetřeni mnohých úzkostí v budoucnu. Jsou-li v rozpacích a nevědí co jest správné, nechť celou věc předloží svým rodičům k posouzení s prosbou o radu. S kým by bylo možno počítat spíše, aby jim poukázal na hrozící jim nebezpečí, nežli se zbožnými rodiči? Kdo může jejich povahovým zvláštnostem lépe rozumět než tito? Křesťanské děti budou si vážit nade všechna požehnání této lásky a souhlasu svých bohabojných rodičů. Rodiče mohou tak mít pochopení pro svoje děti a modlit se za ně a s nimi, aby je Bůh chránil a vedl. Především je budou odkazovati k Příteli a Rádci, který nikdy nezklame a který porozumí pocitům jejich vlastní slabosti. On, jenž byl vším pokoušen jako my, avšak bez hříchu, dobře ví jak pomoci těm, kdo jsou v pokušení a přicházejí k Němu u víře. – RH Jan. 26, 1886 *FE 105.3*

13. Důležitost výcviku v díle Božím

Dílo pracovníka není ani malé ani nedůležité. Věnuje-li se některému pracovnímu odvětví, je jeho první povinností dbáti sebe, potom pak o učení. Má zpytovat své vlastní srdce a vyhodit hříchy; má se podřizovat Vzoru, Ježíše Krista, mít Jeho příklad před očima. Nemá pociťovat volnost výběru svého životního stylu podle libosti vlastních náklonností. On náleží Ježíši. Zvolil si vznešené povolání a toto musí poznamenat a utvářet celý jeho budoucí život. Vstoupil do školy Kristovy a má poznávat Krista, Jeho poslání i dílo k Němuž je povolán. Všechny jeho síly se musí dostat pod dohled toho velikého Učitele. Všechny duševní schopnosti, všechny tělesné orgány musí se udržovati jak jen možno v tak zdravém stavu, že dílo Boží neponese žádných známek vadného charakteru. FE 107.1

Dříve než je někdo připraven stát se učitelem pravdy těm, kteří jsou v temnotách, musí se sám stát učelivými. Musí být ochotně připraven přijímat rady. Nemůže postavit svou nohu na třetí, čtvrtý nebo pátý příčel vzestupného žebříku dříve, pokud nepočal od prvního příčle. Mnozí si myslí, že jsou způsobilí pro práci i když o ní sotva co vědí. Jestliže je takovým dovoleno pustit se s plnou sebevěrou do práce, opomenou zaopatřit si tu znalost věci, která má být jejich výsadním vlastnictvím a budou odsouzeni k tomu, aby se potýkali s mnohými obtížemi, na které jsou zcela nepřipraveni. FE 107.2

Nyní má každý pracovník zaručenou výsadu zdokonalování a měl by učinit vše, aby se zaměřil k tomuto cíli. Kdykoliv je zapotřebí vyvinouti zvláštní úsilí na nějakém důležitém úseku, měl by být zřízen dobře propracovaný pracovní systém, aby ti, kdo chtějí být kolportéry a pracovníky a ti, kteří dovedou v rodinách číst a vykládat Písmo, mohli nabýt k tomu potřebného naučení. Tito pracovníci by měli být současně i žáky a mezitím co duchovní koná svou práci slovem a učením, neměli by bez zájmu chodit kolem jakoby při výkladech nebylo nic, co by potřebovali slyšet. Neměli by pohlízet na hovořícího prostě jen jako na řečníka, nýbrž jako na Bohem vyslaného osla k lidem. Nesmí se nechat ovlivňovat osobními přednostmi a předsudky při poslechu kázání. Kdyby všichni následovali příkladu Korneliova a řekli si, „*Nyní tedy my všichni před obličejem Božím hotovi jsme slyšeti všecko, což jest koli přikázáno tobě od Boha*“ (Sk 10,33), měli by ze všech vyslechnutých kázání větší prospěch. FE 107.3

Měli by navázat spojení s našimi misijními školami určenými pro ty, kteří hodlají vstoupit do díla. Měli by si uvědomit, že se musí stát učni v povolání obrácení duší k Pánu. Práce těchto škol měla by být rozmanitá. Studium Bible mělo by se dostati přednostní důležitosti a při tom by měli systematicky cvičit myšlení i jednání, aby si osvojili nejlepší metody přístupu k lidem. Všichni by se pak měli učit taktně a zdvořile pracovat v duchu Kristově. Neměli by nikdy přestat ve stálém učení a pronikání k pravdě a k nejlepším pracovním metodám, jako by hledali skrytý zlatý poklad. FE 108.1

Všichni kdo začínají pracovat měli by se rozhodnout ani na chvíli neustat v snažení stát se prvotřídními pracovníky. Za tím účelem nesmí podléhat vlivu okolností a náhlým popudům, ale upnout se k věci, snažíce se ze všech sil porozumět pravdě ve všech jejich vztazích. FE 108.2

I moudří lidé pracovali velmi neúspěšně protože nebyli pro práci duševně ukázněni. Vidouce nedostatek pracovníků, zaujali prázdná místa a i když vykonali mnoho dobrého, není to ani desetina toho, co mohli dokázat při dobrém výcviku před začátkem vlastní práce. FE 108.3

Mnozí z těch, kteří odevzdávají se službě Boží, uvažují o věci, nepociťují žádnou potřebnost a zvláštního výcviku. Avšak právě ti jsou těmi, kteří nejvíce potřebují důkladného cvičení. To nastává, když vědí málo o sobě a o práci, pro kterou se považují na nejpovolanější. Mají-li však větší znalosti, pak sami pociťují svou vlastní neschopnost a neúspěšnost. Podrobí-li své srdce důkladné prověrce, naleznou u sebe tolik nepodobnosti charakteru Kristovu, že vykřiknou, „*K tomu kdo jest způsobilý?*“ (2 K 2,16) a v hluboké pokoře budou denně zápasit o to, aby se těsněji přimkli ke Kristu. Tak ukřižováním vlastního já vstupují na cestu, po níž je On může vést. FE 109.1

Je nebezpečí, že nezkušený pracovník, při své snaze o získání kvalifikace pro práci, bude se cítit povoláným k tomu, jít tam, kde vanou různé větry učení. Nebude to pro něho bez nebezpečí. Je-li vydán zkouškám a pokušením, Pán mu dá sílu k jejich překonání; avšak když se sám staví v cestu

pokoušení, tu se častokrát stává, že satan svými náhončími napomáhá jeho myšlenkám tak, aby uvedl ve zmatek a zneklidnil jeho mysl. Pracovník by měl ve spojení s Bohem a důkladným zkoumáním Písma zdokonaliti se dříve, než nastoupí pravidelnou práci vyučování jiných. Milovaný učeník Jan musel žít odloučen na odlehlém ostrově Patmos, stranou všech zápasů a dokonce i od práce, kterou měl rád, aby Pán mohl být s ním ve spojení a zjevit mu poslední závěrečné scény dějin našeho světa. A Jan Křtitel se připravoval na poušti pro zvěstování poselství jímž měl urovnat cestu Přicházejícímu. FE 109.2

Jinak by však měli všichni jednotlivci rozhodnutí stát se Božími služebníky, vštípit si v mysl především jiným to, že musí být obrácenými lidmi Srdce musí být čisté. Zbožnost jest pro tento, jakož i pro příští život, tím nejdůležitějším. Ku cti dílu pravdy zajisté neposlouží lidé s nespolehlivým, mravním charakterem. Mladý člověk, který usiluje o spolupráci s Pánem, měl by být člověkem čistého srdce. Beze lsti měly by být jeho rty a jeho ústa. Myšlenky by měly být čisté. Svätost života a charakteru převzácným darem, avšak pracovník ji musí mít, jinak nemůže na sebe brát jho Kristovo. Kristus praví: „*Beze mne nic nemůžete učiniti.*“ (J 15,5) Jestliže ti, kdo si vzali za cíl dobrou práci pro ostatní a pro spásu svých bližních spoléhají jen na vlastní moudrost, pak neuspějí. Smýšlejí-li o sobě skromně, pak jsou dostatečně prostí, aby věřili v očekávání Boží pomoci. „*Na rozumnost pak svou nespolehej. Na všech cestách svých snažuj se jej poznávati, a Onť spravovati bude stezky tvé.*“ (Př 3,5.6) Tu se pak těšíme z pocty, že nás řídí moudrý poradce a tomu, kdo upřímně hledá pravdu a poznání, dostává se stále větší měrou moudrosti. FE 109.3

Příčinou toho, že nemáme dostatek lidí širokého rozhledu i znalostí jest jejich spoléhání se na vlastní pomíjivou moudrost a snaha dávat všemu svou vlastní tvárnost, místo Boží pečete. Nevěnují se horlivě modlitbě a svoji duši neudržují ve stálém spojení s Bohem, aby poznali Jeho hlas. Poslové světla přijdou na pomoc těm, kdo sami si uvědomují, že bez nebeské ochrany jsou vtělenou slabostí. Větší pozornost musí být věnována Božímu slovu, jež má býti vneseno do života a charakteru formovaného podle normy Boží spravedlnosti zjevené v Jeho slově. Tehdy dojde k rozšíření obzorů, k posílení a zušlechtění mysle, a k plnému pochopení věčných věcí. Zatím co se svět nestará a jest lhostejný k varovnému poselství a k milosti zjevené v Písmě, lid Boží, který vidí blízký konec, měl by býti rozhodnější, věci zasvěcenější a horlivější by měl pracovat a tím prokazovat chválu Tomu, který jej povolal ze tmy v předivné světlo své. FE 110.1

Poznání je moc buď k dobru nebo ke zlu. Biblické náboženství jest jedinou ochranou lidí. V tomto našem věku věnuje se mnoho pozornosti mládeži, aby uhlazeně vstupovala do místnosti, ovládala tanec a hudební nástroje. Avšak odpírá se jim poznávání Boha a plnění Jeho požadavků. Vychování, jež přetrvá čas i věčnost, zůstane zcela bez povšimnutí jako zastaralé a nežádoucí. Výchova dětí k tomu, aby měly podíl na vytváření svého charakteru, s ohledem na jejich nynější dobro, klid a štěstí a vedení jejich kroků po stezkách vykoupených jim Pánem, pokládá se za něco pro život nepřiměřeného a proto nedůležitého. Aby naše děti mohly vstoupit branami Božího města jako vítězové, musí být vychovávány v bázni Boží a zachovávat Jeho přikázání v přítomném životě. Takové počínání Ježíš blahoslavlil: „*Blahoslavení, kteříž zachovávají přikázání Jeho, aby měli právo k dřevu života, a aby branami vešli do města.*“ (Zj 22,14) FE 111.1

Blahoslavenství jest vyřknuto nad těmi, kdo dokonale znají vůli Boží zjevenou v Jeho slově. Bible jest vznešeným činitelem v rukou jejího Původce, jímž On posiluje rozumovou činnost. Ona otvírá myšlenkovou zahradu pro kultivační činnost Pěstitele. A jen proto, že se tak málo dbá Božího slova a Jeho požadavků, je málo těch, kdo vzali na sebe břímě misijního díla, málo těch, kdo prošli výcvikem, mobilizujícím všechny síly pro přípravu a uschopnění k vyšší Boží službě. FE 111.2

Celkem bylo vynaloženo jen slabé úsilí pro navázání spojení lidí rozličných národností s našimi školami, kteří měli s nimi přijít do styku, aby získali vzdělání a schopnost pro práci tak ušlechtilou a povznášející a tak dalekosáhlého vlivu. Bůh přehlédl časy nevědomosti. Avšak vzrůstající světlo již září; v hojnosti přichází světlo a přednosti porozumění biblickým pravdám, budou-li jen mít pro ně naši pracovníci otevřené oči. Pravda musí proniknouti vše. Vnější i vnitřní misie si žádají dokonalé křesťanské charaktery pro misijní dílo. Misie v našich městech doma i v zámorí volají po lidech prodechnutých Kristovým Duchem, kteří budou pracovat tak, jak konal své dílo Kristus. – RH June 14, 1887 FE 111.3

14. Správná výchova mladých

Třetí anděl bývá představován v letu prostředkem nebes, čímž je dáno najevo, že poselství se má šířit po celé zemi. Je to nejslavnější poselství, jaké kdy bylo smrtelníkům dáno, a všichni, kdo jsou spojeni s dílem, by především u sebe měli pociťovat potřebu vzdělání a co nejdůkladnější přípravu pro užitečné dílo v budoucnu a měly by být vypracovány plány a vyvinuto úsilí o nejlepší přípravu těch, s nimiž se počítá pro kterékoli odvětví díla. Kazatelská práce nesmí a neměla by být svěřována příliš mladým a také vykládání Písma by neměla být svěřována nezkušeným dívkám jen proto, že své služby nabízejí a jsou ochotni nastoupit odpovědná postavení, ale při tom se jim nedostává náboženských zkušeností, důkladného vzdělání a výchovy. Nutno důkladně uvážit zda obstojí ve zkouškách; pokud pak není v nich vyvinut pevný, svědomitý základ, aby byli takovými, jakými je Bůh chce mít, nebudou správně představovat naše dílo. Sestry, které se pustily do díla v kterékoli naší misii, musí mít hloubku zkušenosti, jaké lze získat od těch, kdo zkušeností nabyli a kdo chápou způsoby a cesty díla. Misijní působení se trvale setkává s překážkami pro nedostatek pracovníků, kteří by byli myšlenkově správně zaměřeni, posvěceni a zbožni, a kteří by správně reprezentovali naše vyznání. *FE 113.1*

Jsou mnozí, kteří by se měli stát misionáři, ale nikdy nenastoupí na toto pracovní pole, protože ti, kteří jsou s nimi se sboru, nebo v našich kolejích, nepociťují břímě povinnosti, aby se s nimi namáhali, aby jim otvírali porozumění Boží nároky na všechny schopnosti, a nemodlí se s nimi a za ně; a tak mívá čínorodé období, které rozhoduje o plánech a běhu života, tlumí se přesvědčení v jejich nitru; přitahují je jiné vlivy a jiné svody a pokušení hledat světské postavení, jež by jim podle jejich názoru vynesla peníze, a to vše je strhuje do proudu světa. Tito mladí lidé mohli být zachráněni pro kazatelskou službu dobře organizovanými plány. Kdyby sbory na různých místech konaly svoji povinnost, Bůh by podepřel jejich úsilí svým Duchem a zajistil by pro kazatelský úřad věrné muže. *FE 113.2*

Naše školy musí být vzdělávacími a výchovnými ústavy; a vyjdou-li z nich muži a ženy v jakémkoli smyslu schopni pro misijní dílo, nutně v sobě ponesou pečeť velikosti díla, a ve své denní zkušenosti budou nutně nadáni praktickou zbožností tak, aby byli schopni užitečně zastávat jakékoli místo v našem světě, nebo ve sboru, nebo na veliké vinici Páně, jež právě nyní volá po dělnících pro daleké země. *FE 114.1*

Mladí lidé musí vědět, že jim důvěřujeme. Mají smysl pro čest, chtějí být respektováni a je to jejich právo. Nabudou-li žáci dojmu, že nemohou vycházet nebo vcházet, sedět u stolu, nebo být kdekoli, i ve svých světnicích jen pod dozorem, a že je sleduje dozorčí oko, aby je kritizovalo a aby na ně žalovalo, bude to mít škodlivý účinek a chvíle volna budou bez radosti. Vědomí stálého dozoru, je víc než rodičovský dohled, ba dokonce horší; protože moudří rodiče mohou, taktně, nahlédnout pod povrch a vidět jak neklidně pracuje mysl puzeňá touhami mládí nebo pod vlivem pokušení a mohou stavět své plány tak, aby čelili zlému. Avšak stálá ostražitost není přirozená a plodí zlo, jež by chtěla odvrátit. Zdravé mládí potřebuje cvičení, radost a šťastné, přívětivé ovzduší kolem sebe, aby se u něho vyvinulo fyzické zdraví a souměrný, vyrovnaný charakter. *FE 114.2*

Boží slovo musí být otevřeno mládeži, avšak mládež se nesmí dostat do postavení, ve kterém by tak sama působila. Ti, kdo musí mít nad mládeží trvalý dohled, aby zajistili její dobré chování, budou potřebovat sami dohled v jakémkoli postavení, ve kterém se mohou ocitnout. Proto utváření charakteru v mládí při takovém systému výchovy, je zcela škodlivé. Zaměřte se na duševní kázeň a na utváření správných mravních rysů a zvyků. *FE 114.3*

Studia by všeobecně mělo být málo a dobře vybraného a ti, kdo navštěvují naše koleje, měli by mít výcvik odlišný od toho, jaký je běžný v dnešních školách. Byli obvykle vychováni podle křesťanských zásad, pokud mají moudré a bohabojné rodiče. Doma se na slovo Boží dbalo a jeho přikázání byla doma zákonem. Byli vedeni k dobrým mrávům a k poslušnosti evangelia; když pak přijdou do škol, musí táž výchova a týž výcvik pokračovat. Světská hesla, jeho zvyky a obyčeje nejsou jim zapotřebí; musí však vidět, že učitelé ve školách pečují o jejich duši, že mají rozhodný

zájem o jejich duchovní blaho, při čemž náboženství musí být vštěpováno jako nejvyšší zásada; neboť láska k Bohu a bázeň před Ním jsou počátkem moudrosti. Mládež vzdálená od domácího ovzduší, odloučení od vedení domova a bez dohledu rodičů, ponechána nacházet si a vybírat druhy, projde v životě krizi, která všeobecně nebývá příznivá zbožnosti nebo zásadám. *FE 115.1*

Také pak, kdekoli bude zřízena škola, měla by zde být i horoucí srdce se živým zájmem o naši mládež. Mám zapotřebí otců a matek s vroucím soucitem a s laskavými připomínkami, a všemožná radost musí proniknout do všech náboženských předmětů. Ti, kdo prodlužují hodiny náboženství až do únavy, zanechávají v mysli mladých dojem, při němž jim náboženství splyne s tím, co je suchopárné, nespolečenské a nezajímavé. A takováto mládež pak neučiní svou metodu to nejvyšší, ale naopak pružné zásady a nízký cíl zkazí ty, kteří při vhodném vedení mohli se připravit, být požehnáním nejen pro dílo, ale i pro církve a svět. Horlivá a činorodá zbožnost je pro učitele podstatně nutná. Ranní a večerní pobožnosti v modlitební, sobotní shromáždění, mohou se stát bez stále péče a bez oživení Duchem Svatým, co nejformálnější, nejužší a nejtrpčí směsicí a mládeži nejtíživějším, neméně radostným a nepřitažlivým ze všech školních hodin. Společenské schůzky by se měly řídit podle plánu a prostředků tak, aby nebyly jen obdobími radosti, ale opravdu poutavými. *FE 115.2*

Umožněte těm, kdo jsou povoláni učit mládež, aby sami studovali ve škole Kristově a naučili se být ve spojení s mládeží. Je zapotřebí upřímné, vážné a opravdové oddanosti. Je nutno se vystříhat jakékoli úzkoprsosti. Necht' se učitelé tak dalece odpoutají od své důstojnosti, aby s dětmi byli jedno při učení, pobavení a nepůsobili dojem dozorců a neobcházeli kolem mladých jen povznešeně a důstojně, jako uniformovaní vojáci, určení k dozoru nad dětmi. Již sama vaše přítomnost usměňuje běh jejich činnosti. Váš příklon k nim proteplí vaše srdce novou láskou. Mládež potřebuje porozumění, oddanost a lásku, jinak ztratí odvahu. Zmocní se jí nálada: „Nemám rád nikoho a nikdo mne nemá rád“, a ačkoli vyznávají, že jsou Kristovými následovníky mají v patách ďábla – pokušitele a dostávají se do nebezpečí, že se stanou malověrnými a odpadnou od Boha. A pak budou někteří považovat za svou povinnost, kárat je, a zacházeli s nimi s odstupem, jako kdyby byli o mnoho horší než ve skutečnosti jsou a jen málo bude těch – možná že i žádní – co si budou pokládat za povinnost, vyvinout osobní úsilí o jejich nápravu a k odstranění těch neblahých znamení, která jim byla zjištěna. *FE 116.1*

Vážné a posvátné jsou povinnosti učitele; není však v našem díle důležitějšího úkolu, než starat se o mládež s útlocitnou, milující shovívavostí, aby měla pocit, že v ní vidíme přátele. Jakmile jednou získáte její důvěru, můžete ji vést, kontrolovat ji a můžete ji snadno cvičit. Posvátné pohnutí našich křesťanských zásad musíme uvádět do života. Spasení našich žáků je vrcholným zájmem svěřeným věřícímu učiteli. Je Kristovým dělníkem a jeho zvláštní a účinnou snahou musí být záchrana duší před ztracením a získání jich pro Ježíše Krista. To bude Bůh požadovat z rukou učitelů. Každý z nich má vést zbožný a čistý život, naplněný příčinlivým úsilím o splnění každé povinnosti. Bude-li mít své srdce prodchnuto horoucí láskou k Bohu, dojde k čisté vroucnosti, jaká je nezbytně nutná; modlitby budou horlivé a dostane se mu zbožných napomenutí. Zanedbá-li jich, octnou se svěřené duše v nebezpečí. Je lépe strávit méně času dlouhými proslovy nebo vyčerpávajícím studiem a spíše se věnovat těmto zanedbávaným povinnostem. *FE 116.2*

Po všem tom úsilí učitelé možná zjistí, že někteří jejich svěřenci se vyvíjejí jako bezzásadové charaktery. Projevují mravní vlažnost, a to v mnoha případech následkem špatného příkladu a zanedbané rodičovské kázně. A učitelům konajícím vše, co činit mohou, nepodaří se přivést tuto mládež k životu čistému a zbožnému; i když trpělivě uplatňovali kázeň vyvíjeli laskavé úsilí a horlivě se modlili, zklamou se v těch, od nichž tolik očekávali. A nadto se jim ještě dostane výčitek rodičů, protože neměli tolik sil, aby vyvrátili vliv vlastního příkladu a nemoudrého vedení rodičů. Těchto zklamání se učitel dočká i když cele splnil svoji povinnost. Musí však pracovat dále, důvěřovat Bohu, že pracuje pro Něho, stát mužně na svém místě a s důvěrou dál usilovně pracovat. Jiní budou zachráněni pro Pána a jejich vliv poslouží k záchraně dalších. Naši kazatelé, učitelé sobotní školy a našich kolejí by měli spojit své srdce, mysl a všechno úsilí v díle záchrany naší mládeže před zkázou. *FE 117.1*

Bylo mnoho takových, kteří měli pocit, „Vždyť na tom tak nezáleží, jsme-li důkladně vzdělání“, a spokojili se s nižším rozsahem vzdělání. A teď, když potřebujeme vhodné lidi, aby nastou-

pili na různá odpovědná místa, bědujeme, že je jich málo; když potřebujeme ženy dobře vyrovnané mysli a ne jen nepatrným vzděláním opravňujícím je pro jakékoli důvěryhodné postavení, zjistíme, že je snadno nenajdeme. Co stojí za to, aby bylo uděláno, má být uděláno dobře. I když by náboženství mělo být vše pronikajícím činitelem v každé škole, nepovede to ke snížení literární náplně. Náboženské ovzduší musí pronikat školou a šířit svůj vliv; pak všichni opravdoví křesťané pocítí potřebu důkladné moudrosti, aby co nejlépe využili schopností, jimž je Bůh obdařil. Rostoucí v milosti a moudrosti našeho Pána Ježíše Krista, budou si vědomí svých nedostatků a budou se vytrvale snažit rozvinout své duševní schopnosti, aby se stali rozumnými křesťany. *FE 117.2*

Pánu Ježíšovi jsme k hanbě svými nízkými myšlenkami, nebo plány. Ten, kdo si neuvědomuje závažnost nároků Božího zákona a neplní každý jeho požadavek, přestupuje celý zákon. Ten, kdo se spokojuje jen částečným naplněním míry spravedlnosti a nevítězí nad každým duchovním nepřitelem, nesplní záměr Kristův. Snižuje celý svůj náboženský život, oslabuje svůj charakter, pod tlakem pokušení pak povahové defekty převáží a zlo triumfuje. S vytrvalou rozhodností musíme usilovat o dosažení nejvyšší úrovně. V mnoha případech bude nutné překonat předem určené návyky a myšlenky, než bude možno postoupit dál v náboženském životě. Věrný křesťan vydá mnohé plody; je dělníkem a nedá se unášet proudem, ale vezme na sebe plnou výzbroj, aby zvítězil. Podstatnou díle je přizpůsobit vkus, chutě, vášně, pohnutky a touhy tomu velkému mravnímu měřítku spravedlnosti. Dílo musí začít v srdci. To musí být čisté, plně přizpůsobené vůli Kristově, poněvadž jinak se některá mocná vášně, nebo zvyk či vada může stát zhoubnou silou. Bůh přijme jen celé srdce. *FE 118.1*

Bůh si přeje, aby učitelé našich škol byli výkonní. Budou-li usilovat v duchovní moudrosti, uvědomí si důležitost vzdělávat se i ve vědních oborech. Zbožnost a náboženská zkušenost tvoří sám základ opravdového vzdělání. Nevzbuzuje však v nikom dojem, že vážnost v náboženských věcech sama postačí k výchovatskému povolání. I když potřebují nemálo zbožnosti, mají také zapotřebí důkladných vědních znalostí. Tak budou z nich nejen dobří, skuteční křesťané, ale i vychovatelé mládeže, obdrží současně nebeskou moudrost, vedoucí je ke zdroji vody živé. Křesťanem je ten, kdo spěje k nejvyšším cílům pro blaho jiných. Vědění, harmonicky se snoubící v Kristu podobným charakterem pomáhá člověku být skutečně světlem světa. Bůh působí skrze lidské snažení. Všichni ti, kdo dávají opravdu pozor na to, aby se jejich vyvolení a povolání stalo skutkem, zjistí, že povrchní znalosti je neuzpůsobí pro užitečné postavení. Vzdělání, snoubící se s důkladnou náboženskou zkušeností, činí dítě Boží způsobilým konat svěcené dílo vytrvale rozhodně a rozumně. Kdo se učí z příkladu Krista, toho největšího vychovatele, jaký kdy na světě byl, dosáhne nejen rovnoměrný křesťanský charakter, ale i mysl uzpůsobenou pro účinnou službu. Bystrá pronikavá mysl vnikne hluboko pod povrch. *FE 119.1*

Bůh si nepřeje, abychom se spokojili s liknavou, neukázněnou myslí, nerozumnými myšlenkami a povrchními vědomostmi. Přeje si, aby každý učitel byl vysoce výkonný, nespokojil se jakýmkoli dílčím úspěchem, ale aby za svoji povinnost považovat trvale a trpělivě shromažďovat vědění vědomostí. Naše tělo i duše patří Bohu, protože On je vykoupil. Dal nám vlohy a možnosti, rozhojňovat je tak, abychom byli sto si navzájem pomáhat na další cestě do života. Úkolem každého jednotlivce je, aby rozvíjel a umožňoval schopnosti, které mu Bůh propůjčil, aby jimi co nejopradověji konal praktické dílo, jak v hmotných, tak v duchovní věcech. Kdyby si to všichni uvědomili, jak podstatný rozdíl bychom museli vidět v našich školách, v našich sborech a v misijních polích. Většina se však spokojuje skrovnými vědomostmi, nepatrnými výsledky; jen tak aby prošli; nezbytnost být muži jako byli Daniel a Mojžíš, muži vlivnými, muži s vyrovnanou povahou v díle pro blaho lidstva a pro Boží slávu – takovou zkušenost mělo jen několik málo lidí a výsledkem je, že dnes máme jen málo způsobilých pro velkou potřebu našich dnů. *FE 119.2*

Bůh nezamítá lidi nevědoucí, kteří se vytrvale budou snažit získávat vědomosti, zůstanou-li v Kristu a budou-li posvěceni poznáním pravdy. Využitím veškeré síly k oslavě Boží budou stupňovat sílu, kterou by Ho oslavili. Velmi jsou však nerozumní ti, kdo dávají raději přednost zůstat na nízké úrovni, v domněn, s že Bůh je milostivě přijme takové, jakými jsou; a takových jsou celé stovky a tisíce. Bůh jim svěřil živý nástroj a toho je nutno denně používat tak, aby mysl dosahovala vyšší a vyšší úrovně. Je k hanbě, že mnozí si pletou nevědomost s pokorou a že při všech těch vlastnostech, jež nám Bůh dal, abychom je výchovou rozvíjeli, je tolik těch, kteří ochotně zůstávají na tom ní-

kém stupni, na němž byli když se k nim poprvé dostala pravda. Duchovně nerostou; nejsou lépe způsobeni a připraveni konat velké a dobré skutky, než když poprvé uslyšeli pravdu. *FE 120.1*

Mnozí učitelé pravdy, přestávají být badateli stále hledajícími pravdu jako skrytý poklad. Jejich mysl dosahuje všeobecně nízké úrovně; a oni se přece nesnaží stát se vlivnými lidmi, – a to ne snad pro vlastní prospěch, ale pro dílo Kristovo, aby moc pravdy zapůsobila na rozum. Není hříchem cenit si daru literárního umění, ovšem, pokud se nestane modlou; nikdo nesmí usilovat o vědomosti na obdiv, aby vyniklo vlastní já. Jestliže se tak stane, tak proto, že tu chybí moudrost, jež přichází shůry, moudrost, jež je především čistá, dále pokojná, snadno obměkčitelná, plná lásky a dobrého ovoce. *FE 120.2*

Misijní činnost v našich městech bude mocným světlem, cvičícím uprostřed mravní temnoty, pod moudrým vedením způsobilým mužů. Jedním z hlavních cílů misijní činnosti je zpřístupnit lidem Písmo, pracovníci se však nemohou ujmout tohoto díla, nejsou-li na ně připraveni. Ve školách by se měli podrobit výcviku mnozí ještě před tím, než poznají, jak studiem dostat mysl a myšlenky pod kontrolu vůle a jak modře užívat svých duševních schopností. *FE 121.1*

Je toho ještě mnoho, čemu se musíme jako lidé naučit, než nabudeme způsobilosti a budeme sto se pustit do přípravy lidí, aby obstáli v den Páně. Naše sobotní školy, které mají připravovat naše děti a mládež, jsou příliš povrchní. Jejich vedoucí musí vyorat hlubší brázdu. Dílo, které konají, musí věnovat více přemýšlení a více namáhavé práce. Musí být důkladnějšími zkoumateli Písma a musí mít hlubší náboženskou zkušenost, aby věděli jak vést sobotní školu podle příkazu Páně a jak přivádět děti i mládež ke Spasiteli. To je jeden z úseků naší práce, který pokulhává pro nedostatek pracovitých, bystrých mužů a žen, kteří by si uvědomovali svoji odpovědnost Bohu za to, že použije jejich sil ne k tomu, aby prosazovali svoje já, ne pro okázalost, ale proto, aby konali dobro. *FE 121.2*

Jak široké a rozsáhlé je přikázání: „*Protož jdouce, učte všechny národy, křtíce je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého. Učíte je zachovávat, což jsem koli přikázal vám. A aj, já s vámi jsem po všechny dny, až do skonání světa.*“ Jaká čest je tu propůjčena člověku a přece, jak velký je počet těch, kteří se drží v závětrí u břehu. Jak málo z nich se pouští na hlubinu a vrhá sítě do proudu. Mají-li být lidé dělníky Božími, mají-li být povoláni, k misijnímu dílu ve velkoměstech a k styku se všemi druhy duševního založení, je třeba zvláštních příprav pro tento druh práce. – RH June 21, 1887 *FE 121.3*

15. Hodnota biblického studia

„Všeliké Písmo od Boha jest vdechnuté, a užitečné k učení, k trestání, k napravování, k správě, kteráž náleží k spravedlnosti, aby byl dokonalý člověk Boží ke všelikému skutku dobrému hotový.“ (2 Tm 3,16.17) Slovo Boží je jako pokladnice, obsahuje vše nezbytné pro zdokonalení člověka. Nevážíme si však Písmo tak, jak bychom měli. Nedovedeme ani dost dobře odhadnout, jak bohaté jsou její poklady a neuvědomujeme si také ani závažnou nutnost, abychom ve vlastním zájmu pronikli do Písma. Lidé zanedbávají studium Božího slova, aby mohli jít za svými světskými zájmy, nebo aby užili pozemských radováněk. Jakákoli všední záležitost se stane omluvou pro neznalost Písma, daného z Božího vnuknutí. Ať jde však o cokoli pozemského je lépe to odložit před tímto důležitým studiem, které nás má učinit moudrými pro život věčný. *FE 123.1*

Srdce mne bolí, když vidím lidi – a to i takové, co vyznávají, že věří v druhý Kristův příchod – jak maří čas i schopnosti tím, že šíří knihy, v nichž není nic, co by se týkalo zvláštních pravd naší doby, ať jde o knihy příběhů, životopisů, nebo o knihy o lidských teoriích a úvahách. Takových knih je svět plný; ty je možno dostat všude. Mohou se ale následovníci Krista pustit do tak všední práce, když je tu všude do nebe volající potřeba Boží pravdy? Není přece naším posláním, abychom šířili taková díla. Jsou tu tisíce jiných, kteří tak učiní, poněvadž dosud nemají vědomost o něčem lepším. My máme určité poslání a neměli bychom se tady od něho odvracet k vedlejším zájmům, a používat lidi i prostředky na to, abychom upozornili lid na knihy, jež nemají nic společného s nynější pravdou. *FE 123.2*

Modlíte se za šíření pravdy? Pracujte tedy pro ni a ukažte, že vaše modlitby vycházejí upřímných a opravdových srdcí. Bůh nepůsobí zázraku tam, kde dal prostředky k naplnění díla. Použijte svého času i svých vloh k Jeho službě a On pak jistě podpoří vaše úsilí. Opomene-li rolník orat a zasít, Bůh neučiní zázrak, aby odčinil následky jeho nedbalosti. V době žní zjistí, že jeho pole jsou holá, nebude stébel k pokosení, nebude zrna ke složení do sýpky. Bůh dal símě i zemi, slunce i déšť; a kdyby byl zemědělec použil prostředků, jež měl po ruce, byl by sklídlil podle toho, jak zasel a jak se namáhal. *FE 123.3*

V přírodě vládou mocné zákony a věci duchovní jsou ovládány zásadami právě tak pevnými; je třeba použít prostředků k určitých prostředků k určitému účelu, má-li být dosaženo žádných výsledků. Ti, kdo sami nevyvíjejí rozhodné úsilí, nepracují v souladu s Božími zákony. Nepoužívají darů nebeského Otce a mohou očekávat jen nepatrný výsledek. Duch Svatý nepovede lidi k činnosti v určitém směru. Jsme morálně svobodnými činiteli; a když jsme dostali dostatek důkazů o tom, co je naší povinností, je na nás, abychom se rozhodli, jak budeme postupovat. *FE 124.1*

Ty z vás, kdo zůstávají v marném očekávání, že Bůh způsobí nějaký zázrak, aby osvětlil svět pravdou, bych chtěla vyzvat k odpovědi na otázku, zda jste použili prostředků, jimiž Bůh pamatoval na šíření svého díla? Studovali jste Písmo, vy kteří se modlíte za osvětlení a pravdu z nebes? Byli jste žádostiví *„mléka beze lsti, Božího slova, abyste jim rostli“* (1 Pt 2,2)? Podrobili jste se zjevenímu přikázání? „Učiníš“ a „neučiníš“ jsou požadavky zcela rozhodné a tak v křesťanském životě není místa pro nečinnost. Snažíte se poznat a konat vůli Boží vy, kteří truchlíte nad duchovní prázdnotou? Snažíte se usilovně, abyste vešli těsnou bránou? Je tu dílo, závažné dílo, jež musí být vykonáno pro Pána. Zlo, které je Božím slovem odsouzeno, musí být překonáno. Musíte individuálně bojovat proti světu, tělu a ďáblu. Slovo Boží bývá nazýváno „mečem Ducha“ a měli byste se naučit jak jim zacházet, chcete-li si prokrestit cestu přes zástupy odporu a temnotu. *FE 124.2*

Oproštěte se od zhoubných vzpomínek. Spočítejte si náklad spojený s následováním Ježíše a vydejte jej, s rozhodným úsilím zbavit se ze vši špíny těla i ducha. Život věčný stojí za celé vaše bytí, a Ježíš pravil: *„Tak zajistě každý z vás, kdož se neodřekne všech věcí, kterýmiž vládne, nemůže býti mým učedníkem.“* (L 14,33) Ten, kdo nic nedělá, ale čeká, že bude násilně donucován nějakou nadpřirozenou mocí, bude dál čekat v otupělosti a temnotě. Bůh dal svoje slovo. Bůh promlouvá neomylným jazykem k vaší duši. Nepostačí slovo z Jeho úst, aby vám ukázalo vaši povinnost, a aby vám připomenulo její splnění? *FE 125.1*

Ti, kdo pokorně a na modlitbách zkoumají Písmo, aby poznali a jednali podle vůle Boží, nebudou na pochybách, pokud jde o své závazky k Bohu. Protože „*bude-li kdo chtít vůli Jeho činit, ten bude umět rozeznati*“ (J 7,17). Chcete-li poznat tajemství zbožnosti, musíte následovat prosté slovo pravdy, – bez ohledu na city nebo pohnutí mysli. Poslušnost musí být zachována ze zásady a právu musí být učiněno zadost za všech okolností. Takovou povahu má Boží spasení. Zkouška opravdového křesťana je uvedena v Božím slově. I řekl Ježíš: „*Milujete-li mne, přikázání mých ostříhejte.*“ (J 14,15) „*A kdož by měl přikázání má, a ostříhal jich, onť jest ten, kterýž mne miluje. A kdož mne miluje, milován bude od Otce mého, a já jej budu milovati, a zjevím jemu samého sebe ... Miluje-li mne kdo, slova mého ostříhati bude, a Otec můj bude jej milovati, a k němu přijdeme, a přibýtek u něho učiníme. Kdož nemiluje mne, slov mých neostříhá; a slovo, kteréž slyšíte, neníť mé, ale toho, kterýž mne poslal, Otcovo.*“ FE 125.2

To jsou podmínky, na jejichž základě bude duše vyvolena pro věčný život. Svou poslušností Božích přikázání prokážete své rozhodnutí, dědičně přebývat ve světle se svatými. Bůh vyvolil určitou normu povahy a každý kdo skrze milost Ježíšovou dosáhne míry Jeho požadavků, bude mít přístup do království slávy. Všichni, kdo budou chtít dosáhnout tohoto vzoru ve své povaze, budou muset použít prostředků, jež Bůh k tomuto účelu určil. Budete-li chtít vejít v odpočinek, jenž zůstává pro lid Boží, musíte se stát Božími spolupracovníky. Jste vyvoleni, abyste snášeli jho Kristovo, – nesli Jeho břímě a nesli Jeho kříž. Musíte být pilní, abyste „*povolání a vyvolení své upevňovali*“ (2 Pt 1,10)! Prohleďte Písmo a zjistíte, že ani jeden ze synů nebo dcer Adamových nebyl vyvolen k tomu, aby byl spasen v neposlušnosti? Svět přestupuje Boží zákon, ale křesťané jsou vyvoleni k posvěcení poslušností pravdy. Jsou vyvoleni nést kříž, chtějí-li, aby mohli nosit korunu. FE 125.3

Bible je jediným pravidlem víry a učení. A nic není učiněno k tomu, aby povzbudilo mysl a posílilo ducha, jako studium Božího slova. Není jiné knihy, která by tak dovedla povznášet myšlenky, posílit schopnosti, jako mají bohaté a zušlechťující pravdy Písma. Kdyby se Slovo Boží náležitě studovalo, měli by lidé takový rozhled, takovou ušlechtilost povahy a stálost svého snažení, jakou zřídka vidíme v těchto dobách. Tisícům mužů, kteří káží, chybí podstatné vlastnosti duševní i povahové, poněvadž se nevěnují studiu Písma. Spokojují se povrchní znalostí pravdy, významově přebohatých, raději jdou dál, připravují se o mnohé, než aby bedlivě hledali skrytý poklad. FE 126.1

Hledání pravdy odmění hledajícího na každém kroku a každý objev odkryje ještě bohatší pole bádání. Lidé se mění podle toho, o čem přemýšlejí. Zaujmou-li pozornost všední myšlenky a věci, i takový člověk bude všední. Bude-li tak netečný, že získá jen povrchní znalosti o Boží pravdě, neobdrží bohaté požehnání, jež by mu Bůh rád udělil. Pro paměť platí zákon, že je užší nebo širší podle toho, jaké jsou rozměry věcí, a nimiž se seznamuje. Duševní síly se určitě omezí a ztratí způsobilost pochopit hluboký význam Božího slova, nepodaří-li se je různě a pevně přimět k hledání pravdy. Myšlenkový obzor se rozšíří, budeme-li sledovat vztahy biblických námětů, vzájemně srovnávat biblické citáty a duchovní věci porovnávat s duchovními. Jděte pod povrch; nejbohatší myšlenkové poklady čekají na zkušené a pilné studenty. FE 126.2

Ti, kdo zvěstují nejslavnější poselství, jež kdy bylo světu dáno, by měli ukáznit mysl tak, aby pochopila jeho význam. Téma vykoupení vyžaduje, aby bylo studováno co nejsoustředěněji, a přece jeho hlubiny nebudou nikdy plně prozkoumány. Nemusíte se obávat, že toto nádherné téma vyčerpáte. Pijte plnými doušky ze studnice spasení. Jděte sami k prameni, abyste byli občerstvení, až Ježíš bude ve vašem nitru zdrojem, prýsticím k věčnému životu. Jen biblická pravda a biblická náboženství obstojí při zkoušce posledního soudu. Boží slovo nesmíme překrucovat, aby vyhovovalo našim potřebám a světským zájmům, ale musíme se poctivě ptát: „*Pane, co chceš, abych činil?*“ (Sk 9,6) „*Nejste sami svoji, nebo koupeni jste za mzdu.*“ (1 K 6,19.20) A za jakou mzdu! „*Ne porušitelnými věci, stříbrem neb zlatem, ... ale drahou krví Krista.*“ (1 Pt 1,18.19) Když byl člověk ztracen, Syn Boží řekl: „Já jej vykoupím, já budu jeho jistotou a náhradou.“ Odložil svoje královské roucho, oděl svoje božství lidstvím, sestoupil z královského trůnu, aby mohl dosáhnout samého dna lidské bídy a pokušení, pozvednout naše pokleslé povahy a umožnit nám, abychom přešli, jako Boží synové, jako dědici do věčného království. Můžeme pak dopustit, aby nás nějaké pozemské úvahy odvrátily od cesty pravdy? Nemáme prozkoumat každé učení a teorii a podrobit je zkoušce Božího slova? FE 127.1

Neměli bychom dopouštět, aby nás jakýkoli lidský důvod odvrátil od důkladného zkoumání biblické pravdy. Nepřijímejme lidské názory a zvyky jako Boží autoritu. Ve svém slově Bůh zjevil celou povinnost člověka a my se nedejme odvrátit od velkého vzoru spravedlnosti. Vždyť On seslal svého jednorozeného Syna, aby byl nám příkladem, aby nás vyzval k tomu, abychom Ho poslechli a následovali. Nesmíme se dát odvrátit od pravdy, jaká je v Ježíši, jen proto, že velcí a uznávaní dobří mužové vnucují svoje nápady místo prostých pravd Božího slova. *FE 128.1*

Kristovy skutky mají vést člověka od falešného a opovrženého k pravému a původnímu. „*Kdož mne následuje, nebude choditi v temnostech, ale bude míti světlo života.*“ (J 8,12) Není žádného nebezpečí, že bychom se dopustili omylu, půjdeme-li ve šlépějích světla světa. Je na nás, abychom konali skutky Kristovy. Do Jeho služby musíme vložit srdce i duši; musíme hledat slovo života a seznámit s ním ostatní. Musíme lidi vychovávat tak, aby si uvědomili důležitost jeho učení, jakož i nebezpečí, když se odchýlí od jeho prostých přikázání. *FE 128.2*

Židé zbloudili a zavrhnouce Pána slávy, zpečetili svoji zkázu poněvadž nepoznali ani Písmo, ani Boží moc. Velké dílo je před námi – vést lidstvo k tomu, aby učinili slovo Boží pravidlem svého života, aby nedopouštěli kompromisů s tradicí a obyčejí, ale aby šlo cestou všech přikázání a pokynů Páně. – RH July 17, 1888 *FE 128.3*

16. Kniha knih

Studium Písma posílí ducha. Žalmista říká: „*Začátek učení tvého osvěcuje, a vyučuje sprostné rozumnosti!*“ (Ž 119,130) Byla mi položena otázka: „Má se Bible stát důležitou knihou v našich školách?“ Je to drahocenná obdivuhodná kniha. Je to pokladnice, obsahující skvosty vysoké hodnoty. Je to dějepis, který nám odhaluje minulá století. Bez Bible bychom byli odkázáni na dohady a báje o minulosti. Ze všech knih, jež zaplavily svět, ať jsou sebe cennější, Bible zůstává knihou knih a zaslouží si nejbedlivějšího studia a pozornosti. Podává nejen historii stvoření světa, ale popisuje také svět, který teprve má přijít. Obsahuje poučení o divech vesmíru a odhaluje našemu pochopení autora nebes i země. Rozvíjí jednoduchý, ale úplný systém teologie. Ti, kdo podrobně studují Slovo Boží, poslouchají jeho pokynů a milují jeho prosté pravdy, posílí svého ducha i své chování. Je Božím darem, který by měl vzbudit v každém srdci nejpřímnější vděčnost; je totiž Božím zjevením lidstvu. *FE 129.1*

Budou-li biblické pravdy pronikat do praktického života, povznesou mysl z přirozenosti a lehkovážnosti. Ti, kdo jsou zběhlí v Písmu, zjistí, že se stali vlivnějšími muži a ženami. Při hledání pravd zjevených z nebes se Duch Boží dostává do úzkého spojení s upřímným písmákem. Pochopení zjevené vůle Boží rozšiřuje mysl, dodává a vybavuje ji novou silou tím, že přivádí její schopnosti do styku s hlubokými pravdami. Stane-li se studium Písma věcí druhořadého zájmu, dochází k velké ztrátě. Bible byla na nějakou dobu vyloučena z našich škol a satan získal bohaté pole, na němž pracoval s podivuhodnou rychlostí a sklídl žen podle svého přání. *FE 129.2*

Porozumění dosahuje úrovně věcí, s nimiž se seznamuje. Kdyby všichni učinili Písmo předmětem svého studia, pak by náš lid měl vyšší úroveň, byl by schopen hlubšího uvažování a projevující vyšší stupeň inteligence, než na jaký by jej mohlo přivést neoprávněné úsilí studovat jen vědy a dějiny světa. Bible dodává opravdovému písmákovi pokrokovou myšlenkou ukázněnost takže z rozjímání o božských věcech vychází s rozhojněnými schopnostmi; sám zůstává v pozadí, kdežto Bůh a jím zjevená pravda jsou v popředí. Poněvadž jsou lidé neobeznámeni s převrácenými biblickými příběhy, proto se tolik vyvyšuje člověk a Bohu se dostává tak málo pocty. Bible obsahuje právě takový pokrm jaký potřebuje křesťan, aby se stal duchovně a rozumově silným. Probrání všech filosofických a vědeckých knih nemůže udělat pro mysl a morálku to, co Bible, je-li opravdově studována a uváděna do života. Studium Bible rozmlouváme s patriarchy a proroky. Pravda je oděna vznešenou mluvou, jenž mocně působí na mysl; myšlenky pak směřují od věcí pozemských a k rozjímání o budoucím nesmrtelném životě. Která lidská moudrost může se rovnat velikosti Božího zjevení? Omezený člověk, který nezná Boha, se může pokoušet snížit hodnotu Písma a pravdu dávat do pozadí za předpokládaným vědeckým poznáním. *FE 130.1*

Ti, kdo se honosí jinou moudrostí než jaká plyne z Božího slova, mají zapotřebí, aby hlouběji načerpali ze zřídla vědění, aby se poučili o své skutečné nevědomosti. Chlubná i lidská moudrost je bláznovstvím před Pánem. „*Žádný sám sebe nesvod'. Zdá-li se komu z vás, že jest moudrý na tomto světě, budiž bláznem, aby byl učiněn moudrým. Moudrost zajisté světa tohoto bláznovství jest u Boha. Nebo psáno jest: Kterýž lapá moudré v chytrosti jejich.*“ (1 K 3,18.19) Ti, co mají jen tuto moudrost, potřebují se stát bláznem ve vlastním úsudku. Největší neznalost, která je teď kletbou lidstva, se týká závazných nároků Božího zákona; a tato neznalost je důsledkem zanedbávaného studia Božího slova. Vytčeným plánem satana je zaměstnat a vyplnit mysl tak, aby velký Boží průvodce nebyl Knihou knih a aby hříšník nemohl být přiveden z cesty přestoupení na cestu poslušnosti. *FE 130.2*

Bible není patřičně vyvýšena a přece jak nesmírně důležitě pro lidské duše. Probíráme-li se jejími stránkami, přihlížíme vznešeným a věčným scénám. Přebýváme s Ježíšem, Synem Božím, jak přišel na svět a jak se pustil do tajuplného zápasu v němž na hlavu porazil síly temna. Jak je nádherná, jak je téměř neuvěřitelná, že neomezený Bůh souhlasí s ponížením svého vlastního drahého Syna. Nechť každý čtenář uváží tuto velkou skutečnost a nemůže vyjít z takového rozjímání bez povznesení, očistění a zušlechtnění. *FE 131.1*

Bible je knihou, jež rozvíjí zásady spravedlnosti a pravdy. Obsahuje vše, co je zapotřebí k zachráně duše a současně je vhodná k posílení a ukáznění mysle. Použije-li se jako učebnice na našich školách, bude daleko účinnější než jakákoli jiná kniha na světě a povede moudře v záležitostech tohoto života, právě tak jako pomůže duši vzhůru po žebříku pokroku, který sahá do nebes, Bůh nás miluje jako rozumové bytosti a svoje Slovo nám dal jako lampu pro naše kroky a jako světlo pro naši cestu. „*Začátek učení tvého osvětluje, a vyučuje sprostné rozumnosti.*“ (Ž 119,130) Pouhým čtením slova nedosáhneme výsledku, vytyčeného nebem, ale je třeba, aby pravda obsažená v Božím slově našla cestu do srdce, má-li být skutečně zamýšlené dobro. *FE 131.2*

Lidé s nejlepší vědeckou přípravou nejsou vždy právě nejlepším nástrojem v Božích plánech. Bude mnoho takových, kteří zjistí, že byli ponecháni stranou a že jejich místa zaujmou ti, kdo měli menší možnost nabýt knižních vědomostí, a to proto, že tito mají takové praktické znalosti, nezbytné pro běžný život; kdežto ti, co se považují za učené, přestávají jimi být a stávají se samolibými, povznesenými nad poučení i z Ježíše, který byl největším Učitelem, jakého svět kdy poznal. Ti, kdo vyrostli a rozvinuli se, ti u nichž se schopnost úsudku zlepšila prohloubeným studiem Písma, tak že poznali vůli Boží, dostanou se na užitečná místa; neboť slovo Boží vstoupilo do jejich života a povahy. Musí vykonat své zvláštní dílo, proniknout až do morku kostí a seznat myšlenky a záměry srdce. Slovo Boží se musí stát pokrmem, po níž křesťan musí duchovně a rozumově růst, aby mohl bojovat za pravdu a spravedlnost. *FE 132.1*

Čím to je, že naše mládež, a to i ta ve zralejším věku, tak snadno se dá uvést do pokušení a do hříchu? Je tomu tak proto, že se Boží slovo nestuduje a že se nad ním nerozjímá tak, jak by tomu mělo být? Kdyby bylo ctěno a váženo, vzbudilo by to vnitřně pocit správnosti a posílilo ducha, jež by odolala satanovu pokušení ke zlému. V životě a v povaze se neprojevuje pevná, rozhodná síla vůle, neboť posvátná naučení Boží se nestala předmětem studia a rozjímání. Neuplatňuje se úsilí, jak by tomu mělo být, aby se mysl upínala jen na čisté, svaté myšlenky a odvracela se od všeho nečistého a nepravého. Nevolíme si tu lepší stránku, nesedíme u Ježíšových nohou, jak to činila Marie, abychom se naučili nejsvětějším úlohám božského Učitele, aby byly v srdci uloženy a uplatněny v každodenním životě. Rozjímání nad svatými věcmi pozvedne a očistí mysl, a vychová nám šlechetné křesťany a křesťanky. *FE 132.2*

Bůh nepřijme toho z nás, kdo umenšuje svoje síly smyslnými ponižujícími požitky a ať už myšlením, slovem nebo činem. Nebesa jsou čisté a svaté místo, kam může vstoupit jen ten, kdo je zušlechtěn, zduchovněn, očištěn a pročištěn. Běží nám o dílo, které musíme vykonat my sami a budeme sto je vykonat jen tehdy, když svoji sílu budeme čerpat u Ježíše. Měli bychom učinit předmětem svého studia Písmo spíše než kteroukoli jinou knihu; měli bychom ji milovat a poslouchat ji jako hlas Boží. Musíme prohlédnout a pochopit Jeho zákazy a příkazy. „Učiníš“ a „neučiníš“, a pochopit skutečný význam Božího slova. *FE 133.1*

Když se Boží slovo stane naším rádcem a budeme-li v Písmě hledat světlo, nebeští andělé se přiblíží, aby ovlivnili mysl, osvětlili chápání tak, že vskutku lze říci: „*Začátek učení tvého osvětluje, a vyučuje sprostné rozumnosti.*“ Není divu, že není více projevů obrácení mysli k nebesům u mládeže, která se hlásí ke křesťanství, když se věnuje tak málo pozornosti Božímu slovu. Na Boží radu se nedbá, napomenutí nejsou uposlechnuta, o milost a moudrost z nebe se neprosí a tak, aby bylo možno se vystříhat hříchu minulosti a dosáhnout očištění od všech poskvrn charakteru. Modlitbou Davidovou bylo: „*Cestě rozkazů tvých dej ať vyrozumívám, a ať přemýšlím o dávných skutcích tvých.*“ (Ž 119,27) *FE 133.2*

Kdyby mysl naší mládeže, stejně jako osob zralejšího věku, byla řízena správně, jejich konverzace, při vzájemném styku by se vedla o ušlechtilých tématech. Je-li mysl čistá a myšlenky povzneseny pravdou Boží, budou mít i slova stejnou povahu, jako „*jablka zlatá s řezbami stříbrnými*“ (Př 25,11). Ale za nynějšího chápání, za nynější praxe, při nízké úrovni, s níž se spokojují i křesťané, je konverzace bezcenná a neužitečná. Je ze „*země zemský*“ (1 K 15,47) a nemá příchut' pravdy nebo nebes a nejde výš, nedosahuje ani úrovně kulturnější vrstvy světských lidí. Stanou-li se tématem rozjímání Kristus a nebesa, rozhovor bude svědčit o této skutečnosti. Řeč bude zjemněna milostí a na řečníkovi bude vidět, že nebyli vzdělání ve škole božského Učitele. Jak praví žalmista: „*Cestu pravou jsem vyvolil, soudy tvé sobě předkládám.*“ Jako poklad uchovával Boží slovo. Ono

pak sestoupilo do jeho chápání, na aby jej zanedbal, ale aby je prakticky uplatňoval ve svém životě.

FE 133.3

Nebudeme-li si toto svaté Slovo ctít a vážit, nebudeme ho poslouchat jako jistou, bezpečnou a cennou učebnici. Každý v cestě stojící hřích musí být odstraněn. Musí proti němu být veden boj, až bude překonán. Pán podepře vaše úsilí. Pracuje-li omezený a hříšný člověk na svém spasení v bázni a s třesením, je to Bůh, který pracuje v jeho nitru a působí chtění i skutečné činění podle dobré vůle své. Bůh však nekoná bez spolupráce člověka. Ten musí napsat síly krajně, musí se prokázat jako schopný a ochotný student ve škole Kristově; a když se mu dostane milosti, jež mu je upřímně nabízena, Kristova přítomnost v mysli i v srdci mu dodá odhodlání, aby odložil jakoukoli přítěž hříchu, takže jeho srdce bude se smět naplnit v plném rozsahu Bohem a Jeho láskou. FE 134.1

Studenti na našich školách by měli uvážít, že obdivování hříchu má jisté následky a že jejich Bohem dané schopnosti se oslabily a znemožnily pro morální povýšení, ježto jich bylo zneužito. Mnozí připouštějí, že je to pravda. V lásce chovali pýchu a ješitnost, až tyto špatné rysy charakteru se staly vládnoucí silou, jež ovládá jejich touhy a sklony. Ačkoliv u nich byla určitá forma zbožnosti a ačkoli prováděli mnohé samolibé skutky, nedošlo u nich ke skutečné změně v srdci. Nezměřili svoji životní praxi rozhodně a z blízka velkým měřítkem spravedlnosti, Božím zákonem. Kdyby kriticky srovnali svůj život s tímto měřítkem, teprve pak by zjistili, jak jsou porušení hříchem nalomení a jak potřebují lékaře. Hlubin, do níž upadli, mohou pochopit jen tím, když si uvědomí, jak nekonečnou obět' pro ně přinesl Ježíš Kristus, aby je pozvedl z jejich ponížení. FE 134.2

Je jen málo takových, kteří postihují bolestnou a krutou povahu hříchu a kdo chápou velikost zkázy, jež vyplynula z přestoupení zákona Božího. Zkoumáme-li obdivuhodný plán vykoupení, jímž má být v hříšniku obnoven mravní obraz Boží, vidíme, že jediný prostředek pro vysvobození člověka byl vytvořen sebeobětováním, bezpříkladnou blahosklonností a láskou syna Božího. Jen On sám měl dost síly, aby vybojoval boj s velkým nepřítelem Božím i lidským, a aby, jako náš zástupce a naše jistota, dal sílu těm, kdo při Něm stojí u víře, aby se stali vítězi v jeho jménu a skrze jeho zásluhu. FE 135.1

V golgotském kříži můžeme vidět, jakou cenu stál Božího Syna vykoupení padlého pokolení. Stejně jako obět' pro člověka byla úplná, tak také záchrana člověka z osidel hříchu musí být dokonalá a úplná. Zákon Boží nám byl dán proto, abychom měli pravidla pro usměrnění svého chování. Není hříšného skutku, který by zákon omlouval; není nespravedlností, jež by unikla jeho odsouzení. Život Kristův je dokonalým naplněním všech předpisů tohoto zákona. Praví: „*Příkázání Otce svého zachoval jsem.*“ Znalost zákona by předem odsoudila hříšníka a zbavila jeho nitro jakékoli naděje, kdyby nemohl vidět Ježíše, jako zástupce a jistotu, ochotného prominout mu jeho přestoupení a odpustit jeho hřích. Když kdekoli u víře v Ježíše Krista jedná podle svých nejlepších schopností a snaží se jít cestou Páně, poslušnosti desatera, lze předpokládat, že dokonalostí Kristovou bude hřích kající a poslušné duši přikryt. FE 135.2

Mnoho domnělých přátel vzdělání podnikne pokus, aby na našich školách oddělilo náboženství od věd. Nešetřili by ani námahy, ani nákladu, aby si opatřili časné vědění; nechtěli by však s tím směřovat to, co podle zjevení Božího, tvoří dokonalost charakteru. A přece cvičení v Boží pravdě by stejně rozšířilo myšlenkový obzor a dodalo i časné vědění; neboť skutečný základ opravdového vzdělání spočívá v bázni Boží. Žalmista praví: „*Počátek moudrosti jest bázeň Hospodina.*“ Živá svědectví Boží odhalují svody otce lží. Kdo z naší mládeže může vědět něco o tom, co je pravda na-proti bludu, když se neobeznámil s Písmem? Prostota opravdové zbožnosti musí být uvedena do výchovy naší mládeže, má-li se jí dostat božské poznání o tom, jak uniknout porušení, které je ve světě skrze žádostivost. Ti, kdo jsou skutečnými následovníky Kristovými, nebudou Bohu sloužit jen, když je to ve shodě s jejich skony, ale právě tak, když to vyžaduje sebezapření a nesení kříže. Vážná rada, kterou apoštol Pavel dává Timoteovi, aby neopomínal konat svoji povinnost, by měla být radou i dnešní mládeži: „*Nižádný mladostí tvou nepohrdej, ale buď příkladem věrných v řeči, v obcování, v lásce, v duchu, u víře, v čistotě.*“ (1 Tm 4,12) Proti hříchu, jež se staví v cestu, je třeba bojovat a je třeba je překonat. Závadné povahové rysy, a vrozené, nebo vypěstované, je třeba probrat jednotlivě a srovnat s velkým měřítkem spravedlnosti; a ve světle, jež na ně vrhá Boží slovo, bude jim třeba odporovat s Kristovou mocí je překonat. „*Pokoje následujte se všechněmi a svatosti, bez níž žádný neužří Pána.*“ (Žd 12,14) FE 135.3

Den po dni, hodinu po hodině, je zapotřebí aby niterně probíhalo mocné sebezapírání a posvěcování; a vnější skutky pak budou svědčit o tom, že Ježíš přebývá vírou v srdci. Posvěcení neuzavírá přístup k vědění, ale přichází, aby rozšířilo obzor mysli a aby ji inspirovalo k hledání pravdy, jako skrytého pokladu; a poznání vůle Boží urychlí dílo posvěcení. Nebe skutečně existuje, jak vážně bychom se měli usilovat dostat se tam. Vyzývám vás, studenty našich škol a kolejí, abyste věřili v Ježíše jako svého Spasitele. Věřte, že je připraven svou milostí vám pomoci, když k Němu upřímně přijdete. Musíte bojovat dobrý boj víry. Musíte zápasit o korunu života. Bojujte, neboť satan na vás bezprostředně číhá; a nevymaníte-li se z něho ochrnete a budete zničeni. Nepřítel je napravo, nalevo, před vámi i za vámi; a musíte mu potříť hlavu. Bojujte, neboť jde o to získat korunu. Bojujte, neboť nezískáte-li korunu, ztratíte vše v životě tomto i budoucím. Bojujte, ale necht' je tomu tak ve znamení síly vašeho Spasitele. FE 136.1

Budou studenti našich škol studovat a budou usilovat o to napodobit život a charakter toho, který s nebes sestoupil, aby jim ukázal jací musí být, chtějí-li vstoupit do nebeského království? Přinesla jsem vám poselství, že vbrzku přijde Syn Boží na nebeských oblacích, v moci a veliké slávě. Neuvedla jsem vám žádnou určitou dobu, ale opakovala jsem vám příkaz Kristův, bdít na modlitbách „*nebo v tu hodinu, v kterouž se nenadějete, Syn člověka přijde*“ (Mt 24,44). Tato výzva došla jako ozvěna přes věky až do naší doby. „*A aj, přijduť brzo, a odplata má se mnou, abych odplatil jednomu každému podle skutků jeho. Jáť jsem Alfa i Omega, počátek i konec, první i poslední. Blahoslavení, kteříž zachovávají přikázání jeho, aby měli právo k dřevu života, a aby branami vešli do města.*“ (Zj 22,12-14) – RH Aug. 21, 1888 FE 137.1

17. Odpovědnost rodičů

Bůh svolil, aby nás osvítilo světlo zdravotní reformy v těchto posledních dnech, tak abychom krácejíce v tomto světě, mohli uniknout nebezpečím, jimž budeme vydáni. Satan pracuje s velkým úsilím, aby zavedl lidstvo k oddávání se požitkům, hovělo svým náklonnostem a trávalo dny v neobezřetném bláznovství. Ukazuje na přitažlivost života sobeckých radovánek a smyslných požitků. Nestřídmost pokrývá jak sílu i ducha, tak těla. Kdo se dal takto překonat, dostává se na satanovou půdu, kde bude vydán pokušení a mrzutostem, a na konec bude podle libosti ovládán nepřítelem vši spravedlnosti. Rodiče si musí vštípit svůj závazek, aby světu dali děti s dobře vyvinutou povahou. – Děti, jež budou mít mravní sílu odolat pokušení a děti, jejichž život bude ke cti Boží a k požehnání svých bližních. Ti, kdo vstoupí do aktivního života s pevnými zásadami, budou připraveni stát neotřesně uprostřed mravní zkázy tohoto zkaženého věku. Necht' matky využijí každé příležitosti k výchově svých dětí pro užitečný život. FE 139.1

Matčino dílo je posvátné a důležité. Měla by učit děti hned od kolébky sebezapření a sebeovládání. Její čas, v určitém smyslu, patří dětem. Většinou jej ale zabírají pošetilosti nynější úpadkové doby, společnost a móda spolu se zábavami pohlcují její čas, takže děti jsou pak ve výchově opomíjeny. FE 139.2

Mnoho matek, jež si stěžují na všude vládnoucí nestřídmost nejde na kořen věci. Velmi často lze její příčiny vystopovat až k domácímu stolu. Mnohá i křesťanská matka, předkládá denně své rodině bohaté a hojně kořeněná jídla, která působí na chuť a podporují přejídání. V některých rodinách tvoří masitá jídla hlavní součást stravy a tak je krev plná rakovinných skrofulosních látek. Když pak doje k utrpení a nemocem, bývá Prozřetelnost obviňována z toho, co je důsledkem nesprávného jednání. Opakuji: Nestřídmost počíná u stolu a u většiny se chuti k jídlu přeje tak, až se tato shovívavost stává druhou přirozeností. FE 139.3

Kdo se přejídá, nebo jí nezdravé jídlo, oslabuje svoje sílu odporovat pokušení jiných žádostí a vášní. Mnoho rodičů se vyhýbá)kolu trpělivě vychovávat děti návyku odříkání a projevuje vůči nim shovívavost v jídle a pití, které jim dovolují, kdykoli se jim zachce. Touha uspokojit chuť a vyhovět náklonnosti se léty nezmenšuje; a tak je takto zhýčkaná mládež ovládána pudem a stává se otrokem chuti. Když pak zaujme své místo ve společnosti a začne žít pro sebe, nemá sil odolat pokušení. V hltounovi, v kuřákovi, v pijáku vína, v opilci vidíme špatné následky chybné výchovy a nemístné shovívavosti. FE 140.1

--- FE 140.2

Až se rodiče sejdou s dětmi v den odplaty, jaká scéna se tu naskytne? Tisíce dětí, jež se staly otroky chuti k jídlu a ponižující neřesti, jejichž životy jsou mravní troskou, budou tu stát tváří v tvář rodičům, kteří z nich učinili to, čím jsou, kdo jiný než rodiče musí za to nést tu strašlivou odpovědnost? Zkazil snad tuto mládež Pán? Ó, nikoli, kdo se tedy dopustil tohoto strašlivého skutku? Nepřešly hříchy rodičů na děti ve zvrácených chutích a vášních? A nebyl skutek ten dokonán těmi, kdo je zanedbali cvičit podle Božího vzoru? Tak jistě, jako že existují, všichni tito rodiče budou se muset postavit před Boží soud. FE 140.3

Satan je připraven na svoje dílo; nezanedbá příležitosti, aby nepoužil svodů, jimž děti nemají vůli, nebo mravní sílu odporovat. Viděla jsem, že jako svoje pokušení zavádí stále se měnící módu, jakož i přitažlivé společenské schůzky a zábavy, tak aby matky věnovaly svůj čas lehkovážným věcem, místo aby vzdělávaly a vychovávaly svoje děti. Naše mládež má zapotřebí matek, jež jí budou od kolébky učit, jak ovládat náruživost, potlačovat chuť k jídlu a přemáhat prospěchářství. Musí počítat řádek po řádku, naučení po naučení, kousek po kousku. FE 141.1

Židé se učili, jak vycvičit děti, aby se vyhnuli modlářství a zkaženosti pohanských národů: „Ale slozte tato slova má v srdci svém a v mysli své, a uvažte je sobě za znamení na rukou svých, a budou jako náčelník mezi očima vašima. A vyučujte jim syny své, rozmlouvajíce o nich, když sedneš v domě svém, aneb když půjdeš cestou, když lehneš, i když vstaneš.“ (Dt 11,18-19) FE 141.2

Žena by měla zaujmout postavení, které jí Bůh původně určil, na stejné úrovni s manželem. Svět má zapotřebí matek, jež budou matkami nejen podle jména, ale v pravém slova smyslu. Můžeme bezpečně říci, že význačné povinnosti ženy jsou svatější a posvátnější než povinnosti muže. Nechť si žena uvědomí posvátnost svého díla a ujme se svého poslání v síle a bázni Boží. Nechť vychovává děti na tomto světě k užitku a pro domov v onom lepším světě. *FE 141.3*

Postavení ženy v rodině je posvátnější než postavení krále na trůně. Jejím velkým úkolem je, aby svůj život učinila takovým příkladem, jaký si přeje, dát svým dětem za vzor k následování. A naučením, stejně jako příkladem, má naplňovat jejich mysl užitečnými vědomostmi, má je vést k sebe obětujícím úsilím pro blaho jiných. Mohutným podnětem pro plahočícím se a udřenou matku by mělo být, že každé správně vychované dítě, vnitřně krásné, s jemným a klidným duchem, bude zářit v síňcích Hospodinových. *FE 141.4*

Vyzývám křesťanské matky, aby si uvědomily svoji odpovědnost a aby žily nikoli pro vlastní zalíbení, ale k slávě Boží. Kristus nenacházel zalíbení v sobě samém, ale vzal na sebe úlohu služebníka. Opustil královský dvůr a oděl své božství lidstvím tak, aby nás mohl na vlastním příkladě poučit, jak se můžeme dostoupit k postavení synů a dcer královské rodiny, děti to nebeského Krále. Jaké jsou to však podmínky, při jejichž splnění můžeme dosáhnout tak velkého požehnání? „*A protož vyjděte z prostředku jejich, a oddělte se, praví Pán; a nečistého se nedotýkejte, a já přijmu vás. A budu vám za Otce a vy mi budete za syny a za dcery.*“ (2 K 6,17-18) *FE 142.1*

Kristus se snížil ze stavu, v němž byl rovný Bohu, do postavení služebníka. Jeho domov byl v Nazaretě, místě pověstným svou zkažeností. Jeho rodiče žili mezi chudinou. Jeho zaměstnáním bylo tesařství a pracoval svými rukama, aby přispěl svým dílem k obživě rodiny. Po třicet let byl poslušen svých rodičů. Kristův život nám ukazuje naši povinnost být pilnými v práci a starat se o ty, kdo byli svěřeni naší péči. *FE 142.2*

Ve svých přikázáních svým učedníkům Ježíš učil, že Jeho království není z tohoto světa, kde všichni usilují o to nejvyšší postavení; dával jim však naučení o pokoře a sebeobětování pro blaho jiných. Jeho pokora nespočívala v tom, že by byl podceňoval svoji povahu a svoje schopnosti, ale v tom, že se přizpůsobil padlému pokolení lidskému tak, aby je mohl spolu se sebou samým povznést vyššímu životu. Jak málo je však těch, kdo vidí něco přitažlivého v Kristově pokoře. Lidé světa se trvale snaží povýšit se jeden nad druhého; avšak Ježíš, Syn Boží se ponížil, aby mohl člověka povznést. Opravdový učedník Kristův bude následovat jeho příkladu. Kéž by matky této generace pochopily posvátnost svého poslání a nepokoušely se soupeřit se svými bohatými sousedy ve vystupování, ale hleděly spíše ctít Boha věrným plněním povinností. Kdyby byly mládeži, jež bude povolána utvářet společnost, vštěpovány správné zásady střídmosti, bylo by jen málo nutno, vést za střídmost křížácké výpravy. Pevnost charakteru a mravní ukázněnost by zvítězily a v síle Ježíšově by bylo možno odolat pokušením těchto dnů. *FE 142.3*

Je velmi nesnadné odnaučit se návykům, kterým jsme během života hověli. Zloduch nestřídmosti má obří sílu a nedá se tak snadno prorazit. Začnou-li ale rodiče proti němu bojovat u vlastního krbu, ve vlastních rodinách, podle zásad jimž učí děti od dětství, mohou doufat v úspěch. Vyplatí se vám, matky, využít drahocenných chvil, jichž se vám dostalo od Boha, k tomu, abyste utvářely povahu svých dětí a abyste je naučily přísně dbát zásad střídmosti v jídle a v pití. *FE 143.1*

Posvátná důvěra je vložena na rodiče, aby pečovali o tělesné i duševní zdraví svých dětí, aby jejich nervová soustava byla vyrovnaná a aby duše nebyla ohrožena. Otcové i matky by měli chápat zákony života, že nemohou z neznalosti připustit, aby se u dětí vyvinuly nesprávné sklony. Výživa ovlivňuje jak fyzické, tak mravní zdraví. Jak pečlivě by proto měly matky zkoumat, jak podat na jídelní stůl co nejjednodušší, zdravé jídlo tak, aby nebyly oslabovány zažívací orgány, a nervy nebyly vyváděny z rovnováhy, nebo aby jídlo nepůsobilo proti naučením, jež dávají svým dětem. *FE 143.2*

Satan vidí, že nemůže mít tolik moci nad myslí, když je chuť k jídlu udržována na uzdě, jako když se jí povoluje a proto trvale usiluje o to, aby zaváděl lidstvo k povolnosti. Pod vlivem nezdravého jídla je svědomí omámeno, mysl je otupělá a její schopnost vnímání je snížena. Ale vina přestupníka není o nic menší proto, že na svědomí bylo působeno násilím, až se stalo neschopným vnímat. *FE 143.3*

Poněvadž zdravý stav mysli závisí na normálních podmínkách životních sil, jakou pak by bylo třeba vyvinout péči, aby se nepoužívalo ani dráždivel, ani narkotik. Přesto však vidíme, že mnoho těch, kdo se hlásí ke křesťanství, užívá tabáku. Stýskají si na zlo nestřídmosti; ovšem zatím co mluví proti pití lihovin, jsou tytéž muži ochotní vyplivovat šťávu z tabáku. Musí dojít ke změně smýšlení tabáku, protože jinak nedojdeme ke kořenu zla. Dotkneme se tohoto předmětu ještě blíže. Čaj a káva podporují chuť po ještě silnějších dráždivlech. A pak se obraťme ještě blíže k domovu, k přípravě jídel, a ptáme se: uplatňuje se střídmost ve všem? Provádí se zde reforma, jež je nezbytná pro zdraví a štěstí? *FE 144.1*

Každý opravdový křesťan bude ovládat svoji chuť a vášně. Neosvobodí-li se ze zajetí chuti k jídlu, nemůže se stát opravdovým, poslušným služebníkem Kristovým. Shovívavost k chuti k jídlu a k náruživosti otupuje účinnost pravdy na srdce. Je nemožné, aby duch a moc pravdy posvěcovaly člověka, duši, tělo i ducha, je-li ovládán touhami smyslů. – CTBH 75-80, 1890 *FE 144.2*

18. Vzdělání a zdrav

Po řadu generací zaběhnutá soustava vzdělání poškozovala zdraví a škodila dokonce i životu. Mnoho rodičů a učitelů nedovede pochopit, že v útlém dětském věku je nutno věnovat co nejvyšší pozornost fyzické stránce tělesné soustavy, tak aby byl zajištěn dobrý zdravotní stav těla i ducha. Stalo se zvykem podporovat posílání dětí do školek ještě když jsou batolaty, potřebnými mateřské péče. V mnoha případech se maličci tísnili v nevětraných školních místnostech, kde se sedí v nevhodné posici na špatně sestrojených lavicích a následkem toho pak se mladé a křehké tělesné schránky často deformují. Děti, jejichž údy a svaly nejsou silné a jejichž mozek není ještě vyvinut, jsou držena v uzavření, a to ke své škodě. Mnohé z nich se jen stěží drží na živu a uzavření ve škole ze dne na den je znervózňuje, takže snadno onemocní. Jejich tělíčka zaostávají ve vývinu následkem vyčerpání nervové soustavy. Když pak vyhasne lampa života, rodiče a učitelé si neuvědomují, že jsou nějak odpovědní za uhašenou jiskru života. Když stojí u hrobu svého dítěte, žalem postižení rodiče vidí ve svém smutku zvláštní zásah Prozřetelnosti, ačkoli to byl jejich vlastní neomluvitelný a nerozumný postup, který zničil mladý život. Za takovýchto okolností obviňovat ze smrti Prozřetelnost má příchut' rouhání. Bůh si přeje, aby děti žily, aby se jim dostalo správného vzdělání, aby se jejich povaha krásně vyvíjela tak, aby Jej oslavovali na tomto světě, a aby Ho chválily v onom lepším světě. *FE 145.1*

Rodiče a učitelé berou na sebe odpovědnost za výcvik těchto dětí, ale jak málo z nich si uvědomuje svoji povinnost před Bohem, seznámit se s fyzickou soustavou, tak aby věděli, jak chránit život a zdraví těch, kdo jsou svěření jejich péči. Tisíce dětí umírá pro nevědomost těch, kdo o ně mají pečovat. *FE 145.2*

Mnoho dětí má až do konce života zničené zdraví a některé i zemřely následkem neuváženého postupu rodičů a učitelů, nutících do práce mladý intelekt, současně však zanedbávajících tělesnou podstatu. Dítka byly příliš mladé, než aby patřily do školní světnice. Jejich mysl byla přetěžována úkoly v době, kdy jim měla být ponechána volnost až do chvíle, kdy fyzická zdatnost bude sto unést duchovní zatížení. Malé děti by měly být volné jak kůzlata, aby se mohly vyběhnout venku. Mělo by jim být ponecháno co nejvíc příležitosti, aby si vytvořily základ zdravé tělesné soustavy. *FE 146.1*

Mládež uzavřená ve škole a v tomto prostředí udržována při studiu, nemůže být spolehlivě zdravá. Duševní námaha bez přiměřeného fyzického cvičení vhnání neúměrně mnoho krve do mozku, takže rovnováha krevního oběhu je porušena. Mozek je překrven, kdežto v končetinách je krve málo. Hodiny studia a rekreace by měly být pečlivě uspořádány a část času by bylo třeba strávit fyzickou námahou. Budou-li návyky studentů v jídle, pití, oblékání i spánku ve shodě s fyzickými zákony, může se jim dostat vzdělání bez ohrožení na zdraví. Je třeba často opakovat poučku a vštípit ji do povědomí, že vzdělání bude mít jen malou cenu, nebude-li tu fyzické zdatnosti, které by umožnilo jeho využití po tom, co by bylo nabyto. *FE 146.2*

Studentům by nemělo být dovoleno, aby si nabrali tolik studia, že jim nezůstane čas na fyzický výcvik. Není možno si uchovat zdraví, nevyužije-li se aspoň části každého dne k procvičení svalů na zdravém vzduchu. Určité hodiny by měly být věnovány nějaké manuální práci, nebo čemukoli, co by zaměstnalo všechny části těla. Vyrovnáme zatížení duševních i fyzických sil a mysl studenta se osvěží. Je-li nemocen, tělesné cvičení často pomohou jeho soustavě, aby se dostala do normálního stavu. Studenti by při odchodu z koleje měli být zdravější a měli by mít lepší pochopení pro zákony života, než když do ní vstupovali. Zdraví je třeba právě tak posvátně střežit jako charakter. *FE 146.3*

Mnoho studentů má žalostnou nevědomost o tom, že výživa mocně ovlivňuje zdraví. Někteří se ani nikdy rozhodně nepokusili ovládat chuť k jídlu, nebo zachovávat vhodná pravidla. Jedí mnoho i při pravidelných jídlech a někteří jedí ještě mezi jídly, kdykoli na ně přijde pokušení. Kdyby ti, kdo se hlásí být křesťany, chtěli vyřešit pro ně tak spleťtou otázku, proč je jejich mysl tak tupá a proč jsou jejich náboženské snahy tak slabé, nemuseli by v mnoha případech chodit dál než ke stolu; tady je dost příčin, i kdyby nebylo jiných. *FE 147.1*

Mnozí se rozcházejí s Bohem pro svou shovívavost k chuti k jídlu. Ten, který ví o pádu vrabce a bez jehož vědomí vlas s hlavy nepadne, pozoruje hřích těch, kdo mají shovívavý postoj ke zvrácené chuti k jídlu za cenu oslabení tělesných sil, otupení intelektu a umrtvení mravního vnímání. *FE 147.2*

Učitelé sami by měli věnovat patřičnou pozornost zdravotním zákonům tak, aby si zachovali vlastní síly v nejlepším stavu a aby svým příkladem stejně jako svým vedením působili na žáky správným vlivem. Učitel, jehož síly jsou již oslabeny nemocí nebo přepracováním, by měl věnovat zvláštní pozornost zákonům života. Měl by si najít čas na rekreaci. Mimo školní práce by se neměl zavazovat k ničemu, co by ho zatěžovalo fyzicky nebo duševně tak, že by jeho nervová soustava nezůstala v rovnováze; neboť v takovém případě nebude s to působit na mysl a nebude schopen zadost učinit ani sobě, ani svým žákům. *FE 147.3*

Naše učební zařízení by měla být vybavena vším potřebným pro poučení o mechanismu lidské soustavy. Studenti by se měli naučit, jak dýchat, jak číst a jak mluvit, aby námaha s tím spojená nezatěžovala hrdlo a plíce, ale břišní svaly. Učitelé potřebují se o tomto směru vzdělávat. Naši studenti by měli mít důkladný výcvik, aby mohli vstoupit do aktivního života s porozuměním, pro tělesný stánek jež jim dal Bůh. Naučte je, že se musí učit, pokud budou živí. A když je učíte, pamatujte, že oni budou zase jiné učit. Váš výklad opětovně poslouží mnoha dalším a nejen těm, co den po dni před vámi sedí. – CTBH 81-84, 1890 *FE 147.4*

19. Domácí vzdělání

Práce matky je důležitá. Uprostřed domácích starostí a vyčerpávajících povinností denního života by měla trvale působit požehnaným a povzbudivým vlivem na členy její domácnosti. U dětí svěřených její péči, má každá matka posvátný úkol od nebeského Otce; a je její výsadou, skrze milost Kristovu utvářet jejich charakter podle božského vzoru a působit na ně vlivem jenž je bude přitahovat k Bohu a k nebi. Kdyby si matky vždy uvědomovaly svoji odpovědnost a považovaly za svůj prvořadý úkol a za svoje nejdůležitější poslání, připravit své děti na povinnosti tohoto života a k četnému určení v budoucím nesmrtelném životě, neviděli bychom tu bídu, která teď je v mnoha domovech naší země. Práce matky vyžaduje stálý pokrok v jejím vlastním životě, má-li vést svoje děti ke stále vyšším a vyšším cílům. Satan však klade svoje plány tak, aby si zajistili jak duše rodičů, tak dětí. Matky jsou odvolávány od povinností domova a od pečlivé výchovy svých maličkových ke službě sobě samým a světu. Pak se povoluje marnivosti módě a věcem méně důležitým, aby plně zaujaly pozornost, a fyzická a mravní výchova drahých dětí je zanedbána. *FE 149.1*

Učiní-li matka zvyky a praxi světa svým měřítkem, stane se neschopnou pro odpovědné povinnosti svého povolání. Učiní-li ji móda svým zajatcem, oslabí to její sílu a vytrvalost, a život stane se pak tíživým břemenem místo požehnáním. Pro fyzickou slabost možná opomene cenit si hodnoty příležitostí, které jsou jí dány, a její rodině bude pak možná dáno, aby rostla bez užítku jejího myšlení, jejich modliteb a jejího pečlivého vedení. Kdyby jen matky uvážily, jak nádherné výsady jim dal Bůh, nedaly by se tak snadno odvrátit od svých posvátných povinností ke všedním světským věcem. *FE 149.2*

Matčino dílo počíná u kojence v náručí. Viděla jsem často, jak se takové maličké dítě zmítá a křičí, došlo-li nějak ke zkřížení jeho vůle. To je právě doba, kdy je třeba učinit přítrž zlému duchu. Nepřítel se bude snažit ovládnout mysl našich dětí, máme mu však povolit, aby je utvářel podle své vůle? Takoví maličci nemohou rozpoznat, jaký duch na ně působí a je proto povinností rodičů, aby za ně usuzovali a rozhodovali. Jejich návyky je třeba pečlivě hlídat. Špatné sklony je nutno omezovat a mysl podněcovat ve prospěch správného. Dítě by mělo být podporováno v každém svém úsilí sebe samé ovládat. *FE 150.1*

Pravidelnost by měla být pravidlem ve všech návycích dítěte. Matky se dopouštějí velké chyby, když jim dovolují jíst mezi jídly. Takovými návyky se žaludek vyrušuje a kladou se tím základy pro budoucí utrpení. Jejich neklid byl možná způsobem nezdravým jídlem, jež nebyla ještě stráveno; matka však má pocit, že nemá kdy na to, aby o věci uvažovala, a aby napravila svoje škodlivé jednání. Také neustane konejšit jejich netrpělivé trápení. Dá malým trpitelům kousek koláče, nebo jiné pochoutky, aby je ukonejšila, ale to jen zlo zhoršuje. Některé matky, ve své úzkostlivé snaze aby udělaly velký kus práce, se dostávají do tak nervozního spěchu, že jsou ještě víc podrážděné než děti, a pokoušejí se plísňením nebo dokonce bitkou děti uklidnit. *FE 150.2*

Matky si často stěžují na křehké zdraví svých dětí a radí se s lékařem, ačkoli by mohly nahlédnout, že porucha je zaviněna chybami výživy, kdyby jen trochu užívaly zdravého rozumu. *FE 150.3*

Žijeme v době obžerství a návyky, ke kterým je mládež výchovou vedena, a to i mnohými adventisty sedmého dne, jsou v přímém rozporu s přírodními zákony. Seděla jsem jednou u stolu s několika dětmi do dvanácti let. Jídla byla hojnost a pak jedna útlá, nervozní holčička chtěla nakládanou zeleninu. Byla jí podána sklenice čínské nakládané zeleniny, okořeněné hořčicí a na délku čpícího kořením, a z toho si sama hodně nabrala. Dítě bylo pověstné svou nervozitou a podrážděností, a tyto pálivé přísady byly jako vypočteny na to, aby vyvolaly takový stav. Nejstarší dítě si zase myslelo, že nemůže jíst bezmasé jídlo a projevovalo velkou nespokojenost, ba dokonce vážnost, nebude-li mu opatřeno. Matka se stavěla shovívavě k jeho chutím a nechutím, až se stala jen trochu lepší otrokyní jeho rozmarů. Chlapci nebyla opatřena práce a tak trávil většinu svého času neúčinným, nebo ještě horším čtením. Skoro trvale si stěžoval na bolení hlavy a na jednoduchém jídle si nepochutnal. *FE 150.4*

Rodiče by měli dětem opatrovat práci. Nic není jistějším pramenem zla než nečinnost. Fyzická práce, jež dává svalům zdravou únavu, dodá chuti k jídlu na jednoduchou, zdravou stravu, a mládež jež bude vhodně zaměstnána, nebude od stolu vstávat rozmrzela, že neviděla před sebou mísu masa a různé pochoutky, jež by dráždily její chuť. *FE 151.1*

Ježíš, Syn Boží, pracoval svýma rukama v tesařské dílně a dal tak příklad vši mládeži. Všichni ti, kdo považovali za nedůstojné vzít na sebe všední životní povinnosti, ať si připomenou, že Ježíš poslouchal své rodiče a přispíval svým dílem na obživu rodiny. Málo přepychu bylo vidět na stole Josefa a Marie, poněvadž byli chudí a skromní. *FE 151.2*

Rodiče by měli být svým dětem vzorem ve vydávání peněz. Jsou tací, kteří – jak dostanou peníze – utratí je za lahůdky, nebo za zbytečné ozdoby šatstva, a když se zásoba peněz ztenčí, cítí, že by potřebovali to, co promarnili. Mají-li hojné příjmy, utratí z nich každé haléř, mají-li jen malý, nestačí jim na marnotratné návyky, jež si osvojili a vypůjčují si, aby uspokojili potřebu. Berou z jakéhokoli pramene, aby uspokojili svoje přepychové potřeby. Stávají se bezectnými a nespolehlivými, a záznam vedený o nich v knihách nebeských je takový, že jim nebude sáť za to, aby se na něj podívali v den posledního soudu. Tomu, co oko vidí, je třeba vyhovět, při povolnosti je nutno přimnout žádostivost chutě k jídlu a tak se sami udržují v chudobě neprozřetelnými návyky, ačkoli se mohli naučit žít v mezích svých příjmů. Marnotratnost je jedním z hříchů, ke kterým má mládež blízko. Pohrdá šetrností, z obavy, aby nebyla považována za lakomou a skoupou. Co k tomu řekne Ježíš, majestát nebes, který jí dal takový příklad trpělivé pilnosti a šetrnosti? *FE 151.3*

Není nutno tu rozvádět, jak lze v praxi uplatnit šetrnost v podrobnostech. Ti, jejichž srdce jsou plně oddána Bohu a kdo mají jeho slova za vůdce, budou již sami znát, jak se zachovat ve všech povinnostech života. Budou se učit od Ježíše, toho, jenž je srdce tichého a pokorného; a pěstující Kristovu pokoru, uzavrou tak dveře přemnohým pokušením. *FE 152.1*

Nebudou zkoumat, jak uspokojit chuť k jídlu a vyhovět touze po okázalosti, když vědí, že mnozí trpí hladem. Obnos vydaný denně na zbytečnosti s pomýšlením, vždyť je to jen nepatrný haléř „Je to jen desetník“ zdá se být velmi malý; násobme ale tyto maličkosti počtem dní v roce, a v průběhu let výsledné číslice se budou zdát téměř neuvěřitelnými. *FE 152.2*

Pánu se zalíbilo ukázat mi na zlo, které je výsledkem návyků utrácet, tak abych mohla rodičům připomínat, aby učili své děti přísné šetrnosti. Učte je, že peníze utracené za to co nepotřebují, jsou zneužity proti svému původnímu určení. Ten, kdo je nevěrný v málu, bude nevěrný i ve velkých věcech. Lidem, kteří jsou nevěrní ve světských hodnotách, nelze svěřit věčná bohatství. Dávejte pozor na chuť k jídlu; učte děti příkladem i poučením, aby požívaly jednoduchou stravu. Učte se být pilnými, ne jen zaměstnanými, ale skutečně oddanými užitečné práci. Hleďte povzbudit mravní chápání. Poučte je, že Bůh má vůči nim nároky a to již od nejútlejších let dětství. Řekněte jim, že je nutno všude čelit morální zkaženosti, že je nutno, aby přišly ke Kristu a oddaly se mu tělem i duší, a že v něm najdou sílu, aby odolaly jakémukoli pokušení. Vštěpte jim do paměti, že nebyli stvořeni jen k tomu, aby našli zalíbení sami v sobě, ale k tomu, aby byli Božími nástroji ke vznešeným cílům. Poučte je, až je budou pokušení svádět na cestu samolibé shovívavosti, až se bude satan pokoušet zastínit jim Pána, aby pak vzhlíželi k Ježíši, s modlitbou: „Dej, Pane, abych nepodlehl.“ Andělé se pak přidruží k nim v odpovědi na jejich modlitby a uvedou je na bezpečné cesty. *FE 152.3*

Kristus se modlil za svoje učedníky, nikoli, aby byli vzati z tohoto světa, ale aby byli chráněni od zlého, – aby byli ochráněni před upadnutím v pokušení, s nímž se všude setkají. To je prosba, kterou by měl vyjádřit každý otec i každá matka. Mají ale tak prosit Pána za svoje děti a pak je ponechat, aby dělaly co se jim zlíbí? Mají rozmazlovat chuť k jídlu tak, až se stane svrchovaným pánelem a pak čekat, že budou moci děti omezovat? – Nikoli, střídmost a sebeovládání je třeba učit od samé kolébky. Na matce musí spočívat hlavní odpovědnost za toto dílo. Matku s jejím dítětem pojí to nejněžnější pozemské pouto. Dítě lze spíše ovlivnit životem a příkladem matky než otce, právě pro toto silnější a něžnější pouto. Matčina odpovědnost je ovšem závažná a měla by proto mít stálou oporu v otci. *FE 153.1*

Nestřídmost v jídle a pití, nestřídmost v práci, nestřídmost téměř ve všem, existuje všude. Ti, kdo vyvíjejí velké úsilí, aby udělali v daném čase určitou práci a pokračují ve své námaze dále, když už jim úsudek říká, že by si měli odpočinout, na tom nikdy nezískají. Žijí z vypůjčeného kapi-

tálu. Utrácení životní sílu, kterou budou potřebovat v budoucnosti. A když bude zapotřebí energie, kterou tak bezstarostně využili, zklamou pro její nedostatek. Fyzická síla je pryč, duševní síly se-
lhávají. Uvědomují si, že došlo k úpadku, nevědí však proč. Nastala krize, rezervy tělesných sil jsou
vyčerpány. Každý, kdo porušuje zákony zdraví, musí pak jednou více nebo méně za to trpět. Bůh
nás obdařil fyzickou silou, které bude zapotřebí v různých obdobích našeho života. Budeme-li bez-
starostně vyčerpávat tuto sílu stálým přetěžováním, jednou na to doplatíme. Zmenší se naše uži-
tečnost, nebude-li zničen přímo náš život. *FE 153.2*

Zpravidla by neměla být denní práce prodlužována až do večera. Využije-li se dobře denních
hodin, pak práce prodloužená do večera přetíží soustavu, která bude trpět za břímě, které ji bylo
uloženo. Jeví se mi to tak, že ti, kdo tak činí, trátí na tom spíš než aby získali, protože jejich energie
je vyčerpána a oni se namáhají v nervovém vzrušení. Možná, že si ani neuvědomují svoje bezpro-
střední poškození, určitě ale podlamují svoji tělesnou soustavu. *FE 154.1*

Rodiče mají zasvětit večery svým rodinám. Odložit starosti a zmatky denních námah. Manžel a
otec by mnoho získal, kdyby si učinil pravidlem nerušit rodinou pohodu tím, že přenáší z práce do-
mů svoje nesnáze, a trápí i šíří se jimi. Bude možná potřebovat rady své ženy v nesnázích a oběma
se možná dostane úlevy v jejich zmatku, obrátí-li se k moudrosti Boží; mít však trvale mysl plnou
pracovních záležitostí, škodí zdraví jak duševnímu, tak tělesnému. *FE 154.2*

Zařídme si, abychom večery trávili pokud možno šťastně. Nechť je domov místem, kde exis-
tuje pohoda, zdvořilost a láska. To jej učiní přitažlivým pro děti. Vyvolávají-li rodiče stále nesnáze,
jsou-li podráždění a hledají chyby, podílejí se děti a tímto duchu nespokojenosti a sporů, a domov
se tak stává nejubožejším místem na světě. Děti nacházejí víc radosti u cizích, v nevázané
společnosti nebo na ulici, než doma. Tomu všemu by bylo možno se vyhnout, kdyby se ve všem
dbalo víc na střídmost a kdyby se pěstovala trpělivost. Sebeovládání u všech členů rodiny učiní
domov téměř rájem. Zařídte si, ať je ve vašich pokojích pokud možno pohoda. Obklopte je ta-
kovým ovzduším, aby nehledaly kamarády na ulici, a nemyslely na neřest, leda s hrůzou. Má-li být
domácí život takovým, jakým by měl být, návyky v něm získané budou pevnou obranou proti
útokům pokušení, až se mládež vydá z domova do světa. *FE 154.3*

Stavíme své domy pro rodinou pohodu, nebo jen pro okázalost? Zajišťujeme pro své děti přívě-
tivé, slunečné místnosti, nebo je máme zavřené a zatemněné, protože je vyhrazujeme pro cizince,
kteří od nás pohodu nepotřebují? Není ušlechtilější práce, kterou bychom mohli konat, není vyššího
užitku, který bychom mohli společnosti přinést, než dát svým dětem vhodné vzdělání a vštípit jim
poučením i příkladem, důležitou zásadu, že čistota života a upřímnost úmyslu je učiní nejlépe
uschopní pro splnění životních úkolů. *FE 155.1*

Naše umělé návyky zbavují nás moha výsad a mnohé radosti, stejně jako nás činí nezpůsobilý-
mi k službě. Módní život je život tvrdý, nevděčný. Jak často obětujeme čas, peníze i zdraví, jak
často napínáme trpělivost a ztrácíme sebeovládání, jen abychom se stavěli na odiv. Kdyby rodiče
dbali na jednoduchost, a nepovolovali výdaje k uspokojení marnivosti a pro vyhovění módě, kdyby
udržovali vznešenou nezávislost a nedali se pohnout vlivem těch, kdo vyznávají Krista odmítají
nést kříž sebezapření, dali by tímto příkladem svým dětem neocenitelné vzdělání. Děti by se staly
mravně cennými muži a ženami, a až na to dojde, měly by odvahu postavit se statečně za pravdu, a
to i proti proudu módy a veřejného mínění. *FE 155.2*

Každý čin rodičů působí na budoucnost dětí. Věnují-li čas a peníze na povrchní ozdoby a na
uspokojení zvrácené chuti k jídlu, pěstují v dětství pýchu, sobectví a chtivost. Matky si stěžují, že
jsou tak přetíženy starostmi a prací, že nemají kdy trpělivě poučovat své maličky a snažit se porozu-
mět jejich zklamání a pokušení. Mladá srdce touží po porozumění a něžnosti a nedostane-li se jim
jich od rodičů, budou je hledat u pramenů, duševně i mravně škodlivých. Slyšela jsem, jak matky
odmítaly dětem nějakou nevinnou radost pro nedostatek času a z nerozvážnosti; při tom jejich pilné
prsty a neunavené oči byly plně zaměstnány přípravou nějaké zbytečné ozdoby, něčeho, co mohlo
sloužit jen k rozněcování pýchy a marnivosti u dětí. „Jak se štěp ohně, tak se bude naklánět strom.“
Když se děti blíží dospělosti, tyto příklady nesou ovoce v podobě pýchy a mravní necitlivosti. Rodi-
če naříkají nad chybami dětí, ale jsou slepí ke skutečnosti, že jen sklízají úrodu ze semene vlastní
setby. *FE 156.1*

Křesťanští rodiče, vezměte na se životní břímě a upřímně uvažte, jaké posvátné závazky na vás spočívají. Učiňte slovo Boží svým měřítkem, místo, abyste šli za módou a zvyky světa, za žádostivostí oka a za pýchou života. Budoucí štěstí vašich rodin a blaho společnosti závisí převážně na fyzickém amorálním vzdělání, jehož se vašim dětem dostane v prvních letech života. Budou-li jejich záliby a zvyky ve všem tak prosté, jak by měly být, bude-li jejich oděv spořádaný, bez zvláštních ozdob, najdou matky čas, aby učinily děti šťastnými a naučily je milující poslušnosti. FE 156.2

Neposílejte své maličky do školy příliš brzy. Matka by měla být starostlivá, kdy svěří utváření dětské mysli cizím rukám. Rodiče by měli být nejlepšími učiteli svých dětí až do osmi, deseti let věku. Jejich třídou by měl být volný prostor, plný květin a ptactva a jejich učebnicí by měla být pokladnice přírody. Jak se rozvíjí jejich mysl a chápání, měli by rodiče otvírat dětem velkou Boží knihu přírody. Poučení, podané v takovém prostředí, nebude snadné brzy zapomenout. Velkou péči je nutno věnovat přípravě půdy v srdci pro Rozséváče, a rozhodí dobré sítě. Kdyby se věnovala polovina času a námahy, které jsou nyní promarněny honbou za světskou módou, péči o dětskou mysl a vypěstování správných návyků, projevílo by se to v rodinách podstatnou změnou. FE 156.3

Není tomu dávno, co jsem slyšela, jak jedna matka říkala, že ráda vidí, když je dům vhodně vybaven, že nedostatky v uspořádání a závadné položení dřevěného obložení je mrzí. Neodsuzuji jemný vkus v tomto směru, ale jak jsem jí tak poslouchala, litovala jsem, že se tato přesnost neprojevila v metodě, jak vést děti. To bylo stavení, za jehož stav byla odpovědná; a přece jejich hrubé, nezdvořilé chování, jejich vášnivě, sobecké povahy a neovládaná vůle byly trapně nápadné jiným. Byly to vskutku deformované charaktery, nepodaření jedinci, jenže matka k tomu všemu byla slepá. Uspořádání domu bylo pro ni závažnější, než vyrovnanost charakteru jejich dětí. FE 157.1

Čistota a pořádek jsou křesťanské povinnosti, jenže i ty mohou být zavedeny příliš daleko a stát se tím jediným podstatným na čem všechno závisí, zatím co věci důležitější se zanedbávají. Ti, kdo zanedbávají zájmy dětí pro takové úvahy, dávají desátek z máty a kmínu, zatím co zanedbávají závažnější požadavky zákona – spravedlnost, milosrdenství a lásku Boží. FE 157.2

Takové děti, jež byly nejvíc hýčkány, se stávají zatvrzelými, vášnivými a nemilými. Kéž by si rodiče uvědomili, že na moudrém, včasném výcviku závisí štěstí jak rodičů, tak dětí. Kdo jsou tito miláčci, kteří byli věřeni naší péči? Jsou to mladší členové rodiny Páně. Pán praví: „*Aby synové naši byli jako štípkové zdárně rostoucí v mladosti své, a dcery naše jako úhelní kamenové, tesání ku podobě chrámu.*“ (Ž 144,12) Vzácné dílo. Důležité dílo. Přes to však vidíme, jak matky touží po širším pracovním uplatnění, po nějaké misionářské práci. Kdyby tak mohly jít do Afriky, nebo do Indie, měly by pocit, že něco dělají. Ale vzít na sebe malé denní životní povinnosti, provádět je věrně a vytrvale, to jim připadá nedůležité! Proč je tomu tak? Není tomu tak proto, že matčina práce se zřídka kdy oceňuje? Má tisíc starostí a obtíží, o nichž otec zřídka ví. Příliš často se vrací domů, přinášeje s sebou starosti a obtíže z práce, jež pak vrhají na rodinu svůj stín, a když se najde doma vše, jak by si přál, vyjadřuje svoje pocity netrpělivostí a hledáním chyb. Může se pochlubit, co vše dokázal během dne, ale matčina práce podle jeho názoru má jen nepatrnou hodnotu, nebo je při nejmenším podceňována. Jemu připadají její starosti nicotné. Má jen uvařit, dohlédnout na děti, někdy velmi početné, a udržovat domácnost v pořádku. Snažila se celý den, aby chod domácnosti běžel hladce. Snažila se, ačkoli unavena a ve shonu, mluvit laskavě a vesele, poučovat děti a udržet je na správné cestě. To vše ji stálo úsilí a hodně trpělivosti. Sama se nemůže, pokud jde o ni, pochlubit, co vše udělala. Připadá ji, jako by nic nedokázala. Není však tomu tak. Třebaže výsledky její práce nejsou zjevné, andělé nebeští hlídají ustaranou matku a všímají si břemene, jež nese den po dni. Její jméno se nikdy neobjevuje v historických zprávách, nedostává se jí poct a potlesku světa, jako možná manželovi, nebo otci; ale je učiněno nesmrtelným v knize Boží. Dělá co může a její postavení jak se jeví pohledu Božímu, je vyšší než postavení krále na trůně; neboť ona má co činit s povahami a formuje duši. FE 157.3

Matky dneška vytvářejí společnost budoucnosti. Jak je důležité, aby jejich děti byly vychovány tak, aby byly s to odolat pokušením, se kterým se setkávají v pozdějším životě na každém kroku. FE 159.1

Nechť jsou otcové povolání i jeho obtíže jakékoli, je nutné, aby se otec vracel domů se stejně usměvavým vzezřením a s příjemným tónem, se kterým vítal přes den návštěvníky i cizince. Žena nechť má pocit, že může spoléhat na opravdovou náklonnost svého manžela, – že jeho ruce ji posílí

a pomohou ji přenést přes všechna její trápení a starosti, že jeho vliv je podpoří a že její břímě ztratí tak polovinu své váhy. Což pak nejsou děti právě tak jeho jako její? FE 159.2

Nechť se otec snaží ulehčit matčin úděl. V době, kterou by sobecky věnoval požitku z volného času, nechť se snaží seznámit se s dětmi, přidat se k nim v jejich pobavení, v jejich práci. Ať jim ukáže nádherné květiny, košaté stromy, v jejichž listech právě mohou stopovat dílo a lásku Boží. Může je poučit, že Bůh, který vytvořil tyto věci, miluje krásu a dobro. Kristus poukázal učedníkům svým na polní lilie a ptactvo nebeské, vykládaje, jak se Bůh o ně stará a použil toho na doklad, že se bude starat i o člověka, který má větší důležitost, než ptáci a květiny. Vyložte dětem, že ať se promarní sebevíce času na okázalost, naše vzezření se nemůže nikdy rovnat co do půvabu a krásy vzezření nejednodušších polních květů. Tak bude jejich mysl odvedena od umělého k přírodnímu. Mohou se naučit, že Bůh jim dal všechny tyto krásné věci k potěšení a že si přeje, aby Mu odevdaly nejlepší a nejsvětější náklonnost svého srdce. FE 159.3

Rodiče by měli probudit ve svých dětech zájem o studium fyziologie. Mládež potřebuje dostat poučení o svém vlastním těle. Mezi mládeží je jen málo těch, kdo mají určitou znalost o tajemstvích života. O studium podivuhodného lidského organismu, vztahů a závislosti jednotlivých jeho komplikovaných částí, má většina matek jen malý, nebo vůbec žádný zájem. Nerozumí tomu, jak působí tělo na mysl anebo mysl na tělo. Zabývají se samy zbytečnými drobnostmi a potom se omlouvají, že nemají kdy, aby si opatřily informace potřebné k tomu, aby se mohly správně starat o zdraví svých dětí. Dá to menší starost svěřit je doktorům. Tisíce dětí umírá pro neznalost zákonů své vlastní existence. FE 159.4

Kdyby sami rodiče usilovali o moudrost o tomto předmětu a uvědomovali si, jak je důležité jej prakticky provádět, museli bychom vidět lepší stav věci. Naučte děti, aby usuzovaly z příčiny na výsledek. Ukažte jim, že když porušují zákony platné pro jejich vlastní existenci, musí za to pykat utrpením. Neuvidíte-li tak rychlé zlepšení, jaké byste si přáli, neztrácejte odvalu, ale poučujte je trpělivě a naléhejte dokud nedobudete vítězství. Poučujte je dále o jejich tělesné soustavě a starostlivosti o ni. Nedbalost o tělesné zdraví směřuje k mravní lhostejnosti. FE 160.1

Neopomeňte naučit své děti, jak připravit zdravé jídlo. Dáte-li jim tato poučení o fyziologii a o dobrém vaření, dáváte jim prvé stupně k některým z nejdůležitějších odvětví vzdělání a vštěpujete jim zásady, jež jsou nutné prvky náboženského vzdělání. FE 160.2

Všechna tato poučení, o kterých jsem mluvila v tomto článku, jsou potřebná. Bude-li jim patřičně věnována pozornost, budou jako ohrada bránit naše děti před zlem, které zaplavuje svět. Potřebujeme střídmost u dolů. Potřebujeme domy, kde jsou vítány jako Boží slunce, i čistý nebeský vzduch. V našich domovech potřebujeme radostné, šťastné ovzduší. Musíme u dětí vypěstovat užitečné návyky a musíme je poučit o věcech Božích. To vše něco stojí. Stojí to modlitby a slzy, jakož i trpělivé, často opakované poučování. Někdy musíme do krajnosti vynaložit svůj důvtip, abychom věděli, co máme dělat; můžeme ale vést děti k Bohu na modlitbách, s prosbou „A nyní, Pane, konej dílo své; obměkči a pokoř srdce dětí našich“ a On nás vyslyší. On naslouchá modlitbám plačících, ustaraných matek. Když Kristus byl na zemi, starostmi zatížené matky Mu přinášely své děti; myslely, že když On vloží své ruce na ně, budou mít více odvahy k tomu, aby je povznesly jak by měly. Spasitel věděl, proč tyto matky k Němu přišly se svými maličkými i pokáral učedníky své, kteří jim v tom chtěli bránit, řka: „*Nechte dítek jíti ke mně a nebraňte jim, neboť takových jest království Boží.*“ Ježíš miluje maličké a pozoruje jak rodiče konají své dílo. FE 160.3

Nepravost bují všude a mají-li být děti zachráněny, musí být vyvinuto vážné trvale úsilí. Kristus pravil: „*A já posvěcuji sebe samého za ně, aby i oni posvěceni byli.*“ (J 17,19) Přál si, aby Jeho učedníci byli posvěceni a sám jim dal příklad, aby jej mohli následovat. Co kdyby se otcové a matky postavili na stejné stanovisko a řekli: „Chci, aby moje děti měly pevné zásady a dám jim příklad toho ve svém životě?“ Nechť matka nepocituje žádnou oběť za příliš velkou, byla-li přinesena ke spáse její rodiny. Pamatujte, Ježíš obětoval svůj život, aby zachránil před zkázou vás a vaše bližní. V této požehnané práci budete mít jeho sympatie a Jeho pomoc a budete dělníky Božími. FE 161.1

Nechť selžeme v čemkoli jiném buďme důkladní v práci pro své děti. Vyjdou-li z domácího výcviku čisté a ctnostné, zaujmou-li alespoň poslední a nejnižší místo ve velkém Božím plánu dobra pro tento svět, nemůže být naše životní dílo nikdy neúspěchem. – CTBH 60-72, 1890 FE 161.2

20. Duševní opilci

Co budou naše děti číst? Je vážná otázka a vyžaduje vážnou odpověď. Trápí mne, když vidím v křesťanských rodinách časopisy a noviny, obsahující povídky na pokračování, jež v mysli nezanechávají žádný dobrý dojem. Sledovala jsem ty, kdo si takto pěstovali literární vkus. Měli výsadu naslouchat pravdám Božího slova a seznámit se s kořeny naší víry; dorostli však do zralých let bez jakékoli opravdové zbožnosti. Tato drahá mládež potřebuje, aby dala do stavby svého charakteru vskutku nejlepší materiál, – lásku a bázeň Boží i znalost Krista. Avšak mnozí nechápou rozumně pravdu, jaká je v Ježíšovi. Jejich mysl se nakrmila senzačními povídkami. Žijí v neskutečném světě a nejsou uzpůsobeni pro praktické povinnosti života. Pozorovala jsem děti, které takto vyrůstaly. Ať to bylo doma, nebo jinde, byly buď plné neklidu, nebo zasněné a neschopné rozmlouvat, leda o nejvšednějších předmětech. Vznešenější schopnosti, příhodné pro vyšší cíle, byly poníženy na sledování běžných nebo horších než běžných předmětů, až se jejich majitel stal zcela spokojeným s takovými tématy a stěží měl ještě sílu, aby sáhl po něčem vyšším. Náboženská myšlení a rozmluvy se staly nechutnými. Duševní potrava, ve které našel zalíbení, je ve svých účincích nakažlivá a vede k nečistým a smyslným myšlenkám. Pociťovala jsem upřímnou lítost nad těmito dušemi, když jsem uvážila, jak mnoho ztrácejí tím, že zanedbávají získat znalost Krista, na něhož jsou soustředěny naše naděje v život věčný. Jak mnoho je tu promarněno drahocenného času, v němž by byli mohli studovat vzor opravdové dobroty. *FE 162.1*

Osobně znám některé lidi, kteří přišli o zdravou mysl pro nesprávné návyky v čtení. Jdou životem s chorobnou obrazotvorností, zvětšující každou malou nesnáz. Věci, kterých by si zdravá a soudná mysl nevšimla, stávají se nesnesitelnými zkouškami a nepřekonatelnými překážkami. Pro ně je život stálým stínem. *FE 162.2*

Ti, kdo se zálibou hltavě čtou vzrušující povídky, ochromují svoji duševní sílu a stávají se nezpůsobilými pro různé myšlení. Existují muži a ženy, dnes na sklonku života, kteří se nikdy nezotavili z následků nemírného čtení. Návyk osvojený v útlém věku rostl současně s jejich růstem a sílili s jejich silou; a jejich úsilí, překonat je – i když bylo rozhodné – mělo jen částečný úspěch. U některých se již nikdy neobnovila původní myšlenková síla. Všechny pokusy stát se užitečnými křesťany končí dobrým úmyslem. Nemohou se stát vskutku podobnými Kristu a krmí svoji mysl dále podobným druhem literatury. Fyzický účinek není o nic méně zhoubný. Nervový systém je nadbytečně zatěžován touto čtenářskou vášní. V některých případech byli mladí lidé, ba i dospělí, postiženi obrnou právě z toho důvodu, že nadměrně četli. Mysl byla stále tak vzrušena, až se jemné ústrojí mozku oslabilo do té míry, že nebylo s to jednat a nastalo ochrnutí. *FE 163.1*

Pěstuje-li se chuť po vzrušujících, senzačních povídkách, stává se morální vkus zvráceným a mysl není ukojena, není-li vyživována touto ubíjející, nezdravou stravou. Vídala jsem mladé dámy, uznávané následovnice Krista, jak byly opravdově nešťastné, jestliže neměly po ruce nějaký nový román, nebo povídkový časopis. Mysl si žádala podráždění, jako si piják žádá opojného nápoje. Takováto mládež neprojevovala ducha oddanosti; žádné nebeské světlo neosvětlovalo jejich společníky, aby je vedlo ke zdroji poznání. Neměli hluboké náboženské zkušenosti. Kdyby před nimi nebylo bývalo tohoto druhu četby, možná, že by byla nějaká naděje nápravy; ale oni si to přáli a chtěli to mít. *FE 163.2*

Trápí mne, když vidím, jak mladí muži a ženy takto ničí svoji možnost být užitečnými v životě a jak opomíjejí nabýt zkušenosti, jež by je připravily na život věčný v nebeské společnosti. Nemůžeme pro ně najít vhodnějšího jména než „duševní opilci“. *FE 164.1*

Nestřídmy návyk ve čtení působí zhoubný vliv na mozek stejně jistě, jako nestřídmost v jídle a v pití. *FE 164.2*

Nejlepší cesta, jak zabránit růstu zla, je v přípravě půdy. Největší péče a pozornost je zapotřebí při duševním rozvoji a zasévání drahocenného sítě biblické pravdy. Hospodin, ve své veliké milosti, nám v Písmu zjevil pravidla svatého života. Práví, kterých hříchů se máme varovat+ vysvětluje nám plán spasení a ukazuje cestu k nebesům. Dal svatým mužům vnuknutí, aby pro naše dobro

poznamenali nebezpečí, jež číhají na této cestě a jak jim uniknout. Ti, kdo poslouchají jeho pokynů hledat v Písmě, nebudou o tom v nevědomosti. Uprostřed své naděje a víry, – důvodům, jimž není těžko porozumět, jest toho dosti, co by zaujalo mysl, chce-li růst v milosti a známosti našeho Pána Ježíše Krista. *FE 164.3*

Jsme omezení, ale musíme mít smysl pro nekonečnost. Mysl se musí cvičit v rozjímání o Bohu a Jeho skvělém plánu našeho spasení. Tak se duše pozdvihne nad pouhou přízemnost a všednost a upne se k tomu, co je ušlechtilé a věčné. Pomýšlení, že jsem v Božím světě, v přítomnosti velkého Stvořitele vesmíru, který stvořil člověka k obrazu svému, uvede mysl na širá vznešená pole rozjímání. Pomýšlení, že Boží oko na nás vzhlíží, že On nás miluje, a že se o nás tak staral, že nám dal svého milovaného syna, aby nás vykoupil, a abychom bídne nezahynuli, je velké; a kdo otevře svoje srdce, aby přijal a rozjímal o podobných tématech, nespokojí se nikdy všedními, senzačními předměty. *FE 164.4*

Kdyby se Písmo náležitě studovalo, jak tomu má být, stali by se lidé rozumově silnými. Náměty Božího slova, důstojná prostota jejich vyjádření, vznešená témata, to vše rozvíjí v člověku schopnosti, jež nelze jinak rozvíjet. V Písmu se mysl otevírá bezmezné pole. Z rozjímání o jejich velkých tématech, ze styku s její nebetyčnou obrazností, vyjde student myšlenkově a citově čistší a povznesenější, než kdyby byl strávil čas čtením nějakého díla jen lidského původu, o nehodnotných ani nemluvě. Mladistvá mysl opomíjí možnost dosáhnout svého nejušlechtilejšího rozvinutí, když zanedbávají nejvyšší pramen moudrosti – slovo Boží. Důvod, proč máme tak málo lidí dobré mysli, stálých a s pevnou hodnotou, je v tom, že není bázně před Hospodinem, že není lásky k Bohu a že náboženské zásady se v životě neuplatňují tak, jak by se měly. *FE 165.1*

Bůh si přeje, abychom u sebe k užítku obrátili všechny možnosti, jak pěstovat a posílit své intelektuální síly. Byli jsme stvořeni pro vyšší, vznešenější existenci, než pro život, jaký je teď. Nynější doba je dobou přípravy na budoucí, nesmrtelný život. Kde najít mocnější témata pro rozjímání a zajímavější náměty pro přemýšlení, než v povznášejících pravdách uložených v Bibli? Tyto pravdy vykonají pro lidstvo mohutné dílo, bude-li se ovšem řídit tím, čemu ony učí. Jak málo se ale Bible studuje. Každá nedůležitá věc se důkladněji studuje než její témata. Kdyby se Bible více četla, kdyby se její pravdy lépe chápaly, byli bychom daleko osvěcenějšími a rozumnějšími lidmi. Andělé ze světla stojí po boku tomu, kdo vážně hledá pravdu, ale ovlivnili a osvětili jeho mysl. Ten, kdo má porozumění zatemněno, může najít světlo při studiu Písmu. – CTBH 123-126, 1890 *FE 165.2*

21. Knihy v našich školách

Při práci na výchově mládeže v našich školách bude obtížnou věcí, jak nechat působit Ducha Svátého a současně zamezit pronikání mylných zásad. Světlo osvětlující ty, kdo mají oči k vidění, nesmí být zaměňováno s temnem odpadlictví a omylu, jež máme v mnoha učebnicích doporučených studentům v našich kolejích. Jak učitelé, tak žáci si myslí, že k tomu, aby dosáhli vzdělání, je nutné, aby studovali výplody autorů hlásajících nevěru, a to jen proto, že jejich díla obsahují nějaké jiskřivé myšlenky. Kdo však byl původcem těchto klenotů myšlení? Byl to Bůh a jen Bůh; poněvadž On je zdrojem všeho světla. Což nelze najít vše podstatné pro zdraví a růst duchovní i mravní povahy na stránkách Písma svatého? Cožpak není Kristus naší živou hlavou? Cožpak nemáme jej dorůst v plnou postavu mužů i žen? Může nečistý pramen dávat dobrou vodu? Proč se máme brodit spoustou omylů obsažených v dílech pohanů a nevěrců, abychom ulovili několik rozumných pravd, když celá pravda je nám k službám? FE 167.1

Člověk nemůže dosáhnout ničeho bez Boha. On je původcem každého paprsku světla, jenž pronikl temnotu světa. Vše, co má nějakou hodnotu pochází od Boha a patří Jemu. Má to svůj důvod, že zástupci nepřítelů někdy prokazují pozoruhodnou moudrost. Satan byl sám vychován a školen v nebi a zná právě tak dobro, jako zlo. Směšuje drahocenné s nízkým, a to mu právě dodává síly ke klamání lidí. Proto, že satan ukradl nebeské roucho, aby mohl vykonávat vliv na své uchvácené panství, mají se snad proto odvrátit od světla a doporučovat temno ti, kdo poznali Boží pravdu doporučovat našim studentům, aby studovali knihy, jež vyjadřují pohanské, nebo nevěrecké názory jen proto, aby se stali inteligentními? Satan má svoje zástupce, vychované podle svých metod, proniknuté jeho duchem a uzpůsobené jeho práci; máme s nimi spolupracovat? Máme jako křesťané doporučovat díla jeho zástupců jako hodnotná, nebo dokonce nezbytná pro vzdělání? FE 167.2

Hospodin sám naznačil, že by u nás měly být zřízeny školy tak, aby bylo možno dosáhnout opravdového vzdělání. Žádný učitel na našich školách by neměl přicházet s myšlenkou, že je nutno studovat učebnice, vyjadřující pohanské a nevěrecké názory, jen proto, aby se dosáhlo opravdové kázně. Studenti, kteří budou takto vychováni, nejsou způsobilí stát se časem sami vychovateli; jsou totiž plní jemného mudrování nepřítelů. Studium děl, jež jakkoli vyjadřují nevěrecké názory, podobá se zacházení s uhlím; člověk nemůže totiž zůstat nedotčen ve své mysli, přidržuje-li se pochybovačných myšlenek. Přistupujeme-li k takovým pramenům vědění, nepohrdáme čerstvou vodou libánskou, abychom místo toho pili zkalenou vodu z údolí? FE 168.1

Lidé, kteří se odvrátili od Božího soudnosti, svěřili svoji mysl kontrole svého pána, satana, a on je cvičí, aby byli jeho služebníky. Čím méně budou mládeži ukazovány výtvoři vyjadřující nevěrecké názory, tím lépe zlí andělé stále bdí, aby mohli v myslích mládeže vyvyšovati to, co jim uškodí; a poněvadž se čtou knihy vyjadřující nevěrecké a pohanské názory, pokoušejí se tito neviditelní zástupci zla ovlivnit ty, kdo takové knihy studují, duchem pochybnosti a nevěry. Ti, kdo pijí z takových znečištěných pramenů, nežízňají po vodě života; spokojují se zanesenými studnicemi světa. Domnívají se, že mají poklady vědění, zatím co shromažďují jen dřevo, seno a slámu, jež nemá žádnou cenu ani pěstovat, ani přechovávat. Jejich sebeúcta a jejich názor, že povrchní znalost věcí tvoří vzdělání, činí je nadutými, s sebou samými spokojenými, ačkoli jsou jako byli farizejští neznali Písma a mocí Boží. FE 168.2

Ó kéž by naše mládež chovala jako poklad to vědění, jež je nezničitelné, jež mohou sebou vzít do života budoucího, nesmrtelného, to vědění, jež se představuje jako zlato, stříbro a drahé kamení. Vychovatelé a učitelé, kteří mají zato, že jsou sami moudří, neví nic z toho, co by měli vědět. Potřebují se naučit pokoře a skromnosti ve škole Kristově, aby si mohli vysoce vážit toho, co nebesa považují za vynikající. Ti, kdo dostávají cenné vzdělání, jež přetrvává do věčnosti, nebudou považováni světem za nejlépe vzdělané. Písmo však praví: *„Počátek moudrosti jest bázeň Hospodina.“* (Ž 111,10) Tento druh vědění je ve světě podceněn, a přece je nezbytné pro každého mladého člověka, aby znal Písmo, chce-li dosáhnout života věčného. Apoštol praví: *„Všeliké písmo od Boha jest vdechnuté, a užitečné k učení, k trestání, k napravování, k správě, kteráž náleží k spravedlnosti,*

aby byl dokonalý člověk Boží, ke všelikému skutku dobrému hotový.“ (2 Tm 3,16.17) To je dosti široké. Necht' se všichni snaží pochopit, v plném rozsahu svých sil, význam Božího slova. Pouhé povrchní čtení vnuknutého slova dá málo užitku; každý výrok uvedený na posvátných stránkách vyžaduje totiž zamýšlení a rozjímání. Je sice pravda, že některé stati nevyžadují tak vážného soustředění, jako jiné; jejich význam je totiž jemný. Ale ten, kdo studuje slovo Boží, by se měl pokusit porozumět dosahu jedné stati za druhou tak, že se řetěz pravdy zjeví jeho vidění. Jako jsou skryty žily drahocenné rudy pod povrchem země, jsou stejně utajena duchovní bohatství ve statích Písma svatého, a je třeba duševní námahy i zbožné pozornosti k tomu, aby bylo možno odkrýt skrytý význam slova Božího. Necht' každý student, jenž si cení nebeského pokladu, napne svoje duševní i duchovní síly a vyhloubí hlubokou šachtu do dolu pravdy, aby nabyl zlata nebeského, – té moudrosti, jež jej učiní moudrým pro spasení. FE 169.1

Kdyby se jen polovina horlivosti projevované při pokusech porozumět skvělým nápadům nevěrců, projevila při studiu plánu spasení, tisíce těch, kdo jsou dnes v temnotě, byly by okouzleny moudrostí, čistotou a vznešeností opatření Božích k našemu prospěchu; byli by povzneseni nad a mimo sebe v údivu a překvapení nad láskou a náklonností Boží v tom, že dal svého Syna jednorozeného pro ztracené lidstvo. Čím to je, že se mnozí spokojí pitím ze zkalených bystřin, tekoucích v tmavých údolích, ačkoli by mohli osvěžit své duše u živých bystřin horských? Prorok se ptá: *„Zdaliž kdo pohrdá čerstvou vodou Libánkou ze skály? Zdaž pohrdají vodami studenými odjinud běžícími?“* A Hospodin odpovídá: *„Lid pak můj zapomenuvše se na mne, kadí marnosti. Nebo k úrazu je přivodí na cestách jejich, na stezkách starobyklých, chodíce stezkami cesty neprotřené.“* (Jr 18,14.15) FE 170.1

Je smutnou skutečností, že lidé, kterým byly svěčeny ušlechtilé schopnosti pro zaměstnání ve službách Božích zaprodali svoje síly pro službu zlu a složili svoje vlohy k nohám nepřitele. Podvolili se v nejotročtější nevolnictví knížete zla, když byli odmítli službu Krista jako ponižující a nežádoucí. Dívali se na svoji práci následovníka Kristova jako na práci nedůstojnou, jako na práci, jež vyžadovala, aby sestoupili ze své velikosti, jako na druh otroctví, který by svázal jejich síly a zúžil okruh vlivu. Ten, jenž učinil nekonečnou oběť, aby mohli být uvolněni z nevolnictví zla, byl odsunut stranou jako nehodný jejich nejlepšího úsilí a jejich nejvznešenější služby. FE 170.2

Tito lidé dostali svoje od Boha, a každý klenot myšlení, na základě něhož byli uznáni hodnými pozornosti u učenců a myslitelů, nepatří jim, ale Bohu vši moudrosti, jehož nevzali na vědomí. Pro tradici jako světoví vychovatelé; studenti, kteří k nim přijdou, jsou v nebezpečí, že přijmou nízké a drahocenným; neboť pověra, na pohled přijatelné rozumování a omyl jsou směřovány se skutečnou filosofií a poučením. Právě toto vytvoří nápoj, který je jedovatým pro duši, – ničivým pro víru v Boha vši pravdy. Kdo žízní po vědění, nepotřebuje chodit k těmto zkaleným pramenům; ale je zván, aby přišel k prameni života a svobodně pili. Zkoumáním slova Božího může najít skryty poklad pravdy, který byl dlouho pohřben pod nánošem omylu, lidské tradice a názorů různých lidí. FE 170.3

Bible je velký vychovatel; není totiž možné ponořit se plně v modlitbách do jejich posvátných stránek a nemít při tom ducha ukázněného, zušlechtěného, očištěného. *„Takto praví Hospodin: Nechlub se moudrý v moudrosti své, ani se chlub silný v síle své, aniž se chlub bohatý v bohatství svém. Ale v tom necht' se chlubit, kdo se chlubit, že rozumí a zná mne, že já jsem Hospodin, kterýž činím milosrdenství, soud i spravedlnost na zemi; nebo v těch věcech mám libost, dí Hospodin. Aj, dnové jdou, praví Hospodin, v nichž navštívím každého, obřezaného i neobřezaného.“* (Jr 9,23-25) FE 171.1

Ti, kdo se hlásí být křesťany, kdo vyznávají víru v pravdu a přece pijí ze zkalených pramenů nevěry, a poučením i příkladem odvracejí jiné od čerstvé vody libánské ze skály, jsou pošetilí, i když vyhlašují, že jsou moudří. *„Takto praví Hospodin: Cestě Pohanů neučte se, aniž se znamení nebeských děste, neboť se jich děsí pohané.... Ale Hospodin jest Bůh pravý, jest Bůh živý a král věčný, před jehož prchlivostí země se třese, aniž mohou snést národové rozhnívání jeho. (Takto říkejte jim: bohové ti, kteříž nebe ani země neučinili, necht' zahynou z země, a necht' jich není pod nebem.) Kterýž učinil zemi mocí svou, kterýž utvrdil okršlek světa moudrostí svou, a opatrností svou roztáhl nebesa. Kterýžto, když vydává hlas, ječení vod bývá na nebi, a kterýž působí to, aby vystupovaly páry od kraje země, blýskání s deštěm přivodí, a vyvodí vítr z pokladů svých. Tak zhlupěl každý člověk, že nezná toho, že zahanben bývá každý zlatník pro rytinu; nebo slitinu jeho jest faleš,*

a není ducha v nich. Marnost jsou a dílo podvodů; v čas, v němž je navštívím, zahynou. Neníť podobný těmto díl Jákobův, nebo on jest stvořitel všeho; Izrael tolikéž jest pokolení dědictví toho, jehož jméno jest Hospodin zástupů. “ (Jr 10,2.10-16) ^{FE 171.2}

„Takto praví Hospodin: Zlořečený ten muž, kterýž doufá v člověka, a kterýž klade tělo za rámě své, od Hospodina pak odstupuje srdce jeho. Nebo bude podobný vřesu na pustině, kterýž necítí, když co přichází dobrého, ale bývá na vyprahlých místech na poušti v zemi slatinné, a v níž se nebydlí. Požehnaný ten muž, kterýž doufá v Hospodina, a jehož naděje jest Hospodin. Nebo podobný bude stromu štípenému při vodách, a při potoku pouštějícímu kořeny své, kterýž necítí, když přichází vedro, ale list jeho bývá zelený, a v rok suchý nestará se, aniž přestává nésti ovoce... Ó naděje Izraelova, Hospodin, všichni, kteříž tě opouštějí, necht' jsou zahanbeni. Kárání má v zemi této necht' jsou zapsána; nebo opustili pramen vod živých, Hospodina. Uzdrav mne, Hospodine, a zdráv budu; vysvobod' mne, a vysvobozen budu, ty jsi zajisté chvála má. “ (Jr 17,5-8.13.14) ^{FE 172.1}

--- RH Nov. 10, 1891 ^{FE 172.2}

22. Jediný bezpečný vychovatel je učitel pravdy

Na světě jsou dva druhy vychovatelů. Jedním ti, jež Bůh vyučil cestě světla, druhí pak ti, jež satan používá za své zástupce, jako zkušené v páchání zla. Jeden druh rozjímá o Boží povaze a zvyšuje své poznání o Ježíšovi, jehož Bůh seslal na zemi. Tento druh nabývá plné oddanosti k věcem, jež přináší nebeské osvětlení, nebeskou moudrost, k zušlechtění duše. Všechna způsobilost v jejich povaze je podřízena Bohu a jejich myšlenky jsou v zajetí Krista. Druhý druh je spojen s knížetem temnosti, jenž je trvale na stráží, aby objevil nějakou možnost, jak jiné naučit poznatkům zla. Dá-li se mu místo, razí si rychle cestu do srdce i k myslím. FE 174.1

Je velmi nutno zvýšit úroveň spravedlivosti v našich školách, vydávat nařízení ve shodě s Božím řádem. Kdyby přišel Kristus do našich výchovných ústavů pro mládež, vyčistil by je jako vyčistil chrám, a vymýtil by mnoho věcí, jež mají poskvřňující vliv. Bylo by vyloučeno mnoho knih, z nichž mládež studuje, a na jejich místo by přišly jiné, které by vštěpovaly základní poznání a které jsou plny užitečných názorů, jež mohou být jako poklad uloženy v srdci, v poučných, jež mohou řídit chování. Je snad Hospodinovým záměrem to, aby falešné zásady, nesprávné úvahy a satanovo mudrování byly předkládány naší mládeži a dětem? Mají být pohanské a nevěrecké názory předkládány našim studentům jako cenný přínos k jejich vědní zásobě? Díla nejmoudřejších skeptiků jsou díly mysli zaprodané službě nepříteli; dovedu si pak představit ty, kdo si činí nárok být reformátory, kdo se snaží vést děti a mládež správnou cestou, stezkou cesty neprozřené, že Bůh se bude radovat z toho, když budou mládeži předkládat to, co nesprávně líčí jeho povahu a staví jej před mládeží do nesprávného světla? Mají snad být smýšlení nevěrců a výplody dekadentních lidí obhajováno jako hodné pozornosti studentů, a to jen proto, že běží o výtvořiny lidí, jež svět považuje za velké myslitele? Mají snad lidé vyznávající víru v Boha, přejímat od těchto neposvěcených autorů výrazy a nápady a ukládat je jako drahocenné klenoty, jež je třeba zvlášť uchovávat uprostřed bohatství mysli? – Bůh chraň. FE 174.2

Hospodin obdařil tyto světem obdivované lidi rozumovými dary nezměrné ceny; vybavil je skvělou myslí; nepoužili však toho ke slávě Boží. Oddělili se od Něho jako satan; i při tom, co se sami odloučili od Něho, zůstalo jim mnoho vzácných myšlenkových klenotů, které jim On dal, a ty pak umístili do rámce omylů, aby dodali lesku svému vlastnímu lidskému smýšlení, aby učinili přitažlivými projevy vnuknuté knížetem zla. Je pravda, že v pohanském a nevěreckém písemnictví jsou myšlenky vznešené povahy, které jsou přitažlivé pro mysl. To má ale svůj důvod. Nebyl satan světloňosem, nesdílel Boží slávu na nebi a nepřicházel ihned po Ježíšovi v moci a majestátu? Podle slova Písma je jako ten, kdo zapečetuje „*summy, plný moudrosti a nejkrásnější*“. Prorok praví: „*V Eden, zahradě Boží, byl jsi, všelijaké drahé kameni přikrývalo tě... Ty jsi cherubem od pomazání. Jakž jsem tě za ochránce představil, na hoře svaté Boží jsi byl, u prostřed kameni ohnivého ustavičně jsi chodil. Byl jsi dokonalý na cestách svých, hned jak se narodil, až se nešla nepravost při tobě... Pozdvihlo se srdce tvé slávou tvou, k zlému jsi užíval moudrosti své příčinou jasnosti své. Porazím tě na zemi, před obličej králů povrhu tě, aby se dívali na tebe. Pro množství nepravostí tvých, a pro nespravedlnosti kupectví tvého poškrvnil jsi svatyně své. Protož vyvedu oheň z prostřed tebe, kterýž tě zříté, a obrátí tě v popel na zemi před očima všech na tě hledících. Všichni, kdož tě znali mezi národy, strnou nad tebou; k hrůze veliké budeš, a nebude tě na věky*“ (Ez 28,12-15.17-18) FE 175.1

Velikost a sílu, jimiž Stvořitel vybavil Lucifera, byly Luciferem zneužity; a přece, jestliže mu to vyhovuje, dovede lidem vnuknout okouzlujícím slyšením. Vše v případě pochází od Boha; satan však umí vnuknout svým zástupcům myšlenky, jež jsou zdánlivě povznášející a ušlechtilé. Nepřišel snad ke Kristovi s Písmem, když jej zamýšlel svrhnout svými na vzhled pěknými pokušeními? To je také cesta, po jaké přichází k člověku, jako anděl světla, maskující svá pokušení na vzhled jako dobro a snažící se lidstvo přesvědčit, jako by byl spíš přítelem, než nepřítelem člověčenstva. Právě touto cestou oklamal a svedl lidské plémě, – když je byl ošálil zákeřnými pokušeními a když je udivil na oko pěknými klamy. FE 176.1

Satan připisuje Bohu všechno zlo, jehož dědicem je tělo. Představuje Jej jako Boha, který si libuje v utrpení svých stvoření, který je mstivý a nesmiřitelný. Byl to satan, kdo je původcem nauky o věčných mukách jako trestu za hřích, poněvadž takto mohl zavést člověka do nevěrectví a vzpoury, zmást duši a sesadit z trůnu lidský rozum. *FE 176.2*

Nebesa, shlížející na zemi a vidoucí mámení, do něhož je lidstvo zapleteno, rozpoznala, že na zemi musí přijít božský Učitel. Lidé v nevědomosti a morální temnotě musí mít světlo, duchovní světlo; svět totiž neznal Boha a ten jim musí být zjeven. Pravda shlížela na zemi a neviděla odlesk svého obrazu; husté mraky morálního pekla a temna obklopovaly svět a jen Pán Ježíš sám byl s to rozptýlit tyto mraky; On byl totiž světlem světa. Svou přítomností mohl rozeznat temný stín, který satan vrhl mezi člověka a Boha. Temnota pokrývala zemi a hustá mrákota lidstvo. Nahromaděním zkreslených představ o nepříteli byli mnozí oklamáni tak, že se klaněli nepravému bohu, vybavenému vlastnostmi satanského charakteru. *FE 176.3*

Učitel nebes, sám syn Boží, přišel na zemi zjevit lidem charakter Otce, aby se mu mohli klanět v duchu i v pravdě. Kristus zjevil lidem skutečnost, že přísně lpěli na obřadu a formě je nespasí; neboť království Boží je duchovní povahy. Kristus přišel na svět, v něm rozséval pravdu. Měl klíče ke všem pokladům moudrosti a byl s to otevřít dveře vědě, jakož i vyjevit neobjevené dosud zásoby vědění, pokud byly důležité pro spasení. Předvedl lidem něco přesně opačného než uváděl nepřítel o povaze Boží a snažil se lidem vštípit otcovskou lásku Otce, který *„tak miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby každý, kdož věří v něho, nezahynul, ale měl život věčný“*. Lidem naléhavě poukazoval na nutnost modlitby, pokání, pokání, vyznání a zanechání hříchu. Učil je poctivosti, snášenlivosti, milosrdenství i soucitu, a přikázal jim milovat nejen ty, kdo je milují, ale i ty, kdo je nenávidí a kdo se jim protiví. Právě v tom jim zjevoval skutečnou povahu Otce, který je nanejvýš trpělivý, milosrdný a laskavý, pomalý k hněvu a plný dobra a pravdy. Ti, kdo přijali jeho učení, byli v péči strážných andělů, jimž bylo uloženo posilovat a osvětlovat, aby pravda mohla obnovit a posvětit duši. *FE 177.1*

Kristus vyhláší, jaká je povaha poslání s nímž přišel na zemi. Praví ve své poslední veřejně modlitbě: *„Otec spravedlivý, tebe svět nepoznal, ale já jsem tebe poznal, a i tito poznali, že jsi ty mne poslal. A známé jsem jim učinil jméno tvé, a známo učiním, aby milování, kterýmž jsi mne miloval bylo v nich, a já v nich.“* (J 17,25,26) Když Mojžíš žádal Hospodina, aby mu ukázal slávu svou, Hospodin pravil: *„Já způsobím to, aby šlo mimo tebe před tváří tvou všechno dobré mé.“* (Ex 33,19) *„Nebo pomijeje Hospodin tvář jeho, volal: Hospodin, Hospodin, Bůh silný, lítostivý, dlouhočekající a hojný v milosrdenství a pravdě, milosrdenství čině tisícům, odpouštěje nepravost přestoupení i hřích, a kterýž nikoli neospravedlňuje vinného...Mojžíš pak rychle sklonil hlavu k zemi, a poklonu učinil.“* (Ex 34,6-8) Až budeme s to pochopit povahu Boží tak, jako Mojžíš, pak se také rychle skloníme ke vzývání a chvále. Ježíš usuzoval, že nic menšího, než *„milování, kterýmž jsi mne miloval“* (J 17,26) by nemělo být v srdci dítek Jeho, aby mohl udělovat vědění Boží jiným. *FE 177.2*

Jako jen je ujištění v tom, že láska Boží smí přebývat v srdcích; kdo v něho věří? Jak je tu postaráno o spásu; neboť On je s to spasit do posledního všechny ty, kdo přicházejí k Bohu skrze Něho. V údivu voláme, jak jen je to možné? Ovšem Ježíš se nespokojí ničím menším, než právě tím. Těm, kdo se podílejí na jehoездеjším utrpení, na Jeho ponížení, snášenému pro jeho jméno, dostane se lásky Boží jako Synovi. Ten, kdo to věděl, řekl: *„Nebo sám Otec miluje vás.“* Ten, kdo se zkušenosti věděl, řekl: *„Nebo sám Otec miluje vás.“* Ten, kdo se zkušenosti věděl o délce, šířce, výšce a hloubce této lásky, vydal nám prohlášení o této udivující skutečnosti. Tato láska patří nám skrze víru v Syna Božího, takže společenství v Kristu znamená pro nás všechno. Musíme být s Ním za jedno tak, jako On je zajedno s Otcem, a budeme pak milováni nekonečným Bohem jako údy těla Kristova, jako ratolesti živého Vinného kmene. Musíme zůstávat při Kmeni a být vyživováni z tohoto Vinného kmene. Kristus je naší oslavenou Hlavou, a božská láska prýstící z Božího srdce, spočívá v Kristovi a uděluje se těm, kdo jsou s Ním spojení. Tato Boží láska vstupující do duše, naplňuje ji vděčností, osvobozuje ji od duchovní slabosti, pýchy, marnosti a sobectví, jakož i od všeho toho, co by pokrývalo křesťanský charakter. *FE 178.1*

Ó hled'te, ó hled'te k Ježíši a žijte! Nemůžete zůstat bez uchování nevýstižnou přitažlivostí Syna Božího. Kristus byl Bohem zjeveným v těle, tajemstvím od věčnosti skrytým a v tom, zde přijímáme či odmítáme Spasitele světa jsou věčné zájmy. FE 179.1

Aby spasil přestupníky Božího zákona, Kristus jediný na roveň postavený svému Otci – přišel, aby oživil nebesa před lidmi, aby se poučili a věděli, co to znamená mít nebesa v srdci. Znázorňoval, jaký musí být člověk, aby byl hoden drahocenné přednosti věčného života. FE 179.2

Život Kristův byl životem naplněným božským posláním lásky Boží a on pak usilovně toužil rozdílet tuto lásku bohatě jiným. Slitování vyzařovalo z jeho vzezření a jeho chování se vyznačovalo milostí, pokorou, pravdou a lásko. Každý člen Jeho bojující církve musí vykazovat tytéž vlastnosti, chce-li se jednou připojit k vítězné církvi. Láska Kristova je tak široká, tak plná slávy, že ve srovnání s tím vše, co lidé považují za veliké, stává se malicherným. Když to pochopíme, zvoláme: Ó hloubka bohatství lásky, již Bůh poskytl lidem v podobě daru svého Syna jednorozeného! FE 179.3

Hledáme-li vhodnou řeč, abychom ji vyjádřili Boží láskou, zjišťujeme, že slova jsou příliš ubohá, příliš slabá, příliš nevystižná, takže odkládáme pero a říkáme: Ne, nelze to popsat. Můžeme pouze učinit to, co milovaný učeník a můžeme říci: „*Pojhled'te, jakou lásku dal nám Otec, totiž abychom synové Boží slouli.*“ (1 J 3,1) Pokusíme-li se o jakýkoli popis této lásky, nabudeme pocitu, že jsme jako nemluvňata, žvatlající svá první slova. Vyzývat smíme ne mlčky; neboť mlčení je zde jedinou výmluvností. Tuto lásku vůbec nelze popsat. Je to tajemství Božího vtělení, Boha v Kristu, a božství v lidství. Kristus se snížil v bezpříkladné pokoře, aby svým vystoupením k trůnu Božímu mohl pozvednout i ty, kdo v Něj věří, aby s Ním seděli na trůně. Všichni, kdo vzhlížejí k Ježíšovi u víře, že všechny rány a bolesti jež jim byly způsobeny, budou jím vyléčeny, budou uzdraveni. FE 179.4

Téma vykoupení je významným tématem a jen ti, kdo mají duchovní sklon dokáží rozpoznat jejich hloubku a význam. Je to naše bezpečnost, náš život, naše radost rozjímat o pravdách plánu spasení. Víry a modlitby je nám zapotřebí, abychom mohli sklízet na hluboké věci Boží. Naše mysl je tak svázána úzkoprsými myšlenkami, že zachycujeme jen omezený pohled z té zkušenosti, kterou mít, je nám výsadou. Jak málo chápeme, co je smyslem apoštolovy modlitby, když praví: „*Aby vám dal, podle bohatství slávy své, mocí posilněu býti skrze Ducha svého na vnitřním člověku, aby Kristus skrze víru přebýval v srdcích vašich, abyste v lásce vkořenění o založení jsouce, mohli stihnouti se všechněmi svatými, která by byla širokost, a dlouhost, a hlubokost, a vysokost, a poznati přenesmírnou lásku Kristovu, abyste naplnění byli ve všelikou plnost Boží. Tomu pak, kterýž mocen jest nade všechno učiniti mnohem hojněji, než my, prosíme, aneb rozumíme, podlé moci té, kterou dělá v nás, Tomu buď sláva v církvi skrze Krista Ježíše po všechny věky věků. Amen.*“ (Ef 3,16-21) – RH Nov. 17, 1891 FE 180.1

23. Poklady, jež uchováme v mysli

Ježíš uviděl lidské pokolení, nevědoucí, od Boha odpadlé, jak odpykává trest za porušení zákona; a přišel, aby mu přinesl vykoupení a nabídl úplně odpuštění, opatřené pečeti Majestátu nebes. Přijme-li člověk toto odpuštění, může být spasen; zavrhne-li je, bude ztracen. Jan sama milost Boží může rozvinout tajemství, plánu spasení. Lidská moudrost může nebo nemusí být cenné, zkušenost to ukáže, ale Boží moudrost je nezbytná; a přece mnozí, kdo tvrdí, že jsou moudří, úmyslně ignorují věci vztahující se k věčnému životu. Chcete-li, nemusíte dostát lidským závazkům, ale musíte mít víru v odpuštění, jež vám bylo poskytnuto za nezměrnou cenu, jinak veškerá moudrost, dosažená na zemi, zahyne s vámi. *FE 181.1*

Kdyby Slunce spravedlnosti stáhlo své paprsky světla se světa, zůstali bychom v temnotě věčné noci. Ježíš mluvil tak, jako člověk nikdy nemluvil. Lidstvu dal všechny poklady nebeské moudrosti a vědění. On je světlem, jež osvětluje každého člověka, přicházejícího na svět. Jemu byla zjevná každá fáze pravdy. On nepřišel, aby projevoval vratké názory a domněnky; nýbrž, aby promlouval pravdu založenou na věčných zásadách. Proč ale pak máme brát vratká slova lidí, jako vznešenou moudrost, když je nám k dispozici vyšší a bezpečná moudrost? Lidé berou spisy jejich výklady do souladu s tvrzeními Bible. Kde však není dohody, nemůže být souladu. Kristus praví: „*Žádný nemůže dvěma páni sloužiti.*“ (Mt 6,24) Jejich zájmy se určitě střetnou. Lidé se pokoušeli znovu a znovu uvést Bibli a lidské spisy na společného jmenovatele; pokus se ale ukázal marným; neboť nemůžeme současně sloužit Bohu a mamonu. *FE 181.2*

Jsme ze světa, ale nesmíme patřit je světu. Ježíš naléhavě žádá, aby ti, pro které zemřel, neztráceli odměnu věčnou tím, že by rozměňovali svoji náklonnost na pomíjivé věci pozemské a tak se připravovali o blaženost věčnou. Osvícený úpadek nás nutí uznat, že nebeské záležitosti jsou nad záležitosti pozemské, a přece zkažené lidské srdce vede člověka k tomu, aby dával přednost věcem pozemským. Názory velkých lidí, teorie vědy, falešně tak nazývané, jsou zastíňovány pravdami Písma Svatého. *FE 182.1*

Avšak to srdce, jež se sklání před Bohem, miluje pravdu slova Božího; neboť prostřednictvím pravdy se duše obrozuje. Tělesná mysl nenachází radosti v rozjímání slova Božího, ale ten, kdo má Duchem obnovenou mysl, spatřuje nové věci v živém Slově; božská krása a nebeské světlo vyzařují z každého místa. To, co bylo tělesné mysli osiřelou pustinou, se stává pro duchovní mysl zemi živých proudů. To, co se neobrozeném srdci jeví jako pustý úhor, stává se pro duši obráceného Boží zahradou, pokrytou vonícími poupaty a svěžími květinami. *FE 182.2*

Bible byla odsunuta do pozadí a výroky tzv. velkých lidí, byly nastoleny na její místo. Necht' nám Hospodin odpustí podceňování, jehož jsme se dopustili vůči Jeho Slovu. Ačkoli jsou v Bibli neocenitelné poklady a je jako důl plný drahocenné rudy, není tak hodnocena, není prozkoumávána a její bohatství nejsou odkryta. Milost, pravda, i láska jsou hodnoty, jejichž cenu nejsme s to propočítat; těchto pokladů nebudeme nikdy mít dost velkou zásobu a právě ve slově Božím zjišťujeme, jak se stát vlastníky těch nebeských bohatství; proč je tedy tomu tak, že slovo Boží je nezajímavé pro mnohé vyznavače křesťanství? Není tomu tak proto, že slovo Boží není duchem a není životem? Uložil nám snad Kristus nezajímavý úkol, když nám ukládá „zkoumat Písmo“? Ježíš praví: „*Slova, kteráž já mluvím vám, Duch jsou a život jsou.*“ (J 6,63) Duchovní věci se ovšem rozsuzují duchovně a důvod pro váš nedostatek zájmu je v tom, že vám chybí Duch Boží. Je-li však srdce uvedeno do souladu se světem, vypudí ve vašem nitru nový život, nové světlo vysvitne na každou řádku slova a to se pak stane hlasem Božím pro vaši duši. Tak budeme vzhlížet k nebesům, budete vědět kam kráčíte a budete s to využít co nejvíc svých přítomných předností. *FE 182.3*

Měli bychom prosit Hospodina, aby otevřel naše chápání, abychom mohli postihnout božskou pravdu. Pokoříme-li svoje srdce před Bohem, zbavíme-li je marnosti, pýchy a sobeckosti, skrze milost nám danou budeme-li upřímně prosit a neochvějně věřit, pak jasné paprsky Slunce spravedlnosti ozáří naši mysl a osvítlí naše utlumené chápání. Ježíš je světlem, které osvětluje každého člověka přicházejícího na svět. On je světlem světa a On nás vyzývá, abychom přišli k Němu a učili

se u Něho. Ježíš byl velkým Učitelem. Byl by mohl podat ve vědách odhalení, jež by byla odsunula objevy největších lidí do pozadí jako úplně nicotné; to však nebylo Jeho úkolem ani Jeho posláním. Přišel, aby hledal a aby spasil což zahynulo a nemohl se odvrátit od tohoto jediného cíle. Nepřipustil, aby jej cokoli rozptylovalo. Toto díl svěřil nám. Provedeme je? FE 183.1

Za časů Kristových uznávání učitelé učili lidi v tradicích otců v dětských bajkách, mísících se s názory těch, které považovali za opravdové znalce. Ale ani vysoké postavení, ani nízko postavení nemohli najít v jejich učení nějaký paprsek světla. Jaký tedy div, že zástupy šly za Pánem a vzdávaly mu poctu, když oni naslouchali. Zjevoval pravdy, jež byly pohřbeny pod zákonem omylu a On je osvobodil od lidských dodatků a tradic, a určil jim, aby trvaly věčně. Zachránil pravdu z temnoty, zasadil ji do jejího původního rámce, aby zazářila svým původním leskem. Obracel se k lidem svým vlastním jménem; byla Mu dána moc a proč by tedy lidé, hlásící se za Jeho následovníky, nemluvili znali toho, co on osvětlil? Proč brát poučení z méně významných pramenů, když je Kristus tím velkým Učitelem, který zná vás? Proč upozorňovat studenty na menší autory, když Ten, jehož slova jsou duch a život, zve: „*Pojďte... a uče se ode mne.*“ FE 183.2

Nemáme být cele zaujati Kristovým učením? Nemáme být uchvácení novým a slavným světlem nebeské pravdy? To světlo je nade vše, co může dát člověk. Světlo se nám může dostat jen pokud přijdeme ke kříži a předstoupíme před tento obětní oltář. Zde se stává lidská slabost zjevnou, zde se projevuje Jeho síla. Zde lidé vidí, že Kristus má moc spasit do krajnosti všechny ty, kteří přichází k Bohu skrze Něho. FE 184.1

Nebudeme se pilně zajímat o slovo Toho, kdo znal vše? Neučiníme Bibli svým poradcem, pokud jde o vzdělání a výchovu mládeže? Slovo Boží je základem všeho opravdového vědění a Kristus učí, co musí lidé učinit, aby byli spaseni. Až dosud byly záměry nepřitele prováděny tak, že se našim studentům dostávaly knihy, jež učí okázalým omylům a otiskují bajky, jež by podněcovaly jejich tělesné pudy. Budeme uvádět do našich škol rozséváče koukolu? Dovolíme, aby vedli vzdělání naši mládeže muži, kteří jsou nazýváni velkými, přes to, že byli vyučeni u nepřitele vši pravdy? Nebo si vezmeme slovo Boží za vůdce a povedeme školy spíše podle řádu starých prorockých škol? FE 184.2

Kdybychom Písmo studovali a poslouchali ho; kdybychom měli ducha Kristova, měli bychom vyvinout rozhodné úsilí, abychom byli dělníky Božími. Musíme si lépe vážit hodnoty duše; každá duše obrácená k Bohu se stává nádobou určenou k posvátnému účelu, místem pro uložení pravdy a světloňosem pro jiné. Bůh očekává více od škol, než bylo dosud dosaženo. Kristus řekl: „*Pracujte ne o pokrm, kterýž zůstává, kterýž zůstává k životu věčnému, kterýž Syn člověka dá vám. Nebo tohoť potvrdil Bůh Otec.*“ (J 6,27) FE 184.3

Pak správně pochopíme poučení ze slova Božího a budeme považovat pravdu za nejcennější poklad, jež bychom uchovali v duši. Budeme mít stálou studnici vody živé. Budeme se modlit jako Žalmista: „*Otevři oči mé, abych spatřoval divné věci z zákona tvého*“ a zjistíme spolu s ním, že „*soudové Hospodinovi praví, a k tomu i spravedliví. Mnohem žádostivější jsou než zlato, a než mnoho ryzího zlata, sladší než med a střed plastů. Služebník tvůj zajisté jimi osvěcován bývá, a kdož jich ostríhá, užitek hojný má.*“ (Ž 119,18; 19,10-12) – RH Nov. 24, 1891 FE 185.1

24. Věda o spasení, první z věd

Školy zřízené u nás jsou předmětem vážné odpovědnosti; běží tu totiž o důležité zájmy. Na zvláštní způsob jsou naše školy divadlem světa i andělům. Znalost věd všeho druhu je silou, a je úpadkem Božím, aby se na našich školách vyučovalo pokrokové vědě, jako přípravě pro dílo, jež musí předcházet závěrečným scénám dějin země. Pravda musí vyjít do nejvzdálenějších končin země, prostřednictvím zástupců vycvičených pro toto dílo. Ale, je-li poznání vědy silou, znalost již Ježíš osobně přinesl světu, byla poznáním evangelia. Světlo pravdy mělo svými jasnými paprsky osvětlit nejvzdálenější končiny země a přijetí nebo zamítnutí Božího poselství rozhodovalo o věčném osudu duši. FE 186.1

Plán spasení měl svoje místo v radě Nekonečného od věčnosti. Evangelium je zjevením Boží lásky k člověku a obsahuje vše podstatné pro blaženost a dobro lidstva. Dílo Boží na zemi má neměrnou důležitost a je proto zvláště satanovým záměrem dostat je z očí i mysli, aby mohl svými na pohled pěknými nástroji připravit zkázu těch, pro něž Kristus zemřel. Je to jeho záměr, aby lidské objevy byly vynášeny nad moudrost Boží. Je-li mysl zatemněna lidskými koncepcemi a teoriemi, tak, že vylučuje moudrost Boží, je to poznamenáno modloslužbou. Věda, nesprávně tak nazývaná, byla povýšena nad Boha, příroda nad svého Tvůrce; jak se pak může Bůh dívat na takovou moudrost? FE 186.2

V Bibli je vytčena celá povinnost člověka. Šalomoun praví: *„Boha se boj, a přikázání Jeho ostříhej, nebo na tom všechno člověku záleží.“* (Kaz 12,13) Vůle Boží je zjevena v Jeho psaném Slově, a to je podstata vědění. Lidská moudrost, znalost jazyků různých národů pomáhají v misijní práci. Pochopení lidových zvyků a umístění i čas událostí, jsou praktické znalosti; pomáhají totiž objasnit postavy z Písma a výrazně vyjádřit sílu pouček Kristových. Není však naprosto nutné znát tyto věci. Poutník však může najít cestu připravenou pro vykoupení, nebude však omluvy pro toho, kdo zahyne následkem neporozumění Písmu. FE 186.3

V Bibli jsou zjeveny všechny životní zásady, vysvětleny všechny povinnosti, objasněny všechny závazky. Celá povinnost člověka souhrnně vyjádřena Spasitelem. Praví: *„Milovati bude Pána Boha svého z celého srdce svého, a ze vsí duše své, a ze vsí mysli své... Milovati budeš bližního svého jako sebe samého.“* (Mt 22,37,39) Ve Slově je jasně načrtnut plán spasení. Dar života věčného je příslibem za podmínky spásné víry v Krista. Na přitažlivou sílu Ducha Svatého se poukazuje jako na činitele v díle spasení člověka. Odměna věrným i potrestání viníků jsou vyličený jasnými tahy. Písmo obsahuje nauku o spasení pro všechny, kdo chtějí slyšet a jednat podle Kristových slov. FE 187.1

Apoštol praví: *„Všeliké písmo od Boha jest vdechuté, a užitečné k učení, k trestání, k napravování, k správě, kteráž náleží k spravedlnosti, aby byl dokonalý člověk Boží, ke všelikému skutku dobrému hotový.“* (2 Tm 3,16,17) Bible se sama svým výkladem. Určité místo je klíčem, jenž otvírá jiná místa, a takto se osvětlí skrytý význam slova. Srovnáním různých textů jednajících o témže předmětu a přihlédnutím k jejich obsahu na každé straně se pak objasní skutečný význam Písma. FE 187.2

Mnozí si myslí, že se musí poradit s komentářem k Písmu, aby porozuměli význam Božího slova, a nechtěli bychom se zde stavět na stanovisko, že komentáře nemají být studovány; vyžaduje to však hodně bystrého postřehu, aby bylo možno objevit pravdu Boží pod spoustou lidských slov. Jak málo bylo vykonáno církví, jako organizací vyznávající víru v Bibli, k tomu, aby se shromáždily roztroušené skvosty slova Božího do jednoho dokonalého řetězce pravdy. Skvosty pravdy neleží na povrchu, jak se mnozí domnívají. Vůdčí mysl společenství zla pracuje stále na tom, aby udržela pravdu z dohledu a aby plně uplatnila mínění velkých mužů. Nepřítel dělá co může, aby zatemnil světlo nebes různými postupy; nezamýšlí totiž, aby lidé slyšeli hlas Hospodinův, řkoucí: *„Toť je ta cesta, chod'te po ní.“* (Iz 30,21) FE 187.3

Skvosty pravdy leží roztroušené na poli zjevení; byly však pohřbeny pod lidskými tradicemi, pod příslovími a pod přikázáními lidskými, a na moudrost z nebe se prakticky vůbec nedbalo; neboť satan s úspěchem dosáhl toho, že svět uvěřil, že lidská slova a výkony mají velký dosah. Hospodin

Bůh, Stvořitel světů dal za nezměrnou cenu světu evangelium. Prostřednictvím tohoto božského Zástupce se otevřely radostné, osvěžující zdroje nebeského blaha a trvalé útěchy pro ty, kdo přistoupí k Prameni života. Žily pravdy je třeba ještě objevit; duchovní věci je však třeba duchovně rozsumovat. Mysl zatemněná zlem nemůže ocenit hodnotu pravdy, jaká je v Ježíšovi. Chrání-li se ne-spravedlnost, necítí lidé nutnost vyvíjet pilné úsilí, při modlitbě a přemítání, aby porozuměli, co musí vědět, nebo že jinak ztratí nebe. Byli tak dlouho ve stínu nepřítele, že hledí na pravdu, jako když se lidé dívají na předměty skrze zakouřené a nedokonalé sklo; v jejich očích jsou totiž všechny věci temné a zvrácené. Jejich duchovní vidění je slabé a nespolehlivé; hledí totiž do stínu a odvracejí se od světla. *FE 188.1*

Avšak ti, kdo vyznávají víru v Ježíše, by se měli vždy tlačit ke světlu. Měli by se denně modlit, aby světlo Svatého Ducha osvěcovalo stránky této svaté Knihy, aby jim tak bylo umožněno pochopit věci Ducha Božího. Musíme neochvějně důvěřovat Božímu slovu, jinak jsme ztraceni. Lidská slova, ať jsou sebevětší, nejsou s to učinit nás dokonalými a k všelikému dobrému skutku hotovými. „*Vyvolil vás Bůh od počátku k spasení, v posvěcení Ducha, a u víře pravdy.*“ (2 Te 2,13) V tomto textu se projevují dva činitelé ve spásu člověka, – božské působení a silná, živoucí víra těch, kdo následují Krista. Skrze posvěcení Ducha a vírou v pravdu se stáváme Božími dělníky. Bůh čeká na spolupráci své církve. Nemá záměr přidat nový prvek účinnosti ke svému Slovu; vykonal svoje velké dílo tím, že dal světu své vnuknutí. Naše jsou, krev Ježíšova, Duch Svatý a Boží slovo. Předmět všech Jeho nebeských opatření je před námi, – duše za které Kristus zemřel, – a je na nás, abychom se chopili slibů, daných nám Bohem a stali se dělníky Božími; Boží a lidské činitelé musí totiž na tomto díle spolupracovat. *FE 188.2*

Příčinou toho, že mnozí hluboce věřící křesťané nemají jasnou, a zřejmou zkušenost je, že si nemyslí, že je to právě jejich výsada pochopit co Bůh vyslovil prostřednictvím svého slova. Po Ježíšově vzkříšení, dva z jeho učedníků putovali do Emaus a Ježíš se k nim připojil. Ale oni nepoznali svého Pána a domnívali se, že to je nějaký cizinec, ačkoli, „*počav od Mojžíše a všech proroků, vykládal jim všechna ta písma, kteráž o Něm byla. I přiblížili se k městečku, do kteréhož šli, a on poodešel, jako by chtěl dále jít. Ale přinutili ho, řkouce: Zůstaň s námi, nebo se již připozdívá a den se nachýlil. I vešel, aby s nimi zůstal. Stalo se, když seděl s nimi za stolem, vzav chléb, dobrořečil, a lámaje, podával jim. I otevřely jsou oči jejich, a poznali Ho. On pak odnesl se od nich. I řekli vespolek: Zdaliž srdce naše v nás nehořelo, když mluvil nám na cestě, a když otvíral nám písma? ... Tedy otevřel jim mysl, aby rozuměli písmům.*“ V tom je právě to dílo, pro které smíme vzhlížet ke Kristu, aby je pro nás učinil; neboť to, co Hospodin zjevil, patří na věky nám a našim dětem. *FE 189.1*

Ježíš věděl, že vše je falešné a klamné, co není v souladu s tím, co On přišel rozvinout na zemi. Pravil pak: „*Každý, kdož jest z pravdy, slyší hlas můj.*“ (J 18,37) Poněvadž stál radě Boží a přebýval ve věčných výšinách svatyně, všechna pravda byla v Něm a u Něho; neboť On byl s Bohem zajedno. „*Amen, amen pravím tobě: že což víme, mluvíme, a což jsme viděli, svědčíme, ale svědectví našeho nepřijímáte. Poněvadž zemské věci mluvil jsem vám, a nevěříte, která, budu-li vám praviti nebeské, uvěříte? A jistě žádný nevstoupil v nebe, než ten, kterýž sstoupil s nebe, Syn člověka, kterýž jest v nebi.*“ (J 3,11-13) „*Všeliká výmluvnost Boží přičtena jest; Onť jest štít doufajících v Něho. Nepřidávej k slovům Jeho, aby tě nekáral, a byl bys ve lži postižen.*“ (Př 30,5.7) – RH Dec. 1, 1891 *FE 190.1*

25. Příkladnost křesťanského charakteru učitelů a studentů

Ve jménu Páně vyzývám mladé muže a ženy, kteří se hlásí za syny a dcery Boží, aby byli poslušní Božího slova. Apeluji na učitele v našich školách, aby byli správným příkladem těm, s nimiž se stýkají. Kdo se chce připravit pro utváření charakteru mládeže, musí být učedníkem ve škole Kristově, tak aby se ve svém srdci stal tak pokorným a oddaným, jako tomu bylo u Božího Vzoru. V odívání, vystupování a ve všech svých způsobech musí být příkladem křesťanského charakteru a dávat tak najevo, že se řídí moudrými kázeňskými pravidly Velkého Učitele. Křesťanská mládež by vskutku měla být vycvičena tak, aby uměla nést odpovědnost se statečným srdcem a ochotně. Měla by být připravena podstoupit životní zkoušky trpělivě a statečně. Měla by hledět, aby svůj charakter utvářela podle Božského vzoru, aby sledovala hodnotné zásady a aby se utvrzovala v návycích, jež ji umožní dosáhnout korunu vítězství. *FE 191.1*

Ve školním životě může si mládež zasadit sítě, jež ponese žeň ne v podobě hloží, ale v podobě cenného zrna pro nebeskou obilnici! Není příznivější soby, než je doba ztrávená ve škole na seznámení se s mocí Kristovy spasitelné milosti a abychom se dali pověřit zásadami Božího zákona; je vskutku v zájmu studentů, aby čili životem Božím. Vítězná sláva života vyplývá ze spojení s Kristem. Člověk nežije jen pro sebe. Váš život je utkáno spolu se životy jiných ve společné tkanivo lidstva a na vás je, abyste byli dělníky Božími pro spásu těch, co hynou v ponížení a bídě. Na vás je, abyste byli nástroji působícími na všechny, s nimiž jste spojeni, pro lepší život, pro obrácení srdce k Ježíši. *FE 191.2*

Jan píše: „*Psal jsem vám, mládenci, že silní jste a slovo Boží v vás zůstává a že jste zvítězili nad tím zlostníkem.*“ (1 J 2,14) Pavel vybízí Tita, aby mládenců napomínal k střídmosti. Po zvednutí duše své, aby byly jako Daniel a oddaný služebník Pána zástupců. Rozvažte si dobře cestu kročejů svých; stojíte totiž na posvátné půdě a andělé Boží bdí nad vámi. Je správné mít pocit, že musíte vystoupit na nejvyšší příčku žebříčku vzdělání. Filosofie a dějiny jsou důležitými předměty studia; ale váš obětavý čas i peníze nebudou k ničemu, nepoužijete-li toho, čeho jste dosáhli ke cti a slávě Boží a k dobru lidstva. Pokud se znalost věd nestane stupněm k dosažení nejvyšších cílů, bude bezcenná Vzdělání, jež neposkytují vědění pro věčnost jsou neúčelné. Pokud stále nebudete před sebou vidět nebesa a budoucnost, nesmrtelný život, nebude mít to, čeho dosáhnete, vůbec žádnou trvalou hodnotu. Stane-li se však Kristus vaším Učitelem, a to ne jen pro jediný den v týdnu, ale pro každý den a pro každou hodinu, spočine na vás jeho úsměv i při studiu literatury. *FE 191.3*

Daniel stále před sebou viděl slávu Boží a také vy byste měli říkat, Pane, prosím o vědění, ne pro slávu svou, ale abych dostal očekávání Ježíšovou, abych si mohl zdokonalit rozumný křesťanský charakter, skrze milost, již mi On poskytl. Budou studenti věrni zásadě, již byl věrný Daniel? *FE 192.1*

V budoucnosti bude naléhavěji zapotřebí mužů a žen s literárním vzděláním, než tomu bylo v minulosti; otevírají se před námi široké prostory polí, bělajících ke žni. Na těchto polích můžete být Božími dělníky. Jste-li však spíše milovníky radovánek, než milovníky Boha, jste-li plní lehkovážnosti, ponecháváte-li uniknout bohaté možnosti, aniž byste vědomosti nabyli, aniž byste ve stavěli solidní trámce do budovy charakteru, zakrníte a zaostanete v jakémkoli druhu zaměstnání, jehož se chopíte. *FE 192.2*

I když dobré vzdělání je s velkým prospěchem, je-li u svého nositele kombinováno se posvěcením, přece jen ti, kdo nemají výsadu že nabyli vysoké literární úrovně, nepotřebují se domnívat, že nemohou pokročit dále v rozumovém a duchovním rozvoji, budou-li chtít vytěžít co nejvíc z toho vědění, jež mají a budou-li se snažit denně přidat něco ke své zásobě a překonávat špatnou povahu účinným pěstěním Kristových rysů povahy, otevře jim Bůh prameny moudrosti a bude pak moci být o nich řečeno, jak bylo řečeno o starých, když šlo o židovské mládence, že jim Bůh dal moudrost a pochopení. *FE 192.3*

Není vždy pravda, že vynikající mladí muži mají největší úspěch. Jak často se stalo, že muži talentovaní a vzdělaní byli dáni na důvěryhodná místa a přece zklamali. Jejich lesk byl jako zlatý,

ale když byli podrobeni zkoušce, ukázalo se, že je to jen pozlátko a škvár. Zklamali ve svém díle pro nedostatek víry. Nebyli pilní a vytrvalí a nešli na kořen věci. Nebyli ochotni začínat na žebříku od zdola a s trpělivým úsilím stoupat příčel po příčli až k vrcholu. Pohybovali se v duchaplnostech sobě rovných. Nespoléhali na moudrost, již může dát jen Bůh. To, že zklamali, nebylo následkem nedostatku příležitosti, ale následkem toho, že nebyli pokorné mysli. Nenabyli pocitu, že jejich výhody ve vzdělání jsou pro ně cenné a proto nepostupovali vpřed v náboženském vědění tak, jak tomu mohlo jinak být. Jejich mysl ani povaha nebyly vyváženy vysokými zásadami spravedlnosti. *FE 193.1*

Nechť jsou naši mladí muži skromní a dobře uváží své kroky. Nechť si oškliví hřích, protože je ničivý ve svém zaměření a Bohu nemilý. Nechť poznají, jaké množství mají na dosah a nechť se k Pánu obracejí o milost, aby je vedl po cestách spravedlnosti. Nechť se obracejí o radu a vedení k Hospodinu, aby mohli užít svého života k Jeho slávě na tomto světě. *FE 193.2*

Úspěch ve vzdělání nelze považovat za věc náhody nebo osudu; je od Boha, který četl v srdci Danielově a který patřil se zalíbením na čistotu jeho pohnutek u na jeho opravdový úmysl ctít Hospodina. Daniel se nepohyboval v duchaplnostech a záblescích osob sobě rovných, ale Hospodina učinil svou moudrostí. Božská filosofie se stala základem jeho vzdělání. Vítal radu Hospodinovu. Kéž by všichni studenti byli tací jako Daniel; mnoho jich však nevidí nutnost podrobit se božské kázni. *FE 193.3*

Ó, kéž by si všichni mohli uvědomit, že bez Krista nic nemohou učinit. Ti, kdo s Ním neshromažďují, rozptylují. Jejich myšlenky a činy nebudou mít zraky správného charakteru a jejich vliv bude škodit dobru. Naše činy působí totiž dvojím vlivem; týkají se jiných právě tak, jako nás samých. A tento vliv bude buď požehnáním, nebo prokletím pro ty, s nimiž se stýkáme. Jak málo si vážíme této skutečnosti. Činy tvoří návyky a návyky povahu; nehledíme-li si svých návyků, nestaneme se způsobilými, abychom se sdružili s nebeskými činiteli k dílu spásy, ani nebudeme připraveni na to vstoupit do nebeských příbytků, které šel Ježíš připravit; nevstoupí tam však nikdo, kdo nepodřídil svoji vůli i cestu vůli a cestě Boží. Ten, jehož charakter se osvědčil, kdo obstál ve zkoušce, kdo má účast na božské povaze, bude mezi těmi, jež Kristus prohlásí za blahoslavené. *FE 194.1*

Bez Krista nic nemůžeme učiniti. Čisté zásady poctivosti, ctnosti a dobroty jsou vesměs od Boha. Svědomité plnění povinnosti, Kristova náklonnost, láska k duším, i ke své vlastní duši, poněvadž patříte Bohu a byli jste vykoupeni drahou krví Kristovou, učiní z vás dělníky Boží a obdaří vás přesvědčivou a přitažlivou mocí. Musíte mít úctu ke své vlastní víře, aby jste k ní mohli úspěšně vést jiné. Příkladem i poučením musíte prokazovat, že ctíte svoji víru a že mluvíte s úctou o svatých věcech. Nedopust'te nikdy, aby i jen jediný zlehčující a znevažující výraz přestoupil vaše rty, když citujeme Písmo. Berete-li do rukou Bibli, pamatujte, že jste na posvátné půdě. Provázejí vás andělé a kdyby vaše oči mohly prohlédnout, spatřili byste je. Nechť je vaše chování takové, abyste u každé duše, sniž se stýkáte, zanechali dojem, že vás obklopuje čisté a posvátné ovzduší. Jedno marné slovo, jeden znevažující úsměv může vychýlit rovnováhu duše nesprávným směrem. Hrozné jsou pak následky toho, když jste nebyli ve stálém spojení s Bohem. *FE 194.2*

Vystříhejte se všelikého zla. Vážné hříchy, třebaš mohou být považovány za bezvýznamné, ohrozí váš smysl pro morálku a přehluší vliv Ducha Svatého na vaše nitro. Povaha myšlenek zanechává na duši svůj vliv a všeliké nízké řeči pak poskvřňují mysl. Všelike zlo působí zhoubně na ty, kdo se jej dopouštějí. Bůh může odpustit a odpustí kajícímu hříšníku, ale duše – i když se jí dostalo odpuštění – zůstává narušena; síla povznášejícího myšlení, možná u nedotčené mysli, byla zničena. Po všechny časy ponese duše jizvy. Pročež hledejme onu víru, jež působí skrze lásku a očisťuje srdce, tak abychom mohli světu představovat povahu Kristovu. – RH Dec. 8, 1891 *FE 195.1*

26. Moudrostí svět Boha nepoznal

Boží pravda je nekonečná, schopná nezměrné expanse, a čím více o ní rozjímáme, tím více se nám projevují její slova. Pravda byla před námi otevřena a tak slova Pavlova Galatským lze použít i na nás. Praví: „*Ó nemoudří Galatští, kdo vás tak zmámil, abyste nebyli povolni pravdě, kterýmž očima Ježíš Kristus prvé byl vypsán, a mezi vámi ukřižován? Toto bych jen rád chtěl zvědět od vás, z skutků-li zákona Ducha jste přijali, čili ze slyšení víry? Tak nemoudří jste? Počavše Duchem, nyní tělem konáte? Tak mnoho trpěli jste nadarmo? A ještě nadarmo-li.*“ (Ga 3,1-4) FE 196.1

Kristus praví: „*Beze mne, nic nemůžete učiniti.*“ (J 15,5) Ti, kdo si předsevzali, že budou v díle pokračovat na svou vlastní pěst, zcela určitě zklamou. Vzdělání samo o sobě nedodá člověku způsobilosti pro místo v díle a neučiní jej schopným k tomu, aby se mu dostalo poznání o Bohu. Poslyšte, co k tomu říká Pavel: „*Nebo neposlal mne Kristus křtíti, ale evangelium kázati, ne v moudrosti řeči, aby nebyl vyprázdněn kříž Kristův. Nebo slovo kříže těm, kteříž hynou, bláznovstvím jest, ale nám, kteříž spasení dosahujeme, moc Boží jest. Nebo psáno jest: Zahladím moudrost moudrých, a opatrnost opatrných zavrhu. Kde jest moudrý? A kde učený? A kde chytrák tohoto světa? Zdaliž Bůh neobrátí moudrost tohoto světa v bláznovství? Nebo když v moudrosti Boží svět nepoznal skrze moudrost Boha, zalíbilo se Bohu skrze bláznivé kázání spasiti věřící*“ (1 K 1,17-21) FE 196.2

V průběhu staletí temna, v půlnoci pohanství, dovolil Bůh lidem, aby zkusili najít Boha svou moudrostí, a to ne aby prokázali svoji neschopnost pro jeho vlastní spokojenost, ale proto, aby lidé sami nahlédli, že o sobě nemohou dosáhnout poznání Boha a Ježíše Krista, jeho Syna, jinak než Jeho zjeveným Slovem skrze Ducha Svatého. Když Kristus přišel na svět, bylo to pokusně zjištěno, že svět skrze moudrost nepoznal Boha. I v církvi Bůh dovolil lidem, aby si ověřili svoji moudrost v této věci; když však pro lidskou slabost došlo ke krizi, Bůh mocně zasáhl, aby ochránil svůj lid. Když pak se církev dostala do úpadku, když přišlo pokušení a útisk na Jeho lid, významněji jej povznesl pozoruhodným vysvobozením. Když pak přišli mezi lid nevěrní učitelé, mělo to za následek oslabení a lid Boží jakoby ztrácel víru; Bůh však povstal, očistil svoji půdu, soudil a věrní byli zachráněni. FE 196.3

Jsou období, kdy mezi věřící pronikne odpadnutí, aby ze svého srdce vypouštějí zbožnost právě ti, kdo by měli udržovat krok se svým Božím vůdcem. Lid Boží se oddělil od pramene své síly, a mělo to za následek, že se projevila pýcha, marnivost, prostopášnost a okázalost. Modly jsou vně i uvnitř; Bůh však sesílá Utěšitele, jako napravovatelé hříchu, aby tak byl Jeho lid varován před odpadlictvím a pokárán za svůj krok zpátky. Jakmile dojdou vděčného uznání a ocenění vzácnější projevy jeho lásky, pomaže jej Hospodin balzámem útěchy a olejem radosti. FE 197.1

Až lidé dojdou k poznání, že jejich lidské propočty jsou marné, a až se přesvědčí, že jejich moudrost není nic jiného než bláznovství, pak se obrátí k Hospodinu, aby Ho hledali celým svým srdcem, a aby Ho našli. FE 197.2

Bylo mi ukázáno, že každý z našich sborů potřebuje mocné působení Ducha Božího. Tak rádi bychom ukázali lidem na golgotský kříž. Chtěli bychom, aby se podívali na Toho, jehož svými hříchy probodli. Chtěli bychom, aby popatřili na Spasitele světa, jak odpykává trest za jimi překročený Boží zákon. Rozsudek zní tak, že „*duše, kteráž hřeší, ta umře*“ (Ez 18,4). Na kříži však hříšník vidí jednorozeného Syna Otcova, jak místo něho umírá, a dává přestupníku život. Vše rozumné na zemi i na nebi je svoláno, aby hledělo, jakou lásku nám dal Otec, abychom mohli být zváni syny Božími. Každý hříšník může pohledět a žít. Nepohlížejte na golgotskou scénu nevšímavě a neuváženě. Je vůbec možno, aby andělé shlíželi na nás, kteří přijímáme lásku Boží a viděli, jak jsme chladní, neteční a bez dojetí, když celé nebe hledí v údivu na úžasné dílo spásy padlého světa a touží nahlédnout do tajemství golgotské lásky a utrpení? Andělé v údivu a s úžasem hledí na ty, jimž se dostalo tak mocného spasení a podivují se tomu, že je láska Boží neprobouzí a nevede k vyjádření libých projevů vděčnosti a úctě. Ale výsledek, který chce vidět celé nebe, není vidět u těch, kdo vyznávají, že jsou Kristovými následovníky. Jak ochotně a mile dovedeme promluvit o svých přáte-

lích a příbuzných a jak naproti tomu váhavě mluvíme o Tom, jehož láska je bezpříkladná zjevená v Kristově ukřižování za nás. FE 197.3

Láska našeho nebeského Otce, projevená obětováním Jeho jednorozenného syna, sama postačí, aby nadchla každou duši a aby oblomila každé tvrdé, nemilosrdné srdce k soucitu a něžnosti a přece vidí nebeské bytosti u těch, za něž Kristus zemřel, neporozumí pro jeho lásku, tvrdost srdce a nedostatek vděčnosti a oddanosti k Dárci všeho dobrého? Je možné, aby méně důležité záležitosti zaujaly celou sílu někoho a láska Boží nedošla žádné ozvěny? Má snad Slunce spravedlnosti svítit nadarmo? Vzhledem k tomu, co Bůh učinil, mohou snad být jeho nároky vůči vám menší? Máme srdce, jež mohou být dotčena, jež mohou být ovlivněna láskou Boží? Jsme ochotni být vyvolenými nádobami? Nespočívá na nás Boží oko a nenabídl nám Bůh, že nám sešle poselství světla? Nutně máme zapotřebí, aby nám bylo přispořeno víry. Musíme čekat, musíme bdít, musíme se modlit, musíme pracovat a prosit za to, aby Duch Svatý byl na nás vylit v takové hojnosti, abychom mohli být světlem světa. FE 198.1

Ježíš hleděl na svět padlý do hříchu s neskonalejší útrpností. Vzal na sebe lidskou podobu, aby mohl přijít s lidstvem do styku s povznést ho. Přišel, aby hledal a spasil to, co bylo zahynulo. Se-stoupil až do hlubin lidského utrpení a bídy, aby uchopil člověka tak, jak jej našel, jako bytost poskvrněnou zkažeností, poníženou špatností, zkaženou hříchem a spojenou se satanem v odpadnutí, a aby jej povznesl ke svému trůnu. Bylo však o něm psáno: „Nebude neochotný, ani přísný“ a On pokračoval v cestě odřikání a sebeobětování, dávaje nám příklad, abychom následovali šlépějí Jeho. Měli bychom pracovat, jak to činil Ježíš, oprostít se od vlastních radovánek, odvrátit se od satanových svodů, pohrdat pohodlím a nenávidět sobectví tak, abychom mohli hledat a zachránit co bylo zahynulo a přivést duše z temnot ke světlu, do sluneční záře Boží lásky. Případl nám úděl, abychom pokračovali dále a kázali evangelium každému stvoření. Ztraceným máme zvěstovat poselství, že Kristus může zbavit hříchů, může obnovit povahu, může přiodít duši pláštěm své spravedlnosti, může přivést hříšníka k Jeho spravedlivé mysli, poučit ho a učinit způsobilým dělníkem Božím. FE 199.1

Obrácená duše žije v Kristu. Její temno mizí a nové nebeské světlo svítí do její duše. „*Kdož vyučuje duše, jest moudrý.*“ (Př 11,30) „*Ale ti, kteříž jiné vyučují, stkvíti se budou jako blesk oblohy, a kteříž k spravedlnosti přivozují mnohé, jako hvězdy na věčné věky.*“ (Da 12,3) Co je učiněno ve spolupráci lidí s Bohem, je dílem, jež nikdy nezahyne, ale potrvá na věčné časy. Ten, kdo od Boha čerpá moudrost, kdo dorůstá v plnost postavy člověka v Kristu, bude stát před králi a před velkými muži světa a bude chválit Toho, který jej povolal ze tmy v předivné světlo své. Věda ani literatura nemohou dodat zatemněné mysli to světlo, jež může dát slavné poselství Syna Božího. Jenom Syn Boží může způsobit velké dílo osvětlení duše. Není divu, že Pavel volá: „*Neboť se nestydím za evangelium Kristovo; moc zajisté Boží jest ke spasení každému věřícímu.*“ (Ř 1,16) Kristovo evangelium se stává přirozené v nitru věřících a činí z nich živé epištoly, známé všem a čtené všemu. Tímto způsobem přechází Boží kvas do zástupů. Nebeské bytosti jsou s to postřehnout skutečné prvky velikosti v povaze; neboť jen dobrota je považována u Boha za úspěch. FE 199.2

„*Beze mne nic nemůžete učiniti*“ (J 15,5), praví Kristus. Naše víra, náš příklad musí být považován za posvátnější, než tomu bylo v minulosti. Slovo Boží je třeba studovat jako nikdy předtím; neboť ono je tím drahocenným darem, který musíme předložit lidem, aby se naučili cestě pokoje a dosáhli věčný život. Lidská moudrost, tak vysoko ceněná u lidí, upadá do bezvýznamnosti před moudrostí, jež ukazuje na cestu těch, které Pán vykoupil, aby po ní kráčeli. Jen Bible nám pomáhá rozeznat stezku života do široké cesty, vedoucí k ztracení a smrti. – RH Dec. 15, 1891 FE 200.1

27. Vztah vzdělání a díla Božího

„Však vy pravíte, že ještě čtyři měsíkové jsou, a žeň přijde. Aj, pravím vám: Pozdvihněte oči svých, a patřte na krajiny, žeť se již bělejí ke žni. Kdož pak žne, odplatu bere, a shromažďuje užitek k životu věčnému, aby i ten, kdož rozsívá, radoval se spolu, i do žně.“ (J 4,35.36) FE 201.1

Je velká nouze o pracovníky, kteří by šli do misijního díla a byli prodchnuti opravdovým duchem misionářů, a byli přitom připraveni šířit světlo pravdy uprostřed mravní temnoty světa. Nepřátelé Boží denně kladou úklady k potlačení pravdy a ke zotročení lidských duší. Snaží se zdůrazňovat falešnou sobotu a tím, že udržují lidstvo v omylu, prohlubují temnotu jež pokrývá zemi a velikou mrákotu, jež přikrývá národy. Mohou být v době, jak je tato, nečinnými ti, kdo znají pravdu a mají povolit silám temnoty, aby zvítězily? Neměli by snad ti, kdo věří v přítomnou pravdu, bdít a pracovat s energií odpovídající vyznání víry? Neměli by ti, kdo rozumí pravdě Boží, obětovat vše, aby získali duše pro Krista, aby je přivedli k poslušnosti zákona Božího. Den se připozdívá a nadchází noc, a je nezbytné pracovat dokud je den; přichází noc, kdy žádný nemůže dělati. V takové době, jako je tato, měli bychom mít na zřeteli toliko jeden cíl, totiž jak použít všech prostředků, jež nám dal Bůh k dispozici, abychom mohli rozsévat pravdu do lidských srdcí. Právě pro tento účel bylo slovo Boží sesláno na zem, aby mohlo ovládat život a proměňovat povahy. Je povinností každého křesťana, aby ze všech sil šířil známost pravdy. Kristus uložil svým učedníkům, aby šli po všem světě a kázali evangelium všem národům. FE 201.2

Máme-li před sebou velké dílo, šíření pravdy ve světě, měli bychom si my, kteří věříme v pravdu, uvědomovat potřebu důkladného vzdělání v praktických vědních oborech, obzvláště pak cítit potřebu vzdělání v pravdách Písma. Blud se nyní vynáší jako pravda, a je proto naší povinností velmi vážně zkoumat posvátné slovo, abychom věděli, co to je pravda a abychom objasnili důvody své víry. Budeme převedeni před vrchnost, abychom se zodpovídali ze své poslušnosti Božího zákona. Hospodin nás vybral ze světa, abychom byli svědky pravdy; a všudy v našich řadách by měli být mladí muži i ženy cvičeni pro užitečná i vlivná poslání. Mají výsadu stát se Božími misionáři; nemohou však zůstat pouhými začátečníky ve vzdělání a ve známosti Božího slova, a musí učinit zadost svatému dílu, k němuž jsou povoláni. Ve všech zemích je potřeba vzdělání našich pracovníků až bolestně zřejmá. Uvědomujeme si, že vzdělání není jen nutné k náležitému plnění povinnosti domácího života, ale je nutné k úspěchu ve všech odvětvích služby. FE 202.1

Přiblížíme-li se k potřebě vzdělání pro Boží dílo a pro úspěšné plnění různých životních odpovědností, jak bychom tu měli být vděční tomu, že se má co nejdříve otevřít v Melbourne škola, jež bude řízena horlivými věřícími v přítomnou pravdu. Za úspěch tohoto zařízení, jehož zisk půjde k dobru vám i vašim dětem, spojme se bratři i sestry, abychom v duchu spolupracovali s těmi, kdo přišli nést břímě tohoto díla. Z Ameriky k vám přišli v bázi a lásce Boží učitelé, aby vám – ne bez obětí – pomohli ve vašem úsilí povznést úroveň, na níž je pravda mezi lidmi. Přejí si vychovávat mládež, aby porozuměla slovu Božímu tak, aby vaše děti byly s to, objasňovat Písmo jiným. Na těch pak, kdo již byli osvíceni pravdou v těchto zemích, je pak, aby spolupracovali ve společném úsilí se svými americkými bratřími, věduce že v Kristu jsou odloženy stranou jakékoli rasové předsudky i nacionální hlediska, a že jsme všichni bratři, beroucími na sebe úkol šíření království Vykupitelova. Všichni jsme jedno v Kristu a měli bychom se v duchu spojit v úsilí vychovat a vyvíjet zástup mladých mužů a žen tak, aby byli důslednými a vyrovnanými křesťany, schopnými chápat a vykládat Písmo. Čistota, víra, horlivost a důslednost povahy těch, kdo jdou dál za Božím dílem, aby měly být tak zřejmé, aby i ostatní viděli jak úspěšně pracují a byli přivedeni k tomu, aby slavili Otce, který jest v nebesích. Bude-li naše vyznání víry podepřeno upřímnou zbožností, bude nástrojem dobra; tím budou totiž duše ovlivněny, aby přijaly podmínky spasení. Božím záměrem je, aby se Jeho milost veřejně projevovala u věřících tak, aby Kristu podobnou povahou jednotlivých členů se církev stala světlem světa. FE 202.2

Rodiče by měli vyvinout nejvyšší úsilí a vyslat své děti do školy, která bude co nejdříve otevřena v Melbourne; neboť skrze právě tento nástroj se může stát, že členové vaší vlastní rodiny se

stanou způsobilými stát se z Boží prozřetelnosti dělníky v Jeho díle. Mnoho míst se otvírá pro misiónáře v Austrálii, na Novém Zélandu a v tichomořských ostrovech. A nebude možné zajistit pracovníky z Ameriky, aby obsadili všechna tato místa. Pracovníci musí být vychováni zde tak, aby se mohli chopit práce a vyjít ven jako šířitelé světla pro temnotou pokrytá místa v těchto zemích. Není mnoho těch, kdo by mohli jít za vzděláním do Ameriky a i kdyby mohli, nemuselo by to být to nejlepší pro ně, nebo pro šíření díla. Hospodin chce mít v této zemi zřízeny školy pro výchovu pracovníků tak, aby daly výraznou povahu díla přítomné pravdy v těchto nových územích a aby vzbudily zájem i u nevěřících. Chtěl by, abyste vytvořili vzdělávací středisko ve své vlastní zemi, kde by naděšní studenti mohli být vzděláni v praktických předmětech a v biblické pravdě, aby byli připraveni na práci v těchto zemích k záchraně duší z vlády satana. Učitelé snad přijdou z Ameriky a setrvají, dokud nebude dílo dobře ustaveno, a tak se tímto způsobem utvoří nová páska spojení mezi Amerikou a Austrálií, Novým Zélandem a tichomořskými ostrovy. *FE 203.1*

V těchto zemích je mládež, kterou Bůh milostivě nadal duševními vlohami; aby však mohli konat dílo co nejlépe, je nutno jejich síly vhodně řídit. Měli by využít svého Bohem daného talentu pro dosažení vedoucích míst ve studiu, měli by se stát pracovníky, za ně by se nebylo třeba stydět, kteří umějí správně rozdělovat slovo pravdy a kteří jsou moudří ke spasení. Takový talent se musí rozvíjet a poněvadž škola bude v krátkosti zřízena zde, není určitě moudrým posílat žáky za značných nákladů do Ameriky. Dílo je třeba konat zde. Toto je misijní půda a každý jednotlivec, který je považován za vhodného pro vzdělání, jež mohou poskytnout naše americké školy, měl by dosáhnout vzdělání právě zde na půdě svého budoucího působiště. Ti, kdo jsou schopni, mohou být vycvičeni zde, aby mohli uplatnit své vědění v praxi co nejdříve a stát se tak nástroji v ruce Páně pro šíření světla a pravdy. *FE 204.1*

Ale ani kdyby vám nebyla uložena takováto odpovědnost, ani kdyby tu nebylo misijních území, přece jen by bylo nutné, aby se vaším dětem dostalo vzdělání. Nechť rodiče považují pro své děti za vhodný jakýkoli druh obchodu, nechť si přejí, aby byly průmyslníky, zemědělci, mechaniky, nebo aby se pustily do jiného odborného povolání, vždy se jim dostane velkých výhod z ukázněného vzdělání. Vaše děti by měly mít příležitost studovat ve škole Písmo. Musí být plně obeznámeny se všemi základy naší víry, aby samy od sebe pochopily Písmo. Pochopí-li biblické pravdy, budou lépe připraveny, aby nastoupily na důvěryhodná místa. Budou vyzbrojeny proti pokušením, jež budou o ně útočit zprava i zleva. Budou-li však plně poučeni a posvěceni, mohou být povoláni, jako tomu bylo u Daniele, aby nastoupili místa důležité odpovědnosti. Daniel byl věřícím dvořanem v Babylóně; bál se Boha, miloval a věřil v Něho; a pak v době pokušení a nebezpečí byl zachráněn Boží mocí. Čteme, že Bůh dal Danielovi moudrost a obdařil Ho vědomostmi. *FE 204.2*

Ti, jimž se dostane poznání vůle Boží a kdo budou zvěstovat Jeho slova, budou nalezeni věrni v jakémkoli důvěryhodném postavení, do něhož budou určeni. Pamatujte na rodičové, a svěťte své děti tam, kde budou vychovány v zásadách pravdy a tam, kde bude vyvinuto veškeré úsilí, aby se jim dostalo pomoci při udržování jejich posvěcení – pokud budou obráceni – a pokud takto nebudou obráceni, aby byly ovlivněny tak, že budou dětmi Božími a tak se stanou způsobilými jít dále, aby získali pro pravdu i jiné. *FE 205.1*

Nechť ti, kdo mají lásku k pravdě ve svých srdcích, uváží cenu duše, za kterou Kristus zemřel, a to ve světle, jež se odráží z golgotského kříže. Je mnoho těch, kdo cítí, že jimi hýbe Duch Boží a že je pudí vyjít do vinice Páně. Touží po tom, hledat a zachránit ztracené. Pro nedostatek vzdělání a výcviku nejsou však s to, pokročit dál v díle vzdělávání a zušlechtnění svých spolubližních. Ti, kdo učí jiné, musí se také sami dát poučit. Musí se naučit, jak zacházet s lidskou duší. Musí se stát Kristovými spolupracovníky a lépe využívat každé příležitosti k tomu, aby lidem vštěpovali poznání Pána. K tomu, aby se stali činiteli, působícími ve prospěch Boha v díle povznášejícím lidskou mysl od pozemského a smyslového k duchovnímu a nebeskému, musí být pracovníci vychováni a vycvičeni. Tím, že se budou sami učit, naučí se lépe chápat, jak cvičit jiné. Musí nabýt duševní kázně, při cvičení uplatnit svou Bohem danou schopnost, a upoutat se celým srdcem i myslí na úkol, získat poznání. S vyhlídkou na slávu Boží, musí dát do díla plnou svoji energii, aby se stali rozumově zdatnými, aby mohli předávat svoje poznání jiným. *FE 205.2*

Před námi je práce na velkém díle v těchto zemích; a láska ke Kristu, jakož i k duším, pro které zemřel, měla by nás vést k tomu, abychom vyvinuli takové úsilí, jaké je v našich silách, abychom hledali a zachraňovali, což bylo zahynulo Necht' se všichni postaví jako věrní vojáci Kristovi, aby pracovali pro bratry a s nimi tak, aby dílo bylo ve vašich rukách úspěchem. Necht' každý, kdo se přihlásil k tomuto velmi potřebnému podnikání, pamatuje, že škola je zřízena nejen pro prospěch nás a našich dětí; ale také, že známost pravdy může se šířit dál a že hynoucí duše mohou být zachráněny ve věčném království. Necht' se každý chopí tohoto díla s rozhodnutím neustat a nedat se odradit, a Hospodin pak mezi námi učiní divy. Jestliže nyní opomeneme vyvinout rozhodné úsilí k rozšíření a povznesení díla a jestliže se stáhneme zpět, protože věci nejsou řízeny podle toho, jak tomu sami rozumíme, zcela určitě nás Bůh pomine a vyvolí si jiné činitele, kteří se chopí Jeho díla Jeho způsobem a budou postupovat pod vedením Jeho Ducha. Ó, kéž by každý konal svoji povinnost tak, aby se naše úsilí mohlo sjednotit v zájmu pokroku Božího díla! *FE 206.1*

Boží oko spočívá na těchto zemích; zde Pán chce vztyčit svůj prapor a rozvinout svoji korouhev. Zde na této misijní půdě chce vidět, jak jsou duše získány pro Ježíše Krista. Přál by si, aby každý vyznavač křesťanství byl opravdovým misionářem, připraveným nastoupit do řady, konat svoji osobní práci na svém místě a všichni pak aby se spojili v systematickém úsilí. Přál by si, aby lidé zapomněli na své vlastní názory a předsudky, jež přinášejí jen zatemnění a pochybnosti do jejich duše a pustili se do díla pro ty, kdo jsou na pokraji záhuby. Přál by si, aby si uvědomili, že nikdo nežije sám pro sebe. Právě proto, že nebyla věnována pozornost nesobeckému úsilí pro jiné, došlo u mnohých k zakrnění a ochromení jejich náboženské zkušenosti. Někteří z těch, kdo zůstávají, mohli daleko víc pokročit v poznání o Bohu, kdyby nezůstali stát stranou svých bratří a kdyby se nevzdalovali od věřících, kteří nepracují podle jejich omezených názorů. Ó, kdyby tak tito opozdilci přestali myslet jen na sebe a zajímali se o spásu duší, zapomenuli by brzy na drobné roztržky a nemohlo by dál trvat jejich odcizení k ostatním bratřím. Kdyby tak – když se sejdou – nemluvili o věcech, proti nimž mají námitky, ale drželi na uzdě a hleděli vzývat Hospodina vroucí modlitbou, aby Jeho Svatý Duch sestoupil na ně, aby mohli snášet břímě za duše, za něž Kristus zemřel, zjistili by, že jejich temnota se rozptýlila, světlo s nadějí vchází do jejich duší. Ješitná sebeucta by zmizela a stali by se učelivými jako děti. Tvrdohlavost by se rozplynula v rozjímání o Boží lásce a jejich srdce by planula, dotčena jsouce žhavým uhlem oltáře. Zármutek by byl zapuzen a jeho místo by zaujala radost; neboť nekonečná láska a dobrota Boží by byly předmětem jejich svědectví. *FE 206.2*

Ty, kteří chtějí být vítězi je nutno oprostít od jejich vlastního já; jediná pak věc, která dokáže toto velké dílo, spočívá ve vytrvalém zájmu o spasení jiných. To neznamená, že byste měli obracet lidi k vašemu způsobu práce, nebo že byste je měli nutit ke stejnému hledisku, jaké máte sami; musíte však hledět, abyste předváděli pravdu takovou, jaká je v Ježíši a usilovali o to být požehnáním pro jiné; pak bude i Vám Bůh hojně žehnat. To, že jste konali, a že konáte něco pro rozšíření Božího království tím, že zachraňujete ubohé duše ze satanova jha bludu a pověry, potěší vás u srdce a rozšíří váš obzor a plány. Poněvadž ztotožňujete svůj zájem se zájmem Kristovým, zasvětíte Bohu své hřívný vliv i prostředků. Někteří z vás budou považovat za výsadu, že mohou opustit domov a usilovně pracovat na ostrovech, jakož i zachraňovat duše z poddanství hříchu a omylu. A jak budete získávat novou a hlubší zkušenost, naučíte se co značí modlit se v Duchu Svatém; a ti, kdo odpadli od Boha, budou znovu povoláni a bude se projevovat větší úzkost o to, aby se podle Ježíše naučili být tichými a pokornými, než aby poukazovali na chyby a omyly bratří; vírou přijímáte totiž Krista jako svého osobního Spasitele. Pak nebudete přicházet do shromáždění, abyste mluvili o svých pochybnostech a obavách. Budete mít něco lepšího, o čem byste hovořili; neboť vaše srdce budou rozšířena, jsouce naplněna Kristovým pokojem, jenž dává porozumění. Tuto zkušenost vám chce dát Pán poznat v této zemi. *FE 207.1*

Ovšem k tomu, abyste dosáhli této zkušenosti, je třeba podniknout rozhodné kroky. Metody a plány, podle nichž má být dílo konáno, musí být ve shodě s příkazy Páně, ne tedy ve shodě s názory jednotlivce, výsledky pak víc než vyváží vynaložené úsilí. Misijní snažení se stane všeobecnějším a příklad jednoho horlivého pracovníka, pracujícího ve správném směru, ovlivní ostatní a ti pak také půjdou dále kázat evangelium. Misijní duch přejde z domu na dům a bratří najdou něco zajímavější-

ho k rozmlouvám než své starosti. Budou mít zájem na tom, aby poukazovali na poklady pravdy, jež obsahuje Bible a budou zřízeny sbory, postaveny domy pro shromáždění a mnozí se budou utíkat k Boží pomoci. Bratři budou spojeni páskou lásky a uvědomí si svoji jednotu se zkušenými křesťany celého světa, poněvadž jedno jsou ve svých plánech i jedno ve svých zájmech. Pokrok dosažený ve-
doucími díla pocítí jak ti, kdo jsou v této zemi, tak ti, kdo jsou v jiných zemích; tito v cizích zemích objeví pak na úsilí v ústředí díla tím, že budou následovat našeho velkého Vůdce; a tak prostřednic-
tvím duší obrácených k pravdě, mocný proud chvály se ponese k Tomu, jenž sedí na trůně. FE 208.1

Misijní dílo v Austrálii a na Novém Zélandu je ještě v počátcích; stejné dílo musí však být dokonáno v Austrálii, Novém Zélandu, v Africe, Indii, Číně a na tichomořských ostrovech, jak bylo dokonáno na domácím území. Pod výstižným symbolem anděla letícího uprostřed nebes se představuje dílo dítek Božích. V tomto díle nebeská rada spolupracuje s lidskými nástroji, aby se rozšířilo poslední poselství obyvatelům světa. Ale plány a dílo lidské neдрží krok s Boží prozřetelností; neboť zatímco někteří v těchto zemích vyznávají, že věří pravdě, ale při tom svým vystupováním hlásají: „Nechceme Tvé cesty, ó Pane, chceme jít cestou vlastní“, je naopak mnoho takových, kteří prosí Pána, aby mohli poznat, co je pravda. V skrytosti nařikají a modlí se, aby mohli spatřit světlo Písma; a Bůh nebeský pak uložil svým andělům, aby spolupracovali s lidskými činiteli na provedení Jeho rozsáhlého záměru, aby totiž všichni, kdo touží po světle, mohli uzříti Boží prozřetelnost otevřela cestu; a jak budeme postupovat, zjistíme, že nebe nás předchází a rozšířilo pole naší působnosti nad možností dané našimi prostředky a naší způsobilostí. Veliká potřeba pole otevřeného před námi by měla být výzvou všem, jimž Bůh svěřil ať už prostředky nebo schopnosti, aby se odevzdali Bohu i se vším co mají. Je na nás, abychom byli tak oddanými služebníky, nejen svými prostředky, ale i milostí nám danou, abychom mohli přivést mnohé duše pod krev skropenou korouhev prince Emanuela. Záměry a cíle, jichž mají dosáhnout posvěcení misionáři, jsou velmi náročné. Pole misijní činnosti není omezeno ani třídou ani národností. Tím polem je svět a světlo pravdy má proniknout do všech temných míst země v kratší době, než v jaké to mnozí považují za možné. FE 208.2

Božím záměrem je, aby ve vaší zemi započaly působit nástroje, které by byly nápomocné velkému dílu osvícení světa. On chce použít vás i vaše děti, abyste sehráli svoji úlohu v tomto útočném boji proti mocnostem temnot, a vy jistě nezamítnete Boží požehnání, a nebudete lehkomy-
slně pohlížet na poskytnutou vám přednost. Jeho přáním je, abychom se pustili do boje, s sebou zá-
pasili o jeho slávu, nehledajíce prvenství, nezápasíce, abyste vynášeli sebe a potlačili jiné. Chce vás obdařit pravým misijním duchem, který pozdvihuje, pročišťuje a zušlechťuje vše, čeho se dotkne, a činí čistými, dobrými a ušlechtilými všechny, kdo dobrovolně přichází pod Jeho vliv; neboť každý nástroj, který spolupracuje s nebeskými bytostmi, bude obdařen mocí s výsosti a bude představite-
lem povahy Kristovy. Misijní duch nám umožňuje, abychom plněji ocenili slova modlitby Páně, když nám káže modlit se: „*Přijď království Tvé. Bud' vůle Tvá jako v nebi, tak i na zemi.*“ Misijní duch rozšiřuje naše myšlení a přivádí nás do spojení se všemi, kdo mají pochopení pro rozmáhající se vliv Ducha Svatého. FE 209.1

Bůh rozptýlí mraky, které obkličují duše v těchto zemích a spojí všechny naše bratry v Ježíši Kristu. Chce nás mít spojeny páskami křesťanského společenství, abychom byli naplněni láskou k duším, za něž Kristus zemřel. Kristus řekl: „*Totoť jest přikázání mé, abyste se milovali vespolek, jako já miloval jsem vás.*“ (J 15,12) Chce, abychom byli spojeni srdcem i plány, abychom vykonali velké dílo, jež nám bylo uloženo. Bratři by měli pracovat ruce k ruce a spojit své modlitby k trůnu milosti tak, aby pohnuly ramenem Všemohoucího. Nebe i země se tak těsně spojí k dílu a bude pak radost i veselí za účasti Božích andělů, až budou ztracené ovce nalezeny a navraceny. FE 210.1

Duch Svatý, který změkčuje lidská srdce, povede lidi, aby konali dílo Kristovo. Budou dbát příkazu: „*Prodávajte statky své, dávejte almužnu. Dělejte sobě pytlíky, kteříž nevětrejí, poklad, kte-
rýž nehyne v nebesích.*“ (L 12,33) Kristus za nás obětoval sebe a od Jeho následovníků se žádá, aby se obětovali Jemu, se svými hřivny prostředků a schopností. Co víc mohl Hospodin učinit pro člověka, než již učinil? A nemáme Mu odevzdat vše, co máme a čím jsme, provádějíce tím v praxi i sebe obětování a sebezapření? Budeme-li učedníky Kristovými, bude to zjevné skrze naši lásku k těm, za něž On zemřel. FE 210.2

Právě skrze ducha lásky, vám a všem, kteří věří v Boha bylo přineseno evangelium. Vyžaduje se na nás, nejen abychom oblibovali muže, jichž Bůh použil, nejen, abychom si přáli mít nyní takové muže, ale abychom svolili sami, aby nás Bůh použil jako své lidské nástroje. Byl to Jeho Duch, jenž inspiroval jejich úsilí a právě On může i dnes nadat své dělníky stejnou odvahou, horlivostí, vážností a oddaností. Byl to Ježíš, který dal těmto mužům milost, sílu, statečnost a vytrvalost a On je ochoten učinit totéž pro každého, kdo by chtěl být opravdovým misionářem. *FE 211.1*

Bůh započal svoje dílo v této zemi a církve se musí spojit s nebeskými bytostmi a projevovat svatou aktivitu a cvičit své síly tak, aby byly výkonnějšími při záchraně duší a oslavě Boha. My, kdo jsme spatřili světlo pravdy, jsme povoláni, abychom pomáhali v Jeho šíření, abychom burcovali širokou odpovědnost, za misijní dílo, jež má být provedeno v našich končinách; a je pak povinností každé duše spolupracovat s těmi, kdo chtějí toto šířit. Necht' každý zkusí táhnout za jeden provaz s Kristem. Svoje cesty skryjme v cestách Božích, tak aby zmizely všechny rozdíly, aby Kristova povaha byla ztělesňována v laskavosti, rozvaze, sebezapření, tichosti, pokoře a lásce. Necht' se všichni spojí v duchu, aby ze všech svých sil podporovali školu, jež bude nyní zřízena; neboť v rukou Božích to může být nástroj k výchově pracovníků, kteří by rozlévali světlo pravdy mezi lidem. Kdo se postaví na stranu Páně? Kdo nyní postřehne dílo, jež má být vykonáno, a kdo ho vykoná? – BEcho (Supplement) Sep. 1, 1892 *FE 211.2*

28. Potřebujeme vycvičené pracovníky

S opravdovým zájmem jsem si přečetla zprávu o nedávné zkušenosti br. Daniellse, který se na své cestě z Melbourne do Adelaide zastavil v městě Nhill, aby tam navštívil několik mladých lidí, kteří si objednávali v kanceláři Echo, naše noviny a knihy. Našel tam mladého muže, Dána, jménem Hansena, kterému se náhodou dostalo do rukou Echo ve veřejné čítárně a který se pak stal ze zájmu čtenářem těchto novin. Náměty o pravdě, kterou Echo ve svých sloupcích přinášelo, našly cestu k jeho srdci a tak začal o nich mluvit se svým přítelem v hotelu, kde sloužil. Také tento muž, pán Williams, projevil zájem a tak poslali objednávky na další publikace, když se mezitím stali řádnými předplatiteli novin. Bratr Daniells shledal, že dychtí po lepší znalosti pravdy. Na stole pána Williamsa byly „Úvahy o Danielovi a Zjevení“ jakož i několik jiných knih, vydaných našimi lidmi. Znali jen jednoho muže naší církve. Zakoupili od br. Daniellse tři výtisky „Cesty ke Kristu“, tak, aby měli každý jeden výtisk a jeden mohli dát kazateli. Bratr Daniells měl radost ze své návštěvy a jeho rozmluva s těmito hledači pravdy jej velmi povzbudila. *FE 212.1*

Tito lidé studovali pravdu z tištěných stránek i z Bible, a osvojili si všechny body učení, pokud jim mohli porozumět bez pomoci výkladu kazatele. Velké dílo je tiše v proudu, když rozšiřujeme své publikace; jak mnoho dobra se však mohlo vykonat, kdyby někteří z našich bratří a sester z Ameriky chtěli přijít sem do těchto krajů jako sadaři, farmáři nebo obchodníci a v bázni i lásce Boží se snažili získávat duše pro pravdu. Kdyby se takové rodiny zasvětily Bohu, pak by je použil jako své nástroje. Kazatelé mají své místo a svoji práci; jsou ale případy, kde kazatel nemůže zasáhnout, ale kde by mohla zasáhnout rodina, která by mohla lidi navštěvovat, poučovat o přítomné pravdě. Ve svých soukromých nebo obchodních stycích by mohli přijít do styku s těmi, k nimž nemá přístup kazatel a mohli by lidem otvírat poklady pravdy a předávat jim vědomosti o spasení. V tomto směru se misijní práci koná příliš málo; pole je rozsáhlé a mnozí pracovníci by mohli v tomto směru usilovně pracovat. Kdyby si ti, jimž se dostalo poznání pravdy uvědomili, jak je nutné, aby sami studovali Písmo, kdyby byli posílili tíhu odpovědnosti, jež na nich spočívá, jako věrní šafáři milosti Boží, byly by přinesli světlo mnohým, kdo sedí v temnotě a jaká to pak mohla být sklizeň duší pro Pána. Kdyby si každý uvědomil svoji odpovědnost Bohu za osobní vliv, nezůstal by nikdy zahálet, ale pěstoval by své schopnosti a cvičil by svoji sílu tak, aby mohl sloužit Tomu, který jej vykoupil svou vlastní krví. *FE 212.2*

Zvlášť mládež by si měla uvědomit, že musí cvičit svoji mysl a chopit se každé příležitosti, aby se stala rozumově zdatnou, aby mohla vykonat přijatelné služby Tomu, kdo za ni dal svůj draho-cenný život. Necht' se nikdo nedopouští té chyby, že by se považoval za tak dobře vychovaného, že by už nepotřeboval studovat v knihách, nebo v přírodě. Necht' každý zužitkuje příležitosti jimiž ho Pán obdařil, aby získal pokud možno vše ve zjevení nebo ve vědě. Měli bychom se naučit jak vhodně uplatnit síly, jež nám svěřil Pán. Jestliže má mladý člověk začínat na nejnižší příčce žebříku, neměli by se odradit, ale měl by stoupat příčel po příčeli, až uslyší hlas Kristův, který praví: Dítě mé pojď výše. „*To dobře, služebníče dobrý a věrný, nad málem byl jsi věrný, nad mnohem tebe ustanovím. Vědiž v radost pána svého.*“ (Mt 25,21) *FE 213.1*

Svoji povahu musíme srovnávat s neselhávajícím měřítkem Božího zákona. Abychom tak mohli činit, musíme zkoumat v Písmě a měřit to, co jsme postřehli, slovem Božím. Skrze Kristovu milost je možno dosáhnout nejvyšší povahové dokonalosti; neboť každá duše, jež se dostává do vlivu tvořivého působení Božího Ducha, může být proměněna v smýšlení i v srdci. K tomu, abyste pochopili své postavení, je nutné studovat Bibli a modlitebně bdít. Apoštol praví: „*Sami sebe zkoušejte, jste-li u víře; sami sebe ohledejte. Čili sami sebe neznáte, že Ježíš Kristus jest v vás? Leč jste snad zvržení.*“ (2 K 13,5) Nepřipusťte, aby nevědomí zůstali v nevědomosti. Nemohou zůstat v nevědomosti a setkat se s myslí Boží. Musí hledět ke kříži z Kalvárie a hodnotit duši podle hodnoty oběti, kterou učinila. Ježíš praví všem věřícím: „*Vy jste svědky mými.*“ „*Vy jste dělníky Božími.*“ Aby to byla pravda, jak vážně by měl každý usilovat, aby učil celé své síly ke využití příležitosti stát se účinným, aby mohl být „*v pracích nelenivý, duchem vroucí, Pánu sloužící.*“ *FE 214.1*

Každé hřivny, kterou dostali lidé, je třeba užívat tak, aby jejich hodnota vzrostla a každý pak úrok musí být odveden zpět Bohu. Máte-li vadu ve vystupování, v hlas nebo ve výchově, nemusíte v tomto stavu zůstat trvale. Musíte se vytrvale usilovat o dosažení vyššího stupně jak ve výchově, tak v náboženské zkušenosti, abychom se stali zvěstovateli radostné zvěsti. Jako služebníci velkého Krále byste si měli jednotlivě uvědomit, že máte závazek stále se vzdělávat pozorováním, studiem a obecenstvím s Pánem. Slovo Boží je s to učinit vás moudrými, vést vás dokonalými v Kristu. Požehnaný Spasitel byl neposkvřeným vzorem pro napodobení všemi svými následovníky. Je výsadou dítěte Božího porozumět duchovním věcem a být s to moudře řídit co bylo svěřeno jeho péči. Bůh nepřijímá výmluvu pro zmetkovou práci; a přece mnohé dílo tohoto druhu bylo Mu nabídnuto, a to těm, kdo pracují v Jeho díle, což On však nemůže přijmouti. FE 214.2

Mladí muži a ženy, snažili jste se jako ti, kdož jsou vykoupení za nezměrnou cenu prokázat se jako Boží dělníci, za něž by se nebylo proč stydět? Odevzdali jste Bohu drahocennou hřivnu svého hlasu a projevíli jste horlivé úsilí mluvit jasně, zřetelně a pohotově? Necht' je váš způsob vyjadřování sebe dokonalejší, můžete si opravit své chyby a zbavit se používání nosového tónu, nebo mluvení těžkopádným, nezřetelným způsobem. Bude-li vaše výslovnost jasná a zřetelná, velmi to zvětší vaši užitečnost. Proto neponechávejte ani jeden chybný návyk v řeči bez nápravy. Modlete se za tuto věc a spolupracujte s Duchem Svatým, který usiluje o vaše zdokonalení. Hospodin, který na počátku učinil člověka dokonalým, vám pomůže, abyste pěstovali své fyzické a duševní síly a učiní vás způsobilými, abyste snášeli břemena a odpovědnost v díle Božím. FE 215.1

Jsou dnes tisíce takových, kteří nejsou kvalifikováni pro kazatelské dílo, kdo nemohou převzít posvátné důvěry, a kdo jsou ztraceni pro dílo, proto že zanedbali rozhojnit hřivnu svěřenou jim Bohem a nepěstovali své duchovní i tělesné síly tak, aby mohli nastoupit důvěryhodná postavení v díle Božím. Jako jednotlivci jsme zde na zkoušku a Pán nás zkouší a ověřuje si naši věrnost k Němu. FE 215.2

Chtěl by nás použít jako činitele, kteří by tlumočili světlo Jeho slova světu. Zlepšíme-li světlo, dané nám Bohem, tím že je rozšíříme jiným, budeme mít více světla; neboť u něho platí: „*Milujícímu bude dáno, a bude více míti, od nemajícího pak i to, což má, bude odjato.*“ (Mt 25,29) Záleží na našem vlastním rozhodnutí, co učiníme se světlem, jež nám dal Pán. Můžeme v něm kráčet, nebo můžeme odmítnout následovat v šlépějích Kristových a tak uhasit své světlo. FE 215.3

Vezmeme-li zřetel na světlo, jež dal Bůh, musíme se s podivem ptát, že nejsou řady mladých mužů a žen, kteří by se dotazovali: „Co chceš, Pane, abych učinil?“ Nebezpečným omylem je představa, že kromě toho, že se mladý muž rozhodl stát se kazatelem, není třeba žádného zvláštního úsilí k tomu, aby se stal schopným pro dílo Boží. Necht' si je vaše poslání jakékoli, podstatné je, abyste své schopnosti umocňovali pilným studiem. Mladí muži i ženy by měli být povzbuzeni, aby si vážili nebem seslaného požehnání v podobě příležitosti stát se dobře vycvičeným a rozumově zdatným. Měli by umět využít výhody ze škol, zřízených pro šíření nejlepšího vědění. Je hříšné být netečným a nedbalým, jde-li o to získat vzdělání. Čas je krátký a proto, že Pán již brzy přijde, aby uzavřel scény pozemských dějin, je tím spíše nutno zužitkovat nynější možnosti a přednosti. FE 216.1

Mladí muži i ženy by se měli přihlásit do našich škol, prostředím to k získání moudrosti a bázně. Své schopnosti by měli zasvětit Bohu, stát se pilnými studenty Písma, aby byli chráněni před falešným učením a nedali se zavést omylem bezbožníků; pilným studiem Bible získáváme totiž poznání o tom, co je pravda. Při uplatňování pravdy, kterou již známe, osvíti nás více světla z Písma svatého. Poddáme-li se svou vůlí vůli Boží tak, jako skláníme svá srdce před Ním, začneme vážně toužit, abychom se stali Jeho služebníky, zachraňujícími ty, kdož hynou. Ti, kdo jsou vsutku Bohu oddáni, nenastoupí do díla puze touž pohnutkou, jež vede lidi k tomu, aby nastoupili určité světské zaměstnání, jen pro obživu, ale vstoupí do díla, aniž by připouštěli, aby je řídila nějaká světská úvaha a uvědomí si, že dílo Boží je svaté. FE 216.2

Svět musí být varován a žádná duše by se neměla spokojovat povrchní znalostí pravdy. Nevíte k jaké odpovědnosti můžete být povoláni. Nevíte, kam můžete být povoláni vydat svědectví o pravdě. Mnozí se budou muset dostavit k soudům; někteří budou muset předstoupit před Krále a učenci země aby zodpovídali za svoji víru. Ti, kdo jen povrchně chápou pravdu, nebudou s to jasně vyložit Písmo a uvést rozhodné důvody pro svoji víru. Budou zmateni a nebudou těmi dělníky za něž by se nebylo proč stydět. Necht' si nikdo nepředstavuje, že nemusí studovat, protože nebude kázat z

kazatelny. Nevíte, co bude Bůh od vás požadovat. Je politováníhodnou skutečností, že pokrok v této věci je brzděn nedostatkem vzdělaných pracovníků, kteří si osvojili způsobilost pro důvěryhodná postavení. Hospodin přijme tisíce, aby s úsilím pracovali na Jeho velké roli, je však ale mnoho těch, kdo opomenuli získat si způsobilost pro tuto práci. Každý však, kdo se odevzdal věci Kristově, kdo se nabídl jako voják do Boží armády, měl by se umístit tam, kde se mu dostane výcviku v pevné víře. Náboženství znamenalo mnohem méně pro vyznavače následující Krista; není totiž vůlí Boží, aby zůstal někdo nevědomým, když vědění a moudrost měli na dosah. FE 217.1

Jak málo je těch, kdo studovali způsob, jak zachraňovat duše. Jak málo je těch, kdo rozumí dílu, jež by mělo být vykonáno na výstavbě církve, na tlumočení světla těm, kdo sedí v temnu. A přece Bůh svěřil každému člověku určité dílo. Na svém spasení musíme pracovat s bázní a třesením, neboť Bůh působí v nás, chtění i skutečné činění podle dobré libé vůle své. V díle spasení dochází ke spolupráci lidských a božských činitelů. Mnoho se vykládá o nezdátosti lidského úsilí a přece Hospodin neučiní ničeho pro spasení duše bez spolupráce člověka. Slovo Boží je jasné a zřetelné v tomto bodě, a přece když tolik záleží na naší spolupráci s nebeskými činiteli, chovají se lidé tak, jako by si mohli dovolit odsunout stranou zájmy Boží a nechat čekat důležité pro věčnost až se jim zlíbí. Jednají tak, jako by mohli řídit duchovní věci podle toho, jak se jim to hodí a jako by mohli podřizovat zájmy věčné pozemským a časným věcem. Jak je však opovážlivé takto zacházet s tím, co je nanejvýš podstatné a čeho lze tak snadno pozbýt. FE 217.2

Kdo jsou ti, kdo by chtěli být moudrými pracovníky Božími? Apoštol praví: „*Boží jsme zajisté pomocníci, Boží roli, Boží vzdělání jste.*“ (1 K 3,9) Mohou ale lidé důvěřovat, že budou s to pod tlakem okolnosti nastoupit do nějakého důležitého postavení, když zanedbali vzdělat se a připravit pro toto dílo? Chtějí si snad představovat, že mohou být uhlazenými nástroji v rukou Božích pro spásu duší, pro něž zemřel Kristus, když opomenuli využít příležitosti, jež jim byly dány k dispozici, aby si osvojili způsobilost pro toto dílo, „*Není bojování naše proti tělu a krvi, ale proti knížectvu, proti mocnostem, proti věta pánům temností věku tohoto, proti duchovním zlostem vysoko. A protože vezměte celé odění Boží, abyste mohli odolat v den zlý, a všecko vykonajíc, státi.*“ (Ef 6,12.13) Každý by měl rozhojnit své vlohy a možnosti, aby mohl být dělníkem Božím. FE 218.1

Bůh ustavičně pracuje za nás, abychom mohli přijít zpět s hřivnou. Dál nám naše fyzické, duševní i mravní síly a budeme-li se vzdělávat tak, jak bychom měli, budeme s to se utkat s nadpřirozenými silami pekla a zvítězit nad nimi. Ježíš ukázal cestu života, zjevil světlo pravdy, dal nám Svatého Ducha a vybavil nás vším potřebným pro naši dokonalost. Tyto přednosti se však neberou na vědomí a přehlížíme své výsady a možnosti, a opomíjíme spolupracovat s nebeskými bytostmi a tak zanedbáváme stát se ušlechtilými a soudnými dělníky Božími. Těch, jimž se jejich vlastní cesta zdá být přitažlivější než cesta Páně, nelze použít v Jeho službách, protože by nesprávně představovali povahu Kristovu a zaváděli duše do bohubílé služby. FE 218.2

Ti, kdo pracují pro Pána, musí být zcela ukázněni, aby mohli stát jako věrné hlídky. Musí to být muži a ženy, kteří provedou Boží plán vzdělání těch, kdo přijdou pod jejich vliv. Musí se spojit se všemi činiteli, snažícími se naplnit Boží vůli, zaměřenou na spásu ztraceného světa. Kristus obětoval sebe sama, spravedlivý za nespravedlivé, zemřel na golgotském kříži a lidem svěřil dílo, doplnění veliké míry vykupitelské lásky; neboť člověk spolupracuje s Bohem v Jeho úsilí zachránit hynoucí. Ze zanedbávaných povinností církve vyčteme zpoždění v naplnění Božího záměru; nesplní-li však lidé své povinnosti, bylo by pro ně lépe, aby se vůbec nenarodili. Velké zlo bude důsledkem zanedbání spolupráce s Bohem; život věčný bude totiž ztracen. Náš úspěch – jako kandidátů nebes – bude záviset na vážnosti, s jakou splníme podmínky, za nichž se věčný život přiznává. Musí se nám dostat slova Božího a musíme je poslechnout, nesmíme být leniví, ani plout s proudem. Musíme být pilnými studenty Božího slova. Musíme se vycvičit a vychovat na dobré vojáky Kristovy. Musíme vést dílo vpřed a stát se spoludělníky Božími. – RH Feb. 14, 1893 FE 219.1

29. Učitelům a studentům

Učitelům a studentům v naší koleji v Battle Creek, jakož i ve všech našich výchovných ústavech. *FE 220*

V noci jsem obdržela poselství, abych je dala jak vám v Battle Creeku, tak všem našim školám. Stejně jako je podle Božího pořádku, že tělesné síly nutno cvičit tak jako duševní, tak by také fyzické cvičení svou povahou mělo být v plném souladu s naučením, jež dal Ježíš Kristus svým učedníkům. To, co je dáno světu, mělo by být patrné také v životech křesťanů, aby při výchově a vlastním výcviku nemusely nebeské bytosti zjišťovat v knihách, že učitelé a studenti jsou „spíše milovníky radosti než milovníky Boha“. Velký jejich počet teď dostává takový záznam. „Milovníci radostí spíše než milovníci Boha.“ To satan a jeho andělé kladou vaši duši osidla a on pak působí záměrně na učitelé i žáky, aby je přiměl pustit se do cvičení a zábav mocně vyčerpávajících chutě a vášně, jež nabudou převahy a velmi účinně vyvracejí vliv a působení Svatého Ducha na lidské srdce. *FE 220.1*

Co vám praví Duch Svatý? Jaká by byla jeho moc a jeho vliv na vaše srdce během Generální konference a během konferencí v jiných státech? Brali jste zřetel na sebe? Měli učitelé ve škole pocit, že se musí mít na pozoru? Když je Bůh určil za vychovatele mládeže, jsou také „správci stáda“. Nejsou ve škole na to, aby plánovali nácvik a hry k výchově zápasníků; nejsou tam proto, aby snižovali posvátné věci na úroveň běžných věcí. *FE 220.2*

Učitelům jsem přinesla varovné poselství. Všichni učitelé potřebují cvičení, potřebují změnu zaměstnání. Bůh chce, aby to bylo užitečné, praktická práce; vy jste se ale odvrátili od Božího plánu, abyste šli za výmysly lidskými a to ke škodě duševního života. Ani písmeno, ani tečka z takového výchovného vlivu vám nedá způsobilost utkat se s vážnými konflikty posledních dnů. Jakého druhu vzdělání se dostává našim učitelům a studentům? Určil snad Bůh a pomýšlel na takový druh cvičení pro vás, nebo byl zaveden podle lidských nápadů a lidských představ? Jak je připravena mysl na promýšlení a rozjímání, na vážné myšlenky a na vroucí, zkoušené modlitby, vycházející ze srdcí poddaných Svatému Duchu? „*Jakož se dalo za dnů Noé, tak bude i za dnů Syna člověka.*“ (Mt 17,26) „*Ale když viděl Hospodin, an se rozmnožuje zlost lidská na zemi, a že by všeliké myšlení srdce jejich nebylo než zlé po všecken čas.*“ (Gn 6,5) *FE 220.3*

Pán mi zjevil, že je nutné v Battle Creeku zřídit školu, jež by nebyla podle vzoru žádné existující školy. Měli bychom mít učitelé, kteří by vedli své duše k lásce i bázni Boží. Učitelé by měli poučovat o duchovních věcech a připravovat lidi tak, aby obstáli v těžké krizi, jež nadchází; došlo však k mnoha odchylkám od Božích záměrů. Zábavy víc překáží působení Ducha Svatého, než cokoli jiného, a Hospodin je rozhněván. *FE 221.1*

„*Umejte se, očistěte se, odvrzte zlost skutků vašich od očí mých, přestaňte zle činiti, (nepřestávejte však na tom a jděte dále za světlem světa); Učte se dobře činiti, hleďte soudu, pozdvihněte potlačeného, dopomozte k spravedlnosti sirotku, zastáňte vdovy. Podťež nu, a poukažme sobě, praví Hospodin: Budou-li hříchové vaši jako červc dvakrát barevný, jako sníh zbělejší; budou-li červení jako šarlat, jako vlna budou.*“ (Iz 1,16-18) *FE 221.2*

„*Jak tě nevěstkou učiněno to město věrné, plné soudu! Spravedlnost přebývala v něm, nyní pak vražedníci. Stříbro tvé obrátilo se v trůsky, víno tvé smíšeno s vodou. Knižata tvá zperná a tovaryši zlodějů, jeden každý z nich miluje dary, a dychtí po úplatcích; sirotku k spravedlnosti nedopomáhají, a pře vdovy před ně nepřichází.*“ (Iz 1,21-23) *FE 222.1*

„*Dome Jákobův, pojd'te, a chod'me ve světle Hospodinově.*“ „*Přestaňtež doufati v člověku, jehož dýchání v chrípích jeho jest. Nebo zač má jmín býti?*“ (Iz 2,5,22) „*Nedoufejtež v knížatech, v synech lidských, v nichž není vysobození. Vychází duch jejich, navracují se do země své, v tentýž den mizejí myšlení jejich. Blahoslavený ten, jehož spomocník jest Bůh silný Jákobův, jehož naděje jest v Hospodinu Bohu jeho.*“ (Ž 146,3-5) „*Lidé můj, kteříž tě vodí, svodí tě, a cestu stezek tvých ukrývají.*“ (Iz 3,12) *FE 222.2*

Jsem znepokojena za vás v Battle Creeku. Učitelé jsou velmi přesní v dozoru, hlásice a trestající ty studenty, kteří porušují pošetilá pravidla, ne ze zlého úmyslu, ale z nepozornosti, neboť to vzhledem k okolnostem není hřích, když se odchýlí od daných pravidel, jež by však neměla být neměnná; a přece se s provinivší osobou zachází, jako by těžce zhřešila. A proto bych chtěla, učitelé, abyste uvážili, kde stojíte, abyste se zabývali sami sebou a vyslovili soud nad sebou; nejen že jste porušili pravidla, ale že jste byli tvrdí, že jste byli natolik přísní na studenty; a nad tolika rozpor mezi vámi s Bohem. Nechodili jste přímo, leda že jste chromého odvrátili od cesty. Říkám „učitelé“, nevyslovují žádných jmen. Ponechávám to vašemu svědomí k úvaze. Hospodin, Bůh Izraelský působil mezi vámi znovu a znovu. Měli jste důkazy o vznešených kročejích Nejvyššího. Ale období velkého světla, jedinečných projevů Ducha a moci Boží je období velkého nebezpečí, jestliže se světlo nezužítkuje. Mějte na zřeteli Jeremiáše 17,5-10; 18,12-15. Neboť zcela určitě se vám dostane Božího pokárání. Světlo svítilo jasně a přímo nás osvětlovalo. Co pro vás toto světlo učinilo? Kristus, Nejvyšší Pastýř, vzhlíží na vás s nelibostí a ptá se: *„Kdež jest to stádo, kteréž dáno bylo, stádce ozdoby tvé?“* (Jr 13,20) *„Protož osvědčuji vám v dnešní den, že jsem čist od krve všech, nebo jsem neobmeškal zvěstovati vám všeliké rady Boží. Bud'tež tedy sebe pilní i všeho stáda, v němž Duch svatý ustanovil vás biskupy, abyste pásli církev Boží, kteréž sobě dobyl svou vlastní krví.“* (Sk 20,26-28) *„Páste stádo Boží, kteréž při vás jest, opatrujce je, ne bezděky, ale dobrovolně, ne pro mrzký zisk, ale ochotně.“* (1 Pt 5,2) FE 222.3

Ti učitelé, kteří nemají pokročilou náboženskou zkušenost, kteří se naučí denním úkolům ve škole Kristově tak, aby mohli být příkladem stádu, ale kteří přijímají svůj plat jako hlavní věc, nejsou způsobilí pro slavnostní, neobyčejně slavnostní postavení, jež zastávají. Neboť toto písmo se hodí pro všechny školy, zřízené podle toho, jak si je Bůh přál mít, podle řádu nebo příkladu škol proroků, škol, poskytujících vyšší druh vzdělání – nesměšujících trusky se stříbrem a víno s vodou – což představuje drahocenné zásady. Falešné nápady a nezdravé cvičení pokazí čisté a porušují to, co by trvale mělo být udrženo čistým a k čemu by měl svět, andělé i lidé vzhlížet jako k ustanovení Páně – ke školám, v nichž vzdělání k lásce a bázní Boží je na prvním místě. *„Totot' jest pak věčný život, aby poznali Tebe samého pravého Boha, a kteréhož jsi poslal, Ježíše Krista.“* (J 17,3) *„Ani jako panujice nad dědictvím Páně, ale příkladem jsouce stádu.“* (1 Pt 5,3) FE 223.1

Necht' se učitelé, kteří prohlašují, že jsou křesťany, denně učí ve škole Kristově jeho naučením. *„Vezměte jho mé na se, a uče se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete odpočívnutí dušem svým.“* (Mt 11,29) Ptám se vás, nese každý vychovatel ve škole jeho Kristovo, popřípadě zhotovuje vlastní jha, aby je dával na krk jiným, jha jež oni sami nechtějí nést, těžko, drsná a vyčerpávající; při tom také, když zaujímají sami velmi volný postoj vůči Bohu, hřešíce denně v menších i větších věcech, a když prokazují slovy, duchem i činy, že nejsou vhodným příkladem studentům a že si neuvědomují, jakoby byli v kázni pod vedením největšího Učitele, jehož kdy svět poznal? Je zapotřebí, aby došlo k vyššímu, posvátnějšímu vlivu ve škole v Battle Creeku, jakož i na jiné školy, jež z ní přejímají její působení. Zvyky a praxe školy v Battle Creeku jdou dál do všech církevních škol a tep srdce této školy prochází tělem věřících. FE 223.2

Není to podle řádu Božího, aby byly vydávány tisíce dolarů na rozšíření a přístavby a ústavů v Battle Creeku. Již nyní je tam toho mnoho. Vezměte tyto mimořádné prostředky a ustavte dílo v trpících částech jiných území, aby byla dána výrazná povaha. Řekla jsem vám co o tom praví slovo Boží. Jsou tu důvody, jež mnozí nepostihují a jež mi teď není možno s vámi rozebírat; pravím vám však ve jménu Páně, že se dopustíte omylu, budete-li přidávat budovu k budově; v Battle Creeku je totiž soustředěno příliš mnoho odpovědností na jedno místo. Kdyby tato odpovědnost byla rozdělena a lokalizována na jiná místa, bylo by to daleko lepší, než když je toho tak mnoho nahromaděno v Battle Creeku a jiná zanedbaná místa jsou oloupena o výsady, jimiž by je Bůh rád obdařil. FE 224.1

Je příliš mnoho pánů ve škole, kteří rádi vládnu nad Božím dědictvím. Je však mnohem méně Krista a příliš mnoho vlastního já. Ti, kdo jsou pod vedením Ducha Svatého, a pod vládou Kristovou, jsou příkladem stádu; a až přijde Nejvyšší Pastýř, obdrží neuvadlou korunu slávy. FE 224.2

„Podobně mládenci, buďte poddáni starším. A všichni poddanost jedni druhým ukazujte, pokorou vnitř se ozdobte. Bůh zajisté pyšným se protiví, ale pokorným dává milost. Pokořte se tedy pod mocnou ruku Boží, aby vás povýšil časem svým.“ (1 Pt 5,5.6) Veškeré vaše vyvyšování vyústí v při-

rozený výsledek a učiní vás v podstatě takovým, že s vámi Bůh nebude moci ani chvíli souhlasit. „*Beze me*“, praví Kristus, „*nic nemůžete učiniti*.“ (J 15,5) Pracujte a uče, pracujte podle Kristových směrnic a pak nebudete nikdy pracovat podle svých slabých schopností, ale dostane se vám spolupráce božské, spojené s lidskou způsobilostí, danou Bohem. „*Všelikou péči svou uvrhne na něj. Nebo On má péči o vás*.“ (Nehrajte fotbal a necvičte se zavrženíhodných hrách, nad nimiž by se měl každý křesťan červenat pokořením při dodatečné vzpomínce). „*Strážliví buďte, bděte; nebo protivník váš ďábel jako lev řvoucí obchází, hledaje, koho by sežral*.“ (1 Pt 5,7.8) Ano, je s vámi na hřišti a přihlíží vašim zábavám, chytá každou duši, jež není ve střehu, rozsévá svoje símě do mysli lidských a ovládá lidský rozum. Zamyslete se a uvažte v battle-creetské škole, jak na lidské srdce, povahu i zásady působí zábavy, jež se kopírují podle vzoru jiných škol. Postupujete neúchylně cestami pohanskými a neřídíte se příkladem Ježíše Krista. Satan je na školním hřišti; je při všech cvičeních v učebnách. Studenti, kteří se duševně mimořádně vzrušili, nejsou právě nejlépe připraveni na to, aby se jim dostalo poučení, rady, nebo pokárání, tak nutných pro ně v životě tomto i pro budoucí život nesmrtelný. FE 225.1

O Danielovi a jeho družích prohlašuje Písmo: „*Mládence pak ty čtyři obdařil Bůh povědomostí a rozumností ve všelikém literním umění a moudrostí; nad to Danielovi dal, aby rozuměl všelikému vidění a snům*“ (Da 1,17) Jak se připravujete na spolupráci s Bohem? „*Přiblížte se tedy Bohu, a přiblížit se k vám*.“ „*Zapřete se ďáblu, i uteče od vás*“ (Jk 4,8.7) Prozkoumejte pečlivě stravování+ není zdravé. Ty různé drobné chody podávané jako zákusek jsou škodlivé, místo aby byly prospěšné a zdravé, a tak podle světla, jehož se mi dostalo, musí dojít k rozhodné změně v přípravě jídla. Je zapotřebí zkušeného, důkladného kuchaře, který by připravil dostatek vydatných jídel hladovým studentům. Výchova, pokud jde o stolování, není správná, zdravá a dostačující, a je zapotřebí rozhodné reformy. Vždyť ti studenti jsou dědictvím Božím a do internátů je proto třeba zavést ty nejzdravější zásady stravování. Podávání jemných jídel, polévek a tekuté stravy, jakož i hojné podávání masa, není nejlepším prostředkem k tomu, jak vytvořit pevné svaly, zdravé zažívací ústrojí a jasnou mysl. Ó, jak pomalu se učíme. A ze všech zařízení na světě je škola tím nejdůležitějším. Zde je třeba prostudovat otázku stravy; nelze se řídit podle něčí chuti k jídlu, vkusu, záliby nebo představy; je pak třeba velké reformy; z dosavadního způsobu vaření vyplynou jako důsledek určité celoživotní škody. Ze všech důležitých míst v této škole, je prvním místo toho, kdo řídí přípravu jídel, jež mají být podána hladovým studentům; bude-li totiž zanedbána tato práce; nebude připravena na svou práci mysl, protože se žaludkem bylo zacházeno nerozumně a nemůže proto konat svoji činnost správně. Potřebujeme silnou mysl. Lidský intelekt musí nabýt na rozpětí, síly, bystrosti a pružnosti. Musí být namáhán, aby konal tvrdou práci, poněvadž jinak se stane slabým a nevýkonným. Na mozkové schopnosti se požaduje myslet co nejvážněji; musí být napínána tak, aby řešila nesnadné otázky a aby je zvládala, poněvadž jinak se snižuje síla i schopnost myšlení. Mysl musí vynalézat, pracovat a zápolit, aby dodala rozumu síly a tvrdosti; nejsou-li pak fyzické orgány udržovány v nejlepším zdravotním stavu vydatným a výživným jídlem, nedostane se ani mozku části výživy potřebné k tomu, aby pracoval. To pochopil Daniel, když se omezil na prostou, jednoduchou a výživnou stravu a když odmítal přepych královského stolu. Pamlsky, jež potřebují tolik času na přípravu, jsou většinou zdraví škodlivé. Tuhá strava vyžadující žvýkání, bude proto daleko lepší než kašovitá nebo tekutá strava. Setrvávám u toho déle, protože to je podstatné. Posílám svoje varování koleji v Battle Creeku, aby pak odtamtud se šířilo do všech našich škol. Přemýšlejte o těchto předmětech a dejte studentům vhodné vzdělání o přípravě zdravého, chutného a takového jídla, které by vyživovalo tělesnou soustavu. Nemají nyní a neměli ani v minulosti správný druh výcviku a vzdělání o nejzdravější stravě, jež by vytvářela zdravé tkáně a svaly a dodávala výživu mozku a sílu nervům. FE 225.2

Rozumovou činnost je nutno udržovat ve stavu bdělosti novou, vážnou a s opravdovostí konanou prací. Jak je toho možno dosáhnout? Síla Ducha Svatého musí pročistit myšlenky a zbavit duši poskvrnění. Poskvřňující návyky nejen že ponižují duši, ale snižují i intelekt. Paměť trpí, je-li položena na oltář, otupujících zvyků. „*Kdož rozsívá tělu svému, z těla žití bude porušení; ale kdož rozsívá Duchu, z Ducha žití bude život věčný*.“ (Ga 6,8) Až učitelé i ti, kdo se učí posvětit duši, tělo i ducha Bohu a pročistí myšlenky své poslušností zákonů Božích, trvale budou přijímat novou fy-

zickou i duševní sílu. Pak budou ze srdce toužit po Bohu a budou se vroucně modlit, aby se jim dostalo jasného poznání. Působení a dílo Ducha Svatého není pro ně k tomu – jak se mnozí domnívají – aby jej užívali, ale pro Ducha Svatého, aby užíval jich, aby utvářel, modeloval a posvěcoval jakoukoli moc. Dáváme-li své schopnosti pro smyslné účely, uvádí to do nepořádku síly mozku i nervů a i když se hlásíme k náboženství, nejsme a nebudeme činiteli, jichž by Bůh mohl použít; On totiž nelibě hledí na nečistá jednání, jež ničí životní nervovou energii. Hřích nečistoty snižuje fyzickou zdatnost a duševní schopnosti, takže jakékoli duchovní napomínání se stane za krátko únavným. Paměť je nestálá; a jak ohavnou oběť tu přinášíme Bohu! FE 227.1

Když pak hledíme na výjevy, jež máme před sebou, když posuzují školy zřízené na různých místech a vidím jak daleko zaostávají za prorockými školami, jsem velice zarmoucena. Fyzické cvičení Pán moudře upřednostnil. Denně by mělo být věnováno několik hodin užitečnému pracovnímu vzdělání, jež by pomohlo studentům naučit se povinností praktického života, což je podstatné pro veškerou mládež. Od toho se však upustilo a byly zavedeny zábavy, které poskytují pouhé cvičení, aniž by současně sloužily k nějakému zvláštnímu požehnání v konání dobrých a spravedlivých skutků, což je při výchově a výcviku podstatné. FE 228.1

Každý student potřebuje důkladné vzdělání v praktických povinnostech. Čas použitý na fyzické cvičení, která vedou krok za krokem k výstřelkům, k většímu vypětí při hrách a různých cvičeních, by měl být využit podle Kristových pokynů, a Boží požehnání by pak spočinulo na těch, kdo tak činí. Všichni by měli ze škol vycházet tak připraveni, aby si dovedli posloužit vědomostmi, jichž použití je v praktickém životě podstatné. Hledání mnohých výmyslů, jak užít Bohem daných schopností, abychom opravdu nedělali nic dobrého, ale co by bylo možno vzít s sebou do budoucího života, žádný záznam o dobrých skutečích, o skutečích milosrdenství, to vše bude zapsáno v nebeské knize jako „*zvážen jsi na váze, a nalezen jsi lehký*“ (Da 5,27) FE 228.2

Pilné studium je velmi důležité, a také pilná tvrdá práce. Hra není důležitá. Mezi studenty, kteří se oddávají zábavám, přerůstá to do takové přitažlivosti, že vliv pravdy na lidskou mysl a charakter je vyvrácen. Vyrovnanou mysl nedosáhneme tím, že se fyzické síly oddávají zábavám. Fyzická námaha účelně spojená s duševním úsilím, patří k praktickému životu, provází radostné vědomí toho, že připravuje a vychovává mysl i tělo k tomu, aby lépe konalo dílo, jež Bůh určil lidem konat různým způsobem. Čím lépe bude mládež chápat, jak konat povinnosti praktického života, tím bystřejší a zdravější bude den po dni její potěšení z toho, že je užitečnou jiným. FE 228.3

Mysl vychovaná k tomu, aby se těšila z fyzických úkolů denního života, tím roste pěstováním i výcvikem se stává ukázněnou a bohatě vyzbrojenou k užitečné službě, a získává současně poznání nezbytné k tomu, aby bylo pomocí a požehnáním jim samým i jiným. Necht' každý student rozváží a řekne: Studuji a pracuji pro věčnost. Mohu se naučit, jak být trpělivě pilnými a vytrvalými v současném úsilí fyzické i duševní námahy. Jakou sílu vkládáte do fotbalu a jiných svých všelijakých výmyslů podle pohanských způsobů – cvičení, jež nejsou k požehnání. Vynaložte ale tytéž síly na užitečnou práci, a nebude to pak příjemnější zápis, s nímž se setkáte ve velký den Páně? FE 229.1

Cokoli vykonáte za posvátného podnětu křesťanské povinnosti, poněvadž hospodaříte s hřívnou svěřenou na to, aby byla požehnáním vám i ostatním, poskytne vám to podstatné uspokojení; vše konáte totiž k slávě Boží. V Kristově životě nedovedu najít ani okamžik, který by věnoval hře a zábavě. Byl velkým Vychovatelem pro tento i budoucí život. Nebyla jsem s to najít příležitost, že by byl učil své učedníky, aby se oddávali zábavě v kopané nebo v rohování, aby se pouštěli do fyzických cvičení, nebo do divadelních představení; a přece byl Kristus našim vzorem ve všem. Kristus, Vykupitel světa, dal každému člověku jeho práci a uložil pracovat „*dokudž nepřijdu*“ (L 19,13). A konáme-li takto Jeho dílo, srdce se rozechřívá při takovém úsilí a všechny duševní síly se soustřeďují na dílo Boží. Je to vznešené a důležité dílo. Křesťanští učitelé a studenti se stávají již způsobilými být služebníky z Kristovy milosti, a být vždy opravdovými. FE 229.2

Vše, co mohou pro Krista vykonat, je, aby byli opravdovými a měli žhavou touhu prokázat svoji vděčnost Bohu co nejpečlivějším splněním všech závazků, jež jim byly uloženy, aby svou věrností Bohu odpovídali na převzácný dar jednorozeného syna Božího, aby skrze víru v Něho nezhylnuli, ale měli život věčný. FE 230.1

Je třeba, aby každý ve všech našich školách a ústavech byl jako Daniel v tak těsném spojení s Pramenem vší moudrosti, aby mu jeho modlitby umožňovaly dosáhnout nejvyšší úrovně v povinnostech v každém směru, aby byl s to dostat svým školským povinnostem nejen jako schopný učitel, ale také při kontrole nebeských andělů, věda, že vše vidící, nikdy nespící Boží zrak spočívá na něm. Daniel měl lásku a bázeň Boží a vzdělával a cvičil všechny své síly, aby odpovídal pokud možno milující péči Velkého Učitele, jsa si vědom své odpovědnosti Bohu. Čtyři hebrejští mládenci nepřipustili, aby sobecké pohnutky a láska k zábavám zaujaly místo ve vzácných chvílích tohoto života. Pracovali se srdečnou ochotou a s myšlenkou pohotovosti. To je nejvyšší úroveň, jaké kdy může křesťan dosáhnout. Bůh požaduje na každém křesťanském vzdělanci víc, než čeho se mu dostalo. Jsme „*divadlem tomuto světu, i andělům i lidem*“ (1 K 4,9). – SpTEd Oct., 1893 FE 230.2

30. Nejlepší vzdělání a jeho účel

Nejlepší vzdělání, jež lze dát dětem a mládeži, je to, jež těsně souvisí s budoucím, nesmrtelným životem. Tento druh vzdělání by měli dávat Bohu oddané rodiče, zasvěcení učitelé a církve, aby mladí lidé – až na ně přijde řada – stali se horlivými misionáři buď na domácím, nebo zahraničním úseku. Musí být opravdově vzděláni v biblické pravdě, aby se mohli stát oporami církve, bojovníky o pravdu, zakořeněnými a zakotvenými ve víře. Musí znát to, čemu věří a musí mít takové zkušenosti v božských věcech, aby se nikdy nedopustili zrady na svatém díle. *FE 231.1*

Mladí lidé by měli být vychováni slovem i příkladem, aby byli nástroji Božími, posly milosti, připravenými na každé dobré slovo a k dílu, že mají být požehnání hynoucím. Nutně potřebujeme vzdělávat schopnosti a vlohy našich mladých lidí, zasvětit službě Bohu a použít k Jeho dílu. Měli by tu být muži i ženy, způsobilí pro dílo ve sborech a pro výcvik mládeže ve zvláštním zaměření práce, aby duše byly přivedeny k setkání s Ježíšem. Námi zřízené školy by měly mít v patrnosti tento cíl a neměly by se řídit podle stejnojmenných škol zřízených jinými církvemi, nebo podle světských ústavů a kolejí. Musí mít daleko vyšší úroveň – takovou, v níž nevznikne, ani nebude trpěno žádné údobí nevěry. Studenti musí být vychováni v praktickém křesťanství, a Bible musí být považována za nejvyšší a nejdůležitější učebnici. *FE 231.2*

Velká je poptávka ve všech částech světa po křesťanských učitelích a zdravotních misionářích. Ve všech částech pracovního pole, jak doma, tak v cizině, jsou otevřené dveře pro ty, kdo mohou konat dobro pro tělo i pro duši, kdo mohou přinášet drahocenné světlo pravdy. Zanedbání, k němuž došlo v tomto směru v minulosti nesmí dál pokračovat. Veliké světlo osvítilo naši stezku v některých směrech více než v jiných a přece náš postup těchto směrech zůstal daleko pozadu za světlem, jehož se nám dostalo. Mnoho našich velmi slibných mladých mužů a žen nabídlo své nejlepší schopnosti u oltáře model a obětovali sebe samy knížeti zla. Ó, kéž by se mládež v našich školách, od prvního do posledního, odevzdala drahocennému působení Ducha Páně, kéž by poznala pokyny jeho prozřetelnosti a sloužila Bohu tak, aby poznala a konala jeho vůli! Tak by otevřela dveře svého srdce Ježíšovi. *FE 231.3*

Odevzdáme-li se do vůle Boží, sklízíme velkou výhodu, poněvadž když máme nějaké slabosti ve své povaze, a ty máme všichni, spojujeme se s Tím, kdo je tak mocný, že (nás) spasí. Naše nevědomost se spojí s nekonečnou moudrostí, naše slabost s vytrvalou mocí, a jako Jákob, můžeme se stát knížetem Božím. Spojení s Hospodinem, Bohem Izraelským, budeme mít shůry moc, která nám umožní, abychom zvítězili; a tím, že nám bude udělena božská láska, najdeme přístup k lidským srdcím. Až pak se pevně uchopíme trůnu Nekonečného a řekneme: „*Nepustím Tě, leč mi požehnáš.*“ (Gn 32,26) Je jisté, že nám požehná a učiní nás požehnáním; a to bude naším světlem, naší radostí, naším vítězstvím. Až mládež pochopí, co znamená mít přízeň a lásku Boží v srdci, začne si uvědomovat hodnotu krví vykoupených výsad, zasvětit své schopnosti Bohu a bude usilovat, se všech svých Bohem daných sil, aby obohatila své schopnosti pro použití ve službách Páně. *FE 232.1*

Jedinou jistotou pro naši mládež v tomto věku hříchu a zločinu je, aby měla živé spojení s Bohem. Musí se naučit, jak hledat Boha tak, aby byla naplněna Jeho Svatým Duchem, jakž i jednat tak, jako by si uvědomovala, že nebeští zástupové shlížejí na ni pozorně, připraveny poskytnout jí pomoc v nebezpečí a v čase potřeby. Mládež byla ohrožena proti pokušení napomenutími a poučením. Měla by být poučena, jaká povzbuzení se jí podávají ve slově Božím. Mělo by jí být ujasněno, jaké je nebezpečí v tom, když vkročí na stezky zla. Měla by být vychována, aby cítila prikázání Boží. Měla by být tak vychována aby uměla postavit proti zlu svoje rozhodnutí a určit si, že nevstoupí na stezku, na které by nemohla očekávat, že ji tam Ježíš provázet bude a že na ni bude spočívat Jeho požehnání. Měla by se naučit praktickému, dennímu náboženství, jež ji posvětit ve všech vztazích běžného života, doma, v zaměstnání, ve sboru a ve společnosti. Musí být vychována tak, aby si uvědomila, že je nebezpečné zahrávat si se svými výsadami, ale že Bůh od ní očekává, že bude pokorně a opravdově každý den hledat Jeho požehnání. Boží požehnání je drahocenný dar a je

třeba jej cenit tak, že se jej nevzdá za žádnou cenu. Boží požehnání obohacuje a to beze všeho trápení. *FE 232.2*

Jsem z hloubí srdce pohnuta, když čtu o odevzdání ušlechtilých sil satanovým službám. Ve vládních kruzích, na místech vysoce odpovědných, v úřadech, přichází na lidi různá pokušení, úplatkářství a trestné činy, zpronevěry; loupeže a vydírání jsou toho následkem. Hrozné bahno korupce vylévá pak na svět svůj jedovatý vliv, který kazí společnost. Na každém místě nastražil satan svoje léčky, aby mohl lapit muže vzdělané, s dobrými přirozenými sklony, schopné stát se dělníky Božími, společníky andělů, obyvateli nebes, aby je mohl připrahnout ke svému vozu jako otroky. A ačkoli je Kristus vykoupil z poddanství nepřítelova, odmítají být na svobodě a nechtějí se stát syny Božími, dědici Božími a spoludědici Kristovými na nesmrtelném dědictví. Žijí, jako kdyby země, peníze, postavení, domy a nemovitosti byly hlavními předměty jejich stvoření. Skrze laskavé milosrdenství Boží se jejich život prodloužil; není to však smutný pohled, vidět lidi tak vysoce schopné, jak žijí na tak nízké úrovni. *FE 233.1*

Výkupné bylo zapláceno a je tedy možné pro všechny, aby přišli k Bohu a aby poslušným životem dosáhli věčného života. Jak je pak smutné, že se lidé odvracejí od nesmrtelného dědictví a žijí, aby se zadost učinilo pýše, ješitnosti a okázalosti a že se podvolením satanově vládě ztrácí požehnání, jež mohli mít jak v tomto životě, tak v životě budoucím. Mohli vstoupit do nebeských příbytků a sdružit se na svobodné a stejné úrovni s Kristem a nebeskými anděly, jakož i s knížaty Božími; a přece – ač se to zdá neuvěřitelné – odvracejí se od nebeských zájmů. Stvořitel všech světů nabízí svoji lásku těm, kdo věří v jeho jednorozeného Syna jako osobního Spasitele, právě tak jako miluje svého Syna. Dokonce i zde, a právě nyní je nám propůjčena Jeho milost v tomto divu plném rozsahu. On poskytl lidem dar Světla a Majestát nebes a v Něm nám dal všechny poklady nebes. Ač nám mnoho přislubuje pro život budoucí, propůjčuje nám také knížecí dary pro tento život a poněvadž jsme poddanými Jeho milosti, přál by si, abychom se radovali ze všeho, co zušlechťuje, rozvíjí a povznáší náš charakter. Jeho úsudkem je učinit nás způsobilými pro nebeské příbytky. *FE 234.1*

Satan však zápasí o lidské duše, vrhá svůj pekelný stín napříč jejich cesty tak, aby se jim nedostalo světla. Nepřál by si, aby zachytili bytí i jen zákmit budoucí pocty, věčné slávy, připravené pro budoucí obyvatele nebes, nebo aby okusili něco z připraveného nebeského štěstí. Budou-li ale mysli předestřeny nebeské zájmy, aby inspirovaly naději, aby probudily touhu a aby povzbudily úsilí, jak se pak můžeme odvrátit od těchto vyhlídek, vyvolit si hřích a jeho odměnu, již je smrt? *FE 234.2*

Ti, kdo přijímají Krista, jako svého Spasitele, mají příslib života nynějšího i budoucího. Člověk nedluží nic ze svých schopností službě satanově; on patří cele nekonečnému a věčnému Bohu. I poslední učedník Kristův se může stát obyvatelem nebes, dědicem Božího nehynoucího dědictví. Ó, kéž by si každý vyvolil nebeský dar a stál se dědicem Božím tohoto zajištěného, ničím neohroženého dědictví věčného světa. Ó, nevolte sobě svět, ale vyberte si to lepší dědictví. Vytrvale a zmužile jděte cestou k cíli, k odměně svrchovaného povolání v Ježíši Kristu. K vůli Kristovi připusťte, aby účel vašeho vzdělání se utvářel na podkladě pohnutek vycházejících z lepšího světa. – *RH Nov. 21, 1893 FE 234.3*

31. Kristus jako učitel

Ve své prozřetelné, moudré radě zahaluje Hospodin duchovní pravdy do podobenství a symbolů. Podobenství často umožnilo dát jasnou a velmi výmluvnou výtku Jeho nepřátelům i žalobcům a oni pak nemohli najít v Jeho slovech žádné příčiny k tomu, aby jej odsoudili. V podobenstvích a přirovnáních nalez nejlepší způsob, jak sdělovat božskou pravdu. Jednoduchou řečí, používající příměrů a obrazů ze světa přírody, rozevíral duchovní pravdy před svými posluchači a vyjadřoval drahocenné pravdy, jež by sešly z mysli a stěží zanechaly nějakou stopu, kdyby nebyl svá slova navázal na scény ze života, ze zkušenosti nebo z přírody. Tím způsobem vzbuzoval jejich zájem, podněcoval zvědavost a když si zajistil plně jejich pozornost, rozhodně jim vstúpil do mysli svědectví o pravdě. Tak byl s to vyvolat v jejich srdci takový dojem, že když později jeho posluchači mohli spatřit věc, a ním On spojoval svoje naučení, připomínali si slova nebeského Učitele. *FE 236.1*

Učení Ježíšovo bylo zcela jiného řádu než učení vzdělaných písmáků. Prohlašovali, že jsou vykladači zákona, a to jak psaného, tak tradicí předávaného. Avšak formální tón jejich pouček jako by sám nasvědčoval, že v naukách svatých písem neviděli nic, co by mělo živoucí sílu. Nepředkládali nic nového, nepronášeli slov, jež by uspokojovala tužeb srdce. Nenabízeli pokrm hladovějícím ovčím a jehňatům. Jejich zvykem bylo zabývat se nejasnostmi zákona a výsledkem jejich uvažování byla taková spleť absurdností, že jej nemohli proniknout ani učení a že jej nemohl pochopit ani prostý lid. *FE 236.2*

Kristus přišel, aby světu odhalil božskou pravdu. Učil jako moc maje. Mluvil tak, jako člověk nikdy nemluvil. Nebylo zaváhání v jeho chování, ani stínu pochybnosti v Jeho výrociích. Mluvil tak, jako mluví ten, kdo plně rozumí tomu o čem mluví. Byl by mohl objasnit tajemství, do nichž toužili nahlédnout patriarchové a proroci a jež netrpělivě toužila pochopit lidská zvědavost. Když však lidé nedovedli rozeznat nejjednodušší, jasně zvěstované pravdy, jak by byli mohli pochopit tajemství, jež byla skryta oku smrtelníka? Kristus neváhal opakovat staré, dobře známé pravdy; vždyť byl původcem těchto pravd. Byl slávou chrámu. Pravdy, které sešly s očí, byly odloženy, nesprávně vykládány a které ztratily spojení se svým původním čistým umístěním, tyto pravdy On oddělil od bludu; a ukázal je jako drahocenné klenoty v jejich vlastním zářivém lesku, zasadil je opět do jejich vhodného rámce a poručil jim, aby pevně stály na věky. Jaká to byla práce! Byla takové povahy, že ji žádný člověk nemohl konečně pochopit nebo vykonat. Jen Boží ruka mohla se chopit pravdy, jež od svého spojení s omylem sloužila věci nepřítele Boha i člověka a jen ona mohla ji dát tam, kde by oslavovala Boha a byla spásou lidstva. Kristovým dílem bylo, dát světu pravdu a její původní svěžest a krásu. Představoval duchovní i nebeské, čerpal z přírody i ze zkušenosti. Dodal čerstvou mannu hladové duši a uvedl nové království, jež má být zřízeno mezi lidmi. *FE 236.3*

Židovští rabíni uváděli požadavky zákona jako únavný koloběh požadavků. Činili totéž co činí satan za našich dnů, – předkládali lidu zákon jako studený, ztrnulý kodex příkázání a tradic. Pověry pohřbily světlo, slávu, důstojnost a dalekosáhlé nároky zákona Božího. Prohlašovali, že mluví k lidu na místě Božím. Po Adamově provinění Hospodin již nemluvil přímo s člověkem; lidské plémě bylo svěřeno do rukou Kristových a všechna sdělení přicházela světu skrze Něho. Kristus to byl, kdo vyhlásil zákon na hoře Sinaji a On to byl, kdo znal obsah všech jeho poučení, slávu a vznešenost zákona nebes. Ve svém kázání na Hoře, Kristus vykládá zákon a snaží se vstúpit do mysli svých posluchačů, jak dalekosáhlé jsou nároky Hospodinových předpisů. Jeho poučky připadaly lidu jako nové zjevení; a učitelé zákona, písmáci a farizeové, stejně jako prostý lid, byli udiveni jeho učením. Kristova slova nebyla nová, přece jen však přicházela se silou zjevení; uváděla totiž pravdu v jejím správném světle a nikoli ve světle, ve kterém ji učitelé stavěli před lid. Nebral zřetel na tradice a příkázání lidské, ale otevíral oči jejich chápání, aby uzřely podivuhodné věci ze zákona Božího, jenž je základem Jeho trůnu od počátku světa; a pokud nebesa a země nepominou, po nepřetržitou dobu věčnosti, bude velkým měřítkem spravedlnosti, svatý, spravedlivý a dobrý. *FE 237.1*

Soustava židovského hospodářství byla evangeliem v přeneseném smyslu, byla uvedením křesťanství, jež se má rozvinout tak rychle, jak mysl lidu stačí pochopit duchovní světlo. Satan se

snaží vždy zatemnit pravdy jež jsou zjevné a zatímco Kristus chce otevřít mysl pro pochopení veškeré podstatné pravdy týkající se spásy padlého člověka. Až dodnes jsou některé rysy pravdy jen stěží viditelné, jsou některé vztahy, jimž se nerozumí, jakož i dalekosáhlé hlubiny v zákoně Božím, jež jsou nepochopeny. Nezměrná šíře, důstojnost a sláva jsou v zákoně, jako to učili Židé, aby vyzdvihli tradice a příkazy lidské. Před Kristem se lidé marně ptali: „*Co jest pravda?*“ (J 18,38) Temnota přikrývala zemi a mrákota národy. I Judea žila v temnu, ačkoli hlas Boží k ní mocně mluvil. Pravda Boží byla umlčena pověrou a tradicemi svých vyznavačů, a svár, žárlivost a předsudek rozdělovaly dítky Boží. Na to pak byl seslán Bohem Učitel, a to právě ten, kdo je Cesta, Pravda a Život. Ježíš přinášel čistou, bohatou pravdu nebes, aby svítila uprostřed mravní temnoty na zemi. Bůh pak pravil: „Bud' duchovní světlo“, a světlo slávy Boží se zjevilo ve tváři Ježíše Krista. FE 238.1

Kristus se projevil jako Spasitel lidstva Lidem nebylo možno nijak důvěřovat pokud jde o jejich vlastní práci, jejich vlastní spravedlnost, nebo pokud jde o ně samé; bylo však možno důvěřovat Beránku Božímu, jenž snímá hříchy světa. V něm se objevil obhájce současně i otec. Skrze něho bylo dáno pozvání: „*Pojďtež nu, a poukažme sobě, praví Hospodin: Budou-li hříchové vaši jako červec dvakrát barevný, jako sníh zbělejší; budou-li červení jako šarlat, jako vlna budou.*“ (Iz 1,18) Toto pozvání dochází nám a zní nám dnes. Nepřipust'me, aby pýcha, sebeúcta nebo ješitnost nás odvrátily od vyznání hříchů, abychom se mohli dovolat slibu: „*Kdo přikrývá přestoupení svá, nepovede se jemu šťastně; ale kdož je vyznává a opouští, milosrdenství dojde.*“ (Př 28,13) Ne-skrývejte ničeho před Bohem a neopomeňte vyznat se ze svých chyb bratřím, jestliže k nim mají nějaký vztah. „*Vyznávejte se pak jedni druhým z hříchů, a modlete se jedni za druhé, abyste uzdraveni byli.*“ (Jk 5,16) Mnohý hřích zůstává nevyznán a bude tváří v tvář vmeten v den posledního zúčtování; daleko lépe je podívat se na své hříchy nyní, vyznat se z nich a odložit je, dokud smírná oběť mluví za nás. Neošklivte si poučit se o vůli Boží v této věci. Zdraví vaší duše, jednota bratří bude možná odviset od toho, jakým způsobem budete v těchto věcech pokračovat. Pokořte se proto, pod mocnou ruku Boží, aby vás mohl svým časem Bůh povýšit, a to tak, že „dáte všechnu svoji lásku Jemu: On totiž miluje vás.“ FE 239.1

Je politováníhodnou skutečností, že chybující srdce nerado snáší kritiku a nerado se pokořuje vyznáním z hříchu. Někteří nahlédnou své chyby, ale poněvadž se domnívají, že by vyznání jim ubralo na důstojnosti, omlouvají svoji nesprávnost a chrání se před kázní, jež by vyznání vneslo do jejich duše. Pomyšlení na zřejmý omyl jim zůstane a bude ztrpčovat jejich radosti i překážet jejich pohybu; neboť ti, kdo sejdou s cesty vyznání, přestanou být věrnými příklady lidu. Vidí chyby jiných; jak ale mohou mít odvahu dávat radu: „*Vyznávejte se jedni druhým z hříchů, a modlete se jedni za druhé, abyste uzdraveni byli.*“ (Jk 5,16) když sami opomenuli jednat podle této poučky ve svém vlastním životě? Kolik se toho naučí duchovní nebo lid o pravdě, když ji staví stranou, nebo je-li možné zapomínají, a to jen proto, že není příjemná; protože nelichotí jejich pýše, ale kára je a bolí? Duchovní i lid, mají-li být zachráněni, musí být zachraňováni, musí být zachraňováni den po dni, hodinu po hodině. Musí hladovět a žíznit po spravedlnosti Kristově, po osvětlení Duchem svatým. Členové církve – na zodpovědných místech – musí být křtěni Duchem Božím, poněvadž jinak nebudou způsobili pro místa, jež přijímají. FE 239.2

Člověk může znát Písmo tak dobře, že své protivníky bude překonávat ve veřejné rozpravě, a přece nemusí být moudrým ke spasení. Nebude-li mít v duši touhu po Bohu, nebude-li ve svém srdci pátrat s rozžatou svící z obavy, že by se tam mohla skrývat nějaká nesprávnost; nebude-li ovládán touhou po uskutečnění touhy Kristovy modlitby, aby jeho učedníci jedno byli, tak jako On jedno je s Otcem, aby svět uvěřil, že Ježíš je Kristus, – marně se pak bude lichotit, že je křesťanem. Jeho vědění, počaté v ctižádosti, je poháněno kupředu pýchou; jeho duše je však zbavena božské lásky, ušlechtilosti a pokory Kristovy. S Božího hlediska není moudrým člověkem. Snad je natolik moudrý, aby překonal protivníka; avšak moudrým ke spasení nelze být bez působení Ducha Svatého. A „*ovoce pak Ducha jesti: Lásky, radost, pokoj, tichost, dobrotivost, dobrota, věrnost, krotkost, středmost*“ (Ga 5,22). Ani talent, ani výmluvnost, ani prospěchářské studium Písma nevytvoří lásku k Bohu, ani shodu s Kristovou podobou. Nic jiného nemůže obnovit lidská srdce a povahu, než sama božská moc, jež může také naplnit duši láskou ke Kristu, jež se bude vždy projevovat v lásce k těm, za něž On zemřel. – RH Nov. 28, 1893 FE 240.1

32. Nejpodstatnější vzdělání evangelijních pracovníků

Mnoha křesťanským pracovníkům se nedostalo kolejního vzdělání, protože si ho nemohli opatřit; Bůh však osvědčil, že si je vyvolil. Uložil jim, aby šli a pracovali na Jeho vinici. Učinil je vskutku svými spolupracovníky. Jsou učenliví; mají pocit závislosti na Bohu a Duch Svatý je s nimi, aby jim pomáhal v jejich slabosti. Jejich mysl povzbudí a posílí, usměrní jejich myšlenky a bude jim nápomocen při zvěstování pravdy. Když pak takový pracovník stojí před lidem a rozsévá slovo života, je slyšet v jeho hlase ozvěnu hlasu Kristova. *FE 242.1*

Je zřejmé, že chodí s Bohem; že přebývá s Ježíšem a učil se od Něho. Přinesl pravdu do nejvnitřnější svatyně duše; pro něho je to živá skutečnost a pravdu zvěstuje v Duchu a moci. Lid slyší radostný hlas. Bůh promlouvá k jejich srdcím skrze člověka posvěceného Jeho službě. Když pracovník vyvyšuje Krista v moci Ducha, stává se vskutku výmluvným. Je vážný a upřímný, a je milován těmi, pro něž usilovně pracuje. *FE 242.2*

Jakým by to byl hříchem pro toho, kdo poslouchá takového člověka, aby jej jen kritizoval, všiml si jeho špatné mluvnice nebo nesprávné výslovnosti a vynášel tyto omyly, aby jej zesměšnil. Farizeové povýšenecky hleděli na Krista; Kritizovali jednoduchost Jeho řeči, jež byla tak prostá, že děti, staří i prostí lidé mu rádi naslouchali a byli okouzleni Jeho sovy. Také saduceové se Mu vysmívali, poněvadž Jeho proslovy byly zcela nepodobné tomu, co mluvili jejich představitelé a zákoníci. Tito židovští učitelé mluvili monotónně, takže nejprostší a nejdražší výroky Písma se staly nezajímavými a nesrozumitelnými, pohřbeny jsouce pod takovou spoustou tradice a učených pouček, že když rabín domluvil, věděli toho lidé o smyslu Písma méně než předtím, než začali poslouchat. Bylo mnoho duší, jež hladověly po chlebu života a Ježíš je nakrmil čistou, prostou pravdou. Ve svém učení načrtával obrazy podle věcí z přírody a z běžných životních situací, s nimiž byli obeznámeni. Tak se jim pravda stala živou skutečností; výjevy z přírody a záležitosti denního života jim znovu připomínaly Spasitelova drahocenná naučení. Způsob, jakým Kristus učil, byl právě takový, jak si jej přeje od svých služebníků. *FE 242.3*

Řečník, jenž nemá důkladné vzdělání, se nad někdy dopustí mluvnických chyb, nebo pochybí ve výslovnosti; nepoužívá snad vždy nejvýmluvnějších výrazů nebo nejkrásnějších přirovnání; jestliže však ale sám jedl z chleba života, jestliže pil ze studnice života, může sytit hladové duše a může dát vody živé těm, kdo žízní. Jeho poklesky budou odpuštěny a zapomenuty. Jeho posluchači se neunaví a neznechutí, ale budou Bohu děkovat za poselství milosti, jež jim bylo sesláno skrze Jeho služebníka. *FE 243.1*

Jestliže se dělník plně zasvětil Bohu a je pilným v modlitbách za sílu a moudrost nebeskou, stane se milost Kristova jeho učitelkou, on pak překoná i velké poklesky a stane se ještě rozumnějším ve věcech Božích. Necht' si však podle toho nikdo neosvojuje právo být netečným, mařit čas i příležitosti, a zanedbávat výcvik, má-li být užitečným služebníkem. Hospodina nikterak neteší ti, kdo mají příležitost získat vědomostí, kdo ale přitom zanedbávají využití příležitosti, jež jim byly poskytnuty, aby se stali inteligentními, dobře kvalifikovanými dělníky, dělníky, za něž by se On nestyděl. *FE 243.2*

Nad jiné lidi na zemi člověk, jehož mysl je osvícena tím, že se slovo Boží otevřelo jeho chápání, musí si uvědomit, že musí vynaložit větší péči na pročítání slova Božího a na pilné studium věd, poněvadž jeho naděje a jeho povolání je větší než kterékoli jiné. Čím úžeji je spjat člověk s Pramenem všeho poznání a vši moudrosti, tím déle může rozumově a duchovně pokročit ve svém vztahu k Bohu. Poznat Boha je podstatou vzdělání a toto poznání necht' každý opravdový pracovník učiní předmětem svého studia. – CE 1833 *FE 243.3*

33. Studenti si rozhodují o svém osudu

Nechť si studenti zapamatují, že je to velmi vážná věc jak utvářet charakter, aby obstály zkoušku posledního soudu. Vy sami jste odpovědní za charakter. Vy sami rozhodujete o svém věčném osudu. Je zapotřebí rozjímat o takových charakterech, jež si zasluhují napodobení. Odvolávám se na Josefa v Egyptě a na Daniela v Babylóně. Tito mladí muži byli zkoušeni a prozkoumání; a poněvadž pevně stáli na svém, stali se zástupci lidu a vzory bezúhonnosti. Chtěla bych říci mládeži v našich ústavech: Ať se hlásíte k víře či nikoli, nyní žijete ve zkušební době a na nikoho z vás druhá zkouška nečeká. Toto je jediná příležitost, kterou máte, abyste obstáli při průzkumu a zkoušce víry. *FE 245.1*

S Nejoprávnějším zájmem sledují Boží andělé v nebesích, jak se rozvíjí charakter; a podle záznamů v nebeské knize se váží skutky a měří mravní hodnota. Každodenně se překládá Bohu záznam o vašem životě, takový jaký je, buď cenný, či bezcenný. Chybí-li vám opravdová vznešenost a ušlechtilost duše, nemůže vám nikdo nahradit potřebný charakter. Jediná cesta, jak dosáhnout té úrovně morálních hodnot, podle nichž jste hodnoceni, je ta, že se spolehnete na Krista a že s Ním budete spolupracovat v pevném, vážném a rozhodném úsilí. *FE 245.2*

Ti, kdo tak učiní, nepřinesou si do práce ducha lehkovážnosti, nebo frivolnosti, nebo ducha lásky k zábavám. Budou za to – ne bez značných nákladů – uznali ke svým rodičům, nebo k sobě samým. Vždyť přišli do školy, aby se jim dostalo hlubšího poznání ve vědních oborech a úplnějšího pochopení jak Starého, tak Nového zákona. Chtěla bych se na vás obrátit jako na lidi uvažující, jako na ty, kdo rozumně chápou svoje výsady i povinnosti. Nebylo by nejlepší, abyste spolupracovali se svými učiteli, abyste dosáhli opravdu nejvyšší úrovně, již je vám možno dosáhnout? Čas je pro vás cennější než zlato a vy byste měli využít každého drahocenného okamžiku. Měli byste vzít v úvahu, jaký bude váš vliv na jiné. Bude-li některý žák netečný a bude projevovat nadměrný zájem o zábavy, měl by se sám dát ovládat zásadou, nechce-li se stát činným nástrojem satanovým, aby vyvrátil svým nesprávným působením dílo, jež se pokoušejí konat učitelé a mařit to, čeho chce Pán dosáhnout prostřednictvím lidí. Může mařit Boží záměr a nepřijmout Krista a zanedbat stát se synem Božím. *FE 245.3*

Učitelé a žáci mají vzájemné závazky. Učitelé by měli vyvíjet účinné úsilí, aby jejich vlastní srdce bylo milosti Kristovou posvěceno, a aby mohli pilně pracovat podle Kristových směrnic na spasení svých žáků. Naopak zase studenti by neměli postupovat ve své činnosti tak, aby to bylo pro jejich učitele nepříjemné a bolestné a aby je to přivádělo do pokušení, jemuž je těžko odolat. Žáci by neměli svým nesprávným postupem a jednáním snižovat vysokou úroveň a dobrou pověst školy a zavdávat tak příčinu k poznámkám věřících i nevěřících, že školy adventistů sedmého dne – ačkoliv byly záměrně zřízeny k tomu, aby poskytovaly nejlepší vzdělání svým žákům – nejsou o nic lepší, než obyčejné školy kdekoli na světě. Takovou náplň a takovou pověst by naše školy neměly mít podle Božího přání; a ti, kdo propůjčili vliv, jež jim Bůh svěřil k tomu, aby se dostalo škole takového rázu, nebo takové pověsti, zaměřili je nesprávně. Ti, kdo projevili nevážnost pravidlům a kdo chtěli podkopat autoritu, ať jsou to věřící nebo nevěřící, jsou zapsáni v nebeských knihách jako ti, k nimž nemůže být důvěra jako ke členům královské rodiny, dětem nebeského Krále. Učitelé, kteří nesou břímě díla tak jak je mají nést, budou mít dost odpovědnosti, starostí a námahy i bez dalšího břímě vaší neposlušnosti. Budou si vážit jakékoli úsilí se strany studentů ke spolupráci ve své činnosti. *FE 246.1*

Nedbalý a neukázněný student, který nepěstuje sebeúctu, který není dobré nálady a nepokouší se pracovat co nejlépe, působí sám sobě velké přikopání. Určuje si, jaké má být ladění jeho povahy a svádí jiné, aby se odklonili od pravdy a přímosti, a to i takové, kteří by dokázali být opravdovými a ušlechtilými, kdyby nebylo jejich škodlivého působení. Takový student, jenž má pocit odpovědnosti za to, že bude věrně pomáhat svým učitelům, pomůže více sobě, než jiným. Nebesa se souhlasem shlížejí dolů na studenty, kteří usilují jednat správně a mají pevně v úmyslu být Bohu věrnými. Dostane se jim pomoci od Pána. O Danielovi a jeho družích, kteří stáli jako skála pevně při pravdě,

je psáno: „*Mládence pak ty čtyři obdařil Bůh povědomostí a rozumností ve všelikém literním umění a moudrostí;... a ve všelikém slovu moudrosti a rozumnosti, na kteréž se jich doptával král, našel je desetkrát zběhlejší nade všechny mudrce a hvězdáře, kteříž byli ve všem království jeho.*“ (Da 1,17.20) FE 247.1

Nemáte-li v úmyslu vyměnit možnosti a přednosti, proč návštěvou školy utrácíte peníze, na které museli vaši rodičové tak těžce pracovat, aby je vydělali? Poslali vás z domova s velkými nadějemi, že se vzděláte a že budete mít prospěch ze svého pobytu v koleji. Za vámi posílali dopisy a modlitby, a každou řádku, kterou jste jim vy napsali, počítali s dychtivostí. Děkovali Bohu za každý údaj, že budete mít úspěch ve svém křesťanském životě a plakali radostí při zmínkách o vašich pokrocích ve vědění i duchovních předmětech. Chtěla bych vás zapřísahat, abyste se nedopouštěli ničeho pochybného. Uvažte, v jakém světle by vaši rodičové spatřovali vaše počínání a chraňte se dopustit něčeho, co by jim do polštářů nasadilo trní. Nebudte nerozumní, nerozvášní a bezuzdní. Vaše počínání nekončí u vás samých; jeho odlesk dodává vážnosti, nebo znevažuje školu, podle toho zda je počínání dobrým či špatným. Dopouštíte-li se špatnosti, zarmucujete Ježíše Krista, jenž vás vykoupil za cenu své vlastní krve, ubližujete duši svého vedoucího, zraňujete srdce svých učitelů, škodíte a ničíte svou vlastní duši. Děláte kaňku na svém vysvědčení, za něž se budete stydět. Vyplatí se to: Vždy je nejlépe a bezpečné postupovat správně, poněvadž to je správné. Nebudete teď o tom vážně přemýšlet? Správná úvaha je základem správné činnosti. Rozhodněte se vyhovět očekávání, jež vaši rodičové do vás skládají, že budete poctivě usilovat, abyste vynikli, že budete hledět na to, aby peníze vydané za vás, nebyl vydány marně, nebo nebyly zneužity. Projevte rozhodné úsilí, abyste spolupracovali se snažením, jež vynakládají rodičové i učitelé, jakož i k tomu, abyste dosáhli vysoké úrovně poznání i charakteru. Buďte rozhodni nezklamat ty, kdo vás milují tak, že vám důvěřují. Je možné jednat správně a Ježíš vám k tomu pomůže. Budete-li hledět tak činit, protože to je správné. FE 247.2

Ti, kdo mají o vás zájem, žijí v naději, že se stanete užitečnými, mravními a neochvějně poctivými. Pro mládež, jež přišla k Nového Zélandu do Ameriky, bylo dáno mnoho v sázku a já bych chtěla říci těmto studentům: Postavte si cíl vysoko a pak krok za krokem stoupejte, abyste dosáhli úrovně, i kdyby to mělo být s bolestným úsilím, ze sebezapřením a sebeobětováním. Kristus vám bude nápomocen kdykoli toho budete potřebovat, jestliže Jej budete prosit, abyste byli jako Daniel, jehož nemohlo zlákat žádné pokušení. Nezpůsobte svým rodičům a svým přátelům zklamání; především ale nezpůsobte zklamání Tomu, kdo vás milovat tak, že svůj život obětoval za to, aby smazal vaše hříchy a stal se vašim osobním Spasitelem. Ježíš pravil: „*Beze mne nic nemůžete učiniti.*“ (J 15,5) Pamatujte na to. Jestliže jste se dopustili chyb, můžete dojít vítězství tím, že tyto chyby zjistíte, budete je považovat za výstražné znamení a že vám to pak umožní ustříhat se jejich opakování. Nemusím vám říkat, že tím obrátíte porážku ve vítězství, znechutíte nepřitele a uctíte Vykupitele, jehož jste vlastnictvím. FE 248.1

Je nám opravdu líto, že nějaká charakterová slabost zahladila záznam o minulosti, poněvadž je nám to známkou, že jste nebděli na modlitbách. Je nám líto, že došlo k chybám, poněvadž tím bylo na učitele vloženo břímě, které neměli nést. Učitelé se mají co potýkat se svou vlastní vrozenou slabostí povahy a jsou s to jednat nemoudře v návalu pokušení. Možná, že si myslí, že jednají správně, když vynucují přísnou disciplínu a přece se možná dopouštějí chyb v tom kterém případě. Oč lepší by bylo pro žáky i pro učitele, kdyby se studenti řídili podle své cti a kdyby jednali z čistých a ušlechtilých pohnutek, tak aby již nám postup jejich jednání je doporučoval jejich učitelům a vychovatelům. Kdyby všemožně a za všech okolností zacházeli s těmi, kdo mají důvěryhodná postavení a kdo nesou zodpovědnost tak, jak by si přáli, aby bylo nakládáno s nimi samými, jaký by pokoj u úspěch by zavládly na škole. FE 249.1

Proč by se měli studenti spojovat s tím velkým odpadlíkem, stávat se jeho pomocníky pokušením jiných a skrze jiné působit k pádu mnohých? Každý člověk má své osobní trápení, každý, a nikdo není vyňat z pokušení. Jsou-li učitelé vskutku žáky Kristovými a pouštějí-li se do práce podle vůle Boží, satan je zcela jistě napadne svým pokušením. Jestliže se tomuto velkému svědci podaří podnitit zlé vlastnosti v povaze studentů a jejich prostřednictvím vnést zmatek a znechucení do řad vychovatelů, dosáhne svůj cíl. Jestliže v návalu pokušení projeví učitel svoji slabost v jakémkoli

směru, bude jeho vliv zmařen; avšak ten, kdo se prokáže jako nástroj velkého odpůrce duší, musí vydat Bohu počet z toho, jakou úlohu hrál při tom, když učitel zakolísal. Necht' studenti o tomto bedlivě uvažují a necht' se spíše učí, jak povzbudit a jak podporovat učitele, než mezi ně zanášet znechucení a pokušení. Učiní-li tak, nezasejí koukol, který by vypučel mezi obilím. „*Nemylte se, Bůh nebude oklamán; nebo cožkoli rozsívá by člověk, toť bude i žíti. Nebo kdož rozsívá tělu svému, z těla žíti bude porušení; ale kdož rozsívá Duchu, z Ducha žíti bude život věčný. Činíce pak dobře, neoblevujme; nebo časem svým budeme žíti, neustávající. A protože dokudž čas máme, čiňme dobře všechněm, nejvíce pak domácím víry.*“ (Ga 6,7-10) FE 249.2

Studenti budou uváděni v pokušení konat nezákonné, ačkoli půjde jen o to, aby se povyrazili a aby měli jak tomu říkají „legraci“. Budou-li se zle řídit svou ctí a uváží-li skutečnost, že konáním takových věcí nepřinesou nikomu požehnání, ani prospěch, ale že kromě sebe zapletou i jiné do nesnází, je spíš pravděpodobné, že budou postupovat mužně a čestně, a že svoji vůli podřídí vůli Kristově. Budou pracovat podle Kristových směrnic a budou pomáhat svým učitelům nést břímě, což by jim satan ještě víc znechutil použitím tupých myslí na bezduché triky. Pokusí se vytvořit ve škole takové ovzduší, které by bylo zdravé a povzbudivé, místo aby deprimovali a oslabovali morální síly. Činíce tak, studenti budou mít vědomí, že sehráli svoji úlohu na Kristově straně a nepropůjčili ani stín vlivu nebo schopností velkému odpůrci všeho dobrého. Od větší uspokojení mohou zažít studenti při tomto stavu věcí, než kdyby se rozhodli nedbat a nectít svého učitele. Budou mít důvod proto, aby chválili Boha, že odolali svodům své náklonnosti, a že se rozhodli svým vlivem podpořit řád a poslušnost. Necht' si každý student připomene, že je v jeho silách, aby pomáhal vzdělání, a nikoli aby je brzdil. FE 250.1

Studenti v našich ústavech mohou si buď utvářet povahy podle božského vzoru, nebo oslabovat své – Bohem jim dané – síly a přivést je na nízkou úroveň. A pak budou moci kárat jen sami sebe, jestliže se zbaví své důstojnosti. Vše, co mohl Bůh učinit pro člověka, bylo vykonáno. Předem pamatoval na všechny potřeby; počítal s každou nesnází a s každým mimořádným případem. Pokřivená místa byla napříměna, drsná místa byla uhlazena a proto nebude u posledního soudu omluven nikdo, kdo napomáhal nevěru a odporoval působení Svatého Ducha. FE 251.1

Ježíš Kristus obětoval samého sebe jako dokonalou oběť za každého padlého syna a dceru Adamovu. Ó, jaké ponížení! Jak sestupoval, krok za krokem, níže a níže stezkou ponížení a přece nikdy neponížil svoji duši, ani jednou nečistou poskvrnou hříchu. To vše vytrpěl, aby vás mohl povznést, očistit zušlechtit, oslavit a učinit vás spoludědice na Svém trůně. Jak si utvrdíte své povolání a vyvolení? Kristus praví: „*Já jsem ta cesta, i pravda, i život.*“ (J 14,6) Necht' jste jakkoli hříšní, jakkoli vinní, jste povolání, jste vyvolení. „*Přiblížte se k Bohu, a přiblíží se k vám.*“ (Jk 4,8) Nikdo nebude nucen, aby proti své vůli přišel k Ježíšovi. Majestát nebes, jednorozený Syn skutečného a živého Boha, otevřel cestu, abyste k Němu přišli, a to tím, že dal svůj život jako oběť na golgotském kříži. Avšak, i když to všechno pro vás vytrpěl, zůstal příliš čistým, příliš spravedlivým, aby hleděl na nespravedlnost. Ani to vás však nesmí odvrátit od Něho; neboť On praví: „*Nepřišel jsem volati spravedlivých, ale hříšných ku pokání.*“ (Mk 2,17) Necht' smrtelní lidé jdou k Němu tak, jak jsou, bez jediné odmluvy a necht' se obhajují smírnou obětí krve Kristovy a přijme je Ten, jenž přebývá ve slávě mezi cheruby nad slitovnicí. Kristova krev je naprosto bezpečným, spolehlivým pásem, s jehož pomocí všechny vaše prosby dojdou k Božímu trůnu. – CE (Supplement), 1893 FE 251.2

34. Formálnost a nikoli organizace je zlem

Zlo není důsledkem organizace, nýbrž důsledkem toho, že organizace byla učiněna vším, kdežto živá víra zůstala nedoceněna. Nabudou-li forma a strojovost převážné, důležitosti a vynaloží-li se pracná námaha a to co lze vykonat jednoduše, vzejde z toho zlo a bude dosaženo jen málo ve srovnání s vynaloženou námahou. Cílem organizace je pravý opak; a kdybychom zrušili organizaci, pak bychom strhávali to, co jsme postavili. Zlé výsledky bylo možno pozorovat jak v sobotních školách a jejich práci, tak v misijním odvětví, protože se zdůrazňovala mechaničnost a ztrácela se ze zřetele živá zkušenost. V mnohých z těch vymyšlených zlepšení, jež byla zavedena, se projevil v práci vliv lidské šablony. V sobotní škole byli uznáni za vedoucí a za učitele muži a ženy, kteří neměli duchovní zaměření a neměli živého zájmu o dílo, jež jim bylo svěřeno; věci mohou být dány do pořádku jen pomocí Svatého Ducha. Stejně zlo, jaké je teď v našich sborech, bylo tam po léta. Formálnost, pýcha a láska k okázalosti zaujaly místo opravdové a pokorné zbožnosti. Mohlo by to být jinak, kdyby se určitý počet osob plně zasvětil Bohu a pak věnoval své hřivny práci sobotní školy, při čemž by stále prohluboval svoje vědění a vzdělával se tak, že by byl s to poučovat jiné, pokud jde o nejlepší metody práce; nehodí se však pro pracovníky, aby hledali metody, jak připravit divadlo a aby trávili čas v divadelních představeních nebo hudebních výkonech, protože to neposlouží nikomu. Není také k ničemu, aby se děti cvičily v projevech ke zvláštním příležitostem. Měly by být získávány pro Krista a místo vynakládání peněz, času a námahy na přípravu okázalosti, necht' se veškeré úsilí vynaložit k tomu, aby byly připraveni ke žni. FE 253.1

Jak se zdá, mnozí mysleli, že vše podstatné v práci sobotních škol je to, že se škola zorganizuje a že se posluchači tvrdě cvičí, aby jednali jak je to v souhlase s řadou ceremonií a forem, a dále, že když se získají potřební učitelé, škola poběží sama. Za učitelé bývají často povoláni ti, kdo nemohou vést duše ke Kristu, neboť nevědí, co to znamená mít Ho za poklad svého srdce; ale všichni ti, kdo si necení duše tak, aby pracovali jak chce Kristus, odpadnou od Něho. „*Kdo neshromažďuje se mnou (povšimněte si těch slov) rozptyluje.*“ (Mt 12,30) Jestliže učitelé nebudou mít závazek vést duše k Ježíšovi, stanou se vlažnými k pravdě; zlostejní a ovzduší, jen je obklopuje bude působit k tomu, aby odpadli od Krista. A s takovými živly v sobotní škole budou stále těžkosti a nesnáze; když se totiž učitelé pustí do díla a nemají o něj zájem, budou se na tom též duchu podílet i žáci. FE 254.1

Ale i když tyto nesnáze existují, znamená to, že bychom se jich zbavili, kdybychom odstranili organizaci? Jsem si jista, že Hospodin plánoval organizaci, jež byla zdokonalena, a skutečnost, že se v práci objevují odstrašující rysy, neměla by být dostatečným důvodem pro její zrušení. Mnoho světla se nám dostalo o organizaci sborů a přece jsme museli vybojovat úporný zápas o zdokonalení organizace; nakonec však bylo přece jen dosaženo vítězství a má snad nyní být církev zrušena jen protože tu je lhostejnost, formálnost a pýcha? Máme se snad vrátit k nepořádku proto, že neposvěcení členové církve na ni použili lidské šablony a snažili se utvářet církev tak, aby vyhovovala lidskému měřítku? FE 254.2

Je pravda, že prostota opravdové zbožnosti se z velké části z církve ztratila, a že se mnozí z těch, kdo se hlásí za následovníky Kristovy, stali tak zaslepenými, že si myslí, že zbožnost je zisk a věnují své síly věcem časným. Neuvědomují si, že jejich rozumová schopnost byla vykoupena Kristem a že by Jemu měli zasvětit nejlepší výsledky svého myšlení, aby Jeho dílo bylo na postupu. Ale místo toho, aby se zasadili svými bystrými, jasnými myšlenkami za postup věci, za posílení a požehnání církve, věnují svoje síly jen svým vlastním zájmům. Neshromažďují s Kristem, ale rozptylují od něho svými slovy a skutky. Obklopují své duše ovzduším, jež je škodlivé duchovnímu životu. Prohlašují se za následovníky Kristovy, neznají jej však ze zkušenosti. Neprovádějí náboženství prakticky. Nesnaží se být křesťany stejným způsobem, jakým by se chtěli naučit obchodovat. Prohlašují, že věří v přítomnou pravdu; je však zřejmé, že jí nežijí; nemá totiž posvěcující síly ani na život, ani na povahu. Neuvědomují si, jak mnoho je v sázce; neboť spasení jejich vlastních duší i duší jiných je ohroženo. Neuvědomují si, že k tomu, aby byli dobrou vůní života k živo-

tu, musí být duchovně ukázněni a vycvičení, a musí se vzdělávat ve škole Kristově. Bez této duchovní kázně se stanou neprospěšnými, nevědomými a nevyvinutými, ani nepostřehnou nutnost duchovního výcviku a vzdělání, jež by je uzpůsobilo zastávat vlivná a důležitá místa. Nezasvětili-li se plně Bohu tím, že se budou učit v Jeho škole, budou usilovat marně, ke škodě církvi. *FE 254.3*

Proto, že tyto neposvěcené vlivy zde působí, máme snad udělat krok zpět, strhat tyto metody, jež jsme tak nákladně budovali a prohlásit, že organizace je omyl? Neodvažujme se to učinit. Je mnoho věcí, jež potřebují úpravy; podtrhují se totiž některé málo důležité věci, kdežto jiné, neobvykle důležité věci se zanedbávají a považují za nepodstatné. Lidská mysl potřebuje literárního a i duchovního výcviku, aby se harmonicky vyvíjela; neboť bez literárního vzdělání lidé nemohou odpovědně zastávat různá důvěryhodná postavení. *FE 255.1*

Velkou výchovnou knihou je Bible a přece je málo čtena a v praxi užívána. Ó, kéž by každý jednotlivec hleděl vydat ze sebe vše, co umí, a využít své možnosti co nejvíce podle svých schopností, s odhodláním využít všech svých sil, nikoli k pokroku četných záležitostí, ale pro pokrok svých duchovních zájmů. Ó, kéž by všichni pilně hleděli poznat, co je to pravda, aby vážně usilovali, správně použít jazyku a kultivovaného hlasu, aby mohli pravdu zvěstovat v celé její vznešené a zušlechťující kráse. Necht' si nikdo nepředstavuje, že jej proud sám od sebe zaneše do nějakého užitečného postavení. A lidé byli zvyklí pracovat pro Pána, necht' co nejvíce napínají své síly a soustřeďují svou mysl k vážnému úsilí. To satan by chtěl lidi udržovat v nevědomosti a bezmocnosti, aby se vyvíjeli jednostranně, bez možnosti někdy to napravit. Chce, aby lidé využívali jen část svých schopností a vyloučili to ostatní, takže mysl pak pozbude své energie a dojde-li na případ nutné potřeby, není s to se vypořádat s touto nepředvídanou nutností. Bůh si přeje, aby lidé pracovali co nejlépe a zatím co satan vede mysl jedním směrem, Ježíš ji táhne jinam. *FE 256.1*

Bude-li pravda přijata do srdce, započne s dílem očištění a posvěcení toho, kdo ji přijímá. Ten, kdo si váží pravdu v lásce, nebude mít pocit, že se už nemusí vzdělávat, ale uvědomí si – při uplatňování pravdy ve svém denním životě – že potřebuje trvalé světlo, jež by rozšířilo jeho poznání. Jak uvede pravdu do svého života, pocítí svoji opravdovou nevědomost a uvědomí si, jak je nutné, aby měl důkladnější vzdělání, aby pochopil, jak používat svých schopností k nejlepšímu prospěchu. *FE 256.2*

Mezi námi je nedostatek schopných vzdělaných osob a nemáme dostatečně vycvičených lidí, aby mohli řídit naše sobotní školy a sbory. Mnozí kdo poznali pravdu, nepochopili ji tak, aby byli s to samostatně ji zvěstovat. Nejsou připraveni přinášet ji tak, aby lidu byl zřejmý její posvátný vznešený charakter. Místo méně kázně, potřebují ještě důkladnější výcvik. Není možné, aby kdokoli předvídal, k čemu bude povolán. Může se dostat do poměrů, kdy bude potřebovat rychlého úsudku a dobře uvážených argumentů a je proto ke cti Krista, aby se znásobil počet dobře vzdělaných dělníků mezi námi; budou lépe s to tlumočit jasně a srozumitelně, a pravda by měla být uváděna způsobem, jenž by bylo – pokud možno – prost kazů. *FE 256.3*

Opravdové vzdělání, kdy je mysl pod vůdčím vlivem Ducha svatého, je velmi důležité, a každý jednotlivec by se měl naučit, jak si správně vážit schopností, jež mu dal Bůh; praktickým používáním vědění získává a může vlivem své vlastní povahy ovlivnit u jiných názor na to, jakou cenu má získaný výcvik pro službu Kristovu, jakož i vést je k tomu, aby následovali Jeho příkladu. Na světě je třeba mnoho vykonat a není prospěšné ustanovovat nováčky v práci nejdůležitější. Nečinnost, lhostejnost a nepozornost, jež se projevíly při vzdělání, jsou pozoruhodné, ale to se právě líbí satanovi. Bůh si přeje, abychom procitli ze své vlažnosti a abychom nenechávali své duševní síly běžet naprázdno a zakrňt do neschopnosti. Lidé by si měli vážit vloh, jež jim byly svěřeny a využít příležitosti, jež jsou jim na dosah. Usměrujte duševní síly prací; rozvíjejte a vzdělávejte je důkladným úsilím. *FE 257.1*

Víc než kdykoli, je teď zapotřebí, aby naši mladí muži i ženy byli intelektuálně připraveni na práci. Naše sobotní školy potřebují nejen rozumové, ale duchovní dělníky, a myslí se dostává síly i výkonnosti důkladnou kázní. Povrchním studiem mysl postupně ztrácí svoji sílu, upadá do úplné slabomyslnosti a není schopna náročného úsilí. Vzdělání však připravuje lidi, aby poznali a konali dílo právě v tom zaměření, v němž mají být v nynější době konána. Úplná kázeň, pod vedením moudrého učitele, má větší cenu než vrozené schopnosti a nadání tam, kde není kázeň. *FE 257.2*

Bůh projevil svoje hodnocení člověka tím, že obětoval svého jednorozeného Syna, aby jej vykoupil. Satan také projevil své hodnocení dobře vycvičené a posvěcené způsobilosti, a to tím, že se důmyslnými metodami snaží odvrátit mysl i srdce takových lidí od služby Bohu, aby je mohl zavést do řad odpadlíků. Jako anděl světla přichází se svým našeptáváním, aby přivlekl člověka do svých služeb; ví totiž, že vzdělaný muž nebo žena, nejsou-li vedeni Duchem svatým, představují pro něho velkou výhodu. Bude usilovat o studenta na oko pěknými pokušeními, bude se snažit působit na něho, aby zpysněl nad tím, čeho dosáhl a aby se domýšlel, že je někým velkým, že si může důvěřovat a že se může pohybovat mezi sobě podobnými. Tak bude zaveden, aby duchovně odpadl od Boha, pramene všeho světla a moudrosti, a aby se spojil se satanem, původcem veškerého hříchu, za tím účelem, aby se sám vyvýšil. FE 258.1

Bázeň Boží je počátkem vši moudrosti; tam pak, kde se na Boha nespolehá, výsledkem vzdělání je jen výchova k bezbožnosti. Důvodem slabosti a mdloby církve je, že hlasatelům pravdy pro tyto poslední dny chybí milost Kristova. Jestliže Hospodin kdy mluvil skrze mne, říká, že mnozí, kdo se hlásí za dítky Boží, pěstují hřích téměř každého druhu, a pokud se neodloučí od satana a nepřimknou se k Ježíši, naši spravedlností, Boží zlořečení spočine na těch, kteří měli veliké světlo a přece se rozhodli kráčet v temnotě. Tedy počal přimlouvati městům, v nichž bylo činěno nejvíce divů jeho, že pokání nečinil: „*Běda tobě Korozaime, běda tobě Betsaido. Nebo kdyby v Týru a Sidonu byli činění divové ti, kteříž jsou činění v vás, dávno by byli v žíní a v popele pokání činili. Nýbrž pravím vám. A ty Kafarnaum, kteréž jsi až k nebi vyvýšeno, až do pekla strženo budeš. Nebo kdyby v Sodomě činění byli divové ti, kteříž jsou činění v tobě, byliť by zůstali až do dnes. Ano, více pravím vám, že zemi Sodomských lehčeji bude v den soudný, nežli tobě.*“ (Mt 11,20-24) FE 258.2

Je to hrozná věc, dostane-li se komu velkého světla a požehnání, dostane-li se mu příležitosti a výsad, a přece to náležitě nevyužije. Ti, kdo úsporně nevyužívají svých příležitostí, budou odsouzeni pro přednost, jimiž je Bůh nadal. Těm však, kde krácejí ve světle, se dostane světla většího. Ti, jímž se dostalo světla pravdy a přesto opomenuli ve světle kráčet, podléhají stejně odsuzujícímu rozsudku, jako tomu bylo u Korozaime a Betsaidy. Nemá se na tato varování brát zřetel? Nemají mít tyto připomínky u nás žádnou váhu? V blízké budoucnosti bude možno užít, kdo pokorně chodí s Bohem a kdo uposlechl Jeho rad. Ti, kdo kráčeli ve záblescích svého vlastního světla zůstanou bez užitku. Bude zřejmé, že se dopustili hrozné chyby. Procitněme! Nyní svítí světlo; otevřeme okna své mysli i svého srdce, abychom uvítali nebem seslané paprsky! Ježíš praví o těch, kdo vyznávají poslušnost k pravdě a přesto opomíjejí kráčet v jejím světle: „*Plní se na nich prorockví Izaiáše, řkoucí: Slyším, slyšeti budete, ale nesrozumíte; a hledíce, hleděti budete a nepoznáte. Nebo ztuchlo srdce lidu tohoto, a ušima těžce slyšeli, a oči své zamhouřili, aby někdy neviděli očima, a ušima neslyšeli, a srdcem nesrozuměli, a neobrátili se, abych jich neuzdravil.*“ (Mt 13,14.15) – CE 1893

FE 259.1

35. Učitelům

Každý, kdo má co činit s výchovou mladších studentů, by měl uvážit, že na tyto věci působí ovzduší a že pociťují jeho vliv, necht' je příjemný, či nepříjemný. FE 260.1

Je-li učitel ve spojení s Bohem, přebývá-li Kristus v jeho srdci, pak i děti očisťují toho ducha, kterého on chová v lásce a vážnosti. Projevuje-li učitel vůči dítěti netrpělivost a podrážděnost, možná, že chyba nespočívá ani z poloviny na dítěti, jako spíše na učiteli. Učitelé se stávají prací unavenými a potom, když děti něco řeknou, nebo udělají něco, co se neshoduje s jejich pocity, mají pak připustit, aby duch satanův do nich vstoupil a vedl je k tomu; aby u dětí vyvolávali neradostné a nepříjemné pocity, a to jen proto, že jim chybí takt a moudrost od Boha? Nemělo by být zaměstnaného učitele, pokud o něm nebude prokázáno, že miluje Boha a bojí se vzbudit jeho hněv. Jsou-li učitelé poučení o Pánu, poučují-li se o svých úkolech denně ve škole Kristově, budou pracovat podle Kristových směrnic. Budou vyhrávat a prohrávat s Kristem; neboť všechny děti i mladí lidé jsou drahocenní. FE 260.2

Každý učitel potřebuje, aby Kristus vírou přebýval v jeho srdci, a aby vládl opravdovým, nesobeckým a sebe obětujícím duchem k vůli Kristovi. Někdo snad má dost vědeckého vzdělání, aby mohl poučovat; bylo však zjišťováno, zda má takt a moudrost, aby mohl zacházet s lidskou duší? Nepřebývá-li láska ke Kristu v srdcích učitelů, nejsou způsobili učit děti a nést tu těžkou odpovědnost, jež jim byla uložena, totiž aby vychovávali takovéto děti a mládež. Chybí jim vyšší vzdělání a vlastní výcvik, a nevědí pak, jak zacházet s lidskými myslmi. A pak duch jejich vlastních nezrotných srdcí, když se snaží o řízení a podrobení vnímavých myslí a povah dětí takové kázni, musí nutně zanechat na mysli jívy a rány, jež se nikdy nezacelí. FE 260.3

Nelze-li přimět učitele k tomu, aby cítil potřebu odpovědnosti a péče, jež by měl vždy projevovat v zacházení s lidskou duší, bylo jeho vzdělání v některých případech vadné. V životě doma byl jeho výcvik charakteru škodlivým a je pak smutné, když se má takový vadný charakter a vedení odrážet na dětech, jež se dostaly pod jeho vedení. Stojíme před Bohem ve zkoušce, aby se prokázalo, zda je nám možno jednotlivě důvěřovat, že budeme těmi, kteří budou tvořit nebeskou rodinu vykoupených. *„I viděl jsem mrtvé, malé i velké, stojící před obličejem Božím, a knihy otevřeny jsou. A jiná kniha také jest otevřena, to jest kniha života, i souzení jsou mrtví podle toho, jakž psáno bylo v knihách, totiž podle skutků svých.“* (Zj 20,12) FE 261.1

Zde je představen velký bílý trůn i Ten, jenž na něm sedí. Ten, před jehož obličejem země i nebesa prchají. Necht' každý učitel uváží, že svoji práci koná od dohledem nebeského vesmíru Každé dítě, s nímž se dostává učitel do styku, bylo vykoupeno krví jednorozeného Syna Božího a ten, kdo pro tato dítky zemřel, by si přál, aby se s nimi zacházelo jako s jeho vlastnictvím. Učitelé, zajistěte, aby váš styk s těmito dětmi byl takové povahy, abyste se nehanbili až se s nimi setkáte v ten velký den, kdy bude každé slovo a každý skutek podroben Boží přehlídce a se svými důsledky bude před vámi jednotlivě otevřeno. *„Koupeni jste za mzdu.“* (1 K 6,20) Za jakou mzdu, to jen věčnost ukáže. FE 261.2

Pán Ježíš Kristus je nekonečně starostlivý o ty, kdo byli koupeni za cenu tělesného utrpení, aby nezahynuli spolu s ďáblem a jeho anděly, ale aby si je On mohl nárokovat jako své vyvolené. Jsou předmětem jeho lásky, jsou Jeho vlastnictvím; On pak shlíží na ně s nevýslovnou láskou a vůně Jeho vlastní spravedlnosti, již poskytuje svým milovaným, kdož v něj věří. Vyžaduje to taktu, moudrosti a lidské lásky i posvěcené náklonnosti pro drahocenné ovečky stáda, aby bylo možno je vést k tomu, aby spatřily a ocenily své výsady odevzdat se do starostlivého vedení věrného pastýře. Dítka Boží se budou cvičit v ušlechtilosti Ježíše Krista. FE 261.3

Učitelé, Ježíš je ve vaší škole každodenně. Jeho velké srdce, plné nekonečné lásky je puženo nejen k dětem, jež se dobře chovají a jež mají co nejpříznivější prostředí, ale také k dětem, jež dělily nežádoucí povahové rysy. Dokonce ani rodičové neporozuměli tomu, do jaké míry odpovídají za povahové rysy, jež se vyvinuly u jejich dětí a nemají starostlivost ani moudrost, jak zacházet s těmi-to ubohými dětmi, z nichž učinili to, čím jsou. Nechtějí stopovat zpětně příčiny tohoto odstrašující-

ho vývoje, který je pro ně krutou zkouškou. Ježíš však shlíží na tyto děti se soucitem i s láskou, neboť vidí a pozná příčinu i výsledek. *FE 262.1*

Učitel, nebo učitelka může připoutat tyto děti ke svému srdci láskou ke Kristu, přebývajícím ve svatyni srdce jako příjemná vůně, života k životu. Učitelé mohou být, skrze milost Kristovu jim danou, živými nástroji – být spoludělníky Božími – a osvětlovat, pozdvihovat, posilovat a pomáhat očistit duši od jejího mravního poskvrnění; a pak se obraz Boží zjeví v duši dítěte a charakter se promění působením milosti Kristovy. *FE 262.2*

Evangelium je mocí a moudrostí Boží, je-li správně uváděno těmi, kdo se vydávají z křesťany. Kristus ukřižovaný za naše hříchy by měl pokořit před Bohem každou duši. Kristus, který vstal z mrtvých a vstoupil na nebesa, Kristus, který je živým přímělníkem u Boha, je tou vědou o spasení, které se musíme naučit a které musíme naučit děti a mládež. Kristus praví: „*Já posvěcuji sebe samého za ně, aby i oni posvěceni byli.*“ (J 17,19) To je úkolem, jenž stále znovu připadá každému učiteli. V této věci nesmí být práce konána nepromyšleně, poněvadž i práce s dětmi v denních školách potřebuje milosti Kristovy a sebezapření. Ti, kdo jsou od přírody neklidní, kdo se dají snadno vyprovokovat, kdo rádi kritizují nebo přemýšlí o zlém, měli by si najít nějaké jiné zaměstnání, při němž by se na dětech a na mládeži neobdržely jejich nelaskavé povahové rysy, když jejich vykoupení tolik stálo. Nebesa pokládají dítě za nevypělého muže nebo ženu se schopnostmi a silami, jež by při správném vedení a vývoji pod vlivem nebeské moudrosti mohly se stát nástroji, prostřednictvím nichž by mohl nebeský vliv spolupůsobit k tomu, aby se staly dělníky Božími. Ostrá slova a neustálé kárání vydražďují dítě, a nikdy je nepolepšují. Zadržte taková nedůtklivá slova; svého ducha udržujte v kázni, oddaného Ježíši Kristu; pak se poučíte, jak mít slitování a sympatie k těm, kdo byli svěřeni vašemu působení. Neprojevujte netrpělivost a nevrlost, protože kdyby tyto děti nepotřebovaly vzdělání, nepotřebovaly by ani škol. Třeba je vést trpělivě, jemně a s láskou vzhůru po stupních pokroku, aby stoupaly krok za krokem při nabývání vědomostí. *FE 262.3*

Jako denně působivého činitele je třeba uvést v činnost víru, skrze lásku dělající a očišťující duši vychovatele. Je naší nejvyšší autoritou zjevená vůle Boží. Přebývá-li v nitru Kristus, ta naděje slávy, pravdy Boží bude pak působit tak na vaši přirozenou povahu, že se její proměnné působení projeví změnou povahy a vy pak svým vlivem skrze projevy neukojeného srdce a nálady neobráťte před žádným ze svých žáků pravdu Boží v lež; ani svoji sobeckou, netrpělivou a Krista nehodnou povahou neprojevíte při výchově, že vám milost Kristova vždy a všude nevystačí. Tak osvědčíte, že moc Boží nad vámi není jen jmenovitá, ale skutečná a opravdová. Musí dojít k odloučení od všeho nežádoucího a Krista nehodného; ať je to pro opravdového věřícího sebe nesnadnější. *FE 263.1*

Učitelé, kteří konáte svoji práci ne pro dnešek, ale pro věčnost, položte si otázku: Drží láska ke Kristu na uzdě mé srdce i moji duši, když jednám s předraženými dušemi, za něž Ježíš položil svůj život? Mizí pod vlivem jeho tvrdé kázně staré povahové rysy, jež nejsou ve shodě s vůlí Boží a nastupuje na jejich místo opak? „*A dám vám srdce nové.*“ (Ez 36,36) Obnovilo se vše při vašem obrácení k Pánu Ježíši Kristu? Zaséváte slovy a vytrvalým úsilím takové símě do mladých srdci, abyste mohli prosit Hospodina, aby je zavlažil a dal jim svoji spravedlností uzrát v bohatou žeň. Ptejte se sebe samých: Neutvrzují tuto mládež v jejím zvráceném duchu svými bezbožnými slovy, netrpělivostí a nedostatkem té moudrosti, jíž se dostává jen shora, když vidí, že jejich učitel má ducha nepodobného Kristu? Kdyby zemřeli ve svých hříších, nebyl bych odpovědným za jejich duši? Duše, jež miluje Krista, jež si cení spásného působení jeho milosti, procítí, že je tak přitahována ke Kristu, že zatouží pracovat podle jeho směrnic. Nemůže a nesmí připustit, aby satan ovládl Jeho ducha a aby jedovaté výpary obklopile jeho duši. Na jednu stranu bude postaveno vše co maří jeho vliv, poněvadž se protíví vůli Boží a ohrožuje duše drahých oveček a beránek; vyžaduje se na něm, aby pásł stáde, jako ten, kdo musí vydat počet. Kamkoli nás Bůh ve své prozřetelnosti postavil, tam nás ponechá; naše síla bude jako světlo dne. *FE 264.1*

Kdo povolí uzdu svým přirozeným podnětům a popudům, sám sebe oslabuje a stává se nespolehlivým, poněvadž se stává prostředkem, jímž satan působí poskvěru a zkázu mnoha duším a ty bezbožné vrtochy, jež ho ovládají, jej zneklidňují, takže pak hanba a potupa jsou tu jistým výsledkem. Duch Ježíše Krista má vždy obnovující a posilující vliv na duši, jež poznala svoji vlastní slabost a utekla se k Jediné jistotě, jež udílí milost a dává sílu odporovat zlému. Náš Vykupitel byl

nesmírně lidský. Jeho srdce bylo vždy dojata nad bezmocností malého dítěte, když je s ním hrubě nakládáno; neboť On miloval děti. Ani nejslabší výkřik lidského utrpení Mu nikdy neznělo nadarmo. A každý, kdo na sebe bere odpovědnost za výchovu mládeže, se setká se zatvrzelými srdci, se zvrácenými vlohami a jeho úkolem bude spolupracovat s Bohem na obnově mravního obrazu lásky Boží v duši jeho. Ti, kdo vyučují mládež, by měli být zásadními lidmi. *FE 264.2*

Náboženský život mnohých, kdo se hlásí za křesťany, je takový, jako by chtěli dokázat, že nejsou křesťany. Opětovně nesprávně představují Krista, falšující jeho charakter. Neuvědomují si důležitost této proměny charakteru, ani to, že se musí usilovat o Jeho božskou podobu; a někdy se projeví světu falešnou stránkou křesťanství, což bude působit ke zkáze těch, kdo jsou s nimi ve spojení, a to právě z toho důvodu, že nejsou vedeni Ježíšem Kristem, i když se hlásí ke křesťanství. Se shovívavostí hledí na své vlastní dědičné i vypěstované rysy povahy jako na vzácné vlastnosti, zatímco tyto svým vlivem smrtelně otravují mysl jiných. Prostě a jednoduše řečeno, chodí ve svém vlastním světle. Mají náboženství, jež se řídí okolnostmi a jež jim podléhá. Jestliže náhodou vše jde směrem, jež se jim líbí a nevyskytnou se žádné rušivé okolnosti, jež by na hladinu vyvolaly jejich nezkrotné, Kristu nepodobné rysy, jsou shovívaví, přívětiví a budou se velmi líbit. Jestliže se stane něco v rodině anebo ve styku s jinými a byl porušen jejich klid nebo byla podrážděna jejich nálada, a když pak předeštrou všechny okolnosti Bohu, a pokračují ve své prosbě, a prosí o Jeho milost dříve než se pustí do denní práce jako učitelé a z vlastní zkušenosti poznají moc, milost i lásku Kristovu, jež přebývá v jejich srdcích, pak dříve než se pustí do své usilovné práce, Boží andělé budou s nimi ve třídě. Vejdou-li ale do třídy v podrážděné, vzrušené náladě, mravní ovzduší obklopující jejich duše, zanechá svůj vliv na dětech, o něž mají pečovat a na místo toho, aby byli s to učit děti, potřebovali by sami někoho, kdo by je poučil o vůli Ježíše Krista. *FE 265.1*

Necht' každý učitel, který na sebe bere odpovědnost za výchovu dětí a mládeže, pozná sebe sama a kriticky usuzuje z příčiny na výsledek. Zmocnila se Boží pravda mého srdce? Dostalo se mé povaze moudrosti, jež přichází od Ježíše Krista, a jež je nejprve „čistotná, potom pokojná, mírná, povolná, plná milosrdenství a ovoce dobrého, bez rozsuzování a bez pokrytectví“? A jsme-li v odpovědném postavení vychovatele, chovám v lásce a úctě zásadu, že „*ovoce pak spravedlnosti v pokoji rozsévá se těm, kteříž pokoj působí*“ (Jk 3,17,18)? Pravda nemá být uplatněna opětovně jen tenkrát, když se nám to hodí, ale vždy a všude. *FE 266.1*

V každém směru je zapotřebí učitelů s dobře vyváženou myslí a souměrně vyvinutou povahou. Nedávejte tuto práci do rukou mladým mužům a ženám, kteří ještě nevědí, jak nakládat s lidskou duší. Vědí toho tak málo o vůdčí roli, jakou má milost na jejich vlastní srdce a povahu, aby se mnohemu odnaučili a přiučili úplně novým úkolům v křesťanské praxi. Nikdy se nenaučili udržovat svoji duši a povahu v kázni oddané Ježíši Kristu a uvést dokonce i své myšlenky v poslušnost Ježíše Krista. Je třeba počítat s různými druhy povah u dětí a mládeže. Jejich mysl je přístupná dojmům. Jakékoli úspěchané a vášnivé projevy se strany učitelky mohou na trvalo narušit její vliv na studenty, které má vychovávat. A bude taková výchova k nynějšímu i budoucímu věčnému dobru dětí a mládeže? Správným vlivem je třeba na ně působit pro jejich duchovní blaho. Ustavičným vyučováním je třeba povzbuzovat děti v utváření správných návyků v řeči, hlasu i chování. *FE 266.2*

Mnohým z těch dětí se nedostalo doma vhodného výcviku. Byly uboze zanedbány. Některé byly ponechány, aby si dělaly co se jim líbí a u jiných se zase zjistilo, že jsou chybné a daly se tím odradit. Bylo jim projevováno jen málo přívětivosti a laskavosti a dostalo se jim jen málo pochvalných slov. Podědily vadné rysy povahy rodičů a kázeň, vycházející z těchto vadných povah byla pro utváření dětských povah nežádoucí. Nebyly vystavěny pevné trámce do budovy jejich povah. Není důležitější práce, než právě vychovávat a cvičit mládež. Učitelé, kteří pracují na této části vinice Páně, musí se především naučit se ovládat, krotit svoje nálady a pocity, a podřizovat je svatému Duchu. Měli by osvědčit, že nemají jen jednostrannou zkušenost, ale že mají dobře vyváženou mysl a rovnoměrně vyvinutou povahu, aby jim bylo možno důvěřovat, že jsou svědomitými křesťany, sami jsou pod vedením velkého Učitele, který pravil: „*Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete odpočinutí duším svým.*“ (Mt 11,29) A pak denně se učíte ve škole Kristově, budou moci vychovávat děti i mládež. *FE 267.1*

Sami sebe vzdělávající, sami sebe ovládající, ukázněni ve škole Kristově, v živém spojení s velkým Učitelem, budou mít rozumné vědomosti o praktickém náboženství; a ustavičně udržující duše své v lásce k Bohu, poznají pak, jak uplatnit trpělivost a Kristovu shovívavost. Trpělivost, láska, trvalá shovívavost a soucit budou vyvolány v činnost. Poznají, že mají vzdělávat nejdůležitější pole na vinici Páně. Musí pozvednout svá srdce k Bohu v upřímné prosbě: Ty budiž mým vzorem a pak, až spatří Ježíše, budou konat dílo Ježíše Krista. Ježíš pravil: „*Nemůže Syn sám od sebe nic činiti, jedině což vidí, an Otec čin.*“ (J 5,19) Tak je tomu se syny a dcerami Božími; neúchylně učenlivě vzhlížejí k Ježíšovi, nečiníce nic sami o sobě, o své újmě a ke svému potěšení; ti pak, kdo v Kristových naučeních uviděli jak to činí On, jejich Vzor, činí taktéž. Tak představují studentům svým učením vždy a za všech okolností, jaká je povaha Ježíše Krista. Zachycují jasné paprsky Slunce spravedlnosti a odrážejí toto převzácné světlo na děti a mládež, jež vychovávají. Utváření správných návyků musí zůstat otisk v mysli a povaze dětí tak, aby v praxi postupovaly správnou cestou. Znamená to mnoho, přivedeme-li tyto děti do přímého vlivu Ducha Božího, cvičíce a ukáznějící je ve výchově připomínek Páně. Utváření správných návyků a projevování správného ducha vyvolá vážné úsilí ve jménu a v síle Ježíšově. Instruktor musí být vytrvalý, podávat řádku po řádce, poučení po poučení, zde trochu a tam trochu, shovívavě, trpělivě, sympaticky láskyplně tak, aby děti připoutal ke svému srdci láskou Kristovou, jež se v něm projevila. FE 267.2

Pravda může být v nejvyšším smyslu takto uvedena a vyložena dětem. „*Kterýž by mohl, jak sluší, lítost míti nad neznajícími a bloudícími, jsa i sám obklíčen nemocí. A pro ni povinen jest, jakož za lid, tak i za sebe samého obětovati za hříchy.*“ (Žd 5,2,3) FE 268.1

Nechť to učitelé mají vždy na mysli a neztrácejí to se zřetele, mají-li sklon k tomu, aby své pocity zaměřovali proti dětem a mládeži pro jakýkoli poklesk; nechť si pamatují, že Boží andělé shlížejí na ně s lítostí; neboť jestliže děti vskutku bloudí a dopouštějí se poklesků, pak je tím důležitější, aby jejich učitelé byli s to je učit vzorem a příkladem. V žádném případě nesmějí ztratit sebeovládání, projevovat netrpělivost nebo hrubost, jakož i nedostatek sympatie a lásky; ty děti totiž patří Kristu a učitelé musí být velmi opatrní a bohabojní, duchem uctivosti a pronášeným slovem, neboť děti snadno pochytí projeveného ducha, ať je dobrý nebo špatný. Je to těžká a posvátná odpovědnost. FE 268.2

Jeví se potřeba uvážlivých učitelů, vědomých si svých slabostí, neduhů a hříchů a kteří nebudou potlačovat děti a mládež, ani zbavovat je odvahy. Je zapotřebí mnoha modliteb, hodně víry, hodně shovívavosti a odvahy, již Hospodin je ochoten vynaložit. Neboť Bůh vidí každou zkoušku a učitelé tu mohou vyvinout obdivuhodný vliv, budou-li do praxe uvádět úkoly, jež jim dal Kristus. Budou ale učitelé uvažovat o svém vlastním zvláštním postupu, když vyvíjejí jen velmi slabé úsilí, aby se poučili ve škole Kristově a aby do života zaváděli Kristovou pokoru a tichost srdce? Učitelé by sami měli být poslušní Ježíši Kristu a uvádět vždy ve skutek Jeho slova tak, aby mohli být studentům příkladem povahy Ježíše Krista. Nechť světlo Vaše svítí v dobrých skutcích, ve věrném strážení a péči o beránky stáda Božího, s trpělivostí, něžností a láskou ke Kristu ve svých srdcích. FE 269.1

Dávat na takové úseky mladé muže a ženy, kteří si nevypěstovali hlubokou a opravdovou lásku k Bohu a k duším, za něž Kristus zemřel, znamenalo by dělat chybu, jež se vymstí ztrátou mnoha drahých duší. Učitel musí být přístupným působení Božího Ducha. Neměl by být vychovatelem ten, kdo se snadno stane netrpělivým a podrážděným. Učitelé musí uvážit, že mají co činit s dětmi, ne s dospělými muži nebo ženami. Jsou dětmi, jež je ještě třeba vše naučit a dětmi, jež je namnoze daleko těžší učit než jiné. Omezený školák potřebuje daleko víc povzbuzení, než jakého se mu dostává. Jsou-li nad takové různorodé mysli postaveni učitelé, kteří od přirozenosti rádi poučují a diktují, anebo vyvyšují svoji autoritu, kteří budou stranit svým oblíbencům, jimž budou dávat přednost, kdežto s jinými budou zacházet přesně a přísně, vytvoří to stav zmatku a nekázně. Učitelé, jimž nebylo dopřáno, aby měli radostnou a dobře vyrovnanou praxi, se dostanou možná k tomu, aby převzali péči o děti a mládež, avšak velice budou ukřivděny ty, jež vyučují. Rodiče musí dojít k jinému náhledu na tuto věc. Musí považovat za svoji povinnost spolupracovat s učitelem, podporovat moudrou kázeň a mnoho se modlit za toho, kdo učí jejich děti. Dětem nepomůžete plísňením, napomínáním nebo kritizováním; a neuděláte dobře, budete-li se podněcovat k nespokojenosti, neposlušnosti, nelaskavosti a tuposti. Jste-li vskutku křesťany, bude ve vás přebývat Kristus, který dal

svůj život za hříšné; moudrost Boží vás pak poučí, jakou cestou se dát v každém případě naléhavé potřeby. FE 269.2

Děti mají zapotřebí, aby nad sebou cítily neúchylnou, pevnou a živou zásadu spravedlnosti. Buďte si jisti, že dáváte zazářit správnému světlu. Světla nebes je zapotřebí. Necht' svět niky nemá dojem, že váš duch a vkus i vaše touhy nejsou řádově o nic vyšší, ani čistší, než u lidí světa. Zanecháte-li v nich svými činy takový dojem, umožňujete tím, aby falešné a klamné světlo je zavedlo do zkázy. Polnice musí jasně zaznít. Věčný Bůh vede širokou, jasnou a ostrou hranici mezi spravedlivými a nespravedlivými, mezi bohabojnými a bezbožnými, mezi těmi, kdo poslouchají Boží přikázání a těmi, kdo jim neposlouchají. FE 270.1

Žebřík, který viděl Jákob ve snách – spodem spočívající na zemi a vrchem dosahující nebo nad žebříkem pak sám Bůh a sláva Jeho osvěcuje každý příčel; andělé vystupují a sestupují po tomto žebříku oslňující jasností – to je symbol stálého spojení mezi tímto pozemským světem a nebem. Bůh naplňuje svoji vůli prostřednictvím andělů ve stálém společenství s lidmi. Žebřík se jeví být přímým a důležitým prostředkem spojení s obyvateli této země. Žebřík představoval Jákobovi Vykupitele světa, věřícího zem s nebesy. Každý, kdo spatřil svědectví a světlo pravdy a kdo přijímá pravdu, vyznáváje svojí víru v Ježíše Krista, je misionářem v nejvyšším smyslu slova. Je příjemcem nebeských pokladů a je jeho povinností, aby šířil a hlásal to, čeho se mu dostalo. FE 270.2

Těm pak, kdo jsou určeni za učitele na našich školách, otevírá se pole působnosti pro usilovnou práci a pro vzdělávání, pro zasévání símě i pro sklizeň zrajícího zrna. Co může dát vyšší uspokojení, než být dělníky Božími při výchově a výcviku dětí, aby se naučili milovat Boha a aby zachovávali jeho přikázání? Ved'te děti, jež vyučujete v denních školách i v sobotní škole, k Ježíšovi. Co vám může dát větší radost, než když vidíte děti a mládež, jak jdou za Kristem, velkým Pástýřem, který svolá ovečky a jehňátka pak slyší hlas Jeho a jdou za Ním? Co může rozlít více světla duší posvěceného, oddaného pracovníka, než když ví, že jeho milovaná, trpělivá práce není v Pánu nadarmo a když vidí, jak se u dětí a u mládeže projevuje v srdci záře radosti proto, že Kristus jim odpustil jejich hříchy? Co může víc uspokojit dělníka Božího, než když vidí, jak se u jeho žáků odráží pečeť Božího Ducha v pravé vznešenosti povahy a v obnoveném obraze Božím – když děti, hledají pokoj pocházející od knížete pokoje? Pravda jako pouto? Ano, v jistém smyslu slova; zavazuje duše k tomu ochotné v poslušnost Ježíše Krista, a vede je k pokoře Ježíšově. Znamená to o mnoho víc, než omezená mysl může pochopit, máme-li ve veškerém misijním úsilí představit Ježíše Krista, toho ukřižovaného. „*On pak raněn jest pro přestoupení naše, potřín pro nepravosti naše; kázeň pokoje našeho na Něj vložena, a sinalostí Jeho, lékařství nám způsobeno.*“ (Iz 53,5) „*Nebo toho, kterýž hříchu nepoznal, za nás učinil hříchem, abychom my učinění byli spravedlností Boží v něm.*“ (1 K 5,21) To bude cílem naší práce. Domníváme-li se kdo, že je způsobilým v sobotní škole poučovat o výchově, má nejprve zapotřebí naučit se bázní před Hospodinem, jež je počátkem moudrosti, aby mohl vyučovat nejvyšší ze všech věd. FE 271.1

„*Totoť jest pak věčný život, aby poznali tebe samého pravého Boha, a kteréhož jsi poslal, Ježíše Krista.*“ „*Nebo slova, kteráž jsi mi dal, dal jsem od tebe vyšel, a uvěřili, že jsi ty mne poslal.*“ (J 17,3.8) Zde je před námi vyložena podstata práce být zástupci Kristovými, jako On byl zástupcem svého Otce. Máme učit slovům Kristovým. „*Nebo slova, kteráž jsi mi dal, dal jsem jim.*“ Máme svoji práci a každý vychovatel mládeže v jakémkoli postavení musí obsáhnout dobře a čestně ve svém srdci, co Bůh zjevil a co uložil ve svém svatém Slově v naučeních Kristových, pokorně přijímat slova života. Žijeme v sobě soudu a proto nejen že máme sklánět srdce svá před Bohem a vyznávat své hříchy, ale musíme s vynaložením celého svého vzdělavatelského úsilí hledět poučit ty, s nimiž jsme byli spojeni a přivést je poučením i příkladem k tomu, aby poznali Boha a Ježíše Krista, kteréhož On poslal. FE 272.1

Velice bych si přála, aby Bůh otevřel mnohé oči, jež jsou nyní zaslepeny, aby se mohly samy spatřit tak, jak je vidí Bůh a dostali smysl pro práci, jež má být nutně vykonána. Nemám však naděje, že by se uskutečnily veškeré moje výzvy, leda že by Pán promluvil do duše a zapsal svoje přání na desky srdce. Což nemůže mít každý člověk vysoký a vznešený – smysl pro povinnost pracovat na rozsáhlém a důležitém poli domácí misijní práce a nemusí odjíždět do vzdálených zemí? A zatím co někteří mají za úkol hlásat poselství milosti těm, kdo jsou vzdáleni, je mnoho těch, na kterých je,

aby hlásali poselství těm, kdo jsou nablízku. Naše školy musí být vzdělávacími školami, jež by kvalifikovaly mladé lidi jak poučením, tak příkladem k tomu, aby se stali misionáři. Učitel má vždy mít na mysli, že tyto děti i mladí lidé byli vykoupení krví Syna Božího. Musí být vedeni tak, aby věřili v Krista, jako svého osobního Spasitele. Jméno každého jednotlivého věřícího je vyryto v Jeho dlaních. Vůdce Pastýř shlíží ze své nebeské svatyně na ovečky své pastvy. „*On svých vlastních ovec ze jména povolává a vyvodí je.*“ (J 10,3) „*Pakli by kdo zhřešil, přímlovce máme u Otce, Ježíše Krista spravedlivého.*“ (1 J 2,1) Jak předrahá, požehnání, pravda. Ani s jediným případem nenakládá lhostejně. FE 272.2

Jeho výstižné podobenství o dobrém pastýři nám představuje tu odpovědnost za výklad Písma, připadající každému duchovnímu a každému křesťanu, jenž přijal místo učitelé dětí a mládeže i učitele mladých i starých. Vzdálí-li se jedna z hloučku, nepronásledují ji drsná slova a bič, ale vábivé výzvy k návratu. Devadesát devět těch, co nezbloudily, nepotřebuje péče a něžné slitovné lásky pastýře. Pastýř však jde za těmi ovečkami a beránky, co mu způsobily největší starosti a vyžádaly si jeho soucit. Nesobecký, věrný Pastýř opouští všechny ostatní ovečky a s celým srdcem, celou duší i veškerou energií se soustřeďuje na hledání té, jež zbloudila. A pak ten obrazec – budiž Bůh pochválen – pastýř se vrací s ovečkou, nese ji v náručí a raduje se na každém kroku; říká: „*Spolu radujte se se mnou, nebo jsem našel ovci svou, kteráž byla zahynula.*“ (L 15,6) Jsem tak vděčná tomu, že v podobenství máme ovci opět nalezenou. V tom je totiž právě ten úkol, kterému se má pastýř naučit – mít úspěch při přivádění ovci a beránků zpět. FE 273.1

Není podobenství, které by naši obrazotvornosti ukázalo, jak se starostlivý pastýř vrací bez ovečky. A Pán Ježíš vyhlašuje radost pastýře, a jeho radost z nalezení ovce působí potěšení a radost v nebesích u andělů. Moudrost Boží, Jeho moc a Jeho láska jsou bezpříkladné. Je to božská záruka, že žádná ze zbloudilých oveček nebo beránků nebude přehlédnuta a že nezůstane bez pomoci. Zlatý řetěz milosti a soucitu Boží moci obklopí každou z těchto ohrožených duší. Nemá tedy člověk spolupracovat s Bohem? Má zůstat hříšným, klesajícím a porušeným, neohlížet se na duši propadlou záhubě? Vždyť Kristus jej připoutal ke svému věčnému trůnu obětováním vlastního života. FE 274.1

Zachariášův popis Jozue, kněze nejvyššího, je výstižným vylíčením hříšníka, jemuž Kristus zprostředkuje možnost návratu. Satan stojí po pravici přímlovčího, protivě se práci Kristově a namítaje proti Němu, že člověk patří jemu, protože si jej vybral za vládce. Avšak Obhájce člověka, Vykupitele, mocnější než nejmocnější, slyší žádosti a vývoody satanovy a odpovídá mu: „*Potresciž tě Hospodin, satane, potresciž tě, pravím, Hospodin, kterýž vyvoluje Jeruzalém. Zda-liž tento není jako hlavně vychvácená z ohně? Jezus pak oblečen byl v roucha zmazaná, a stál před andělem. I odpověděl a řekl těm, kteříž stali před ním, řka: Vezměte roucho to zmazané s něho. A řekl jemu: Pohled', přenesl jsem s tebe nepravost tvou, a oblékl jsem tě v roucha proměnná. Opět řekl: Necht' staví čepici pěknou na hlavu jeho. I vstavili čepici pěknou na hlavu jeho, a oblékli ho v roucha. Anděl pak Hospodinův tu stál.*“ (Za 3,2-5) FE 274.2

Mějte na mysli, každý učitel, jenž přejímá odpovědnost za zacházení s lidskou duší, že každá duše se sklonem k bloudění a snadno podléhající pokušení, je zvláštním předmětem Kristovy obhajoby. Zdraví nepotřebují lékaře, ale nemocní. Slitovní Obhájce zakročuje a mohou tedy hříšní, omezení muži, nebo ženy zapudit byt' i jen jedinou duší? FE 275.1

Najde s muž nebo žena, kteří by byli neteční právě k těm duším, které Kristus v nebi obhajuje? Chtěli byste svým postupem být podobni farizeům, kteří byli nemilosrdní, nebo satanovi, který chtěl jen obviňovat a ničit? Nechcete se osobně pokorit před Pánem a dopustíte, aby neoblomně nervy a železná vůle byly spoutány a zlomeny? FE 275.2

Odstupte od hlasu satanova a od plnění jeho vůle, a stůjte po boku Kristově, vybaveni jeho vlastnostmi, vlastnostmi Toho který o všem ví a kdo se ujímá postižených a trpících. Člověk, jemuž bylo mnoho odpuštěno, bude umět velmi milovat. Ježíš je slitovníkem a milostivým, věrným nejvyšším knězem. On, Majestát nebes – Král slávy – může shlížet k omezenému člověku, předmětu satanova pokušení, věda, že sám pocítil moc satanovy zlomyslnosti. „*Pročež ve všem připodobněn býti měl bratřím, aby milosrdný byl, a věrný nejvyšší kněz v tom, což se u Boha k očištění hříchů lidu díti mělo Nebo, že sám trpěl, pokoušín byv, může také pokušení trpícím spomáhati.*“ (Žd 2,17.18)

FE 275.3

Vyzývám pak vás, moji bratří, abyste pracovali podle zásad, podle nichž pracoval Kristus. Nikdy se nesmíte odět pláštěm přisnosti, odsuzovat, udávat a odvracet se od ubohých, pokoušených smrtelníků, ale jako dělníci Boží léčit duchovně nemocné. Tak učiníte, budete-li mít mysl Kristovu. *„Nebo nemáme nejvyššího kněze, kterýž by nemohl čitedlen býti mdlob našich, ale zkušeného ve všem nám podobně, kromě hříchu.“* (Žd 4,15) *„Zdaliž nevíš, zdaž jsi neslýchal, že Bůh věčný Hospodin, kterýž stvořil země, neustává ani zemdlívá, a že vystižena býti nemůže moudrost jeho?“* (Iz 40,28) – CE 1893 FE 275,4

36. Vylučování studentů

Chtěla bych, abyste jedno pochopili, že jsem nesdílela názor na vylučování studentů ze školy, pokud nebylo nutné pro zkaženost nebo hrubou prostopášnost, tak aby to nebylo na škodu jiným. Došlo však k omylu při vyloučení ze školy v případě ____, a v jiných případech, což je velké zlo a duším, s nimiž bylo takto naloženo, se otevřela možnost postupu, jež jim zajistila v řadách nepřítele místo jako jistým a dobře vybaveným nepřátelům. Vraťme se ke zveřejnění chyb studentů vůči škole. Byla jsem přizvána, abych viděla a slyšel některá z těch obvinění a pak mi bylo ukázáno, jakým vlivem to působilo. Způsobilo to ve všech směrech škodu a nemělo to blahodárného významu pro školu. Kdyby byli ti, kdo v tom měli nějakou úlohu, bývali měli ducha a moudrost Kristovu, byli by mohli najít cestu k nápravě vyskytnutých se nesnází spíše způsobem hodným Ježíše Krista. Nikdy nepomáhá, dojde-li k pokoření studenta před celou školou. Vytváří to ránu, jež umrtvuje. Neléčí to nic, nenapravuje to nic. Jsou tu studenti vyloučení ze školy. Jsou tímto činem vyvrženi do náruče satanovy, aby čelili zástupům a silám beze zbroje a obrany, takže se stanou snadno kořistí satanovou. Dovolte, abych vám řekla něco ve jménu Páně. Kde je užito vhodného postupu, v případech, kde studenti, – jak se zdá – byli snadno svedeni na scestí, nebude nutným vyloučení a vykázaní ze školy. Jde o správnou cestu a Duch Páně musí pohnout lidskými činiteli, poněvadž jinak by došlo k hrubým chybám. Jde o nejkrásnější práci, jakou kdy člověk konal, tj. zacházet s lidskou duší. Učitelé musí uvážít, že nemají co činit s anděly, ale s lidmi, ovládanými týmiž vášněmi jako sami. Charaktery se neutvářejí v jednom kadlubnu. Děti dědí každý odstín povahy. Tu se projevují povahové vady i povahové přednosti. To nechť uváží každý učitel. S dědičnými i vypěstovanými vadami hyzdícími lidskou povahu, právě tak jako s krásou povahy, je třeba se umět vyrovnat a vyučující musí v sobě vypěstovat mnoho milosti, aby věděl, jak zacházet se zbloudilými k jejich vezdejšímu i věčnému blahu. Vznětlivost, netrpělivost, pýcha, sobectví a sebeúcta, jsou-li hýčkány, natropí mnoho zla, jež může vrhnout duše do satanovy náruče bez znalosti, jak plavit vlastní bárku, a nad to budou ještě v nebezpečí, že budou zmítáni na místě podle rozmaru satanových pokušení až ztroskotají. Každý učitel má svoje zvláštní rysy charakteru, jichž musí dbát, ježto jinak by jej satan použil jako nástroj k ničení duší, a to pro jeho neposvěcené povahové rysy. Jediným bezpečím pro učitele je učit se denně ve škole Kristově, jeho pokoře, jeho tichosti srdce, až bude vlastní já skryto v Kristu a on pak pokorně ponese jeho Kristovo a bude si vážit toho, že vyřizuje Jeho odkaz. Musím vám prohlásit, že mi bylo ukázáno, že v praxi nebylo vždy právě použito nejlepších metod k vypořádání se s omyly a chybami studentů; a následkem toho pak bylo, že duše byly zaplašeny a některé i tráceny. Špatná nálada učitelů, nerozumná hnutí mysli a sebeúcta vykonaly zlé dílo. Není takového druhu špatnosti, svěťáctví nebo pijáctví, jež by měly zhoubnější působnost na povahu, vyvolaly hořkost v duši a zlo, jež převáží dobro, než lidské vášně, jež nejsou ovládány Duchem Svatým. Pociťovat hněv, být dotčeným, být nahněván, to se nikdy nevyplácí. Kolik marnotratných synů zůstává mimo království nebeské jen pro nelaskavou povahu těch, kdo se hlásí za křesťany. Žárlivost, závist, pýcha, neušlechtilé smýšlení, ustrnulé sebevědomí, výbušná vznětlivost, zlé myšlenky, drsnost, chlad a nedostatek sympatií, to vše jsou přívlastky satanovy. S takovými věcmi se učitelé setkají v povahách studentů. Je hrozné, máme-li se těmito věcmi zabývat; pracovník, který hledí tato zla vymýtit, vykazuje v mnoha případech podobné přívlastky, které poskvřňovaly toho, s nímž se stýkal. FE 277.1

V nebesích není vskutku místa pro tyto sklony. Člověk s takovou povahou učiní i nebe místem bídy, protože on sám je bídný. „*Nenarodí-li se kdo znovu*“ pravil Kristus „*nemůže viděti království Božího*.“ Aby kdo vstoupil na nebesa, musí mít ve svém nitru Krista, naději slávy a odebrat se do nebes s Ním. Jen Pán Ježíš umí utvářet a měnit povahu. Neboť nedostatek trpělivosti, laskavosti, snášenlivosti, nesobeckosti a lásky, projevující povahové rysy, probleskují nedobrovolně, není-li člověk ve střehu a nekřesťanská slova, nekřesťanskost povahy vystupují ke zkáze duše. „*Neraduje se z nepravosti*.“ (1 K 13,6) Všimněte si toho. Apoštol měl na mysli, že tam, kde se pěstuje pravá láska k drahocenným duším, budou její projevy patřit těm, kdo nejvíc potřebují onu trpělivost, jež

umí dlouho trpět, je laskavá a nebude zvětšovat malou nerozvážnost nebo i přímou nesprávnost na velkou, neprominutelnou křivdu a nebude těžit z cizího pochybení. Láska k duším, za něž Kristus zemřel, neučiní toho, co bylo učiněno v nepochopení potřeby bloudícího tím, že se jeho chyby a slabiny vytknou před celou školou. Co myslíte, jak asi nahlížel Ježíš na takové počiny? Kdyby byl býval přítomen, byl by pravil těm, kdo činí takové věci: „*Neznajíce písem, ani moci Boží.*“ (Mt 22,29) Neboť v Písmu je jasně uvedeno, jak nakládat se zbloudilými. Trpělivě, laskavě a shovívavě napomenutí: „*Prohlédaje sám k sobě, abys i ty nebyl pokoušín.*“ (Ga 6,1) pohne tvrdošíjným, zatvrzelým srdcem. Láska k Ježíšovi přikryje množství hříchů tak, že nebudou číhat na přestupníka, ani nebudou vyjeveny, aby vytvořily nepříznivý dojem z každého šrámu a z povahy v lidském nitru u těch, jimiž se tyto omyly a chyby předkládají a s nimiž se současně takto nakládá. Káraný je příliš často zahnán do zoufalství. Jeho mysl nelze uzdravit. Smyslem práce pak je mít v duši milost Kristovu, jež se nikdy neproviní poukazováním na cizí chyby, ledaže by to bylo opravdu nutné. Postupujte v praxi podle směrnice Kristovy. Věrný Svědek o tom mluví ve Zjevení 21,5. V praxi užívejte lásky. V křesťanství neexistuje vrtošivost. FE 279.1

Jestliže kdo nepoužívá své paže, paže zeslábnou a ztratí svalovou sílu. Pokud křesťan necvičí své duševní síly, nenabývá zdatnosti charakteru, ani morální síly. Láska je velmi drahá rostlina a musí být o ni pečováno, jestliže kvete. S předrahou rostlinou lásky je třeba nakládat něžně, pak se stane silnou, odolnou a ponese bohaté ovoce, vyjadřujíc plně celou povahu. Povaha Kristu podobná není sobecká, není nelaskavá a nebude urážet duše těch, kdo bojují s pokušením satana. Do vědomí těch, kdo jsou vydáni pokušení, se vstípi, že zkoušky a pokušení přinesou jako výsledek zlato a stráví rez. To je postup, jež Bůh určil všem. V této škole Kristově se mohou všichni denně naučit svým úkolům, jak učitelé, tak žáci, jak být trpělivými, pokornými, ušlechtilými i vznešenými. Na vás všech bude, abyste Boha vzývali co nejopravdověji v modlitbách prodechnutých živou vírou a tvůrčí ruka Páně otiskne svůj vlastní obraz do vaší povahy. Pokušení přijdou, ale nezvítězí. Avšak skrze milost nalezenou při otevření srdce na klepání a hlas Ježíšův, křesťanská povaha i zkušenost se stanou nanejdříve nádhernými a nebeskými. Mějme na mysli, že zacházíme s dušemi, jež Kristus vykoupil za neocenitelnou cenu. Ó, řekněte zbloudilým: Bůh vás miluje, Bůh za vás zemřel. Plačte s nimi, modlete se s nimi. Prolévejte nad nimi slzy, nevystupujte však vůči nim v hněvu. Kristem vykoupeným vlastnictvím. Nechť každý hledá povahu, jež vyjádří lásku ve všech složkách svého působení. „*Kdo by pak pohoršil jednoho z maličkých těchto věřících ve mne, lépe by jemu bylo, aby zavěšen byl žernov osličí na hrdlo jeho, a pohřžen byl do hlubokosti mořské.*“ (Mt 18,6) Bylo by lépe nežít, než existovat ze dne na den bez lásky, jakou Kristus projevil ve své povaze a jakou uložil jako povinnost svým dětem. Kristus pravil: „*Abyste se milovali vespolek, jakož já miloval jsem vás.*“ (J 15,12) Žijeme ve tvrdém, necitelném, nemilosrdném světě. Satan a jeho spojenci vyvíjejí všeliké umění, aby svedli duše, za něž dal Kristus svůj drahocenný život. Každý kdo miluje Bohu upřímně a pravdivě, bude milovat duše za něž Kristus zemřel. Chceme-li konat dobro pro duše, bude náš úspěch u těchto duší úměrný jejich důvěře v naši důvěru v ně. Úcta prokazovaná zápasící lidské duši je jistým prostředkem, jak skrze Ježíše Krista dosáhnout obnovy sebeúcty, již člověk ztratil. Naše kupředu zaměřené myšlenky o tom, že ho může dosáhnout, jsou pomocí, již sami nedovedeme plně ocenit. Máme zapotřebí bohaté milosti Boží v každou hodinu a pak budeme mít bohatou, praktickou zkušenost, neboť Bůh je láska. Kdo v lásce přebývá, v Bohu přebývá. Lásku projevte k těm, kdo ji nejvíce potřebují. Ti, nejnešťastnější, ti kdo mají nejnepříjemnější náladu, potřebují naši lásku, naši něhu, náš soucit. Ti, kdo pokoušejí naši trpělivost, potřebují nejvíce lásky. Světem procházíme je jednou; cokoli dobrého můžete učinit, měli bychom činit vážně a neúnavně, se stejným duchem, jakého měl Kristus ve svém díle. On nezkłame ani se nedá odradit. Jsou to právě drané, tvrdohlavé a náladové povahy, jež hlavně potřebují pomoc. Jak jim možno pomoci? Jen tak, že budeme s nimi zacházet s tou láskou, jakou Kristus projevoval k padlému člověku. Naložte s nimi, a to smíte, tak, jak zaslouží. Co kdyby Kristus byl tak s námi zacházel? S Ním, který si toho nezasloužil, bylo naloženo, jak jsme si my zasloužili. Přes to, ale s námi Kristus zachází s láskou a milostí, jaké si nezasloužíme, ale jaké si On zasloužil. Nakládejte s některými povahami tak, jak si toho podle vašeho názoru zaslouhují a odříznete jim poslední vlákno naděje, zmaříte svůj vliv a zničíte duši. Vyplatí se to? Ne, pravím, že ne a stokrát ne. Připoutejte tyto duše, jež potřebují všechnu lásku, jež jste

s to jim dát, těsně k milujícímu, sympatizujícímu a slitovnému srdci, překypujícímu kristovou láskou, a zachráníte duši od smrti i přikryjete množství hříchů. Neučinili bychom lépe, kdybychom to zkusili postupem plným lásky? FE 280.1

Dbejte na to, co děláte, když jde o vyloučení studentů. Je to závažná záležitost. Měla by to být jen těžká provinění, jež by vyžadovala takové rozhodnutí. A pak by měly být pečlivě uváženy všechny okolnosti případu. Studenti poslaní z domova, ať na krátkou, nebo na dlouhou vzdálenost, na tisíce a tisíce mil, jsou mimo domov a zbavení jeho výhod. A když pak jsou vyloučeni, jsou jim tím odňaty školní výhody. Všechny náklady na ně musí nést někdo, kdo měl naději a důvěru v tyto osoby, že peníze za ně vynaložené nebudou investovány marně. Student se setká, nebo propadne pokušení a má se mu dostat kárného trestu za jeho provinění. Cítí jasně, že jeho záznam je poskvrněn a že zklamal všechny ty, kdo mu důvěřovali, že rozvine svoji povahu pod vlivem svého studia ve školním životě a že tím oplátí vše, co do něho bylo investováno. Teď je však vyloučen pro nerozumné jednání. Co učiní? Odvaha poklesla na nejnižší bod, odvahu ani mužnosti si vysoko necení. Má vydání a ztratil drahocenný čas. Kdo je vlídný a laskavý, a kdo má smysl pro břímě, jež tyto duše snášejí? Jaký div, že satan využije takových okolností. Jsou vyvrženi na satanovo kolbiště a byly u nich vyvolány, posíleny a ztvrzeny ty nejhorší pocity lidského srdce. Stavím případ tak, jak mi byl předložen. Přála bych si, aby to všichni mohli nahlédnout v celém dosahu tak, jak se to jevílo mně. Myslím, že by došlo k radikálním změnám v mnoha pravidlech a metodách zacházení s lidskou duší. Bylo by víc lékařů pro léčení lidských duší, a porozuměním, jak nakládat s lidskou myslí. Bylo by víc odpuštění, sympatie a skutečné lásky, a méně odpuzujících, strhujících vlivů. Předpokládejme, že by Kristus nakládal se všemi svými syny a dcerami, kteří si z něho berou poučení, jako jednají učitelé s těmi, kdo jsou v jejich péči; kdyby pak zákona Hospodinova, jeho pravidel, jeho přikázání nebylo námi dbáno, viníci byli vyháněni a vylučováni, zbloudilí byli odvráceni od Jeho záchranného, vyzdvihujícího a výchovného vlivu, a byli ponecháni vybrat a volit si vlastní cestu a postup bez Jeho božské podpory, co by se pak stalo s námi? Jen stále odpouštějící láska váže zájmy naše s Ním. Ó, moc Ježíšovy lásky mne překonává, když na to hledím. Jho Kristovo je příjemné a břímě Jeho je lehké. Vejdeme-li v praxi plněji v lásku Ježíšovu, uvidíme daleko jiné následky na svém křesťanském pokroku, jakož i při utváření povah těch, kdo se dostali s námi do styku. Nejobtížnější věc pro jednotlivce je vzdát se toho, co kdo považuje za svoje právo. Láska nehledá svých věcí. Nebeská láska jde hlouběji pod povrch. Láska se nechlubí a nevychvaluje. Posílena Kristovou milostí se láska nechová neslušně. Kdo v lásce přebývá, v Bohu přebývá. Bůh je láska. Všichni potřebujeme lásky, ušlechtilosti, něžnosti, soucitu a shovívavosti. Vyžeňte z duše jakoukoli stopu sobectví, nebo lidského důstojenství. FE 282.1

Když pak Adam s Evou pozbyli jakékoli naděje následkem svého provinění a hříchu, a když pak spravedlnost si žádala smrti hříšníka, Kristus nabídl sebe samého jako oběť za hřích světa. Svět byl odsouzen. Kristus se stal pro člověka zástupcem a jistotou. Ochotně dal svůj život za svět, který se tu jeví jako ta ztracená ovce, jež zbloudila od stáda a jejíž vina, stejně jako její bezmocnost mluvila proti němu a stála v cestě jeho návratu. „*V tomť jest láska, ne že bychom my Boha milovali, ale že On miloval nás, a poslal Syna svého obětí slitování za hříchy naše.*“ (1 J 4,10) „*Všichni my jako ovce zbloudili jsme, jeden každý na cestu svou obrátili jsme se, a Hospodin uvalil na něj nepravosti všech nás.*“ (Iz 53,6) Každý syn a dcera Boží, jestliže v nich přebývá Spasitel, představí Krista. Každá pak duše, v níž Spasitel nepřebývá, se projeví nekřesťanskou povahou. Láska tu není chována ve vážnosti a ani prakticky se neprojevuje. „Vyvyšte Ho, vzkříšeného Spasitele“ – má být našim napomenutím k zbloudilým. FE 283.1

Podle odpovědnosti, k níž jsem byla povolána, vím, že mnozí, kdo slouží v našich školách, mají sami zapotřebí učit se ve škole Kristově jeh pokoře, jeho ušlechtilému jednání se zbloudilými, jeho soucitu a lásce. Pokud se jejich povaha nepřetaví a nezbaví příměsí nečistot, budou pracovat marně. Jsem z hloubi duše zarmoucena vážnými důsledky, jež vyplynuly z nemoudrých opatření, závažnějších než jsou mnozí ochotni připustit před vlastním svědomím, nebo před Bohem. Vlastní já je u mnohých velké a stále se snaží o to dosáhnout nadvlády. Jsou tací, kdo se hlásí být následovníky Ježíše Krista a přece vlastnímu já nezemřeli. Nikdy nedopadli na skálu a nebyli zlomeni. Pokud tomu tak nebude, budou žít sami pro sebe a zemřou-li tak, jak jsou, bude navždy pozdě, aby

mohly být jejich chyby napraveny. Mám je ráda. Ježíš je miluje a učiní pro ně všechno, pokoří-li se pod Jeho mocnou ruku, projeví lítost, obrátí se a každodenně se odevzdají do vůle Boží. Musí to být trvalé, denně se opakující odevzdání. Musíme být jako muži a ženy přesní, vždy na stráži nad vlastním já a musíme hledět, jak si využít možnost konat dobro, jen dobro pro ty, za něž Kristus položil vlastní život, aby je mohl učinit svými. Zacházejí-li lidé s těmito dušemi tvrdě, zarmucují srdce Kristovo, vydávají Jej otevřeně hanbě, poněvadž ve své vlastní povaze zkreslují charakter Kristův. Jak někdo pravil: „Tvoje ušlechtilost mne učinila velkým.“ Modlím se k našemu nebeskému Otci, aby všichni, kdo mají co činit s našimi školami, byli v Kristu spojeni jako je spojena ratolest s živým kmenem révy. – Manuscript 1893 *FE 284.1*

37. Studentům koleje v Battle Creek

Mám opravdu hluboký zájem o výchovný ústav v Battle Creek. Po léta jsme s manželem velmi usilovali o zřízení školy, ve které by naše mládež i děti měly přednosti vyššího druhu, než jsou výhody, jaké mohou dát běžné stání školy, nebo světské školy vůbec. Hospodin jasně určil, jaký by to měl být vliv a jaká výuka, jež by měly školy poskytovat tak, aby bylo možno dokonat důležité dílo, pro něž byla škola plánována. Poněvadž pak vědění a bázeň Hospodinova je počátkem moudrosti, bylo nutné, aby studium Bible zaujalo významné místo mezi různými odvětvími vědecké výchovy. Úroveň školy měla být vysoká a zásady živé zbožnosti měly být pro studenty udržovány jako nejdůležitější rys výchovy. „*Toto jest pak věčný život, aby poznali Tebe samého pravého Boha a kteréhož jsi poslal, Ježíše Krista.*“ (J 17,3) Mládež měla být vyučována s ohledem na dobu, ve které žijeme a měla být vedena k pochopení toho, co přijde než se uzavře historie světa. FE 285.1

Jedním z důvodů, proč bylo nutno zřídit naše vlastní zařízení, byla skutečnost, že rodiče nebyli s to čelit vlivu učení, jakého se jejich dětem dostává ve státních školách a v tom, že omyly tam hlásané svádějí mládež na scestí. Na mysl dětí a mládeže nemůže být vykonán silnější vliv, než jaký na ni vykonávají ti, kdo ji vyučují podle vědeckých zásad. Z tohoto důvodu bylo jasné, že je třeba vytvořit školy, na nichž by naše děti byly vzdělávány cestou pravdy. V našich školách bylo rozhodnuto mládež vyučovat podle zásad biblické střídmosti a mělo být užito všelikého vlivu, který by mládeži umožnil vystříhat se bláznivosti tohoto zkaženého věku, rychle proměňujícího svět ve druhou Sodomu. FE 285.2

V našich vyučovacích ústavech se měl šířit vliv, který by čelil vlivu světa, nepovzbuzoval shovívavost pokud jde o chuť k jídlu, a sobecké ukájení smyslů, pokud jde o pýchu, ctižádostivost, parádivost a okázalost, záliby v pochlebování a lichocení, jakož i snahu dosáhnout vysoké odměny a pocty za dobré studiu. Od toho všeho měla naše škola odrazovat. Bylo by nemožné vystříhat se těchto věcí a přece posílat mládež do státních škol, kde by se denně dostávala do styku s tím, co by škodilo její morálce. Po celém světě byl vhodný domácí výcvik zanedbán, takže děti – jak je vidíme ve státních školách – jsou většinou zhýralé a do nepravosti zabředlé. FE 286.1

Práce, kterou jsme měli v tomto směru jako lidé vykonat, spočívala v tom, zřídit a konat dílo, jež Ježíš Kristus určil za dílo svého lidu, a to cvičit a vychovávat děti i mládež, aby zachovávaly Boží přikázání. Zřejmé zanedbávání zákona Božího světem poskvřňovalo morálku těch, kdo se hlásili k zachovávání Božího zákona. My jsme však povoláni, abychom šli za příkladem Abrahamovým. O něm Hospodin prohlásil: „*Znám jej; protože přikáže synům svým a domu svému po sobě, aby ostříhali cesty Hospodinovy, a činili spravedlnost a soud.*“ (Gn 18,19) FE 286.2

Abraham musel opustit svůj kraj i otcovský dům a pobývat v cizí zemi, aby mohl zavést nový pořádek ve své rodině. Prozřetelností Boží bylo, aby byly stále připravovány nové metody a pokroku mělo být dosahováno postupně po generacích tak, aby se zachovalo ve světě vědomí o opravdovém Bohu, jeho zákonech a přikázáních. Toto bylo možno dosáhnout jen pěstováním náboženství doma. Nemohl však toho dosáhnout ani Abraham, pokud byl obklopen svými modloslužebnými krajany a přáteli. Podle Božího přikázání musel vyjít samotný a musel naslouchat hlasu Krista, vůdce Izraelitů. Ježíš byl na zemi, aby učil a vychovával vyvolený národ Boží. Abraham se rozhodl poslouchat zákon Boží a Hospodin věděl, že nezradí posvátnou důvěru, ani že neuposlechne jiného vůdce, než toho, jehož se cítí zavázán poslouchat. Rozpoznal, že je odpovědným za výchovu své rodiny i svých dětí a uložil jim, aby po něm konali spravedlnost a soud. A když je učil zákonu Božímu, učil je, že Hospodin je náš soudce, náš zákonodárce a král, jakož i že rodičům i dětem vládne On; že se strany rodičů nemá být útisku, a že ze strany dětí nemá být neposlušnosti. FE 286.3

Hospodin přikázal Mojžíšovi, aby šel a mluvil s faraonem i vyzval jej, aby povolil Izraelským opustit Egypt. Po čtyři sta let čas, kdy je Bůh vyvolal z Egypta, tak aby mohli poslouchat jeho přikázání a dodržovat jeho sobotu, kterou zavedl v Edenu. Vyhlásil jim hrozivé velikosti Desatera přikázání z hory Sinaj, aby pochopili posvátnost a trvalou povahu zákona, a aby dali základ mnoha generacím tím, že naučí své děti závazným nárokům svatých Božích přikázání. FE 287.1

Toto je práce, ke které jsme povoláni. Z kazatelem běžně rozšířených církví se hlásá, že první den týdne je sobotou Hospodinovou; Bůh nám ale dal světlo a ukázal nám, že čtvrté přikázání Desater je právě tak závazné, jako ostatních devět, jež mají morální povahu. Je naším úkolem, abychom jasně vyložili dětem, že první den týdne není opravdovým dnem odpočinku a že jeho zachovávání – po tom, co se nám dostalo světla o pravé sobotě – je modlářstvím a že je v úplném rozporu se zákonem Božím. Abychom jim dali poučení – pokud jde o nároky Božího zákona je třeba, abychom děti odloučili od světských sdružení a vlivů a předkládali jim pravdu Písma, učíce je řádek po řádku, předpis za předpisem tak, aby se osvědčilo, že nejsou k Bohu nevěrní. *FE 287.2*

Protestanti přijali falešný den odpočinku, dítě papežství a povýšili jej nad svatý, Bohem posvěcený den; naše učební zařízení pak byla zřízena výslovně s účelem čelit vlivu těch, kdo neposlouchají zákona Božího. To jsou dostatečné důvody, aby prokázaly nutnost vlastních výchovných zařízení; musí je totiž učit spíš pravdě, než myšlenkám a lži. Škola musí doplňovat domácí výcvik a jak doma, tak ve škole musí být dodržována zásada jednoduchosti v ohledu, stravě i zábavě. Musí se vytvořit ovzduší, jež nebude škodlivé morální povaze. Řádku po řádce, poučení za poučením, musí děti i rodina cvičení, aby šli cestou Páně a stáli pevně za pravdou i spravedlností. Musíme udržet svoje postavení proti jakékoli sofistice, jež omračuje v tomto degenerovaném věku, kdy se každý omyl jinak vykládá a kdy je tak přimíšen k pravdě, že je skoro nemožné, aby ti, kdo nejsou obeznámeni s rozdíly, jež vyznačuje Písmo mezi lidskou tradicí a Božím slovem, rozeznávali pravdu od bludu. Bylo jasně vyloženo, že v tomto věku *„se někteří od víry odvrátí, poslouchající duchů bludných a učení d'ábeských“* (1 Tm 4,1). *FE 288.1*

Jak bude pravda uváděna v život, bude nutno posouvat měřítko výš a výš, abychom dostali požadavků Písma. To bude vyžadovat odpor vůči módě, zvykům, praxi a způsobům světa. Vlivy světa, právě tak jako mořské vlny, dorážejí na následovníky Kristovy, aby je odplavily od skutečných základů pokory a milosti Kristovy; musí však na svých zásadách stát pevně jako skála. Bude zapotřebí mravní odvahy k tomu učinit tak, a ti jejichž duše nejsou připoutány k věčné sále, budou smeteni proudem světa. Pevně stát můžeme jen, bude-li náš život skryt spolu s Kristem v Bohu. Mravní nezávislost bude plně na místě, bude-li v rozporu se světem. Přikloníme-li se plně k vůli Boží, dostaneme se do výhodnějšího postavení a nahlédneme nutnost úplného odloučení od zvyků a praxe světa. Svoji úroveň nesmíme zvyšovat jen o něco nad úroveň světa; musíme však učinit de-markační čáru jasně patrnou. *FE 288.2*

V církvi je mnoho těch, kdo srdcem patří světu; Bůh však povolává ty, kdo se dovolávají víry v pokročilou pravdu, aby se povznegli nad nynější postoj dnes běžně rozšířených církví. Kde je sebezapření, kde je nesení kříže, které by mělo – jak pravil Kristus – vyznačovat jeho následovníky? Důvod, proč jsme měli tak malý vliv na nevěřící příbuzné a známé, leží v tom, že jsme ve své praxi projevíli jen nepatrný rozdíl od praxe světa. Rodiče se musí probrat a nechat očistit duši praktickým uplatněním pravdy ve svém domácím životě. Dosáhneme-li úrovně, jehož si Hospodin přeje, budou světáci mít adventisty sedmého dne za podivné, zvláštní a úzkoprsé extrémisty. *„Nebo učinění jsme divadlo tomuto světu, i andělům, i lidem.“* (1 K 4,9) *FE 289.1*

Máme slavnostní, posvátnou smlouvu s Bohem, že děti vychováme, nikoli pro svět, nikoli k tomu, aby své ruce spojily s rukama světa, ale k lásce a bázni Boží a k tomu, aby dodržovaly Jeho přikázání. Musíme je poučit, aby pracovaly rozumně, podle Kristových směrnic, a aby představovaly ušlechtilý, vznešený křesťanský charakter těm, s nimiž se sdružují. Naše školy byly právě proto zřízeny, aby mládež a děti mohly být vychovány tak, aby ve světě šířily Boží vliv. Mají se pak tedy naše školy obracet ke světu a již za jeho zvyky a jeho módou? *„Protož prosím vás, bratří, skrze milosrdenství Boží, abyste vydávali těla svá v oběť živou, svatou, Bohu libou, rozumnou službu svou. A nepřipodobňujte se světu tomuto, aby proměňte se obnovením mysli své, tak abyste zkusili, jaká by byla vůle Boží dobrá, libá a dokonalá.“* (Ř 12,1.2) *FE 289.2*

Jestliže ti, kdo dosáhli mládežnického a mužného věku nevidí rozdíl mezi našimi školami a světskými koleji a nevědí, kterým dát přednost, ačkoli omylům se učí příklady i poučením ve světských školách, pak nezbyvá než si blíže všimnout důvodů jež vedou k takovým závěrům. Naše učební zařízení mohou sklouznout do shodného postavení se světskými. Krok za krokem se mohou přiblížit světu; budou však zajatci naděje, Bůh je usměrní, osvítí a přivede zpět ze světa k jejich po-

ctivému, význačnému postavení. Pozoruji s mimořádným zájmem a doufám, že uvidím, jak naše školy proniká duch opravdového a neúchylného náboženství. Budou-li takovým duchem proniknuti i studenti, nahlédnou, že je třeba vykonat velkou práci v tom směru, v němž pracoval Kristus a čas, který věnovali zábavě, bude vynaložen na výkon vážné misijní práce. Budou vytrvale konat dobro pro všechny kolem sebe, budou pozvedávat duše, jež zmalomyslněly a budou poskytovat světlo těm, kdo jsou v temnotě bludu. Vezmou na sebe podobu Pána Ježíše Krista a nebudou pamatovat na tělo, aby ukojili jeho žádosti. – RH Jan. 9, 1894 *FE 290.1*

38. Studenti Božími dělníky

Ježíš zemřel za lidstvo a tím, že obětoval svůj život, povznesl lidstvo morálně k Bohu. Syn nekonečného Boha přioděl svoje božství lidstvím a podstoupil smrt na kříži, aby se mohl stát žebříkem, po němž by lidstvo mohlo vystoupit k Bohu. Umožnil člověku, aby se stal účastníkem božské povahy a aby unikl porušenosti, která je ve světě skrze žádostivost. Kristus vytrvale pracuje na tom, aby povznesl a zušlechtil člověka a požaduje, aby každá duše, kterou vykoupil z beznadějné bíd, spolupracovala s Ním na velkém díle spásy ztracených. Není na nás, abychom kladli úklady a připravovali tajné plány, abychom uvedli duše do pokušení. *FE 291.1*

Ó, kéž by tak každý nahlížel na tuto věc, jak ji mohu vidět já v celém jejím dosahu, jak rychle bychom se zbavili nepřítelů v jeho chytráckém díle. Jak by pak mohli opovrhovat jeho opatřením, jak uvést hřích do lidské rodiny. Jak by nenáviděli hřích dokonalou nenávistí, když uváží, že to stálo život velitele nebes a to proto, aby nezahynuli, aby se člověk nestal beznadějným zajatcem, připoutaným k satanovu vozu, nebo otrokem zbaveným hodnosti z jeho vůle, či poddaným jeho vítězství a jeho panství. *FE 291.2*

Kdo se postaví do jedné řady se satanem? Kdo bude nosit jeho znamení? Kdo si ho vyvolí za velitele a odmítne se postavit za krví zbrocený prapor Původce našeho spasení? Kristus zemřel za každého syna i dceru Adamovu; a když syn Boží projevil takovou podivuhodnou lásku, když přinesl tak velikou oběť za hříšníka, aby skrze víru v Něho nezahynul, ale měl život věčný, jak může pak být předmět tak velké lásky netečným a setrvat v hříchu a neposlušnosti a nevyznat se upřímně Kristovi bez nejmenšího odkladu? Jak může někdo s láskou konat zlo? Jak může mládež zaprodat své rozumové schopnosti satanovi a dávat svůj vliv na podporu toho, co oslabí jejím vlastní morální sílu a výkonnost? Plníc vůli Toho, kdo miluje tento svět a kdo dal svému jednorozenému synu za něj zemřít, posiluje mládež veškeré schopnosti své duše a zvyšuje svoje vlastní štěstí a mír. *FE 291.3*

Hospodin velmi poctil lidstvo tím, že dal Ježíši Kristu, aby je vyrval ze satanových požadavků. Budete obrozeni? Dostane se vám drahocenného daru Kristova? Nebo odmítnete jeho službu? Ježíš pravil: „*Kdo neshromáždí se mnou, rozptýluje.*“ (Mt 12,30) On také řekl: „*Beze mne nic nemůžete učiniti.*“ (J 15,5) A „*dosti máš na mé milosti*“ (2 K 12,9). Každý, kdo se snaží konat dobro jen podle svých omezených sil, zjistí, že jeho úsilí zůstane marným; ti však, kdo přijmou Krista svou vírou zjistí, že je jejich osobním Spasitelem. Vstoupí do Jeho armády, stanou se jeho vojáky a budou bojovat dobrý boj víry. Budou-li studenty, budou mít vědomí, že jsou připraveni, aby ze školy udělali nejpořádnější a nejvznešenější ústav na světě. Do poslední částky využijí svého vlivu na straně Boží, na straně Kristově a na straně nebes. Budou si uvědomovat, že je jejich povinností utvořit společnost snaživých křesťanů, aby mohli pomoci každému studentovi k tomu, aby nahlédl, jakých nesrovnalostí se dopouští koná-li to s čím Bůh nesouhlasí. Potáhnou s Kristem a učiní co bude v jejich moci, aby plně rozvinuli křesťanské charaktery. Rozhodnou se vést chromé a slabé po bezpečné, vzhůru vedoucí stezce. Svolají shromáždění snaživých křesťanů, aby vytvořili plány, jež budou požehnáním pro školy, a učiní vše, co je v jejich silách, aby utvořili ze školy co Bůh zamýšlel a chtěl z ní mít. Budou mít na paměti hodnotu a účinnost shromáždění snaživých křesťanů tím, že budou připravovat misionáře, aby vyšli a přinesli světu varovné poselství. *FE 292.1*

Studenti by měli mít vlastní modlitební chvilky, v nichž by vroucně a upřímně prosili, aby Bůh požehnal vedoucím školy a nadal je fyzickou silou, jasnoživostí, morální silou a schopností bystřého duchovního postřehu, a dále, aby každý učitel byl skrze milost Kristovu připraven konat svoji práci věrně a s vřelou láskou. Měli by se modlit za to, aby učitelé byli těmi činiteli, jejichž prostřednictvím by Bůh způsobil, aby dobro zvítězilo nad zlem a to skrze poznání Ježíše Krista, kteréhož poslal. Kéž by Bůh dal studentům, kteří navštěvují naše učiliště, milost a odvahu, aby jednali podle zásad zjevených v Božím zákoně, který je výrazem Jeho povahy. Mezi školami, které Bůh zřídil, neměl by být žádný rozpor. Jestliže jste kdy zklamali a podlehli pokušení, pak proto, že jste neučinili Boha svou silou, poněvadž jste neměli víru, jež působí skrze lásku a očišťuje duši. *FE 293.1*

Nechť se každý upřímný křesťan, který je ve spojení s školou, rozhodne být věrným služebníkem v díle Kristově a nechť pomůže každému studentu být v životě věrným, čistým a svatým. Nechť se každý, kdo miluje Pána, snaží získat ty, kdo ještě nepřijali Krista. Každodenně mohou působit tichými modlitbami naplněným vlivem a spolupracovat s Ježíšem Kristem, hlavním misio-nářem našeho světa. Nechť každá duše – muž, žena, nebo mladý člověk – zdatně rozvíjí svůj cha-rakter a oddanost, nechť vyrůstá v čistotě a svatosti, a nechť stále žije se zrakem upřeným ke Boží slávě tak, aby nepřátelé naší víry netriumfovali. Nechť dojde k takovému spojení v základech naší víry, aby náš spojený vliv byl plně na straně Hospodina a mohl působit k proměně těch, s nimiž se sdružujeme. Nechť se stane zjevným, že máte živé spojení s Bohem a že jste snaživými pro slávu Páně, hledíce v sobě pěstovat takové povahové rysy, jimiž byste mohli uctít Toho, který svůj život položil za vás. Nechť láska ke Kristu působí přitahující silou tak, aby přivedla jiné na cestu určenou pro vykoupené Páně. Až se studenti na našich školách naučí milovat vůli Boží, zjistí, že je to po-měrně snadné. FE 293,2

Jestliže studenti uvidí u jiných charakterové vady, nechť jsou povděční, že takové vady roze-znali a že se jich tudíž mohou vystříhat. Nepochybně uvidíte osoby, které se neučí pokoře a milosti Kristově, ale milují okázalost, jsou marnivé, frivolní a světácké. Jediným lékem pro ně bude, když spatří Ježíše a studiem Jeho povahy dojdou pak k tomu, aby pohrdali vším, co je marnivé a nesvaté, slabé a prostřední. Kristova povaha je plná snášenlivosti, trpělivosti, dobroty, milosti a bezpříkladné lásky. Až uží takovou povahu, povznesou se nad tu malost, která je utvářena a učinila je ohavnými a nemilými. Řeknou: „*S lidmi marnými nesedám a s pokrytci ve spolek nevcházím*“ (Ž 26,4) a uvě-domí si, že „*kdo chodí s moudrými, bude moudrý; ale kdo tovaryší s blázny, setrín bude*“ (Př 13,20). FE 294,1

Každý, kdo se snaží žít křesťanským životem, měl by pamatovat, že církev bojující není církvi vítěznou. Ti, kdo jsou nakloněni povolovat žádostem těla, se v církvi také najdou. Je třeba jich spíš litovat, než je kárat. Církev nesmí být posuzována, jako by podporovala takové povahy, i když se vyskytnou v dosahu její působnosti. Kdyby se církev vyloučila, vytýkali by právě ti, kdo považovali za chybu, že tam jsou, že je církev pustila do víru světa; tvrdili by, že s nimi bylo naloženo nemilo-srdně. Je tomu možná tak, že i v církvi jsou lidé chladní, pyšní, povýšení a nekřesťanští, ale s ta-kovou vrstvou není třeba se spolčovat. Je mnoho takových, kdo mají vřelé srdce, kdo umí sebe za-přít, sebe obětovat, kdo by položili své životy k záchraně duší, kdyby toho bylo zapotřebí. Ježíš vi-děl dobré i zlé v církvi a pravil: „*Nechte at' obě spolu roste až do žně*“ (Mt 13,30). Nikdo není nu-cen stát koukolem proto, že každá rostlina na poli není obilím. Kdyby byla pravda známa, tito stě-žovatelé by činili svá obvinění proto, aby uklidnili odsouzené, obviňující svědomí. Jejich vlastní po-stup nelze prohlásit za plně chvályhodný. I ti, kdo se snaží zvítězit nad nepřítelem, byli někdy v ne-právu a dopustili se nesprávnosti. Zlo zvítězí nad dobrem, jestliže nebudeme mít plnou důvěru v Krista a nebudeme přebývat v Něm. V povaze se stanou zřejmými ty nesrovnalosti, jež by se ne-projevily, kdybychom zachovali víru, skrze lásku dělající a očišťující duši. FE 294,2

Nejsme nuceni, abychom si za důvěrné druhy vybírali ty, kdo zavrhnou lásku Boží, jež se projevila tím, že Bůh dal světu Syna, „*aby každý, kdo věří v Něho, nezahynul, ale měl životě věčný*“ (J 3,16). Ti, kdo milují Boha, si nevyberou nepřátelé Boží za svoje přátelé. Byla položena otázka: „*Zdaliž jsi bezbožnému měl pomáhati, a ty, jenž nenávidí Hospodina, milovati?*“ (2 Pa 19,2) Dáte přednost sdružování s nevěřícími a neloajálními před sdružováním s těmi, kdo poslouchají Boží při-kázání? Chcete si zvolit, že se oddělíte od těch, kdo milují Boha a dostanete se na místo co možná nejdále vzdálené od proudu světla? Máte zapotřebí udržet se v ovzduší čistoty a víry a zavést do své povahy zásady, jež budou pevné jako trámy. Křesťané si nevyberou a nebudou pěstovat společnost nevěrců. Dá-li vám Pán ve světě zvláštní postavení, jak to učinil s Josefem a Danielem, pak vás bu-de také podporovat a neopustí vás uprostřed pokušení. Vy však nebudete v našem světě nikdy tam, kde je příliš mnoho světla. Jak je to ale pak nebezpečné volit spolčovat se s těmi, kdo mají raději temno, než světlo a nejdou ku světlu, ledaže by jejich skutky byly napraveny. – RH Jan. 16, 1894 FE 295,1

39. Slovo k studentům

Každá duše jest obklopena svým, jednotlivci vlastním ovzduším. Toto ovzduší může být plno duchovní nákazy a zlobně ovlivňovat zásady pro spravedlnosti. Je-li však takové ovzduší vneseno do společnosti jiných, tu není třeba dnů ani týdnů k zjištění, jde-li o ovzduší Kristovo nebo satanovo. Společenský vliv není nikdy silnější než v době života na školách; avšak student, který přichází na školu s upřímnou touhou být pomocníkem a požehnáním pro své druhy, ten bude pečlivě uplatňovat svůj vliv správným směrem a vyhledá si společníky, kteří se s ním spojí při pěstování správných zásad a návyků. *FE 297.1*

Studenti by měli cítit svou odpovědnost za to, aby jejich život ve škole byl úspěšný. Mají vynaložit všechno úsilí správným směrem tak, aby nezklamali své rodiče a opatrovníky, kteří namáhavě pracují, aby je udrželi na škole a velmi se strachují o jejich přítomné i věčné blaho. Studenti by se měli rozhodnout pro dosažení nejvyšších cílů, aby nebyli zahanbeni v den soudu. Student, který jest obezřetný ve svém chování, který nechce, aby byl smýkán vpravo nebo vlevo špatnými vlivy, vynaloží krotící úsilí proti těm ve škole, kteří rádi vystavují na obdiv svou neodvislost a oddávají se neslušným zábavám, neposlouchajíc nařízení a kteří naplňují srdce svých učitelů žalem a znechucením. *FE 297.2*

Život jest problém, který musíme řešit individuálně, každý sám. Nikdo nemůže utvářet charakter za někoho jiného; každý z nás má úkol rozhodnout o svém vlastním osudu. Jsme Božími, svobodnými a odpovědnými činiteli a každý z nás s bání a třesením musí pracovat na svém spasení, zatím co Bůh působí v něm, chtění i skutečné činění, podle dobré libé vůle své. Studenti mohou konat dobro nebo zlo, avšak „*cožkoli rozsíval by člověk, toť bude i žíti*“. *FE 297.3*

Každý je zde osobně na zkoušce a zkoušejícím je Bůh. Všechny rozumové síly nebes jsou zapojeny ku pomoci každé duši, která chce být povznesena ke Kristu Ježíši a každý opravdový milovník Ježíše bude pomáhat nebeským silám ve snaze odvracet duše ode všeho pošetilého, nízkého a lehkovážného. Následovníci Kristovi nebudou spolupracovat se satanem k tomu, aby oslavovali víru v pravé náboženství, aby kazili druhé šířice kolem nich atmosféru, která ničí dobré mravy a charakter. Žel, jsou však právě na našich školách lidé, kteří jsou křesťany jen podle jména. Nebude zapotřebí delší známosti s těmito profesory k tomu, aby se poznalo, že jsou úspěšnými náhončími satana. Na našich školách jsou osoby se zkaženým srdcem, k tomu s libivým vystupováním takže mají úspěch u lidí určité třídy a dříve, než si to neopatrní uvědomí, vliv těchto osob již změnil jejich názory a utvářel je podle vzoru závadného charakteru těchto špatných osob. Ti však, kdo jsou oděni v oděv křesťanství a k tomu, ještě jsou v moci světských návyků a naučení, jsou korupčníky. Činí si nárok být považováni za hledače nebeských pokladů, avšak ovzduší, jimž jsou obklopeni je plné vražené duchovní nákazy, těmto by se však měli vyhnout všichni ti, kteří si přejí zůstat neposkvřeni od světa. *FE 298.1*

Mladík, s bystrým postřehem snadno rozezná o jaké osoby jde, právě i když si nenárokují být křesťanem; neboť ví, že Kristu podobní nejsou. Dovolí jim však, aby se mu stali kamenem úrazu? Má knižního průvodce, který popisuje ty, kteří stojí na straně Pána. Jestliže ví, že jejich cesta je neslučitelná s vyznáváním křesťanství, jestliže ví, co to znamená žít bohabojným životem, bude cítit odpovědnost za přijaté světlo a poznání. Bude odpovědným za konání Mistrový vůle, aby světu ukázal co je pravou vůdčí myšlenkou křesťanství, co znamená mít Krista přizpůsobený život i charakter. *FE 298.2*

Máme mocného nepřítele a ten nejen že chová nenávist ke každému člověku stvořenému k Božímu obrazu, ale co nejkrutější nenávidí i Boha a Jeho prvorozeného Syna Ježíše Krista. Když se lidé sami odevzdávají satanově službě, ten se nikterak nechová k nim nepřátelsky, jak ho projevuje těm, kteří nosí Kristovo jméno a cele slouží Bohu. Ty vražedně nenávidí. Ví, že může zarmoutit Krista tím, že si je podmaní mocí svého podvodu, že jim ubližuje, oslabuje jejich víru a podlamuje jejich schopnost ke službě Bohu, která se od nich požaduje v službě pod vedením Ježíše Krista. Tem, kteří jsou jako otroci připoutáni k jeho vozu, satan povolí jistý odpočinek, neboť jsou jeho

ochotnými zajatci; avšak jeho nepřátelství se projeví jakmile poselství milosrdenství dorazí k jeho otrokům, a oni se snaží vymanit se z jeho moci, aby mohli následovat pravého Pastýře. Pak hledá, jak by je spoutal novými řetězy, aby je udržel v otroctví. Rozpor mezi duší a satanem počíná jakmile zotročený člověk začne strádat řetězy a žádá osvobození; neboť tehdy, když člověk uchopí nebeskou sílu, víra nalézá oporu v Kristu. Tehdy pak ten Silnější než muž ve zbroji, stává se duší pomocníkem a Duch Svatý posiluje ubohého zajatce, aby znovu získal svobodu. FE 299.1

Bůh chová hlubokou a opravdovou lásku ke každému členu lidské rodiny; ani jediný není opomenut, ani jediný ponechán bez pomoci a oklamán, aby byl přemožen nepřítelem. A jestliže ti, kteří byli přijati do Kristovy armády vezmou s sebou a budou nosit celou výzbroj, budou bezpeční před všemi útoky nepřátel. Ti, kdo skutečně touží být učedníky Božími a chodit v Jeho šlépějích, mají spolehlivé zaslíbení, že cítí-li nedostatek vědění a prosí o ně Boha, On dá jim štědře a bez výčitek. Apoštol praví: „*Žádejž pak důvěrně, nic nepochybuje. Nebo kdož pochybuje, podoben jest vlnám mořským, kteréž vítr sem i tam žene, a jimi zmítá. Nedomnívej se zajisté člověk ten, by co vzítí měl ode Pána. Muž dvojí mysli, jest neustavičný ve všech cestách svých.*“ (Jk 1,6-8) Bůh stojí za každým slibem a Ho nemůžeme víc urážet než pochybováním a váháním, žádáním a přitom nedůvěrou a k tomu ještě šířením pochybností. Jestliže to, oč jste žádali bezprostředně neobdržíte, počnete snad reptat a nedůvěřovat? Důvěřujte, věřte, že Bůh učiní co slíbil. Ustavičně se modlete a bděte, pracujte a čekejte. Bojujte dobrý boj víry. Rcete svému srdci: „Bůh mne pozval, abych přišel. On slyšel mou modlitbu. Zaručil se svým slovem, že mne přijme a On splní svůj slib, Bohu smím důvěřovat; neboť On mne tak miloval, že dal svého jednorozeného Syna zemřít za mne. Syn Boží jest mým Vykupitelem.“ „*Proste, a dáno bude vám; hledejte a naleznete; thucte, a bude vám otevřeno.*“ „*Poněvadž tedy vy, jsouce zlí, umíte dobré dary dávati dětem svým, čím více Otec váš, kterýž jest v nebesích, dá dobré věci těm, kteříž ho prosí?*“ (Mt 7,7.11) FE 299.2

Mladí lidé, kteří vstupují do školního života a pokračují v něm cílevědomě, nebudou tesknit po domově ani nebudou zklamáni. Nebudou neklidní a nespokojení, nevědouce co sami se sebou počít. Pomoc najdou u Všemohoucího. Budou mít před sebou jeden cíl, totiž být zásadními muži a ženami, žijícími podle Boží vůle, lidstvu ku prospěchu a k oslavě Boží. Nebudou pohlížet na svůj život na škole jako na dobu shánění zábav, zahálčivých radovánek a pošetilých rozpustilostí, ale budou se snažit, aby využili co nejvíce svých Bohem jim daných příležitostí a předností, takže nezklamou své rodiče a učitelé a nezarmoutí Boha a nebeské anděly. FE 300.1

Zemřít jest vznešená věc, avšak mnohem vznešenější jest žít a vytvářet povahu, s níž smíme vstoupit do školy v nebesích, žijeme v zemi nepříteli a může se očekávat nesnáze a zápasy. Na mládeži bude, aby byla schopná snášet tvrdé útrapy jako dobří vojáci Ježíše Krista. Nebylo by zrovna nejlepší, aby jejich cesta byla dokonale uhlazena a ulehčena tím, že by byli zásobeni penězi a nebyli vedeni k tomu, aby cítili nutnost si zvykat na sebezapírání a spořivost. FE 300.2

Když mladý člověk dotváří svou mysl a potřebuje vzdělání, měl by pečlivě uvažovat o tom, s jakou pohnutkou vstoupit do školy? Měl by se ptát sama sebe: „Jak nejlépe využít svého času k tomu, abych měl co největší prospěch úměrný příležitostem a přednostem? Vezmu na sebe celou výzbroj Boží, kterou mi jako dar opatřil jednorozený Syn Boží? Otevřu své srdce Duchu svatému, aby se rozvinula činnost a schopnost, kterou mi svěřil Bůh? Patřím Kristu a jsem v Jeho službách? Jsem šafářem Jeho milosti?“ FE 301.1

Ačkoli, dle vašeho lidského úsudku, někteří vyznavači křesťanství mají odlišné měřítko na křesťanský charakter, neměli byste zarmucovat Krista svým neurovnaným životem; neboť druzí jsou pak v nebezpečí, že budou ovlivněni vašim špatným jednáním. Bojujte o korunu života a neměli byste se spokojit dosažením jeho nízké úrovně. FE 301.2

Pán nepřijme žádnou polovičatou službu; při svatém díle Božím nemá být žádné klopýtání. Nespoléhejte na sebe, ale podříďte svou vůli, své myšlenky, své cesty Bohu a konejte jen Jeho vůli. Žijte k radosti Toho, který si vás tak cenil, že dal Ježíše, svého prvorozeného Syna, aby vás z vašich hříchů vykoupil. Pro Jeho zásluhy můžete být přijati. Ve svém školním životě buďte vedeni myšlenkou, že vše co stojí za to, aby bylo vykonáno, stojí též za to, aby bylo dobře vykonáno. Očekávejte moudrost od Boha, aby jste ani jedinou duši neznechutili v konání dobra. Spolupracující s Kristem získávejte duše pro Něho. Vám pak nepostačí, když při odsuzování ledabylé práce a vytý-

kání chyby jiným, neuděláte práci aspoň tak dobře jako to dělají oni, protože nestavíte se na stranu práva a věrnosti. Dbejte předpisů a nařízení i když se vám zdají zbytečně přísnými, neboť ve svých zkušenostech můžete se mýlit. Vše co podnikáte, dělejte co nejlépe. Ježíš je vaším Spasitelem, spoléhejte na Něho, že vám bude pomáhat den co den k tomu, abyste nerozsévali koukol, ale dobré símě Jeho království. *FE 301.3*

„Svíce těla jestiž oko; protož jestliže by oko tvé sprostné bylo, všecko tělo tvé světlé bude. Pakli by oko tvé bylo nešlechtné, všecko tělo tvé tmavé bude.“ (Mt 22,23) Jako student musíš se svým mozkiem vidět právě tak dobře jako očima. Svoje usuzování musíš vycvičit tak, aby nebylo slabé a neschopné. Musíš se modlit za vedení a svou cestu svěřit Pánu. Svě srdce musíš uzavřít vši pošestlosti a hříchu a otevřít je každému nebeskému vlivu. Svého času a příležitostí musíš využívat co nejlépe, aby se tvůj charakter vyvíjel souměrně. Šprýmy, bláznovství a lhovosti nemohou být tvými průvodci, pakli že jdeš za svým vzorem Ježíšem Kristem a denně lépe rozumíš co máš činit abys spasen byl. *FE 302.1*

Mladí studenti, váš život nemohou ovládat popudy, nechcete-li zcela ztroskotat. Nemůžete hovět svým přirozeným náklonnostem aniž byste nezažili velkou ztrátu. Chcete-li se pohybovat bezpečně, pak se musíte přidržet cesty Boží. Vaše chápání musí být vytříbeno a očištěno; musíte pracovat podle Božího plánu, jinak nebudete mít úspěch. Musíte ustavičně růst v milosti a známosti. Ve svém školském životě neuděláte nic dobrého, nebudete-li uplatňovat zásady, plánovitosti a pořádku. Nákladná práce nám přivodí nezdar. *FE 302.2*

Je třeba, abyste pečlivě zkoumali otázku zábavy. Ptejte se sami sebe, jaký vliv mají zábavy na mé myšlení a charakter a na práci pro kterou jsem zde? Tažte se sebe, jak se snesou zábavy s mým náboženským životem, s mým křesťanským charakterem? Hodí se hry, kterých se zúčastníte k vašim modlitbám a službě Boží? Pomáhají vám přinášet tolik vážnosti a zanícení pro dílo Boží, kolik jich vkládáte do vašich her? Nezabraly tyto zábavy váš zájem tak dalece, že jste pozbyli schopnosti vložit do studia vlastních úkolů tolik horlivosti kolik je zapotřebí? Co stojí výše – služba Bohu nebo služba samému sobě? Každý student by měl důkladně prozkoumat základ na němž stojí. *FE 302.3*

Milá mládeži, právě nyní rozhoduješ o svém věčném osudu. Ve svém křesťanském životě musíte vyvinout neochabující úsilí, pakliže chcete tvořit správný charakter. Máte-li nezralé, slabé, dětinské znalosti náboženské, bude to věčnou škodou pro vás. Na vás je, abychom byli jedno s Ním. *„Protož, jakž jste přijali Krista Ježíše Pána, tak v něm chodte.“* (Ko 2,6) To znamená, že jste povinni studovat Kristův život. Ten máte studovat s mnohem větší vážností než vědecká odvětví světská, neboť věčné zájmy jsou důležitější než snahy časné, pozemské. Umíte-li ocenit hodnotu a svatost věčných věcí, pak věnujete své nejbystřejší myšlenky a nejlepší síly rozluštění problému, jehož obsahem je váš zdar na věčnosti; neboť každý jiný zájem je nicotný ve srovnání s tímto. *FE 303.1*

Svůj vzor máte v Ježíši Kristu. Jděte v Jeho šlépějích a budete schopni zaujmout kteroukoli a každé postavení, k němuž budete povoláni. Budete *„vkořenění a vzdělání na něm, a utvrzení u víře, jakž jste naučení, rozhovňující se v ní s díky činěním“* (Ko 2,7). Nemáš se cítit nevolným otrokem, nýbrž synem Božím; cítit, že ti byla prokázána vysoká přízeň a že Bůh tě cenil tak vysoko, že tě učinil svým, zaplatil nesmírné výkupné za tvoji svobodu. Ježíš praví: *„Nebudu vás více nazývati služebníky... ale vás jsem nazval přátely.“* (J 15,15) Když oceníš Jeho nesmírnou lásku, tu lásku a vděčnost, tvé srdce bude zdrojem radosti. *FE 303.2*

Nepřijímej lichotky, a to právě ve svém náboženském životě. Lichocením jest jedním ze satanových způsobů, kterým číhá, aby oklamal a zanítil lidskou přirozenost pro pyšné smýšlení o sobě samém. *„Hleďtež, aby vás někdo neobloupil modrostí světa, a marným zklamáním uče podle ustanovení lidských, podle živlů světa, a ne podle Krista.“* (Ko 2,8) Lichocením bylo pokrmem, jímž se mnozí z našich mladých lidí živili; a ti, kteří vychvalovali a lichotili domnívali se, že si počínali správně, jednali však chybně. Chvála, lichocením a shovívavost měly větší podíl na svedení cenných duší na nepravé cesty, než kterékoli satanem vymyšlená lest. *FE 304.1*

Lichocením patří k světskému jednání, ne však k jednání Kristovu. Lichocením jsou ubozí lidé se svou křehkostí a slabostkami vedeni k domněnce, že jsou výkonní a že vynikají což je vede k povýšeneckému smýšlení. Opíjejí se představou, že jsou schopnější než ve skutečnosti jsou a jejich

náboženské vědomosti nejsou vyrovnány. Ztratí svoji duši, jestliže s pomocí Boží nevymaní z tohoto klamu a cele se nezmění učíc se náboženské abecedě v Kristově škole. *FE 304.2*

Mnohému mladému se lichotilo, že své schopnosti má jako přirozené nadání, zatím co tyto domnělé schopnosti může nabýt pouze pilným cvikem a pěstováním, a učením pokory a skromnosti od Krista. Jestliže věří, že je od přírody nadán, domnívá se, že není nutno namáhat mysl, aby zvládl své úkoly; dříve než si to uvědomí, uvázne v satanových tenatech. Bůh dovoluje, aby ho nepřítel napadal proto, aby si uvědomil svou vlastní slabost. Bylo mu dovoleno učinit závažné chyby a nyní je v trapném ponížení. Když však se svíjí v pocitu vlastní slabosti, není ho třeba tvrdě odsuzovat. Je to především čas, kdy potřebuje moudrého rádce, skutečného přítele, který umí rozeznávat povahové zvláštnosti. Tehdy také potřebuje přítele, který je veden Božím Duchem a bude trpělivě a věrně sdílet bloudění a pozdvihovat skleslou duši. Nesmí ho však povzbuzovat lichocením. Nikdo nemá právo podávat duši tento opojný jed satanův. Spíše jde o to ukázat první stupně žebříku a jeho nejistá noha by měla být postavena na nejnižší stupeň žebříku. Petr praví: *„Příčinějte k víře své ctnost, a k ctnosti umění, k umění pak zdrženlivost, a k zdrženlivosti trpělivost, k trpělivosti pak pobožnost, ku pobožnosti pak bratrstva milování a k milování bratrstva lásku. Ty zajisté věci když budou při vás a rozhojní se, ne prázdné, ani neužitečné postaví vás v známosti Pána našeho Jezukrista.“* (2 Pt 1,5-8) *FE 304.3*

Kdo zbloudil měl by si dodat odvahy stoupat krok za krokem, stupínek po stupni. Toto úsilí může být pro něho bolestné, avšak bude to daleko nejlepší úloha, jako se kdy učil. Seznámí se při tom se svou vlastní slabostí a to mu umožní vyvarovat se v budoucnu chyb minulosti. Tak se Jeho porážka za pomoci moudrého rádce obrátí ve vítězství. Nikdo by však neměl začínat na vrcholu žebříku. Necht' počne na nejnižší příčce a stoupá krok za krokem až do blízkosti Krista, přidržuje se Krista, a vystupuje k vrcholu Krista. To jest jediná cesta jak pokročit směrem k nebesům. Necht' nic neodvrací pozornost od velkého díla, které má být vykonáno. Myšlenky, vlohy, pronikavé uplatnění mozkové síly jsou dávány k nejvyššímu použití při studiu slova a vůle Boží. Pán má místo pro nejlepší schopnosti, které lidem svěril. Při práci na vybudování Jeho království zaměstnejme všechny Bohem dané schopnosti tak věrně a opravdově, jako to učinil Daniel Babylóně, když byl nalezen věrným v každé povinnosti člověka, oddaným svému Bohu. *FE 305.1*

Bůh vyžaduje víc taktu, více moudrého vedení než Mu bylo dosud dáno Jeho lidskými nástroji. Zde je zapotřebí bystrého, posvěceného smýšlení a odvážné práce na zmaření důvtipných plánů satanových. Volá se po dosažení vyšší úrovně, po světlejším, rozhodnějším, obětavém úsilí v práci pro Pána. Naši mladí lidé musí být vychováváni k vyšší úrovni, aby porozuměli, že nyní rozhodují o svém věčném osudu. Není tu pro nikoho jiné záruky krom pravdy, kterou má v srdci, jaká je v Ježíši. Toto musí vstřípit do srdce Duch Svatý. Mnohé z toho, co se dnes nazývá náboženstvím, bude ztraceno po náporu satanových vojsk. Kromě pravdy nic nezůstane – moudrost shůry, která posvěcuje duši. *FE 306.1*

Necht' se nikdo nedomnívá, že povolnost k vlastnímu já je náboženstvím. Nehýčkejte sobeckost. Necht' se mládež učí omezovat své tužby a chrání se před výstředností v užívání finančních prostředků. Všichni by měli hledět ke Kristu, uvažovat o Jeho povaze a kráčet v Jeho šlépějích. *„Nebo v něm přebývá všechna plnost Božství tělesně. A v něm jste doplnění, kterýž jest hlava všeho knížectva i mocnosti.“* (Ko 2,9,10) – YI May 3, 10, 17, 24, 1894 *FE 306.2*

40. Studujte Písmo ve vlastním zájmu

Nedovolte nikomu, aby byl vaším mozkiem, nedovolujte nikomu; aby utvářel vaše myšlení, bádní i vaši modlitbu. Toto naučení si potřebujeme vzít k srdci. Mnozí z vás jsou přesvědčeni, že drahocenný poklad Božího království a Ježíše Krista jest v Písmě, které držíte v ruce. Víte dobře, že žádný pozemský poklad nelze získat bez horlivého úsilí. Jak byste mohli očekávat, že se vyznáte v pokladech slova Božího bez pilného hledání v Písmu? *FE 307.1*

Čísti Písmo je vhodné a správné, zde však vaše povinnost nekončí; neboť její stránky máte zkoumat ve vlastním zájmu. Porozumět Bohu nelze bez duchovního úsilí, bez modlitby za moudrost, abyste dovedli od ryzího zrna pravdy oddělit plevy, jimiž lidé a satan zkreslili nauky pravdy. Satan a jeho spiklenci z lidských řad snažili se smísit plevy bludů s pšenici pravdy. Jsme povinni pilně pátrat po skrytém pokladu a hledat nebeskou moudrost, abychom mohli oddělit lidské výmysly od božských přikázání. Duch Svatý bude pomáhat tomu, kdo hledá velké a převzácné pravdy, týkající se k plánu vykoupení. Ráda bych všem vštípila pravdu, že nahodilé čtení Písma nepostačuje. Musíme zkoumat a to znamená, konat vše co toto slovo znamená. Jako dychtivě vniká do půdy horník, aby v ní našel žíly zlata, tak musíte i vy pátrat ve Slově Božím, po skrytém pokladu, který se satan tak dlouho snažil ukrýt před člověkem. Pán praví: „*Bude-li kdo chtít vůli Jeho činiti, tent' bude uměti rozeznati, jestli to učení z Boha.*“ (J 7,17) *FE 307.2*

Slovo Boží jest pravda a světlo a má býti lampou svítící vašim nohám a vést vaše kroky na cestě ku branám Božího města. Proto vynaložil satan tolik zoufalého úsilí, aby zatarasil cestu připravěnou vykoupeným Pána, aby po ní kráčeli. Nevkládejte své vlastní myšlenky do Písma a nedělejte ze svých nápadů střed kolem něhož se má pravda otáčet. Odložte své představy již na počátku svého zkoumání a s pokorným, oddaným srdcem s vlastního já skrytým v Kristu, s vážnou modlitbou hledat moudrost od Boha. Měli jste cítit, že musíte znát zjevenou vůli Boží, protože se to týká vašeho osobního, věčného blaha. Bible je ukazatelem, který vám má ukázat cestu k věčnému životu. Měli byste nade vše toužit po poznání cest a vůle Páně. Nemáte pátrat za tím účelem, abyste v Písmu našli co by se vám hodilo jako důkaz vlastních nápadů, neboť slovo Boží říká, že to je překrucování Písma k vlastnímu ztracení. Musíte se zbavit všech předsudků a modlitebně přistupovat ke zkoumání Božího slova. *FE 307.3*

Pokládá se za velkou chybu římské církve to, že Písmo se vykládá ve světle výroků „otců“. Jejich domněnky jsou pokládány za neomylné a duchovní církve se domnívají, že mají naprosté právo donutit druhé, aby věřili jako oni a používat násilí k ovlivnění jejich svědomí. Ty pak, kteří s nimi nesouhlasí, prohlašují za kacíře. Avšak Slovo Boží nemá být takto vykládáno. Má stát na vlastním věčném základě, máme ho číst jako slovo Boží, a poslouchat ho jako hlasu Boha, který zvěstuje svou vůli lidstvu. Vůle a slovo smrtelného člověka nemá být vydáváno za slovo Boží. *FE 308.1*

Písmo Svaté nás seznamuje se vznešeným plánem spasení a ukazuje nám, jakým způsobem může každý člověk dojít věčného života. Kdo je původcem této knihy? Ježíš Kristus. On je ten věrný Svědek a On praví ke svým: „*Jáť život věčný dávám jim, a nezhynout' na věky, aniž jich kdo vytrhne z ruky mé.*“ (J 10,28) Písmo má ukázat cestu ke Kristu a v Kristu se nám zjevuje věčný život. Ježíš pravil Židům a těm, kteří se ve velkých zástupech tísnili kolem Něho: „*Ptejte se na písmo.*“ (J 5,39) Židé měli toto slovo ve Starém Zákoně, promísili je však lidskými nápadami tak, že jeho pravdy byly uvedeny ve zmatek, a člověku byla vůle Boží skryta. Náboženští učitelé lidu pokračují v jejich příkladu v naší době. *FE 308.2*

Židé, byť i měli Písma, která svědčila o Kristu, nebyli schopni postřehnout Krista v Písmech; a přesto, že máme Starý i Nový Zákon, lidé překrucují Písma, aby se vyhnuli jeho pravdám; a ve výkladech Písma učí jako farizeové, naučením a tradicím lidí; místo přikázání Božím. Za časů Kristových náboženští předáci tak dlouho lidu převáděli lidské domněnky, že Kristovo učení v každém ohledu stálo proti jejich teoriím i praxi. Jeho kázání na hoře bylo vlastně v rozporu s naukami samospravedlivých farizeů a zákoníků. Tito tak zkreslili Boha, že se na Něho pohlíželo jako na neúprosného soudce, neschopného slitování, milosrdenství a lásky. Předkládali lidem nekonečná nau-

čení a tradice jako od Boha, pakliže neměli žádného „*Takto praví Hospodin*“ pro svou autoritu. Ač prohlašovali, že znají a uctívají pravého a živého Boha, zkreslili Ho dokonale; a božská povaha, jak ji zjevil Jeho Syn, bylo prvotním odhalením, novým darem světu. Kristus vyvinul všechno úsilí, aby smetl ta všechna zkreslení satanova, aby důvěra člověka v lásku Boží mohla být obnovena. On naučil člověka oslavovat Nejvyššího Vládce vesmíru jménem – „*Otče náš*“. Toto oslovení vyznačuje Jeho pravý vztah k nám a vyslovují-li je lidské rty s upřímností, doléhá to jako v Boží sluch. Kristus nás vede k Božímu trůnu novou a živou cestou, aby nám Ho ukázal v Jeho otcovské lásce. – RH Sep. 11, 1894 *FE 309.1*

41. Práce a výchova

Naše myšlenky ovládaly ve dne v noci četné starosti o naše školy. Jak budou spravovány? Jaká bude výchova a výcvik mládeže? Kam umístíme naši australskou biblickou školu? Probudila jsem se tohoto rána s těžkým břemenem na srdci. Problém výchovy vyvstal přede mnou v různých směrech, z rozličných hledisek, v různém osvětlení a s přímým poukazem tu na ten a tam zase na jiný bod. Skutečně pociťuji, že se máme mnoho učit. Ještě toho mnoho nevíme. *FE 310.1*

Kdykoliv jsem psala a hovořila o životě Jana Křtitele, vždy jsem se snažila svědčit o tom, co jsem obdržela ohledně výchovy naší mládeže. Jsme povinni před Pánem, abychom upřímně studovali tento námět; neboť zaslouží si po všech stránkách důkladného, kritického zkoumání. O Janu Křtiteli Kristus prohlásil: „*Mezi syny ženskými nepovstal větší.*“ Tento prorok byl veden Duchem Božím na poušť, daleko od poskvňujících vlivů města, aby se mu dostalo výchovy, která by mu umožnila přijímat nařízení od Boha, spíše než od některého z učených zákoníků. Sám neměl vejít do styku s rabíny; čím méně se pak seznámil s jejich učením, výklady a zvyklostmi, tím snáze mohl Pán ovlivnit jeho ducha a srdce, a dát mu čistý vzor pravdy určené lidem, aby připravovali cestu Páně. Učení zákoníků a farizeů mělo tendenci odvracet lid od čisté pravdy, kterou mu měl přinést Velký učitel, jakmile zahájí svoje poslání. Jedinou nadějí lidí bylo, aby otevřeli svá srdce a mysl světlu seslanému s nebes prostřednictvím Jeho proroka, předchůdce Kristova. *FE 310.2*

Tato naučení jsou pro nás. Ti, kteří tvrdí, že poznají pravdu a rozumí velkému dílu, které má být vykonáno, jsou povinni cele se zasvětit Bohu, duši, tělem a myslí. Srdcem oděným řečí, v každém ohledu mají se lišit od světských návyků a jednání. Mají se stát zvláštním a svatým lidem. Není to jejich šat, který je dělá zvláštními, nýbrž proto, že jsou zvláštní a svatý, nemohou se zevnějškem připodobnit světu. *FE 311.1*

Jako lid máme připravovat cestu Páně. Každé nejmenší schopnosti, kterou nám dal Bůh, je třeba použít ku přípravě lidí podle Boží vůle, podle Jeho duchovního vzoru, aby obstáli v tom velikém dni Boží přípravy; a v srdcích světa milovných měla by se vzbudit vážná otázka: „Čím je nám věčnost? Jak obstojíme před pátravým soudem? Co mi přiřkne soud a kde bude moje místo?“ Mnozí z těch, kteří se domnívají, že jdou k nebesům, jdou s očima zavázanými světskými starostmi. Jejich názory o tom, co je podstatou náboženské výchovy a náboženské poslušnosti nejsou vyhraněné a jsou podloženy pravděpodobnostmi; jsou mnozí, kteří nemají žádnou rozumnou naději a vydávají se v nebezpečí, že budou konat právě to, o čem Ježíš učil, že nemá být konáno, v jídle, pití, oblékání, a sami sebe připoutávají různými způsoby ku světským záležitostem. Měli by se proto ještě učit vážným naukám nezbytným pro duchovní růst a pro vyjití ze světa a oddělení se od něho. Srdce je rozděleno, tělesná mysl touží po přizpůsobení a napodobení světa tak častými způsoby, že znamení odlišnosti od světa i lze postřehnout. Peníze, Boží peníze jsou vydávány za tím účelem, aby byly stavěny na obdiv podle světských zvyklostí; náboženský zážitek je poskvněn světskostí a svědectví ukázněné poslušnosti – podobnost Kristu v sebezapírání a nesení kříže – nepostihuje již ani svět, ani nebesa. *FE 311.2*

V této zemi se satan sám dosadil nejpozoruhodnějším způsobem na trůn, aby pozoroval vedoucí vládce národa. Jejich výchova byla od dětství pomýlená. Mnoho věci považovaných za podstatné má na lidi nejvyšší škodlivý vliv. Velký počet volných dnů měl neblahý vliv na názory mládeže; mají znemravňující účinek na vládní správu a jsou v naprostém rozporu s vůlí Boží. Povzbuzují umělé vzrušování a touhu po zábavách. Svádějí lidi k mrhání drahocenným časem, kterého by mělo být využito pro užitečnou práci pro početné udržování jejich rodin a život bez dluhů. Zaujetí pro zábavy a rozhazování peněz na dostihy, při sázkách a podobných příležitostech přispívá ku rozmnožování chudoby v zemi a ku zvětšování bídy jako jistého výsledku takového způsobu výchovy. *FE 311.3*

Nikdy sed nemůže ani v této, ani jiné zemi dostatí správné výchovy mládeži, není-li daleko od měst. Běžné zvyky a chování ve městech odebírají mladým lidem schopnost pro přijetí pravdy. Pití lihovin, kouření a karty, dostihy a návštěvy divadel, velký význam přikládání volnu svátečních dnů, to vše je druhem modloslužby, obětí přinášenou na oltář model. Když se lidé svědomitě věnují

svému zaměstnání ve volných dnech, pohlíží se na ně jako na nevlastenecké lidi prostředního du-cha. Tímto způsobem nelze Bohu sloužit. Ti, kteří věnují stále více volných dnů svému potěšení a zábavám, jsou ve skutečnosti odpůrci prodavačů lihovin a jde-li o chudinu, tu připravují se o to nejnnutnější peníze pro opatření stravy a oděvu svým dětem, ty nejpotřebnější peníze, které by při hospodárném používání brzy zajistily i obydlí jejich rodinám. Tohoto zla se můžeme jen letmo do-
tknouti. *FE 312.1*

Není správné plánovat umístění školních budov tam, kde studenti budou mít neustále před oči-ma škodlivé zvyklosti, které utvářely jejich výchovu během jejich života, ať již po delší, nebo po kratší dobu. Tyto volné sváteční dny se svými vnadivě zla mají za následek dvacetkrát více strasti než prospěchu. Zachovávání těchto volných dnů je ve velké míře násilné. Právě ty osoby, které byly skutečně obráceny, považují za obtížné skoncovat s těmito zvyky a obyčejí. Kdyby byly školy umístěny ve městech, neb v dohledu jen několika málo mil, bylo by nad míru obtížné čelit vlivům předcházející výchovy, které se studentům dostalo ohledně svátečních volných dnů a s nimi spo-jených zvyků jako jsou dostihy, sázky a nabídky výher. Celé ovzduší těchto měst je prosyceno je-dovatou malárií. Svoboda individuální činnosti se nerespektuje; čas člověka není považován za jeho skutečné vlastnictví; očekává se, že bude dělat to co dělají druzí. Kdyby byla naše škola v některém z těchto měst, neb jen několik málo mil od něho, měli bychom tu protichůdně působící vliv, s nímž by bylo třeba v aktivní činnosti se střetnout a překonat ho. Holdování radovánkám a zachovávání radovánkám a zachovávání tak četných svátků prospívá rozvoji činnosti soudních síní, úředníků a soudců, a rozmachu chudoby a špíny, jichž vzrůstu není třeba. *FE 312.2*

To vše je nesprávná výchova. Svě školy budeme stavět mimo města a daleko od měst, nikoli však tak daleko, že by nebyla možnost takového styku s nimi, který by byl prospěšný pro šíření světla v mravní temnoty. Studenti potřebují, aby bydleli v nejpříznivějších okolnostech, aby se zmařil účinek mnohých vad jejich dosavadní výchovy. *FE 313.1*

Celé rodiny mají zapotřebí důkladné přeměny návyků a myšlenek, než budou moci stát se pravými následovníky Ježíše Krista. A velkou většinou ty děti, které budou vychovávány na našich školách, budou činit mnohem větší pokroky, jestliže se dostanou z okruhu své rodiny, kde se jim dostalo nesprávné výchovy. Mnohým rodinám bude třeba, aby se usídlili tam, kde mohou sami vy-držet své děti a ušetřit vydání, avšak v mnoha případech by to přineslo více nesnázi než prospěchu jejich dětem. Lidé v této zemi málo oceňují význam návyku pracovitosti, že nevedou děti ke sku-tečné práci. Toto musí být částí výchovy poskytnuté mládeži. *FE 313.2*

Bůh dal Adamovi a Evě pracovní určení. Ráj byl školou našich prarodičů a Bůh byl jejich uči-telem. Učili se vzdělávat půdu a starat se o věci, které do ní Bůh vštípil. Práci nepokládali za poni-žující, ale za velké požehnání. Pracovitost byla Adamovi a Evě zdrojem radosti. Adamův pád všechno změnil; zem byla prokletá, avšak rozhodnutí, že člověk má v potu tváře jíst svůj chléb ne-bylo dáno jako kletba. Za předpokladu víry a naděje stála se práce požehnáním pro potomky Adama a Evy. Nikdy nebylo Božím záměrem, aby člověk nic nedělal. Čím je však kletba hříchu větší a hlubší, tím více se mění Boží řád. Břímě lopoty těžce doléhá na určité třídy lidí, ale prokletí lenosti jest u mnohých, kdož peníze od Boha propůjčené a toto vše v důsledku klamně představy, že peníze dávají lidem větší morální cenu. Namáhavá práce je lidem tím, co z ní udělají. Zápasit s trvalou dři-nou, vyhledávat chvilkovou úlevu v lihovinách a vzrušujících zábavách, to dělá lidi o málo lepší zvířat. *FE 314.1*

V této zemi potřebujeme školy učící děti a mládež stát se plány práce a nikoliv otroky práce. Nevědomost a lenost nepozvednou člověka. Nevědomost nerozjasní úděl zotročeného pracovníka. Dělník by měl vidět výhodu, kterou může mít i v nejnižším povolání, budou-li používat ty schopnosti, které mu světil Bůh. Tím se může stát vychovatelem učících druhé umění, jak rozumně vykonávat svěřenou práci. Tak to by měl porozumět tomu, co znamená milovat Pána Boha svého z celého srdce svého a ze vši duše své a ze vši mysli své a ze vši síly své. Tělesná zdatnost má být zapojena do služby z lásky k Bohu. Pán vyžaduje fyzickou sílu a můžete svou lásku k Němu projevit správným nasazením svých tělesných sil pro tu užitečnou práci, která má být právě vykoná-na. V této věci nikdo nestojí na Boží straně. *FE 314.2*

Když se stavěl svatostánek k službě Bohu na poušti, dílo bylo dokonáno pod Božím vedením. Bůh byl plánovačem a pracovníci byli Jím vedeni, a vložili do práce své srdce, ducha i sílu. Zde bylo třeba s námahou přetížených svalů a šlach konat tvrdou práci, která prokázala lásku k Bohu v lopotě k Jeho účtě. *FE 315.1*

Na světě je velice mnoho tvrdé přetěžující práce a ten kdo pracuje bez použití Bohem daných sil rozumu, srdce a duše, a uplatňuje jen svoji tělesnou sílu, mění práci v únavou dřinu a břemeno. Existují lidé s dobrou hlavou, srdcem i duší, kteří se dívají na práci jako na otročinu a dávají se do práce se samolibou nevědomostí, pracují bezmyšlenkovitě, bez ocenění duševních schopností pro zlepšení pracovního výkonu. *FE 315.2*

Někdy jest i v práci nejnižšího druhu obsažena věda a kdyby všichni takto na to hleděli, mohli by viděti ušlechtilost i v těžké práci. Do práce jakéhokoliv druhu je třeba vložit srdce a duši; neboť v tom je plné potěšení a výkonnost. Jak při zemědělské, tak i při strojové práci mají lidé osvědčovat Bohu, že si cení Jeho daru tělesné síly právě tak jako schopností. Snažte se zaměstnat své vycvičené schopnosti v prokázané vyzkoušených pracovních metodách. To je to, čeho Pán vyžaduje. Potřebná práce jakéhokoli druhu, je čestná. Učiňte měřítkem činnosti zákon Boží a každá práce bude tím zušlechtěna a posvěcena. Věrnost při plnění povinností zušlechťuje každou práci a odhaluje povahu s níž Pán může souhlasit. *FE 315.3*

„Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého, a ze vší duše své, a ze vší mysli své.“ (Mt 22,37) Bohu jde o lásku, která se projevuje ve službě srdcem, službě duší, a ve službě tělesných sil. V Boží službě můžeme být malicherní, neboť jest jakéhokoliv druhu. Všeho, co On nám propůjčil, má být rozumně použito pro Něho. Člověk, který cvičí své schopnosti jistě je posílí, musí se však snažit pracovat co nejlépe. A je potřeba inteligence a školené schopnosti k vyhledání nejlepších pracovních metod v zemědělství, ve stavebnictví a v každém oboru za tím účelem, aby dělník neměl zbytečnou dřinu. *FE 315.4*

Mužům, ani ženám neslouží ke cti, jestliže omlouvají liknavost při jakékoli práci. Navyklá pomalost musí být překonána. Netečný člověk, jehož pomalá práce se mění ve škodu, je nevýnosným pomocníkem. Jeho pomalost je vadou, kterou musí poznat a usilovat o nápravu. Musí cvičit svůj rozum a rozplánovat si svůj čas tak, aby dosáhl nejlepších výsledků. Pracuje-li někdo neustále a práce přece není hotova, pak je to proto, že do své práce nevložil svou mysl a srdce. Někteří lidé potřebují deset hodin k provedení toho, co jiní udělají za pět. Takoví pracovníci nevznášejí do své práce cit a metodu. Něco se musí cvičit každodenně, a to je právě zlepšování pracovního postupu k dokončení díla pak zbude čas ještě i na jiného. Každý pracovník má povinnost vložit do svého pracovního úkolu nejen svou sílu, ale i svou mysl a rozum. Někteří lidé jsou při své domácí práci neustále činní; není to proto, že práce je mnoho, ale proto, že si ji nerozvrhnou tak, aby jim nějaká chvíle ještě zbyla. Měli by si uložit jistou dobu dokončení svého úkolu a každý pohyb si vypočítat. Těžkopádnost a nevědomost nejsou ctnost. Máte na vybranou, buď zvykově, nehospodárně si počínat při své činnosti, protože jste se nerozhodli o věci pouvažovat a usilovat o nápravu anebo můžete pěstovat své schopnosti a prokazovat tu nejlepší službu, a pak shledáte, že jste žádoucími pro každého a všude. Lidé si vás budou vážit především proto, že máte určitou cenu. *„Všecko, což by před se vzala ruka tvá k činění, podle možnosti své konej.“* (Kaz 9,10) *„V pracích neleniví, duchem vroucí, Pánu sloužící.“* (Ř 12,11) *FE 316.1*

Austrálie potřebuje kvas zdravého, spolehlivého, veřejného mínění, jež by volně proniklo do všech jejích měst a obcí. Nutně potřebuje vybudovat správný školní systém. Zřizování škol má bráti zřetel nejen na získání knižních vědomostí, ale i na znalost manuální praxe. V rozličných obcích jest nedostatek mužů, kteří by lidem ukázali, jaké bohatství by bylo možné získat z půdy. Šlechtění půdy by přispělo k rozhojnění tohoto bohatství. *FE 316.2*

Dodržováním určitého svátečního volna byli lidé, a to jak nevěřící, tak i příslušníci církvi, vychováni k tomu, aby věřili, že tyto dny volna jsou důležité pro jejich zdraví a štěstí; avšak důsledky toho dokazují, že vedou ke zlému a ke zkáze. Mládež obyčejně není vedena k tomu, aby se jí píle stala zvykem. Města, zvláště venkovská, počínají připomínat Sodomu a Gomoru a svět za dnů Noemových. V oněch dnech byla mládež vedena týmž řádem, jako se vychovává a cvičí mládež tohoto

věku k oblibě vzrušení, k samolibosti, k následování falešných představ svého převráceného srdce. To má dnes, jako tehdy za následek zkaženost, krutost, hrubé násilí a zločinnost. *FE 317.1*

Všechno toto je nám poučením. Dnes je málo lidí skutečně pilných a spořivých. Na všech stranách je chudoba a tíseň. Jsou lidé, kteří těžce pracují a dostávají velmi málo za svou námahu. Je třeba mnohem více rozšiřovat vědomosti o přípravě a obdělávání půdy. Mnozí nevědí, co z půdy lze získat. Malichernou a liknavou běžnou prací provázejí odstrašující výsledky. Tuto zemi postihlo rychlé stoupání cen půdy, přemrštěné ceny byly placeny na úvěr; půda pak musí být zaplacená a větší částky peněz leží v nájmu; staví-li někdo dům, půjčuje si více peněz a pak vyplácení úroků najednou spolkně všecken výdělek. Dluhy se hromadí a tu dochází k zavírání a pádu bank a pak ku prohlášení zůstav za propadlé. Tisíce lidí ztratily zaměstnání; rodiny ztratily vše z toho měla co měly, vypůjčovaly si stále znovu až pak se musely vzdát všeho a zůstat bez haléře. Spousta peněz a tvrdé práce byla vložena do hospodářství koupených na úvěr nebo zděděných se zatížením pohledávek. Držitelé žili v naději, že se stanou skutečnými majiteli, ale to mohlo se uskutečnit jen pádem všech bank v celé zemi. *FE 317.2*

Případ, kdy někdo má svou usedlost čistou od dluhů, je nyní jen šťastnou výjimkou z pravidla. Obchodníci ohlašují úpadek, rodiny zápasí o pokrm a oděv. Práce se sama nenabízí. Avšak svátky jsou stejně početné. Zábavy v těchto volných dnech jsou dychtivě vyhledávány. Každý kdo jen může vydává svůj těžce vydělaný halěr za nějaké pobavení, alkohol nebo jiný požitek. Tisk přinášející zprávy o chudobě lidí přináší pravidelné zprávy o koňských dostizích a výhrách při rozličných napínavých sportech. Divadla a různá představení a všechny podobné demoralizující zábavy odčerpávají peníze v celé zemi a chudoba se stále šíří. V naději výhry vynaloží chudí lidé svůj poslední halěr na sázkovou loterii, ale potom musí shánět otravu žebrotou, aby udrželi holý život, nebo chodit o hlavu. Mnozí z nich zmirají hladem nebo skoncuji se svým životem. To ještě není vše. Lidé vás zavedou do svých pomerančových, citronových a jiných ovocných sadů a tam vám řeknou, že výtěžek z těchto zahrad neuhradí ani vynaloženou práci. Jest skoro nemožné tomu učinit konec a rodiče se rozhodují nedávat své děti na zemědělství; nemají odvalu a naději, aby je nechali polnohospodářsky vyškolit. *FE 318.1*

Školy postrádají takové výuky a praktických cvičení mládeže, aby se naučila jak tyto okolnosti přemáhat. Vzdělání se musí zaměřit na vědomosti a vyučování týkající se plánování a metod půdní kultivace. V půdě je naděje, avšak do práce s obděláváním půdy musí se zapojit mozek, srdce i síla. Peníze věnované na dostihy, návštěvy představení, karty a sázky do loterie; peníze utrácené v hospodách za alkoholické nápoje – ty vynaložme na zlepšování úrodnosti půdy a uvidíme jak se vše změní. *FE 318.2*

Tato země potřebuje vzdělané rolníky. Pán dává dešťové srážky i požehnání slunka. On dává lidem všechny jejich síly; nechť tedy zasvěti srdce, mysl i sílu vykonávání Jeho vůle v poslušnosti Jeho rozkazů. Ať se zbaví všech zlobných návyků a nevydají nikdy ani halěr za jakékoli lihoviny nebo za tabák, ať se nezajímají o koňské dostihy a podobné sporty a spolehnou na pomoc Boží, která jim umožní, aby s vynaložením svého daru, síly tělesné, nečekali marně na výsledek své práce. Tak Bůh, jež stvořil svět člověku k užítu zaopatří mu prostředky k životu z půdy, aby udržel při životě pilného pracovníka. Símě vložené do důkladně připravené půdy vydá svoji žej. Bůh může i v pustině prostříti stůl pro svůj lid. *FE 319.1*

Různá řemesla a zaměstnání vyžadují vyučení a dostává se ho lidem s různými schopnostmi jak tělesnými, tak duševními; povolání při nichž se sedí jsou nejzákladnější, protože znemožňují lidem pobyt na volném vzduchu a na slunci a zaměstnávají jen určité druhy schopnosti, zatím co jiné tělesné orgány jsou oslabeny nečinností. A tak lidé dále nesou úděl své práce, zdokonalují své obchody a brzo pak leží pod zemí, v hrobě. Mnohem příznivější podmínky má člověk pracující na čerstvém vzduchu, který namáhá své svaly a stejně i mozek a jehož všechny tělesné orgány mohou být zapojeny do práce. Stále nové scény se rozvíjejí před očima těchto lidí, kteří mohou pracovat mimo města ve volné přírodě, majíce před sebou dílo Velkého Umělce. Protože předmětem studia je jim kniha přírody zmocňuje se jich její uklidňující vliv; poznávají, že vše je v Boží péči, počínaje nádherným sluncem na nebi a konče hnědým vrabčákem nebo nepatrným broučkem. Všechny tyto věci a stvoření určil pro nás Majestát nebes na důkaz svojí lásky. A On, který ozdobil květiny krásou

praví: „*Považte kvítí polního, kterak roste, nepracuje ani přede. Pravím pak vám, že ani Šalomoun ve vsi slávě své tak odín nebyl, jako jedno z nich. Poněvadž tedy trávu polní, ježto dnes jest, a zítra do pece bývá vložena, Bůh tak odívá, i zdaliž mnohem více vás neodívá, ó malé víry?*“ (Mt 6,28-30) Kristus je náš učitel, a my v přírodě pod Jeho vedením můžeme se mnoho drahocenných úkolů naučit. FE 319.2

Svět pod kletbou hříchu, je ještě i ve svém úpadku velmi krásný. Kdyby nebyl pošpiněn ničemnými činy lidí, kteří chodí po této zemi, mohli bychom se s pomocí Boží radovat z tohoto našeho, byť i takového světa. Avšak nevědomost, lačnost po zábavách, hříšné zvyky, kazící duši, tělo i myšlenky, naplňují svět mravním malomocenstvím; tisíce a deseti tisíce lidí hubí zhoubně morální malárie. Co máme dělat pro záchranu naší mládeže? My sami zmůžeme jen málo, Bůh ale vládne nade vším a ten může učinit mnoho. Mládež je naší nadějí pro misijní práci. FE 320.1

Školy by měly být zřizovány v přírodě, tam, kde je co nejvíce možností pro potěšení smyslů v rozmanitosti scenerie. A zatím, co se vyhýbáme všemu falešnému a strojenému odkládající a zamítající koňské dostihy, karty, uzavírání sázek, zápasy o ceny i pití lihovin a kouření tabáku, musíme se mládeži postarat o čisté, ušlechtilé a povznášející zdroje radosti. Místa naší školy musíme zvolit tak, aby byla vzdálena od měst, abychom neměli před očima stále lidská obydlí, nýbrž věci Bohem stvořené; kde budou zajímavá místa zvoucí k návštěvám, něco jiného než poskytuje město. Umožňme našim studujícím pobyt tam, kde příroda může hovořit k jejich smyslům a v jejím hlase nechť slyší hlas Boha. Nechme je žít tam, kde mohou hledět na jeho divu plná díla a pomocí přírody zřít i jejího Tvůrce. FE 320.2

Mládež v této zemi vyžaduje více vážné duchovní práce než v kterékoli jiné zemi, kterou jsme dosud navštívili. Pokušení jsou zde silná a početná; velké množství volných svátečních dnů a návyky zahálčivosti jsou nejméně příznivé pro mladé lidi. Satan činí z líného člověka účastníka a spolupracovníka svých plánů, a Ježíš Kristus nepřebývá v srdci skrze víru. Děti a mládež nejsou k tomu, aby se na nich realizoval vliv oněch volných dnů, jako síla vedoucí buď k dobru, nebo ke zlu. Mladým lidem mělo by být stále ukazováno jak mnoha věcí mohou dosáhnouti; měli by být stále vedeni k odvaze dosáhnout nejvyšší úrovně v poctivosti. Avšak od svého mládí byli vychováni ve velmi rozšířeném domnění, že tyto sváteční dny je dlužno respektovat a zachovávat. Je mi jasné, a poučil mne o tom Pán, že tyto dny nemají více vlivu na dobro, než uctívání pohanských božstev; neboť toto není ve skutečnosti nic menšího. Tyto dny jsou obzvláště pro satana dny žní. Peníze z kapes mužů i žen jsou utráceny za něco co není chlebem. Mládež je vedena k lásce k vědám, které Boží slovo ztrácuje. Vliv těch dní je špatný a stále jen špatný. FE 320.3

Mládeži je manuální práce nezbytností. Nesmí být stále přepínán jen rozum a při tom zanedbávány fyzické síly. Neznalost fyziologie a nevšímavost zdravotních pravidel přivedly do hrobu mnoho lidí, kteří by mohli žít a rozumně studovati. Správně zaměstnávání ducha i těla rozvine a posílí všechny síly. Myšlenkové i tělesné síly budou chráněny a budou schopné pro rozmanitou práci. I kazatelé a učitelé mají být o tom poučení a stejně je třeba, aby to ve své práci uplatňovali. Správné používání jak fyzických, tak i duševních sil vyrovná krevní oběh a udrží všechna tělesná ústrojí v běžném pracovním pořádku. Duševní práce se často zneužívá; často se přemáhá až k duševní chorobě nadměrným sledováním jedné myšlenkové linie; výstřední přepínání mozkových sil a zanedbávání tělesných orgánů vytváří chorobné podmínky v těle. Každá duševní schopnost může být zatížena za předpokladu, že i tělesné síly jsou stejně zatíženy a že obsah myšlení se mění. Potřebujeme změnu při tom co děláme, a příroda je živým a blahodárným učitelem. FE 321.1

Když přijdou studenti na školu, učitelé by se měli snažit obklopit je vším, co je utěšené a zajímavé, aby jejich mysl nebyla připoutána jen k bezduchému studiu z knih. Škola by neměla být přímo ve městě nebo blízko něho, kde jeho výstřelky, zkažené mravy a zvyklosti budou vyžadovat stále úsilí v popírání převládající bezbožnosti, aby jim neotravovaly čisté ovzduší, kterou žáci dýchají. Všechny školy by měly být umístěny jen tam, kde oko může spočinout na přírodních krásách, místo na lidském obydlí. Stále se střídající scenerie bude lahodit smyslům a ovládne obrazotvornost. Zde jest živý učitel, neustále poučující. FE 321.2

Pokud se týká našich škol, tu mi mnohé dělalo starosti. Mladí muži pracují společně s mladými ženami a konají práci, která se hodí pro ženy. Je to teď skoro vše, co se pro ně mohlo najít v nynější

situaci; je mi však jasné, že toto není pro mladé muže výchova, jakou potřebují. Nikterak je nepoučuje o tom, co by měli vědět pro svůj život po návratu do svých domovů. Měla by se jim dát možnost pracovat zcela jiným způsobem, který by jim umožnil stejnoměrnou námahu jak duševních, tak i tělesných sil. Měly by zde být možnosti obdělávání půdy. Blíží se doba, kdy zákony proti nedělní práci budou přísnější a mělo by se nyní usilovat o zajištění pozemků v okolí měst, kde může být zavedeno pěstování ovoce a zeleniny. Zemědělství nám otevře pramen samozásobení, a také ještě jinému podnikání mohlo by se učit. Taková skutečná, vážná práce vyžaduje právě vypětí rozumu jako síly svalů. Metodu a stejně i pracovní důraz žádá si i ovocnářství a zelinářství, mají-li být úspěšné. A pracovitost, která se stala zvykem, projeví se jako důležitá pomoc mladým lidem při odolávání pokušením. *FE 322.1*

Zde je otevřené pole pro zužitkování jejich nahromaděné energie, která bez užitečného usměrnění, stála by se pramenem stálých útrap pro ně i pro jejich učitelé. Je možno vymyslet různé způsoby práce přizpůsobené rozličným osobám. Avšak práce na půdě bude pro pracovníka zvláště požehnána. Pro obdělávání půdy je třeba rozumných lidí, kteří to budou umět. Dobrá znalost toho nebude nikterak vadit vzdělávání potřebnému pro obchod nebo kterýkoli jiný užitečný obor. Kultivace půdy vyžaduje přemýšlení a moudrosti. A při tom se nevyvine jen svalstvo, ale rozvine se i schopnost pro studium, neboť činnost svalstva i mozku je vyrovnána. Měli bychom mladé lidi učit tomu, aby měli zalíbení v práci na půdě a potěšení z jejího zlepšování. Slibnou nadějí v pokrok Boží věci v této zemi jest vytvoření nového mravního citu pro lásku k práci, který přetvoří mysl i charakter. *FE 322.2*

Tím, že se odsuzuje půda, která při správném obdělávání přinesla by bohaté výnosy, vzniká nepravdivé svědectví. Úzké plány, skoupě vynaložené úsilí, nezájem o prozkoumání nejlepších metod práce, volá po reformě. Lidé se potřebují naučit, že pilná práce dělá divy. Příliš se truchlí nad neproduktivní půdou a přece, kdyby lidé četli v knihách Starého Zákona, věděli by, že Pán rozuměl mnohem lépe správnému obdělávání půdy než oni. Pro několikaleté kultivaci, kdy půda dávala své bohaté výnosy lidem, části půdy měly by být nechány v klidu, a setba by měla být měněna. Také o práci vůbec bychom se mohli mnohemu naučit ze Starého Zákona. Kdyby lidé více dbali Kristových rad, těch kde vzpomíná na chudého a jemu prokazovanou pomoc v potřebě, jak zcela jinak by vypadal tento svět! *FE 323.1*

Mějte vždy Boží slávu na paměti; i když se vaše setba nevydařila, neztrácejte odvahy; pokuste se znovu; pamatujte však, že nebudete sklízet, nebude-li půda pečlivě připravena pro setbu; zanedbání této věci může být jedinou příčinou nezdaru. *FE 323.2*

Škola, která bude postavena v Austrálii, měla by otázku pracovní výchovy dát do popředí a dokázat, že tělesná práce má svoje místo v Božím plánu pro každého a že On ji požehná. Školy budované těmi, kdož učí a žijí podle přítomné pravdy, měly by být spravovány tak, aby přinášely svěží a nové podněty pro všechny druhy manuální práce. Bude to pro vzdělavatele velkou zkouškou, avšak velkého a vznešeného cíle bylo dosaženo jakmile studenti budou pociťovat, že lásku k Bohu je možno projevovat nejen oddaností srdce, mysli a duše, ale i vhodným a moudrým použitím vlastních sil. Budou mít mnohem méně pokušení; svým vzorem a příkladem budou vyzařovat světlo uprostřed klamných teorií a módních zvyklostí světa. Jejich vliv bude směřovat nápravu klamných představ, že nevědomost vyznačuje gentlemana. *FE 323.3*

Bůh by byl oslaven, kdyby lidé z jiných venkovských krajů, kteří mají vědecké zemědělské znalosti přišli do této země a poučením i příkladem učili zdejší lid takové kultivaci půdy, aby dávala bohaté výnosy. Hledají se lidé pro názornou výchovu v orbě a užívání hospodářských strojů. Když přijdou jako misionáři této práce, aby naučili správným metodám mládež a všechny, kdo budou svolní a dosti pokorní učit se? Jestliže někteří nechtějí od vás přijímat osvědčené myšlenky, pak jim dávejte naučení mlčky, a poučte je o tom, co vše se dá vykonat v zakládání ovocných sadů a obilných lánů; nechť mluví sama sklizeň pro správné pracovní metody. Kdykoli se hodí, ztraťte slovo u sousedů, a udržujte na výši vzdělávání své půdy a to bude výchovou. *FE 324.1*

Někdo by mohl prosazovat názor, že naše škola musí být umístěna ve městě, aby mohla ovlivňovat naší práci a že v případě umístění na venkově vliv na město je ztracen; avšak nutně tomu nemusí tak být. *FE 324.2*

Mládež, která je po prvé na naší škole, není připravena na to, aby měla v kterémkoliv městě správný vliv a zářila tam jako světlo uprostřed temnot. Nebude též připravena vyzařovat světlo pokud se temnota vlastní chybné výchovy nerozptýlí. V budoucnosti nebude naše škola tím, čím byla v minulosti. Mezi studenty bývali spolehliví, zběhlí muži, kteří využili výhodné příležitosti k získání více vědomostí k tou, aby konali rozumnou práci pro Boží věc. Bývali škole vydatnou pomocí, neboť byli jako jazýček na váze; avšak v budoucnosti budou ve škole hlavně takoví, jichž charakter bude vyžadovat přetvoření a jimž k tomu cíli bude zapotřebí hodně trpělivé práce; mají se nejen odnaučovat mnohému, ale i mnoho znovu učit. Zabere to dosti času, aby se vyvíjel správný misijní duch a čím více budou vzdáleni měst zaplavených pokušeními, tím příznivěji se budou u nich vyvíjet správné vědomosti a dobře vyvážený charakter. FE 324.3

Rolníci potřebují pro svou práci daleko více rozumné soudnosti. Po většina je to jejich vlastní vina nevidí-li půdu přinášet úrodu. Měli by se neustále učit tomu, jak zajistit různorodost bohatých výnosů půdy. Lidé by se měli naučit co nejvíce spoléhat na plody, které dává zem. Při každé fázi tohoto pracovního oboru mají pak možnost vychovávat svou mysl pro záchranu duší, pro kterou kdysi zemřel Kristus. „*Boží roli, Boží vzdělání jste.*“ (1 K 3,9) Učitelé našich škol nechť jdou se svými studenty do zahrad i polí a učí je tomu, jak nejlepším způsobem pracovat na půdě. Bylo by dobré, kdyby i kazatelé, pracující slovem a poučováním mohli jít do polí a strávili část dne se studenty v tělesné práci. Mohli by jednat tak jako Kristus, který poučoval na příkladech z přírody, aby objasnil biblickou pravdu. Jak učitelé, tak i studenti by mohli získat zdravé zkušenosti v duchovních věcech a očistit svá srdce a posílit svého ducha pro výklady o věčných tajemstvích a to ve větší míře, než by mohli při stálém studiu z knih a při práci hlavou bez zatěžování svalstva. Muže i ženy obdařil Bůh rozumovými schopnostmi a chce, aby zaměstnávali svůj rozum a pamatovali i na své tělesné ústrojí. Někdo se může zeptat: Jak může člověk nabýt vědomosti o tom, jak má vésti pluh a řídit volské spřežení? – tím, že ji hledá jako stříbro a pátrá po ní jako po skrytém pokladu. „*Nebo učí jej rozšafnosti, Bůh jeho vyučuje jej.*“ (Iz 28,26) „*I to od Hospodina zástupů vyšlo, kterýž jest divný v radě, a veleslavný v skutku.*“ (Iz 28,29) FE 325.1

Ten, který v ráji naučil Adama a Evu pečovat o zahradu, poučil by lidi i dnes. V tom jest moudrost pro toho, kdo vede pluh, sází a rozsévá sítě. Země má své skryté poklady a Pán měl by tisíce a deseti tisíce pracovníků na půdě, kteří jsou však nahromaděni ve městech a čekají na příležitost, aby si vydělali maličkost; ve mnoha případech se tato maličkost neproměňuje v chléb, ale je vydávána za to, co zničí rozum člověka stvořeného k Božímu obrazu. Kdož pak i se svými rodinami přesídlíte na venkov, usadíte je někde, kde bude méně pokušení. Děti žijící s věřícími a bohabojnými rodiči jsou po každé stránce v lepší situaci a aby byli vyučováni tím Velkým Učitelem, jenž jest pramenem a studnicí moudrosti. Mají i mnohem příznivější příležitost, aby získali způsobilost pro království nebeské. Pošlete však své děti do škol ve městě, kde na ně číhá každý druh pokušení, aby je přitahoval a znemravňoval, pak se práce na vybudování jejich charakteru stává desateronásobně těžší, jak pro rodiče, tak pro děti. FE 326.1

Zemí máme stále obdělávat, aby vydávala svou sílu; avšak bez Božího požehnání ona nic nemůže. Na počátku Bůh pohleděl na vše co stvořil a prohlásil to za velmi dobré. Prokletí bylo na zem uvaleno jako následek hříchu. Bylo však toto prokletí zmnohonásobeno rozmáhajícím se hříchem? Nevědomost koná své zhoubné dílo. Neteční státní úředníci toto zlo jen zvětšují svými zdlouhavými způsoby. Mnoho je těch, kteří nejsou ochotni vydělávat si svůj chléb v potu tváře a odmítají vzdělávat půdu. Avšak země skrývá ve svých hlubinách požehnané dary těm, kdo mají odvahu, vůli a vytrvalost sklízet její bohatství. Otcové a matky, kteří mají vlastní kus země a útulný domov, jsou jako králové a královny. FE 326.2

Mnozí rolníci neměli úspěch ve snaze zabezpečit si přeměřené výtěžky ze své půdy, protože přistupovali k práci jako ku ponižující; nevidí, že v ní se skrývá požehnání pro ně i pro jejich rodiny, znamení otročiny, to vše co v ní mohou vidět. Jejich ovocné sady jsou zanedbané, osivo není zaseto ve správných lhůtách a jenom povrchní práci věnují obdělání půdy. Mnozí zanedbávají svá hospodářství tím, že světi volné dny sváteční, chodí na koňské dostihy a do sázkových klubů; vydávají peníze za podívanou, sázky a zbytečnosti a potom se vymlouvají, že neseženou peníze na

kultivaci půdy a zdokonalování hospodářství i kdyby měli více peněz, výsledek by byl pořád stejný.
– SpTEd Feb., 1894 *FE 327.1*

42. Základ správné výchovy

Správná výchova je vznešenou vědou; je totiž založena na bázni, která je počátkem veškeré moudrosti. Kristus je největším Učitelem, jakého poznal tento svět a Pán nemá radost jestliže služebníci Jeho království, pro něž sám zemřel, budou vychováni takovým způsobem, aby dávali přednost moudrosti lidské, a moudrost Boží, zjevenou v Jeho svatém Slově, odkazovali na druhé místo. Pravá výchova vzdělává děti a mládež pro zdejší život a pamatuje na život budoucí, dědictví té lepší nebeské vlasti. Mají být připraveni pro tu vlast, ku které vzhlíželi patriarchové a proroci. *„Podle víry zemřeli ti všickni, nevzavše zaslíbení, ale zdaleka je viděvše, jim i věřili, i je vítali, a vyznávali, že jsou hosté a příchozí na zemi. Nebo ti, kteříž tak mluví, zjevně to prokazují, že vlasti hledají. A jistě, kdyby se byli na onu rozpomínali, z kteréž vyšli, měli dosti času zase se navrátiti. Ale oni lepší žádají, to jest nebeské. Protož i sám Bůh nestydí se slouti jejich Bohem; nebo připravil jim město.“* (Žd 11,13-16) FE 328.1

Běžná metoda výchovy mládeže nedosahuje úroveň správné výchovy. Nevěreckými myšlenkami je protkána učební látka školních knih a Boží proroctví jsou podávána ve světle pochybností a přímo nesouhlasu. Mysl mladých lidí se takto důvěrně seznamují s domněnkami satanovými a pochybnosti jednou přijaté stávají se pro mnohé zjištěnými skutečnostmi a vědecká zkoumání mění se v klamný svod následkem způsobu, jakým jsou tyto objevy vykládány a překrucovány. Lidé se odvažují posuzovat Boží slovo, svým omezeným úsudkem, který se vynáší nad Boží inspiraci a pravda Boží se tak jeví jako věc nejistá před výsledky lidské vědy. Tito nepraví vychovatelé povyšují přírodu nad Boha přírody a nad Původce všeho pravého vědění. A to právě v té době, kdy učitelé měli by být pevní neochvějní ve svých výpovědích, v době, kdy by mělo být zjevným, že se pevně přidrží věčné Skály, kdy měli být schopni povzbuzovat k víře ty, kteří pochybovali, sami jsou v nejistotě o tom, zda jest pravda v Božím slově v tak zvaných vědeckých objevech. Pak i ti, kdož byli skutečně svědomití zakolísali ve víře v důsledku váhavosti těch, kteří se prohlašovali za vykladače svědectví Písma. Jejich nejistotu využil satan jako vhodnou příležitost a pomoci neviditelných sil svého chytráctví zavedl mnoho do mlhavé nejistoty skepticismu. FE 328.2

Učení muži ve svých přednáškách mísili pravdu s bludy; tím však zbavovali duševní rovnováhy právě ty, kteří měli sklon spíše k bludu než ku pravdě. Propletené spekulace tak zvaných mudrců přitahují jistou třídu studentů; avšak tyto přednášky vzbuzují v duši dojem, že Bůh přírody jest omezen vlastními zákony. Podrobně byla probírána hlavně nezměnitelnost přírody a skeptické teorie ochotně přijímali ti, kdož se rozhodli žít v atmosféře pochybovačnosti proto, poněvadž nežili v souladu se svatým zákonem Božím, základem to Jeho panování na nebi i na zemi. Jejich přirozená náklonnost ke zlu jim usnadnila, aby si zvolili nepravé cesty a pochybovali o spolehlivosti zpráv a dějin jak Starého, tak Nového Zákona. Sami jsou zachvázeni otravou bludu, hledali každou příležitost, aby zaseli sítě pochybností do duší ostatních lidí. Příroda byla povýšena nad Boha přírody a prostota víry byla zničena; neboť způsobili, že základ víry zdá se být nejistým. Pochybovači zahalení mlhou skopce jsou ponechání, aby narazili o skály nevěry. – YI Jan. 31, 1895 FE 329.1

43. Střež se napodobování

Svých styků učenými muži si někteří lidé více váží než společenství s nebeským Bohem. Výpovědi učenců jsou považovány za cennější než nejvyšší moudrost zjevená v Božím slově. Avšak zatím co nevěra zvedá pyšně svou hlavu, nebe pozoruje marnost a nicotu lidského rozumování; neboť člověk sám o sobě a ve své podstatě je pomíjející marností. Veškeré zásluhy a všechny mravní hodnoty, dostali lidé prostě jen pro a skrze zásluhy Ježíše Krista. Čím potom jsou myšlenky nejvznešenějších duchů nejslavnějších mužů, kteří kdy žili? A přece lidé kladou lidské rozumování před zjevenou vůli Boží, a předkládají světu to, co prohlašují za vyšší moudrost, než je moudrost Všemohoucího. Ve svých marnivých představách by naději i nebeské ustanovení přizpůsobili svým vlastním náklonnostem a tužbám. FE 331.1

Vznešený Bůh řídí své království podle vlastního zákona, a ti, kteří tento zákon pošlapávali, jednoho dne shledají, že jsou za to zodpovědní. Náprava nenastane prohlášením, že zákon je zrušen. Zrušení zákona znamenalo by zneuctít jej a pohrdnout Zákonodárcem. Jediná záchrana pro přestupníka zákona je u Pána Ježíše Krista; neboť milostí a smírnou obětí jednorozeného Syna Božího může hříšník být zachráněn a zákon zůstat v platnosti. Slavní lidé světa jako obdivuhodné vzory vznešenosti současně však pohrdající zjevnou vůli Boží, oblékají člověka do hávu poct a mluví o dokonalosti přírody. Malují tím jen krásný obraz, to je však jen iluze, lichotný klam; chodí totiž v záři ohňostroje, který sami zapálili. FE 331.2

Ti, kdo šíří učení, který je v rozporu s Písmem jsou vedeni velikým odpadlíkem, který byl vypovězen z Božích příbytků. Před jeho pádem bylo o něm psáno: „*Ty jenž zapečeťuješ sumy, plný moudrosti a nejkrásnější, v Eden, zahradě Boží, byl jsi všelijaké drahé kameni přikrývalo tě... Ty jsi cherubem od pomazání. Jakž jsem tě za ochránce představil, na hoře svaté Boží jsi byl, u prostřed kamení ohnivého ustavičně jsi chodil Byl jsi dokonalý na cestách svých, hned jakž ses narodil, až se našla nepravost při tobě... Pozdvihlo se srdce tvé slávou tvou, k zlému jsi užíval moudrosti své příčinou jasnosti své. Porazím tě na zemi, před obličej králů povrhu tě, aby se dívali na tebe... obrátí tě v popel na zemi před očima všech na tě hledících. Všichni, kdož tě znali mezi národy, strnou nad tebou; k hrůze veliké budeš, a nebude tě na věky.*“ (Ez 28,12-19) FE 331.3

Pod takovým vůdcem – andělem vypuzeným z nebes – mají tito domněle moudří pozemšťané vytvářet půvabné teorie, kterými okouzlují lidskou mysl. Pavel praví Galatským: „*Kdo vás tak zmámil, abyste nebyli povolni pravdě?*“ (Ga 3,1) Satanova mysl pracuje mistrně a má svoje vyvolené, jejichž pomocí usiluje o to, aby považoval lidi a přioděl je slávou nad Boha. Bůh však má moc; On může přijmout ty, kteří jsou mrtví ve vinách a hříchu a svým Svatým Duchem, jenž vzkřísil Ježíše z mrtvých, proměnit jejich lidskou přirozenost a udělit jejich duši ztracenou podobu Boží. Tak budou proměněni ti, kteří věří v Krista, ze vzbouřenců proti Božímu zákonu v poslušné služebníky a občany Jeho království. Takto budou znovuzrozeni, posvěceni pravdou. Pochybovač nechce připustit, že Bůh má tuto moc a odmítá každý důkaz pokud není uveden v mezích jeho omezených schopností. Dokonce se odvažuje nedbat na Boží zákon a určovat meze Hospodinovy moci. Bůh však řekl: „*Zahladím moudrost moudrých, a opatrnost opatrných zavrhnou. Kde jest moudrý? A kde učený? A kde chytrák tohoto světa? Zaliž Bůh neobrátil moudrosti tohoto světa v bláznovství? Nebo když v moudrosti Boží svět nepoznal skrze moudrost Boha, zalíbilo se Bohu skrze bláznivé kázání spasiti věřící, poněvadž i Židé zázraků žádají, i Řekové hledají moudrosti. Myť pak kážeme Krista ukřižovaného, Židům zajisté pohoršení, a Řekům bláznovství, ale povolaný, i Židům i Řekům Kristu, Boží moc a Boží moudrost.*“ (1 K 1,19-24) – YI Feb. 7, 1895 FE 332.1

44. Rychlá příprava k dílu

Po několik uplynulých nocí jsem byla značně rozrušena. Přemýšlím, že nemohu usnout. Moji pozornost si naléhavě vyžadují okolnosti, s nimž vás musím seznámit. FE 334.1

Učitelé našich škol při školním sanatoriu a koleji v Battle Creeku jsou povinni neustále dávat pozor, aby při jejich učebních záměrech a vedení školy neslábla a neuhaslá víra těch studentů, na jejichž srdce Duch Svatý hluboce zapůsobil. Oni uslyšeli Ježíšův hlas: „*Synu, jdi na vinic mou dnes, a dělej.*“ (J 21,28) Oni cítí potřebu toho pravého směru studia, jež by je mělo připravit k práci pro Pána a proto by všechno úsilí mělo směřovat k tomu, aby postup studia byl rychlejší; účel jejich vyškolení je třeba mít stále na zřeteli. Nemá se jim radit ani jim povolovat zbytečný odklad. Ti, kdo se zavázali přispívat jim hmotně v jejich studijním úsilí, mají pak velkou ztrátu jak času, tak i peněz nemoudře vynaložených. Tito lidé prokázali svou opravdovost a ochotu k pomoci; odradí je to však, když vidí, že se prodlužuje doba původně určená za nutnou pro přípravu studentů a žáci jsou ještě k tomu pobízeni přibrat si, na jejich útrapy i jiný učební kurs. Léta ubíhají a studentům se ještě stále naléhavě zdůrazňuje potřeba rozsáhlejšího školení. Tento způsob dlouhých průtahů, zabírající stále více času a více studijních oborů, je jednou z léček satanových k zdržení pracovníků. FE 334.2

Studenti by sami nepomysleli na takový odklad nástupu do práce, kdyby na ně nenaléhali ti, kteří jsou považováni za jejich pastýře a strážce a jsou jejich učiteli a lékaři. I kdybychom měli před sebou tisíc let, byla by vhodná taková šíře vědomostí ačkoliv by mohla být lépe přizpůsobena; dnes však náš čas je omezen. Písmo praví: „*Dnes, uslyšeli-li byste hlas jeho, nezatvrzujte srdci svých.*“ (Žd 3,7.8) FE 334.3

Nepatřím mezi ty, kdo určují přesnou délku údobí, která uplyne před druhým příchodem Ježíše v moci a slávě. Někteří určovali tuto dobu a když uplynula, pak jejich domýšlivost nepřijala žádné napomenutí, ale znovu určovali jinou a ještě jinou dobu. Avšak četné a opakované omyly vtiskly jim pečeť falešných proroků. „*Věci skryté jsou Hospodina Boha našeho, věci pak zjevené, ty jsou naše a synů našich, abychom plnili všechna slova zákona tohoto*“ (Dt 29,29) Ačkoliv je tedy skutečností, že máme falešné proroky, jsou také takoví, kteří učí pravdě, jak je obsažena v Písmu svatém. S hlubokou vážností, v naprosté poctivosti působením Duchu Svatého povzbuzují mysl i srdce, ukazují na to, že žijeme již v blízkosti druhého příchodu Kristova; znáti však den a hodinu Jeho příchodu přesahuje hranice lidských možností; neboť „*o tom pak dni a hodině té žádný neví, ani andělé nebeští, jedině sám Otec můj*“ (Mt 24,36). FE 335.1

Bůh však stanovil den pro uzavření dějin tohoto světa: „*A bude kázáno toto evangelium království po všem světě na svědectví všechněm národům a tehdyž přijde skonání.*“ (Mt 24,14) Prorocství se rychle naplňuje. Více, mnohem více by mělo být řečeno o těchto nesmírně důležitých věcech. Blízký je den, kdy osud každé duše bude neodvolatelně, pro vždy zpečetěn. Den Páně se rychle blíží. Jeho kroky jsou tak tlumeny, že neprobouzejí svět z jeho smrtelné dřimoty do které upadl. Zatím co strážci volají: „*Pokoj a bezpečnost*“, „*rychle přijde na ně zahynutí*“, „*A neujdout*“; „*Nebo jako osídlo přijde na všechny, kteříž přebývají na tváři vsí země.*“ (L 21,35; 1 Te 3,5; 1 Te 3,5) Přepadne milovníka radovánek i hříšného člověka jako zloděj v noci. Když se vše zdá bezpečné a lidé se odávají spokojenému odpočinku, tu slídivý, plíživý půlnoční zloděj krade se za svou kořistí. Když už je pak pozdě předejít zlu, tu se zjistí, že některé dveře nebo okno nebyly uzamčeny. „*I vy buďte hotoví; nebo v tu hodinu, v kterouž se nenadějete, Syn člověka přijde.*“ (Mt 24,44) Lidé se nyní odávají odpočinku v klamně představě, že jsou v bezpečí pod křídly populárních církví; nechť si však všichni dají dobrý pozor, aby tu někde nebylo ponecháno něco otevřeno, kudy by vstoupil nepřítel. Mělo by se vynaložit mnoho úsilí, aby lidé tuto věc měli stále v patrnosti. Je smutnou skutečností, že by se měli nejen světští lidé, ale i naše sbory upozorňovat na to, že den Páně přijde náhle, neočekávaně. Strašlivá výstraha prorocství platí všem. Nedopusťme, aby se někdo cítil bezstarostným před nebezpečím překvapení. Nedopusťme, aby něčí výklad prorocství vzal vám přesvědčení, že rozumíte událostem, což vám jasně ukazuje, že tato velká událost je již velmi blízká. FE 335.2

Peníze vynaložené na přistavované budovy v Battle Creeku a na rozšíření budov již existujících, měly být vynakládány tak, aby se vytvořily možnosti pro pokračování práce tam, kde dosud nic nebylo vykonáno. Bůh není spokojen se způsobem, jakým se naložilo s Jeho vlastnictvím. *FE 336.1*

Na něho není brán ohled ani pokud se týká míst nebo osob. Praxe, podle které se několika málo lidem dostane všech výhod k studiu tak velkého počtu vědních odvětví, že by bylo nemožné, aby je všichni mohli použít, nadělá víc škody než prospěchu tomu, komu se poskytlo tolik příležitostí, kromě toho, že tím budou o tyto výsady oloupeni jiní, kteří je naléhavě potřebují. Kdyby bylo méně této zdlouhavé přípravy, mnohem méně výlučného studia, bylo by více příležitostí pro umocnění víry v Boha u studentů. Ten, kdo dlouho věnuje veškerou energii výhradně svému studiu, je tím zcela uchvácen – je vlastně pohlcen svými knihami a ztrácí se mu s dohledu cíl, za který se vydal hned jak nastoupil do školy. Viděla jsem, jak někteří studenti ztrácejí svou duchovní jemnost, jak jejich víra slábne, jak přestávají stále ve všem přidržet se Boha. Téměř všechen svůj čas tráví pohřbení v knihách jakoby toho věděli ještě málo. Jakou výhodou bude pro ně všechna tato příprava? Jaký užitek budou mít ze všeho vynaloženého času a vydaných peněz? Říkám vám, že to bude horší než ztráta. Musí zde být méně práce tohoto druhu a více víry v moc Boží. Lidé poslušní a milující Boží příkaz mají světu osvědčit svou víru výsledky své práce. *FE 336.2*

Když studenti přijdou do Battle Creeku z velkých vzdáleností a s velkým vynaložením peněz, v naději, že se jim dostane vzdělání pro úspěšnou misijní práci, toto předsevzetí by se nemělo ztrácet se zřetelem při rozmanitosti studia. Uvažujte o Mojžíšovi; jedním z velkých břemen tížících jeho duši byla skutečnost, že má pobýt v Jeho blízkosti a že by mohl patřit na Jeho slávu. Když se nyní dostává studentům obsažnějšího studia více než je nutně zapotřebí, pak se počítá s tím, že proto zapomenou na skutečný účel jejich příchodu na školu v Battle Creeku. Teď je čas, kdy je podstatně zapotřebí jen takové práce, kterou vykonávat je nutné. Dlouhá léta přípravy tu nejsou pozitivní nutností. Příprava studentů konala se na základě týchž zásad, jaké se uplatňují ve stavebnictví. Budova se řadila k budově prostě z toho důvodu, aby vše vyhovovalo a bylo důkladnější. Volá se k Bohu a po léta byl volán za pomoc při reformě těchto okolností. On si přeje, aby při tom nebylo zbytečných vydání. Pán není nakloněn tomu, aby se tolik času a peněz vynaložilo jen pro malý počet lidí, kteří přišli do Battle Creeku za lepší přípravou k práci. Každopádně mělo by se co nejpečlivěji uvážit peněžních výdajů na výchovu studentů. Zatím co se tak mnoho vynakládá na to, aby několik málo studentů prošlo nejúplnějšími kursy, jsou tu mnozí, kteří žijí povědomostech, jichž by se jim mohlo dostat během několika měsíců; jeden nebo dva roky studia by si pokládali za velké štěstí. Použije-li se všech prostředků na víceleté školení pro málo osob, pak mnohým, právě tak vzácným mladým mužům a ženám není možno pomoci vůbec. *FE 337.1*

Doufám, že správa škola školní nemocnice v Battle Creeku rozváží tuto záležitost zbožně, rozumně a nezaújatě. Na místo nadměrného školení jen několika, rozšiřte oblast svých šlechtných činů, rozhodněte, aby prostředky, které zamýšlíte použít pro výchovu pracovníků, nebyly pro ten účel vydávány pouze pro jednoho, což by mu umožňovalo dostávat víc než skutečně potřebuje, zatím co se jiným nedostane vůbec ničeho. Umožněte studentům nástup životní cesty, avšak nedomnívejte se, že je musíte i v dalších letech vést za ruku. Jejich povinností je zařadit se do pracovního procesu, zatím co vaší povinností je rozšiřovat oblast své dobročinnosti i na ostatní, kteří potřebují pomoci. *FE 338.1*

Kristus nekonal své dílo takovým způsobem, aby lidé byli oslněni Jeho dokonalými schopnostmi. Odešel z ochranné náruče Vševedoucího a byl by mohl svými velikými a slavnými vědomostmi ohromit svět; přesto ale byl mlčenlivý a nesdílňý. Jeho poslání nebylo ohromiti jej rozsahem svých schopností, ale kráčet v pokoře a ponížení, protože měl poučiti nevědoucí o cestě spasení. Příliš rozsáhlé studium, i když věnované opravdové vědě, plodí abnormální zvědavost, která sílí čím víc je živena. To přináší touhu získat více vědomostí, než je nezbytné pro práci v díle Páně. Snaha o získání vědomostí pro vědomosti odvrací mysl od oddanosti Bohu, odvádí z cesty praktické zbožnosti a zabraňuje lidem v putování k lepšímu, šťastnějšímu životu. Pán nám udělil jen takovou míru poznání, kolik nám může být k užtku. Váš názor, bratři, o nutnosti dlouholetého studia není milý Bohu. *FE 338.2*

Pán Ježíš, ten který slíbil milost za milost, chce, aby lidé plně využili své schopnosti. Rozdáváme-li druhým, mnohem bohatěji budeme obdařeni. Při tomto úsilí mysl nebude zatěžována pře-

mírou vědomostí, jež bychom ji poskytli bez možnosti dále je šířit. V opačném případě by si student pokazil v duchovním smyslu zažívání, protože by byl přecpáván materiálem, který nemůže strávit. Vyučováním látky nepotřebné pro Ducha Božího bylo ztraceno mnoho času a růst užitečnosti studentů byl brzděn. *FE 338.3*

Absolventi školy v Battle Creeku mají mít za sebou rychlé a důkladné studium, jež by mělo vysokou hodnotu z hlediska zdravého vývoje těla a zbožnosti duše. Ve svém evangeliu hovoří Bůh nejen proto, aby prospěl duševnímu růstu člověka, ale též pro poučení, jak mají být oživeny mravní city člověka. Toto nám názorně ukazuje případ Daniele a třech židovských mládenců. Vždy se nechali vést bázní i láskou k Bohu a důsledek se popisuje takto: „*Mládence pak ty čtyři obdařil Bůh povědomostí a rozumností ve všelikém literním umění a moudrosti; nadto Danielovi dal, aby rozuměl všelikému vidění a snům.*“ (Da 1,17) *FE 339.1*

Kristus pravil: „*Blahoslavení, kteříž slyší slovo Boží, a ostrihají jeho.*“ (L 11,28) Jenom chléb života může uspokojit hladovějící duši. Jenom voda života může uhasit žízeň žíznivé duše. Mysl učedníků byla často vzrušena zvědavostí, ale místo, aby ukojil jejich touhu znát věci jež nebyly potřebné pro řádné vykonávání jejich povinností, otevřel jejich mysli nové směry uvažování. Dostalo se jim od Něho mnoho potřebného poučení o praktické zbožnosti. *FE 339.2*

Mnohé odvětví a obory, jimž jsou studenti po léta vyučováni, zdržují je od skutečné práce a neodpovídají Božím radám. Kristus přišel, aby hledal a spasil což bylo zahynulo. Když pravil, „Pojď za mnou“ bral na sebe postavení učitele. Všeho, lidem z nebes přineseného světla, má býti použito k tomu, aby lidem byla zjevena propast záhuby do níž byli uvrženi pro své hříchy a ukázána jediná stezka po které by mohli kráčet v naději, že dosáhnou bezpečného útočiště. Jasně paprsky Slunce Spravedlnosti září na tuto stezku a poutník, byť i pošetilý, nemusí cestou zbloudit. Ti, kdož přicházejí do Battle Creeku nemusí být povzbuzováni, aby se pouštěli do studií na trvajících několik let. *FE 339.3*

Nadměrnost studia je jakýmsi druhem opojení a lidé, kteří se mu nebrání, odchylují se jako opilí od bezpečných cest, klopýtají a padají do temnot. Pán si přeje, aby každý student byl pamětliv toho, že jest jeho povinností soustředit svou pozornost k Boží slávě. Není vhodné, aby se vyčerpávali a plýtvali svými tělesnými a duševními silami ve snaze získat všemožné vědecké poznání; každý jednotlivec si však má uchovat svěžest a pružnost všech sil a věnovat je práci, kterou ho Pán pověřil, aby byl nápomocen duším hledajícím cestu spravedlnosti. Všichni musí uchovat svou životní sílu, duševní energii a snaživost, připravovat se na ukončení studia a věnovat se více praktickým studiím ve sféře činnosti v níž andělé spoluprací jsou nápomocní. Prostřednictvím lidských nástrojů budou působit nebeské síly. Příkazem jsou slova dělej a pracuj – dělej něco, co zvýrazňuje Boží slávu a současně je dobrodiním našim bližním, spějícím ke zkáze. *FE 340.1*

Je velké nebezpečí, že studenti na školách opomenou osvojit si nejvyšší důležité naučení, v němž náš Mistr by je byl vyučil. Toto naučení nám zní z následujících slov: „*Vezměte jho mé na se, a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete odpočinutí dušem svým. Jho mé zajiště jesti rozkošné, a břímě mé lehké.*“ (Mt 11,29.30) Někteří nejen že zanedbali učit se nést jeho tichého a pokorného Ježíše, ale projevíli svoji neschopnost čelit pokušením jimiž byli obklopeni. Nezkušená mládež, která přišla z velkých vzdáleností za vzděláním na naši školu, ztratila zde své pouto k Ježíši. K tomu by nemělo docházet. *FE 340.2*

Pán si nevolí ani nepřijímá své pracovníky podle toho kolik předností mají anebo podle jejich vyššího vzdělání. Cenu každého člověka určuje schopnost srdce poznat Boha a Jemu rozumět. „*Protož ty, synu můj, zmocniž se v milosti, kteráž jest v Kristu Ježíši. A což jsi slyšel ode mne před mnohými svědky, svěřujž to lidem věrným, kteříž by způsobní byli i jiné učit. A tak ty snášej protiventství, jako ctný rytíř Ježíše Krista.*“ (2 Tm 2,1-3) Nejvyššího možného dobra se dosáhne prostřednictvím poznání Boha. „*Totoť jest pak věčný život, aby poznali tebe samého pravého Boha, a kteréhož jsi poslal, Ježíše Krista*“ (J 17,3) *FE 341.1*

Toto poznání je skrytým pramenem, z něhož pramení všechna síla. Jenom tím, že cvičíme svoji víru, jsme schopni přijímat a hlásat slovo Boží. Pro neznalost a neporozumění vůli Pána není žádné omluvy, žádnou obhajobu nelze přijmout. Pán osvítí srdce, které je Jemu oddáno. On čte myšlenky i záměry srdcí. Nemá smyslu uváděti, že kdyby tomu bylo tak a onak, byli bychom dělali to neb ono.

Není žádného kdyby, jde-li o požadavky Boží; Jeho Slovo jest ano a amen. Víra, že Bůh má moc splnit své sliby, nemůže být v srdci brána v pochybnost. Čistá víra se projevuje láskou a očisťuje duši. *FE 341.2*

Ježíš pravil zarmoucenému otci, který se obrátil o pomoc pro svého těžce postiženého syna k něžné lásce a soucitu Kristovu: „*Můžeš-li tomu věřit; všechno jest možné věřícímu*“ (Mk 9,23) U Boha je všechno možné, a vírou smíme uchopit Jeho moc. Víra však není vidění; víra nejsou pocity, víra není hmotná skutečnost. „*Víra pak jest nadějných věcí podstata, a důvod neviditelných.*“ (Žd 11,1) Zůstávat u víře znamená odložit cítění a sobecké tužby, pokorně chodit s Pánem, přisvojiti si Jeho zaslíbení a upotřebit jich při všech příležitostech s důvěrou, že Bůh dokoná své vlastní záměry a úmysly ve vašem srdci i životě posvěcením vašeho charakteru; třeba se jen cele spolehnout, bezpodmínečně důvěřovat v Boží věrnost. Půjďme-li touto cestou, i jiní uzří zvláštní ovoce Ducha v životě a v povaze. *FE 341.3*

Výchova, již se dostalo Mojžíšovi, jakožto královskému vnukovi, byla velmi důkladná. Nic nebylo zanedbáno, s čím se mohlo počítat, že ho učiní moudrým člověkem podle tehdejší egyptské představy moudrosti. Tato výchova mu pomáhala v mnoha ohledech; avšak tou nejvzácnější částí přípravy pro jeho životní dílo byly jeho pastýřské zkušenosti u stáda ovcí. Tehdy, když vodil své ovečky horskými pustinami a na zelené údolní pastviny. Pán přírody ho vyučoval té nejvyšší a nejvznešenější moudrosti. Ve škole přírody, se samotným Kristem jako učitelem, rozjímal a přijímal naučení o pokoře, víře a důvěře, o skromném životě a o všem co bylo nutné pro užší obecenství s Bohem. V osamělosti hor, naučil se tomu, co mu nemohlo dáti všechno vzdělání královského paláce – prostinké, neochvějné víře a stálé věrnosti Pánu. *FE 342.1*

Mojžíš předpokládal, že jeho vzdělání ve vědách Egypta ho uschopnilo vyvést Izraele z otroctví, naučil se snad všemu tomu, co je nezbytné pro velitele vojska? Nevyužil snad těch největších výhod nejlepších škol země? Ano; cítil se schopným k tomu, aby svůj lid osvobodil. Počal o to usilovat nejprve tím, že se pokusil získat přízeň vlastního lidu svým vystupováním proti křivdám. Egyptana, který podvedl jednoho z jeho bratří, zabil. Tím však projevila se jeho povaha jako od přirození vražedná a prokázal se být nehodným toho, aby zastupoval slitovného Boha lásky a něžnosti. Při svém prvním pokusu měl žalostný neúspěch. Jako mnozí jiní bezprostředně potom ztratil důvěru k Bohu a obrátil se zády ke svému stanovenému úkolu, uprchl pak před hněvem Faraonovým. Soudil, že pro svou chybu, pro těžký hřích spáchaný tím, že vzal život krutému Egyptanovi, Bůh by nedovolil, aby měl účast na vyvedení Jeho lidu z krutého otroctví. Bůh však dopustil, aby se staly tyto věci, neboť to mu umožnilo vycvičiti ho mírnosti, dobrotě a dlouhodobému strádání, což vše je nezbytné každému, kdo pracuje pro Pána; neboť jsou to tyto povahové vlastnosti, jež zplnomocňují úspěšného pracovníka k práci v díle Božím. *FE 342.2*

Poznání povahových vlastností Ježíše Krista nelze získat pomocí nejvyššího vzdělání na největších školách. Tuto znalost si osvojíme jedině u samotného velkého Učitele. Výchovu v křesťanské pokoře, vroucnosti srdce, účtě ke svatým věcem nelze s dobrým výsledkem prodělat nikde mimo školy Kristovy. Mojžíš obdržel výchovu proto, aby se mu pro jeho vyšší schopnosti dostávalo lichotek a pochvaly; nyní však mu byly určeny zcela jiné lekce. Jako pastýř ovcí naučil se pečovat o raněné, živit nemocné, trpělivě hledat zbloudilé, dlouhoshovívavě se chovat k nespokojeným, ustaraně dbát o potřeby mladých jehnat a o potřeby starých. Jakmile nastaly tyto změny v jeho povaze, byl přitahován blíže ke svému Hlavnímu Pastýři. Došlo ke spojení, byl cele zaujat tím Svatým Izraelským. Uvěřil v mocného Boha. V pokorné modlitbě míval obecenství s Otcem. Od Nejvyššího očekával své vzdělání v duchovních věcech a poučení o svých povinnostech jako věrného pastýře. Jeho život byl spjat s nebem natolik, že Bůh k němu mluvil tváří v tvář. *FE 343.1*

Takto připraven, byl hotov dbáti Boží výzvy, aby vyměnil svou pastýřskou hůl za berlu plné moci; aby opustil své stádo ovcí a nastoupil jako vůdce více než milionovému modlářskému a buřičskému zástupu. Sám však byl závislý na tom neviditelném Vůdci. A právě tak, jako berla byla prostě jen nástrojem v jeho ruce, tak on sám byl poslušným nástrojem v rukou Ježíše Krista. Mojžíš byl vyvolen za pastýře Božího lidu a byl to jen výsledek jeho pevné víry a oddané důvěry v Pána, že tak mnohých požehnání dostalo se izraelskému lidu. Pán Ježíš vyhledává spolupráci takových

mužů, jichž prostřednictvím by jako volným řečištěm proudilo bohatství nebes k lidu Jeho lásky. Jedná prostřednictvím člověka, aby pozvedl a spasil své vyvolené. *FE 343.2*

Mojžíš byl povolán za Božího spolupracovníka a byla to prostota jeho povahy umocněna praktickou výchovou, jež učinila něho tak vynikajícího člověka. Když pak byl na vrcholu své lidské slávy, tu Pán dopustil, aby Mojžíš prokázal na svém příkladu pošetilost lidské moudrosti a nepatrnost lidských sil a uvědomil si naprostou vlastní bezmocnost a bezvýznamnost bez pomoci Pána Ježíše. *FE 344.1*

Mojžíšova domýšlivost vedla k ukvapenosti při zabítí Egyptana. Víra žije z Boží síly a moudrosti a nikoli z lidských předpokladů. Prostá víra dala Mojžíšovi schopnost, aby se prodral nesnáze a překonal překážky zdánlivě nepřekonatelné. Když se však spolehli na Boha, nedůvěřující vlastní silám, ten mocný Velitel vojsk zůstal věrným Izraeli. Vyvedl je z mnohých nesnází, z nichž by se sami nikdy nedostali. Bůh mohl projevit svou velikou moc prostřednictvím Mojžíše, pro jeho neochvějnou víru v moc a láskyplné záměry jejich Zachránce. A právě tato naprostá víra v Boha učinila Mojžíše tím, čím byl. Každým skutkem se podřídil rozkazům Pána. Všechno učení mudrců nemohlo z něho učinit prostředníka, jehož by použil Pán pro svoje dílo, avšak tehdy, když ztratil svou sebedůvěru, uvědomil si svou bezmocnost a svou důvěru vložil do Božích rukou; když ochotně poslouchal Boží přikázání, ať už se zdály jeho lidskému rozumu vhodné či nevhodné. *FE 344.2*

Lidé, kteří odmítají jít kupředu, dokud nevidí každý krok jasně vyznačen, nikdy mnoho nevykonají; každý však kdo prokazuje svou víru i důvěru v Boha tím, že se Mu ochotně podřizuje a utvrzuje se v božské kázni, ten se stane úspěšným dělníkem na vinici Páně. Lidé ve svém úsilí připraviti se za spolupracovníky Boží, stavějí se někdy na taková místa, která je úplně znehodnotí pro takové ztvárnění a vybavení, jaké by jim rád dal Pán. Tím také nesvědčí o božské podobnosti jako i Mojžíš. Podřídil se kázni Boží, stal se Mojžíš posvěceným průtokem, jehož prostřednictvím své dílo Pán konal. Neváhal vyměnit svou cestu za cestu Boží i když vedla po neznámých stezkách a nevyšlapaných chodnících. Nedovolil si používat svého vzdělání k tomu, aby poukazoval na nerozumnost Božích nařízení a nemožnost jimi se řídit. Nikoliv příliš málo pokládal svou vlastní způsobilost k úspěšnému zakončení velkého díla, jež mu Pán svěřil. Když se ujal svého poslání vyvést lid Boží z otroctví, byl to podle všeho podnik zcela beznadějný; důvěřoval však Tomu u Něhož je všechno možné. *FE 344.3*

Dnes mnozí měli daleko lepší příležitost, těšiti se větším výsadám, aby se učili znát Boha, než měl Mojžíš; jeho víra však zahanbuje jejich zřejmou nevěru. Na příkaz Boží, Mojžíš šel dále ačkoli neměl pod nohama nic pevného, kam by vstoupil. Osud více než milionu lidí, měl v rukou, avšak vedl je vpřed krok za krokem, den po dni. Bůh dopustil toto jejich osamělé putování pouští proto, aby mohli dosáhnout zkušenosti ve snášení vytrvalého namáhání a v nebezpečích poznati, že Bůh sám jim přináší pomoc a osvobození a tím se měli naučit znáti Boha a Jemu důvěřovat i sloužit naplnění živou vírou. Nebylo to tehdy učení egyptských škol, které dalo Mojžíšovi schopnost k vítězství nad všemi nepřáteli, ale víra trvalá a neústupná, víra, která neslábla ani v nejsvícenějších okolnostech. *FE 345.1*

Když Bůh rozkázal Mojžíšovi něco vykonat, pak to vykonal bez váhání a uvažování o možných následcích. Plně spoléhal na Boha, jsa na tolik moudrý, že postřehl Jeho záměr a byl ubezpečen o důvodu i významu toho, co mu rozkázal; a proto jednal tak, jako by byl viděl Neviditelného. Bůh si nevyhledává muže s dokonalým vzděláním. Jeho dílo nečeká, až Jeho služebníci prodělají tak obdivuhodné přípravy, jaké jim chtějí poskytnout naše školy; Pán potřebuje lidí, kteří si váží přednost, že smějí být Božími spolupracovníky, – lidi, kteří Mu budou vzdávat poctu tím, že budou projevovat bezpodmínečnou poslušnost Jeho požadavkům, bez ohledu na předběžně naučené teorie. Neomezeně mohou sloužit ti, kdož ukazují na správnou cestu a podřizují svá srdce působení Ducha Svatého, svůj život plně zasvěcují službě Boží, vytrvávají v potřebné poslušnosti vyžadované Pánem bez příležitostného reptání nebo ochabování. Nebudou-li neteční, když je Pán bude napomínat, zatvrzelého srdce a umínění, Pán bude učitelem Jak mladých, tak starých, hodinu po hodině, den po dni Touží, aby lidem zjevil své spasení; a jestliže jeho vyvolený lid odstraní překážky tu vylije vody svého spasení v bohatých proudech prostřednictvím lidských. *FE 346.1*

Mnozí z těch, kteří se snaží lépe pracovat pro Pána tím, že zdokonalují svoje vzdělání ve školách, objeví, že zanedbali něco mnohem důležitější, co by jim byl dal sám Pán. Tím, že se zanedbali podřídit vlivu Ducha Svatého, že nežili v poslušnosti všech přikázání Božích, jejich duchovní výkonnost se oslabil; pozbyli právě tolik schopnosti, kolik měli pro úspěšnou práci pro Pána. Zanedbávající docházku do Kristovy školy, zapomněli již na zvuk hlasu Učitele a On je již nemůže vést v jejich učení. Lidé si jistě mají osvojovat všechny vědomosti, které jim může dát jejich učitel člověk; jest ale ještě vyšší moudrost, ta, kterou od nich požaduje Bůh. A jako Mojžíš, musí se i oni učit tichostí, pokoře srdce i nedůvěře k sobě samým. Sám Spasitel, vzav na Sebe nemůže ničeho vykonat. I my se musíme naučit, že v lidstvu samotném není žádné síly. Výkonným stává se člověk jen stane-li se spoluúčastníkem božské přirozenosti. FE 346.2

Kdo usiluje o vzdělání, měl by od prvního otevření knihy uznávat Boha za jediného dárce pravé moudrosti. Na své další cestě má vyhledávat Jeho radu na každém kroku. Nemá se podnikat nic, v čem by Bůh nemohl spolupracovat, žádné spojení navazovat, jež by On neschválil. Ve všem, od prvního do posledního za vůdce má být uznáván Tvůrce moudrosti. Tímto způsobem budou knižní vědomosti navázány na živou víru v nekonečného Boha. Žádný student by se neměl pouštět do takového studia, které by mu zabralo příliš mnoho času, ale měl by mít v takových okolnostech za průvodce Ducha Svatého. FE 347.1

Studium v Ann Arbor mohou někteří pokládat za důležitý; ale špatné vlivy působí tam stále na přístupnou mysl, takže čím déle tam někdo studuje, tím méně cítí potřebu poučení o vůli a cestách Božích. Nemá se nikomu dovolovat, aby pokračoval ve studiu, které by nějak mohlo oslabit víru v pravdu a v moc Pána, neb ohrožovat úctu k posvěcenému životu. Ráda bych varovala studenty, aby ani o krok nepostoupili po této cestě, a to ani na pokyn jejich učitelů nebo lidí zajímavých autoritativní postavení, dokud již dříve osobně nehledali Boha se srdcem otevřeným vlivu Ducha Svatého a neobdrželi od Něho radu v záležitosti zamýšleného studia. Odložte stranou všechno sobecké přání sebe samé významně odlišit od ostatních; podněty vyšlé z lidí předávejte Bohu svěřující se vedení Ducha Svatého; každá nesvatá ctižádost by měla být zapuzena, aby Pán nemohl říci: „*Jáť jsem viděl blázna, an se vkořenil, ale hned jsem zle tušil příbytku jeho.*“ (Jb 5,3) Každý má postupovat tak, že může říci: „*Ty Hospodine, znáš mne, prohledáš mne, a zkusils srdce mého, že s tebou jest.*“ (Jr 12,3) Pán váží každou pohnutku. Posuzuje myšlenky, záměry a úmysly srdce. Bez Boha jsme také bez naděje; proto upoutejme svou víru k Němu. „*Ty jsi má naděje, Pane; Hospodine, v tebeť doufám od své mladosti.*“ FE 347.2

Každá loď, plující oceáne života, potřebuje božského Lodivoda na své palubě; když se ale zvednou mračna, když hrozí bouře, tu mnozí lidé shazují svého Lodivoda přes palubu a svěří svou loď do rukou smrtelného člověka, nebo se ji pokouší řídit sami. Obyčejně pak následuje neštěstí a ztroskotání a vina se dává Lodivodu, že je zavedl do tak nebezpečných vod. Nesvěřujte se lidským rukám, ale říkejte: „Pán mi pomáhá“ já budu hledat Jeho radu; budu konat Jeho vůli. Všechny přednosti, kterých se vám dostane, vám nic nepomohou a ani nejvyšší stupeň vzdělání nemůže vám dát schopnost státi se průtokem světla, jestliže s vámi nespolupracuje Duch Boží. Je to právě tak nemožné převzít tuto schopnost od člověka, jako bylo nemožné bohům Egypta osvobodit ty, kteří na ně spoléhali. Studenti se nesmí domnívat, že každý studijní záměr je v souladu s Božím plánem. Předejte každý takový úmysl Pánu v modlitbě a horlivě vyhledávejte Jeho vedení – ne pouze jednou ale neustále. Proste Ho tak dlouho, až budete mít jistotu o tom, zda ten pokyn pochází od Boha nebo od člověka. Sebe sama lidem nesvěřujte. Jednejte jen tehdy jste-li vedeni božským Vůdcem. FE 348.1

Vyvolil si vás Kristus, drahocennou krví Beránka jste vykoupeni. Vyproste si od Boha účinnost této krve. Řekněte: „Jsem Tvým proto, že jsi mne stvořil; Tobě patřím, neboť jsi mne vykoupil. Ctím láskou moc nad sebou a radu svých bratří; avšak nemohu na nich úplně záviset. Prosíme Tebe Bože, abys mne učil. Slíbil jsem ti, že budu následovat božský vzor charakteru a že Tě přijímám za svého rádce a průvodce, – že budeš rozhodovat o každém plánu mého života; a proto uč mne.“ Mějte v první řadě na zřeteli slávu Boží. Potlačte každou touhu po světské hodnosti, každou ctižádost zabezpečit si první místo. Usilujte o čistotu a svatost srdce, abyste byli vzorem správných zásad evangelia. Nechť každý čin ve vašem životě je posvěcen svatým úsilím konati vůli Boží, abyste

svým vlivem nesváděli druhé na zakázané cesty. Když tě Bůh vede, Jeho spravedlnost půjde před tebou a sláva Pána bude tvojí odměnou. *FE 348.2*

Pán říká: „*Bdětež a modlete se, abyste nevešli v pokušení.*“ (Mt 26,41) Rada vašich vlastních bratří může způsobit, že zbloudíte od cesty vytyčené Pánem; neboť lidská mysl nebývá vždy pod dohledem Ducha Svatého. „Běda“, aby se snad vaše studia nerozrostly do takových rozměrů a nestaly se středem takového vašeho zájmu, až by tím vaše mysl byla přetížena a touha po zbožnosti byla z vaší mysli zatlačena. Mnozí studenti ztratili postupně z dohledu pohnutku i cíl, za kterým vstoupili do školy a bezbožná ctižádost zabezpečit si rozsáhlejší vzdělání, přivedla je až k obětování pravdy. Horlivý zájem, aby mezi lidmi zaujali vysoké postavení způsobil, že ze svých plánů vypustili přání svého nebeského Otce; avšak pravá věda vede ku svatosti posvěcením pravdou. *FE 349.1*

Příliš často se stává při hromadění studia, že nebeská moudrost se ocitá na vedlejších místě a čím pokročilejším se student stává, tím méně důvěry má v Boha; soudí, že spousta učení je tím pravým podkladem životního úspěchu; kdyby však byli všichni věnovali přiměřenou pozornost Kristovým radám, jejich plány byly by zcela jiné: „*Beze mne nic nemůžete učiniti.*“ (J 15,5) Bez životně důležitých zásad pravého náboženství, bez znalosti toho jak sloužit a jak oslavovat Vykupitele, výchova vede spíše ke škodě, než k užitku. Když vychování podle lidského způsobu se rozšiřuje do takových rozměrů, že láska k Bohu v srdci vede, modlitba se zanedbává a v pěstování duševních ctností jeví se úpadek, pak jest to opravdu strašné. Bylo by daleko lepší přestat s vyhledáváním takového vzdělávání, abyste se duševně zotavili z těchto zkázonosných vlivů, než získat to nejlepší ze všech vzdělání, za cenu ztráty věčných hodnot. Jest mnoho takových, kteří soustředí spoustu studia do omezeného časového období. Ti přetěžují své duševní síly, a jako následek toho vidí pak mnohé věci v převráceném světle. Nejsou spokojeni účastní-li se jen předepsaných učebních kursů a pocítují to jako křivdu, když jim není povoleno pokračovat při jejich sobecké ctižádosti ve všech studijních kursech jak by si přáli. Jejich mysl se stává nevyrovnanou. Neuvažují o skutečnosti, že by se byli lépe připravili pro cíle Boží; proděláním kursu jenž by nepoškodil jejich tělesné, duševní a morální síly; přetěžováním duševním však přivádějí se do stavu celoživotní fyzické slabosti, odnímající jim schopnost být i v budoucnosti užitečnými. *FE 349.2*

V žádném případě bych neradila k omezování vzdělanosti, které Bůh nedal žádných mezí. Naše výchova nekončí s tím, co nám tento svět může poskytnouti. Po všechny věky budou vyvolení Božími učeníky. Radila bych však k omezení těch výchovných metod, které uvádějí duši v nebezpečí a jsou na překážku vlastnímu účelu, pro který byl vynaložen čas i peníze. Vzdělání je veliké životní dílo; získat však pravé vzdělání, k tomu je třeba mít moudrost, jež přichází od Boha. Pán Bůh má být středem každého výchovného úsilí. Omylem je však věnovat řadu let studiu jedině na úrovni knižních vědomostí. Po uplynutí časového údobí věnovaného studiu, nechť nikdo neradí studentům, aby se znovu pouštěli do studia některého dalšího studijního oboru, spíše jim poradte, aby nastoupili k práci, pro kterou se studijně připravovali. Poradte jim, aby teorie, jichž nabyli studiem uplatnili v čem ho učitelé naučili. Žáci by měli své studijní zájmy usměrnit k nebesům větší mírou než dosud, a neměli by učinit ani krok, i kdyby to bylo z pokynu učitelů, pokud nehledali v pokoře moudrost u Pána a nepřijali Jeho vedení a radu. *FE 350.1*

Studenti jsou oprávněni navštěvovat školu po určitou dobu, aby nabyli vědeckých poznatků; neměli by však při tom zapomínat na vše důležité pro vlastní tělesný stav, a měli by se snažit najít takový způsob výchovy, který by ani v nejmenším nepoškodil chrám jejich těla. Nechť jsou bezpeční před hříšnými příležitostmi, nezatěžují se nadměrným studiem a neoddávají se studiu v takové míře, až by pravda byla potlačena lidskými výmysly, a vědomost o Bohu z mysli zapuzena. V každém okamžiku věnovaném studiu nechť je si duše vědoma všech Bohem přikázaných úloh. Pak nebude zapotřebí ukládat studentům za povinnost, aby byli pravdivými a věrnými a chránili svou duchovní neporušenost. Budou vdechovat nebeské ovzduší, každá záležitost bude řešena pod vlivem Ducha Svatého a projeví se u nich slušnost a poctivost. *FE 351.1*

Jestliže však je zanedbáváno tělo, jsou-li nevhodné hodiny stravovány studiem, mysl přetěžována a tělesné síly nečinností slábnou, lidský organismus trpí a zanedbávají se věci podstatné pro naši budoucí zdar a věčné blaho. Knižní vědomosti se přeceňují a Bůh se podceňuje. Student zapomíná a nenásleduje rady Boží: „*Protož prosím vás, bratří, skrze milosrdenství Boží, abyste vydávali*

těla svá v oběť živou, Bohu libou, rozumnou službu svou. A nepřipodobňujte se světu tomuto, ale proměňtež se obnovením mysli své, tak abyste zkusili, jaká by byla vůle Boží dobrá, libá a dokonalá.“ (Ř 12,1.2) Mnozí lidé potřebují, aby jejich mysli byly obnoveny, přetvořeny a ztvárněny podle Božího plánu. Mnozí se ničí fyzicky, duševně i morálně oddávající se v přehnané míře studiu. Sami sebe okrádají o čas i o věčnost, uplatňující zlozvyky nestřídmosti při své honbě za vzděláním. Ztrácejí touhu být žáky Kristovy školy a naučit se tichosti a pokoře srdce. Každý okamžik má věčný dosah. Poctivost se dostaví jako výsledek přímé cesty. FE 351.2

Je snad nutné pro rozřešení problému vzdělání olupovat Boha a odmítat ochotnou službu Bohu ze všech sil duševních i tělesných? Bůh vás volá, abyste se stali činiteli Jeho slova a za tím účelem máte být důkladně vzděláni v zásadách, jež vám propůjčí způsobilost pro nebesa. Nemělo by se užívat žádné vzdělávací metody, která bude potlačovat Slovo Boží. Slovo Boží nechť je vaším rádcem. Cílem vzdělání mělo by být přijímat světlo za tím účelem, abyste je mohli šířit a nechat je vyzařovat ze své dobré vykonané práce. Ze všeho vzdělání tím nejvyšším je poznání Boha. *„Takto praví Hospodin: Nechlub se moudrý v moudrosti své, ani se chlub silný v síle své, aniž se chlub bohatý v bohatství svém. Ale v tom nechť se chlubí, kdo se chlubí, že rozumí a zná mne, že já jsem Hospodin, kterýž činím milosrdenství, soud i spravedlnost na zemi; nebo v těch věcech líbost mám, dí Hospodin.*“ (Jr 9,23.24) Čtete první a druhou kapitolu 1. Korinským s hlubokým zájmem a prostě Pána o moudrost, abyste mohli porozumět a ve skutek uvádět pravdy, které jsou tam zjeveny. *„Vidíte zajisté povolání své, bratří, že nemnozí moudří podle těla, nemnozí mocní, nemnozí urození. Ale což bláznivého jest u světa, to vyvolil Bůh, aby zahanbil moudré, a to, což jest u světa mdlé, vyvolil Bůh, aby zahanbil silné. A neurozené u světa a za nic položené vyvolil Bůh, anobřz kteréž nejsou, aby ty věci, kteréž jsou, zahladil, proto, aby se nechlubilo před obličejem jeho žádné tělo. Vy pak jste z něho v Kristu Ježíši, kterýž učiněn jest nám moudrost od Boha, i spravedlnost, i posvěcení, i vykopení, aby jakož jest napsáno, kdo se chlubí, v Pánu se chlubil.*“ (1 K 1,26-31) *„Vyvýšit se Hospodin, nebo na výsosti přebývá, a naplní Sion soudem a spravedlností. I bude upevněním časů tvých, silou i hojným spasením: moudrost a umění, a bázeň Hospodinova poklad tvůj.*“ (Iz 33,5.6) FE 352.1

Čas je krátký a jen málo dělníků je na vinici Páně. Někteří byli posláni z této země do Battle Creeku, aby se stali spolupracovníky. Očekávalo se, že Duch Svatý bude spolupůsobit s nimi ku zachráně těch, kdož žijí ve stínu smrti. Tito studenti byli podporováni obětavostí mužů a žen, kteří, jak je mi spolehlivě známo, hradili školní v peněžních splátkách, aby kryli vydání. Světu je třeba varování; vy přes to vše jste mysleli, že je zapotřebí plýtvat časem i penězi na zbytečně velkou přípravu k dílu, k němuž tito studenti budou povoláni. Týž Bůh, kterého spatřil Izaiáš ve svém vidění, žije i dnes a může osvitit ty muže, kteří mají podíl na vyučení lidí pro jejich vážnou, posvěcenou práci. Praví: *„Já zajisté Hospodin miluji soud, a nenávidím loupeže při oběti, a protož způsobím, aby skutkové jejich dáli se v pravdě, a smlouvu věčnou s nimi učiním.*“ (Iz 61,8) FE 353.1

Ti, kdož usměrňují vzdělání, předkládají příliš rozsáhlé studium těm, kdo přicházejí do Battle Creeku za vyškolením pro dílo Páně. Předkládali, že je nutné zajímat se o stále prohloubenější studium různých vědeckých směrů; a mezitím co prodělávali různé studijní kursy, rok po roce ztráceli z drahocenného času a skvělé příležitosti míjí, aby se víc nevrátili. Nástup do práce se jim odkládá, a studenti ztrácejí své zdravé jádro a stávají se stále víc a více závislými na knižních vědomostech, místo na působení Ducha Svatého a na tom, co Pán slíbil pro ně vykonat. FE 353.2

Toto vše mne po léta tížilo. V Battle Creeku si počínají tak, jak to Pán neschvaluje. Konec všeho je blízko. Den úzkostí, odplaty, soudu nad hříchem přichází na svět jako zloděj v noci. Blíží se čas, kdy náhlé zahynutí zachvátí svět a nikdo neunikne. Mám pro vás varovné slovo. Díváte se na věci ve zcela slabém světle a daleko od lidského stanoviska. Ještě jen nepatrná část Boží mravní vinice jest opracována. Poměrně málo lidí přijalo poslední poselství milosrdenství seslané světu. Studenti jsou vedeni k názoru, že jejich výkonnost je závislá na jejich vzdělání a vyučení; avšak úspěch práce nezávisí na souhrnu znalosti, jež lidé mají z vědecké práce. Studenti si musí stále uvědomovat, že čas je krátký a tak jim nezbývá než rychlá příprava k práci pro tento čas nezbytná. Každý má konat svou práci v milosti a prostřednictvím milosti prokazované mu Bohem, bez ohledu na svou lidskou vážnost a schopnost; neboť Bůh mu může jeho lidskou schopnost odňat v jednom

okamžiku. Nechť každý v síle živého Spasitele, který je dnes naším obhájcem u soudu v nebesích, usilovně se snaží konat vůli Boží. FE 354.1

Mám vám říci, že nevíte jak brzy může přijít rozhodující chvíle. Přichází pomalu jako zloděj. Slunce září na nebi a koná svou obvyklou cestu a nebesa ještě hlásají slávu Boží; lidé se ještě stále věnují svým běžným věcem, jídlu a pití, setí a budování; obchodníci se ještě zabývají nákupem a prodejem; časopisy vycházejí stále jeden po druhém. Lidé do sebe narážejí, honí se za nejlepším postavením; milovníci radovánek chodí ještě do divadel, na dostihy, do heren a převládá zájem o nejvyšší vzrušení; přece však hodina zkoušky se rychle přibližuje a každý případ bude na věky rozřešen. Málo je takových, kteří věří srdcem i duší, že máme usilovat o vstup do nebe a uniknout záhubě; avšak těchto málo tuto svou víru zjevuje ve své práci. Rychle se naplňují znamením Kristova příchodu. Satan vidí, že má jen krátký čas ke své práci, a proto zapojil do práce své satanské zástupce, aby rozviklal základy světa s úmyslem oklamat a svěst lidstvo a připoutat si je v zaujetí a okouzlení až se den zkoušky skončí a dveře se navždy zavrou. FE 354.2

Království tohoto světa se ještě nestala královstvím našeho Pána a Jeho Krista. Neklamte sami sebe; bděte a jedněte rychle, neboť přichází noc, kdy nikdo nemůže pracovat. Studenty, kteří k vám přicházejí, když již převzali na sebe úkol pracovat pro záchranu svých bližních, nevybízejte, aby po skončení jednoho studijního kursu vstupovali opět to jiného. Neprodlužujte jim dobu studia na dlouhá léta. Tím nabývají domněnky, že času je dosti a právě tento plán je léčkou pro ně. Mnozí jsou lépe připraveni, mají více duchovního rozhledu a znalosti Boha, vědí víc o Jeho požadavcích při zápisu do školy, než když dosahují akademických titulů. Vštěpuje se jim ctižádost budoucích učenců a jsou povzbuzováni stupňovat své studia až jsou tím zaslepeni. Jejich knihy se jim stávají modlami, a za vzdělání jsou ochotni obětovat zdraví i duchovní zájmy. Omezují čas určený k modlitbě a pomíjejí dobře využít příležitosti k dobrým činům a šíří světlo spolu s vědomostmi. Opomíjejí používat vědomostí získaných a nepokračují v umění získávat duše. Misionářská práce se stává stále méně a méně žádoucí, zatím co vášnivá touha honosit se knižními vědomostmi vzrůstá. V průběhu svých studií vzdalují se stále více moudrosti Boží, Leckdo jim blahopřeje k jejich pokroku a pobízí je i k několika akademickým titulům, ačkoli tím právě stávají se stále méně vhodnými pro Boží dílo po způsobu Kristově, než byli před vstupem do školy v Battle Creeku. FE 355.1

Na svolané poradě byla položena otázka: „Věříte Boží pravdě? Věříte v trojandělské poselství? Věříte-li, tedy prokažte svou víru a nevybízejte lidi, aby zůstávali v Battle Creeku, když by měli být daleko odtud a pečovat o Mistrovny zájmy.“ Takovým odkládáním Pán není oslaven. Lidem přicházejícím do Battle Creeku dostává se daleko vyšší představy o jejich schopnostech, než jakou by měli mít. Jsou povzbuzováni k dlouhodobému studiu; toto však není cesta Boží. Nebo by s tím ne-souhlasilo. Drahocenná zkušební doba nedovolí na léta protahovanou učební dřinu. Bůh volá: naslouchejte Jeho hlasu, když praví: „*Jdi na vinici mou dnes, a dělej.*“ (Mt 21,28) Teď právě je čas pro tu práci. Věřte, že Pán přichází a nastává poslední, veliký rozhodující okamžik pro svět? FE 356.1

V Božím jednání nastane náhlá změna. Svět ve své zvrácenosti počíná být stíhán pohromami, zátopami, bouřemi, požáry, zemětřesením, hladomory, válkami a krveproléváním. Pán je pomalý ve hněvu a velký v moci; a přece nezabývá viny bezbožného. „*U vichru a bouři jest cesta Hospodino-va, a oblak jest prach noh jeho.*“ (Na 1,3) Kéž by lidé porozuměli trpělivosti a shovívavosti Boží! Meze zdrženlivosti klade svým možnostem. Pod dohledem Všemohoucnosti stojí Jeho vlastní všemohoucí síla. Kéž by lidé porozuměli, že nechce mít žal nad zvráceností světa a přece udržuje v naději na odpuštění i toho nejnehodnějšího! Avšak Jeho shovívavost nebude bez konce. Kdo je připraven na nenadálou změnu, jež nastane v Božím zacházení s hříšnými lidmi? Kdo bude připraven, aby ušel trestu, který jistě stihne přestupníky? FE 356.2

--- FE 357.1

Vidíte-li, že studenti jsou v nebezpečí pouštět se do studia v takovém rozsahu, že zanedbávají studium té Knihy, která je poučuje o příštím blahu jejich duše, pak je nevystavujte pokušení jít ještě hlouběji a protahovat jejich studijní dobu. Tímto způsobem by ztratili z dohledu vše, co při výchově studentů má pro svět cenu. Ježíš Kristus má být stále víc a více milován; avšak někteří se zapisali do pokračovacích kursů v Battle Creeku ačkoli by i bez toho mohli získat mnohem lepší přípravu pro Boží dílo. Byli by v ní pokračovali prostě Kristovým způsobem. Byli by při tom více zá-

vislí na Bohu a na moci Ducha Svatého, méně pak na vlastním vzdělání. Dlouhodobá protahovaná studia jsou na škodu fyzickému, duševnímu a morálnímu zdaru. FE 357.2

Čtete Starý i Nový Zákon s kajícím srdcem. Čtete upřímně a plní víry, prosíte Ducha Svatého o dar porozumění. Daniel vyhledával tu část Starého Zákona, která mu právě měla pomáhat a učinil slovo Boží svým nejvyšším učitelem. V téže době využil možnosti, které mu byly dány, aby nabyl zběhlosti ve všech odvětvích učení. Totéž učinili i jeho druhové a my čteme: „*A ve všelikém slovu moudrosti a rozumnosti, na kteréž se jich doptával král, nalezl je desetkrát zběhlejší nade všechny mudrce a hvězdáře, kteříž byli ve všem království jeho.*“ „*Mládence pak ty čtyři obdařil Bůh povědomostí a rozumností ve všelikém literním umění a moudrosti; nadto Danielovi dal, aby rozuměl všelikém vidění a snům.*“ (Da 1,20.27) FE 357.3

Studenti, kteří vyvyšují vědy nad Boha, budou nevědomí právě když sebe považují za velmi moudré. Nemůžete-li si dopřát času k modlitbě, nemůžete věnovat čas k obecnství s Bohem, sebezpytování, a neoceníte tu moudrost, která přichází jediné od Boha, všechno vaše učení bude nedostatečné a vaše školy a koleje budou považovány za neúplné. „*Počátek moudrosti jest bázeň Hospodinova.*“ (Ž 111,10) Jakou pěstujete víru? Máme víru skrze lásku dělající? Máme víru podle světla, které jsme přijali? Satan by jásal kdyby mohl sám působit v Battle Creeku proti Boží práci tím, že by prosazoval jen lidské výmysly. Byl by potěšen, že má budoucí pracovníky zcela zabrané dlouholetými přípravami, takže tato příprava může být spíše překážkou než podporou. FE 358.1

Svatý Duch působil na mnoha mladých lidí a vybízel je k tomu, aby se zařadily do práce v díle Božím. Když se pak sami k tomu nabídli na poradní konferenci bylo jim naznačeno, aby šli studovat do Battle Creeku dříve než vstoupí do díla. To je zajisté velmi dobré, jestliže student je kolísavý ve svých zásadách; není však důsledné, je-li pracovník v přípravě dlouho zdržován. Mělo by se věnovat mnoho práce tomu, aby se usplnila snaha těch, kdož mají se stát misionáři. Jejich použití by mělo být věnováno všechno úsilí, aby čím rychleji mohli být vypraveni na cestu. Nemohou si dovolit vyčkávat, až jejich vzdělání bude považováno za ukončené. Toho nelze nikdy dosáhnouti; neboť vzdělávání se bude stále pokračovat a potrvá po celou věčnost. FE 358.2

Velké dílo je připraveno, nutno se do něho zapojit a vinice Páně potřebuje dělníky. Misionáři by měli nastoupit do svého povolání dříve než budou okolnostmi donuceni té práce zanechat. Dveře mají otevřeny ze všech stran; nemohou si dovolit dlouhé studium; neboť není mnoho let před námi a my musíme pracovat dokud je den. Není právě nejvhodnější, aby si mužové i ženy přibírali ještě studijní kurs na kolej Ann Arbor. Mnozí, kteří tam byli, neměli z toho žádný prospěch v minulosti a nebudou mít ani v budoucnosti. FE 359.1

Povšimněte si Kristův způsob práce. Postupoval s největší prostotou. Ačkoliv Jeho následovníci byli rybáři, neporadil jim jít na rabínské školy dříve, než vstoupí do díla. Povolal své učedníky od rybářských sítí a pravil: „*Pojďte za mnou a učiním vás rybáře lidí*“ (Mt 4,19) Povolal Matouše od vybírání daní a pravil, „*Pojď za mnou.*“ A tak vše, co se od nich požadovalo bylo, aby následovali Krista, konali co On přikazoval a tím vstoupili do Jeho školy, kde Bůh byl jejich učitelem. Školy budou potřebné v každé době. Vždycky bude třeba vzdělání; musíme však pečlivě bdít, aby nezauly veškerý duchovní zájem. FE 359.2

Je nebezpečné radit studentům, aby si vybírali jeden studijní obor po druhém v domněnce, že tím nabudou dokonalých znalostí. Vzdělání, jehož by se jim dostalo, bylo by nedostatečné v každém ohledu. Pán praví: „*Zahladím moudrost moudrých, a opatrnost opatrných zavrhu. Kdo jest moudrý? A kdo učený? A kde chytrák tohoto světa? Zdaliž Bůh neobrátí moudrosti tohoto světa v bláznovství? Nebo když v moudrosti Boží svět nepoznal skrze moudrost Boha, zalíbilo se Bohu skrze bláznivé kázání spasiti věřící*“ (1 K 1,19-21) To je plán, který nám odkázal Pán; a tento plán šel s pokolení na pokolení, staletími pohanství, nikoliv jako pokus, ale jako osvědčený způsob šíření evangelia. Tato metoda při přesvědčování člověka se osvědčila od počátku a svět byl osvícen Božím evangeliem. Nejvyšší stupeň studia, kterého člověk může dosáhnout, jest studium u nohou Božského Učitele. Tyto znalosti budeme obzvláště potřebovat, čím víc se blížíme k zakončení dějin tohoto světa a každý dobře učiní, získá-li tato vzdělání. Pán chce být učitelem lidí. Je zapotřebí veliké práce, aby lidé byli vyvedeni z temnot k předivnému světlu Božímu. Jest naší povinností, býti Jeho živými nástroji, které živou vírou uskutečňují Jeho plány. Buď naše víra nebude pracovat pro

slávu Boží, nebo jsme nádobami které Mistr může použít, ke každému dobrému skutku hotovi? FE 359.3

Mojžíš byl vyučen ve všech vědách Egyptských. Z Boží prozřetelnosti se mu dostalo zvláštního vzdělání; avšak z velké části se tomu neměl učit a pokládat to za bláznovství. Vlivem tohoto vzdělání měl být vymazán čtyřicetiletým chovem ovcí a ošetřováním jehňat. Kdyby z těch, kteří mají co činit s Božím dílem, mohli být ponecháni o samotě jako Mojžíš a mohli být okolnostmi nuceni jít do nějakého skromné zaměstnání, až by jejich srdce rozněžnilo, pak by vychovali mnohem více věrných pastýřů, než jak nyní zacházejí s Božím dědictvím. Nebyli by tak pyšní, aby velebili vlastní schopnosti neb snažiti se dokazovat, že vědomost získaná vyšším vzděláním, může nahradit důkladné poznání Boha. Při Kristově příchodu na svět platilo svědectví, že „*svět nepoznal skrze moudrost Boha, zalíbilo se Bohu skrze bláznivé kázání spasiti věřící*“ (1 K 1,21) FE 360.1

Lidská moudrost byla podrobena zkoušce v době těsně před Kristovým příchodem, kdy vychvalovaná moudrost lidí se ukázala nedostatečnou. Lidé neznali pravou moudrost, která vychází ze Zdroje všeho dobra. Světská moudrost byla zvážena na váze a nalezena lehkou. Studenti si pod vaším vedením osvojují některé nesprávné pojmy. Kdyby si jich osvojili méně, byli by lépe připraveni konat své dílo. Neuvažujete důkladně o příkazech a metodách našeho Pána, Ježíše Krista a přece On byl jediným dokonalým Vychovatelem na světě. „*My opak nepřijali jsme ducha světa, ale Ducha toho, kterýž jest z Boha, abychom věděli, které věci od Boha darovány jsou nám. O nichž i mluvíme ne těmi slovy, jimž lidská moudrost učí, ale kterýmž vyučuje Duch svatý, duchovním to, což duchovního jest, přivlastňující. Ale tělesný člověk nechápe těch věcí, které jsou Ducha Božího; nebo jsou jemu bláznovství, aniž jich může poznati, proto, že ony duchovně mají rozsuzovány býti. Duchovní pak rozsuzuje všecko, sám pak od žádného nebývá souzen. Nebo kdo pozná mysl toho Pána, kterýž jej vyučovati bude? My pak mysl Kristovu máme.*“ (L 2,12-16) FE 361.1

Dnes se potřebujeme učit ve škole Kristově. Pán má moc působit prostřednictvím svých zástupců. Snažíte se přecpat ubohé smrtelníky vším možným pro nějakou velkou práci, i když snad ani nebudou mít příležitost nebo výzvu, aby tento značný náklad studia mohli použít. Drahocenné příležitosti odcházejí do věčnosti a tak zde byla dána rada, která měla být odmítnuta; a mělo být uděláno mnohem víc a lepší práce, než to co bylo vykonáno, kdyby byla bývala podstatně zkrácena doba ztracené v Battle Creeku u mnoha pracovníků. Tito měli být nasazeni do práce, aby světlo a poznané znalosti předávali těm, kdo žijí v temnotách. Bůh veškeré milosti bude dávat milost za milost. Ti, kteří odcházejí pracovat a připomínat si naučení získaná během jejich studentského života. Pán se netěší z toho, jak tito pracovníci jsou povzbuzováni, aby obětovali léta na hromadění vědomostí, aniž by se jim naskytla příležitost moci je v budoucnu sdělit jiným lidem. Vzácní mladí lidé, kteří byli určeni pro Boží dílo, přišli za vzděláním do Battle Creeku, aby zdokonalili své vědomosti o způsobu práce. Měli být ve zcela krátké době vyučeni o tom, co bylo pro mě hlavní. Neměli však požadovat na toto vzdělání více let, než vyhoví zavolání „jdi na vinici mou dnes, a dálej“. Místo toho, aby byli jako pracovníci odesláni pryč, když byli měsíce a léta strávili v koleji, radí se jim další studium, dodatečných oborů. Radí se jim pobýt měsíce a léta na ústavech, kde pravda je popírána a vyvracena, a kde se zavádí blud nejzvláštnější, proti biblické povahy. Tyto nauky se mísí s jejich studiem. Zabráni studiem dalších oborů ztrácejí lásku k Ježíši; a dříve, než seznají co se s nimi stalo, jsou Bohu vzdáleni a zcela nepřipraveni na příkaz: „Jdi a pracuj dnes na mé vinici.“ Touha po misijním úsilí je ztracena. Věnují se svým studiím s takovým zaslepením, jež zavírá dvěře přístupu ke Kristu. Když jsou promováni a mají dokonalé zplnomocnění odejít jako vhodně vzdělaní studenti, tu někteří již pozbyli všechnu svoji výbavu pro práci a jsou méně připraveni být služebníky Božími, než byli na počátku, když přišli do Battle Creeku. FE 361.2

Posel se obrátil ke shromáždění a ptal se, „Věříte proroctvím? Rozumíte vy, kteří jste poznali pravdu, že světu bylo nyní dáno varovné poselství, že nyní má se zvěstovat poslední pozvání milosti? Věříte, že satan přišel, máje velkou moc a se vší podvodem klamu, a všude koná své hříšné dílo? Věříte, že nyní se Bůh rozpomněl na onen veliký Babylon a že brzo přijde dvojnásobná odplata z rukou Božích za všechny hříchy a nepravosti?“ Satan je potěšen tím, že jste zadrželi v Battle Creeku muže a ženy, nastávající spolupracovníky Boží na Jeho velké mravní vinici. Kdyby měl nepřítel možnost jakýmkoli způsobem zdržovat dělníky od práce na poli, on tak učiní. Tato prodloužená příprava, která zdržuje studenta od nástupu do práce, nedává Pánu příležitost pracovat se Svý-

mi dělníky. Mnozí jsou vedeni k tomu, aby svého času, nadání i hmotných prostředků použili k tomu, aby získali vyšší vzdělání a zatím svět hyne z nedostatku poznání, které by jim oni mohli přinést. Kristus povolal neučené rybáře a těmto mužům dal poznání a moudrost v takovém stupni, že jejich odpůrci nebyli sto popírat anebo odporovat jejich slovům. A jejich svědectví šlo do nejzazších končin země. *FE 362.1*

Kristovi učedníci nebyli povolání oslavovat lidi, nýbrž Boha, pramen veškeré moudrosti. Necht' vychovatelé uvolní místo Svatému Duchu, aby mohl působit na lidská srdce. Největšího Učitele zastupuje mezi námi Jeho Svatý Duch. Ať studujete sebe více, a vyjdete stále výš a výš, i když se každou chvíli své zkušební doby zabýváte vědami, nikdy v tom nedosáhnete dokonalosti. Po uplynutí nějaké doby, měli jste si položit otázku: „Co jsem vykonal dobrého těm, kteří jsou v husté tmě? Komu jsem přinesl poznání Boha, aneb právě znalost tobě, čemu jsem věnoval tolik času a peněz?“ Brzy bude řečeno v nebesích: „*Stalo se.*“ „*Kdo škodí, škod' ještě; a svatý posvěť se ještě. A aj, přijduť brzo a odplata má se mnou, abych odplatil jednomu každému podle skutků jeho.*“ (Zj 22,11.12) Ve smyslu těchto slov bude každý případ rozhodnut. Mnohem lépe by bylo, kdyby se pracovníci pustili do menšího díla a konali je zvolna a pokorně, vzali na sebe jho Kristovo a Jeho břímě, než aby věnovali léta přípravám na veliké dílo a potom se vůbec nedostali k tomu, aby duše přiváděli k Bohu; aby alespoň něco přinesli ke Kristovým nohám. Mužové a ženy celkem příliš dlouho zůstávají v Battle Creeku. Neslyší Božího volání, které je vyzývá. Pole leží ladem, to znamená, že duše nejsou osvíceny. Semeno zkázy se rychle rozsévá naší mládeží do srdcí a je zapotřebí seznámat děti a mládež s velkými činorodými pravdami; neboť v pravdě je síla. *FE 363.1*

Křesťanští učitelé jsou zváni k dílu Božímu. Kvas pravdy musí být včasně přidán, aby mohl přetvařovat charakter. Bylo by výhodnější pro naši mládež, aby se méně zdokonalovala ve studijních oborech, než aby postrádala tichost a pokoru a kající srdce. Práce některých z našich učitelů způsobila, že studenti nejsou schopni stát se Božími spolupracovníky. Měli byste prostudovat a osvojit si způsob, kterým pracoval a kázal Kristus. Činil tak se sebezapřením a sebeobětováním. Nestranil se těžké práce; trpěl pohanění, pohrdání, násilí, úšklebky a potupení; jsou však naši studenti vychováni tak, aby byli připraveni kráčet v Jeho šlépějích? Zas naším otálením nestojí Bůh. Vaše pobízení, aby rok po roce pokračovali v dalších studiích, jim bere pevnost vůle a oni postupně ztrácejí toho ducha, kterého v nich vzbudil Pán, aby šli pracovat na Jeho vinici. Proč nemohou odpovědní lidé rozeznat jaké následky bude mít toto zdržování studentů, které je vede k odkládání práce pro Pána? Čas ubíhá do věčnosti a přece tito lidé, posláni do Battle Creeku pro dokonalé vybavení pro práci na vinici Páně, nejsou povzbuzováni právě v tom, čím by uspišili zdárný pokrok Božího díla. Mnohé výsady byly dány takovým, kteří již poznali pravdu a dosud pravdu činem neosvědčují. Peníze i síly, jež měly být upotřebeny na cestách a v pustinách světa, jsou vynakládány na ty, kteří světlo, jehož se jim dostalo nešíří předáváním světla těm, kteří jsou v temnotách. Když přijal světlo Filip, šel a navštívil Natanaela; avšak mnozí mladí lidé, schopní výborně pracovat pro Místra, nehnou prstem, dokud nemají spoustu příležitostí. *FE 364.1*

Služebníci Ježíše Krista měli by rozdělit nějakou část vinice Páně lidem postávajícím zahálčivě na tržišti. Dopustí-li se chyby, pak opravte jejich omyly a uveďte je znovu do práce. Bylo mnohem více těch, kteří byli zadržováni od nástupu do práce, než těch, kteří byli posíláni v práci uplatnit své nadání, a přece užíváním svých schopností se naučí, jakým způsobem své hřivny zužitkovat. Mnozí šli do Battle Creeku za vzděláním, až mohli být lépe vyučeni ve svém kraji. Byla to ztráta času, zbytečná ztráta peněz, práce zůstala neukončená a duše byly ztraceny vinou těch, kdož se připočítali myslíce, že slouží Bohu. Pán žije a Jeho Svatý Duch má vše v patrnosti. Nesmí převažovat dojem, že Battle Creek jest Jeruzalémem světa a všichni se tam mají chodit klanět, Ti, kdož touží po vzdělání a vším možným způsobem usilují získat vědomosti jdouce s dobrým svědomím ve světle pravdy, ti nepotřebují cestovat do Battle Creeku. Bůh je naším učitelem; a všichni, kdo by rádi využili svoje nadání tam, kde se právě nalézají, budou požehnáni i s učiteli seslanými Bohem, aby je učili – učiteli, kteří byli připraveni k dílu Místra. Ztratit více času, vydat více peněz, jest horší než úplná ztráta; neboť takoví, kteří se pokoušejí získat vzdělání za cenu ztráty činné zbožnosti, jsou na té straně, která prohrává. To, co získali na vzdělání během doby, kdy již měli být v práci, je již bez ceny a je ztrátou. Nebeské síly čekají na lidské nástroje s nimiž by spolupracovali v temných konci-

nách země v misijním díle. Bůh čeká na lidi, kteří by se věnovali misijní práci doma, v našich velikých městech, a v Battle Creeku jsou zadržováni mužové a ženy, kteří měli již být přiděleni práci ve velkoměstech i městech, na silnicích, cestách a mezi ploty. Měli by být zváni k svatební hostině, neboť vše je již připraveno. Tady budou misionáři, kteří vykonají dobré dílo na vinici Boží, kteří nepůjdou do Battle Creeku. *FE 365.1*

Ti pak, kteří jdou do Battle Creeku, setkávají se s pokušeními, jejichž existenci v tomto místě nepředpokládali. Setkávají se s odstraňováním jehož jim nebylo zapotřebí a k náboženským zkušenostem jim tam nikdo nepomáhá. Ztrácejí mnoho času nevědouce si rady a nikdo nebyl připraven, aby jim to řekl. Ztrácejí mnoho času, zabývajíce se věcmi, které nemají žádného vztahu k práci, pro kterou si přáli být řádně vycvičeni. Práce občanská se mísí s církevní, a jsou v rovnováze. To však není moudré jednání. Bůh to vidí a neschvaluje. Kdyby byli pracovali střídmě a v mírnosti, mohlo být mnoho vykonáno, co by mělo trvalý vliv. Čas ubíhá; lidské duše rozhodují se buď pro zlo, nebo dobro a zbrojení se vytrvale rozmáhá. Kolik je těch, kdož poznali pravdu a pracují pro tento čas podle jejich zásad? Pravda, něco vykonáno bylo; avšak mnohem, mnohem více mělo být vykonáno. Práce velice přibývá, ale času na práci ubývá. Nyní jest čas, aby všichni se stali hořícími a svítícími světly; a přece ještě mnozí neudrží své lampy naplněné olejem milosti, vyčištěné a tak hořící, aby světlo dnes jasně zářilo. *FE 366.1*

Je velmi mnoho těch, kteří počítají s dlouhými odklady na zítřky; to jest však omyl. Každý by měl být tak vychován, aby dokazoval důležitost zvláštní práce právě pro tento čas, pro dnešek. Každý nechť pracuje pro Pána, nechť pracuje pro duše; každý nechť projevuje moudrost a nikdy nebude na někoho, kdo by přišel a posadil tě k práci. Ten „někdo“, který by vás dosadil do práce, je zavalen zodpovědnostmi a čas je ztracen čekáním na jeho příkazy. Bůh vám udělí moudrost přetvořit vás náhle; neboť dosud trvá pozvání, „*synu, jdi na vinici mou dnes, a dělej*“. Někteří nejsou ještě rozhodnutí, nicméně dosud lze slyšet výzvu, „*jdi na vinici mou dnes, a dělej*“. „*Dnes, uslyšel-li byste hlas jeho, nezatvrzujte srdcí svých*.“ Na počátku své výzvy Pán používá slovo „synu“. Jak něžně, jak soucitně, a k tomu ještě jak naléhavě! Pozvání pracovat na Jeho vinici jest též rozkazem. „*Zdaliž nevíte, že tělo vaše jest chrám Ducha svatého ve vás? Kteréhož máte od Boha, a nejste sami svoji. Nebo koupeni jste za mzdu. Oslavujtež tedy Boha tělem svým i duchem svým, kteréžto věci Boží jsou*.“ – SpTEd March 21, 1895 *FE 366.2*

45. Podstata výchovy

Obšírně jsem se rozepsala o tom, že studenti věnují nerozumně dlouhou dobu svému vzdělání; doufám však, že nebude nedorozumění o tom, co je při výchově podstatné. Nejsem totiž toho mínění, že by se mělo pracovat povrchně, tak jak to je vidět při obdělávání některé půdy v Austrálii. Pluh zabíral jen několik palců do hloubky, půda pro setbu nebyla připravena a sklizeň byla ubohá, zcela podle povrchní přípravy půdy. *FE 368.1*

Mládež a děti obdařil Bůh zvědavou myslí. Jsou jim svěřeny rozumové síly jako drahocenné vlohy. Rodiče jsou povinni vést v patrnosti výchovu správným směrem; je v ní zahrnuto mnoho různých směrů. Mladí mají být vedeni ku zdokonalování každé duševní vlohy i tělesného orgánu, v očekávání, že se stanou užitečnými v Kristově službě pro pozvedání padlého lidstva. Naše školy jsou důležitým nástrojem Pána, sloužícím tomu, aby se děti a mládež připravily pro misijní dílo. Rodiče by měli chápat svou odpovědnost a pomáhat svým dětem správně oceňovat ty velké výsady a požehnání, která jim udělil Bůh těmito vzdělávacími vymoženostmi. *FE 368.2*

Při tom však měla by s jejich literárním vzděláváním držeti krok též výchova v domácnosti. V dětství a mládí by se mělo vzájemně prolínat praktické cvičení s literárním a získané vědomosti ukládat v paměti. Rodiče by měli pociťovat, že mají před sebou velmi vážnou práci a věnovat se jí s opravdovostí. Mají cvičit a vytvářet povahu svých dětí. Neměli by se spokojit s povrchní prací. Každé dítě je životem zahrnuto nejvyššími nároky, ještě než se plně rozvíje; má se jim dostat dokonalosti v Kristu, použitím Bohem opatřených prostředků. V srdci á být předem vhodně připravena půda; semena pravdy měla by být vložena do ní v nejranějších letech. Nevěnují-li rodiče této věci dosti péče, budou voláni k zodpovědnosti za svůj bezbožný dohled. S dětmi dlužno jednat mírně a s láskou a učit je, že Kristus je i jejich osobním Spasitelem a věnují-li mu svá srdce a svou mysl, stanou se Jeho žáky. *FE 368.3*

Děti je třeba však k tomu vést, aby se zúčastnili domácích prací. Mají být cvičeny v tom, jak by v tom, co dovedou pomáhati otci a matce. Měli by se cvičit v přemýšlení, jejich paměť má být namáhána, aby si vzpomněly na předepsanou práci tím, že si zvykají být doma užitečnými, vychovávají se k praktickým povinnostem přiměřeným jejich věku. Dostává-li se dětem správných pracovních cvičení v domácnosti, nebude je volně vychovávat ulice, kde tak mnoho dětí dostává svou výchovu. Rodiče, milující své děti rozumně, nedovolí, aby vyrůstaly v líně nečinnosti a neobeznámené s domácí prací. Nevědomost Bůh neomlouvá a nepříznivě působí na konání Jeho díla. Nevědomost nemá být považována za známku pokory nebo něco chvályhodného. Bůh se však stará o lidi přes všechnu jejich nevědomost. Takoví, kteří neměli příležitost k získání vědomostí, anebo kteří příležitost měli, ale opomenuli je rozšiřovat a zdokonalit a jsou Božími následovníky, mohou být užitečnými a sloužit Pánu pod vedením Jeho Svatého Ducha. Ti však, jimž se dostalo vzdělání a zasvětili se Boží službě mohou konat své dílo v různých odvětvích a ve mnohem širším měřítku se zapojit do díla v získávání duší pro pravdu, nežli ti, kdož toho vzdělání nemají. Ve svých vědomostech mají určitou přednost. Nechtěli bychom ani v nejmenším podceňovat vzdělávání vůbec, chtěli bychom jen poradit, aby probíhalo s plným vědomím krátkosti času a velikosti práce, která musí být ukončena před příchodem Krista. Nechtěli bychom, aby si studenti mysleli, že na svoje vzdělávání mohou věnovat mnoho let. Necht' používají možnosti vzdělání, které je možno získat v rozumném časovém období, aby pak dále pokračovali v díle Božím. Náš Vykupitel je ve svatyni, aby hájil naše zájmy. Je naším Nejvyšším Knězem, který se za nás přimlouvá, předkládá svou smířčí oběť a prosí, aby zásluhy Jeho krve nám platně pomohly. Rodiče by se měli vynasnažit předvést svým dětem tohoto Vykupitele, aby v jejich mysli trvale zůstal plán spasení, jenž za nás pro přestoupení Božího zákona Kristus vzal na sebe břímě našeho hříchu. Skutečnost, že prvorozený Syn Boží dal svůj život za přestoupení člověka, měla by být neustále připomínána dětem a mládeži. Také účel této velké oběti měl by být připomínán; bylo to pro pozvednutí kleslého člověka, znehodnoceného hříchem, proč tato velká oběť byla přinesena. Kristus trpěl, aby nám skrze víru v Něho byly odpuštěny naše hříchy. Stal se tak zástupcem a ručitelem člověka, vzal na sebe trest, až zce-

la nezaslouženě, abychom my, kteří jsme si Jej zasloužili, mohli jsme být trestu zproštěni a navrátit se ku své oddanosti Bohu, pro zásluhy ukřižovaného a vzkříšeného Spasitele. On jest naší jedinou nadějí a spásou. Jeho obětí jsme my, kteří nyní procházíme zkoušku, zajatci naděje. My máme zjevit vesmíru, padlému světu, i světům bez hříchu, že u Boha jest odpuštění, že prostřednictvím lásky Boží můžeme být s Bohem smířeni. Člověk činí pokání, je zkroušeného srdce, věří v Krista a Jeho smířící oběť a uvědomuje si, že Bůh se s ním smířil. FE 369.1

Měli bychom chovat v srdci vděčnost po všechny dny svého života, protože Pán prohlásil: *„Nebo takto dí ten důstojný a vyvýšený, kterýž u věčnosti přebývá, jehož jméno jest Svatý: Na výsosti a v místě svatém bydlím, ano i s tím, kterýž jest zkroušeného a poníženého ducha přebývám, obživuje ducha ponížených, obživuje také srdce zkroušených.“* (Iz 57,15) Smíření Boha s člověkem a člověka s Bohem jest za určitých okolností zajištěn, Pán praví: *„Obětí Boží duch zkroušený; srdcem zkroušeným a potřebným, Bože nezhrzíš.“* (Ž 51,19) A opět praví, *„Nebo blízko jest Hospodin těm, kteříž jsou srdce zkoušeného, a potřeným v duchu spomáhá.“* (Ž 34,19) *„A ač vyvýšený jest Hospodin, však, že na poníženého patří, a vysokomyslného zdaleka zná.“* (Ž 138,6) *„Takto praví Hospodin: Nebe jest mi stolice, a země podnože noh mých. Kdež tedy ten dům bude, kterýž mi zděláte? Aneb kde bude místo odpočívání mého? Nebo všechno to ruka má učinila, a jí stojí všechno, praví Hospodin. I však já na toho patřím, kdož jest chudý a zkoušeného ducha, a kdož se třese před slovem mým.“* (Iz 66,1.2) *„Duch Panovníka Hospodina jest nade mnou, protože pomazal mne Hospodin, abych kázal evangelium tichý. Poslal mne, abych uvázal rány zkoušených srdcem, abych vyhlásil jatým léto milostivé Hospodinovo a den pomsty Boha našeho, abych chvály místo ducha sevřeného. I nazváni budou stromové spravedlnosti, štípení Hospodinovo, abych v něm oslavován byl.“* (Iz 61,1-3) Žalmista dí: *„Kterýž uzdravuje ty, kteříž jsou zkoušeného srdce, a uvazuje bolesti jejich, kterýž sčítá počet hvězd, a každé z nich ze jména povolává. Veliký jest Pán náš, a nesmírný v síle; rozumnosti jeho není počtu. Pozdvihuje pokorných Hospodin, ale bezbožného snižuje až k zemi. Zpívejte Hospodinu s díkučiněním, zpívejte žalmy Bohu našemu na citaře... Ale libost má Hospodin v těch, kteříž se Ho bojí a kteříž doufají v milosrdenství jeho. Chval, Jeruzaléme, Hospodina, chval Boha svého, Sione.“* (Ž 147,3) FE 370.1

Jak cenný jest obsah tohoto žalmu. Měli bychom dobře prostudovat čtyři poslední žalmy Davidy. Také slova proroka jsou velmi cenná: *„Zdaliž kdo pohrdá čerstvou vodou Libánskou, tekoucí ze skály na pole? Zdaž pohrdají vodami studenými odjinud běžícími? Lid pak můj zapomenuvše se na mne, kadí marnosti. Nebo k úrazu je přivodí falešní proroci na cestách jejich, na stezkách starobylých, chodíce stezkami cesty neprotřené.“* (Jr 18,14.15) *„Takto praví Hospodin: Zlořečený ten muž, kterýž doufá v člověka a kterýž klade tělo za rámě své, od Hospodina pak odstupuje srdce jeho. Nebo bude podobný vřesu na pustině, kterýž necítí, když co přichází dobrého, ale bývá na vyprahlých místech na poušti v zemi slatinné, a v níž se nebydlí. Požehnaný ten muž, kterýž doufá v Hospodina, a jehož naděje jest Hospodin. Nebo podobný bude strom štípenému při vodách, a při potoku pouštějícímu kořeny své, kterýž necítí, když přichází vedro, ale list jeho bývá zelený, a v rok suchý nestará se, aniž přestává nésti ovoce.“* (Jr 17,5-8) – SpTEd April 22, 1895 FE 371.1

46. Pilné a důkladné vzdělání

Ani tím nejmenším bychom neměli přispět, kdyby se jednalo o snížení úrovně vzdělání na naší škole v Battle Creeku. Studenti by měli hodně namáhat své duševní síly; každé nadání je zapotřebí pokud možno nejvíce rozvíjet. Mnozí studenti přicházejí do koleje s neobvyklým způsobem duševní práce, který jim jen překáží. Nejněsnadněji se dá ovládnout zvyk pracovat s navyklou zběhlostí místo s promyšleným, rozhodným úsilím zvládnout obtíže a zmocnit se zásad, na nichž spočívá to o čem právě uvažují. Jest však v jejich silách, aby pomocí milosti Kristovy, změnili tento návyk pracovní rutiny a je v nejlepším zájmu jejich i budoucí jejich užitečnosti, správně řídit vlastní duševní schopnosti a školit je pro službu u nejmoudřejšího Učitele, jehož moci mají se s důvěrou dovolávat. Takto docílí úspěchu při svém rozumovém úsilí, v souhlasu se zákony Božími. Každý student by si měl být vědom, že od Božím vedením, má mít zvláštní výcvik, individuální vzdělání; a měl by, jak Pán od něho vyžaduje, s využitím všech svých možností usilovat o to, aby mohl vyučovat jiné. Měl by se hrozit, netečnosti, lhostejnosti, nepravidelnosti a právě tak i navyklé rutiny pracovní. FE 373.1

Doufám, že nikdo nebude mít z toho co jsem napsala dojem, že by se měla nějakým způsobem snížit úroveň školy. Vzdělávání na naší škole musí být co nejpilnější a nejdůkladnější a pro zajištění tohoto musí být moudrost přicházející od Boha, na prvním a nejdůležitějším místě. Kristovo náboženství nikdy neschvaluje tělesnou nebo duševní lenost. FE 373.2

Myslím na proroka Daniele a jeho druhy, který co nejlépe využil všech možností k získání vzdělání na královském dvoře v Babylóně. Když je podrobili zkoušce ti, kteří se jich vyptávali na jejich víru a vědomosti, dovedli je ujistit v naději, kterou v ně skládali, a právě tak obstát ve zkoušce ze znalosti všeho učení a moudrosti; a ukázalo se, že Daniel rozuměl všelikému vidění a snům, ukazuje ta, že měl spojení s Bohem veškeré moudrosti. „*A ve všelikém slovu moudrosti a rozumnosti, na kteréž se jich doptával král, nalezl je desetkrát zběhlejší nade všechny mudrce a hvězdáře, kteříž byli ve všem království jeho.*“ (Da 1,20) Zvěst o Danielovi jest dána k napomenutí nám, které zastihl konec světa. „*Tajemství Hospodinovo bývá zjeveno těm, kteříž se jeho bojí.*“ (Ž 25,14) Daniel žil v úzkém společenství s Bohem. Když byl vyhlášen rozkaz zlého, zuřivého krále, aby zabili všechny mudrce v Babylóně, hledali také Daniele a jeho druhy, aby, aby byli zavražděni. Tehdy Daniel odpověděl, ne s odvetou, ale „moudře a opatrně“, hejtmanu nad žoldněři královskými, který vyšel, aby pobíjel mudrce Babylonské. Daniel se zeptal: „*Proč ta výpověď tak náhle vyšla od krále?*“ Dostavil se sám před krále, žádaje, aby mu byl dán čas a jeho víra v Boha, jemuž sloužil, ho povzbudila říci králi, že mu oznámí výklad snu. A odešel Daniel do domu svého, oznámil tu věc Chananiášovi, Mizaelov a Azariášovi, tovaryšům svým, aby se za milosrdenství modlili Bohu nebeskému, příčinou té věci tajné a nebyli zahanbeni Daniel a tovaryši jeho s pozůstalými ještě mudrci Babylonskými. „*I zjevena jest Danielovi u vidění nočním ta věc tajná. Pročež Daniel dobrořečil Bohu nebeskému.*“ (Čtete Daniel 2,20-28) Zde pak byl Danielovi výklad snu oznámen. FE 373.3

Svědomitost hebrejských studentů pod Božím vedením byla bohatě odměněna. Zatím co se pilně vzdělávali, Bůh je obdarovával nebeskou moudrostí. Získané vědomosti jim velice posloužily, když se dostali do nesnází. Bůh nebes nenapraví nedostatky vzniklé z myšlenkové a duševní nedbalosti. Jestliže lidé budou cvičit své schopnosti proto, aby získali vědomosti a stávali se lidmi hluboce přemýšlivými; když jako největší svědkové Boha a Jeho pravdy, získali vítězství při zkoumání životně důležitých nauk, týkajících se spasení duše, aby sláva mohla být vzdávána Bohu na nebi, pak i soudci a králové budou přivedeni k poznání na soudech, ve sněmovnách a radách, že Bůh, jenž stvořil nebe i zemi jest jediným, pravým a živým Bohem, původcem křesťanstva a veškeré pravdy, jenž ustanovil sedmý den odpočinku, kdy byly položeny základy světa, kdy jitřní hvězdy spolu prozpěvovaly a všichni synové Boží plesali. Veškerá příroda bude nositelkou svědectví, jak bylo určeno, pro objasnění slova Božího. FE 374.1

Při studiu na našich školách mají být studovány věci přírodní i duchovní. Pracovní úkony při zemědělských pracích přispívají k porozumění zvěsti Písma. Zákony vládnoucí zemí ukazují tu skutečnost, že je ovládána silou nekonečného Boha. Ve světě duchovním i přírodním jsou v činnosti

stejné principy. Odlučte Boha a Jeho moudrost z práce vzdělávací a zůstane vám ochromená, jednostranná výchova, mrtvá pro všechno to, co člověku dává sílu, takže pak pozbude schopnosti získat nesmrtelnost prostřednictvím víry v Krista. Ten, jenž stvořil přírodu, je i tvůrcem Písma. Stvoření a křesťanství mají jednoho Boha. Všichni, kdož se zabývají vzděláním, měli by se snažit dostat se na vrchol při svém postupu. Ať pokračují tak rychle a tak daleko, jak jen dovedou; neboť jest jejich studijní pole tak široké, jak jen bude v jejich silách je možno obsáhnout a zpracovávat, za předpokladu, že Bůh je jejich moudrostí, a že jsou pevně připoutáni k Tomu, jehož moudrost je nekonečná, jenž dovede jevit tajemství skrytá od věků, nejnepřístupnější problémy rozluštit v mysli těch, kdož v Něho věří, jenž jediný má nesmrtelnost a přebývá ve světle nepřístupitelném. Živý svědek Kristův, který setrvává v znalosti Pána, bude vědět, že jeho vycházení je jako příchod jitra. „*Cožkoli rozsílal by člověk, toť bude i žítí.*“ (Ga 6,7) Poctivostí a pilností s náležitou péčí o tělo, při uplatnění veškeré myšlenkové síly pro získání poznání a moudrosti ve věcech duchovních, má každý být dokonalým v Kristu, jenž je dokonalým vzorem uceleného člověka. FE 375.1

Ten, kdo zvolí cestu neposlušnosti zákona Božího, rozhoduje o svém budoucím osudu; ten rozsvěť jen tělu, sklízí odplatu za hříchy, věčnou zkázu, opak věčného života. Odevzdanost Bohu a poslušnost Jeho svatého zákona přináší jistý výsledek. „*Totoť jest pak věčný život, aby poznali tebe samého, pravého Boha, a kteréhož jsi poslal, Ježíše Krista.*“ (J 17,3) Toto poznání má takovou cenu, že ji nelze v žádné řeči vypsat; má největší cenu pro tento svět a dalekosáhlou jako věčnost. „*Takto praví Hospodin: Nechť se moudrý v moudrosti své, ani se chlub silný v síle své, aniž se chlub bohatý v bohatství svém. Ale v tom nechť se chlubí, kdo se chlubí, že rozumí a zná mne, že já jsem Hospodin, kterýž činím milosrdenství, soud i spravedlnost na zemi; nebo v těch věcech libost mám, dí Hospodin.*“ (Jr 9,23.24) FE 376.1

Usilujeme-li o nízkou úroveň, dosáhneme pouze nízké úrovně. Doporučujeme každému studentu Knihu knih, jako nejvznešenější studium, jako základní výchovu pro život tento, i pro život věčný. Tím však nepomýšlím na nějaké snížení vzdělanosti úrovně čistě vědecké. To bylo jasně vysvětleno a nemělo by se to v žádném případě zanedbat. Avšak, kdyby slovo Boží, jež dává osvětlení a porozumění i prostému člověku, bylo uvítáno v mysli a ve chrámu duše jakožto rádce, průvodce a učitele, oživující lidské vědomí každým slovem, vycházejícím skrze ústa Boží, nebylo by zapotřebí studenty kárat za to, že scházejí na scestí právě potom, kdy požehnání Boží k nim přišlo v bohatých paprscích božského světla, aby svítilo nebeským plamenem jejich srdci. V mnoha případech se jim dovoľovalo, aby zábavy nabývaly vrchu. Daniel takto nezískával své vzdělání, které jeho prostřednictvím zjevilo převahu nebeské moudrosti nad veškerou moudrostí a vědomostmi nejvyšších škol na královském dvoře pyšného Babylona. Bůh otvírá lidem rozum zvláštním způsobem, když se Jeho slova přenáší do praktického života studentů a Bible je uznána za drahocennou, podivuhodnou knihu, kterou také je. Mezi tuto knihu a studenta nemá se stavět nic zdánlivě důležitějšího; neboť tato moudrost, použita v běžném životě, dává lidem moudrost pro časnost i věčnost. Boha zjevuje příroda; Boha zjevuje Jeho slovo. Bible je nejpodivuhodnější ze všech dějeprav, protože je výtvozem Božím, nikoliv smrtelného rozumu. Unáší nás zpět staletími k počátku všech věcí, ukazujíc historii věků a událostí, jež by jinak zůstaly neznámy. Zjevuje slávu Boží v působnosti Jeho prozřetelnosti ke spáse padlého světa. Nejprostší řečí nám předvádí moc evangelia, která může přetrhat řetězy, poutajícími je ke káře satanově. FE 376.2

Z jejich svatých stránek vyzáruje světlo v čistých, vznešených paprscích, zjevujíc nám živého Boha tak, jak nám Jej představují zákony Jeho vlády ve stvoření světa, v nebesích Jím stvořeních. Jeho moc má být považována za jediného původce osvobození světa od znehodnocujících modlářských pověr, které ponížují Boha i člověka. Každý, kdo studuje Písmo, nejen pro důvěrné poznání zjevené pravdy na základě vzdělaného intelektu, ale také pro její moc přeměňovat srdce a povahu bude sám v našem světě představovat Boží povahu spořádaným životem a pobožným chováním. Slyšení toho slova osvěcuje. Myšlenkový svět se šíří, zušlechťuje a pročišťuje. Avšak pro mnohé v Battle Creeku význam Ducha Svatého značně poklesl. Těžký hřích a ztráta byly následky toho, že zanedbali chodit v nebeském světle. Utápějíce se v zábavách, hrách, pěstních zápasech, zjevovali světu, že ve všem tom Kristus nebyl jejich vůdcem. Vše to přivolalo Boží napomenutí. A nyní opět musím varovat před opačnou krajností, které není zapotřebí; stane-li se Bible průvodcem, rádcem,

pak se očekává, že ovlivní mysl i srdce neobráceného člověka. Na toho, kdo ji studuje, bude působit dojem něčeho božského, větším, než cokoliv jiného. Mysl upřímného studenta rozvine, vybaví ji novými podněty, čerstvou silou. Dá větší výkonnost schopnostem, přivádějíc je ve styk s velkými a dalekosáhlými pravdami. Ona pracuje stále, přitahuje; je výkonným nástrojem, jenž vede k obrácení. Zakrni-li duše, slábne a ztrácí výkonnost; je to tím, že dbá jen o všední zájmy. *FE 377.1*

Bůh může a chce vykonat mnoho pro každého, kdo otevře srdce Božímu slovu a nechá je vstoupit do chrámu duše a odtud vypudí každou modlu. Vyzvány k úsilí, mysl i srdce uzavrou v sobě obdivuhodné zjevení Boží vůle. Obrácená duše bude silnější v odolávání zlu. Při studiu Písma, duše přijímá tělo a krev Syna Božího, který to vykládá sám jako přijetí a působení Jeho slov, která jsou duchem i životem. Slovo tělem učiněno jest a přebývá mezi námi, v těch, kteří přijali svaté zásady Božího slova. Spasitel světa zanechal všem lidem čistý příklad. Ten osvěcuje, pozvedá a přináší nesmrtelnost všem, kdož vyhovují božským požadavkům. Tu je důvodem proč vám píší jak jsem psala. Bůh nedovolí, aby z nedostatku bystrosti vznikaly omyly pro neporozumění mým, vám adresovaným slovům. Mám jenom radost z toho, když si uvědomuji, že studenti by mohli po studiu života odcházet myšlenkami obohacenými, povznesenými, zušlechtěnými a s probuzením dřímajících sil, aby je nadšeně uplatnili při svém studiu; mají být vzdělání jako Daniel, za účelem rozvinutí a upotřebením svých veškerých sil pro slávu Boží. Jak se však učit s největším užitekem, to každého studenta naučí Pán, jenž dává moudrost; neboť všichni jsou kandidáti nesmrtelnosti. *FE 378.1*

Pán přišel na svět v lidském rouchu, aby svým životem tajuplný spor mezi Kristem a satanem. On porazil sílu temna. Celý tento děj říká člověku toto: Já, váš zástupce a vaše útočiště vzal jsem vaši přirozenost na Sebe, ukazuje vám, že každý Adamův syn a dcera mají přednostně se s ní stát účastníkem božské přirozenosti a dosáhnout nesmrtelnost, skrze Ježíše Krista. Kdo toto očekávají, měli by ve svých způsobech prokazovat přednosti svého obecenství s Pánem prostřednictvím Jím zjevené pravdy a posvěcení Ducha Svatého. To rozšíří myšlenkový obzor člověka a upoutá k svatým předmětům, uschopní přijmout pravdu a rozumět ji, což povede k osvědčení pravdy zasvěcením srdce, duše a povahy. *FE 379.1*

Kdo má tuto zkušenost, nesníží se k zábavám náročným a scestným, prokazujícím, že jimi ovlivněná duše nepila ze zdroje slova věčného života. Odklon studentů od prostoty pravé zbožnosti měl vliv na zeslabení charakteru, a úpadek duševní síly. Studium vědy bylo zpomaleno, zatím co mohli, kdyby byli jako Daniel naslouchali slovu Božímu a jednali dle něho, úspěšně jako on vynikat ve všech vědních odvětvích, do nichž by se pustili. Kdyby byli myšlenkově čistí, mohli být i myšlenkově silní. Každá rozumová schopnost byla by zostřena. Bible je buď přijímána jako jediný pokrm pro duši, nejlepší z nejlepších a nejdůležitější pro očistu a posílení duševních schopností. – SpTEd April 22, 2895 *FE 379.2*

47. Knihy a autoři na našich školách

Ráda bych vás o otázce výchovy na něco upozornila. Učitelé našich škol mají ve velké vážnosti autory a knihy, které jsou běžné ve většině našich vzdělávacích ústavů. Všichni andělé nebeští touží vidět naše vyučovací ústavy a ptali se: Co společného má pleva s pšenicí? Pán nám dal to nej-cennější ve svém slově, učil nás, jaké charaktery musíme vzdělávat v tomto životě, abychom byli připraveni pro budoucí, nesmrtelný život. Stalo se zvykem vychovávat knihy a autory, kteří nedávají správný základ pro pravou východu. Z jakého pramene čerpali svou moudrost tito autoři, z nichž velký počet si nezasluhuje naši úcty i když se na ně hledí jako na moudré lidi? Učili se nad u toho největšího Učitele, jakého svět kdy znal? Pakli že ne, rozhodně se dopustili chyby, kteří se chystají pro nebeské příbytky, mělo by se doporučit, aby Bibli učinili hlavním předmětem studia. *FE 381.1*

Tito populární autoři neukazovali studentům cestu vedoucí k životu věčnému. „*Totoť jest pak věčný život, aby poznali tebe samého, pravého Boha, a kteréhož jsi posla, Ježíše Krista.*“ (J 17,3) Autoři běžných knih na našich školách jsou doporučováni a vynášeni jakožto mužové vzdělání; jejich výchova je však v každém ohledu nedostatečná, ledaže se sami vzdělávali ve škole Kristově a praktickou činností osvědčují Boží slovo jako nejpodstatnější učení pro děti a mládež. „*Počátek moudrosti jest bázeň Hospodinova.*“ (Př 9,10) Měly být připraveny a dány studentům do rukou knihy, které by je vychovávaly k upřímné, uctivé lásce k pravdě a pevné neporušenosti. Měl by jim být stále připomínán ten druh studia, který je skutečně důležitý pro vytváření povahy a byl by přípravou pro život budoucí. Měl by být zdůrazňován význam Krista jako prvního učitele a největšího, jímž byl prvorozený Syn Boží, který byl s Otcem od věků. Syn Boží byl velikým učitelem, seslaným na svět jako světlo světa. „*A Slovo to tělo učiněno jest, a přebývalo mezi námi.*“ (J 1,14) Otec byl zastoupen v Kristu a při výchově jest třeba postupovat takovým způsobem, aby k Němu vzhlíželi a v Něho věřili jako v obraz Boha. Měl pro tento svět to největší poslání, nejednal však s důrazem na požadavky Svého božství, ale učinil Svou pokoru zákrytem svých požadavků. Z toho důvodu židovský národ neuznal Krista za Pána života; protože On nepřišel v nádheře a s vnější okázalostí, ukryl pod lidský zevnějšek svou skvělou povahu. *FE 381.2*

Lidé by měli uvažovat o Něm ve světle Písma svatého, jež by mu dalo svědectví o způsobu Jeho příchodu. Kdyby byl přišel s okázalostí Svě slávy, kterou měl u Svého Otce, pak by byla Jeho životní pouť ke kříži přerušena lidmi, kteří by se Ho zmocnili i násilně, aby Ho učinili králem. On však měl uzavřít svůj život vznešenou obětí Sebe samého. Symbol zla měl dosáhnout protismyslu v Kristu. Jeho celý život byl předehrou smrti na kříži. Jeho povaha byla vyznačena životem v poslušnosti Božích přikázání a měla býti vzorem všem lidem na zemi. Jeho život byl Zákon živý v lidstvu. Tento zákon Adam přestoupil. Avšak Kristus, svou dokonalou poslušností zákona, vykoupil Adamovo potupné přestoupení a pád. *FE 382.1*

Prorocství se má studovat a Kristův život má být srovnáván se zvěsti proroků. On sám sebe ztožňuje s prorocstvími a opětovně prohlašuje: Oni psali o mne, svědčili o mne. Bible jest jediná kniha, která přesvědčivě popisuje Ježíše Krista a kdyby ji každý člověk studoval jako vlastní učebnici a řídil se jí, pak ani jedna duše by nebyla ztracena. *FE 382.2*

Všechny paprsky světla zářícího z Písma ukazují na Ježíše Krista a svědčí o Něm, vzájemně prostupující Starý i nový Zákon Písma. Kristus je představován jako tvůrce počátku i konce jejich pravdy, sám jako jediný v Něhož je soustředěna jejich víra v život věčný. „*Nebo tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby každý, kdož věří v něho, nezahynul, ale měl život věčný.*“ *FE 383.1*

Kterou knihu bychom chtěli srovnávat s Bibli? Je důležité, aby ji rozuměli jak děti, tak i mládež, tak i dospělí; neboť ona je slovem Božím, slovem, jež je lidstvu vůdcem na cestě k nebesům. Anebo slovo Boží neobsahuje základní prvky pro výchovu? Děti našich škol dostávají do rukou knihy neinspirovaných autorů a ty je mají vzdělávat. Mládež je na ně upozorňována, a ta ztrácí použití. Mnoho knih, pro které tam nikdy nemělo být místo, bylo uvedeno do našich škol. Tyto knihy v žádném smyslu nehlásají slova apoštola Jana, „*Aj Beránek Boží, kterýž snímá hřích světa*“ (J 1,29).

Studium na našich školách by mělo mít celkový ráz přípravy lidí pro budoucí, nesmrtelný život. *FE 383.2*

Ježíš Kristus představuje poznání Otce a Krista, je naším velkým učitelem seslaným s nebes. Kristus prohlásil v šesté kapitole Janově, že jest chlebem seslaným z nebe, „*Amen, amen pravím vám: Kdož věří ve mne, máť život věčný. Jáť jsem ten chléb života. Otcové vaši jedli manu na poušti, a zemřeli. Totoť jest chléb ten s nebe sestupující. Kdož by koli jej jedl, neumře. Jáť jsem ten chléb živý, jenž jsem s nebe sestoupil. Bude-li kdo jísti ten chléb, živ bude na věky. A chléb, kterýž já dám, dělo mé jest, kteréž já dám za život světa.*“ (J 6,47-51) Učedníci nerozuměli Jeho slovům. Kristus pravil: „*Duch jest, jenž obživuje, těloť nic neprospívá. Slova, kteráž já mluvím vám, Duch a život jsou.*“ *FE 383.3*

Ve světle Kristova naučení je pro každého člověka nesmírně důležité studovat Písmo svaté, aby se mohl sám přesvědčit na koho má upoutat svoji naději věčného života. Bible by se měla stát pro vždy velkou, vznešenou učebnicí seslanou nám s nebes, jakožto slovo života. Či měla by snad tato kniha, která nás poučuje o tom, co máme činit pro své spasení být odložena do kouta a výtvary lidské být povýšeny jak veliká výchovná moudrost? Dokonalé znalosti pro děti a mladé lidi k užítku v tomto životě i pro život věčný, jsou obsaženy v Božím slově. K tomu však nejsou nabádání a nepoukazuje se na to, jako na podstatu vši vědy, jako na něco, co jim dá nejpřesnější poučení o pravém Bohu a Ježíši Kristu, kterého On seslal. Mnoho jest božstev a mnoho učených nauk. Mládeži jsou předkládány zásady a nařízení jako příkázání Boží. Není možné, aby rozeznali, co z toho je pravdou, co je posvátné a co je obecné a všední, nebudou-li znát Písmo, Starý a Nový Zákon. *FE 384.1*

Slovo Boží má zaujímat to nej přednější místo mezi výchovnými knihami světa a má se s ním zacházet důstojně a posvátnou bázní. Ono je naším průvodcem; od něho přijmeme pravdu. Potřebujeme vložit Bibli do rukou našich dětí a mládeže jako vznešenou naučnou knihu, aby mohli poznávat Krista, jehož správně znát znamená život věčný. Je to kniha ke studiu i pro věk střední i pro dospělé. Toto Slovo obsahuje zaslíbení, varování, povzbuzení i ujištění o Boží lásce ke všem, kdož Ho přijali jako Spasitele. Vložte tedy svaté slovo do jejich rukou. Povzbuzujte je, aby vyhledávali toto slovo a oni při tom najdou neocenitelné poklady pro svůj život v přítomnosti a přijímajíce Krista jako chléb života, přijali i zaslíbení věčného života. *FE 384.2*

V Bibli, jakožto naučné knize je pro ně návod, jakou musí mít povahu, jaké mravní přednosti charakteru, které podle Boží vůle mají dosáhnout. „*Blahoslavení čistého srdce, nebo oni Boha viděti budou.*“ (Mt 5,7) „*Pokoje následujte se všemi a svátosti, bez níž žádný neužrjí Pána.*“ (Žd 12,14) „*Nejmilejší, nyní synové Boží jsme, ale ještě se neokázalo, co budeme. Vímeť pak, že když se okáže, podobni Jemu budeme; nebo viděti jej budeme tak, jakž jest. A každý, kdož má takovou naději v něm, očišťuje se, jakož i On čistý jest. Každý, kdož činí hřích, činí proti zákonu; nebo hřích jest přestoupení zákona. A víte, že On se okázal proto, aby hříchy naše sňal, a hříchu v něm není.*“ (1 J 3,2-5) *FE 385.1*

Na tuto nejvyšší důležitou znalost mají se děti a mládež stále upozorňovat, nikoli libovolnými rozhodnutími a předpisováním, nýbrž jako na božská zjevení, majíce tu největší cenu pro zajištění jejich pokoje, jejich nynější pohody a odpočinutí mysli před zmatky a sváry v dnešním světě a pro přípravu pro budoucí věčný život v království Božím, kde spatří a budou poznávat Boha a Ježíše Krista, jenž položil svůj život pro jejich záchranu. *FE 385.2*

Kristus přišel v lidské podobě žítí zákon Boží. On byl Slovem života. On přišel, aby se stal evangelium spásy pro svět a naplnil všechny podrobnosti zákona. Ježíš je Slovem, ukazatelem, jež dlužno přijímat a podrobit se v každé podrobnosti. Jak je potřebné, aby tento důl pravdy byl prozkoumán a cenné poklady pravdy objevovány a zajištěny jako vzácné klenoty. Vtělení Krista, Jeho božství, Jeho smírčí obět, Jeho obdivuhodné poslání v nebesích jako našeho Obhájce, působení Duha Svatého, – všechny tyto živé, životně důležité náměty křesťanství, byly nám zjeveny od Genesis po Zjevení. Zlaté články pravdy pojí se v řetěz a tou první, základní částkou jeho je slavné učení Ježíše Krista. Neměly by se knihy Písma těšit největší úctě na všech našich školách? Jak málo dětí se vychovává k tomu, aby se učili z Bible jako slova Božího a živili se jeho pravdami, jež jsou tělem a krví Syna Božího! „*Nebudete-li jísti těla Syna člověka a pítí krve jeho, nemáte života v sobě. Kož jí mé tělo a pije mou krev, máť život věčný, a jáť jej vzkřísím v nejposlednější den. Nebo tělo mé právě jest pokrm, a krev má právě jest nápoj. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, ve mně přebývá a*

já v něm.“ (J 6,53-56) „Nebo kdož ostríhá přikázání jeho, v němž zůstává, a on také v něm. A po tom poznáváme, že zůstává v nás totiž po Duchu, kteréhož dal nám.“ (1 J 3,24) FE 385.3

Je nutné, aby každá rodina učinila Bibli předmětem svého studia. Kristovy výroky jsou čistým, ryzím zlatem beze stopy škváry, ledaže ji tam lidé přimísí ve svém lidském rozumu, vydávající faleš za část pravdy. Těm pak, kteří přijali falešný výklad slova, a rozhodli se usilovně hledat v Písmě jádro pravdy v něm skryté, Duch Svatý otevírá oči k porozumění a pravdy Slova stávají se pro ně novým zjevením. Jejich srdce s otvírají pro novou a živou pravdu a v Jeho zákoně spatřují předivné věci. U mnohých lidí, kteří nikdy dříve nerozuměli Kristovu naučení, nabývají šíře i hloubky. FE 386.1

Velký počet našich studentů i členů sborů v podstatně nerozumí milosti a pravdy. Izrael byl duchovně zaslepen. Každý, kdo nesprávně násilně, polopravdivě a mysticky vykládá Boží prorocktví, ohrožuje sebe i jiné. *„Osvědčujit' pak každému, kdož by slyšel slova prorocktví knihy této, jestliže by kdo přidal k těmto věcem, žeť jemu přidá Bůh ran napsaných v knize této. A jestliže by kdo ujal něco od slov prorocktví tohoto, odejmeť Bůh díl jeho z knihy života, a z města svatého, a z těch věcí, kteréž jsou napsány v knize této.“ (Zj 22,18.19)* Takoví však, kteří dle vlastního lidského výkladu budou Písmu přisuzovat výroky, jež Kristus nikdy nevyslovil, zeslabí jeho moc a zneužijí hlasu Božího v Jeho nařízeních a výstrahám k dosvědčení nepravdy, aby se vyhnuli obtížím, jež poslušnost zákona Božího přináší, a tak se stali ukazateli nesprávného směru, na stezku falešnou, vedoucí k přestoupení a smrti. FE 386.2

Svědectví Alfy a Omegy o trestu za zlehčení jen jediného slovy vycházejícího z úst Božích mluví o ranách, které dopadnou na ty; odejme Bůh díl jeho z knihy života a z města svatého. FE 387.1

Kolik lidí může pravdivě zodpovědět otázku: Jaké vzdělání je nejvhodnější pro dnešní dobu? Výchova znamená víc, než si mnozí myslí. Do správné výchovy patří tělesné, duchovní i mravní cvičení za tím účelem, že všechny síly budou usměrněny k nejvyššímu rozvoji pro službu Bohu, pro pozvednutí lidstva. Shánět se po uznání a samolibosti způsobem, že člověk bude uhýbat Duchu Božímu, ustupovat z milosti, umožňující mu, aby se stal užitečným, výkonným pracovníkem pro Krista. Takoví však, kteří touží oslavovat jen Boha, nebudou usilovat o to, aby jejich domnělé zásluhy byly vystavovány na obdiv, nebo usilovat o znání nebo o nejvyšší místa. Ti, kdo slyší volání Spasitele světa a poslechnou ho, budou považováni za vynikající, sebeobětavé, svaté lidi. FE 387.2

Budou-li studenti našich škol chtít slyšet a poslechnout pozvání, *„Pojďtež ke mně všichni, kteříž pracujete a obtíženi jste, a já vám odpočinutí dám. Vezměte jho mé na se, a uče se ode mne, neboť jsem já tichý a pokorný srdcem, a naleznete odpočinutí dušem vašim. Jho mé zajisté jestiť rozkošné, a břímě mé lehké“ (Mt 11,28-30)*, stanou se živými listy, známými a čtenými ode všech lidí. *„Amen pravím vám: Neobrátíte-li se a nebudete-li jako pacholátka, nikoli nevezdete do království nebeského. Protož kdož by se koli ponížil jako pacholátko, toto, tenť jest větší v království nebeském.“ (Mt 18,3.4)* Mládež potřebuje vychovatele, kteří by jí stále poukazovali na živé zásady Božího slova. Budou-li vždy používat biblických naučení jako svoji cvičebnice, posílí svůj vliv na mládež; a z učitelů budou i žáci, mající živý styk s Bohem. Po celou dobu štěpovali do mysli pojmy a zásady vedoucí k lepšímu poznávání Boha a vážnou, vzrůstající víru v prospěšnou oběti Ježíšovy krve a v moc a účinnost milosti Pána našeho Ježíše Krista chránící je před pádem; proto neustále hledají ochranu prospěšné a dobře vyvážené křesťanské zkušenosti, která je činí schopnými, státi se v budoucnosti užitečnými, rozumnými a poslušnými. Učitelé vidí a cítí, že jsou povinni usilovat o to, aby mysl jejich druhů nebyla křivena a vydána napospas chorobné, polovičaté náboženské službě. Třeba z našich výchovných ústavů vykázat bludnou, zkaženou literaturu, aby se z ní nečerpaly myšlenky jako setbu hříchu. Necht' se nikdo nedomnívá, že výchova znamená jen studium knih, a vede jen k přejímání myšlenek autorů, že bude zasévat sítě, které vzkličí a přinese užitek, že musí být usměrněn světem a odloučena od Zdroje veškeré moudrosti, výkonnosti a síly, a ponecháno za hříčku satanově podvodné moci. Vzdělání čisté, nezředěné pohanskou filosofií je v literárním vedením mládeže našich škol naprostou nutností. FE 387.3

Zdar, štěstí náboženského života, s nímž se stýkají v rodinách, prospěch a zbožná poslušnost církve k níž, to vše závidí ve veliké míře na náboženské výchově mládeže v našich školách. — SpTEd June 12, 1895 FE 388.1

48. Velká učebnice

Sanatorium je široké pole misionářské práce. Studují-li vaši medicí též Boží slovo pilně, mají lepší přípravu pro všechno ostatní studium; neboť osvícení přichází vždy při vážném studiu Slova. Necht' lékařští misionáři jsou si vždy s porozuměním vědomi toho, že tím lepším poznáním nabudou o Bohu a Ježíši Kristu, Jím seslaném, čím lépe se obeznámí s dějinami Písma, tím připravenější budou i pro svoji práci. Studenti koleje v Battle Creeku musí usilovat o rozšíření vědomostí a nic jim k tomu všemu tak neposlouží a nedá vytrvalou paměť jako studování Písma. Že by se měla uplatnit pravá studijní disciplína. Zde by byla na místě nejpokornější, zbožná duše po poznání pravdy. FE 390.1

Učitelé by měli tu být co nejpoctivější a usilovně se snažit, aby studenti rozuměli jejich výkladům, a sami by jim neměli vykládat vše, ale ponechávat studentům samostatně vysvětlovat čtené odstavce. Zvídavou mysl studentů bychom měli respektovat. Buďte ohleduplní k jejich dotazům. Povrchní paběrkování přinese málo dobrého. Ve Slově jsou pravdy, skryté pod povrchem, jako žily drahocenného kovu. Teprve kopáním v hlubinách, jako ten, kdo dobývá zlato a stříbro, objeví se kryté poklady. Buď jist, že důkaz pravdy je v Písmě samém. Jeden text je klíčem, otvírajícím ostatní texty. Vzácný a krytý význam vysvětluje Svatý Duch Boží, a činí nám Slovo srozumitelným: „*Začátek učení tvého osvěcuje, a vyučuje sprostné rozumnosti.*“ (Ž 119,130) FE 390.2

Boží slovo je studentům našich škol důležitou učebnicí. Bible učí o celé Boží vůli, dokud se týče Adamova pokolení. Bible je zákonem pro život, učí nás jakou povahu si máme vytvořit pro budoucí, věčný život. Naše víra, naše konání musí z nás udělat živé listy, které znají a čtou všichni lidé. Lidé nepotřebují ztlumené světlo tradic a návyků, aby se jim Písmo svaté stalo srozumitelným. Bylo by to právě tak nerozumné, jako domnívat se, že slunce zářící o poledních na obloze potřebuje k zvýšení své slávy blikot světla, naši pochodně. Není zapotřebí kněžských a církevních bajek a výmyslu, aby studenti byli ochráněni před bludy. Zkoumejte Boží Slovo a máte světlo. V Bibli je každá povinnost vysvětlena, každá nauka je srozumitelná, vhodná připravovat lidi pro věčný život. Dar Kristův a osvícení Duchem Svatým nám zjevují Otce a Syna. Slovo jest dokonale přizpůsobeno k tomu, aby mužům a ženám i dětem mohlo dát důkladné vysvětlení o jejich spáse. Ve Slově jest zřetelně zjevena nauka o spasení. „*Všeliké Písmo od Boha jest vdechnuté, a užitečné k učení, k trestání, k napravování, k správě, kteráž náleží k spravedlnosti, aby byl dokonalý člověk Boží ke všelikému skutku dobrému hotový.*“ (2 Tm 3,16.17) „*Ptejte se na písmo*“ neboť v něm je Boží rada, hlas Boží mluvící k duši. – SpTEd Dec. 1, 1895 FE 390.3

49. Vysokoškolské vzdělání

O pojmu „vyššího vzdělání“ dlužno uvažovat v jiném osvětlení, než jak se naň dívali studenti vědních oborů, Kristova prosba k Otci jest plna věčné pravdy. *„To pověděv Ježíš, i pozdvihl oči svých k nebi a řekl: Otče, přišlať jest hodina, oslavíš Syna svého, aby i Syn tvůj oslavil tebe; jakož jsi dal jemu moc nad každým člověkem, aby těm všechněm, kteréž jsi dal jemu, on život věčný dal. Totoť jest pak věčný život, aby poznali tebe samého, pravého Boha, a kteréhož jsi poslal, Ježíše Krista.“* (J 17,1-3) *„Nebo ten, kteréhož Bůh poslal, slovo Boží mluví; nebo jemu ne v míru dává Bůh ducha. Otec miluje Syna a všechno dal v ruku Jeho. Kdož věří v Syna, má život věčný; ale kdož jest nevěřící Synu, neuzří života, ale hněv Boží zůstává na něm.“* (J 3,34-36) Silou a duší pravého vzdělání je poznání Boha a Ježíše Krista, kterého On poslal. *„Počátek moudrosti, jest bázeň Hospodínova.“* (Př 8,10) FE 392.1

O Ježíši jest psáno: *„Dítě pak rostlo a posilovalo se v duchu, plné moudrosti, a milost Boží byla v něm... A Ježíš prospíval moudrostí, a věkem, a milostí, u Boha i u lidí.“* (L 2,40.52) Poznání Boha bude poznáním, které přetrvá věčnost. Učit se a konat dílo Kristovo znamená mít pravé vzdělání. Ačkoliv Duch Svatý vypěstoval Kristovu mysl, tak mohl říci Svým rodičům: *„Co jest, že jste mne hledali? Zdaliž jste nevěděli, že v těch věcech, kteréž jsou Otce mého, musím já býti.“* (L 2,49) přes to však pracoval v tesařské dílně, jako poslušný syn. Zjevil, že jako Syn Boží poznal Jeho dílo a přece nevyvyšoval svůj božský charakter. Svůj Božský původ se nesnažil klást za důvod, aby nemusel nést břímě jejich časných starostí, ale byl poslušen Svým rodičům. Ačkoli byl Pánem přikázání, přece byl poslušný všech jejich přání, dáváje příklad poslušnosti dětem, mládeži i dospělým.

FE 392.2

Rozhodne-li se někdo studovat Písmo, jeho rozumové schopnosti zesílí. Při studiu Písma mysl rozšiřuje své obzory, nabádá rovnoměrného vyvážení spíše, než když zaměstnávána všeobecnými informacemi knih, které nemají žádného vztahu k Písmu. Žádné vědění není tak pevné, vytrvalé a dalekosáhlé jako to, jehož se nám dostává ze studia Božího slova. Je základem veškerého pravého vědění. Bible je jako studánka. Čím déle do ní hledíme, tím se zdá být hlubší. Velké pravdy posvátných dějin mají překvapující sílu a krásu, a jsou dalekosáhlé jako sama věčnost. Žádné vědění se nevyrovná slovu, jež zjevuje povahu Boží. Mojžíš byl vzdělán ve vši moudrosti egyptské a přece řekl: *„Viztež, učilť jsem vás ustanovením a soudům, jak mi přikázal Hospodin Bůh můj, abyste tak činili v zemi, do které vejdete k dědičnému držení jí. Ostříhejtež tedy a číňte je, nebo to jest moudrost vaše a opatrnost vaše před očima národů, kteříž, slyšíce všecky ustanovení tato, řeknou: Jistě lid moudrý a rozumný národ veliký tento jest. Nebo který národ tak veliký jest, kterýž by měl ustanovení a soudy spravedlivé, jako jest všecken zákon tento, kterýž já vám dnes předkládám? A však hled' se a bedlivě ostříhej duše své, abys nezapomenul na ty věci, kteréž viděly oči tvé, a aby nevyšly z srdce svého po všechna dny života tvého; a v známost je uveď synům i vnukům svým.“* (Dt 4,5-10) FE 393.1

Kde nalezneme vznešenější, čistší a spravedlivější zákony než v knihách zákonů, v nichž jsou zaznamenány přikázání daná Mojžíšovi pro Izraele? Po všechny časy mají být zvěčněny tyto zákony a udržovány, aby povaha Božího lidu se vytvářela k Božímu obrazu. Zákon jest ochranou zdi všem, kdož jsou poslušní Božích nařízení. Z jakého jiného zdroje bychom načerpali tolik síly, učit se tak ušlechtilým vědomostem? Která kniha naučí lidi lásce, pokorné bázni a poslušnosti Boží jako Bible? Která jiná kniha dává studentům víc zušlechťujících vědomostí, líčí obdivuhodnější dějiny? Líčí jasně podstatu spravedlnosti a předpovídá důsledky neuposlechnutí zákona Hospodínova. Nikdo není ponecháván na pochybách o tom, co Bůh schvaluje nebo odsuzuje. Studium Písma nás seznamuje s Bohem a přivádí k porozumění našeho vztahu ke Kristu, který vzal na sebe hřích a stal se naší jistotou, a zástupcem všech hříšníků. Tyto pravdy se týkají našich přítomných i věčných zájmů. Bible stojí na nejvyšším místě mezi všemi knihami, a její studium je pro posílení mysli a obsáhlost myšlení cennější než studium jiné literatury. Pavel praví: *„Pilně se snažuj vydati sebe Bohu milého dělníka, za nějž by se nebylo proč stydět, kterýž by právě slovo pravdy rozděloval.“* (2 Tm 2,15) *„Ale ty zůstávej v tom, čemuž se naučil, a což jest svěřeno, věda, od koho ses naučil, a že od*

dětinství svatá písma znáš, kteráž tě mohou moudrého učiniti k spasní skrze víru, kteráž jest v Kris-tu Ježíši. Všeliké písmo od Boha jest vdechnuté, a užitečné k učení, k trestání, k napravování, k správě, kteráž náleží k spravedlnosti, aby byl dokonalý člověk Boží, ke všelikému skutku dobrému hotový.“ (2 Tm 3,14-17) „Nebo kteréžkoli věci napsány jsou, k našemu naučení napsány jsou, abychom skrze snášenlivost a potěšení písem naději měli.“ (Ř 15,4) FE 393.2

Slovo Boží je nejdokonalejší výchovnou knihou v našem světě. A přece byly studentům našich kolejí a škol dány ke studiu knihy, jež vytvořil lidský rozum a Kniha knih, kterou Bůh dal lidem za neomylnou průvodkyni, stala se druhořadou věcí. Lidské výtvořiny staly se tím nejdůležitějším a studium Slova Božího prostě jen jakýmsi kořením jiných studií. Izaiáš popisuje nejživějšími slovy scény nebeské slávy, jak je zřel ve vidění. Od počátku do konce této knihy líčí slavné věci, jež měly být zjeveny jiným. Ezechiél píše: *„V pravdě stalo se slovo Hospodinovo k Ezechielovi, knězi, synu Buzi, v zemi Kaldejské u řeky Chebar, a byla nad ním ruka Hospodinova. I viděl jsem, a aj, vítr tuhý přicházel od půlnoci, a oblak velký, a oheň plápolající, a okolo něho byl blesk, a z prostředku jeho jako nějaká velmi prudká světlost, z prostředku toho ohně. Z prostředku jeho také ukázalo se podobenství čtyř zvířat, jejichž takový byl způsob: Podobenství člověka měli. A po čtyřech tvářích jedno každé, a po čtyřech křídlech jedno každé mělo. Jejichž nohy přímé, ale zadek noh jejich jako spodek nohy telecí, a blyštěly se podobně jako ocel pulerovaná. Ruce pak lidské pod křídly jejich, na čtyřech stranách jejich, a tváří jejich i křídla jejich na čtyřech těch stranách. Spojena byla křídla jejich jednoho s druhým. Neobracela se, když šla; jedno každé přímo na svou stranu šlo. Podobenství pak tváří jejich s předu tvář lidská, a tvář lvová po pravé straně každého z nich; tvář pak volovou po levé straně všech čtvero, též tvář orličí s zadu mělo všech čtvero z nich.“ (Ez 1,3-10)* Kniha Ezechielova je hluboce poučná. FE 394.1

Bible byla od Boha určena pro kázeň rozumu, k vedení a k usměrnění duše. Žití na světě a přece jen nebýt ze světa, to je pro mnohé, jen předstírané křesťany problémem, který si nikdy ve svém životě nevyřešili. Duchovní rozvoj nastane jedině, vrátí-li se lidé ke své oddanosti Bohu. Knihami všeobecných informací je svět zaplaven a lidé se obírají světskými věcmi; nejpodivuhodnější knihu, dávající rozsáhlé vědomosti a správné pojmy zanedbávají. – RH Feb. 25, 1896. FE 395.1

50. Božský učitel

Všichni, kdož se denně učí u Ježíše Krista, jsou vhodně uzpůsobeni nastoupit svá místa jako spolupracovníci Boží a ať se zajímají nebo dělají cokoli, mají používat svých. Bohem jim daných sil podle vzoru Kristovy povahy za Jeho pobytu v těle. Mládež vždy ponese sebou jenom ten vliv, který přijala během rodinné i školní výchovy. Učitelé jsou za svou práci odpovědní Bohu. Denně musí o Kristu poučovat ve škole, aby pozvedli úroveň mládeže, která poklesla v důsledku vlažné domácí výchovy, která si neosvojila běžné studijní návyky, má jen nepatrné vědomosti o budoucím ve věčném životě, pro který Bůh zaplatil nejvyšší cenu tím, že vydal svého jednorozného Syna ponížení a nejpotupnější smrti, „*aby každý, kdož věří v Něho, nezahynul, ale měl život věčný*“ (J 3,16).

FE 397.1

Bůh nám dal zkušební dobu a během této se máme připravovat pro vyšší školu. Mládež má být pro tuto školu vychovávána, vyučována a cvičena vytvářením takových povah po stránce mravní i rozumové, s nimiž Bůh souhlasí. Měli by se cvičit, nikoli však v obyčejích, zábavách a hrách světsky zkažené společnosti, ale spíše ve způsobu Kristově, ve výcviku, který by je učinil schopnými pro spolupráci s nebeskými pomocníky. Jaký nesmysl, vzdělávat se, v literárním odvětví, když se s tím vším studující musí rozloučit, má-li být považován za hodného pro vstup do toho života, života věčného, a zachráněn jako skrze oheň. FE 397.2

V minulosti pozůstávalo vzdělávání z pracovního vtlačování do hlav studentů takové učební látky, která nemohla mít pro ně nejmenší cenu, a která v té vyšší škole nepřichází do úvahy. Učitelé židovského národa vzdělávali mládež, aby pochopila čistotu a přednosti zákonů toho království, jež má trvat na věky, oni však tuto pravdu a čistotu převraceli. Ačkoli říkali o sobě „Chrám Hospodina, chrám Hospodina je toto“, přece ukřižovali Původce všeho židovského zřízení, Toho, na něhož poukazovaly všechny jejich předpisy. Nedovedli rozeznat zastřené tajemství Boží; Ježíš Kristus jim zůstal zahalen. Z celé jejich bohoslužby chyběla pravda, život srdce. Podrželi a dosud mají jenom bezcenný povrch, stíny, předobrazy pravdy, předobraz určený pro určitou dobu, aby mohli rozeznat skutečnost, s jejich vlastními nápady tak zvrátila, že jejich oči byly zaslepeny. Nepostřehli, že v Kristově smrti se předobraz setkal se skutečností. Čím zvrácenější byl výklad jejich předobrazů a symbolů, tím zmatenější byla jejich mysl, tak, že nemohli postřehnout, dokonalé naplnění židovského zřízení, ustanoveného Kristem, které ukazuje na Něho, jako na svou podstatu. Způsoby jídla a pití a různá rituální nařízení se množily, až pak jejich jedinou bohoslužbou se stalo obřadnické náboženství. FE 397.3

Ve svém učení snažil se Kristus vychovávat a vést Židy, aby viděli účel toho, co mělo být zrušeno přímou a živou obětí samého sebe. „*Jdouce pak, učte se, co jest to Milosrdenství chci a ne oběti!*“ (Mt 9,13) Největší důležitost přikládal čistotě charakteru. Postrádal veškeré okázalosti, vyžaduje víru projevující se v lásce a očišťující duši, jako jedinou vlastnost pro království nebeské. Učil, že pravé náboženství nepozůstává jen z předpisů a obřadů, vnější přitažlivostí, nebo vnější okázalosti. Kristus by jich byl pro sebe použil, kdyby byly podstatně důležité pro vytváření charakteru, podle Božího vzoru. Avšak Jeho občanský život a Jeho božská autorita spočívaly na Jeho vnitřních hodnotách. On, Majestát nebes, chodil ve světě lidsky přioděn. Vše, čím přitahoval a vítězil, bylo určeno jen ve prospěch člověka a málo svědčil o Jeho živém spojení s Bohem. FE 398.1

Kristova předpověď týkající se zboření chrámu, byla učením o očistě náboženství, bez okázalosti a obřadnosti. On prohlásil sama sebe za většího než chrám a vystoupil s prohlášením: „*Já jsem ta cesta, i pravda, i život.*“ (J 14,6) On byl tím, v němž se mělo naplnit veškeré židovské obřadnosti a předobrazná bohoslužba. On vstoupil na místo chrámu; všechny církevní hodnosti se soustředily v Něm. FE 399.1

V minulosti se přistupovalo ke Kristu prostřednictvím obřadních zvyků, avšak nyní prodléval na zemi a upozorňoval na sebe sama, ukazoval duchovní kněžství, a stavěl hříšného člověka za předmět milosrdenství. Sliboval „*Proste, a dánoť bude vám; hledejte, a naleznete; tlucte, a bude vám otevřeno.*“ (Mt 7,7) „*Budete-li zač prositi ve jménu mém, jáť učiním. Milujete-li mne, přikázání mých ostříhejte.*“ (J 14,14.15) „*Kdož by měl přikázání mé, a ostříhal jich, onť jest ten, kterýž mne*

miluje... a jáť jej budu milovati, a zjevím jemu samého sebe.“ (J 14,21) „Jakož miloval mne Otec, i já miloval jsem vás. Zůstaňtež v milování mém. Budete-li zachovávatí přikázání má, zůstanete v mém milování, jakož i já přikázání Otce svého zachoval jsem, i zůstávám v jeho milování.“ (J 15,9.10) FE 399.2

Tyto nauky dal Kristus ve svém učení, ukazuje, že doba ceremoniální bohoslužby minula a neměla žádné ceny. *„Ale jest hodina, a nyní jest, kdyto praví modlitebníci modliti se budou Otci v duchu a v pravdě. Neboť takových Otec hledá, aby se modlili jemu. Bůh duch jest, a ti, kteříž seč jemu modlí, v duchu a v pravdě musejí se modliti.“ (J 4,23.24)* Pravá obřizka jest vzývání Krista v duchu a pravdě, nikoliv ve formách a obřadech s pokryteckými předstíráními. FE 399.3

Velká nutnost, aby se člověku dostalo božského učitele byla známa v nebesích. Boží soucit a slitování bylo vzbuzeno v prospěch hříšného člověka, uvázaného k válečnému vozu satanovu; a když se naplnil čas, Bůh poslal Syna svého. Ten jediný, přisedící poradních sborů nebeských přišel na svět jako vychovatel. Syn Věčného Boha, nebyl bytosti menšího významu než Stvořitel světa. Světu Jej dala mocná přízeň Boží; a by se seznámil s potřebami lidstva, vzal na sebe lidskou podobu. A údivu nebeských zástupů, kráčel po této zemi jako Věčné Slovo. Opustil nebeské příbytky, aby přišel na zkažený, hříchem poskvrněný svět. V hlubokém tajemství splynul s lidskou přirozeností. *„Slovo to tělo učiněno jest, a přebývalo mezi námi.“ (J 1,14)* Nezměrná Boží dobrotivost, která se stala skutečností, ale nedá se slovy vyličit. FE 399.4

Nevyvolávalo údiv, že Kristus v dětském věku měl prospívat v moudrosti a milosti u Boha i u lidí; neboť to bylo v souladu se zákony Jeho Božského určení pro rozvoj Jeho nadání, a Jeho schopnosti cvičením sílily. Nevyhledal ani škol proroků, ani učení rabínských učitelů; vzdělání v těchto školách nepotřeboval, neboť Jeho učitelem byl Bůh. V přítomnosti Učitelů a zákoníků, Jeho otázky se stávaly názornými lekcemi a udivoval pak vznešené muže Svou moudrostí a pronikavou znalostí. Jeho odpovědi na otázky, které kladli, podněcovali přemýšlení o poslání Kristově, co jim před tím ani na mysl nevstoupilo. FE 400.1

Veliké zásoby moudrosti a vědeckých poznatků, jež Kristus prokázal v přítomnosti mudrců, byly předmětem podivu Jeho rodičů a bratří; neboť věděli, že Jej nikdy žádní velcí učitelé ve vědách lidských nevzdělávali. Jeho otázky a odpovědi znepokojovaly Jeho bratry; neboť mohli postřehnout, že poučuje učené muže. Oni mu nemohli rozumět; neboť nevěděli, že měl přístup ke stromu života, ke zdroji vědomostí, o němž ničeho nevěděli. Vždy se vyznačoval zvláštní důstojností a jedinečností, tak odlišnou od pozemské pýchy a předpojatosti, nebo nebažil po velikosti. FE 400.2

Když se Kristus dobrovolně rozhodl opustit své vysoké postavení, sestoupit s nekonečné výše a vzít na sebe lidskou přirozenost, měl možnost vzít na sebe kterékoli podmínky lidského života, jež by si zvolil. Pro Něho však velikost a hodnosti nebyly ničím, a zvolil si pro sebe tu nejnižší a nejpokornější cestu života. Jeho rodištěm se stal Betlém a po jedné straně byl Jeho původ chudý, avšak Bůh, sám Vlastník světa, byl Jeho Otcem. Ani stopa blahobytu, pohodlí, sobeckého uspokojení se nedostala do Jeho života, nepřetržitého koloběhu ponižování a sebeobětování. V soulase s Jeho poniženým rodem nejevil se samozřejmě velikým a bohatým, takže ani nejchudší věřící nemusí říkat, že Kristus nikdy nepoznal nesnáze kruté chudoby. Kdyby u Něho bylo zdání vnější okázalosti, bohatství, vznešenosti, pak by se ta nejchudší třída byla vyhýbala Jeho společnosti; a proto si zvolil skromné podmínky většiny lidí. Pravda Jeho nebeského původu měla se stát Jeho tématem; měl být rozsévatelem pravdy; a způsob Jeho zvěstování byl takový, že se stal přístupným všem, aby pravda sama mohla ovlivnit lidská srdce. FE 401.1

Kristova spokojenost za všech okolností dráždila Jeho bratry. Původ Jeho pokojné a klidné mysli si nedovedli vysvětlit. Žádné přemlouvání nebylo jim nic platné, aby přistoupil k jejich plánům a přípravám, jestliže vzbuzovaly dojem špatnosti nebo nepravosti. Při každé příležitosti chtěl je od nich odvrátit, otevřeně prohlašuje, že by svedli jiné a stali se nehodnými synů Abrahamových. Sám musí dát takový příklad, aby malé děti, mladší členové rodiny Boží, nikdy neviděli v Jeho životě nebo povaze nic, co by ospravedlňovalo některý špatný čin. Ty jsi zcela odlišný a zvláštní, říkali členové jeho vlastní rodiny. Proč nebýt jako jiné děti? To se však stát nemohlo; neboť Kristus měl být znamením a divem od svého mládí, pokud se týkalo přísné poslušnosti a neporušenosti. FE 401.2

Vždy laskavý, zdvořilý, vždy na straně utlačených, ať šlo o Žida nebo pohana, Kristus byl všemi milován. Svým dokonalým životem a povahou byl odpovědí na otázku z patnáctého žalmu: „*Hospodine, kdo bude přebývat v stánku tvém? Kdo bydliti bude na hoře svaté tvé? Ten, kdož chodí v upřímnosti, a činí spravedlnost, a mluví pravdu z srdce svého.*“ (Ž 15,1.2) v dětství a mladosti Jeho životní cesta byla taková, že stav se učitelem, mohl říci svým učedníkům: „*Budete-li zachovávat přikázání má, zůstanete v mém milování, jakož i já přikázání Otce svého zachoval jsem, i zůstávám v Jeho milování.*“ (J 15,10) FE 402.1

Jak Kristu přibývalo let, práce v dětství započatá pokračovala a On prospíval moudrostí a milostí u Boha i u lidí. Nežil ve své rodině toliko proto, že byli s Ním pouty přirozenými spřízněni; On by ani v jediném případě neobhajoval jejich věci, kdyby se byli dopustili křivdy nebo špatného činu; neboť On vždy hájil to, co pohnal jako pravdu. FE 402.2

Kristus se pilně věnoval učení z Písem; neboť věděl, že jsou naplněna cennými pokyny pro všechny, kdož si z nich činí svého rádce. Konal věrně své domácí povinnosti a časné hodiny ranní, nepromarněné na loži, nacházely Jej v ústraní, vnořeného v rozjímání, zkoumajícího v Písmě i při modlitbě. Důvěrně byl obeznámen s každým proroctvím, které se týkalo Jeho díla a prostřednické služby a zvláště ta, která se týkala Jeho ponížení, vykoupení a přimluvné služby. V dětství i mladosti měl stále před sebou cíl svého života, pohnutku pro převzetí prostřednickou službu v prospěch hříšného člověka. Byl by rád viděl cíl Pána, měl mít úspěch v Jeho rukou. FE 402.3

„*Protož i my, takový oblak svědků vůkol sebe majíce, odvrhnouce všeliké břímě, i snadně obkličující nás hřích, skrze trpělivost konejme běh uloženého sobě boje, patříce na vůdce a dokonavatele víry Ježíše, kterýž místo předložené sobě radosti strpěl kříž, opováziv se hanby, i posadil se na pravici trůnu Božího.*“ (Žd 12,1.2) Tyto náměty studoval Kristus ve svém mládí a celá nebesa hleděla se zájmem na toho jediného, jenž pro radost Jemu nabídnutou, snášel utrpení kříže, opovrhne pohanou. Tím, že obětoval sebe sama, aby se stal prostředníkem lidstva, Kristus uvedl v platnost kněžskou službu. Za odměnu měl vidět úsilí své duše a být uspokojen. Tak setba Jím zaseta mohla prodloužit trvání jejich dnů na věky. „*Cti otce svého i matku svou, ať se prodlejí dnové tvoji na zemi, kterouž Hospodin Bůh tvůj dá tobě.*“ (Ex 20,12) Svou poslušností otce a matky byl Kristus příkladem dětem i mládeži; avšak dnes se děti neřídí příkladem, který jim On dal a jistým důsledkem toho bude zkrácení jejich dnů. FE 402.4

„*Požehnaný Bůh a Otec Pána našeho Jezukrista, kterýž požehnal nám všelikým požehnáním duchovním v nebeských věcech v Kristu, jakož vyvolil nás v něm před ustanovením světa, abychom byli svatí a neposkvrnění před obličejem Jeho v lásce, předzřídil nás k zvolení za syny skrze Ježíše Krista pro sebe, podle dobře lidé vůle své.*“ (Ef 1,3-5) Před tím, než byly položeny základy země, sjednána byla smlouva, že všichni, kdo budou poslušní, všichni, kdož měli být v hojnosti opatření milostí, stanou se svatými, povahou a bez viny před Bohem, když se jim dostane milosti, stát se dětmi Božími. Tato smlouva, sjednána od věčnosti, byla věnována Abrahamovi staletí před tím, než přišel Kristus. S jakým zájmem a horlivostí Kristus v lidském prostředí zkoumal, aby uviděl, zda-li oni sami budou chtít použít nabízeného opatření. FE 403.1

„*Totoť jest pak věčný život, aby poznali tebe samého pravého Boha, a kteréhož jsi poslal, Ježíše Krista.*“ (J 17,3) Tato slova otevírají oči všem, kdo chtějí viděti. Poznání Boha je poznání, které nebude opuštěna v době, kdy naše zkušební lhůta skončí, poznání, jež jest stálým dobrodiním světu a jednotlivě i nám. Nuže tedy, měli bychom odložit slovo Boží do pozadí, když jest pro nás vědou o spasení? „*Protož musíme my tím snažněji šetřiti toho, co jsme slýchali, aby nám to nevymizelo. Nebo poněvadž skrze anděly mluvené slovo bylo pevné, a každé přestoupení a neposlušenství vzalo spravedlivou odměnu pomsty. Kterakž my utečeme, takového zanedbávající spasení?*“ (Žd 2,1-3) My nedbáme svého spasení, jestliže autorům, kteří mají jen zmatené ponětí o náboženství, dáváme nejpřednější místo a oddanou úctu a stavíme Bibli na druhé místo. Ti, kteří byli osvíceni pravdou pro tyto poslední dny, nebudou nacházet poučení v knihách, které se dnes všeobecně studují, s ohledem na události přicházející na svět; avšak Bible jest plna nauk o Bohu a je dostatečně způsobila vychovat studenty k užtku pro tento i pro věčný život. FE 403.2

Studujte bedlivě první kapitoly epistol k Židům. Zajímejte se o Písmo. Pročítejte a studujte je pečlivě. V něm máte život věčný, pravil Kristus, „*a tať svědectví vydávají o mně*“. Znamená to pro

nás vše, míti vyzkoušenou a individuální znalost o Bohu v Ježiši Kristu. „*jež On seslal*“. „*Totoť jest pak věčný život, aby poznali tebe samého pravého Boha, a kteréhož jsi poslal, Ježíše Krista*“ (J 17,3) – SpTEd March 23, 1896 FE 404.1

51. Pravé vzdělání

„Začátek učení tvého osvěcuje, a vyučuje sprostné rozumnosti“ (Ž 119,130) – těm kteří nejsou soběstační, ale ochotní učit se. Jaká byla práce posla Bohem daného našemu světu? Prvorozený Syn Boží přioděl své Božství lidskou přirozeností a přišel na svět jako učitel, vychovatel aby nám zjevil protiklad pravdy a bludu. Pravda, spásná pravda nikdy neslábne v Jeho ústech, nikdy netrpící v Jeho rukou, ale vždy zřetelně se rýsující a jasně vymezená uprostřed mravní temnoty převažující v našem světě. Pro toto dílo On opustil nebeské příbytky. O sobě řekl, „*proto jsem na svět přišel, aby svědectví vydal pravdě*“. Z jeho rtů vycházela pravda svěže a mocně, jako nové zjevení. On byl cesta, pravda a život. Jeho život, který obětoval pro tento hříšný svět, byl pln opravdovosti a závažných výsledků; Jeho dílem byla záchrana hynoucích duší. On přišel, aby byl pravým Světlem, zářícím uprostřed mravní temnoty pověry a bludu, označen hlasem s nebes prohlašujícím, „*Tentož jest ten můj milý Syn, v němž mi se dobře zalíbilo*“ (Mt 3,17). A při Jeho proměnění znovu byl slyšen hlas, „*Tentož jest ten můj milý Syn, v němž mi se dobře zalíbilo, toho poslouvejte*.“ (Mt 17,5) FE 405.1

„*Mojžíš zajisté otcům řekl: Proroka vám vzbudí Pán Bůh váš z bratří vašich jako mne, jehož poslouchati budete ve všem, cožkoli bude mluvit vám. Stanet' se pak, že každá duše, kteráž by neposlouchala toho proroka, vyhlazena bude z lidu.*“ (Sk 3,22.23) Kristus přinesl našemu světu spolehlivé poznání o Bohu, a však, kdož přijali a byli poslušni Jeho slova, dal moc státi se syny Božími. On, jenž od Boha přišel na náš svět, dal naučení o každém předmětu, důležitém pro poznání člověka, aby mohl nalézt stezku vedoucí k nebesům. Jemu byla pravda vždy přítomnou, samozřejmou skutečností; On se nevyjadřoval v žádných dohadách, pocitech, tušení, nebo domněnkách, ale předkládal pouze spolehlivou, spásnou pravdu. FE 405.2

Vše nepochopitelné na pravdě jest dohadem člověka. Uznávání velicí a učení mužové mohou být blázniví z Božího hlediska a je-li tomu tak, potom jejich vysoce učené nauky, jakkoli mohou potěšit za zabavit smysly, a mohou být dokazovány z věku do věku a hýčkány v kolébce populární pravdy, přece jsou klamem a podvodem, jestliže je nenalezneme v inspirovaném učení Krista. On jest pramenem veškeré moudrosti; neboť je na stejné úrovni s věčným Bohem. V čase Jeho lidské podoby, sláva nebeské záře padla přímo na Něho na svět, aby se odrazila, promísená jsouc s dokonalostí a leskem Jeho charakteru, na všechny, kteří Ho přijali a uvěřili v Něho. V době, kdy Kristus vystoupil viditelně ve své lidské podobě a obracel se k lidstvu překvapující, avšak prostou řečí, byl tak dokonale jedno s Bohem, že Jeho hlas zněl mocně jako hlas Boha z prostředku slávy. FE 406.1

Ve správě, kterou z pokynu Ducha Svatého podává Jan, čteme o Kristu: „*Na počátku bylo Slovo a to Slovo bylo u Boha a to Slovo byl Bůh. To bylo na počátku u Boha. Všecky věci skrze ně učiněny jsou, a bez Něho nic není učiněno, co učiněno jest.*“ (J 1,1-3) Toto jest nejmocnější sdělení rozhodné pravdy, která vyzařuje své božské světlo a slávu na všechny, kdož ji přijmou. Jaké důležitější poznání lze, než toto z Knihy knih, učící o pádu člověka a následcích toho hříchu, který otevřel stavidla proudu běd na náš svět; učící též o prvním příchodu Krista, bezmocného dítěte, narozeného v chlévě a položeného v jesle. Vypsání příběhu Kristova má býti zkoumáno, porovnáváním biblických citátů tak, abychom si osvojili toto veledůležité učení. Jaké jsou podmínky spasení? Jako bytosti rozumné, s osobními vlastnostmi a odpovědnostmi, můžeme o své budoucnosti znát své věčné určení; neb Janova zpráva z rozkazu Ducha Svatého podaná, neobsahuje žádné podmínky, jimž by nebylo možno lehce porozumět a jež by nesnesly nejkritičtější zkoumání a rozbor. FE 406.2

Kristus byl Bohem vyslaným učitelem a v Jeho slovech není ani stopy plev nebo něčeho bezvýznamného. Síle mnohé nauky lidské spočívá v tvrzení, nikoli v pravdě. Učitelé dnešních dnů mohou používat jedině naučených schopností předchozích učitelů; a přece s celou závažnou důležitostí, kterou dlužno přičítati slovům největších autorů, nelze vědomě jít po jejich stopě zpět až k první veliké zásadě, ke Zdroji neomylné moudrosti z něhož pochází i autorita učitelů. Zde panuje trapná nejistota, ustavičné hledání a tápání po jistotě, kterou lze však nalézt jedině u Boha. Je

možná slyšet troubení na pozoun lidské pýchy, ale má nejistý zvuk; není spolehlivé a nelze pro ně dát do sázky lidských duší. FE 407.1

Do výchovy bylo vneseno velké množství tradice s pouhým zdáním pravdy, což žáka nikdy neuschopní pro takový život v tomto světě, aby mohl dosáhnout života lepšího, věčného. Literatura zavedená na našich školách, dílo nevěřících a domnělých moudrých lidí, nemá vhodný obsah potřebný pro výchovu studentů. Není nutností vzdělávat je v tomto směru, aby byli v těchto školách diplomovaní pro školu, která jest v nebesích. Velké množství naučených tradic nesnese porovnání s učením Toho, jenž přišel, aby ukázal cestu k nebesům. Kristus vyučoval s mocí. Kázání na hoře jest obdivuhodným výjevem a při tom je tak prosté, že i dítě se jí může učit s jistotou, že mu porozumí. Kázání na hoře je symbolem vznešené ušlechtilosti v níž Kristus vždy stál. Mluvil s mocí, Jemu vždy vlastní. Každá vyjádřená myšlenka měla svůj původ v Bohu. Byl Slovem a Moudrostí Boží a pravdu předkládal vždy v mocí Boží. „*Slova, kteráž já mluvím vám,*“ pravil „*Duch jsou a život jsou.*“ (J 6,63) FE 407.2

To, co Otec a Syn v nebeské radě považovali za důležité pro spásu člověka, bylo rozhodnuto od věčnosti nesmrtelnými pravdami, jímž porozumětí jest nezanedbatelnou povinností smrtelníků. Pro ně byla skutečně zjevná, aby se jim dostalo poučení o správném životě, že Boží člověk má usilovat o změnu života, svého i svých bližních tím, že se sám pravdy přidržuje, ale i tím, že ji sděluje jiným. „*Všeliké písmo od Boha jest vdechnuté, a užitečné k učení, k trestání, k napravování, k správě, kteráž náleží k spravedlnosti, aby byl dokonalý člověk Boží, ke všelikému skutku dobrému hotový. Protož já osvědčuji před obličejem Božím a Pána Jezukrista, kterýž má souditi živé i mrtvé v příchodu svém slavném a království svém, kaž Slovo Boží, ponoukej v čas, neb ne v čas, tresci, žehři, napomínej, ve vši tichosti a učení. Nebo přijde čas, že zdravého učení nebudou trpěti, ale majíce svrablavé uši, podle svých vlastních žádostí shromažďovati sami sobě budou učitelé.*“ (2 Tm 3,16,17; 4,1-3) FE 408.1

Do svého učení Ježíš nekládal žádnou lidskou vědu. Jeho učení je naplněno vznešenou, zušlechťující, spásnou pravdou, s níž nelze stornovat nejvyšší lidské snahy, nejodvážnější objevy; a přece věci méně významné zaujímají lidskou mysl. Vznešený plán vykoupení padlého lidstva byl uskutečněn v životě vtěleného Krista. Tento plán znovuzřízení mravního obrazu Boha v poníženém lidstvu prostoupil každý úmysl v životě a povaze Krista. Jeho vznešenost nemohla se směřovat s lidskou vědou, jež se chce jednoho dne odloučit od zdroje veškeré moudrosti. Námět lidské vědy nikdy bezděky neunikl z Jeho posvěcených rtů. Prostřednictvím víry ve slovo Boží a jeho uskutečňováním odtrhoval lidstvo od satanova válečného vozu. Byl si vědom strašné zkázy hrozící lidstvu i přišel, aby lid zachránil svou spravedlností, přinášeje rozhodnou záruku naděje a úplně vysvobození. Vědomosti běžné lze získat ve světě; neboť všichni lidé jsou vlastnictvím Boha a On je veden k tomu, aby plnili Jeho vůli, i když odmítají člověka Ježíše Krista, jako svého Spasitele. Nelze vždy dobře rozpoznati způsob, kterým Bůh používá lidí, avšak On jich používá. Bůh svěřuje lidem nadání a vynalézavého ducha, aby Jeho vznešené dílo mohlo být v našem světě dokonáno. O lidských vynálezech se předpokládá, že pocházejí z lidí samých, avšak Bůh stojí za vším. On způsobil, že byly vynalezeny rychlé dopravní prostředky pro velký den Jeho přípravy. FE 408.2

Užívání vlastních schopností, tak jak si to lidé upravili, zneužívajíce a nadužívajíce svého nadání darovaného Bohem, vzneslo do světa zkázonosný zmatek. Odpoutali se od vůdčí ochrany Kristovy, zaměnivše ji ochranou velkého odpůrce, knížete temnot. Člověk je sám zodpovědný za cizí oheň přimíšený k svatému ohni. Nahromadilo se příliš mnoho toho, co přísluhuje chtivosti a ctižádosti, což přivedlo na svět Boží soud. Filozofové a velcí muži země jsou v nesnázích, přejí si upokojit svou mysl bez povahy k Bohu. Zveřejňují svá filosofická díla jednající o nebi i zemi, vysvětlující neštěstí, mory, epidemie, zemětřesení, hladomory, podle svých předpokládaných vědomostí. Sta a sta otázek týkajících se stvoření a prozřetelnosti, chtějí rozluštit sami tím, že řeknou: Je to zákon přírody. FE 409.1

Přírodní zákony existují, avšak jsou harmonické a přizpůsobují se veškerému dílu Božímu; když se však příliš mnoho vynikajících pánů pustí do výkladů o zásadách a záměrech samého Boha, zaměňujíce božský oheň za cizí, tu nastává zmatek. Je zapotřebí mnohých tváří obrácených ke kaž-

dému kolečku složitého soustrojí země a nebes, aby pod kolečky bylo vidět ruku, jež do zmatku přináší dokonalý pořádek. Živý, pravý Bůh jest všude nepostradatelný. FE 409.2

Nejvýš zajímavá a důležitá historie se uvádí v Danielovi 2. Babylonský král Nabuchodonozor měl sen, na který si po probuzení nemohl vzpomenout. „*I rozkázal král svolati mudrce, a hvězdáře i kouzelníky a Kaldejské,*“ ty totiž, které povýšil a na něž spoléhal a podle okolností požadoval, aby mu o snu pověděli; mudrcové stáli před králem ustrašení; neboť neměli ani potuchy o tom snu. Mohli pouze říci: „*Králi, na věky bud' živ. Pověz sen služebníkům svým, a oznámit' výklad.*“ „*Odpověděl král a řekl Kaldejským: Ten sen mi již z paměti vyšel. Neoznámíte-li mi snu i výkladu jeho, na kusy rozsekáni budete, a domové vaši i záchody obrácení budou. Pakli mi sen i výklad jeho oznámíte, daru, odplaty a slávy veliké dojdete ode mne. A protože sen i výklad jeho mi oznámte.*“ Odpověděli po druhé a řekli: „*Nechat' král sen poví služebníkům svým, a výklad jeho oznámíme.*“ FE 410.1

Nabuchodonozor docházel k náhledu, že mužové, jimž svěřil odhalování tajemných věcí, neměli úspěch při jeho rozpacích a pravil jim: „*Jistotně rozumím tomu, že naschvál odtahujete, vidouce, že mi vyšel z paměti ten sen. Neoznámíte-li mi toho snu, jistý jest ten úsudek o vás. Nebo řeč lživou a chytrou smýšleli jste sobě, abyste mluvili přede mnou, až by se čas proměnil. A protože se mi povězte, a zvím, budete-li mi moci i výklad jeho oznámiti. Odpověděli Kaldejští králi a řekli: Není člověka na zemi, kterýž by tu věc králi oznámiti mohl... Nebo ta věc, na níž se Král ptá, nese snadná jest, a není jiného, kdo by ji oznámiti mohl králi, kromě bohů, kteříž bydlení s lidmi nemají. Z té příčiny rozlítíl se král a rozhněval velmi, a přikázal, aby zhubili všechny mudrce Babylonské.*“ FE 410.2

Když uslyšel o tom rozkazu, „*Daniel všed, prosil krále, aby jemu prodlel času k oznámení výkladu toho králi. A odšed Daniel do domu svého, oznámil tu věc Chananiášovi, Mizaelovi a Azariášovi, tovaryšům svým, aby se za milosrdenství modlili Bohu nebeskému příčinou té věci tajné.*“ Duch Páně spočinul na Danielovi a jeho družích a tajemství bylo zjeveno Danielovi v nočním vidění. Když vylíčil události, sen se obnovil v mysli králové a výklad byl podán, ukazuje v prorockém ději na události, které se měli přihoditi. FE 411.1

Bůh konal Své dílo v Babylonském království, osvětlil čtyři židovské zajatce, aby mohl svou činnost rozvinout před lidmi. Chtěl tím zjevit, že měl moc nad královstvími světa, moc dosadit krále i sesadit je. Král všech králů tím sdělil velkou pravdu Babylonskému králi, probouzeje v jeho mysli pocit odpovědnosti Bohu. Uviděl rozdíl mezi moudrostí Boží a moudrostí nejučenějších mužů v jeho království. FE 411.2

Pán podal z nebes Svá pravdivá, názorová poučení a Daniel prohlásil před vznešenými muži Babylonského krále, „*Bud' jméno Boží požehnáno od věků a ž na věky, nebo moudrost a síla jeho jest. A on proměňuje časy i chvále; sesazuje krále, i ustanovuje krále; dává moudrost moudrým a umění majícím rozum. On zjevuje věci hluboké a kryté; zná to, což jest v temnostech, a světlo s ním přebývá. Však jest Bůh na nebi, kterýž zjevuje tajné věci, a on ukázal králi Nabuchodonozorovi, co se díti bude v potomních dnech.*“ Nebylo dopřáno slávy mužům, kteří měli postavení věstců v království; avšak mužové, kteří svou naprostou důvěru dali Bohu, vyhledávající milost a sílu a osvěcení božské, byli vyvoleni za představitele království Božího ve zkaženém, modlářském Babylóně. FE 411.3

Historické události, které líčí králův sen, byly pro něho významné; sen však mu byl odňat z paměti, aby mudrci, na nichž se požadovalo podat výklad, nemohli podat výklad falešný. Ponaučení z něho měla být Bohem dána také těm, kdož žijí za našich dnů. Neschopnost mudrců připomenout králi sen, představuje mudrce přítomných dnů, kteří nenabyli bystrosti, poučení a znalosti od Nejvyššího a jsou proto neschopni porozumět proroctvím Ti nejzřejmější v světských naukách, kteří však nedychtí po tom, aby uslyšeli co praví slovo Boží a neotvírají svá srdce, aby přijali a předávali ostatním, nejsou Jeho představitelé. Velcí a učení mužové zemi, králové a mocní nechtějí přijmout pravdu o věčném životě, i když se jim zvěstuje. FE 412.1

Danielův výklad snu, daný mu Bohem, způsobil, že byl zahrnut poctami a důstojenstvím. „*Král Nabuchodonozor padl na tvář svou, a poklonil s Danielovi, a rozkázal, aby oběti a vůně libé obětovali jemu. A odpovídaje král Danielovi, řekl: V pravdě, že Bůh váš jest Bůh bohu a Pán králů, kterýž zjevuje skryté věci, poněvadž jsi mohl vyjevití tajnou věc tuto. Tedy král zvelebil Daniele, a dary veliké a mnohé dal jemu, a pánem ho učinil nade vši krajinou Babylonskou, a knížetem nad*

vévodami, a nade všemi mudrci Babylonskými. Daniel pak vyžádal na králi, aby přestavil krajině Babylonské Sidracha, Mizacha a Abdenágo. Ale Daniel býval v bráně královské,“ – v místě, kde se odbývaly soudy a jeho tři druhové byli jmenováni radními, soudci a poradci uprostřed vší země. Tito mužové nezpychli z ješitnosti, avšak viděli a radovali se z toho, že Bůh byl povýšen nade všechny pozemské vladaře a že Jeho království bylo povzneseno nad všechna pozemská království. FE 412.2

Tím je zjevné, že možno dosáhnouti i nejvyšší úrovně pozemské vzdělanosti a přece jen lidé, kteří toho dosáhli mohou býti nevědomými ve věci základních zásad, jež by je mohly učinit dědici Božího království. Lidské učení nemůže poskytnouti oprávnění pro vstup do tohoto království. Dědici Kristova království se jimi nestali pomocí vnějších formálností a obřadů, studiem objemných knih. *„Totoť jest pak věčný život, aby poznali tebe samého, pravého Boha, a kteréhož jsi poslal, Ježíše Krista.“* Členové Kristova království jsou údy Jeho těla, jehož hlavou jest On sám. Jsou vyvolenými syny Božími, *„královské kněžstvo, národ svatý, lid dobytý“*, takže by měli veřejně velebit Toho, jenž je povolal z temnoty do Svého zázračného světla. FE 413.1

„Nebo ty lid svatý jsi Hospodinu Bohu svému; tebe vyvolil Hospodin Bohu svému; tebe vyvolil Hospodin Bůh tvůj, abys jemu byl lidem zvláštním, mimo všechny národy, kteříž jsou na zemi. Ne proto, že by vás více bylo nad jiné národy, připojil se k vám Hospodin, a vyvolil vás, (nebo menší vás počet byl nežli jiných národů) Ale proto, že miloval vás Hospodin, a splniti chtěl přísahu, kterouž přísahl otcům vašim, vyvedl vás v ruce silné, a vysvobodil vás z domu služby, z ruky Faraona, krále Egyptského, i zviš, že Hospodin Bůh tvůj jest Bůh, Bůh silný a pravdomluvný, ostríhající smlouvy a milosrdenství těm, kteříž ho milují a ostríhají přikázání jeho, až do tisícího kolena, odplacující tomu, kterýž ho nenávidí, v tvář jeho, tak aby zahladil jej. Nebudeť prodlévati; kdož ho nenávidí, v tvář jeho odplatí jemu. Protož ostríhej přikázání a ustanovení i soudů, kteréž já tobě dnes prikazuji, abys je činil.“ (Dt 7,6-11) Jestliže Boží přikázání mají být závazná pro tisíce pokolení, budou přijata v království Božím a Jeho svatých andělů. To jest podstatný důvod, který nelze měnit. Přikázání Boží budou trvati provždy a věčně. Jsou nám tedy dána jako břemeno? – Nikoliv. *„Protož přikázal nám Hospodin, abychom ostríhali všech ustanovení těchto, bojíce se Hospodina Boha svého, aby nám dobře bylo po všechny dny, a aby zachoval nás při životu, jakž to činí i v dnešní den.“* (Dt 6,24) Pán dal svému lidu přikázání, aby zachováváním jich mohl si uchovat svoje tělesné, duševní i mravní zdraví. Měli žít v poslušnosti; avšak smrt je jistým výsledkem neposlušnosti zákona Božího. FE 413.2

Je třeba, abychom denně studovali Písmo starého i nového zákona. Znalosti Boha a moudrosti Boží dostává se studentu učícímu se s vytrvalostí o Jeho životní cestě a práci. Bible má být naším světlem, naším vychovatelem. Jestliže na všech svých cestách budeme vyznávat Boha; jestliže se mládež vychovává ve víře, že Bůh sesílá déšť i sluneční svit, probouzeje rostlinstvo, aby kvetlo; je-li poučována o tom, že všechna požehnání přicházejí od Něho; takže jsme Jemu povinni vzdávat dík a velebit Je; jestliže s věrností vyznává Boha a koná den po dni svoje povinnosti, Bůh bude přítomen ve všech jejich myšlenkách; a mohou spoléhat na Něho pro zítřek, aby se vyhnuli úzkostlivé ustaranosti, která tak mnoho životů činí nešťastnými. *„Ale hledejte nejprve království Božího a spravedlnosti jeho, a toto vše bude vám přidáno.“* FE 414.1

V celé výchově je prvním velikým úkolem poznati a rozuměti Boží vůli. Vědomí Boha mějte ustavičně v paměti. Nechť ono prostoupí mysl a celou bytost. Bůh dal moudrost Šalomounovi, ale tato Bohem daná moudrost byla zvrácena, když se od Boha odvrátil, aby ji obdržel z jiných pramenů. Moudrost Šalomounovu potřebujeme teprve tehdy, když jsme se naučili moudrosti u Toho, jenž jest větší než Šalomoun. Není nám třeba prozkoumávat lidskou moudrost jež byla nezdána bláznovstvím, hledáme-li tu pravou moudrost. Učit se vědám podle lidského výkladu znamená pro lidi totéž, jako získat nepravé vzdělání, avšak učit se od Boha a Ježíše Krista, znamená poznati vždy P9sma. Ve výchově nastal zmatek, protože moudrost a známost Boží netěšily se úctě a nebyly náležitě zdůrazňovány v náboženském světě. Lidé čistého srdce vidí Boha v každém předsevzetí a každé fázi pravého vzdělání. Jsou nadšeni prvními paprsky světla, jež vyzařuje od Božího trůnu. Začíná spojení nebe s těmi, kdož se chtějí chopit prvního záblesku duchovního poznání. FE 414.2

Studenti na našich školách by měli považovat poznávání Boha za věc nadřazenou všemu jinému. Hledání v Písmě samo již přinese poznání pravého Boha, a toho, kterého poslal, Ježíše Krista.

„Nebo slovo kříže těm, kteříž hynou, bláznovstvím jest, ale nám, kteříž spasení dosahujeme, moc Boží jest. Nebo psáno jest: Zahladím moudrost moudrých, a opatrnost opatrných zavrhnou.“ (1 K 1,18.19) „Nebo bláznovství Boží jest moudřejší nežli lidé, a mdloba Boží jest silnější než lidé“ (verš 25) „Vy pak jste z něho v Kristu Ježíši, kterýž učiněn jest nám moudrost od Boha, i spravedlnost, i posvěcení, i vykoupení, aby, jakož jest napsáno, kde se chlubí, v Pánu se chlubil.“ (verše 30.31) – SpTEd March 26, 1896 FE 415.1

52. Tělesná práce

Život nám nebyl dán proto, abychom ho trávili v zahálce a s samolibostí; však veliké možnosti jsou dány každému, kdo bude rozvíjet své Bohem mu darované schopnosti. Proto je výcvik mladých lidí záležitostí nanejvýš důležitou. Každé dítě narozené v rodině, jest jejím svatým svěřenstvím. Bůh říká rodičům: Přijmete toto dítě a vychovejte je pro Mne, aby činilo čest Mému jménu, a aby se i jeho prostřednictvím, jako vodním průtokem šířilo Mé požehnání ve světě. Uschopnit dítě pro takový život vyžaduje si něco jiného, než běžnou částečnou, jednostrannou výchovu, která bude rozvíjet duševní síly na úkor sil tělesných. Všechny schopnosti, duševní i tělesné se potřebují rozvíjet, to jest práce, kterou se pomoci učitelů mají rodiče věnovat dětem a mládeži, svěřeným jejich péči. FE 416.1

První učební lekce tu mají velkou důležitost. Stalo se zvykem, posílat do školy děti velmi mladé. Požaduje se od nich, aby se učili z knížek věci, které příliš namáhají jejich mladou mysl a často jsou též vyučovány hudbě. V mnoha případech mají rodiče jen omezené prostředky a přichází, na které jen stěží stačí; všechno se však musí vynaložiti, aby bylo možno se přizpůsobit tomuto umělému způsobu vzdělání. Tento postup není moudrý. Nervozní dítě nemá být v žádném směru přetěžováno, a nemá se učit hudbě, leda by bylo dobře tělesně vyvinuto. FE 416.2

Matka má být učitelem a domov školou, kde dítě má své první učební hodiny, a tyto učební hodiny by též měly obsahovat vedení k návykům pracovitosti. Matky, ponechávejte své maličké hrát si venku; nechte je naslouchat zpěvu ptáček a učit se o lásce Boží, jak je vyjádřena ve všem krásném, co On stvořil. Udělujte jim prosté lekce z knihy přírody a ze všeho kolem nich; a jakmile sílí jejich rozumové schopnosti, mají se přibrat lekce z knih a ukládat do paměti pro delší dobu. Necht' se však učit zároveň, a to právě v nejranějším mládí, býti užitečnými tvory. Veďte je k myšlence, že mají, jako uvědomělí členové domácnosti pomáhat při plnění domácích povinností a snažit zdravě se zaměstnávat nezbytnými domácími pracemi. FE 416.3

Pro rodiče je důležité, aby pro své děti našli užitečné zaměstnání, poskytující jim možnost nést odpovědnost, přiměřenou jejich věku a silám. Mělo by se dát dětem něco dělat, co je nejen trvale zaměstná, ale bude je i bavit. Celé ruce i mozky musí být zaměstnávány od nejranějšího věku. Jestliže rodiče zanedbají svěst energii svých dětí do užitečného řečiště, pak jim jen uškodí; neboť satan je připraven, aby jim nějakou práci sám našel. Nebude jim činnost vybrána tak, aby rodiče byli jejich vychovateli? FE 417.1

Když je dítě dosti staré, aby mohlo být posláno do školy, pak by měl s rodiči spolupracovat učitel a rukodělné práce by měly mít pokračování, jako část školních povinností. Jsou mnozí studenti, kteří nestojí o tento způsob práce na školách. Užitečná zaměstnání, jako učení se řemeslu, považují za ponižující; takové osoby však mají nesprávnou představu o pravé hodnotě věcí. Náš Pán a Spasitel Ježíš Kristus, jenž jest jedno s Otcem, Velitelem nebeských zástupů, byl osobním vychovatelem Izraele a jejich vůdcem; a u nich se vyžadovalo, aby každý mladík se naučil pracovat. Všichni měli být vzděláni v nějakém odvětví práce a znát praktický život, nebýti jen sami sobě podporou, ale být užitečnými. Takovou výchovu dal Bůh svému lidu. FE 417.2

Ve svém pozemském životě, Kristus byl všem rodinám příkladem a byl poslušný a užitečný ve svém domově. Učil se tesařskému řemeslu a vlastníma rukama pracoval v malé nazaretské dílně. Dříve žil obklopen, nebeskou slávou; avšak přioděl své božství lidskou přirozeností, aby se ztotožnil s lidstvem, aby došel k srdcím cestou ve společné sympatie. Sám žije lidským způsobem života, ponížil se, a usiloval o uzdravení lidské duše, přizpůsobil se stavu, v němž lidstvo nalezl. FE 417.3

Bible praví o Ježíši: „*Děťátko pak rostlo, a posilovalo se v duchu, plné moudrosti, a milost Boží byla v Něm.*“ (L 2,40) Během práce v dětství a mládí rozvíjela se Jeho mysl i tělo. Svých tělesných sil neužíval bezmyšlenkovitě, ale zaměstnával je, aby je udržel ve zdraví, aby každou svou práci vykonal co nejlépe. Nechtěl pracovat nedbale, obzvláště ne, když pracoval s nástroji. Byl dokonalým pracovníkem, tak jako byl dokonalým ve své povaze. Poučením i příkladem Kristus povýšil užitečnou práci. FE 418.1

Čas, věnovaný tělesné práci není ztracen. Student, který neustále sedí nad knihou, a málo se zaměstnává na čerstvém vzduchu, sám sobě škodí. Přiměřené procvičení všech orgánů a tělesných schopností potřebuje každý na to, aby co nejlépe pracoval. Když se neustále namáhá jen mozek, zatímco ostatní orgány živého organismu jsou v nečinnosti, dochází ke ztrátě sil jak tělesných, tak i duševních. Tělesný systém je olupován o svůj zdravý stav, mysl ztrácí svěžest a sílu, a výsledkem jest chorobná podrážděnost. FE 418.2

Největší prospěch nepřináší však jen hra nebo jen cvičení. Tu sice prospívá pohyb na čerstvém vzduchu i procvičení svalstva; věnujte však tutéž energii výkonu nějaké užitečné povinnosti a prospěch bude větší a dostaví se pocit dostiučinění; neboť taková činnost dává pocit užitečnosti a uspokojeného svědomí pro dobře vykonanou povinnost. FE 418.3

V dětech a mládeži měla by být vzbuzována ctižádost, aby se zabývali něčím, co jim bude prospívat a jiným bude k užtku. Cvičení, kterým se vyvíjí rozum i povaha, které dává rukám cvik být užitečnými a cvičí mladé lidi nésti svůj díl životního břemene; posiluje fyzickou zdatnost a oživuje každou schopnost. Je zde však odměna za pilnost, ve vypěstovaném návyku žít pro konání dobrých skutků. FE 418.4

Děti ze zámožných rodin by neměly být zbavovány velkého štěstí, mít něco na práci, čím by sílil jejich mozek i svalstvo. Práce není kletbou, ale požehnáním. Adamovi a Evě, když byli bez hříchu, dal Bůh krásnou zahradu ku vzdělávání. To byla práce radostná a žádná jiná mimo radostnou práci, nebyla by vstoupila do našeho světa, kdyby byl první lidský pár nepřestoupil Boží přikázání. Změkčilé lenošení a sobecké uspokojení, vytvářejí slabochy; mohou vytvořit život v každém směru prázdný a pustý. Bůh nedal lidem rozum a nekorunoval jejich život svou laskavostí, aby byly prokleti zaručenými důsledky lenosti. Bohatí lidé nemají být zbavováni přednosti a požehnání nějakého místa mezi dělníky světa. Měli by skutky prokazovat, že jsou odpovědni za to, jak užívají svého jim svěřeného majetku; aby jejich schopnosti, čas a peníze, bylo používáno modře a k nesobeckým účelům. FE 419.1

Křesťanské náboženství je praktické. Nikdo nepokládá za způsobilého pro počestné plnění nějaké životně důležité povinnosti. Když se zákoník otázel Ježíše, „*Co čině, život věčný obdržím?*“ Ježíš se ho zeptal, „*V zákoně co jest psáno? Kterak čteš? A on odpověděl řekl: Milovati budeš Pána Boha svého ze všeho srdce svého, a ze vši duše své, a ze vši síly své, i ze vši mysli své, a bližního svého, jako sebe samého.*“ Ježíš mu pravil: „*Právě jsi odpověděl. To čin a živ budeš.*“ (L 10,25-28) Zde není vylíčeno náboženství nečinnosti, ale takové, jež vyžaduje aktivního užívání všech duchovních i tělesných sil. FE 419.2

Náboženství není pouhé netečné rozjímání a nečinné hloubání. Bůh vyžaduje, abychom si vážili všeho, čím jsme byli nadáni a toto věno zvětšovali neustávajícím, praktickým užíváním. Jeho lid má být vzorem správného jednání ve všech životních vztazích. Každému z nás Pán uložil práci podle schopnosti; a je naší výsadou radovat se z Jeho požehnání, a přitom tělesnou i duševní sílu použít věrnému výkonu práce, majíce na zřeteli slávu Jeho jména. FE 419.3

Bůh rád vidí děti, které se radostně účastní domácích povinností, podílejíce se o břímě otcovo a matčino. Dostane se jim odměny ve zdraví tělesném i v duševním klidu; a budou se radovat, když pak uzří jak zas rodiče se účastní jejich společenských her a zdravé rekreace, co pomáhá k prodloužení života. Děti naučené praktickým povinnostem života, budou po svém odchodu z domova užitečnými členy společnosti. Jejich vychování je mnohem vyšší, než to, které získaly v uzavřených učebnách v raném věku, kdy ani tělesně, ani duševně nejsou dosti silné snášet námahu. FE 420.1

Děti i mládež by měli stále mít před sebou úkol, doma i ve škole, to slovem i příkladem, mluvit vždy pravdu, neznali sobectví, a být pracovitými. Nemělo by se jim trpěti, aby trávili čas v zahálce; neměli by nikdy založit své ruce nečinnosti. Rodiče i učitelé by měli usilovat o rozvoj všech sil a vytváření správného charakteru; když si pak rodiče zodpovědně plní svou povinnost, učitelé budou mít méně práce s výcvikem svých dětí. FE 420.2

V nebi je zájem o toto dílo ve prospěch mládeže. Rodiče a učitelé, kteří moudrým poučováním, klidným a rozhodným způsobem navýknou na ostatní a o ně se starat, pomohou jim tím překonávat jejich sobectví a uzavřou dveře mnohému pokušení. Andělé Boží budou spolupracovat s takovými

věřícími učiteli. Andělé nejsou pověřeni tím, aby sami konali tuto práci; poslouží však všem, kteří se snaží vychovávat mladé lidi k užitečnému životu. – SpTEd May 11, 1896 *FE 420,3*

53. Výchovný vliv okolí

Při výběru domova neměli by rodiče být ovládáni jenom přízemním smýšlením. Naprosto nejde jen o otázku, kde by mohli nejvíce vydělávat, nebo kde by mohli mít nejutěšenější okolí, nebo největší společenské příležitosti. Vlivy, jimiž jejich děti budou obklopeny a jež je budou vést k dobru, nebo ke zlu, jsou mnohem významnější, než mnohý z uvedených ohledů. Při volbě usídlení spočívá na rodičích nejvyšší vážná odpovědnost. Měli by, pokud jen možno, usadit své rodiny v proudu světla, kde jejich záliby budou čisté a jejich láska k Bohu a jedněch k druhým čínorodá. Táž zásada platí i pro umístění našich škol, kam se mládež bude shromažďovat a rodiny budou přitahovány pro příležitosti k vzdělání. *FE 421.1*

Nemělo by se šetřit námahou, když jde o to, vyhledat místo pro naše školy tam, kde by bylo morální ovzduší, tak zdravé, jak jen možno; neboť dojmy, které převažují vtisknou se hluboko do mladých a tvořících se povah. Z tohoto důvodu je nejlepším umístěním v ústraní. Může se zdát, že velká města, střediska obchodu a vzdělání, mohou poskytovat nějakých výhod; jsou však jiné zřetěle, kterými jsou tyto výhody znehodnoceny. *FE 421.2*

Společnost v přítomné době je právě tak zkažená, jako byla za časů Noemových. Dlouho žijícímu, předpotopnímu pokolení dal Bůh bohaté dary, jen na krok od ráje a to v takové tělesné síle a zdravé mysli, že o tom dnešní člověk má jen slabou představu; ti však toto jeho dobrodiní, schopnosti a zručnost, které jim On dal, využívali pro sobecké zájmy, sloužili protizákonným choutkám, a těšili se ze své pýchy. Ze své mysli vypudili Boha; pohrdali zákony; Jeho prapor pošlapali v prachu. Hýřili v hříšných radovánkách, znehodnocující své cesty před Bohem a kazíce se vzájemně. Země se plnila násilím a zločinností. Nebyl brán ohled ani na manželské vztahy, ani na práva majetkové; a volání utiskovaných doléhala k uším Pána soboty. Patřice na zlo, lidé změnili svůj obraz, až Bůh nemohl déle snášeti jejich zkaženost a byli smetení povodní. *FE 421.3*

Mladí lidé vychováni ve velkých městech, jsou obklopeni vlivy podobnými těm, jaké převládaly před potopou světa. Tatáž lhůstevnost k Bohu a Jeho zákonů; táž záliba v radovánkách, v sobeckém uspokojení, v pýše a marnostech, působí i v dnešní době. Svět se oddal zábavám; nemravnost nabyla vrcholu; nedbá se na práva slabých a bezmocných; a po celém světě se velká města rychle mění v pařeníště nepravostí. *FE 422.1*

Záliba v zábavách je nejnebezpečnější, protože je nejlstivější z mnoha pokušení, jež útočí na děti a mládež velkoměst. Jsou četné svátky; hry a koňské dostihy přitahují tisíce lidí a vír vzrušení a radovánky je odvádí od střízlivých životních povinností. Peníze, které měly být zachovány pro lepší použití – v mnoha případech skromný výdělek nemajetných – utrací se v zábavách. *FE 422.2*

Neustálou touhou po zábavách se projevují hluboká přání duše. Ale ti, kteří pijí z pramene světských radostí, zjistí, že jejich žíznivá duše zůstává neukojena. Jsou podvedeni; mylně považují veselí za štěstí; a když vzrušení opadne, upadají v malomyslnost a zoufalství. Jaké bláznovství, jaká pošetilost opustiti „pramen vod živých pro cisterny děravé“, světské radosti! Až v hloubi duše cítíme nebezpečí, ohrožující naši mládež v poslední době; a ti, kteří k nám přicházejí za vzděláním, a rodiny, které přitahují naše školy, nebudou oddalování, pokud možno co nejdéle, od těchto sváděcích a znemravňujících vlivů? *FE 422.3*

Při hledání míst v ústraní pro naše školy, se nedomníváme, že naši mládež okamžitě usídlíme mimo dosah všeho pokušení. Satan je velmi pilným pracovníkem a je neúnavný ve vyhledávání cest ku zkáze každé duše, přístupné jeho pokušení. Rodiny i jednotlivci navštěvuje na jejich vlastní půdě, přizpůsobuje svá pokušení jejich náklonnostem a slabostem. Avšak ve velkoměstech jeho moc nad dušemi je větší a jeho síť, rozprostřená k polapení neopatrných nohou, jsou tam položeny ve větším počtu. Pokud se týká našich škol, měly by být opatřeny většími pozemky. Jsou takoví studenti, kteří se nenaučili nikdy řádně hospodařit a vždycky vydali každý haléř k němuž se dostali. Tito studenti neměli by ztratit možnost získat prostředky ke studiu. Těm by se mělo obstarat zaměstnání, a měli by tak svoje knižní studium umocnit pilností, činností a šetrností. Necht' se naučí oceňovat vlastní nutnou svépomoc. *FE 422.4*

Měla by zde být práce pro všechny studenty, ať už si svůj pobyt na škole hradí nebo nikoliv; fyzickým i duševním silám měla by se věnovat přiměřená pozornost. Studenti by se měli učit vzdělávat, jak obdělávat půdu; neboť to je přivede do těsného styku s přírodou. *FE 423.1*

Příroda vykonává zjemňující, podmanivý vliv a s tím by se mělo počítat při vyhledávání stavebního pozemku pro školu. Bůh bral v úvahu tuto zásadu pro přípravu mužů na Jeho vinici. Mojžíš strávil čtyřicet let v divočině Madianu. Pro vysoký úkol k němuž byl povolán jako Kristův předchůdce, nebyl Jan Křtitel vyučen ve společnosti velkých mužů národa, na školách Jeruzaléma. Sám odešel na poušť, kde zvyky nauky lidí nemohly působit na jeho mysl a kde by mohl nerušen vstoupiti do společenství s Bohem. *FE 423.2*

Když pronásledovatelé Jana Apoštola, milovaného učedníka, chtěli umlčet jeho hlas a snažili se vyhladit jeho vliv na národy, poslali je do vyhnanství na ostrov Patmos. Tím ho však odloučiti od božského Učitele nemohli, na osamělém Patmosu mohl Jan zkoumat Boží stvoření. V ponurých skalách, ve vodách obklopujících ostrov, měl možnost patřit na vznešenost a velikost Boží. A zatím, co vcházel ve styk s Bohem a učil se z knihy přírody, slýchal hlas mluvící k němu, hlas Syna Božího. Ježíš byl Janovým učitelem na ostrově Patmos a tam odhalil svému služebníku zázračné události, které měly nastati v příštích dobách. *FE 423.3*

Bůh vyžaduje, abychom si dovedli vážit požehnání, jež máme ve výtvorech Jím stvořených. Jak mnoho dětí žije v přelidněných městech, které nemají ani kousíček travnaté půdy na níž by se mohly postavit. Kdyby mohly být vychovány venku uprostřed krásy, klidu a čistoty přírody, zdálo by se jim, že jsou na místě nejbližším nebi. V místech odlehlých, kde jsme co nejdále od znehodnocujících zásad, zvyklostí a vzruchů světských a co nejbliže k srdci přírody, tam je s námi přítomen Kristus a hovoří k našim duším o svém pokoji a své lásce. – SpTEd May 11, 1896 *FE 424.1*

54. Důležitost tělovýchovy

Tělesná výchova je stěžejní částí všech správných výchovných metod. Je zapotřebí učit mládež, jak by měla rozvíjet svoje tělesné síly, jak tyto síly udržovat v nejlepším stavu a využívat jich pro praktické povinnosti života. Mnozí se domnívají, že tyto věci nejsou součástí školní práce; to však je omyl. Potřebné lekce, za účelem výcviku v praktické užitečnosti mělo by dostávat každé dítě doma, každý student ve školách. FE 425.1

Domov je místem pro počáteční tělesná cvičení malého dítěte. Rodiče by měli položit základy pro zdravý, šťastný život. Jednou z prvních otázek k rozhodnutí, je otázka potravy podávané jim na stůl; neboť to je věc, na níž záleží vývoj maličkých a zdraví rodiny ve velké míře. Důkladná znalost přípravy jídel je velmi důležitá a neméně důležitou je i jakost a množství potravy. FE 425.2

Všichni potřebujeme naučit se moudrosti ve věci jídla. Pojídá-li se více potravy, než může být zažito a stráveno, hromadí se rozkládaná hmota v žaludku, znepříjemňuje dech i chuť v ústech. Úsilím, zpracovati nadbytky, vyčerpávají se životní síly a o nervové síly je oloupen mozek. Méně potravy bylo by vyživovalo tělesný systém a jeho silami by nebylo plýtváno nadměrnou prací. Na to pak měla by být podávána potrava zdravá, postačující ve množství a jakosti k výživě tělesného systému. Jestliže se přidržíme biblického pravidla, „*protož buď že jíte, nebo pijete, aneb cožkoli činíte, všecko k slávě Boží činite*“ (1 K 10,31), pak nebudeme hověti chuti k jídlu na úkor fyzického zdraví, jež si zachovati je naší povinností. FE 425.3

Každá matka by měla usilovat o to, aby její děti rozuměly vlastnímu tělu a naučili se o ně pečovat. Měla by jim vysvětlit složení a užívání svalů, jež nám dal náš Nebeský Otec. Jsme dělníky Božími a slovo Jeho udává, že jsme „*hrozně a předivně učinění*“ (Ž 139,14). On připravil toto živoucí obydlí pro duši; je „*pečlivě zbudováno*“ (verš 15), chrám, který sám Pán uzpůsobil za obydlí Svatého Ducha. Mysl řídí celého člověka; všechny naše činy, dobré i špatné, vyvěrají z naší mysli. Mysl velebí Boha, a spojuje nás s nebeskými bytostmi. A přece mnozí lidé prožijí svůj celý život, aniž dospěli k rozumnému pochopení této schránky, jež obsahuje takový poklad. FE 425.4

Všechny tělesné orgány jsou služebníky ducha a nervy jsou jeho osly, přenášející rozkazy do každé části těla a řídíce pohyby celého živého organismu. Cvičení jsou důležitá proto, že napomáhají vývinu těla. Oživují krevní oběh a tělesný systém udržují ve zdravém stavu. Když se nepoužívá svalstva, brzy se ukáže, že krev je dostatečně nevyživuje. Místo jeho vývinu a zesílení, ztrácí svou pevnost a pružnost, měkne a slábne. Nečinnost není Božím zákonem pro lidské tělo. Harmonická činnost všech částí mozku, kostí a svalstva – je nevyhnutelnou potřebou pro plný a zdravý vývin celého lidského organismu. FE 426.1

Tělovýchova započatá v rodině, by měla pokračovat ve školách. Jest záměrem Stvořitele, aby člověk znal sama sebe; během studia se však tento záměr ztrácí z dohledu. Studenti věnují léta různým odvětvím vzdělání; nabereou si pro sebe studia různých věd a přírodovědy; vyznají se ve spoustu předmětů, ale sami sobě nerozumí. Dívají se na jemný lidský organismus jako na něco, co se bude starat samo o sebe; a to, co je nejdůležitější – znalost těla – jest zanedbáváno. FE 426.2

Každý student by měl dobře znát, jakým způsobem pečovat o sebe tak, aby si uchoval nejlepší zdraví, odolávající oslabení a nemoci; a když z nějaké příčiny choroba přichází, měl by vědět, jak se s tím vyrovnat pomocí obvyklých nouzových prostředků, bez volání lékaře a užívání jeho jedovatých léků. FE 426.3

Sám Pán hovořil o tomto předmětu, a tělesné péči. V Jeho Slově čteme, „*Jestliže kdo chrámu Božího poskvrňuje, tohož zatratí Bůh; nebo chrám svatý jest, jenž jste vy.*“ (1 K 3,17) Tento biblický citát přísně nakazuje svědomitou péčí o tělo a zavrhuje každé zanedbání, ať už neznalosti, či nedbalosti. A opět: „*Zdaliž nevíte, že tělo vaše jest chrám Ducha svatého ve vás, kteréhož máte od Boha? A nejste sami svoji. Nebo koupeni jste za mzdu. Oslavujte tedy Boha tělem svým i duchem svým, kteréžto věci Boží jsou.*“ (1 K 6,19-20) „*Protož buď že jíte, neb pijete, aneb cožkoli činíte, všecko k slávě Boží činite.*“ (1 K 10, 31) FE 427.1

Rozumnou, svědomitou péčí o svá těla jsme povinni našemu Otci Nebeskému, jenž „*tak miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby kdožkoli v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný*“. Jsme jako jednotlivci, majetkem Kristovým. Jeho dobytým vlastnictvím. Na každém z nás žádá se zachovávat své zdraví i sílu uplatňováním zdrženlivosti ve všem. Chuti i vášně musí být ovládnuty, abychom se jimi neoslabovali, nebo nepošpinili chrám Boží. FE 427.2

Všechno to, co ubírá na tělesné síle, zeslabuje mysl a činí jí méně jasnou, aby rozlišovala mezi dobrem a zlem, mezi správným a špatným. Tato zásada je osvětlena v případě Nadaba a Abihu. Bůh jim dal vykonat velmi svatou věc, dovoluje jim přijít blíže k Němu ve službě jim svěřené; avšak byli navykli pít víno a přišli do svaté služby ve svatyni se zmatenou myslí. Tam byl svatý oheň, zánícený samým Bohem; avšak oni upotřebili obyčejného ohně na své kadidelnice, obětující kadidlo, které stoupalo ve sladké libosti s modlitbami Jeho lidu. Protože jejich mysl byla zatemněna bezbožnou netečností, nedbali božských příkazů; „*Protož vstoupil oheň od Hospodina, spálil je; a zemřeli tu před Hospodinem*.“ FE 427.3

Bůh zakázal požívat víno kněžím obětujícím v Jeho svatostánku, a jistě by byl býval stejný příkaz vydán proti tabáku, kdyby jeho užívání bylo bývalo známe; neboť i ten má na mozek oslabující vliv a nehledě k tomuto zatemňujícímu vlivu na ducha, je poskvřující nečistotou. Každý odolávej pokušení požitku vína, tabáku, masa, čaje a kávy. Zkušenost prokázala, že bez těchto škodlivých věcí je pracovní výkon daleko lepší. FE 428.1

Rodiče i učitelé necht' důrazně upozorňují mládež na to, že Kristus zaplatil nekonečnou cenu za naše spasení. Vykonal vše, co bylo možno, aby nás vrátil k oddanosti Bohu. Vyžaduje od nás, abychom si připomínali stále svůj královský zrod a vysoké určení jako synové a dcery Boží, a měli sami k sobě pravou úctu, aby všechny naše síly byly vyvinuty a udržovány v nejlepším možném stavu, aby nás tak mohl naplnit Svou milostí a použití nás ve Své službě tím, že by z nás učinil Svoje spolupracovníky pro spásu duší. FE 428.2

Jest povinností každého jednotlivého studenta, učinit vše, co je v jeho silách, aby své tělo věnoval Kristu, jako čistý chrám, dokonalé fyzicky a prosté všeho, co by je mravně poskvřňovalo. – dokonalou schránku pro přebývající v něm Boží přítomnost. – SpTEd May 11, 1896 FE 428.3

55. Pravé vyšší vzdělání

Bůh láska jest. Zlo, které je ve světě, nevyšlo z Jeho rukou, ale od našeho velkého odpůrce, jenž vždy usiloval o to, aby člověka zničil, oslabil a ochromil jeho schopnosti. Bůh nás však v těchto rozvalinách způsobených pádem člověka neopustil. Nebeský Otec udělil v bohaté míře všechny schopnosti k tomu, aby člověk mohl získat znovu svou prvotní dokonalost, dobře řízeným úsilím a tak se stát dokonalým v Kristu. Bůh od nás očekává, abychom svým dílem přispívali k tomuto dílu. Jsme Jeho – Jeho získané vlastnictví. Lidská rodina stála Boha a Jeho Syna, Ježíše Krista, konečně velikou cenu. *FE 429.1*

Vykupitel světa, jednorozený Syn Boží, svou dokonalou poslušností zákona, svým životem a povahou, napravil to, co bylo pádem člověka ztraceno a umožnil mu řídit se svatým zákonem spravedlnosti, jež Adam přestoupil Kristus nevyměnil svou božskou přirozenost za lidskou, ale spojil své lidství s božstvím; a v lidské přirozenosti žil zákonem v prospěch člověka. Hříchy každého, kdo přijme Krista, byly připsány k Jeho tíži a On dal plně uspokojil Boží spravedlnost. *FE 429.2*

Celý plán vykoupení je vyjádřen těmito drahocennými slovy: „*Nebo tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby každý, kdož věří v Něho nezahynul, ale měl život věčný.*“ (J 3,16) Kristus skutečně vzal na sebe trest za hříchy světa, aby Jeho spravedlnost mohla být připočtena hříšníkům a mohli se stát podobnými Jemu ve svatosti povahy, skrze pokání a víru. „Já ponesu vinu pro hříchy tohoto člověka. Já přijmu trest a kající hříšník bude stát bez viny před Tebou.“ V tom okamžiku, jakmile hříšník uvěřil v Krista, stojí bez viny před Bohem, neboť přijal Kristovu spravedlnost: Kristova dokonalá poslušnost jest mu připočtena. Musí však spolupracovat s Božskou mocí, vynaložit lidské úsilí ku otačení hříchu a stát se dokonalým v Kristu. *FE 429.3*

Kristem zaplacené výkupné je postačující pro spásu všech; těm však bude k užítku, kdož se stanou novým stvořením v Ježíši Kristu, věrnými poddanými věčného Božího království. Jeho utrpení neochrání před trestem nekající, věrolomné hříšníky. *FE 430.1*

Kristovým dílem bylo navrácení člověka do původního stavu, jeho vyhojení božskou mocí z ran a bolestí, jež způsobil hřích. Úlohou člověka jest přidržet se víry v Kristovy zásluhy a spolupracovat s nebeskými silami na vytvoření správného charakteru tak, aby Bůh mohl spasit hříšníka a sám zůstat spravedlivým a aby Jeho spravedlivý zákon byl obhájěn. *FE 430.2*

Cena zaplacená za naše vykoupení, ukládá všem velkou povinnost. Jest na nás, abychom pochopili, čeho Bůh od nás vyžaduje a jakými nás chce mít. Vychovatelé mládeže by si měli uvědomit povinnost, kterou mají proměnit ve skutky a snažit se ze všech sil odstranit nedostatky jak fyzické, tak duševní i mravní. Sami by měli usilovat o dokonalost, aby studenti měli správný vzor. *FE 430.3*

Učitelé by měli pracovat s velkou obezřetností. Ti, kteří často dlí s Bohem na modlitbě, mají svaté anděly po boku. Jejich duše jsou obklopeny ovzduším čistoty a svatosti; neboť jsou zcela prostoupeny posvěcujícím vlivem Božího Ducha. Denně by se měli učit ve škole Kristově, aby se mohli stát učiteli pod vedením toho velkého Učitele. Musí se učit u Krista a být s Ním za jedno ve způsobu vzdělávání lidí, dříve, než mohou se státi výkonnými učiteli vyššího vzdělání – poznání Boha. *FE 430.4*

Bůh se zjevuje ve svém Slově. „*Nebo kteréžkoli věci napsány jsou, k našemu naučení napsány jsou, abychom skrze snášenlivost a potěšení písem naději měli... A opět dí: Veselte se pohané s lidem jeho. A opět: Chvalte Hospodina všichni národové, a velejtež ho všichni lidé. A opět Izaiáš dí: Budeť kořen Jesse, a v tom, kterýž povstane, aby panoval nad pohany, pohané doufati budou.*“ (Ř 15,4.11.12) *FE 430.5*

Pravé vyšší vzdělání učí žáky znáti Boha a Jeho Slovo, a činí je schopnými pro věčný život. Kristus vydal sám sebe v oběť za hřích proto, aby jim na dosah připravil tento věčný život. K čemu cílila Jeho láska a soucit, vyjadřuje modlitba za Jeho učedníky. To pověděl Ježíš, i pozdvihl oči svých k nebi a řekl: „*Otče, přišlať hodina, oslaviž Syna svého, aby i Syn tvůj oslavil tebe; jakož jsi dal jemu moc nad každým člověkem, aby těm všechněm, kterých jsi dal jemu, život věčný dal. Tototť jest pak věčný život, aby poznali tebe samého, pravého Boha, a kteréhož jsi poslal, Ježíše Krista.*“

(J 17,1-3) Je na každém vychovateli mládeže, aby jednal podle této modlitby a vedl studenty ke Kristu. FE 431.1

Ježíš pokračuje a vyjadřuje svou starost o své milé: „*Již pak více nejsem na světě, ale oni jsou na světě, a já k tobě jdu. Otče svatý, ostříhejž jich ve jménu svém, kteréž jsi mi dal, ať by byli jedno jako my. Dokud jsem s nimi byl na světě, já jsem jich ostříhal ve jménu tvém. Kteréž jsi mi dal, zachoval jsem, a žádný z nich nezahynul, než syn ztracení, aby se písmo naplnilo. Ale nyní k tobě jdu, a toto mluvím na světě, aby měli radost mou plnou v sobě. Já jsem jim dal slovo tvé, a svět jich nenáviděl; nebo nejsou ze světa, jako já nejsem ze světa.*“ (verše 11-14) FE 431.2

Snad postřehneme ducha této modlitby, stoupající k nebi. Zde Kristus naznačuje jakých způsobů a sil použil, aby ušetřil své učedníky světských úskoků, zásad a smýšlení: „*Já jsem jim dal slovo tvé a svět jich nenáviděl, protože oni nejsou ze světa.*“ Jejich konání, jejich slova, jejich duch, nejsou v souladu se světem, „*jako já nejsem ze světa*“. A Spasitel připojuje: „*Neprosím, abys je vzal ze světa, ale abys je zachoval od toho zlého.*“ Děti a mládež měli by dostati výchovu ve smyslu těchto Kristových slova, aby byli odděleni od světa. FE 431.3

„*Posvětiž jich v pravdě své, slovo tvé pravda jest.*“ Slovo Boží mělo by se státí velkou výchovnou mocí. Jak jinak poznají studenti pravdu, nežli věrným, vážným, vytrvalým studiem Slova? Zde jest dán ten vznešený popud, skrytá moc, jež oživuje duševní i tělesné síly a převádí život do správných kolejí. Zde ve Slově je moudrost, básnictví, dějepis, životopisy a nejhlubší filosofie. Zde jest učení, jež oživuje mysl k silnému a zdravému životu, a vzbuzuje ji k nejvyšším výkonům. Je nemožné studovat Písmo v duchu pokorném a učelivém, bez rozvíjení a posilování rozumu. Kdož se nejlépe seznámí s moudrostí a úmyslem Božím, jak byly zjeveny v Jeho slově, stanou se muži a ženami silného myšlení; a mohou se státí výkonnými pracovníky s velkým Vychovatelem, Kristem. FE 432.1

„*Jakož jsi mne poslal na svět, i já jsem je poslal na svět.*“ To jest dílo, které má být vykonáno pro svět, a Kristus vysílá své zvěstovatele, aby s Ním spolupracovali. Kristus dal svému lidu slova pravdy a všichni jsou volání, aby je dali světu poznati. FE 432.2

„*A já posvěcuji sebe samého za ně, aby i oni posvěceni byli v pravdě.*“ Učitelé se mohou domnívat, že by mohli učit z vlastních vědomostí, v nichž jsou zahrnuty i jejich lidské nedostatky; avšak Kristus, božský Učitel, jehož dílem je znovu zříditi to, co člověk svým pádem ztratil, sám sebe zasvětil své práci. Sám sebe nabídl Bohu v oběť za hříchy, dávaje svůj život za život světa. Chce, aby ti, za něž dal takové výkupné, byli posvěceni „*v pravdě*“ a On jim určil příklad. Jako Učitel je tím, čím by chtěl mít svoje žáky. Není žádného posvěcení mimo pravdu. – Slovo. Je to tady tak důležité, že by tomu měl každý rozuměti: FE 432.3

Kristova modlitba neplatila jen za Jeho učedníky, ona zahrnuje více; Zabývá se všemi, kdož Ho přijmou v pravdě. On praví: „*Ne za tyto pak toliko prosím, ale i za ty, kteříž skrze slovo jejich mají uvěřiti ve mne, aby všickni jedno byli, jako ty, Otče, ve mně, a já v tobě, aby i oni v nás jedno byli, aby uvěřil svět, že jsi ty mne poslal. A já slávu, kterouž jsi mi dal, dal jsem jim, aby byli jedno, jako my jedno jsme. Já v nich, a ty ve mně, aby dokonání byli v jedno, a aby poznal svět, že jsi ty mne poslal, a že jsi je miloval, jakožs mne miloval.*“ FE 433.1

Jaká to obdivuhodná slova téměř k nepochopení! Porozumí ji učitelé našich škol? Budou považovat Boží slovo za učebnici, schopnou učinit je moudrými ke spasení? Tato kniha jest Božím hlasem, mluvícím k nám. Bible nám otevírá slova života; neboť ona nás seznamuje s Kristem, jenž je naším životem. Abychom měli trvalou opravdovou, vytrvalou víru v Krista, musíme Ho znát tak, jak je představen v Slově. Víra je důvěřivá. Není záležitostí vrtochů a nálad podle popudů a vzruchů chvíle; je to věc zásady mající svůj základ v Ježíši Kristu. Víra se musí stále cvičiti pilným, neustálým studiem Slova. Tak se Slovo stává živým působením a stáváme se posvěcenými v pravdě. FE 433.2

Svatý Duch nám byl dán na pomoc při studiu Slova. Ježíš slibuje: „*Utěšitel pak, ten Duch svatý, kteréhož pošle Otec ve jménu mém, onť vás naučí všemu, a připomenet' vám všechno, což jsem koli mluvil vám.*“ (J 14,26) Ti pak, kteří studují toto Slovo pod vedením Ducha Svatého, budou schopni učití slovu rozumně. A když se ono stane učebnicí, pak při vážné prosbě o vedení Duchem Svatým a o úplné poddání srdce pravdě, která je posvětí, splní vše, co Kristus přislíbil. Výsledkem takového studia Bible, bude jejich vyrovnaný duch; neboť jejich fyzické, duševní i mravní síly se

rozvinou souladně. Ve vědomostech duchovních nedojde k žádnému ochromení. Rozumnost se oživí; Vnímavost bude vzbuzována; svědomí bude citlivějším; náklonnosti a city budou očištěny; vytvoří se lepší mravní ovzduší a zprostředkuje se tak nová síla odolávat pokušení. A všichni, jak učitelé, tak i žáci stanou se účinnými a horlivými v Božím díle. *FE 433.3*

Avšak jeví se tu u některých učitelů náklonnost, nebýt dosti důkladnými v náboženské výchově. Jsou spokojeni s poloviční prací, sloužíce Pánu jen, aby se vyhnuli trestu za hřích. Tato polovičatost znehodnocuje jejich vyučování. Sami po tom netouží a nemají také zájem o to, zda žáci získávají. To, co jim bylo dáno jako požehnání, bylo odloženo jako nebezpečný prvek. Nabídnuté návštěvy Ducha Svatého narazily na slova Felixe k Pavlovi: „*Nyní odejdi, a v čas příhodný povolám tě.*“ (Sk 24,25) Oni touží po jiných požehnáních; avšak to, co jim chce dát Bůh více, než otec dobré dary svým dětem, toho Ducha Svatého, který je nabízen v hojnosti, podle nekonečné hojnosti Boží a který, po přijetí, přinesl by s sebou všechna další požehnání – jakých slov bych tu měla užít, abych vyjádřila, co se v tomto směru stalo? Nebeský posel byl rozhodně zamítnut. „Až sem půjdeš s mými žáky, dál nikoli. Nepotřebujeme žádného nadšení nebo vzrušení v naší škole. Nám mnohým lépe vyhovuje pracovat sami se svými žáky.“ Takto bylo pohrdnuto dobrotivým poslem Božím, Svatým Duchem. *FE 434.1*

Nevystavují se učitelé našich škol nebezpečí rouhání a obviňování Ducha Svatého, jako síly ponoukající ke klamu a vedoucí k fanatismu? Kde jsou vychovatelé, kteří nepohrdají čerstvou vodou Libánskou ze skály, nebo vodami studenými odjinud běžícími? Na vás v Battle Creeku několikrát po sobě spadla prška živé vody. Každá byla přílivem posvěceného nebeského vlivu; vy jste to však nepostřehli. Na místo hojného napojení z proudu spasení tak ochotně poskytovaných vlivem Ducha Svatého, vy obrátili jste se k děravým cisternám a pokoušeli se uhasiti žízeň vaší duše kalnými vodami lidských věd. Následkem toho byla vyprahlá srdce ve škole i ve sboru. Ti, kdo se spokojují ve věcech duchovních s málem, prokázali velikou neschopnost při oceňování mocného působení Božího Ducha. Doufám však, že učitelé nepřekročili ještě čáru, za níž tvrdne srdce a nastává duchovní slepota. A navštěvuje-li je ještě Duch Svatý, doufám, že nebudou nazývat spravedlnost hříchem a hřích spravedlností. *FE 434.2*

Je třeba, aby mezi učiteli došlo k obrácení a probuzení víry. Je nutné důkladně změnit myšlenky a vyučovací metody, a uvádět je tam, kde budou mít osobní vztah k živému Spasiteli. Jedna věc je souhlasit s dílem Ducha při obrácení a jiná věc je přijímat varovný hlas Ducha jako kazatele volající k pokání. Je třeba, aby jak učitelé, tak žáci s pravdou nejen souhlasili, ale aby měli i hlubokou praktickou znalost působení Ducha. Výstrahy jež dává, přicházejí v důsledku nevíry těch, kdož předstírají, že jsou křesťany. Bůh se přiblíží studentům, protože byli svedeni vychovateli, jimž důvěřovali; avšak jak učitelé, tak žáci musí nutně být s to rozeznat hlas Pastýře. *FE 435.1*

Vy, kteří jste již dávno ztratili ducha modlitby, prostě a modlete se se vši opravdovostí: „Slituj se nad svým trpícím dílem; slituj se nad církví; slituj se nad každým věřícím, ó Otče všeho milosrdenství. Zbav nás všeho, co nás poskvňuje, zbav nás čeho sám chceš, neodnímej však od nás svého Svatého Ducha.“ *FE 435.2*

Jsou lidé, a vždy budou, kteří nepostupují moudře, a pakliže se někde mluví slova pochybnosti a nevěry, zavrhnou své přesvědčení a ochotně souhlasí s jejich zvůli, jejich nedostatky byl Kristus pohaněn. Ubozí smrtelníci s krátkým životem vynášeli posudky o bohatém a drahocenném zdroji Ducha Svatého a pronášeli svoje úsudky o nich, jako židé posuzovali dílo Kristovo. V každé instituci v Americe by vám mělo být jasno, že vám nebylo svěřeno, abyste řídili dílo Ducha Svatého, a zjišťovat, jak se sami projeví. Vy jste to sami zavinili svými skutky. Kéž vám Pán odpustí, je mou modlitbou. Místo, aby byl umlčován a zapuzován, jak tomu bylo, Duch Svatý měl býti uvítán a Jeho přítomnost poctěna. Když poslušností Slova sami sebe posvětíte, dá vám Duch Svatý nahlédnout do nebeských věcí. Hledáte-li Boha s pokorou a vroucností, tu slova, jež chladně vyslovíte, budou hořeti ve vašich srdcích; pak vám nebude na jazyku odumírat pravda. *FE 435.3*

Zájem o věčnost by měl být tím velkým tématem učitelů a studentů. Mělo by se přísně zabránovat všemu připodobňování se světu. Učitelé potřebují, aby byli posvěceni pravdou, a obrácení jejich žáků, mělo by jim být tím nejdůležitějším, co u žáků tvoří nová srdce a nový život. Cílem

Velkého Učitele jest obnovení obrazu Božího v duši, a každý učitel našich škol by se měl zaměřit k tomuto cíli. FE 436.1

Učitelé s důvěrou v Boha, kráčejte vpřed. „*Dosti máš na mé milosti*“, tak nás ujišťuje náš Velký Učitel. Držte se inspirovaného Slova a nikdy, nikdy nepochybujte a svými slovy neprojevíte nedůvěru. Buďte čínorodými. „*Milovati budeš Pána Boha svého ze všeho srdce svého, a ze vší duše své, a ze vší síly své, i ze vší mysli své.*“ Nejvyšší, posvěcené touhy jsou požadovány od všech, kdož věří v Boží slovo. FE 436.2

Učitelé, řekněte svým žákům, že Pán Ježíš Kristus učinil všechno opatření, aby mohli jít vítězně vpřed a zvítězit. Ved'te je tak, aby věřili Božímu zaslíbení: „*Jestliže pak komu z vás nedostává se moudrosti, žádejž jí od Boha, kterýž všechněm dává ochotně a neomlouvá, i budeť dána jemu. Žádejž pak důvěrně, nic nepochybuj. Nebo kdož pochybuje, podoben jest vlnám mořským, kteréž vítr sem i tam žene, a jimi zmítá. Nedomnívej se zajisté člověk ten, by co vzíti měl ode Pána. Muž dvoji myslí, jest neustavičný ve všech cestách svých.*“ (Jk 1,5-8) FE 436.3

Od Boha zdroje vší moudrosti, pochází všechny vědomosti, které jsou cenné člověku a které může rozumem pochopit a podržet. Ovoce stromu vědění, nemá být trháno dychtivě, protože ho nabízí ten, který jednou ve své slávě byl jasným andělem. On řekl, že když z něho lidé okusí, budou znáti dobro i zlo. Avšak nechme toho. Pravé vědomosti nepřinášejí lidé nevěrní a zkažení. Slovo Boží je světlo a pravda. Pravé světlo září od Krista, jenž „*osvěcuje každého člověka přicházejícího na svět*“. Božské poznání přichází od Ducha Svatého. On ví, co lidstvo potřebuje pro upevnění míru, štěstí a pohody na tomto světě a pro zajištění věčného klidu v Božím království. FE 437.1

„*Já, Ježíš, poslal jsem anděla svého, aby vám svědčil o těchto věcech v církvích. Já jsem kořen a rod Davidův, a hvězda jasná a jitrní. A Duch a nevěsta řkou: pojd', a kdož slyší, rciž: Přijď, a kdož žízni, přijdiž, a kdo chce, nabeř vody života darmo.*“ – SpTEd June 12, 1896 FE 437.2

56. Kristův příklad ve srovnání s formalismem

O mládí Pána Ježíše Krista čteme v Písmě toto svědectví: „*Děťátko pak rostlo, a posilovalo se v duchu, plné moudrosti, a milost Boží byla v něm.*“ Po návštěvě Jeruzalému v době Jeho chlapectví vrátil se se svými rodiči, „*a přišel do Nazaréta, a byl poddán jim... A Ježíš prospíval moudrostí, věkem a milostí, u Boha i u lidí.*“ FE 438.1

Za dnů Kristových byli vychovatelé mládeže formalisty. Při své kazatelské činnosti, při své kazatelské činnosti, Ježíš řekl rabínům: „*Bloudíte, neznajíce písem, ani moci Boží.*“ A obvinil je, že „*učíte učení přikázání lidských*“. Na tradici byl kladen důraz, byla rozšiřována a uctívána daleko více než Písmo. Lidské výroky a nekonečná řada obřadů zabraly tak velkou část života žáků, že výchova budoucí k poznání Boha byla zanedbávána. Velcí učitelé ze široka mluvili o maličkostech, zevrubně se zabývaly každou podrobností upozorovanou na obřadech náboženských, dělajíce ze svých pozorování důležité záležitosti. Dávali desátky z máty a z kopru a z kmínu, zatím co „*opouštíte to, což těžšího jest v zákoně, soud a milosrdenství a věrnost*“. Do výchovy pronikla spousta nesmyslů, zastírajících mládeži pohled na důležité nezbytnosti služby Bohu. FE 438.2

Ve výchovném systému nebylo místa pro onu osobní zkušenost, již se poučí duše sama o moci slova „takto praví Hospodin“, a získává důvěru v božské slovo, které jedině může přinést pokoj a sílu v Boha. Zaneprázdnění řadou formalit, nemohli žáci těchto škol mít chvíli klidu, aby se radili s Bohem a uslyšeli Jeho hlas promlouvající k jejich srdcím. To, co rabíni považovali za vyšší vzdělání, bylo ve skutečnosti největší překážkou opravdového vzdělání. Bylo namířeno proti každému skutečnému rozvoji. Jejich učením byly mladé síly potlačovány a stávali se mládeží zmatenou a s úzkoprsými názory. FE 438.3

Ježíšovy bratři a sestry prošli školou běžných tradic a rabínských obřadnictví, avšak Kristus sám nemohl být donucen k tomu, aby se o tyto věci zajímal. Když slychal na všech stranách stále opakované „Ty učiníš to“ a „Ty neučiníš ono“, neodvisle se stranil těchto omezení. Požadavky společnosti byly vždy v rozporu z požadavky Božími; a zatím, co ve svém mládí se nedopustil žádného útoku proti zvyklostem a nařízením učených učitelů, nikdy se nestal žákem jejich škol. FE 439.1

Ježíš by se nikdy nepodřídil žádné zvyklosti požadující od Něho odchýlení se od vůle Boží, aniž by se dal vyučovat těmi, kdož povýšili lidské nauky nad slovo Boží. Ze své mysli vyloučil všechny city a formálnosti, jež neměly svůj počátek u Boha. Nikdy by nedopustil, aby Ho tyto věci ovlivnily. Tak učil, že jest lépe zlu předcházet, než pokouseti se o jeho nápravu, když se již uhnízdi-lo v mysli. A Kristus by nechtěl svým příkladem vésti ostatní, aby se dostali někam, kde by s zkazili. Nechtěl se také dostat zbytečně do postavení, jež by Jej přivedlo do srážky s rabíny, což by mělo za následek po letech v oslabení Jeho vlivu na lid. Z těchto příčin nemohl též být On sám přiveden k tomu, aby zachovával bezvýznamné obřady nebo naslouchal zásadám, které pak později ve svém kazatelském poslání tak rozhodně zamítal. FE 439.2

Ačkoliv byl Ježíš poddán svým rodičům, počal již v raném věku sám tvořit svůj charakter. Zatím co matka byla Jeho první učitelkou, sám neustále získával výchovu od svého Otce nebeského. Místo hloubání v učených naukách po staletí tradovaných rabíny, učil se Ježíš u Největšího Učitele, z Božího slova, čistého a neposkvrněného, a učil se také z veliké učebnice přírody. Na Jeho rtech byla vždy slova „*Takto praví Hospodin*“, a „*Psáno jest*“ bylo důvodem Jeho každého činu, jenž se odlišoval od rodinných zvyklostí. Do života rodiny vnášel čistší ovzduší. Ačkoli se nepodvolil vyučování rabínů a nebyl žákem jejich škol, přece se často s nimi stýkal a otázky, které jim kladl, jako jeden z žáků, tyto učené muže přiváděly do rozpaků; neboť jejich praxe nebyla v souladu s Písmem a oni neměli tu moudrost, která pochází od Boha. A právě těm, jimž se nelíbila Jeho neochota k běžným zvyklostem, zdálo se Jeho vzdělání býti vyššího stupně, než jejich vlastní. FE 439.3

Ježíš svým životem prokázal, že očekával mnoho a proto též o mnoho usiloval. Od nejranějšího dětství byl jako světlo, zářící v mravní temnotě. Světa. Sám se projevil jako pravda a vůdce lidu. Jeho pojetí pravdy a Jeho síla odolávat pokušením, byly úměrně Jeho shodě s tím slovem, které Jeho

vnuknutím zapsali svatí mužové. Kristův život se vyznačoval stykem s Bohem, oddaností duše Je-
mu, plněním Jeho slova bez ohledu na nesprávnou výchovu, zvyklosti a tradici své doby. FE 440.1

Náplní náboženství podle mínění rabínů bylo, být stále ve vzrušené činnosti, při výkonu něja-
kých vnějších okázalostí projevovat dokonalejší zbožnost; a zatím současně svou stálou nepo-
slušností slova Božího, narušovali cestu Pána. Avšak vzdělání, podle Boží vůle, povede lidstvo ke
hledání Boha, „*aby hledali Pána, zda by snad makajíce, mohli naléztí jej*“ (Sk 17,27). Co je neko-
nečné, to není a nemůže být spoutáno lidským zřízením nebo plány. Každý člověk musí mít osobní
zkušenost v tom, jak nabýt znalosti vůle a cest Božích. Na všech, kdož se učí od Boha, má být zje-
vený takový život, který není v souladu se světem, jeho zvyklostmi, mravy a jeho zkušenostmi. Stu-
dium Písma Svatého a vroucí modlitba jim umožní, aby slyšeli Jeho poselství „*upokojtež se, a věz-
te, žeť jsem já Bůh*“ . Když každý jiný hlas umlká, když se odloží stranou každý pozemský zájem, tu
v ztišení duše vynikne hlas Boží. Tu se nalezne odpočinutí v Něm. Bůh je mírem, radostí, životem
duše. FE 440.2

Když se dítě snaží dostat se co nejblíže ke svému otci, nade všechny ostatní osoby, dokazuje
tím svou lásku, svou víru, svoji dokonalou důvěru. A v otcově moudrosti a síle, dítě odpočívá v
bezpečí. Tak jest i s dětmi Božími. Pán nás vybízí: „*Obráťtež zřetel ke mne, abyste spaseny byly.*“
(Iz 45,22) „*Pojďtež ke mně všickni... a Já vám odpočinutí dám.*“ „*Jestliže pak komu z vás nedo-
stává se moudrosti, žádejž ji od Boha, kterýž všechněm dává ochotně a neomlouvá, i budeť dána je-
mu.*“ FE 441.1

„*Takto praví Hospodin. Zlořečený ten muž, kterýž doufá v člověka, a kterýž tělo své klade za
rámě své, od Hospodina pak odstupuje srdce jeho. Nebo bude podobný vřesu na pustině, kterýž ne-
cítí, když co přichází dobrého, ale bývá na vyprahlých místech na poušti v zem slatinné, a v níž se
nebydlí. Požehnaný ten muž, kterýž doufá v Hospodina, a jehož naděje jest Hospodin. Nebo
podobný bude stromu štípenému při vodách, a při potoku pouštějícímu kořeny své, kterýž necítí,
když přichází vedlo, ale list jeho bývá zelený, a v rok suchý nestará se, aniž přestává nésti ovoce.*“
(Jr 17,5-8) – SpTEd Aug. 27, 1896 FE 441.2

57. Božský příklad

Od nejstarších dob věnovali věřící Izraelité velikou pozornost výchově. Hospodin přikázal, aby děti byly již od malička poučovány o Jeho dobrotě a vznešenosti, zvláště jak je zjevena v Jeho zákoně a patrná i v dějinách Izraele. Zpěvem, modlitbou a naučením z Písma, uzpůsobeným pro chápání dětí, měli otcové a matky poučovat své děti, že Boží zákon je vyjádřením Jeho povahy, a jak přijali zásady zákona do svých srdcí, tak zanechal svou stopu v mysli a v duši obraz Boží. Jak ve škole, tak i doma se mnoho učilo ústně, avšak mládež se též učila čtení hebrejských písem; a pergamenové svítky Starého zákona otevíraly se k jejich poučení. FE 442.1

Za dob Kristových bylo náboženské vyučování považováno za tak důležité, že na města a obce nevybavené školou k tomuto účelu se hledělo, jakoby byla pod kletbou Boží. Přece však, jak ve škole, tak i doma, stálo se učení mechanickým a formálním. Od doby, kdy Ježíš „*ve všem přibližně býti měl bratřím*“ (Žd 2,17) a došel, jak i my máme činit, k důvěrnému poznání Písma, které pak osvědčil při svém kazatelském poslání, vše svědčí o pilnosti s níž se v těchto mladých letech věnoval studiu svatého slova. FE 442.2

Den po dni čerpal poznání z veliké knihovny živé i mrtvé přírody. On, jenž stvořil vše, byl nyní dítětem, učil se tomu, co Jeho vlastní ruka napsala na zemi, na moři a na obloze. Podobenství, jimiž při svých kázáních poučoval, v pravdě svědčí o tom, jak jeho duše byla otevřena vlivům přírody, a jak, ve svém mládí, vybíral si s potěšením své duchovní cvičení z nejbližšího prostředí svého denního života. Smysl slova a díla Božího se Ježíšovi odhaloval postupně, jak se snažil porozumět původu věcí, což by měl usilovat každý mladý člověk. Pěstování svatých myšlenek a sdělení jich, byla Jeho vlastní. Otevřel všechna okna své duše slunci; a ve světle nebes Jeho duchovní přirozenost mocně vzrůstala a Jeho život svědčil o Boží moudrosti a milosti. FE 442.3

Z díla přírody a ze stránek svatého slova Božího, každé dítě má získávat vědomosti, jak to činil Ježíš. Jakmile se pokusíme seznámit se se svým Nebeským Otcem prostřednictvím Jeho slova, andělé k nám blíží přistoupí, naše mysl se povznese a očistí, a staneme se podobnějšími svému Spasiteli. A při pohledu na krásu a vznešenost přírody, naše náklonnost vychází vstříc Bohu; a jak při tom posvátná bázeň naplní duši, lidská mysl sílí a přichází do styku s Nekonečným, prostřednictvím Jeho stvoření. Spojení s Bohem v modlitbě rozvíjí duševní i mravní schopnosti, a duchovní síly se upevňují, zabýváme-li se myšlenkami o věcech duchovních. FE 443.1

Ježíšův život byl životem souladu s Bohem. V dětském věku myslel a mluvil jako dítě, avšak obraz Boží v Něm nerušila ani stín hříchu. Od prvního svítání rozumu, vyrůstal v nebeské milosti a poznání pravdy. – SpTEd 1896 FE 443.2

58. Písmo, nejdůležitější kniha pro výchovu v našich školách

Písmo je zjevením Boha našemu světu a sděluje nám, jaký charakter musíme mít, abychom došli Božího ráje. Máme ho cenit jako Boží zjevení o věčných věcech, – týkajících se našich nejdůležitějších zájmů a nutných pro naše poznání. Svět ho zavrhl, jakoby jeho pročitáním všechno skončilo, avšak ani tisíc let bádání nevyčerpá poklady, které obsahuje. Jen věčnost sama odhalí moudrost této knihy. Klenoty, skryté v ní, jsou nevyčerpatelné; neboť jest to moudrost nekonečné mysle.

FE 444.1

Nikdy se člověk nenaučil všemu tomu, čemu se může naučit z Božího Slova. Jsou ještě nová hlediska k pohledu na pravdu a mnohé věci pro porozumění povaze a vlastností Božích, – Jeho milosrdenství, Jeho soucitu, dlouho shovívavé trpělivosti, Jeho příkladu dokonalé poslušnosti. „*A Slovo to tělo učiněno jest, a přebývalo mezi námi (a viděli jsme slávu jeho, slávu jakožto jednorozeného od Otce), plné milosti a pravdy.*“ Toto je nejcennější studium, jímž se mysl napíná myšlenková schopnost posiluje. Pilným bádáním ve Slově objevují se skryté poklady a kdo miluje pravdu zajásá, „*V pravdě veliké jest tajemství pobožnosti, že Bůh zjeven jest v těle, ospravedlněn v Duchu, ukázal se andělům, kázán jest pohanům, uvěřeno jemu na světě, z hůru přijat jest v slávu.*“ (1 Tm 3,16) „*To tedy číte při sobě, co i při Kristu Ježíši. Kterýž jsa v způsobu Božím, nepoložil sobě toho za loupež rovný býti Bohu, ale samého sebe zmařil, způsob služebníka přijav, podobný lidem učiněn.*“ (Fp 2,5-7) FE 444.2

Je-li Bible přijímána a studována jako hlas Boží, tu sděluje lidem jak dosáhnouti věčných přibytků a zajistit si nebeské poklady. „*Všeliké Písmo od Boha jest vdechnuté, a užitečné k učení, k trestání, k napravování, k správě, kteráž náleží k spravedlnosti, aby byl dokonalý člověk Boží, ke všelikému skutku dobrému hotový.*“ (2 Tm 3,16.17) Jsme snad tak tupými, abychom neporozuměli? Budeme pěstovat neukojitelný hlad po výplodech neučených spisovatelů a zanedbávat Boží slovo? Je to tato velká touha po něčem, po čem by lidé nikdy neměli toužit, jež dává lidem místo pravého poznání to, co jim nikdy nemůže dát vysvětlení o jejich spáse. FE 444.3

„*Nebo ne nějakých vtípně složených básní následujícíce, známou učinili jsme vám Pána našeho Jezukrista, moc a příchod, ale jakožto ti, kteříž jsme očima svýma viděli jeho velebnost. Přijalť zajisté od Boha Otce čest a slávu, když se stal k němu hlas takový od velebné slávy: Tentoť jest ten můj milý Syn, v němž se mi zalíbilo. A ten hlas my jsme slyšeli s nebe poslý, s ním byvše na oné hoře svaté. A mámeť přepevnou řeč prorockou, kteréžto že šetříte jako svíce v temném místě svítící, dobře činíte, až by se den rozednil, a denice vzešla v srdcích vašich, toto nejprve znajíce, že žádného prorocství písma výklad nezáleží na rozumu lidském. Nebo nikdy z lidské vůle nepošlo prorocství, ale Duchem svatým puzeni byvše, mluvili svatí Boží lidé.*“ (2 Pt 1,16-21) „*Nebo kteréžkoli věci napsány jsou, k našemu naučení napsány jsou, abychom skrze snášenlivost a potěšení písem naději měli.*“ (Ř 15,4) „*O tom přemýšlej, v tom buď, aby prospěch tvůj zjevný byl všechněm.*“ (1 Tm 4,15) „*Nebo všeliké tělo jest jako tráva, a všeliká sláva člověka jako květ trávy. Usvadla tráva, a květ její spadl. Ale slovo Páně zůstává na věky.*“ (1 Pt 1,24.25) FE 445.1

Při četbě Písma se mysl posiluje, zušlechťuje a povznáší. Kdyby v širém světě nebylo jiné knihy, Boží slovo, oživující milostí Kristovou, učinily by lidi v tomto světě dokonalými a povahou uzpůsobenou pro příští, nesmrtelný život. Kdo studuje Slovo s vírou, a nalézá v něm pravdu a přijímá ji do svého charakteru, stanou se dokonalými v Tom, který je vším a ve všem. Dík Bohu za tyto možnosti nabídnuté lidstvu. Avšak studium velkého počtu rozmanitých autorů působí zmatek a unavuje mysl, a škodlivě ovlivňuje náboženský život. V Bibli jsou přesně a zevrubně vyjmenovány povinnosti člověka k Bohu a bližnímu; jak mohou však být tyto požadavky plněny bez poznání Slova? Musíme usilovat o poznání Boha; neboť „*totoť jest pak věčný život, aby poznali tebe samého, pravého Boha, a kteréhož jsi poslal, Ježíše Krista*“ FE 445.2

Za pravdu by se nemělo pokládat žádné tvrzení, pakliže je v rozporu s Božím slovem. Pán Bůh stvořitel nebes i země, zdroj veškeré moudrosti, není pro nikoho druhořadým. Avšak tito předpokládání velcí autoři, dodávající pro naše školy své učebnice pro studiu, jsou přijímáni a oslavováni, ač-

koliv právě oni nemají žádného živého styku s Bohem. Takové studium odvádělo lidi od Boha na zakázané stezky; jejich mysl byla k smrti unavována nepotřebným úsilím, aby dosáhli poznání, pro které Adam a Eva odmítli uposlechnouti Boha. Kdyby se Adam a Eva nebyli nikdy dotkli stromu poznání, Pán by je mohl obdařit poznáním Svého slova, které by jim nepřineslo rozloučení se s věcmi tohoto světa, ale i s nimi by je přivedlo do Božího ráje. Dnešní mládež však ztrácí dlouhá léta, aby dosáhla vzdělání, jež jako dřevo a strniště zchvátí plamen posledního požáru. Mnozí věnují léta svého života při studiu knih pro vzdělání, jež s nimi zahyne. Bůh si necení takového vzdělání. Toto domnělé vzdělání, získané studiem rozličných autorů, vyloučilo a umenšilo jasnost a hodnotu Božího slova. Mnoho studentů opustilo školu bez schopnosti přijímat slovo Boží s tou úctou a vážností, kterou měli dříve než přišli, jejich víra je oslabena úsilím, vyniknout v různém studiu. Pravidelným předmětem vzdělání nestalo se Písmo, ale byla dána a přednost knihám promíseným nevěrou, šířícím nezdravé nauky. *FE 446.1*

Nic tak nezušlechťuje a neposiluje, jako studium vznešených námětů o věčném životě. Hleďte, aby studenti zkoumali tyto pravdy, dané Bohem; usilujte o to, aby dovedli oceňovat tyto drahocenné věci a jejich duševní obzor se tímto úsilím rozšíří a mysl se posílí. Avšak mysl plná nahromaděného množství, nikdy nepoužitelné látky, jest myslí zakrslou a oslabenou, odkázanou jen na práci s nejvšednějším materiálem. Nevzala si za cíl uvažovat o povznášejícím a zušlechťujícím zjevení přecházejícím od Boha. *FE 447.1*

„Nebo tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby každý, kdož věří v Něho, nezahynul, ale měl život věčný.“ Je-li mysl vyzvána přemýšlet o těchto vznešených tématech, pak se bude pozvedat výš a výš při porozumění věcem věčné důležitosti, a zanechá bezvýznamné a méně závažné věci jako jalové břímě. *FE 447.2*

Ze studia je třeba vyplet všechny nepotřebné věci a nabídnouti studentům jen taková, jež mají pro něho cenu. Jen s takovými se musí důvěrně obeznámit, má-li dojít věčného života. A bude-li se jen těmto věnovat, jeho mysl se posílí a rozšíří, jak tomu bylo u Krista, i Jana Křtitele. Co učinilo Jana velikým? – Uzavřel svou mysl před spoustou tradic, jimž učili židovští učitelé a otevřel ji moudrosti, *„sestupující s nebe“*. Před jeho narozením svědčil o Janovi Duch Svatý: *„Bude zajisté veliký před obličejem Páně, s vína i nápoje opojného nebude pít, a Duchem svatým bude naplněn hned od života matky své. A mnohé z synů Izraelských obrátí ku Pánu Bohu jejich. Neboť on předejde před obličejem jeho v duchu a v moci Eliášově, aby obrátil srdce otců k synům, a nevěřící k opatrnosti spravedlivých, aby postavil Pánu lid hotový.“* A ve svém proroctví řekl o Janu Zachariáš: *„Ty pak, dítě, prorokem Nejvyššího slouti budeš, nebo předejdeš před tváří Páně připravovati cesty jeho, aby dáno bylo umění spasitelné lidu jeho na odpuštění hříchů jejich, skrze střevo milosrdenství Boha našeho, v nichž navštívil nás, vyšel z výsosti, aby se ukázal sedícím v temnostech a v stínu smrti, k spravení noh našich na cestu pokoje. Dítě pak rostlo, a posilovalo se v duchu, a bylo na poušti až do dne zjevení svého lidu Izraelskému.“* *FE 447.3*

Simeon řekl o Kristu: *„Nyní propouštíš služebníka svého, Pane, podle slova svého v pokoji. Nebo viděly oči mé spasení tvé, kteréž jsi připravil před obličejem všech lidí. Světlo k zjevení národům, a slávu lidu tvého Izraelského.“* *„Ježíš pak rostl, a posiloval se v duchu, plně moudrosti, a milost Boží byla v něm.“* Ježíše a Jana líčili vychovatelé té doby jako nevědomé, protože se u nich neučili. Bůh však byl jejich učitelem a každý, kdo je slyšel, byl překvapen jejich znalostí Písma, je- muž se nikdy naučili. Je pravdou, že neučili se u nich; avšak od Boha se naučili té nejvyšší moudrosti. *FE 448.1*

Mínění lidí, dokonce i učitelů, o tom, co tvoří podstatu pravého vzdělání může býti velmi široké. Učitelé za dob Kristových nevzdělávali mládež k správnému poznání Písma, v němž je základ všeho vzdělání hodného tohoto jména. Kristus řekl farizeům, *„Bloudíte, neznajíce písma, ani moci Boží“*, *„učíce učení přikázání lidských.“* A za své učedníky se modlil, *„Posvětiž jich v pravdě své, slovo Tvé pravda jest. Jakož jsi mne poslal na svět, i já jsem je poslal na svět. A já posvěcuji sebe samého za ně, aby i oni posvěceni byli v pravdě.“* *FE 448.2*

„Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi, řka: Ty pak mluv k synům Izraelským a rci: A však sobot mých ostríhati budete. Nebo to znamená jest mezi mnou a vámi po rodech vašich, aby známo bylo, že já jsem Hospodin, kterýž vás posvěcuji.“ *„Šest dní děláno bude dílo, ale v den sedmý, sobota,*

odpočinutí jest, svatost Hospodinu. Každý, kdož by dělal dílo v den sobotní, smrti umře.“ Měl satan úspěch, když zbavil den, nad jiné význam jeho svatosti? Podařilo se mu dosadit jiný den místo něho, ale nemůže mu nikdy odníti požehnání Boží. „*Protož ostříhati budou synové Izraelští soboty, tak, aby světili sobotu po rodech svých smlouvou věčnou.*“ Co může být určitějšího a jasnějšího nad tato slova? A změnil se Bůh? Zůstane týmž po všechny věky, avšak člověk „*následoval smyšlenek rozličných*“. FE 449.1

Bible jest naplněna poznáním a všichni, kdož přistupují k jejímu studiu s porozuměním v srdci, budou pozorovat, že jejich duch se rozvíjí a schopnosti se umocňují, aby porozuměli těmto drahocenným, dalekosáhlým pravdám. Duch Svatý jim to vstřípí v mysl i do duše. Ti však, kteří poučují mládež, dříve než zmoudří, potřebují se stát blázny. Jestliže zanedbávají ono prosté „*Takto praví Hospodin,*“ a se stromu poznání trhají to, co jim Bůh zakázal a což je poznání neposlušnosti, jejich přestoupení jim přináší odsouzení a hřích. Máme si takové muže vážit pro jejich velké znalosti? Máme sedět u nohou těch, kteří nedbají těch pravd, jež posvěcují duši? „*Živ jsem já, praví Panovník Hospodin, že rukou silnou a ramenem vztáženým, a prchlivostí vylitou kralovati budu nad vámi.*“ Proč dnešní vychovatelé nedbají těchto napomenutí? Proč klopýtají a nevědí o co klopýtli? Je to proto, že je oslepil satan, a kámen úrazu, jejich bezbožnost, byl postaven jejich poučováním a příkladem do cesty ostatním. A tak jsou oslepeny i oči ostatních a všichni, kteří by měli kráčet ve světle, chodí ve tmě; neboť nehledí pevně na Ježíše, na Světlo světa. FE 449.2

Reformátorům se dostalo velkého světla, ale mnozí z nich přijali i bludné učení následkem neporozumění Písma. Tyto bludy prošly staletími a ačkoliv zešedivěly v důstojnosti, přece nikterak nepřekonaly ono „*Takto praví Hospodin*“. Neboť Hospodin pravil: „*Což vyšlo z úst mých, nezměním.*“ Ve svém velkém milosrdenství Pán dovolil, aby ještě větší světlo ozářilo tyto poslední dny. Poslal nám své poselství, které nám zjevuje Jeho zákon a ukazuje nám v čem je pravda. FE 450.1

Zdroj všech vědomostí je v Kristu. V Něm se soustřeďuje naše naděje ve věčný život. Jest největším učitelem tohoto světa a jestliže bychom rádi rozšířili, pokud to možno, duševní obzor dětí a mládeže, a vzbudili u nich lásku k Bibli, pak bychom měli připoutat jejich mysl k čisté a prosté pravdě, a vyhrabat to, co bylo zasypano pod nánošem tradice a skvostům dovolili znovu zazářit. Povzbuzovat je, aby o těchto předmětech báдали a úsilí k tomu vynaložené, stane se neocenitelným prostředkem výchovy. Zjevení Boha, jak ho dostáváme v Kristu, jest obsahem námětu vznešeného pro rozjímání, námětu, při jehož studiu se rozum zbystří a schopnosti ducha se povznesou a zúšlechťí. Když se lidský bádařský duch učí těmto naukám ve škole Kristově, ve snaze podobat se Kristu v Jeho tichosti a pokoře srdce, naučí se té nejužitečnější ze všech nauk, – že rozum lidský jest jen tehdy na výši, je-li posvěcen živým společenstvím s Bohem. FE 450.2

Výstraha o poučení dané Božím slovem o falešných pastýřích, mělo by být závažné jak pro učitele, tak i žáky našich škol. Studentům by se mělo poradit, aby si nebrali takové pastýře za voje nejvyšší autority. Proč by se měli žáci vázat na to, aby svá studia ukončovali na škole Ann Arbor? Žel, že pro mnohé to bylo skutečně to poslední v jejich životě víry v pravdu. Je to nepotřebný výchovný prostředek našemu Velkému učiteli, takto velebit ty učitelé, kteří nemají uši ku slyšení a mysl pro porozumění prostého „*Takto praví Hospodin.*“ Za účtu k těm, kteří vedou výchovu daleko od pravdy, nedostane se nám Boží pochvaly. Necht' u nás naleznou ozvěnu slova Pána, která promluvil prostřednictvím proroka Izaiáše: „*Nebo takto dí ten důstojný a vyvýšený, kterýž u věčnosti přebývá, jehož jméno jest Svatý: Na výsosti a v místě svatém bydlím, ano i s tím, kterýž jest zkroušeného a poníženého ducha přebývám, obživuje ducha ponížených, obživuje také srdce zkroušených.*“ „*Nebo blízko jest Hospodin těm, kteříž jsou srdce zkroušeného, a potřebným v duchu pomáhá.*“ „*I však na toho patřím, kdož jest chudý a zkroušeného ducha, a třese se před slovem mým.*“ Ponížení, kteří hledají Pána, jsou moudřími pro život věčný. FE 450.3

Největším a nejdůležitějším poznáním, je poznání Boha. Vlastní já se stává bezvýznamným, jakmile uvažuje o Bohu a Ježíši Kristu, kterého On poslal. Základem veškerého studia musí být Písmo. Každý osobně musí zkoumat tuto, Bohem nám danou učebnici, což je podmínkou našeho duchovního spasení; neboť ona jest jedinou knihou, která mluví o tom, co je nutné pro spásu. Ne jen to, my z ní musíme čerpat i posilu intelektu. Mnoho knih považovaných za poučné, jsou jen sváděním z cesty, šalbou a klamáním. „*Co jest té plevě do pšenice?*“ Satan se nyní usiluje, aby lidem ve

světě poskytl lacinou a povrchní literaturu, která však okouzluje ducha a zaplétá jej do sítí satanova plánu. V důsledku četby těchto knih, mysl žije v neskutečném světě a život se stává neúčelným stromem, který nenese plodů. Mozek se opíjí a ztrácí možnost pochopit i věčné skutečnosti, jež mají být stůj co stůj prosazovány, jako důležité pro přítomnosti budoucnost. Mysl vedena k tomu, aby se živila různými odpadky, není sto viděti krásu obsaženou ve Slově Božím. Láska k Ježíšovi a sklon k poctivému životu vymizely; neboť i mysl se formuje tím, čím je živena. Živí-li se dráždivými představami, dostává se člověku základu, kterým je „dřevo, seno, sláma“. Ztrácí všechn smysl pro onu božskou Příručku a nestará se o to, jaký musí mít charakter, chce-li být v onom zástupu vykoupěných a bydlet v příbytcích slávy, které šel Kristus připravit. FE 451.1

Bůh nám ve své veliké lásce popřává dobu pro přípravu na zkoušku, které budeme podrobeni. Kristem nám byla dána každá přednost. Bude-li člověk studovat Písmo, pozná, že všechno bylo připraveno pro ty, kteří chtějí zvítězit. Duch Svatý jest přítomen, aby dodal síly k vítězství a Kristus přislíbil, „*A aj, já s vámi jsem po všechny dny, až do skonání světa.*“ – SpTEd 1896 FE 452.1

59. Správná kázeň ve škole

Ve škole v ____ jsme měli neukázněné studenty, se sklonem k podceňování Božích přikázání a k obcházení svěřených náboženských úkolů. Pán pohlédl na ně s nebes a spatřil jejich podvodné úskoky, falešné zapírání jejich činů. Vynakládalo se na ně poctivé úsilí; byli však příliš blízko města, kde měli stálá pokušení. Zapomněli na věrnost a oddanost svatému zákonu Božímu. Přestupovali Jeho přikázání. Byli zaslepeni a osvědčili, že jako studenti nemají tolik mravní poctivosti, aby byli pravdivými. Vyhlíželo to, jakoby zde způsobil satan, aby zbavoval učitele odvahy a demoralizoval školu. Vystoupení některých učitelů v té věci nemělo správný vliv. Když měl být veškerý vliv v té nejnepatrnější části vynaložen ve jménu kázně a pořádku, přes to, že věděli o všech pokušeních neukázněných studentů působit na ředitele a jeho spolupracovníky, kteří byli obtěžováni a stísněni a kteří vyhledávali Pána s největší vážností, tito učitelé projevíli sympatie s těmi, kdož sloužili nepříteli s největší horlivostí. Provinili studenti o tom věděli. Několik se jich osmělilo zastavit se ve svém nesprávném jednání, mocně si to uvědomit a doznat, že se provinili proti školnímu řádu a pokusili se pak ukrývat se za lživé výmysly. FE 454.1

Školní výbor měl důvěrnou poradu, aby uvažil, co v té věci je nejlépe podniknouti. Tu se ozval hlas, snažící se zmařit navrhnuta opatření za účelem udržení kázně a pořádku. Tento sympatizující hlas nerozvážně sdělil studentům i výroky týkající se záležitostí projednávaných na poradě. Studenti se toho chopili. Domnívali se, že to byla správná učitelka; moudrá učitelka. Pro provinilce měla by porozumění. A tak ruce těch, kteří nesli těžké břemeno, nebyly posíleny, ale zeslabovány. Na jejich úsilí, které vynaložili na potlačení zla, se pohlíželo jako na tvrdost a nedostatek shovívavosti. Vedle jejich nechutných řečí se opětovně říkalo, že „mladí se musí vybouřit“. Slůvko se ztratilo zde a jiné onde a zanechávalo zhoubný dojem; a provinilci věděli, že jsou na škole lidé, kteří nepovažují řadu jejich šalebných a lživých skutků za velký hřích. Ustavičně se však zastávat provinilce a přehlížet jeho odklon od spravedlnosti a pravdy a neochvějně poctivosti, je vážným hříchem proti Bohu. FE 454.2

Ve škole byli i ti, kterým se dostalo pomoci ku překonání nesnázi se studijními poplatky, protože sami byli bez prostředků. Tito by se měli co nejvíce snažit, aby využili všech možných prostředků a prokázali za to vděčnost Bohu i přátelům za laskavost, se kterou jim pomáhali. FE 455.1

Jsou-li mladí muži a mladé ženy skutečně a opravdově obráceni, pak všichni, kteří s nimi nějak přicházejí do styku, vidí rozhodnou změnu u všech. Lehkomyslnost je opustí. Nebude se tu jevit neustálá touha po zábavách, sobeckých radovánkách, po změně ve společnosti a při vycházkách. FE 455.2

Naslouchejte slovům Velkého Učitele: „*Nebo chléb Boží ten jest, kterýž sestupuje s nebe, a dává život světu.*“ Není třeba být líným a lhostejným, žít jedině pro všední, světské vzrušení. Život jest dán každému věřícímu, právě tak, jako radost i střízlivost. Všichni se mohou radovat, a spokojit se s tím, že v jejich srdci přebývá Kristus. FE 455.3

Když Ježíš pravil zástupům: „*Nebo chléb Boží ten jest, kterýž sestupuje s nebe, a dává život světu.*“ Někdo ze zástupu pravil. „*Pane, dávejž nám chléb ten vždycky.*“ Chléb života měli mezi sebou, ale nepoznali Jež jako chléb života. Ježíš pak jasně potvrdil; „*Já jsem ten chléb života. Kdož přichází ke mně, nebude nikoli lačněti, a kdož věří ve mne, nebude žízniti nikdy.*“ FE 455.4

Šestá kapitola Janova obsahuje nejdražší a nejdůležitější naučení pro všechny studenty našich škol. Přejí-li si takovou výchovu, která přetrvá čas a sahá do věčnosti, necht' přenesou obdivuhodné pravdy této kapitoly do svého praktického života. Celá kapitola jest velice poučná, jen málo se jí však rozumí. Usilujme o to, aby studenti brali tato slova tak, že mají pochopit své přednosti. Pán Ježíš nás zde učí čím nám jest a jakou výhodou pro nás bude osobní přijetí Jeho slova jako potravy, čímž se On sám stane středem našeho života. „*Slova, která mluvil jsem k vám, jsou duch a jsou život.*“ FE 456.1

Máme-li v srdci Krista, máme i oči otevřené pro slávu Boží. Měli bychom se snažit, abychom porozuměli tomu, co znamená být v naprosté jednotě s Kristem, který je smírnou obětí za naše hříchy i za hříchy celého světa, naším zástupcem a zárukou u Boha v nebesích. Život nás by měl být

spojen s Kristovým životem, měli bychom bez přestání tihnout k Němu, podílet se na NĚm, živém chlebe, který přišel s nebes, a čerpat vždy z tohoto svěžího pramene, vždy vydávajícího hojnost pokladů. Má-li křesťan opravdu tuto zkušenost, pak v jeho životě vidíme svěžest, prostotu, pokoru, mírnost a vroucnost srdce, což vše svědčí o tom, s kým se stýká, a že byl s Ježíšem a učil se u Něho.

FE 456.2

Tato zkušenost uzpůsobuje každého učitele stát se Kristovým zástupcem. Kristův způsob učení dodá sílu a jasnost jeho vyprávění i jeho modlitbám. Jeho svědectví o Kristu nebude úzkoprsým, krotkým, neživým osvědčením, ale jako polní orba oživí svědomí otevře srdce a připraví je pro setbu pravdy. FE 456.3

Z lidí, kteří se obírají mládeží, neměl by nikdo mít tvrdé srdce, ale laskavé, starostlivé, soucitné, zdvořilé, přátelské a družné; a k tomu by měli vědět, že je nutné i domluva a že právě výtka měla by být na místě, jde-li o zamezení špatného jednání. Vybízejte mladé lidi, aby oslavovali Boha a byli mu vděční za Jeho milost. Necht' vyslovují své díky v srdci i nahlas, necht' projevují svoje sebezapírání a sebeobětování. Jestliže ti, kdož si činí nárok býti Kristovými žáky, budou přijímat tělo a pít krev Kristovu, což jest Jeho Slovo, budou mít život věčný. „*A jáť jej vzkřísím v nejposlednější den,*“ praví Kristus. „*Nebo tělo mé právě jest pokrm, a krev má právě jest nápoj. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, ve mně přebývá a já v něm.*“ FE 456.4

„*Jakož mne poslal ten živý Otec, a já živ jsem skrze Otce, tak kdož jí mne, i on živ bude skrze mne.*“ Kolik lidí to zkusilo? Kolik jich uskutečňuje pravý význam těchto slov? Budeme se jako jednotlivci pokoušet rozumět Božímu slovu a uskutečňovat Ho? Toto slovo, přijato u víře, je každé obrácené duši dobrovolným darem milosti. Nedá se koupiti za peníze. Stále bychom si měli uvědomovat, že nejsme hodní milosti pro svoje zásluhy, neboť vše co máme, je darem Božím. On nám praví: „*Darmo jste vzali, darmo dejte.*“ FE 457.1

Ovzduší nevěry je těžké a skličující. Nerozvážný smích, žerty a šprýmy působí zhoubně na duši, jež žije Kristem. Mělké, bláznivé řeči Jej bolí. S pokorným srdcem pečlivě přečtete z 1. epístoly Petrovy 1,13-18. Ti, kteří rádi mluví, měli by dbát o to, aby jejich slova byla vybraná a dobře volená. Dávejte si pozor jak mluvíte. Pečlivě sledujte, jak reprezentujete náboženství, které vyznáváte. Měli byste si uvědomit, že tlachané a nesmyslné řeči, ač nejsou hříchem, zarmucují vašeho Spasitele a nebeské anděly. FE 457.2

Svědčí o tom Petr? „*Protož složíce všelikou zlost, a všelikou lest, a pokrytectví, a závist, i všecka utránní. Jakožto nyní zrozená nemluvnátka, mléka beze lsti, Božího slova žádostiví buďte, abyste jím rostli. Jestliže však okusili jste, kterak dobrotivý jest Pán.*“ Zde je opět jasně vyjádřena stejná zásada. Nikdo se nemůže zmýlit. Jestliže jako novorozené děti toužíte po čistém mléce Slova, abyste jím rostli, nebudete mít žádnou chuť jíst z mísy špatných řečí, nýbrž rázem odmítnete všechno takové jídlo, neboť ti, kdo poznali jak dobrotivý je Pán, nemohou již nic přijmout z mísy nesmyslu, bláznovství a pomluvy. Se vši rozhodností řeknou, „Odneste toto jídlo. Takový pokrm nechci. To není chléb s nebe. Je to pokrm a nápoj pravého ďábelského ducha; neboť on je žalobcem bratří.“ FE 457.3

Každý člověk by měl důkladně prozkoumat, jaká duševní strava se mu nabízí k jídlu. Když k vám přichází takový, kdož žijí, aby mluvili a jsou k tomu zcela vyzbrojeni a vystrojeni řkouce „Povězte něco a oznámíme to“, zastavte se a přemýšlejte bude-li vám rozhovor duchovní pomocí, duchovní silou, abyste v duchovním obecenství mohli jísti tělo a pít krev Syna Božího. „*K kterémuž přistupující ke kameni živému, od lidí zajisté zavrženému, ale od Boha vyvolenému a drahému.*“ Tato slova vyjadřují mnoho. Nemáme být tlachaly, ani klevetníky, ani mluvky; nemáme vydávat křivé svědectví. Jest nám Bohem zakázáno brát účast na lehkovážné, bláznivé rozmluvě, šprýmech, vtipkování nebo plané řeči. Z toho, co mluvíme, musíme se zodpovídat. Bohu. Budeme souzeni za svá ukvapená slova, jež ani mluvícímu, ani naslouchajícímu nic dobrého nepřinášejí. Ať naše mluva směřuje k poučení. Vzpomeňte jakou cenu máte před Bohem. Nedovolte, aby ve vaší křesťanské zkušenosti byly též bezcenné, nerozumné řeči nebo špatné zásady. FE 458.1

„*Od Boha vyvolenému a drahému.*“ Uvažuj, každý kdo vyslovuješ jméno Kristovo, okusil jsi, že Pán jest dobrotivý? Stalo se části tvé skutečné zkušenosti, zaznamenané Janem v 6.kap., přijímání těla a pítí krve Syna Božího? Učíš se jako novorozenátko toužit po čistém mléce Slova, z něhož máš růsti? Byl jsi v každé době svého žití v pravdě obrácen? Byl jsi znovuzrozen? Jestliže niko-

li, pak je na čase, abys získal zkušenost, o níž pravil Kristus jednomu představiteli, že ji musí mít. „*Musíte se znovu zroditi*“, pravil. „*Nenarodí-li se kdo znovu, nemůže viděti království Božího.*“ *To jest nemůže nepoznati co je důležité, aby mohl být účastníkem duchovního království.* „*Nedivíš se, že jsem řekl tobě: Musíte se znovu zroditi.*“ Otevře-li se mysl pro vstup Božího slova, s rozhodnutím to slovo uskutečňovat, světlo přijde; neboť prostému člověku toto slovo dává porozumění. FE 458.2

To jest právě vzdělání, jež každý student potřebuje. Jsou-li obráceni a dostane-li se jim ho, změní to jejich lehkovážný dřívější život. Nebeský vesmír bude patřiti na zcela přetvořené charakteru. Bude opuštěna lehkovážná, všední úroveň a jejich nohy se postaví na první příčel žebříku, jímž jest Kristus. Budou stoupati krok za krokem, příčel za příčeli směrem k nebesům. Kristus bude zřejmý z jejich ducha, slov a činů. FE 459.1

„I vy, jako kamení živé, vzdělávejte se v dům duchovní, kněžstvo svaté, k obětování duchovních obětí, vzácných Bohu skrze Ježíše Krista. Chtějí toto studovat učitelé i studenti, aby pak uviděli, zda patří k tomu druhu lidí, kteří, tak hojně poskytnuté přízni nabývají zkušenosti, která je v souladu se skutečným a ryzím zážitkem, jež musí mít každé dítě Boží, jestliže vstupuje na vyšší stupeň svého rozvoje. FE 459.2

Když Nikodém přišel k Ježíši, Kristus mu předložil podmínky božského života, a poučil ho o skutečné abecedě obrácení. Nikodém se otázal: „*Kterak mohou tyto věci býti?*“ „*Ty jsi Mistr v Izraeli,*“ odpověděl Kristus, „*a toho neznáš?*“ Tato otázka by mohla být položena mnohým, kteří mají odpovědnost učitelů, zanedbali však pro ně důležitou práci dřív, než se stali kvalifikovanými učiteli. Kdyby v duši byli uložili slova Kristova, bylo by tu více pochopení a mnohem hlubší poznání toho, co činí člověka učedníkem a opravdovým následovníkem Krista. Když přijde doba zkoušky, objeví se i odpadlictví. Zrádci, ukvapení, povýšení a samolibí lidé se odvrátí od pravdy, jejich víra ztroskotá. Proč? – Protože nekopali do hloubky a nezajistili své základy. Nebyli připoutáni k věčné Skále. Když jim Jeho vyvolení poslové zvěstují slovo Pána, začnou reptat a cestu považují za příliš obtížnou. Odvrátí se od Krista, jako ti, kteří se pokládali za Jeho učedníky, ale byli pohoršení Jeho slovy a víc s Ním nechodili. FE 459.3

„*Žádný nemůže přijíti ke ně, jedině leč Otec můj, kterýž mne poslal, přitáhl by jej; a jáť jej vzkřísím v den nejposlednější.*“ Co jest toto přitáhnutí? „*Psáno jest v prorocích: A budou všickni učení od Boha. Protož každý, kdož slyšel od Otce a naučil se, jdeť ke mně.*“ Jsou lidé, kteří slyší, ale neučí se jako pilní žáci. Mají tvárnost pobožnosti, avšak nevěří. Pravdu neznají ze zkušenosti. Nevštěpují si Slovo do srdce. „*Protož odvrhnouce všelikou nečistotu, a ohyzdnost zlosti, s tichostí přijímejte vsáté slovo, kteréž může spasiti duše vaše. Budťež pak činitelé slova, a ne posluchači toliko, oklamávající sami sebe. Nebo byl-li by kdo posluchač slova, a ne činitel, ten podoben jest muži spatřujícímu obličej přirozený svůj v zrcadle. Vzhlédl se zajisté, i odešel, a hned zapomenul.*“ Neuvědomil si svou činnost ve velkém mravním zrcadle. Nespatřil nedostatky svého charakteru. Neusiloval o změnu, nýbrž zapomněl jak vyhlížel, nenastoupil Boží cestu, nýbrž svou vlastní, pokračuje na ní beze změny. FE 460.1

Pozorujme, jaká jest jediná správná cesta pro každého člověka, kterou by bezpečně dosáhl všestranné zkušenosti. „*Ale kdo by se vzhlédl v dokonalý zákon svobody, a zůstával by v něm, ten nejso posluchač zapominatelný, ale činitel skutku, blahoslavený bude v skutku svém. Zdá-li se pak komu z vás, že jest nábožný, a v uzdu nepojímá jazyka svého, ale svodí srdce své, takového marné jest náboženství. Náboženství čisté a nepoškrvněné před Bohem a Otcem totoť jest: Navštěvovati sirotky a vdovy v souženích jejich, a ostříhati sebe nepoškrvněného od světa.*“ Konejte toto, na důkaz čistého a nepoškrvněného náboženství a dostane se vám Božího požehnání. FE 461.1

„*A protož praví Písmo: Aj, zakládámť na Sionu kámen úhelný, vybraný, drahý, v kterýž kdokoli věří, nikoli nebude zahanben.*“ Všimni si přirovnání v pátém verši: „*I vy, jako kameni živé vzdělávejte se v dům duchovní, kněžstvo svaté, k obětování duchovních obětí, vzácných Bohu skrze Jezukrista.*“ Takto tedy živé tyto kameny působí zřejmým, skutečným vlivem v duchovním domě Pána. Jsou svatým kněžstvem, vykonávajícím čistou, svatou bohoslužbu. Obětují duchovní oběti příjemné Bohu. FE 461.2

Pán nepřijme bezduchou službu v podobě obřadu, ve skutečnosti Kristu vzdálených. Jeho dítky musí být živými kameny v Božím domě. Kdyby se všichni bezvýhradně odevzdali Bohu, kdyby se

přestali usilovat o zábavy, výlety a veselé společnosti, a kdyby studovali slova, „*nejste sami svoji. Nebo koupení jste za mzdu, oslavujtež tedy Boha tělem svým i duchem svým, kteréžto věci Boží jsou,*“ potom by nikdy nehladověli ani netoužili po vzrušení nebo změně. Je-li vašim opravdovým zájmem vniknouti do věcí duchovních a je-li spása našeho lidu závislá na našem spojení se Skálou Věků, nebylo by pro nás výhodnější pátrat po tom, co celý dům pojí k tomuto Uhelnému Kameni, abychom nebyli popleteni a zmateni ve své víře? FE 461.3

„*Protož vám tedy věřícím jest poctivost, ale nepovolným kámen, kterýž zavrhlí stavitelé, tent' jest učiněn v hlavu úhelní, a kámen úrazu, a skála pohoršení. Těm, kteříž se urážejí na slovu, nepovolní jsouce, k čemuž i odloženi jsou.*“ Všichni muži, ženy i mládež jsou povoláni k určité práci. Někteří však klopýtají o slovo pravdy. Ono nelichotí jejich náklonnostem a proto odmítají nésti Kristovo jho naprosté poslušnosti Božího zákona. V tomto jhu vidí břemeno a satan jim napovídá, uniknou-li mu, budou jako bohové. Nikdo jim nebude vládnout nebo poukazovat; a budou moci činit co se jim líbí a mít neomezenou svobodu. V tom svém náboženském životě byli všemožně tísněni a brzděni, ten ovšem byl jenom fraškou. Byli povoláni, aby spolupracovali s Ježíšem Kristem a nesení Kristova jha bylo jedinou příležitostí k dokonalému odpočinku a svobodě. Kdyby to byli učinili, nebyli by nikdy zmateni. FE 462.1

„*Ale vy jste rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid dobytý, abyste zvěštovali (soběstačnost, obracet pozornost na sebe, vyhledávat vlastní slávu? – Ne, nikoliv, abyste zvěštovali ctnosti toho, kterýž vás povolal k protivnému, těžkému životu nevolnictví?) ze tmy v předivné světlo své.*“ FE 462.2

Chcete přemýšlet o vysokém postavení k němuž jste byli určeni? Odloučí se ti, kdož vzývali Kristovo jméno ode všeho zla? Budete se vy, nebo já, trápit pod Kristovým jhem? Jste-li nespokojeni a nakloněni k zábavám a vzrušujícím pohoršlivému chování, k užívání a uspokojování přirozené vůle, místo konání vůle Boží, je snad v tom nějaký odpočinek? Je chrám Boží ve vašem životě vybudován podle vašeho názoru na křesťanství? „*Obcování své mezi pohany majíce dobré, aby místo toho, kdež utrhají vám jako zločincům, dobré skutky vaše spatřující, velebili Boha v den navštívení.*“ Není slovo Boží naším průvodcem, neřídí nás, Bude se někdo zdráhat studovat Boží Slovo? Budou někteří vyznávat křesťanství a přece jen stanou se při své činnosti hanitely víry jen proto, poněvadž touží po životě vyhovujícím jejich přirozeným náklonnostem? Budou, ač vyznávají víru v pravdu, usilovat o zneužívání této víry a tupiti pravdu božského původu? Kdo ocenil ty vzácné příležitosti, dané nám v době milosti k vytvoření charakteru, který může schválit Bůh, proto, že nesou jeho poslušnosti, jež nosil Kristus? Co On o tom praví? „*Vezměte jho mé na se, a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete odpočinutí dušem svým. Jho mé zajisté jesti' rozkošné, a břímě mé lehké.*“ FE 462.3

Mnozí, věřící v Krista, nenesou Jeho jho. Myslí si, že ho nesou, kdyby je však neoklamával satan, měli by myšlenky odpovídající jejich víře a velikým pravdám, které vyznávají. Skutkem by dokázali, že Kristova slova pro ně něco znamenají. „*Chce-li kdo za mnou přijíti, zapříž sebe sám, a vezmi kříž svůj, a následujž mne.*“ Následuješ-li Krista, jsi Jeho učedníkem; řídíš-li se vlastními podněty, dle svého neposvěceného srdce, pak prostě pravíš, nepotřebuji Tvou cestu, Pane, ale svou. FE 463.1

Máme zvážit situaci a určit si svůj cíl. Mám hluboký zájem o mladé lidi, kteří vstoupili do Boží armády. Láska ke Kristu mi vlévá lásku ke všem duším, pro něž Kristus zemřel. Jeho Slova, „*Boží jsme zajisté pomocníci*“ mají hluboký význam. Nikdo nemůže dávat podmínky Bohu. Jsme služebníky živého Boha a všichni do se budou vzdělávat na naší škole, mají být vycvičení jako dělníci. Usilují o dosažení správných zásad. Skrze víru mají být spojeni s Kristem. Takto mohou žít k spokojenosti nebeskému vesmíru. Jestliže každý dobrovolník, vojska Páně vykoná své nejlepší. Bůh dokoná to ostatní. Nemohou nic nazývat svým. Chtějí-li dosáhnout vítězství, musí o ně zápasit zákonitě. Jejich učitelem má být Slovo. Nesvatá ctižádost jim nebude pomáhat, neboť jedině Bůh jim může dáti pravou moudrost a porozumění; avšak se satanem On pracovat nebude. Sami buďte zcela pohroužení v Ježíši Kristu a snažte se vždy oslavovat Jeho jméno. Pamatujte, že nadání, učení, postavení, blahobyť, a vliv jsou Boží dary; a proto mají být Jemu zasvěceny. Snažte se získat vzdělání, které vám pomůže být dobrými správci přehojné milosti Ježíše Krista, sloužícími pod Kristovým vedením a plnícími Jeho příkazy. FE 463.2

Všichni studenti by měli usilovat o nejlepší pochopení svých povinností k Bohu. Nemají se těšit až na dobu po ukončení školních semestrů, kdy se pak dají do nějaké velké a vynikající práce. Co nejvážněji by měli přemýšlet o tom, jak začít, aby se ještě po čas studia, zapojili do síla Kristova. Snažte se, aby každý podnět k tomu vycházel od Pána. Své učitele neponižujte a nezbavujte odvahy. Příliš nezatěžujte jejich mysl a neprojevujte lehkomyšlného ducha, bezohledně přehlížejícího předpisy. FE 464.1

Studenti, vaším přičiněním může tato škola dosáhnout skvělých úspěchů, pomůžete-li svou spoluprací s učiteli i ostatním studentům, a sebe samotné pozvednete z laciné, všední, nízké úrovně. Každý by měl vidět, co může dosáhnout, jestliže své chování přizpůsobí nařízení Písma. Ti pak, kdož budou usilovat o pozvednutí a zušlechtění, spolupracují s Ježíšem Kristem tím, že mluví čistě, stávají se povahově jemnými pod dohledem Svatého Ducha. Nesou své jho spolu s Ježíšem Kristem. Nebudou přitom vybočovat ze své cesty vzpouzet se a hledět si jen vlastního sobeckého potěšení a uspokojení. Ve všem svém úsilí se pevně připoutají k Ježíši Kristu jako zvěstovatelé Jeho milosrdenství a lásky, rozdávající i ostatním z Jeho milosti. Srdce jejich tlukou stejným tepem jako srdce Kristovo. Jsou za jedno s Kristem v duchu i v konání. Snaží se v srdci si nechat drahocenné poklady Božího slova, aby každý mohl konat svěcenou práci, soustředit jasné paprsky Slunce Spravedlnosti, aby i jiným mohly zazářit. FE 464.2

Budete-li bdít, modlit se a opravdově usilovat jít správným směrem, duch Ježíše Krista vás zcela pronikne. „*Ale oblecte se v Pána Jezukrista, a nepečujte o tělo podle žádosti jeho.*“ Rozhodněte se pro to, aby váš pobyt na této škole byl úspěšný a budete-li dbát poučení Božího slova, pokročíte v rozvoji svých rozumových i mravních sil tak, že bude potěšen Bůh a andělé budou se zpěvem z toho radovat. Jestliže žijete v kázni Boží, zabezpečíte si tak soulad a spolupráci sil tělesných, duchovních i morálních a nejplnější rozvoj svých schopností, které máte od Boha. Nedovolte, aby vám jarost a touhy mladého věku skrze rozmanitá pokušení, zmařily životní příležitosti a výsady. Dennodenně se odvolávejte na Krista a v krátké pozemské zkušební době, jednejte poctivě v moci Boží jako spolupracovníci s nejvyššími mocnostmi v době svého studia. FE 465.1

Všichni by měli říci: Nechci zklamat! Svým vlivem nechci zrádně vydat ani sebe, ani své spolence do rukou nepřítele. Chci pamatovat na slova Pána. „*Zdali sváže sílu mou, aby učinil se mnou pokoj, aby, pravím, učinil se mnou pokoj?*“ Vždy pamatujte, že při vás stojí Někdo, jenž vám říká, „*neboj se, Já jsem přemohl svět*“. Mějte stále na mysli, že Kristus přišel jako Kníže nebes a vyhlásil boj mocnostem hříchu. Všichni pak, kdož se sjednotí s Kristem, budou v tomto boji spolupracovat s Bohem. FE 465.2

„*A Já posvěcují Sebe samého za ně, aby i oni posvěceni byli v pravdě.*“ Pán Ježíš je cesta, pravda a život; a ti, kdož se s Ním sjednotí, Jím přioděni, budou s Ním spolupracovat tím, že se podrobí zásadám pravdy. Zkoumáním pravdy budou ji proniknuti a spojení s Kristem, aby přeměnili živý chrám těla, zasvěcený modlám, aby lidé byli očištěnými, zušlechtěnými a posvěcenými chrámy, vhodnými ze stánky Ducha Svatého. FE 466.1

Kristus řekl, „*A známeť jsem jim učinil jméno tvé, a známe učiním, aby milování, kterýmž jsi mne miloval, bylo v nich, a i já v nich.*“ Přemnohá opatření učinil Pán, aby se nám dostalo Jeho lásky v hojné milosti, podávané nám jako svobodný dar milosti, jako náš úděl v tomto životě, který nám má pomáhat šířit jiným totéž požehnání, jehož se nám dostalo pod jhem Kristovým. Ježíš řídí oběh čisté, posvěcené lásky křesťanské, prostupující každou část naší lidské přirozenosti. Vyzařují-li tato láska z povahy, je zjevné všem s nimiž se stýkáme, že Bůh může v nás přebývat jako nadějí slávy. Svědčí o tom, že Bůh miloval poslušné, jako miluje Ježíše Krista; a nic menšího než toto uspokojuje Jeho zájem o naše blaho. Jakmile se člověk ve svém srdci, duši i duchem sjednotí s Kristem, tu Otec miluje tuto duši jako část Krista, jako údy Kristova těla, jehož slavnou hlavou jest On sám. – MSS, June 21, 1897 FE 466.2

60. Bible na našich školách

Není moudré posílat naši mládež na university, aby tam věnovala svůj čas na získání znalosti řečtiny a latiny, zatím co jejich hlavy a srdce přijímají názory těch nevěreckých spisovatelů, jichž díla studují, aby tyto jazyky zvládli. Tak se jim dostává vědomostí, které nejsou vůbec potřebné, nebo nejsou v souladu s naukami Velkého Učitele. Takto vzdělání, mají obyčejně přílišný pocit vlastní důstojnosti. Myslí, že dosáhli vrcholu vysokého vzdělání a počínají si hrdě, jakoby nebyli již více v učebním poměru. Tím jsou neužiteční pro službu Bohu. Času, peněz a studia vynaloženého mnohými na získání poměrně neužitečného vzdělání mělo být použito na vzdělání, které by z nich učinili všestranné muže a ženy, vybavené pro praktický život. Taková výchova by měla pro ně nejvyšší cenu. FE 467.1

Co si studenti odnášejí, když opouštějí naše školy? Kam půjdou? Co zamýšlí dělat? Mají vědomosti takové, aby byli schopni učit jiné lidi? Jsou vychováni tak, aby byli moudrými otci a matkami? Mohou stát v čele rodiny jako moudří vychovatelé? Dovedou ve svém životě v domácnosti vést svoje děti tak, aby na jejich rodinu Bůh hleděl s potěšením, jako na symbol nebeské rodiny? Dostalo se jim toho jediného vzdělání, které po pravdě může být nazýváno „vyšším vzděláním“? FE 467.2

Co jest vyšší vzdělání? Žádné vzdělání nemůže být nazýváno vyšším, není-li v souladu s nebesy, nevede-li mladé muže a ženy k podobnosti ke Kristu a nevybaví-li je schopností stát v čele svých rodin na místě Božím. Když se mladému muži nepodařilo v životě na škole získat znalost řečtiny a latiny, nebo názorů nevěreckých autorů, obsažených v jejich spisech, pak neutrpěl příliš velkou ztrátu. Kdyby byl Ježíš Kristus pokládal tento způsob vzdělání za důležitý, nebyl by jej použil při výchově svých učedníků, které vychovával pro největší, smrtelníkům svěřené dílo, zastupovati Jej ve světě? Místo toho však svěřil jejich rukám posvěcenou pravdu, aby ji dali světu a její jasné prostotě. FE 467.3

Jsou doby, kdy je zapotřebí učenců zběhlých v řečtině a latině. Někdo musí studovat tyto jazyky. To je správné. Avšak nikoli všichni, ani mnozí neměli by je studovat. Ani ti lidé, kteří si myslí, že řečtina a latina jsou důležité, nemohou vidět v daleku. Ani znalost toho všeho, co lidé ve světě jmenují vědou, není nevyhnutelná pro vstup do Božího království. Je to satan, který naplňuje mysl mudrováním a tradicí vylučující pravé vyšší vzdělání, a které zajdou spolu s tím, jenž se jim ličí. FE 468.1

Takoví lidé, kteří nabyli falešného vzdělání, nevzhlízejí k nebi. Nemohou spatřiti Toho, jenž jest pravým Světlem, „*kteráž osvěcuje každého člověka přicházejícího na svět*“. Na věčné skutečnosti pohlízejí jako na přelud, nazývajíce atom světem a svět atomem. O mnohém, který má tak zvané vyšší vzdělání, Bůh prohlašuje: „*Byl jsi zvážen na váze, a nalezen jsi lehký,*“ – s nedostačnou znalostí praktických věcí, znalostí jak nejužitečněji využívat času, k poznání, jak pracovat pro Krista. FE 468.2

Praktický způsob, jak vyučoval Ten, jenž pro spásu lidí dal svůj život, jest důkazem toho, jak lidi oceňuje. On jim dal vzdělání, jež jediné lze nazvat vyšším vzděláním. Nezapudil své učedníky, z toho důvodu, že nebyli vyučováni na školách pohanských, nevěřících učitelů. Tito učedníci měli hlásat pravdu, která otrásla světem, avšak dříve než to mohli konati, dříve než se mohli stát solí země, museli získat nové vlastnosti, odnaučit se mnoha věcem, jimž se naučili kněží a rabíni. I dnes ti, kdož chtějí následovat Krista, musí usilovat o nové vlastnosti. Musí se vzdát světských teorií. Jejich slova i činy musí mít božskou pečeť. Nesmí mít žádné spojení s ponižujícími zásadami a názory, které souvisí s uctíváním jiných božstev. Nemohou bezpečně přijímat vzdělání od těch, kdo Boha neznají a neuznávají, že On je život a světlo lidí. Takoví patří do jiného království. Jejich vládcem věrolomné kníže a mylně považují přelud za skutečnost. FE 468.3

Naše školy nejsou tím, čím by měly být. Čas, který by měl být věnován práci pro Krista je vyplýván na bezcenné náměty a vlastní libůstky. Vznikají názorové spory jakmile se kříží jednou přijatá mínění. Tak tomu bylo kdysi u Židů. Aby ospravedlnili osobní mínění a nízké zájmy, aby učinili zadost světské ctižádosti, zavrhl Syna Božího. Čas plyne dál. Nyní se blížíme k velikému roz-

hodnému okamžiku dějin světa. Budou-li učitelé zavírat stále oči před potřebami této doby, měli by být z činnosti vyřazeni. *FE 469.1*

Mnozí dnešní vychovatelé na školách se dopouštějí vlastně klamu, vedou-li své žáky ke studiu toho, co je poměrně bez užítu a připraví je o čas, námahu i peníze jichž mělo být použito pro získání onoho vyššího vzdělání, jež nám přinesl Kristus. Vzal na sebe lidskou podobu, aby odvrátil mysl od nauk považovaných lidmi za důležité, k naukám, v nichž jsou obsaženy důsledky platné pro věčnost. Kristus viděl svět zahalený v satanský klam. Viděl lidi jak horlivě jdou za svými vlastními představami, a domnívají se, že dosáhli všeho, jestliže nelezli způsob, jak by mohli být nazváni velkými ve světě. Zatím však nedosáhli ničeho, než smrt. Kristus se postavil na všech hlavních i vedlejších cestách tohoto světa a viděl zástupy horlivě hledající své štěstí, a domnívající se o každém svém novém plánu, že je objeven způsob, jak se mohou stát bohy na zemi. Kristus vyznačil lidem směr vzhůru, ukazuje jim, že jediným pravým věděním je poznání Boha a Krista. Toto poznání jim přinese mír a štěstí v tomto přítomném životě a zajistí jim Boží dar dobré vůle, život věčný. Vybízeli své posluchače jako lidi rozumné, aby nezapomínali na věčnost. Říkal jim: „*Ale hledejte nejprv království Božího a spravedlnosti jeho, a toto vše bude vám přidáno.*“ Pak jste spolupracovníky Božími. Pro toto jsem vás vykoupil svým utrpením, ponížením a za svojí smrtí. *FE 469.2*

Velké naučení, jež má býti dáno mládeži v tom, že zásady Písma mají chovati v lásce a svět považovati za podřízený. Bůh chce, aby všichni byli poučeni o tom, jakým způsobem by mohli pracovat na díle Kristově a projít jednou branami nebeských příbytků. Nemáme dovolit, aby svět nás odvrátil; máme se však horlivě snažit přivést svět k obrácení. Kristus nám uložil jako výsadu i povinnost zůstat při Něm za každých okolností. Prosim rodiče, aby své děti dávali jen tam, kde je nebude míst kouzlo falešného vzdělání. Jejich jediným bezpečím je učení Kristovo. On jest velkým, ústředním Světlem světa. Každé jiné světlo nebo jiná moudrost je pošetilostí. *FE 470.1*

Muži a ženy jsou splátkou za krev jednorozeného Syna Božího. Jsou Kristovým vlastnictvím a jejich výchova a vzdělání má být jim dáno, nikoli s ohledem na tento krátký a nejistý život, ale na nesmrtelný život věčný. Není Jeho záměrem, aby ti, jejichž službu si vykoupil, měli být vyučeni ke službě mamonu, ku přijímání lidské chvály, lidské slávy, anebo otrocky sloužit světu. *FE 470.2*

„*I řekl jim Ježíš: Amen, amen pravím vám: Nebudete-li jíst těla Syna člověka a pítí krve jeho, nemáte života v sobě. Kdož jí mé tělo a pije mou krev, máť život věčný, a jáť jej vzkřísím v nejpřednější den. Nebo tělo mé právě jest pokrm, a krev má právě jest nápoj. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, ve mně přebývá a Já v něm.*“ Toto jsou podmínky života stanovené Vykupitelem světa, dříve než byly položeny základy země. Dávají naši učitelé svým žákům za pokrm tento chléb života? Mnozí z nich vedou svoje žáky po té stopě, kterou sami šli. Domnívají se, že to jest jediná cesta. Podávají žákům potravu, která neudrží jejich duchovní život, ale ty, kteří ji požívají, povede k duchovní smrti. Jsou okouzlení tím, co znát Bůh nepožaduje. *FE 470.3*

Učitelé, kteří se rozhodli, tak jako kněží a zákoníci, převést své žáky touž starou cestou, po které svět stále kráčí, přijdou do ještě větších temnot. Ti, kdož měli být Kristovými spolupracovníky, pohrdli posly i jejich poselstvím, ztratí svůj směr. Budou se ubírat tmou, nevědouce oč klopýtnou. Takoví jsou v nebezpečí, budou oklamáni svody posledních dnů. Jejich mysl je plna podřadnějších zájmů a ztrácejí šťastnou příležitost vzít na sebe jho Kristovo a státi se Božími spolupracovníky. *FE 471.1*

Tak zvaný strom poznání, se stal nástrojem smrti. Satan prohnal se předl sebe, své dogmaty, svoje falešné teorie do návodů, které podává. Se stromu poznání promlouvá v nejpříjemnějším li-
chotkám, týkajících se vyššího vzdělání. Tisíce mají svůj podíl na plodu tohoto stromu, pro ně to však znamená smrt. Těm Kristus praví: „Vynakládáte peníze ne za chléb. Užíváte svých Bohem vám svěřených schopností ku vzdělání, jež Bůh prohlašuje za bláznovství.“ *FE 471.2*

Satan se snaží získat všechny přednosti. Chce zaujmout nejen studenty, ale i učitele. Má svůj plán. Přestrojen za anděla světla, bude chodit po zemi jako divotvorce. Krásnou řečí bude pronášet vznešené myšlenky. Bude krásně mluvit a konat dobré skutky. Napodobí Krista, ale v jednom bodu zde bude podstatný rozdíl. Satan bude odvracet lidi od Božího zákona. Přes to všechno však bude předstírat spravedlnost, kterou by, kdyby to bylo možné, nejraději svedl i vyvolené. Korunované hlavy, presidenti, vladaři na vysokých místech, budou se klaněti jeho naukám. Na našich školách

místo pěstování kritiky, oddělování se od druhých, závisti a soupeření, měli by se všichni sjednotit v Kristu. Jenom tak mohou odolávat pokušením velkého podvodníka. *FE 471.3*

Čas ubíhá a Bůh povolává každého strážce, aby byl na svém místě. On nás radostně vedl k rozhodnému okamžiku, většímu než kterýkoli jiný od doby prvního příchodu Spasitele. Co učiníme? Svatý Duch Boží nám sdělil co máme činit; avšak tak jako Židé za dnů Kristových zavrhnuli světlo a zvolili si tmu, tak chce i náboženský svět zavrhnout poselství určené dnešku. Lidé, kteří předstírají zbožnost pohrdli Kristem v osob Jeho poslů. Tak, jako židé, odmítají Boží poselství. Židé se dotazovali o Kristu: „*Kdo jest tento? Zdaliž tento není syn Josefův?*“ On nebyl tím Kristem, kterého Židé očekávali. Tak i dnešní Boží poslové, nejsou těmi, které lidé očekávali. Bůh se však nebude nikoho ptát, koho má poslat. On pošle koho chce. Lidé přece nemohou rozhodnout, proč Bůh posílá jednoho a ne toho druhého. Jeho dílo může vzbuzovat zvědavost. Bůh však tuto zvědavost neuspokojí; a Jeho slovo se k Němu nevrátí nesplněno. *FE 472.1*

Všichni ti, kdož věří Slovu, by měli začít s přípravou lidu pro onen veliký den Boží. V průběhu několika málo posledních let bylo vykonáno vážné dílo. Závažné otázky otráslы mysli těch, kteří věří v přítomnou pravdu. Světlo Slunka Spravedlnosti osvětlovalo všechna místa a někteří je přijali a trvale podrželi. Dílo šlo kupředu podle Kristových směrnic. *FE 472.2*

Každý, kdo vyslovuje Kristovo jméno, měl by se přihlásit k službě. Každý by měl říci: „*Aj já, pošli mne.*“ Rty ochotné mluvití budou, byť i nečisté, dotknutím žhavého uhlu očištěny. Dostane se jim schopnosti zvěstovat slova, která si propálí cestu k duši. Přijde čas, kdy budou lidé povoláni, aby vydali počet za duše, jimž se mělo dostat světla, jež je ale nepřijaly. Ti, kdož takto zanedbali svou povinnost, kdož měli světlo rozdávat, avšak sami je nechovali v lásce, takže neměli komu je propůjčit, jsou v knihách nebes stavěni na úroveň s těmi, kteří jsou s Bohem v nepřátelském, nejsouce poddáni Jeho vůli, ani Jeho vedení. *FE 472.3*

Naše školy, zdravotnické ústavy a nakladatelství by měly být proniknuty křesťanským vlivem. Pod satanovým vedením tvoří se spiknutí a budou se i nadále tvořit, aby lidský vliv zatemnil pravdu. Lidé, kteří tam vstupují, nikdy neuslyší přivítání „*to dobře, služebníče dobrý a věrný, ... vejdiž v radost pána svého*“. Boží služebníci mají neodkladně a nekompromisně k silám temna jít vpřed. Mnohem více musí být vykonáno v duchu Kristově, než bylo dosud vykonáno. *FE 473.1*

Každý student si má uchováti nesmlouvavou poctivost. Ve své mysli by se každý měl obracet s uctívou pozorností k zjevenému slovu Božímu. Ti, kteří takto poslouchají Boha, obdrží světlo a milost. Budou patřiti na obdivuhodné věci z Jeho zákona. Velké pravdy, které zůstaly nepovšimnuty a neviděny od Letnic, mají zazářit z Božího slova ve své původní čistotě. A těm, kteří Boha věrně milují, Svatý Duch zjeví pravdy, jež se z mysli vytratily, jakož i ty, jež jsou úplně nové. Ti, kteří jedí tělo a pijí krev Syna Božího, přijmou z knih Daniele a Zjevení pravdu vdechnutou Duchem Svatým. Náhle se ocitnou v proudu sil, které nemohou být potlačeny. Dítka otevrou své rty, aby prohlášovaly tajemství, která byla skryta lidem. Pán si vyvolil co je bláznivé u světa, aby zahanbil moudré, a to slabé u světa, aby zmátl mocné. *FE 473.2*

Bibli bychom neměli nosit do našich škol proto, aby byla součástí nevěrecké nauky. Písmo se musí stát základním předmětem a povinným studiem při výchově. Jest pravda, že jsme nyní více obeznámeni se slovem Boha živého, než tomu bylo v minulosti, avšak jest ještě mnohem více toho, čemu se máme učit. Mělo by se s ním zacházet jako se slovem živého Boha a ctít je jako první a poslední a ve všem nejlepší. I duchovní vzrůst pak bude zjevný. Mezi studenty se vyvinou prospěšné, náboženské charaktery, protože jedí tělo a pijí krev Syna Božího. Zdraví duše však ochabuje, není-li opatrováno a živeno. Setrvej v proudu Světla. Studuj Písmo. Požehnání budou všichni, kdož věrně slouží Bohu. A ten, který nedovoluje, aby kterákoli věrná práce zůstala bez odměny, bude korunovat každý čin věrnosti a poctivostí obzvláštními důkazy své lásky a svému souhlasu. – RH Aug. 17, 1897 *FE 474.1*

61. Zvláštní svědectví o politikaření

Učitelům a ředitelům našich škol

Všichni, kdož jsou pověřeni péčí o naše ústavy a školy, měli by se pilně chránit před tím, aby ani svými slovy, ani názory nezaváděli studenty na nesprávné cesty. Ti pak, kteří vyučují v našich sborech a našich školách Písmu, nemohou libovolně agitovat pro nebo proti politickým osobám nebo opatřením, neboť tím strhují ostatní, aby každý obhajoval své vlastní oblíbené názory. A mezi těmi, kteří vyznávají svou víru v přítomnou pravdu jsou někteří, kdož budou strženi k vyjádření svých názorů a politických předností, takže do církevního života se zaneše rozkol. FE 475.1

Pán chce, aby Jeho lid nepolitikařil. Při takovýchto tématech je mlčení výmluvností. Kristus vyzývá své následovníky, aby se sešli v jednotě na čistých zásadách evangelia, které jsou jasně zjeveny v Božím Slově. My nemůžeme s bezpečím hlasovat pro politické strany; neboť my nevíme, pro koho hlasujeme. Nemůžeme bezpečně stranit některé politické soustavě. Nemůžeme usilovat o to, abychom se zalíbili lidem, kteří využijí světlo vlivu ku potlačování náboženské svobody a zavádět násilná opatření, aby vedli nebo nutili své bližní světit neděli, jako den odpočinku. První den v týdnu není dnem určeným k bohoslužbě. Je to nepravý den odpočinku a členové Boží rodiny nemohou ho podporovat s lidmi, kteří tento den mají v účtě a porušují tak Boží zákon, pošlapávající Jeho den odpočinku. Lid Boží nemá volit takto muže a napomáhat jim k úřadu; neboť v tom případě se stává spoluvíníkem hříšných činů, kterých se oni dopustí za svého úřadování. FE 475.2

Není na nás, abychom ustupovali v zásadní věci uznáváním mínění a předsudků, s čím jsme snad souhlasili dřív, než jsme se připojili k lidu Božích přikázání. Teď jsme přistoupili k Božímu zástupu a nemáme bojovat na straně nepřítele, nýbrž na straně Krista, tam, kde můžeme být sjednoceným celkem v myšlení, v činech, v duchu a družnosti. Opravdoví křesťané stanou se ratolestmi pravé révy, přinášející stejné chutné plody. V křesťanské pospolitosti bude vzájemný soulad. Nebudou nositi odznaky politické příslušnosti, nýbrž odznak Kristův. FE 475.3

Nuže, co máme činit? Zanechme politických otázek. „*Netáhněte jha s nevěřícími? A jaké obcování světla s temnotou? A jaké srovnání Krista s Belialem? Aneb jaký díl věrnému s nevěrnými?*“ Co může být společného mezi těmito stranami? Zde nemůže být žádného obecenství, žádného spojení. Slovo obecenství značí spoluúčast, společenství. Bůh používá nejsilnějších přirovnání, aby ukázal, že mezi světskými stranami a těmi, kteří jdou za Kristovou spravedlností, by nemělo být žádné jednoty. Co může být společného mezi světlem a temnotou, pravdou a spravedlností? – Naprosto nic. Světlo znamená spravedlnost, temnota značí blud, hřích, nespravedlnost. Křesťané vyšli z temnoty do světla. Zavázali se Kristu a nosí odznak pravdy a poslušnosti. Řídí se vznešenými a svatými zásadami, jež Kristus hlásal ve svém životě. Avšak svět se však řídí zásadami nepoctivosti a křivdy. FE 476.1

„*Protož majíce toto přisluhování, jakž jsme milosrdenství došli, neoblevujeme. Ale odmítáme ukrývání neslušností nechodíce v chytrosti, aniž se lstivě obírajíce s slovem Božím, ale zjevováním pravdy v příjemnost uvodíce sebe u každého svědomí lidského před obličejem Božím. Pakliť zakryté jest evangelium naše, před těmi, kteříž hynou, zakryté jest. V nichž Bůh světa tohoto oslepil myslí, totiž v nevěrných, aby se jim nezasvítilo světlo evangelium slávy Kristovy, kteráž jest obraz Boží. Neboť ne sami sebe kážeme, ale Krista Ježíše Pána, sebe pak služebníky vašimi pro Ježíše. Bůh zajisté, kterýž rozkázal, aby se z temnoty světlo zablesklo, tenť se osvítil v srdcích našich k osvícení známosti slávy Boží v tváři Ježíše Krista.*“ Zde se nám jeví dvě strany a je patrné, že nemůže být mezi nimi jednoty. FE 476.2

Učitelé, které se ve sboru, nebo ve škole nápadně vyznačují politickou horlivostí, měli by být bezodkladně zproštěni své práce a odpovědnosti; neboť Pán nebude s nimi spolupracovat. Desátků by nemělo být používáno k tomu, aby se z nich platilo za politickou agitaci. Jestliže některý učitel, kazatel, neb vedoucí z našich řad, touží po politické agitaci, musí zažít obrácení, nebo se vzdát své

práce. Jeho vliv musí svědčit o tom, že spolupracuje s Bohem při získávání duší pro Krista, jinak musí být zbaven souhlasu. Nenastane-li změna, pak bude škodit, a jedině škodit. *FE 477.1*

Ve jménu našeho Pána bych chtěla říci učitelům našich škol: Hleďte si své práce, k níž jste byli povoláni. Bůh vás nepovolal k politické agitaci. Kristus prohlašuje, „*Vy jste všichni bratři*“ a jako jeden máte stát pod korouhví knížete Emanuele. „*Čeho žádá Hospodin Bůh tvůj od tebe? Jediné, aby ses bál Hospodina Boha svého, a chodil po všech cestách jeho, a abys miloval Ho, a sloužil Hospodinu Bohu svému v celém srdci svém, a ve vši duši své, ostříhaje příkázání Hospodinových a ustanovení jeho, kteráž já přikazuji tobě dnes, k tvému dobrému? ... Nebo Hospodin Bůh váš, On jest Bůh bohů, a Pán pánů, Bůh silný, veliký, mocný a hrozný, kterýž nepřijímá osoby, ani běře darů. Čině soud sirotků a vdově, miluje také příchozího, dáváje mu chléb a oděv. Protož milujte hosty, nebo jste byli hosté v zemi Egyptské. Hospodina Boha svého býti se budeš, Jemu sloužiti, a Jeho se přidržeti, a ve jménu Jeho přísáhati budeš. Onť jest chvála tvá, a onť jest Bůh tvůj.*“ *FE 477.2*

Pán dal svému lidu veliké světlo a výsady. „*Viztež, učil jsem vás ustanovením a soudům*“, On praví. „*Ostříhejtež tedy a číňte je, nebo to jest moudrost vaše a opatrnost vaše před očima národů, kteříž, slyšíce všecka ustanovení tato, řeknou: Jistě lid moudrý a rozumný národ veliký tento jest. Nebo který národ tak veliký jest, kterýž by měl ustanovení a soudy spravedlivé, jako jest všecken zákon tento, kterýž já vám dnes předkládám? A však hled' se a bedlivě ostříhej duše své, abys nezapomenul na ty věci, kteréž viděly oči tvé, a aby nevyšly z srdce tvého po všechny dny života tvého; a v známost je uveď synům i vnukům svým.*“ *FE 478.1*

Jako lid máme se postavit pod prapor Ježíše Krista. Máme se posvětit Pánu jako lid zvláštní, od všech odlišný, říká nám: „*Nakloňte ucha svého, a pojd'te ke mně, poslechněte, a budeť živá duše vaše; učiním zajisté s vámi smlouvu věčnou, milosrdenství Davidovo přepevná.*“ „*Na spravedlnosti upevněna budeš. Vzdaliž se od souzení, protože se ho nebudeš báti, a od setření, nebo nepřiblíží se k tobě. Aj, budouť nejedni bydliti s tebou, kteříž nejsou moji, ale kdož by bydleje s tebou, byť proti tobě padne... Žádný nástroj proti tobě udělaný nepodaří se, a každý jazyk povstávající proti tobě na soudu, potupíš. Toť jest dědictví služebníků Hospodinových, a spravedlnost jejich ode mne, praví Hospodin.*“ *FE 478.2*

Vyzývám své bratry vychovatelé, aby změnili směr své činnosti. Není správné, když své zájmy ztotožňujete s některou politickou stranou a agituje-li za ni, nebo proti ní. Ti, kdož jsou v každém ohledu vychovatelé, duchovními, spolupracovníky Božími, nemusí vést žádné boje v politickém světě. Jejich občanství je v nebesích. Pán je vyzývá, aby byli lidem jedinečným a zvláštním. On nechce žádný rozkol mezi věřícími. Jeho lid má být nositelem smíření. Je to snad jejich věc, rozdělovat svět v politické nepřátele? Ne, nikoliv. Oni mají zůstat věrni Kristovu království, a nést prapor s nápisem „Příkázání Boží a víra Ježíše“. Povolání jsou konat zvláštní dílo, nést zvláštní poselství. Máme osobní zodpovědnost a to by mělo být zjevné nebeskému vesmíru, andělům a lidem. Bůh nás nevyzývá k tomu, abychom rozšiřovali svůj vliv tím, že bychom se vměšovali do společnosti, navazovali spojení s lidmi v politických otázkách, nýbrž k tomu, abychom byli součástí Jeho velikého celku, s Kristem v čele. Kristus je naším Pánem a my jako Jeho služebníci máme konat dílo, k němuž nás povolal Bůh. *FE 478.3*

Jest nanejvýš důležité, aby mladí lidé pochopili, že Kristův lid má být sjednocen; neboť tato duchovní jednota poutá lidi k Bohu zlatými pouty lásky a každému ukládá za povinnost pracovat pro své bližní. Původce našeho spasení zemřel pro lidstvo, aby lidé mohli býti jedno s Ním, i sami mezi sebou. Jako členové lidské rodiny jsme součástí mohutného celku. Žádná duše se nemůže zbavit odvislosti od ostatních. Stranické sváry nepatří do Boží rodiny; neboť blahobyt každého, je štěstím pro celek. Mezi jednoho a druhého člověka nemají být stavěny žádné dělicí stěny. V Kristu jako ve velkém středisku musí se spojovat všichni v jedno. *FE 479.1*

Kristus je naším učitelem, naším vládcem, naší silou, a spravedlností; a Jemu jsme slavnostně zavázání vyhybat se každému počinání, které by mohlo vést k rozkolu. Sporné otázky ve světě nemají být předmětem našeho rozhovoru. Máme vyzývat svět, aby patřil na vyvýšeného Spasitele, skrze Něhož jsme se stali nezbytnými jeden druhému i Bohu. Kristus učí své následovníky napodobit Jeho ctnosti, Jeho pokoru a tichost, Jeho dobrotu, trpělivost a lásku. Takto zasvěcuje srdce a ruku ke své službě, z člověka činí potrubí, kterým se Boží láska může v bohatých proudech rozlévat

jako požehnání pro ostatní. Ani stín sváru nechť proto nevystane mezi adventisty sedmého dne. Spasitel zve každého: „*Pojďtež ke mně všichni, kteříž pracujete a obtíženi jste, a já vám odpočinutí dám. Vezměte jho mé na se, a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete odpočinutí dušem svým. Jeho mé zajisté jestiž rozkošné, a břímě mé lehké.*“ Ten, kdo z blízka následuje dokonalost, Kristova božského vzoru působí radost mezi nebeskými anděly. I nebeský Otec se nad ním raduje, vždyť pracuje v duchu Mistra, jedno jsa s Kristem, jako On jedno jest s Otcem svým! FE 479.2

V našich časopisech nemáme vyzdvihovat práci a charakter vlivných osob, neustále vystavujícíce stvoření před lidmi. Místo toho ze všech sil vyvyšujte našeho Spasitele Krista. „*My pak všichni okrytou tváří slávu Páně jako v zrcadle spatřující, v týž obraz proměnění býváme od slávy v slávu, jakožto od Duchu Páně.*“ Ti, kdož milují Boha a slouží Mu, mají býti světlem světa, které svítí uprostřed temnoty. Avšak v těch místech, kam bylo vneseno největší světlo, kde bylo co nejvíce hlášáno evangelium, tam lidé, otcové a matky i děti, – byli vnitřní silou přivedeni k tomu, aby své světské plány a podnikání sjednotili se svými zájmy. FE 480.1

Velká slepota panuje mezi církvemi, a Pán praví svému lidu: „*A jaké spolčení chrámu Božího s modlami? Nebo vy jste chrám živého, jakž pověděl Bůh: Přebývati budu v nich, a procházeti se, a budu jejich Bohem, a oni budou mým lidem. A protož vyjdětež z prostředku jejich, a oddělte se, praví Pán; a nečistého se nedotýkejte, a já přijmu vás. A budu vám za Otce, a vy mi budete za syny a dcery, praví Pán všemohoucí.*“ FE 480.2

Podmínkou pro přijetí do Boží rodiny jest oprostění od světa, vymanění ze všech jeho nakažlivých vlivů. Lid Boží nemá mít spojení s modlářstvím v jakékoliv jeho formě. Na dosáhnout vyšší úrovně. Máme být odlišni od světa a pak nám Bůh praví: „Přijmu vás jako členy své královské rodiny, jako děti nebeského Krále.“ Jakožto lidé věřící v pravdu, máme se ve svých činech lišit od hříchu a hříšníků. Občanské právo máme v nebesích. FE 481.1

Mnohem jasněji bychom si měli uvědomit, jakou cenu mají pro nás sliby dané nám Bohem a hlouběji si uvědomovat čest, kterou nám On prokázal. Smrtným lidem Bůh nemůže prokázat vyšší poctu, než tím, že je přijme do své rodiny a obdaří je výsadou nazývat Jej Otcem. Není žádným ponížením stát se dítkem Božím. „*Poznat lid můj jméno mé*“, prohlašuje Pán, „*protož poznat, pravím, v ten den, že já tentýž, kterýž mluvím, aj, přítomen budu.*“ Pán Bůh Všemohoucí kraluje. „*O jak krásné na horách nohy toho, ješto potěšené věci zvěstuje, a ohlašuje pokoj, toho, ješto zvěstuje dobré, ješto káže spasení, a mluví k Sionu: Kralujeť Bůh tvůj. Strážní tvoji hlasu, hlasu pozdvihnou, a spolu prokřikovati budou; neboť okem v oko uzerá, že Hospodin zase přivede Sion.*“ FE 481.2

Proč se tolik pozornosti věnuje lidské působnosti a tak málo se přemýšlí o věčném Bohu? Proč jsou tak zaujati věcmi tohoto světa ti, kdož si činí nárok být dětmi nebeského Krále? Pán nechť je vyvýšen Pamatujte, že světská království, národy, vladaři, státníci, velké armády a všechna světská velkolepost a sláva jsou jako prach na váze. Bůh si stejně váží všech národů. Každému království sluší skromnost. Lidská autorita nemá být ničím. Kristus je Králem světa a Jeho království má být vyvýšeno. FE 481.3

Pán si přeje, aby všichni, kdož nesou poselství těchto posledních dnů, byli si vědomi, že je velký rozdíl mezi vyznavači náboženství, kteří nejsou „činiteli Slova“ a dětmi Božími, posvěcenými pravdou, majícími víru, skrze lásku dělající a očišťující duši. Pán hovoří o těch, kdož tvrdí, že věří přítomné pravdě a přece nevidí v tom nic nedůsledného, když se účastní různých záležitostí a spolčuje se s odbojnými lidmi těchto posledních dnů, tak jako se lidé s obřízkou mísili s lidmi neobřezanými, a říká, že obě třídy bez rozdílu spolu zahynou. Konají něco, co jim od Boha nebylo uloženo. Zneuctívají Boha svým stranickým duchem a svárem, a On podobně zatratí obě strany. FE 482.1

Můžeme si položit otázku: nemáme tedy mít žádné spojení se světem? V tom má býti naším vůdcem slovo Páně. Každé spojení s pohany a s nevěřícími, jímž bychom se s nimi ztotožňovali, nám Slovo zakazuje. Máme vystoupit z jejich středu a oddělit se. V žádném případě se nemáme s nimi spolčit v jejich plánech a v práci. Nemáme však žít životem odloučení od světa. Světským lidem máme poskytovat všeho dobrého, pokud je jen možno. Příkladem toho je pro nás Kristus. Pozván, aby pojedl s publikány a hříšníky, neodmítl; neboť k lidem tohoto druhu nemohl mít přístup jinak, než tím, že se s nimi stýkal. Avšak při každé příležitosti jim rozdával ze své známosti a to

slovy i svým vlivem. Předkládal jim náměty, které jim v rozhovoru připomínaly věčné zájmy. A tento Učitel nám říká, „*Tak svět světlo vaše před lidmi, ať vidí skutky vaše dobré, a slaví Otce vašeho, kterýž jest v nebesích.*“ V otázce střídmosti zaujmete postavení své bez váhání. Buďte pevní jako skála. Nebud'te společníky při hříších ostatních lidí. Je třeba kárat nepoctivost v obchodním jednání, jednání, u věřících i nevěřících; a nebude-li u nich zjevnou náprava, vyjděte z jejich středu a straňte se jich. FE 482.2

Velká jest vinice, jež má být vzdělávána; avšak při práci mezi nevěřícími křesťané nemají jednat jako lidé svěští. Nemají svůj čas věnovat politickým řečem nebo hrát si na politiky; činí-li to, dávají nepříteli příležitost působit neshody a různice. Ti kazatelé, kteří touží vystupovat jako politikové, by měli být odvoláni z kazatelské služby; neboť práci Bůh neuložil ani těm nahoře, ani těm dole, mezi Jeho lidem. Bůh vyzývá své hlasatele, aby své troubě dali jasný zvuk. Všichni, kdož přijali Krista, ať jsou duchovní nebo laikové, mají povstati a svítit; neboť je bezprostřední nebezpečí. Satan podněcuje mocnosti země. Vše ve světě je uvedeno ve zmatek. Bůh vyzývá svůj lid, aby zvedli vzhůru korouhev nesoucí trojandělské poselství. Ke Kristu nemáme jít prostřednictvím nějakého stvoření, ale skrze Krista máme porozumět dílu, které máme konat pro ostatní. FE 483.1

Bůh vyzývá svůj lid a praví: „*Výjdětež z prostředku jejich, a oddělte se.*“ On žádá jen, aby láska, kterou jim prokázal, byla opětována a projevována ochotnou poslušností Jeho příkázání. Jeho děti se mají oddělit od všedních věcí, od každého spolčení s nevěřícími. Svoje zájmy nemají spojoval s nízkými zájmy. „Osvědčujte svou oddanost ke mně“, praví, „jako mé dědictví, jako lid horlivý dobrých skutků.“ Politických svárů se vystříhejte. Straňte se světa a chraňte se vnášet do sboru a do školy takové myšlení, které vedou k různicím a zmatkům. Rozkol je morálním jedem, z něhož si sobečtí lidé udělali systém. Bůh žádá, aby Jeho služebníci měli jasný postřeh, pravou a ušlechtilou důstojnost, aby se jejich vlivem mohla stát zjevnou síla pravdy. Křesťanský život nemá být náhodným, náladovým životem. Správné křesťanské úsilí vynakládané na dokončení Bohem uloženého díla, je vzácným nástrojem, kterým se nesmí spojovat s politickou agitací nebo ji vázat na společenství s nevěřícími. Středem všech zájmů má býti Bůh. Jím bude uspokojena každá mysl, kterou vedl Svatý Duch. FE 483.2

Bůh vybízí učitele našich škol, aby si nevšímali politických otázek. Do našich škol zavádějte poznání Boha. Svěští moudří lidé, kteří však nejsou dosti moudří, aby porozuměli tomu, co Písmo svaté ohledně zákona Božího království říká, mohou upoutati vaši pozornost; od nich se však odvráťte zase k Tomu, jenž je zřídlem veškeré moudrosti. V prvé řadě vždy to první a poslední. S největší horlivostí se snažte poznati Toho, jež znáti správně, znamená věčný život. Kristus a Jeho spravedlnost jest spásou duše. Učte dítky co znamená poslušnost a oddanost. Na našich školách nemají být na prvním místě obory vědní, literární, malování, hudba a vše co může učit svět. První místo věnováno Tomu, v Němž jest soustředěn život věčný. Vypěstujte v srdcích to, co bude k ozdobě jejich charakteru a co je vybaví, aby s duši Duchem Svatým posvěcenou, učili se naučením nejvyššího Učitele, jakého kdy svět poznal. Tímto způsobem budou studenti vybaveni schopnostmi, aby se stali dědici Božího království. – June 16, 1899 FE 484.1

62. Zasévání při všech vodách

Na pozvání jsem se zúčastnila shromáždění v Healbsburgu, které se konalo u příležitosti zakončení školního roku 29. května 1903. S radosti jsem se dověděla, že učitelé a studenti se společně obešli bez namáhavých a neužitečných cvičení, která jsou obyčejně souvisící se závěrem školního roku a že energie všech až k samému konci byly usměrněny k úspěšnému studiu. FE 487.1

V pátek ráno byla v klidu rozdána vysvědčení těm, kteří byli k tomu oprávněni a potom se sešli učitelé a studenti na zkušebním shromáždění. V nich mnozí obšírně vyprávěli o šťastných okolnostech během roku, štědře přijímaných z rukou Božích. FE 487.2

V sobotu ráno jsem promluvila k širokému posluchačstvu v pohodlné modlitebně Healdsburgského sboru. Studenti s učiteli byli v prvních řadách a byla jsem šťastná, když jsem jim mohla říci o jejich odpovědnosti jako spolupracovníků Božích. Spasitel vyzývá naše učitele a studenty, aby byli dobrými rybáři lidí FE 487.3

Četné posluchačstvo se shromáždilo večer v modlitebně, aby vyslechlo hudební program, který předvedl bratr Beardslee a jeho žáci. Dobrý zpěv hraje důležitou úlohu při bohoslužbách. Jsem potěšena, že bratr Beardslee cvičí studenty takovým způsobem, že se mohou stát zpívajícími evangelisty. FE 487.4

Velmi jsem se potěšila tím, co jsem ve škole uviděla. Tato škola v posledních letech učinila významný pokrok. Jak učitelé, tak i studenti se v duchovním životě dostávají stále výš a výše. V posledních letech se mnozí obrátili. Ztracené ovečky byly vyhledány a přivedeny do ovčince. – RH July 14, 1903 FE 487.5

63. Práce našich přípravných škol

Pracovní úsilí na našich kolejích a přípravných školách musí být zesilováno rok od roku. *FE 488.1*

Není čas na odkládání

Čas je krátký. Kristových pracovníků je všude třeba Tam, kde je nyní jeden, mělo by být sto horlivých, věřících pracovníků na domácích i zahraničních polích. Na hlavních i vedlejších cestách se ještě nepracuje. Uváděním naléhavých důvodů měli by být přemlouváni všichni, kdož by měli být zaměstnáni nyní v misionářské práci pro Pána. *FE 488.2*

Znaky ukazující blízkost Kristového příchodu, se rychle uskutečňují. Pán vyzývá naši mládež, aby jako kolportéři a evangelisté, dům od domu pracovali tam, kde lidé dosud neslyšeli o pravdě. Promlouvá k našim mladým lidem, když praví „*Nejste sami svoji; nebo koupeni jste za mzdu. Oslavujtež tedy Boha tělem svým, i duchem svým, kterážto věci Boží jsou.*“ Ti pak, kteří se v práci dají věst Bohem, obdrží obdivuhodné požehnání. Ti, kdo si v tomto životě počínají co nejlépe, získají schopnost pro život budoucí, nesmrtelný. *FE 488.3*

Pán hledá dobrovolníky, kteří se pevně postaví po Jeho boku a rozhodnou se, opravdově spolupracovat s Ježíšem Nazaretským, jako to dnešní doba vyžaduje. *FE 488.4*

Mezi námi jsou mladí muž a ženy, kteří v případě povolání ochotně by vstoupili do vzdělávacích, několikaletých kursů v Battle Creeku. Vyplatí se to však? Schopnosti lidu Božího mají se zaměstnat při zvěstování posledního poselství milosrdenství světu. Pán vyzývá ty, naše pracovníky v sanatoriích, nakladatelstvích a dalších ústavech, aby poučovali mládež o evangelizační práci. Svůj čas a peníze nemusí investovat do tak rozsáhlé výstavby škol, nemocnic, potravinářských závodů, skladů potravin a restaurací, že opomeneme práci v jiných oborech. Mladí muži a ženy, kteří by mohli být činnými v kazatelské práci, při zvěstování biblických pravd, nebo v kolportáži, neměli by se věnovat manuální práci. *FE 488.5*

Mládež má být povzbuzována, aby navštěvovala naše školy, které se budou stále víc a více podobati školám proroků. Naše školy založil Pán; a jsou-li zřízeny v souladu s Jeho cílem, mládež do nich poslaná se rychle připraví pro zaměstnání v různých oborech misijní činnosti. Někteří budou vyškoleni za misijní ošetřovatele, jiní za kolportéry, další za evangelisty, učitele a někteří za pomocníky v duchovenské biblické službě. *FE 489.1*

Pán mne jasně poučil, že naši mladí by neměli být pobízeni k tomu, aby tak mnoho ze svého času a síly věnovali zdravotně misijní práci, jak se to dělo v poslední době. Výcvik, jehož se jim dostává v naukách biblických, není takový, aby je řádně vybavil pro práci, kterou Pán svěřil svému lidu. *FE 489.2*

Satan se horlivě snaží odvádět duše od správných životních zásad. Velké množství těch, kteří se hlásí k pravé církvi Boží, upadá do tenat nepřítelových klamů. Byli vedeni k tomu, aby se odchýlili z cesty věrnosti požehnanému a jedinému mocnáři. *FE 489.3*

Povinnost dnešní doby

Koleje a přípravné školy všech našich denominací měly by učiniti opatření, aby zajistili studijním náležitě vzdělání pro evangelisty a křesťanské hospodáře. Mládež i lidé věku pokročilejšího, kteří cítí povinnost připravit se na práci vyžadující určité, zákonem předepsané zkoušky, měli by projevit schopnost, aby si zajistili na našich přípravných školách vše náležité, aniž by museli za účelem svého přípravného vzdělání jít na koleje v Battle Creeku. *FE 489.4*

Modlitba tu vykoná divy pro ty, kteří se jí odevzdají. Bůh od nás všech žádá, abychom byli v očekávajícím naději plném postavení. Cokoli slíbil, to také splní a jestliže je v důsledku zákonných požadavků nezbytné, aby studenti lékařství absolvovali určité přípravné kursy, nechť naše koleje vyučují předepsaným doplňkovým kursům, založeným na křesťanských zásadách. Pán projevil svou nelibost, že tak mnozí z našich lidí jsou hnáni do Battle Creeku; a ježto nepotřebuje, aby tam v takovém počtu chodili, měli bychom pochopiti, že na druhé straně si přeje, aby naše školy měli dobré

učitelé, aby práce, která má být vykonána, byla práce dobrá. Měli by zařídit, aby dovedli studenty až k tomu bodu literárního a vědeckého poznání, který se vyžaduje. Mnohé z těchto požadavků vznikly tím, že přípravná práce běžných škol jest povrchní. Každá naše práce budiž důkladná, naplněná vírou a pravdivá. *FE 490.1*

Základem veškeré výchovy na našich přípravných školách má býti Písmo. A není zapotřebí pro požadovaná studia, aby naši učitelé přinášeli knihy problematické, o nichž nás Pán poučil, abychom jich nepoužívali na našich školách. Dostalo se mi osvícení od Pána a vím, že naše přípravné školy v rozličných částech pracovního pole by se měly dostat do postavení pokud možno nejvýhodnějšího, aby v naší přípravě ke zkouškám podle státních zákonných požadavků, týkajících se studentů medicíny. K tomuto cíli měly by se zajistit nejlepší učitelé, čímž by naše školy byly pozvednuty na požadovanou úroveň. *FE 490.2*

Naším mladým mužům a ženám nebud' dávana rada v našich sborech, aby pro přípravné vzdělání chodili do Battle Creeku. Hromadí se zde nejružnější zájmy, takže je to nevhodné místo pro dokonalou výchovu křesťanských pracovníků. Protože v tomto nahromaděném centru nebylo dbáno žádného varování, Pán dopustil, aby dvě budovy našich institutů byly zničeny ohněm. Teprve po tomto znamení, které zjevilo Jeho nelibost, bylo dbáno Jeho výstrah. Kolejní sanatorium jest ještě zde. Kdyby bylo rozděleno a jeho práce a vliv pronikly na různá místa, jak mnohem víc mohl být Bůh oslaven! Avšak nyní, ještě kolejní sanatorium bylo přestavěno, musíme se přičinit ze všech sil, abychom pomáhali těm, kdož zápasí s přemnohými obtížemi. *FE 490.3*

Budiž mi dovoleno znovu opakovati: Není zapotřebí lékařského studia pro tak veliký počet našich mladých lidí. Avšak pro ty, kdož by měli nastoupit lékařské studium, měly by naše unijní školy učinit rozsáhlá opatření pro vhodná zařízení k účelům přípravného vzdělání. Tak se mohou v našich unijních školách připravovat v blízkosti domova a být při tom ušetřeni určitých pokušení spojených s dílem Battle Creeku. – RH Oct. 15, 1903 *FE 491.1*

64. Obytná střediska kolem ústavů

Dostalo se mi zvláštního světla o vystěhování našich vydavatelství, školních sanatorií a škol z velkých měst do míst pro jejich práci příznivějších, kde ti, kdož jsou připoutáni k těmto ústavům, nebudou vystavováni všem svodům velkoměsta. Zvláště naše školy by měly být mimo velkoměst. Být obyvateli velkých měst, kde svody nepřítele jsou po ruce v takové hojnosti, není k duchovnímu prospěchu pracovníků v našich ústavech. *FE 492.1*

Nařízení ohledně přestěhování vydavatelství z Battle Creeku do některého venkovského místa ve Washingtonském okrese, bylo jasné a zřetelné a mám opravdovou naděj, že by tato práce měla být urychlena. *FE 492.2*

Byla jsem také poučena, aby se z Oaklandu přestěhovala Pacifická tiskárna. Jak léta ubíhala, město vzrůstalo a nyní je nutno vybudovat tiskárnu v některém venkovském místě, kde mohou být zajištěny pozemky pro byty zaměstnanců. Zaměstnanci našich vydavatelských služeb, neměli by být vázáni bytem v přelidněných velkoměstech. Měli by mít příležitost získat domov tam, kde by vyžili i z menší mzdy. *FE 492.3*

Učňové by měli mít více otcovské péče v našich nakladatelstvích, než dosud měli. Mají projít důkladným školením ve všech oborech tiskařského povolání; má se jim též dostat každé příležitosti k poznávání Bible; neboť je blízký čas, kdy věřící budou rozptýleni do všech zemí. Pracovníci našich nakladatelství mají být poučeni, jaký význam má stát se upřímnými následovníky našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista. V minulosti byly mnohé duše ponechány bez ochrany. Nebyli učeni tomu, co zahrnuje věda zbožnosti. Ne všichni z těch, kteří nesli odpovědnosti, žili křesťanským životem. *FE 492.4*

Potřeba posvěcených pracovníků

Naslouchala jsem slovům Toho, jenž zná minulost, přítomnost i budoucnost. Přijala jsem vážně slavnostní vyličení, jakého charakteru měli by být ti, kteří v našich institucích jsou přijati, aby pracovali společně. Tyto instituce potřebují lidi zdrženlivé v plném smyslu tohoto slova. Pán nechť nás chrání, aby lidé, kteří se nenaučili ovládat sebe a dělají ještě pro jiné plány, sami zanedbávají vlastní charakter, dostali se na naše instituce do Washingtonu, D. C. a Mountain View v Kalifornii. *FE 493.1*

Pracovníci v našich ústavech mají dbáti příkázání Kristových. Když přebývá pravda v srdci těch, kteří mají vedoucí postavení, když krácejí ve světle zářícím z Božího slova, jejich mladší pracovníci budou si přát, aby lépe rozuměli slovům, jež slýchají ve shromáždění Božího lidu. Budou vyžadovat plnější výkladů a vzniknou zvláštní období pro vyhledávání Pána a vyučování Jeho slovu. Bývalo to vždy v některém tichém přístřeší, nebo na nějakém odlehlém místě v přírodě, když Kristus vykládal učedníkům podobenství, o nichž mluvil k zástupům. A tuto práci bude třeba konat pro mládež v našich vydavatelstvích. *FE 493.2*

Tendence k vytváření obytných středisek

Ti všichni, kteří jsou nutně usídlení poblíž našich ústavů, měli by si dávat pozor na způsob, s jakým nadšením líčí toto usídlení. Všude se nacházejí lidé, neklidní a nespokojení, kteří touží po tom, aby se odstěhovali někam, kde jak se domnívají, budou se mít lépe, než v jejich dnešním prostředí. Myslí si, že by měli příležitost trávit svůj život lépe, kdyby mohli dostat práci ve spojení s některou naší institucí. *FE 493.3*

Ti, kdož se pokoušejí shromažďovat se kolem našich ústavů, měli by vědět, že je tu zapotřebí vycvičených pracovníků a že všichni, kteří mají řádný vztah k dílu, uvalí na sebe těžká břemena. Lidé, kteří jsou spojeni s našimi ústavu, musí být výrobci i spotřebitelé. Ráda bych řekla těm, kteří chci změnit své působiště a usadit se poblíž našich institucí: Domníváte se, že usídlení poblíž ústavu vám umožní žít bez zmatků a těžké práce? Vyprosili jste si radu Pána ohledně této záležitosti? Jste si jisti, že vaše touha po změně místa je bez sobeckého podnětu a byla by Bohu ke cti? *FE 494.1*

Z dopisů lidí, kteří jsou ve spojení s našimi institucemi a z provedených již přesídlení vidíme, že mnozí by se rádi osídlili poblíž našich ústavů. V duchu jsem zmatena nad tím vším, neboť se mi dostalo poučení od Pána o vlivu, který by mělo na jednotlivce i naši práci pro naše lidi, sobecké shromažďování kol našich ústavů. FE 494.2

Po léta, často opakovaným varováním, svědčila jsem lidem, že nebylo Bohu potěšením viděti, jak rodiny opouštějí menší sbory a hromadí se v těch místech, kde byli založeny naše tiskařské závody, kolejní sanatoria a školy, jednajíce tak pro vlastní výhody, pohodlí nebo světské zisky. FE 494.3

V Austrálii jsme přišli do rozsáhlých lesů a zajistili velký lán půdy pro naši školu. Naším plánem bylo prodávat našim bratřím stavební pozemky poblíže školních kolejí a modlitebny. Avšak byla jsem poučena, abych protestovala proti tomuto povolení, aby se rodiny usazovaly poblíž našich kolejí. Dostalo se mi rady, že by bylo pro rodiny mnohem lepší, kdyby nebydlely blízko školy a těsně jeden vedle druhého. FE 494.4

Všichni, kteří by se rádi usídlili poblíže našeho vydavatelství, nebo kolejní nemocnice, anebo školy v Takoma Parku, měli by se poradit, než se vystěhují. FE 494.5

Těm pak, kteří usilují o Mountain View jako o příznivé místo pro jejich život z toho důvodu, že má tam být postavena Pacifická tiskárna, bych ráda řekla: Poohlédněte se po jiných částech světa, které potřebují světlo, jež jste přijali v pravdě. Připomínejte si, že každému člověku Bůh uložil jeho práci. Vyvolte si nějaké místo, kde budete mít příležitost k tomu, aby vaše světlo svítilo uprostřed mravní temnoty. FE 494.6

Vždy dochází ku stejnému případu, že se založením instituce v místě, mnohé rodiny zatouží se usadit poblíž. Tak tomu bylo v Battle Creeku a v Oaklandu a tak je tomu v jisté míře všude, kde máme školu nebo školní nemocnici. FE 495.1

Někteří vrtkaví lidé i kdyby přišli do nových míst, byli by stále nespokojeni, protože v jejich srdcích je duch odcizení a změna místa nepřináší změnu srdce. Jejich charaktery nebyly zjemněny a zušlechtěny Kristovým Duchem. Potřebují se naučiti spokojenosti. Neuvažují o příčině a následku. Nesnaží se rozuměti biblickým zkouškám charakteru, jež jsou nepostradatelné pro skutečný úspěch. FE 495.2

Jsou mnozí, kteří touží po změně svého povolání. Přejí si získat výhody, o nichž se domnívají, že existují někde jinde. Necht' se ptají sami sebe, jaký prospěch by mělo pro ně přesídlení, jestliže se nenaučili býti laskavými a trpělivými a ochotnými pomáhat tam, kde nyní jsou. Necht' pohlédnou na sebe ve světle slova Božího a potom ať pracují tam, kde je zapotřebí zdokonalování. FE 495.3

Ti, kdož přemýšlejí o přesídlení do Mountain View, necht' si připomenou, že v tom není žádná moudrost, leda, že byli povoláni, aby se připojili ku práci v nakladatelství. Svět je širý, jeho potřeby jsou veliké. Jděte a vytvářejte nová střediska v místech, která potřebují světlo. Neshromažďujte se do jednoho místa, dopouštějíce se stejného omylu, jak tomu bylo v Battle Creeku. Jsou stovky míst, a která potřebují světlo dané vám Bohem. FE 495.4

A kdekoliv zijete, za jakýchkoli okolností, určitě vnášejte naučení Božího slova do svých domovů, do svého denního života. Hledejte Boha, jako svoje světlo, svou sílu, svojí cestu k nebesům. Pamatujte, že Bůh každému svěřil různé nadání, a pro Něho se jich má používat. U Ježíšových nohou se učte pokoře a ponížení a potom v duchu Spasitelově pracujte pro ty, kdož jsou kolem vás. S ochotnou poslušností příkázání, učíte svůj domov místem, kde důstojnost Boha bude ráda přebývat. *„Nebo takto dí ten důstojný a vyvýšený, kterýž u věčnosti přebývá, jehož jméno jest Svatý. Na výsosti a v místě svatém bydlím, ano i s tím, kterýž jest zkoušeného a poníženého ducha přebývám, obživuji ducha ponížených, obživuji také srdce zkroušených.“* FE 495.5

Všichni máme konat individuálně svou práci. Máme se tělem i duší zasvětit Bohu. Každý z Jeho dítek má konat něco k Jeho cti a slávě. Máte být požehnáním, ať jste kdekoliv. FE 496.1

Jeví-li se vám tam, kde jste i jen nepatrná příležitost k živobytí, vytěžte z každé příležitosti co nejvíce. Vytyčte si rozumný plán. Použijte každé i nepatrné schopnosti, kterou vám Bůh dal. Konejte svou povinnost vůči sobě samým zdokonalujíce se v rozumnosti i přizpůsobivosti, stávajíce se den ode dne schopnějšími dovést k nejlepšímu cíli své duševní i tělesné síly, které vám Bůh dal. On si přeje, abyste byli úspěšní. Přeje si, abyste byli požehnáním pro svůj domov a všechno okolí v němž trávíte svůj život. FE 496.2

Rodiče pomáhejte svým dětem k tomu, aby ony pomáhaly vám a pomáhaly sobě navzájem. Ke svým sousedům buďte vlídní a zdvořilí. Prostřednictvím dobrých skutků ať vyzařuje vaše světlo uprostřed mravní temnoty. Jste-li opravdovými křesťany stále víc, budete chápat jaká jest vůle Páně, a krok za krokem budete kráčet ve světle Jeho slova. *FE 496.3*

Učte se Kristova života a snažte se jít za vzorem, který všem dal On, ptejte se sami sebe, zda jste splnili celou svou povinnost ke sboru ve svém domově a svojí povinnost k svým sousedům. Učili jste věrně své vlastní děti křesťanské zdvořilosti? Při vedení vlastního domova nemáte mnohou příležitost, jež byste mohli využít? Nezanedbávejte svoje děti. Učte se sebekázní, abyste se stali cennými a úctyhodnými svým dětem i sousedům. Nepřebývá-li Kristus ve vašich srdcích, jak můžete dávat jiným naučení o trpělivosti a vlídnosti, jež musí být zjevné v životě každého křesťana? Buďte si jistí, že se přidržujete cesty Pána, a potom učte pravdě všechny, kteří jsou kolem vás. –
RH June 2, 1904 *FE 496.4*

65. Naučení ze Šalomounova života

„Oddělte se“

Postaven v čele národa, jemuž bylo uloženo býti světlem pro okolní národy, Šalomoun by byl velice oslavil Pána životem poslušností. Byl by měl možnost povzbudit lid Boží, aby se vyhýbal zlým skutkům, jimž se oddávali okolní národy. Své od Boha dané moudrosti a síly svého vlivu, byl by mohl použití pro přípravu a řízení velkého misijního hnutí usilujícího o osvícení všech, kteří nepoznali Boha a Jeho pravdu. Tímto způsobem byly by získány zástupy k oddanosti Krále králů. FE 498.1

Satan znal důsledky, jež by měla okamžitá poslušnost, a během prvních let Šalomounova králování – let oslavených moudrostí, dobročinností a přímostí krále – hledal, jak by přivodil vlivy, které by zrádně podkopávaly jej k tomu, aby se odcizil Bohu. A o tom, že úsilí nepřitele bylo úspěšné, čteme: „*Šalomoun se spřiznil s Faraonem, králem Egypta a vzal si Faraonovu dceru a přivedl ji do města Davidova.*“ FE 498.2

Vytvořením spojenectví s národem pohanů a tím, že zpečetil svou smlouvu sňatkem s modlářskou princeznou, Šalomoun se neohlížel za opatření, jež učinil Bůh, aby podpořil čistotu svého lidu. Naděje, že tato egyptská žena může být obrácena, byla jen slabou omluvou hříchu. Porušením přímého přikázání straniti se ostatních národů, Král spojil svou sílu ramenem těla. FE 498.3

Bůh ve svém soucitném milosrdenství, na čas nedbal tohoto strašného omylu. Šalomounova žena byla obrácena vírou; a král při moudrém dalším postupování, byl by mohl zastavit síly zla, které jeho nemoudrý čin rozpoutal. Avšak Šalomoun počal ztráceti z očí zdroj své moci a slávy. Náklonnost získala převahu nad rozumem. Když jeho sebedůvěra vzrostla, snažil se záměr Hospodinův provádět svým vlastním způsobem. Uvažoval o tom, že politická a obchodní spojení s okolními národy mohly by je přivést k poznání pravého Boha; a tak vstupoval v nesvaté svazky s jedním národem po druhém. Často byly tyto svazky zpečetěny sňatky s pohanskými princeznami. Nařízení Hospodinova byla odložena stranou k vůli obyčejům okolních národů. FE 498.4

Během těch let, kdy Šalomoun odpadal od víry, rychle pokračoval duchovní úpadek Izraele. Jak mohlo tomu být jinak, když jejich král spojoval se s náhončími satana? Pomoci těchto nepřátel usiloval o to, aby zmátl duši lidu v ohledu pravé a falešné bohoslužby. V modlitbě zpohodlněli. Sňatky s pohany se stávaly běžnými. Izraelité ztráceli rychle svůj odpor k modlářství. Byly zaváděny pohanské obyčeje. Modlářské matky vychovávaly své děti k tomu, aby zachovávaly pohanské náboženské obřady. Hebrejská víra se rychle měnila ve směs zmatených pojmů. Obchod s ostatními národy přiváděl Izraelity do těsného styku s lidmi nemilujícími Boha a jejich vlastní láska k Němu velice ochladla. Jejich ostrý postřeh vznešený a svatý charakter Boha byl umrtven. Odmítající kráčet cestou poslušnosti oddali se satanu. Nepřítel se těšil ze svého úspěchu, zahlazuje obraz božský z mysli národa, jenž byl Bohem vyvolen, aby Jej představoval. Prostřednictvím smíšených sňatků s modloslužebníky a stálým spolčováním s nimi, satan dovršil to, oč tak dlouho usiloval – všennárodní opadnutí od víry. FE 499.1

Nebiblické svazky

Pán vyžaduje od svých služebníků, aby zachovávali svůj svatý a zvláštní charakter. Příkazuje, „*Netáhněte jha s nevěřícími. Nebo jaký jest spolek spravedlnosti s nepravostí? A jaké obcování světla s temnotami? A jaké srovnání Krista s Beliálem? Aneb jaký díl věrnému s nevěrným? A jaké spolčení chrámu Božího s modlami? Nebo vy jste chrám Boha živého, jakž pověděl Bůh: Přebývati budu v nich, a procházeti se, a budu jejich Bohem, a oni budou mým lidem. A protož vyjděte z prostředku jejich, a oddělte se, praví Pán; a nečistého se nedotýkejte, a já přijmu vás. A budu vám za Otce, a vy mi budete za syny a za dcery, praví Pán všemohoucí.*“ FE 499.2

Nikdy v dějinách země nebylo doby, pro kterou by více platilo toto varování, než jest doba nynější. Mnozí vyznávající křesťané si myslí, tak jako Šalomoun, že se mohou spolčovat s nevěřící-

mi, protože jejich vliv prospěje lidem zlé vůle; avšak příliš často oni sami, chyceni do pastí a podlehnuvše, ustupují ze své svaté víry, obětují zásadu a oddělují se od Boha. Jeden chybný krok vede k druhému, až se na konec octnou tam, kde nemohou již doufati, že přelomí řetězy, jimiž jsou spoutáni. *FE 500.1*

Křesťanská mládež by měla věnovat velkou péči volbě kamarádů a přátel. Mějte se na pozoru, aby to, co nyní považujete za čisté zlato, se neukázalo být bezcenným kovem. Světská sdružení se snaží klásti překážky vaší službě Bohu a mnoho lidí ztroskotalo pro nešťastné spojení, ať obchodní, nebo sňatkem s těmi, kteří se nikdy nemohou povznést a zušlechtit. Boží dítky by se nikdy neměly odvážit vstupovat na zakázanou půdu. Sňatky mezi věřícími a nevěřícími jsou Bohem zakázány. Avšak příliš často jde srdce neobrácené za svými tužbami a vznikají tak sňatky neposvěcené Bohem. To proto, že mnozí mužové a ženy žijí ve světě bez Boha a bez naděje. Jejich ušlechtilé snahy jsou mrtvé; ocitli se v síti satanově, svázání řetězem okolností. Lidé ovládaní vášní a popudy budou ve svém žití sklízet trpkou žeň a ztrátou duší může se ukončit průběh jejich života. *FE 500.2*

Práce v ústavách

Všichni, kdož jsou pověřeni vedením Božích ústav, potřebují mnoho síly, ušlechtilosti a vedení od Pána, aby se neprotivili svatým zásadám pravdy. Přemnozí jsou velice neteční, aby pochopili, že jest jejich povinností chránit pravdu v její čistotě a bez poskvrny jedinou stopou bludu. Nebezpečí pro ně spočívá v nízkém oceňování pravdy, které v mysli zanechává dojem, že ani tak nezáleží na tom v co věříme, pakliže jen před světem dosahujeme vyššího postavení a zaujímáme nejvyšší místa. *FE 501.1*

Bůh vyžaduje muže se srdcem pevným jako ocel, kteří budou statečně stát za svou poctivost, nezastrašeni okolnostmi. Vyžaduje mužů, kteří budou stát stranou, oddělení od nepřátel pravdy. Žádá si lidi, kteří nebudou se spoléhat na moc světské síly, vstupující ve společné svazky se světskými lidmi, aby si zajistili prostředky na pokračování Jeho díla – na budování ústav. Šalomoun si svým spojením s nevěřícími zajistil nadbytek zlata a stříbra, ale jeho prospěch se ukázal být jeho zkázou. Dnešní lidé nejsou od něho moudřejší a jsou právě tak ochotni poddávat se vlivům, jež způsobily jeho pád. Satan se po tisíciletí cvičil ve svých svodech; a na lidi dnešní jde s nejvyšší neodolatelnou silou. Svou jedinou ochranou nalézáme v poslušnosti slova Božího, daného nám za bezpečného průvodce a rádce. Dnešní lid Boží má být stranou a oddělen od světa, jeho ducha a vlivu. *FE 501.2*

„Vyjdětež z prostředku jejich a oddělte se.“ Uslyšíme Boží hlas a poslechneme, nebo zůstaneme v půl cesty a pokusíme se sloužiti Bohu i mamonu? Vážná práce čeká na každého z nás. Správné myšlení, čisté a svaté cíle nepřicházejí k nám přirozeně. Museli jsme o ně usilovat. Čisté a svaté zásady musí zakořenit ve všech institucích, vydavatelstvích, školách i kolejních zdravotních ústavách. Mají-li být takové, jak je Bůh chce mít, pak všichni, kdož jsou pracovně vázání na naše ústavy, nebudou se řídit podle vzoru světských institucí. Zůstanou zvláštními, řízeny a zpravovány podle pravidel Písma. Neshodnou se v zásadách světských jen proto, aby získali nějakého ochránce. Žádné pohnutky nebudou tak silné, aby je odvedly od povinnosti. Ti pak, kdož jsou vedeni Božím Duchem, nebudou toužiti po vlastním potěšení neb zábavě. Jestliže Kristus přebývá v srdcích členů Jeho církve, pak tito odpoví na výzvu: *„Vyjdětež z prostředku jejich a oddělte se.“ „Abyste neobcovali hříchům jeho.“* *FE 501.3*

Bůh si přeje, abychom přijali vážné naučení, že jsme strůjci vlastního osudu. Charakter vytvořený v tomto životě rozhoduje, zda jsme nebo nejsme připraveni k věčnému životu. Nikdo nemůže sloužit Bohu i mamonu. Bůh nás může ochraňovat na světě, nikoliv však ve světě. Láska Jeho není nejistá a kolísavá. On vždy s nesmírnou a nevystihlou péčí sleduje své dítky. Od nás však vyžaduje nedělitelnou oddanost. *„Žádný nemůže dvěma pánům sloužiti. Nebo zajisté jednoho nenáviděti bude, a druhého milovati, aneb jednoho přidržeti se bude a druhým pohrdne. Nemůžete Bohu sloužiti i mamoně.“* *FE 502.1*

Šalomoun byl vybaven zázračnou moudrostí; svět jej však odvrátil od Boha. Pilně musíme střežit svou duši, aby všechen čas, který by se měl věnovat věčným věcem, nebyl pohlcen starostmi a přitažlivostí světa. Bůh varoval Šalomouna před nebezpečím a dnes nás varuje před ohrožováním duší přízní světa. Zapřisáhá nás: *„Vyjdětež z prostředku jejich a oddělte se... a nečistého se nedotý-*

kejte; a přijmu vás, a budu vám za Otce, a vy mi budete za syny a za dcery, praví Pán Všemohoucí.“ – RH Feb. 1, 1906 FE 502.2

66. Učitelé příkladem křesťanské poctivosti

Mám poselství pro ty, kdož stojí v čele našich výchovných ústavů. Byla jsem poučena, že každého, kdo zaujímá odpovědné postavení, mám upozornit na božský zákon jako na základ veškerého správného řízení. Nejprve upozorňuji na zákon daný v Ráji a na odměnu poslušnosti a potrestání neposlušnosti. *FE 504.1*

V důsledku Adamova pádu byl přiveden hřích do krásného světa, který Bůh stvořil a muži a ženy se stávali stále troufalejšími v neposlušnosti Jeho zákona. Pán shlížel na zatvrzelý svět a rozhodl se ukázat přestupníkům svoji moc. Uvědomil Noeho o Svém záměru a nařídil mu, aby varoval lid a při tom stavěl koráb, v němž by poslušní našli útočiště, až by se dokonalo Boží rozhořčení. Po sto dvacet let hlásal Noe varovné poselství Boží předpotopnímu světu; avšak bylo jen několik málo kajcníků. Někteří tesaři se stavby archy uvěřili poselství, zemřeli však ještě před potopou; jiní, k víře obrácení sešli na scestí. Spravedlivých zůstalo ve světě jen málo a z nich jen osm se dožilo vstupu do archy. Byl to Noe a jeho rodina. *FE 504.2*

Vzpourné pokolení bylo smeteno potopou. Jejich údělem byla smrt. Tak byla příkladně doložena pravda slova Božího naplněním prorockého varování, že všichni nedbající nebeských přikázání, napili se vod potopy. *FE 504.3*

Po potopě ještě jednou se lidé rozmnožili na zemi a také jejich zkaženost se rozmohla. Modlářství se málem stalo všeobecným a Pán konečně nechal zatvrzelé přestupníky kráčet jejich špatnou cestou, zatím co si vyvolil Abrahama z rodu Sem, učinil z něho opatrovníka svého zákona pro budoucí pokolení. Jemu se dostalo poselství toho: „*Vyjdi z země své a z příbuznosti své, i z domu otce svého do země, kterouž ukáži tobě.*“ A u víře Abraham uposlechl „*I šel, nevěda, kam přijde.*“ *FE 504.4*

Abrahamovo símě se rozmnožilo, až konečně Jákob, jeho synové a jejich rodiny přišly dolů do Egypta. Zde on a jeho potomstvo meškali mnoho let, až konečně je povolal Pán, aby je vedl do země Kanaán. Jeho cílem bylo učinit z tohoto národa otroků lid, který měl zjevit Jeho povahu modlářským národům světa. Kdyby byli poslušní Jeho slova, brzy mohli vstoupit do zaslíbené země. Byli však neposlušní a vzpurní a proto táhli pouští čtyřicet let. A jedině dva ze všech dospělých, kteří opustili Egypt, vstoupili do Kanaánu. *FE 505.1*

Během tohoto putování pouští Izraelité obdrželi Jeho zákon. Vedl je k hoře Sinaj a tam za zjevu hrůzné vznešenosti prohlásil Svě Desatero přikázání. *FE 505.2*

Může nám být ku prospěchu učit se ze správy o tom, jak shromáždění Izraelitů se připravilo na přijetí a vyslechlo znění zákona. „*Měsíce třetího po vyjití synů Izraelských ze země Egyptské, v ten den přišli na poušť Sinai. Nebo hnuvše se z Rafidim, přišli až na poušť Sinai a položili se na té poušti; a tu rozbili Izraelští stany naproti hoře. Mojžíš pak vstoupil k Bohu. A mluvil hlasem k němu Hospodin z té hory, řka: Takto díš domu Jákobovu, a oznámíš synům Izraelským: Sami jste viděli, co jsem učinil Egyptským, a jak jsem vás nesl na křídlech orličích, a přivedl jsem vás k sobě. Protož nyní, jestliže skutečně poslouchati budete hlasu mého, a ostříhati smlouvy mé, budete mi lid zvláštní, milující všechny lidi, ačkoli Má jest všechna země.*“ *FE 505.3*

Kdo tedy má být považován za Vladaře národů? – Pán Bůh Všemohoucí. Všichni králové, vladaři, národy jsou Jeho, jsou pod Jeho vládou a řízením. *FE 505.4*

„*Protož přišel Mojžíš a svolav starší lidu, předložil jim všechna slova ta, kteráž mu přikázal Hospodin.*“ *FE 506.1*

Jak odpovědělo shromáždění, čítající více než jeden milion lidí? *FE 506.2*

„*Odpověděl pak všechnen lid společně a řekl: Cožkoli mluvil Hospodin, budeme činiti. A oznámil zas Mojžíš Hospodinu slova lidu.*“ *FE 506.3*

Tak byl Izrael označen za lid zvláštní. Nejslavnostnější smlouvou byl zavázán být Bohu věrným. *FE 506.4*

Lidé pak byli vybídnuti, aby se připravili vyslechnout zákon. Za jitra pak, dne třetího slyšení bylo hlas Hospodinův. Mluvě z husté temnoty, kterou byl zahalen, když stál na hoře, obklopen anděly, oznámil Hospodin Svůj zákon. *FE 506.5*

Vyhlášení Svého zákona Bůh provázel projevem své moci a slávy, aby byl zachován mocný dojem v srdci Jeho lidu, který měl mít v hluboké úctě Původce zákona a Tvůrce nebes. Chtěl též ukázat všemu lidu svatost, důležitost a věčnou trvalost Svého zákona. FE 506.6

Lid Izraele byl zachvácen strachem. Shlukli se opodál hory se zděšením a v posvátné hrůze. Zástup volal na Mojžíše: „*Mluv ty s námi... a nechť nemluví s námi Bůh, abychom nezemřeli.*“ FE 506.7

Mysl lidu zaslepená a ponížená otroctvím nebyla připravena k plnému ocenění dalekosáhlých zásad Božího desatera. Ježto povinnosti Desatera měly být plně srozumitelné a přísně být prováděny, byly připojeny dodatečné předpisy pro osvětlení a provádění nařízených příkázání. Na rozdíl od Desatera, tyto byly předány důvěrně jen Mojžíšovi, který je měl pak sdělit lidu. FE 506.8

Sestoupil s hory Mojžíš, „*a vypravoval lidu všechna slova Hospodinova a všechny soudy. I odpověděl všechnen lid jedním hlasem, a řekl: Všecka slova, kteráž mluvil Hospodin, učiníme. Napsal pak Mojžíš všechna slova Hospodinova, a vstav ráno vzdělal oltář pod horou, a dvanácte sloupů podle počtu dvanáctera pokolení Izraelského. A poslal mládence z synů Izraelských, kteříž obětovali zápal; a obětovali oběti pokojné Hospodinu, totiž voly. I vzav Mojžíš polovici krve, vliv do medenic, a polovici druhou vylil na oltář. Vzal také knihu smlouvy, četl v uších lidu. Kteríž řekli: Cožkoli mluvil Hospodin, činiti a poslouchati budeme. Vzav také Mojžíš krev a pokropil lidu a řekl: Aj, krev smlouvy, kterouž učinil s vámi Hospodin při všech těchto věcech.*“ FE 506.9

Takto, za největších slavností byli Izraelité po druhé vyvolení za zvláštní lid. Pokropení krví představovalo prolití krve Ježíšovy, již byli lidé očistěni od hříchu. FE 507.1

Ještě jednou zvláštními slovy mluvil Hospodin ke svému lidu. V třicáté první kapitole Exodus čteme: FE 507.2

„*Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi, řka: Ty pak mluv k synům Izraelským a rci: A však sobot mých ostříhati budete. Nebo to znamením jest mezi mnou a vámi po rodech vašich, aby známo bylo, že já jsem Hospodin, kterýž vás posvěcuji... Protož ostříhati budou synové Izraelští soboty, tak, aby světili sobotu po rodech svých smlouvou věčnou. Mezi mnou a syny Izraelskými za znamení jest na věčnost; nebo šest dní činil Hospodin nebe i zemi, v den pak sedmý přestal a odpočinul. I dal Pán Mojžíšovi po dokonání těchto řečí s ním na hoře Sinai dvě desky svědectví, desky kamenné, psané prstem Božím.*“ FE 507.3

Bylo mi ukázáno mnoho jiných textů mluvících o svatosti Božího zákona. Líčení těch výjevů odedávna šlo přede mnou až do dnešního času. Potvrdilo se každé slovo, které promlouval Hospodin Izraelským. Lid se provinil neposlušností příkázání a jenom dva lidé z dospělých, kteří opustili Egypt, vstoupili do země Kananejské. Ostatní zemřeli v poušti. Nebude Pán i dnes trestem ospravedlňovat slovo Své, pakli-že se vůdcové Jeho lidu odloučí od Jeho příkazů? FE 508.1

Byla jsem upozorněna na text z Genesis 4. kapitoly. Tato kapitola má být studována ve svém celku. Povšimněte si zvláště tvrzení: „*Věziž tedy dnes a obnov to v srdci svém, že Hospodin jest Bůh na nebi svrchu i na zemi dole, a není žádného jiného. Protož ostříhej po všechny dny ustanovení a příkázání jeho, kteréž já dnes přikazuji tobě, aby dobře bylo tobě i synům tvým po tobě, a abys prodlel dnů v zemi, kterouž Hospodin Bůh tvůj dá tobě.*“ FE 508.2

Velmi významnou jest pro nás také osmá a jedenáctá kapitola Genesis. Naučení, která obsahuje, mají tu největší důležitost pro nás a jsou nám podávána tak opravdově, jako byla dána Izraelitům. V kapitole jedenácté Bůh praví: FE 508.3

„*Hle, já předkládám vám dnes požehnání i zlořečení. Požehnání, budete-li poslouchati příkázání Hospodina Boha svého, kteráž já dnes přikazuji vám. Zlořečení pak, jestliže byste neposlouchali příkázání Hospodina Boha svého, ale sešli byste z cesty, o kteréž já dnes přikazuji vám, následující bohů cizích, kterýchž neznáte.*“ FE 508.4

Jako Pánova služebnice jsem byla poučena, abych se pozdržela zvláště u zmínky o Mojžíšově hříchu a jeho smutném důsledku, jenž je vážným poučením těm, kteří zaujímají na našich školách odpovědné postavení a zvláště těm, kdož jsou činní jako vedoucí těchto ústavů. FE 508.5

Slovo Boží prohlašuje o Mojžíšovi: „*Byl pak Mojžíš člověk nejtišší ze všech lidí, kteříž byli na tváři země.*“ Dlouho trpělivě snášel reptáctví a umíněnost Izraele. Ale konečně jeho trpělivost povolala. Byli na hranicích zaslíbené země. Avšak než vstoupí do země Kananejské, musí prokázati svou víru v Boží zaslíbení. Zásobování vodou ustávalo. Zde byla příležitost ukázati, že chodí vírou

a ne viděním. Zapomněli však na ruku, která jim po tolik let obstarávala jejich životní potřeby a místo, aby se obrátili k Bohu s prosbou o pomoc, reptali proti Němu. FE 508.6

Ve svém nářku se obraceli k Mojžíšovi a Aronovi: „*Proč jste jen uvedli shromáždění Hospodino na poušť tuto, abychm zde pomřeli i my i dobytek náš? A proč jst e nás vyvedli z Egypta, abyste uvedli nás na toto zlé místo, na němž se nerodí ani obilí, ani fíků, ani hroznů, ani jablek zrnatých; na kterémž ani vody ku pití není?*“ FE 509.1

Oba bratři přišli před zástupy. Avšak místo, aby mluvili ke skále, jak jim Bůh prokázal, Mojžíš hněvivě udeřil na skálu a zvolal: „*Slyšte nyní, ó reptáci: Zdaliž ze skály této vyvedeme vám vodu?*“ FE 509.2

Trpký a hluboce pokořující byl rozsudek, bez prostředně následující: „*Hospodin řekl Mojžíšovi a Aronovi: Že jste mi nevěřili, abyste posvětili Mne před očima synů Izraelských, proto neuvedete shromáždění tohoto do země, kterouž jsem jim dal.*“ S odbojným Izraelem musí zemřít dřív, než překročí Jordán. FE 509.3

Pán chtěl, aby se Jeho lid z Mojžíšovy zkušenosti poučil o tom, že pracují-li předně sami pro sebe, tu zanedbává se práce pro Něho a to jest pro Něho neuctěním. Pán bude proti těm, kdož pracují proti Němu. Na zemi má býti velebeno jen Jeho jméno, jediné Jeho jméno. FE 509.4

Po více jak dvacet let přicházely se v rozličných dobách v našem středu podivné věci. Ti, kteří se stali nevěřícími, kteří nezdůrazňovali zásady spravedlnosti, potřebují nyní Pána a hlubokým pokořením ve své duši a být obráceni, aby Pán mohl zhojiti jejich přestupky. FE 509.5

Jedinec, stojící v čele školy má se pustiti s plným zájmem do práce, aby vytvořil ze školy právě to, k čemu ji určil Pán. Jestliže je žádostiv toho, aby se vyšplhal výš a ještě výše, jestliže přeceňuje skutečnou hodnotu své práce a její jednoduchost, bez vážnosti ku svatým zásadám nebes, nechť se z Mojžíšovy zkušenosti poučí, že Pán jistě projeví Svou nelibost nad tím, jak se mu nezdařilo dosáhnouti té úrovně, která mu byla uložena. FE 510.1

Vedoucí školy by měl obzvláště pečlivě dohlédnout na hospodaření s penězi ústavu. Má podávati řádné zprávy o použití všech peněz, které procházejí jeho rukama. Školní fondy se nemají překračovat, avšak veškeré úsilí má se věnovat tomu, co by podpořilo prospěch školy. Lidé, jimž byla svěřena finanční zpráva našich výchovných ústavů, nesmí dovolit žádnou lehkomyšlnost při vydávání peněz. Všechno, co je se spojení s finančními záležitostmi našich škol, mělo by býti dokonale jasné. Cesta Pána musí být přísně následována, i když je možné, že se nesrovnává s cestami lidí. FE 510.2

Těch, kteří naše školy řídí, chtěla bych se otázat: Jest Bůh a Jeho zákon vašim potěšením? Jsou zásady, podle nichž se řídíte zdravé, čisté a poctivé? Svěřili jste sebe a svojí životní činnost Božímu dohledu? Uznáváte potřebu poslušnosti k Němu v každém ohledu? Jestliže jste lákáni, abyste věnovali na veřejné účely peníze přicházející do školy a nepřinášelo by to žádný zvláštní prospěch škole, pak potřebujete podrobiti pečlivě kritice své zásady, aby nepřišla chvíle, kdy byste byli sami kritizováni a nalezeni lehkými. Kdo je váš účetní? Kdo je váš pokladník? Kdo je váš vedoucí? Jsou to svědomití a schopní lidé? Uvažte o tom. Peníze lze zneužít, aniž komu bylo jasno jak; a jest možné, že škola stále přichází o peníze následkem nerozumných vydání. Tuto ztrátu si mají odpovědní činitelé důkladně uvědomit i za předpokladu, že činili co mohli. Proč však svolují, aby se hromadily dluhy? A odpovědné síly, nechť ve škole každého měsíce zjišťují pravdivý finanční stav školy. FE 510.3

Bratři na odpovědných místech, vyvyšte zákon Kristova království a podřídte se Jemu v ochotné poslušnosti. Nejste-li sami pod dohledem Vládce všehomíra, jak můžete být poslušni Jeho zákonu, jak to požaduje Jeho Slovo? Všichni, kdož zaujímají vedoucí postavení, jsou právě těmi, kteří si potřebují co nejúplněji uvědomovat svou odpovědnost vůči Božímu zákonu i důležitost poslušnosti vůči všem Jeho požadavkům. FE 511.1

Ti, kdož pracují v našich školách, měli by v mnohem ohledu usilovat o vyšší stanovisko. Nám jest známo, že někteří si předem určili za svůj cíl, poslechnout každé slovo, které vyšlo z Božích úst. Takovýmto mužům a ženám dostane se rozumové síly, aby dovedli rozlišovat správnou věc od nesprávné. Takoví mají víru, skrze lásku dělající, očisťující duši, a zvěstují Boha. FE 511.2

My všichni potřebujeme získati hlubší zkušenosti ve věcech Božích, než jsou ty, jež jsme dosud získali. Vlastní já musí zemřít a Kristus se musí zmocnit chrámu duše. Lékaři, duchovní, učite-

lé a všichni ostatní na odpovědných místech musí se od Krista učití pokoře, dříve než On sám se bude moci v nich projevit. Příliš často je vlastní já tak důležitým činitelem v životě člověka, že Pán jej nemůže formovat. Zmítá se napravo a nalevo, žene se vpřed svou cestou jak se mu líbí. Kristus praví tomuto vlastnímu „já“: *„Ustup z cesty. Chce-li kdo za mnou přijíti, zapříž sebe sám a vezmi kříž svůj, a následuj Mne. Jáť potom přijmu jej za učedníka. Proto, aby mi sloužil ku spokojenosti, musí pracovat na díle, kteréž jsem jemu uložil a to podle Mých pokynů.“* – RH Aug. 16, 23, 1906 ^{FE}

511.3

67. Podstata výchovy

Opatřit nejpodstatnější vychování pro naše mladé lidi, a to co jim dá schopnost pro vyšší školu v nebesích, znamená výchovu, která je naučí, jak zjevovati Boží vůli světu. Zanedbatí toto vzdělání a vnášet světské metody do našich škol, znamená škodu jak pro učitele, tak i pro studenty. *FE 512.1*

Eliáš, těsně před tím, než byl vzat na nebesa, navštěvoval školy proroků a poučoval žáky o nejdůležitějších bodech vzdělávání. Opakoval nyní to, čemu je učil za svých dřívějších návštěv, vštěpuje do mysli mladých lidí jak jest důležité, aby prostota vyznačovala každý rys jejich vzdělání. Jen takto mohou být nebeský rozumování a jít do Božího díla. Spravovány tak, jak sám Bůh by byl stanovil, budou naše školy v těchto závěrečných dnech poselství konati svou práci podobným způsobem, jako jí vykonávaly školy proroků. *FE 512.2*

Ti, kdož odcházejí z našich škol do misijní práce, budou potřebovat zkušenosti v obdělávání půdy a i jiná odvětví manuální práce. Mělo by se jim dostat výcviku, který by je uschopnil pro kteroukoli práci na tom poli, kam budou povoláni. Nebude lepší práce nad tu, kterou vykonají lidé vychování pro praktický život, připraveni učit jiné tomu, čemu byli samu vyučeni. *FE 512.3*

Ve svém učení Spasitel připodobňoval svět k vinici. Učinili bychom dobře, kdybychom se učili z podobenství, v nichž užívá tohoto přirovnání. Kdyby na našich školách byla půda zpracovávána s větší vírou a péčí o budovy pro studenty, byla nesobečtější, záliba v zábavách a hrách, která na škole působí tolik zmatků, by pominula. *FE 512.4*

Když Hospodin uvedl naše prarodiče do rajské zahrady, dal jim příkaz, aby ji „vzdělávali“ a „ostříhali.“ Bůh ukončil své dílo stvoření světa a prohlásil je za velmi dobré. Vše bylo přizpůsobeno k tomu cíli, pro který bylo vytvořeno. Dokud Adam a Eva poslouchali Boha, jejich práce v zahradě byla radostí; vše pro jejich potřebu poskytovala země ze své hojnosti. Jakmile však člověk přestal poslouchati Boha, byl odsouzen k překonávání satanovy setby a svůj chléb v potu své tváře si opatřoval. Od té doby musí těžce zápasit v mnohé námaze a strasti s tou silou, již dříve jen poddával svou vůli. *FE 512.5*

Božím záměrem bylo námahou odstranit zlo, které člověk uvedl na svět svou neposlušností. Namáhavou prací možno mnohé satanovo pokušení zneškodnit přílivem zla. Syn Boží byl dán světu, aby Svou smrtí přinesl smírnou oběť za hříchy světa, aby Svým životem učil lidstvo jak mařit plány nepřitele. Kristus vzal na sebe lidskou přirozenost, získal sympatie a zájem svých bratří, a životem naplněným neúnavnou prací, učil jak se mohou lidé stávat Božími spolupracovníky na vybudování Jeho království na zemi. *FE 513.1*

Pakliže ti, kdo si osvojili Boží plán výchovy mládeže v těchto posledních dnech podřídí svou vůli Bohu, On je poučí o své vůli a o svém postupu. Učitelem na všech našich školách má býti Kristus. Dosadí-li Jej učitelé a žáci na Jeho spravedlivé místo, pak bude s nimi pracovat na provedení plánu vykoupení. *FE 513.2*

Studenti mají být poučováni, aby vyhledávali radu u Boha na modlitbě. Mají se naučit pohlížet na svého Tvůrce jako na neomylného průvodce. Mají se učit shovívavosti a důvěře, pravé dobroty a vlídnosti srdce. Mají se cvičit ve vytrvalosti. Svými charaktery mají odpovídat Davidovým slovům: „*Aby synové naši byli jako štípkové zdárně rostoucí v mladosti své, a dcery naše jako úhelní kamenové, tesání ku podobenství chrámu.*“ Toto vše splňuje požadavky kladené na službu v misijních polích. *FE 513.3*

Věřící student přelomil pouta hříchu a zaujal správný poměr k Bohu. Jeho jméno zapsáno jest v knize života Beránka. Slavnostně se zavázal zřikati se zlého a vstoupit pod Boží pravomoc. Vroucí modlitbou má mít společenství s Kristem. Zanedbat to, odmítnout vlastní službu, to znamená ztratit přízeň Velkého Učitele a stát se hříčkou satanových úskoků. Záměrem nebes bylo přivést lidi znovu do přízně Boží pro nekonečnou oběť Kristovu. Výchova, která přivádí žáky do těsného spojení s Bohem, seslaným Učitelem, jest pravou výchovou. *FE 514.1*

Dítky Boží jsou Jeho nástroji, rozšiřujícími Jeho církev na zemi. Mají žádati Boha o radu. Světské zábavy a představení nepatří do křesťanského života. Nastoupiv cestu Pána, má být posilou Je-

ho lidu. A ten má zjevně vyznávat víru v dar jednorozeného Syna Božího. To učiní hluboký dojem na mysl nevěřícího člověka. Ten, kdo se světa straní a usiluje o spojení s Kristem, bude úspěšný v získávání duší pro Pána. Kristova milost bude v jeho životě tak zřejmou, že svět na něm pozná, že s Kristem byl a u Něho se učil. FE 514.2

Kristus přikazuje: „*Jdi na vinici mou dnes, a dělej.*“ „*Protož buď že jíte, neb pijete, aneb cožkoli činíte, všecko k slávě Boží činite.*“ Necht' každý, kdo se hlásí za dítě nebeského Krále, snaží se být představitelem Božího království. Každý, necht' pamatuje, že duchem, slovem i činem má být oddaný a věrný zařízením a přikázáním Hospodinovým. Máme být věřícími, spolehlivými občany Kristova království, aby ti, kdo jsou světsky moudřími, měli pravou představu o velkorysosti. Laskavosti, dobrotě, vlídnosti a zdvořilosti občanů Božího království. – RH Oct. 24, 1907 FE 514.3

68. Poselství učitelům

Dostala jsem poselství pro učitele na všech našich školách. Ti, kdo vzali na sebe svatou zodpovědnost spočívající na učitelích, musí ustavičně pokračovati ve svých náboženských zkušenostech. Nemají se spokojiti s přízemním, nýbrž usilovat vždy výše, směrem k nebesům. S Božím slovem v rukou a se srdcem plným lásky, vedoucími je k pilnosti, měli by krok za krokem ukazovat pokrok ve své službě. FE 516.1

Hluboká křesťanská zkušenost sloučí se s pravou vychovatelskou činností. V křesťanském rozvoji mají naše školy pevně pokračovat; a k tomu cíli, měly by býti stálou pomocí slova a příklad učitele. Apoštol říká: „*I vy, jako kamení živé, vzdělávejte se v dům duchovní, kněžstvo svaté, k obětování duchovních obětí, vzácných Bohu skrze Jezukrista.*“ Bylo by dobře, kdyby každý učitel a student pečlivě prostudoval tato slova, a sám si položil otázku. Byv obdařen přehojnou milostí, získávám tu pravou náboženskou zkušenost, kterou musím mít jako dítko Boží, abych neustále, krok za krokem stoupal k vyššímu stupni! FE 516.2

V každém vyučovacím předmětu mají učitelé hledat možnosti, aby předávali světlo ze slova Božího a zdůrazňovali důležitost poslušnosti slov: „*Takto praví Hospodin.*“ Výchova by měla mít takové důsledky, že studenti se nechají vést správnými zásadami při každé svoji činnosti. To jest výchova, která přetrvá věky. FE 516.3

Varovně jsem se obrátila na učitele všech našich škol. Práce v nich musí mít jinou úroveň, než jaké mají některé naše známé školy. Pouhé učení z běžných učebnic nepostačuje; a mnohé z používaných příruček nejsou potřebné pro ty školy, jež jsou určeny k přípravě žáků na školu tam nahoře. V důsledku toho nedostává se studentům na těchto školách nejdokonalejšího křesťanského vzdělání. Zanedbávají se hlavní body studia, které jsou nejpotřebnější pro přípravu žáků na poslední hlavní zkoušku a mají jim dáti schopnost pro misijní práci na poli doma i v zahraničí. Výchova, potřebná právě nyní je ta, která bude studenty kvalifikovat pro praktickou misijní činnost, učic je podřizovat všechny osobní schopnosti pod dohled Božího Ducha. Nejceněnější pak učebnicí jest ta, jež obsahuje učení Kristovo, Učitele učitelů. FE 516.4

Od učitelů Pán očekává, že vyloučí z našich škol takové knihy, jež hlásají myšlenky, které nejsou v souladu s Jeho slovem a dají místo těm nejcenějším knihám. Jest v souladu s Boží vůlí, když naši učitelé budou svou moudrostí vynikati nad moudrost světa, neboť oni se učí Jeho moudrosti. Bude výrazem úcty k Bohu, když učitelé našich škol, od nejvyšších do nejnižších, ukáží světu, že jejich moudrost je něčím více než světská moudrost lidí, poněvadž v jejich čele stojí Mistr Učitel. FE 517.1

Naši učitelé se musí ustavičně učit. Všichni reformátoři se musí podříditi vůli Boží. Musí usilovat o změnu života, svá srdce musí poddati Kristově milosti. Měli by se zřici každé světské zvyklosti a představy, jež nejsou v souladu s myslí Boží. FE 517.2

Když Nikodém, školený učitel Izraele, přišel se dotazovat k Ježíši, vyložil mu Kristus první náboženské zásady. Ačkoliv Nikodém zaujímal vážené postavení v Izraeli, neměl pravou představu o tom, jakým by měl být učitel v Izraeli. O nejzákladnějších zásadách duchovního života nebyl poučen, neboť se nikdy neučil abecedě pravé křesťanské zkušenosti. FE 517.3

Na Kristovo vysvětlení Nikodém odvětil: „*Kterak mohou tyto věci býti?*“ Kristus odpověděl: „*Ty jsi mistr v Izraeli a toto neznáš?*“ Stejně mohli by být dotázáni mnozí, mající odpovědné postavení jako učitelé, lékaři, a kazatelé evangelia, kteří však zanedbali hlavní a důležitou část svého vzdělání a sice tu, která by je uzpůsobila správnost křesťanský zacházet s lidskou myslí. FE 517.4

V naučeních, která dával Kristus svým učedníkům a lidu všech tříd přicházejícímu naslouchat Jeho slovům, bylo dosaženo to, co je pozvedalo k vysoké úrovni myšlenky i činy. Kdyby těm, kdo se učí v dnešní době, dostalo se místo slov lidí, slov Kristových, tu by se nám ukázaly známky vyššího porozumění, jasnějšího chápání záležitostí nebeských, hlubšího poznání Boha, čistšího a průbojnějšího života křesťanského. „*Amen, amen, pravím vám*“ pravil Kristus „*kdož věří ve mne, máť život věčný. Jáť jsem ten chléb života. Otcové vaši jedli mannu na poušti, a zemřeli. Totoť jest chléb*

ten s nebe sestupující. Kdož by koli jej jedl, neumře. Jáť jsem ten chléb živý, kterýž jsem s nebe sestoupil. Bude-li kdo jísti ten chléb, živ bude na věky.“ FE 518.1

„Ale věda Ježíš sám v sobě, že by proto reptali učedníci jeho, řekl jim: To vás uráží? Co pak kdybyste uzřeli Syna člověka, an vstupuje, kdež prvé byl? Duch jest, kterýž obživuje, těloť nic neprospívá. Slova, kteráž já mluvím vám, Duch jest a život jsou.“ FE 518.2

Jsme příliš pomalí v chápání toho, jak velice potřebujeme studovat slova Kristova a metody Jeho práce. Kdyby se rozumělo lépe Jeho učení, pak mnohá nauka na našich školách byla by oceňována podle své skutečné ceny. Bylo by zřejmé, že mnohá z nich nikterak nerozvíjí prostotu zbožnosti v životě žáka. Pak také by moudrost smrtelných lidí měla menší úctu a slovo Boží by bylo více ctěno. FE 518.3

Jsou-li naši učitelé v pravdě obráceni, poznají z vlastní zkušenosti jak duše hladoví po poznání Boha a jako pokorní žáci školy Kristovy budou se učit Jeho spravedlivosti. Správné zásady ovládnou jejich život, jako řídící zásady nebeské výchovy. Snaží-li se učitelé z celého srdce zavést správné zásady do výchovné práce, andělé Boží jim pomohou ovlivnit srdce i mysl. – RH Nov. 7, 1907 FE 518.4

69. O prospěšném opatření pro naše školy

Výzva ke kazatelům, lékařům a učitelům v Jižní Kalifornii.

Muži, kteří stojí v čele, podílejíce se po kterékoliv stránce na vznešeném díle hlásání posledního poselství evangelia, musí pěstovati a v lásce chovat široké rozhledy i myšlenky. Jest výsadou všech, kdo nesou odpovědnost v biblické práci, aby byli schopnými žáky ve škole Kristově. Osvědčený následovník Kristův nesmí se nechati vést diktátem vlastní vůle; musí mít mysl vycvičenou smýšlet po způsobu Kristově a tak osvícenou, aby pochopil vůli a cestu Boží. Jen takový věřící, bude následovníkem Kristových pracovních metod. FE 520.1

Naši bratři by neměli zapomínati, že Boží moudrost učinila opatření pro naše školy takovým způsobem, který přinese požehnání pro všechny účastníky našich ústavů. Kniha „*Kristova podobenství*“ byla věnována vzdělávací práci, aby studenti a ostatní přátelé škol mohli být vlastníky těchto knih a jejich prodejen, opatřiti si prostředky potřebné škole pro udržení finanční rovnováhy. Avšak tento plán nebyl předložen našimi školami tak, jak by to mělo býti; učitelé a studenti nebyli vedeni k tomu, aby drželi u sebe tuto knihu a směle prosazovali její prodej ve prospěch výchovné práce. FE 520.2

Učitelé i studenti měli již dávno předtím být poučeni, aby se chopili možnosti získat prostředky prodejem knih „*Kristova podobenství*.“ Prodejem těchto knih poslouží studenti dílu Božímu a při tom současně, šíříce drahocenné světlo, obdrží neocenitelné poučení v křesťanské zkušenosti. Všechny naše školy by se měly k tomu přiřadit a horlivě usilovat o provedení plánu, který nám byl dán pro vzdělávání pracovníků, ku pomoci školám a pro získávání duší pro dílo Kristovo. FE 520.3

Ve městech Riverside, Redlands a San Bernardino jest otevřené pracovní pole pro nás, jehož jsme se až dosud dotkli jen konečníky svých prstů. Pokud naši pracovníci měli odvalu, bylo zde uděláno dobré dílo; k tomu však, aby práce úspěšně pokračovala, jest zapotřebí peněz. Bylo zámyslem Božím, aby prodejem „*V šlépějích Velkého lékaře*“ a „*Kristových podobenství*“ byly získány potřebné prostředky pro naše zdravotnické koleje a školy a naši lidé aby měli volnou ruku ku zvýšení obětí z vlastních prostředků pro otevírání nových pracovních polí v misijní práci. Jestliže se nyní naši lidé budou věnovat tak, jak by se měli prodáváním těchto knih, nabudeme mnohem více prostředků ku provádění naší práce, jak nám to určil Pán. FE 520.4

Kdekoliv se horlivě vzal do rukou prodej „*Kristova podobenství*“, kniha vykonala dobré dílo. A těm, kteří byli při tom zaměstnáni, tato naučení splatilo dobře úsilí jimi vynakládané. Nyní by všichni naši lidé měli býti povzbuzováni k tomu, aby spolupracovali při tomto úsilí o zvláštní misijní práci. Viděla jsem, že by se našim lidem mělo dostat poučení o tom, jak nejlépe předkládat lidem tyto knihy. FE 521.1

Byla jsem poučena, že na našich velkých shromážděních měli by být přítomní pracovníci, kteří naše lidi budou poučovat, jakým způsobem rozsévat sítě pravdy. To má větší význam než je poučovat, jak prodávat „*Signs of the Times*“ a ostatní časopisy. To předpokládá důkladné poučení o práci s knihami jako jsou „*Kristova podobenství*“ a „*Ve šlépějích velikého lékaře*“. Jsou to knihy, které obsahují drahocenné pravdy, z nichž čtenář může čerpati poučení nejvyšší ceny. FE 521.2

Proč nebyl nikdo pověřen tím, aby na našem táborovém shromáždění (v roce 1907) přednesl našim lidem výklad o tomto druhu práce? Tímto opomenutím ztratili jste vzácnou příležitost přinést lidu veliké požehnání a zároveň jste sami zavrhlí příležitost opatřit finanční prostředky pro naše ústavy. Milí bratři, dejme našim lidem povzbuzení, aby se chopili této práce bez dalších odkladů. FE 521.3

Jsou mezi nimi někteří, kdo mají zkušenosti s prodáváním zdravotních potravinářských výrobků, a ti by se měli nyní zajímat o prodej našich cenných knih; neboť je v nich uložen pokrm pro věčný život. Los Angeles mi bylo představeno jako velmi úrodné pole pro rozšiřování „*Kristova podobenství*“ a „*Ve šlépějích velikého lékaře*“. Tisíce přechodných obyvatel a návštěvníků měli by prospěch z naučení, která jsou v nich obsažena a odpovědní činitelé našich kolejních sanatorií měli by v této záležitosti jednat moudře a povzbuzovat každého, sestry, pomocné síly i studenty, aby sbírkami shromažďovali co možno nejvíce prostředků na běžná vydání různých ústavů. FE 521.4

Proč naši lidé tak těžce chápou jakých činů Pán od nich vyžaduje? Naši vedoucí pracovníci by měli vyžadovat v první řadě využití všech možností a u příležitosti našich velkých i malých shromáždění předkládati našim lidem tyto knihy a hledat dobrovolné pracovníky k jejich prodeji. Jestliže se tato práce rozproudí s horlivostí, jaké tato naše doba vyžaduje, značně se zmenší naše dluhy, které nyní zatěžují naše školy. Potom lidé, kteří nyní dostávají výzvy, aby štedře podporovali ze svých prostředků tyto ústavy, budou uvolněni, aby obrátili větší díl svých příspěvků na misijní práci v jiných potřebných místech, kde dosud nebylo vynaloženo větší úsilí. FE 522.1

Přinese to mnoho dobrého, upozorní-li se na tyto knihy vedoucí lidé ze svazu Womans Christian Temperance Union (Svaz křesťanských abstinetek). Měli bychom je upozorniti na naše shromáždění a dát jim příležitost, aby se poznali s našimi lidmi. Vložte jim tyto cenné knihy do rukou a vyprávějte jim o možnosti darování těchto knih a o důsledcích takového daru. Vysvětľujte, jak prodejem spisku „*Ve šlépějích velikého Lékaře*“, mají být do našich sanatorií přivedeni, kteří by se tam bez pomoci nikdy nedostali, a jak těmito prostředky bude prokázána služba budování sanatorií v místech, kde je jich nejvíce zapotřebí. Jestliže naše kolejni nemocnice moudře vedou lidé oddaní bázni Boží, dopomohou nám navázati spojení s pracovníky Svazu křesťanských abstinetek a tito pracovníci nebudou lhostejně přihlížet k přednostem léčebné stránky naší práce. Někteří z nich, v důsledku styku s naší léčebnou praxí poučí se o pravdách, které potřebují k nabytí dokonalosti křesťanského charakteru. FE 522.2

Jeden bod nesení naši pracovníci pustiti z mysli, a to, že naším nejvyšším ředitelem je Pán Ježíš Kristus. On dal plán, kterým školy mohou být vytrženy z dluhů, a On nebude brát v ochranu jednání těch, kteří pro nedostatek důvěry v úspěch, tento plán odkládají. Když se Jeho lid jednotně rozhodne podporovat Jeho dílo na zemi, každé dobré věci, kterou jim Bůh slíbil, se jim dostane. FE 523.1

V místech jako Los Angeles, kde se stále mění obyvatelstvo, vyskytují se skvělé příležitosti pro prodej našich knih. Naši lidé vyvolali velkou ztrátu tím, že se plněji nechopili této příležitosti. Proč by neměli učitelé a studenti ze školy v San Fernando učiniti Los Angeles svým obzvláštním působištěm pro prodej „*Kristova podobenství*“? Jestliže horlivě a s důvěrou uskuteční plán pro využití této knihy nám svěřený, andělé Boží budou provázet jejich kroky a požehnání spočine na jejich snahách. FE 523.2

Byla by to výborná věc, kdyby učitelé školy v San Fernando byli využili prázdnin jako příležitosti k rozšiřování knih „*Kristova podobenství*“. Byli by našli radost v tom, jít se studenty a učit je, jak zacházeti s lidmi a jak představovat tuto knihu. Historie vzniku této knihy i její účel přivedly by některé lidi ku zvláštnímu zájmu o knihu a o školu, v jejíž prospěch je prodávána. FE 523.3

Proč učitelé našich škol nevykonali více při této práci? Kdyby to chtěli naši lidé uskutečnit, není vítanější práce na domácí půdě k vykonání, než zaměstnávat se prodejem „*Kristova podobenství*“, neboť zatím co tím pomáhají ku splnění Kristova plánu pomoci našim školám, přinášejí zároveň mezi lid vzácné pravdy Božího slova. Nevšimavost projevovaná některými vůči tomuto úsilí se nelíbí Pánu. On chce, aby náš lid hleděl na tuto věc jako na způsob pomoci dostat se našim školám z dluhů. FE 523.4

Zanedbávání tohoto plánu způsobilo, že nyní tak silně pocítujeme nedostatek prostředků pro pokračování naší práce. Kdyby se byly školy více podílely na opatřeních pro ně učiněných, bylo by více peněz ve školní pokladně a v rukou Jeho lidí pro pomoc potřebám i v jiných zemích a to nejlepších ze všeho, učitelé i studenti byli by obdrželi skutečné ponaučení, jichž je jim zapotřebí, pro službu Mistrovi. FE 524.1

Posílám vám tyto řádky, poněvadž vidím, že jest třeba hlubšího poznání, širší vnímavosti se strany našich zdravotních i vychovatelských pracovníků, má-li se jim dostati prospěchu k němuž směřují i knihy „*Kristova podobenství*“ a „*Ve šlépějích Velikého Lékaře*“. Prosím vás, milí bratři, abyste přečetli tato slova našemu lidu, který se má cvičiti v prokazování ducha moudrosti a síly a zdravého myšlení. – RH Sep. 3, 1908 FE 524.2

70. Učiteli, poznej sám sebe

Znát sebe sama je velké poznání. Skutečné sebepoznání vede k pokoře, která dovoluje Pánu, aby obrnil smysl a zformoval i zpevnil charakter. Milost pokory je Kristovým dělníkům velmi potřebnou v tomto období světových dějin. Přijatelné dílo nemůže konat žádný učitel, který si neuvědomí vlastní nedostatky a nevypustí ze svých záměrů plány oslabující jeho duchovní život. Jen o takových učitelích, kteří budou s to oprostit svoji práci od všeho nepodstatného pro život věčný, bude možno říci, že v bázni a pokoře pracují na svém spasení a že moudře staví pro věčnost. *FE 525.1*

Mám vám říci, že někteří z našich učitelů daleko zaostávají v chápání významu toho, jaký druh vzdělání potřebujeme v tomto období světových dějin. Toto není doba, kdy by studenti měli hromadit spoustu vědomostí, které nebudou moci vzít sebou do nebeské školy. Vypleňme pečlivě z běhu našeho studia vše nepotřebné tak, abychom v hlavách studentů uchovali místo, na které bychom zasedli símě spravedlnosti. Takováto výchova pak ponese ovoce pro život věčný. *FE 525.2*

Každý učitel by měl být denně žákem školy Kristovy, jestliže snad nepozbyl smyslu pro to, co tvoří skutečnou fyzickou, duchovní i mravní dokonalost. Před jiné by neměl jako učitel předstupovat ten, kdo nepracuje trvale na svém spasení stálým přijímáním sebe k normální dokonalosti, tak aby svým vzorem a příkladem vedl duše k porozumění nauk učení Velkého Učitele. Neměli bychom nikdy povzbuzovat k učitelské práci toho, kdo se spokojuje nízkými měřítky. Není hoden učit velkému tajemství pobožnosti ten, v jehož nitru nepřebývá Kristus, ta naděje slávy. *FE 525.3*

Každý učitel potřebuje dojít pravdy v lásce a v jejich posvátných zásadách; nemůže pak selhat ve svém působení a vlivu. Který je očištný a povznášející. Učitel, jehož duše má oporu v Kristu, bude mluvit a jednat jako křesťan. Nebude spokojen sám se sebou, dokud pravda neočistí jeho život od všeho nepodstatného. Nebude spokojen sám se sebou, pokud jeho mysl nebude den po dni ztvárňována svatým vlivem Božího Ducha. Teprve pak bude moci Kristus promlouvat k srdci jeho a jeho hlas, říkající: „*Totoť jest ta cesta, chod'te po ní*“, bude slyšen a vyslyšen. *FE 526.1*

Učiteli, který má správné porozumění pro práci na opravdovém vzdělání, nepostačí, aby se tu a tam mimochodem zmiňoval o Kristu. Vlastním srdcem, prodchnutým láskou Boží, bude trvale vyvyšovat Muže z Golgoty. Vlastní duši máje naplněnu Duchem Božím, bude se snažit, aby obrátil pozornost studentů ke vzoru Ježíše Krista, toho jediného mezi deseti tisíci a jediného nanejvýš milovaného. *FE 526.2*

Ducha Svatého velmi potřebujeme v našich školách. Tento Boží Dar přichází na svět v zastoupení Kristově. Není jen věrným a pravým svědkem slova Božího, ale zkoumá také myšlenky a záměry srdce. Je pramenem, ke kterému musíme vzhlížet, abychom účinně obnovili mravní obraz Boží v člověku, Ducha Svatého dychtivě vzývali ve školách proroci; jeho proměňující vliv vyrovnával myšlenky v harmonii s vůlí Boží a vytvářel živé spojení mezi zemí a nebem. *FE 526.3*

Učitelé, chcete-li otevřít svá srdce Duchu Božímu, chcete-li hosta nebeského, Bůh vás učiní svými dělníky. Ve spolupráci s Učitelem-Mistrem dosáhnete toho, že duch sobectví bude zapuzen a že dojde k podivuhodné přeměně. *FE 526.4*

V noční době byla ke mně promlouvaná tato slova: „Uložte učitelům v našich školách, aby připravili studenty na to, co má přijít na svět.“ Pán dlouho čekal, než naši učitelé vykročí ve světle, které jim On seslal. Je zapotřebí pokořit se, aby Kristus mohl obnovit mravní obraz Boha v člověku. Charakter podávaného vzdělání se musí velmi změnit než bude moci vtisknout našim zařízením pečeť pravosti. Teprve až se spojí intelektuální a morální síly k přípravě vzdělání, teprve pak bude dosaženo správné míry slova Božího. *FE 526.5*

Jasně a přesvědčivě bylo řečeno: „Vyznávejte se pak jedni druhým z hříchů, a modlete se jedni za druhé, abyste uzdraveni byli. Semkněte se; semkněte se a milujte se jako bratří. Modlete se vespolek.“ Pán zaplatil vlastní krví za spásu světa. Protrpěl všechna protivenství, jež mohli lidé vymyslet a satan vynalézt, jen aby se uskutečnil plán spasení. Nechtějme, aby se učitel vyvyšoval, ale usilujme o to, aby poznal nutnost čerpat denně z Krista naučení a brát si z něho příklad. Pro učitele a studenty by měl být náš Pán a Vykupitel Ježíš Kristus jediným vzorem. *FE 527.1*

Stále pamatujte, že za učitele uzná Pán jen ty, kdo budou učiteli evangelia. Velká odpovědnost leží na těch, kdo se snaží vyložit cíl poslání evangelia. Ti budou dělníky Božími na přípravě lidských myslí. Učitel, který opomene stále vidět před sebou měřítko Písma, ztratí příležitost být dělníkem Božím na tom utváření mysli, které je nezbytné pro místo v nebeských příbytcích. – RH Sep. 3, 1908 *FE 527.2*

71. Práce před námi

Velkou a důležitou práci mají před sebou naše americké konference. Práci v Americe musíme provádět tak, abychom byli posilou a pomohli těm, kdo hlásají poselství ve vzdálených krajích. Je zapotřebí vyburcovat každý národ, jazyk a lid a vést jej k poznání pravdy. Něco bylo již vykonáno, ale je třeba vykonat ještě mnoho, a mnohému se můžeme naučit právě zde, na této konferenci, tak aby práce šla kupředu způsobem, který bude ke cti a chvále Boží. *FE 529.1*

Moje duše byla tak obtížena břemenem, že jsem nebyla s to dojít klidu. Na co máme klást zvláštní důraz, abychom pronikavě zasáhli mysl člověka? Jsou tu naše školy. Je nutno řídit je tak, aby vychovávaly misionáře, kteří půjdou cestou i necestou zasívat sítě pravdy. Takovýto úkol svěřil Kristus svým následovníkům. Měli jít cestami i stezkami, aby donesli poselství pravdy duším, ochotným přijímat zvěst evangelia. Vážnost toho jsem si uvědomila, když jsem uviděla, jak mnoho je třeba ještě vykonat na těch místech, která jsem právě navštívila. Musíme se opřít o Boží moc, máme-li toto dílo dokonat. *FE 529.2*

Při své práci má každý dělník vzhlízet k Bohu. Musíme usilovně pracovat jako lidé, kteří mají živé spojení s Bohem. Musíme se naučit, jak přistupovat k lidem tak, jak jsou. Nedovolme, aby docházelo k takovým okolnostem, jaké jsme zjistili na některých místech po návratu do Ameriky, že totiž jednotliví členové církve – místo aby si uvědomili svoji odpovědnost – čekají až je někdo pověd a že muži, ve které byla složena posvátná a svatá důvěra, opomenuli porozumět významu osobní odpovědnosti a pustili se do práce tak, že nařizovali a diktovali bratřím, co mají nebo nemají dělat. To jsou věci, které Bůh ve svém díle nepřipouští. On ukládá břímě své těm, kdo je ponesou. Každá jednotlivá duše má svoji vlastní odpovědnost vůči Bohu a nemají být libovolně určováno co má dělat, co má říkat a kam má jít. Nemůžeme skládat důvěru v záměry lidské a souhlasit se vším, co říkají, ledaže bychom zjistili, že jsou pod vlivem Ducha Božího. *FE 529.3*

Studujte první a druhou kapitolu Skutky apoštolů. Dostalo se mi světla, že v naší práci musíme pokračovat šíře a výše, než jak jsme to dosud dělali. Nebeské světlo si nutno vážit a je třeba je milovat. Toto světlo je určeno těm, kdo usilovně pracují. Je určeno těm, kdo si jsou vědomi, že Bůh jim svěřil poslání a že mají posvátnou odpovědnost při jeho hlásání. *FE 530.1*

Posláním nynější víry je příprava lidí na příchod Páně. Tak tomu rozumějme a umožněme, aby ti, kdo jsou na odpovědných místech dosáhli takové jednoty, aby práce pokračovala bez tříštění. Nedovolme nikomu, aby si počínal jako neomezený vládce a říkal: „Musíte chodit jinak“ a „musíte učinit toto a nesmíte dělat tamto.“ Máme před sebou velkou a důležitou práci a Bůh si přeje, abychom se té práce chopili moudře. To, že stavíme různé osoby na odpovědná místa v jednotlivých konferencích, nečiní z nich bohy. Nikdo není tak moudrý, aby mohl jednat bez potazu. Lidé se musí poradit s bratřimi, poradit se navzájem, modlit se vespolek a společně plánovat rozmach díla. Umožněte pracovníkům, aby společně poklekli a modlili se k Bohu s prosbou, aby je řídil v jejich počínání. Měli jsme v tomto ohledu velkou mezeru. Spoléhali jsme příliš na lidské záměry. To si nemůžeme dovolit. Čekají nás nebezpečné doby a my musíme dojít na místo, kde víme, že přebývá a vládne Pán, a že je v srdcích synu člověka. Musíme důvěřovat Bohu. *FE 530.2*

Nechť budete poslání kamkoli, v lásce a vážnosti chovejte v srdcích i myslích svých bázeň a lásku Boží. Obracejte se denně k Pánu o poučení i o dohled; spoléhejte na Boha, pokud jde o osvětlení i poznání. Modlete se za toto poučení a světlo, až se vám jich dostane. Nadarmo vám bude, budete-li prosit a pak zapomenete, oč jste se modlili. Soustřeďte mysl svou na modlitbu. Můžete tak učinit, i když pracujete rukama. Můžete říci: Pane, věřím; z celého srdce svého věřím. Nechť mne ovládne moc Ducha Svatého. *FE 530.3*

Kdybychom se mezi sebou více modlili, více cvičili v živé víře a méně spoléhali na to, že někdo jiný bude mít místo nás zkušenosti, byli bychom dále, než jsme dnes, v duchovním životě. Co potřebujeme, je hluboce věřící srdce a duchovní zkušenost. Potom budeme s to hlásat, co Bůh činí a jak pracuje. Potřebujeme mít živou zkušenost v díle Božím; a nebudeme bezpeční, dokud jí nedosáhneme. Jsou tací, kdo mají dobré zkušenosti a vykládají o nich; když však přistoupíte k to-

mu, abyste je zvážili, zjistíte, že to nejsou správné zkušenosti, poněvadž se neshodují s prostým: „*Tak praví Pán.*“ Byla-li kdy v našich dějinách doba, kdy bylo třeba, abychom pokořili duše své před Bohem, je to dnes. Potřebujeme přistupovat k Bohu s vírou ve vše, co bylo přislíbeno ve slově Božím a pak můžeme vstoupit v plném osvětlení a síle, kterou poskytuje Bůh. *FE 531.1*

Uvědomila jsem si velkou závažnost toho, když mi bratří po návratu ze zahraničních polí sdělili něco o svých zkušenostech a o tom, co Pán činí, aby přivedl duše k víře. To je právě to, co nyní potřebujeme. Bůh si přeje, abychom nadále obcházeli vědomosti. Přeje si, abychom porozuměli své osobní odpovědnosti vůči němu. Sám pak se osvědčí každé duši, která se k Němu obrátí v opravdové pokoře a bude ho vzývat z celého srdce svého. *FE 531.2*

Musíme zřídít školy v cizině i u nás. Musíme se dát Bohem poučit, jak tyto školy řídit. Nelze je vést tak, jak byly mnohé z nich vedeny. Naše zařízení je třeba považovat za nástroje Boží pro pokračování v Jeho díle zde na zemi. K Bohu musíme vzhlížet pokud jde o vedení i moudrost; musíme Ho prosit, aby nás naučil, jak spolehlivě postupovat v práci. Rozpoznejme v Pánu svého učitele a vůdce a pak půjdeme správným směrem. Je třeba, abychom stáli jako jednotná společnost, která si patří z očí do očí. Pak užijeme spásu Boží, zjevnou na pravici i na levici. Budeme-li souladně pracovat, tím dovolíme Pánu, aby pracoval pro nás. *FE 531.3*

V celé své školské práci musíme mít správné porozumění pro to, co je podstatou vzdělání. Lidé mnoho mluví o vyšším vzdělání, kdo ale může definovat, co to vyšší vzdělání je? Nejvyšší vzdělání nacházíme v živém slově Božím. Je to, to vzdělání, které nám praví, abychom skláněli duše své před Bohem v opravdové pokoře a které nám dává možnost, abychom na podkladě slova Božího uvěřili právě tomu, co hlásá. Takové je vzdělání, které nanejvýš potřebujeme. S tímto vzděláním užijeme spasení Boží. S Duchem Božím působícím v nás samých, bude pak naším úkolem, abychom nesli světlo víry po cestách i stezkách, aby se spasení Boží mohlo projevit význačným způsobem. *FE 532.1*

Budeme postupovat v práci cestou Páně? Jsme ochotni dát se poučit o Bohu? Budeme zápasit s Bohem na modlitbách? Přijmeme křest Ducha Svatého? To potřebujeme a toho můžeme teď dosíci. Pak půjdeme dále s poselstvím Páně a světlo pravé víry bude zářit jako planoucí pochoděň, osvětlující všechny části světa. Budeme-li pokorně chodit s Bohem, Bůh půjde s námi. Pokořme duše své před Ním a užijeme Jeho spasení. – RH Oct. 21, 1909 *FE 532.2*

72. Rada učitelům

Přečtu vám 6. kapitolu z 2. epištoly Korintským: FE 533.1

„Protož napomáhající i napomínáme vás, abyste milosti Boží nadarmo nebrali. (Neboť praví: V čas příhodný uslyšel jsem tě, a v den spasení spomohl jsem tobě. Aj, nyní jest čas příhodný, aj nyní dnové spasení.) Žádnému nedávejte v ničem pohoršení, aby bylo bez úhony přisluhování. Ale ve všem se chovajíce jako Boží služebníci...“ (Verše 1-10) FE 533.2

„Netáhněte jho s nevěřícími. Nebo jaký jest spolek spravedlnosti s nepravostí? A jaký obcování světla s temnostmi? A jaké srovnání Krista s Belialem? Aneb jaký díl věrnému s nevěrným? A jaké spolčení chrámu Božího s modlami? Nebo vy jste chrám Boha živého, jakž pověděl Bůh: Přebývati bude v nich...“ (2 K 6,14-18) FE 533.3

Měli byste také studovat sedmou kapitolu, ale jejím čtením nebudu zde nyní zabírat čas. FE 534.1

U našich lidí vzniká stále nebezpečí, že ti, kdo se pustí do práce na našich školách a léčebných ústavech, budou se obírat myšlenkou, že se musí vyrovnat se světem, že musí studovat věci, které studuje svět a že se musí seznámit s tím, s čím se svět seznamuje. Je to jedna z největších chyb, jichž je možno se dopustit. A dopustíme se těžkých chyb, jestliže neobrátime pozornost na pachtění se ze světem. FE 534.2

Klade se otázka: Co je to vyšší vzdělání? Není vyššího vzdělání než toho, které je obsaženo v zásadách, uložených ve slovech, jež jsem vám právě přečetla ze 6. kapitoly 2. listu Korintským. Veďte naše studenty k tomu, aby si to pilným studiem osvojili. Není vyššího vzdělání než toho, kterého se dostalo prvním učedníkům a toho, kterého se dostává i nám z Božího slova. Necht' Duch Svatý vás sám přesvědčí, že pokud jde o vzdělání, není na světě nic tak ušlechtilého, jako je poučení obsažené v 6. a 7. kapitole 2. epištoly Korintským. Postupujme ve své práci až tam kam nás Boží slovo povede. Pracujme pro toto vyšší vzdělání rozumně. Náš zápas o spravedlnost budiž znamenáním toho, že jsme porozuměli vůli Boží, tlumočené nám skrze Jeho posly. FE 534.3

Je výsadou každého věřícího, že může brát za denní základ studia život Kristův a naučení Kristova. Křesťanská výchova znamená přijímat – v duchu i v zásadě – učení Spasitelovo. K tomu patří denně svědomitě kráčet ve šlépějích Krista, který odložil svůj královský šat i korunu a přišel na svět v lidské podobě tak, aby mohl lidstvu dodat sílu, které nelze vůbec jinak získat. Jaká to byla síla? Byla to síla plynoucí z lidské přirozenosti ve spojení s božskou povahou, síla převzít učení Kristovo a doslovně je následovat. Ve svém odpírání zlu a ve svém usilování pomoci jiným, dal Kristus lidem příklad nejvyššího vzdělání, jakého má vůbec kdokoli možnost dosáhnout. FE 534.4

Syn Boží byl zavržen těmi, které přišel žehnat. Byl jat zlotřilýma rukama a ukřižován. Ale když pak vstal z mrtvých, byl s učedníky svými po čtyřicet dnů a v té době jim dal mnoho cenných pokynů. Svým následovníkům vyložil zásady, na nichž se zakládá vyšší vzdělání. A když přišlo na to, aby je opustil a odebral se k svému Otci, jeho poslední slova k nim byla: „Já s vámi jsem po všechny dny až do skonání světa.“ FE 535.1

Mnozí, kteří dávají děti do našich škol, přijde silné pokušení, poněvadž touží zajistit jim to, co se ve světě považuje za nejvýznamnější vzdělání. Kdo ví, co tvoří základ nejdůležitějšího vzdělání po poznání, jež lze nabýt světskou výchovou, dopouštějí se velké chyby, a to takové, že budou zmítání individuálními názory, které jsou jen lidské a chybné. Těm, kdo si myslí, že jejich děti musí mít nejdůležitější vzdělání ve světském pojetí, bych chtěla říci: Veďte své děti k prostotě Božího slova a budou v bezpečí. Za nedlouho budeme mocně rozptýleni a to, co je třeba provést, je nutno udělat rychle. FE 535.2

Viděla jsem, že na každého adventistu sedmého dne, se kterým se svět dostane do styku, bude vyvinut úžasný nátlak. Ti, kteří hledají vzdělání, jehož si svět tak váží, jsou postupně odváděni dál a dál od zásad pravdy až se z nich stanou vzdělání světáci. Za jakou cenu získali svoje vzdělání! Oddělili se od Svatého Ducha Božího. Rozhodli se přijmout to, čemu svět říká vědění, místo pravdy, kterou Bůh svěřil lidem prostřednictvím kazatelů, proroků a apoštolů. A někteří z těch, kdo si zajis-

tili takové světské vzdělání, se domnívají, že se mohou zavést do našich škol. Dovolte však, abych vám řekla, že nesmíte přijímat to, čemu svět říká vyšší vzdělání a zavádět je do našich škol, ozdravoven a shromáždění. Je třeba, abychom tuto věc pochopili. Mluvím k vám velmi rozhodně. Toto se nesmí stát. *FE 535.3*

Každý žák musí pamatovat, že vzdělání bude marné, pokud se soudnost nenaučí pochopit pravdy Božího zjevení a pokud srdce nepřijme zásady Kristova evangelia. Student, který si osvojí místo obsáhlých zásad Božího slova obecné myšlenky a připustí, aby se čas i pozornost rozptýlily ve všednosti a bezvýznamnosti, zjistí, že jeho mysl přestává růst a slábne. Ztratil sílu růstu. Mysl je třeba cvičit, aby pochopila důležitou pravdu, týkající se života věčného. *FE 536.1*

Mám povinnost říci, že musíme pozdvihnout mysl našich studentů výše, než se dnes považuje za možné. Srdce i mysl je nutno cvičit, aby si zachovaly čistotu stálým přijímáním denní posily z pramene pravdy věčné. Boží ruka nám uchovala po věky zprávu o stvoření v její čistotě. Pouze Slovo Boží nám podává spolehlivé vysvětlení o stvoření našeho světa. Toto slovo musí být hlavním předmětem studia na našich školách. V něm můžeme rozmlouvat s patriarchy a proroky. V něm se můžeme poučit, co stálo naše vykoupení toho, který byl od počátku rovný svému Otci, a který obětoval svůj život, aby lidé mohli stanout před Ním, vykoupení ode všeho pozemského a všedního, obnovení k obrazu Božímu *FE 536.2*

Máme-li se učit o Kristu, musíme se modlit jako se modlili apoštolové, když na ně sestoupil Duch Svatý. Potřebujeme křest Ducha Božího. Nejsme ani hodinu bezpeční, pokud opomíjíme být poslušní slova Božího. *FE 537.1*

Neříkám, že není třeba jazykového studia. Řečem je nutno se učit. Za nedlouho bude opravdu nutno, aby mnozí z nás opustili domov a šli pracovat mezi lidmi jiného jazyka; a tak ti, kdo mají určité znalosti cizích jazyků, budou s to být ve styku s těmi, kdo nepoznají pravdu. Někteří z našich lidí se naučí jazykům v zemích, do kterých budou vysláni. To je lepší cest. A bude tu Ten, který bude stát po boku věrného dělníka, aby otvíral jeho mysl a dal mu moudrost. Pán může učinit práci plodnou i tam, kde lidé neznají cizí jazyky. Jak půjdou mezi lid a budou rozdávat publikace, Pán zpracuje mysl a pomůže pochopit pravdu. Někteří z těch, kdo se ujmou práce v cizích zemích, budou moci učit Slovu prostřednictvím tlumočnicka. Výsledkem horlivého úsilí pak bude žeň, jejíž hodnotu dnes ještě nedovedeme pochopit. *FE 537.2*

Je ještě jiný úsek, na kterém musíme v práci postoupit ku předu; je to práce ve velkých městech. Měli bychom mít skupiny horlivých pracovníků činných ve velkoměstech. Lidé by měli prozkoumat co je zapotřebí udělat v místech, která byla zanedbávána. Pán nás volá a upozorňuje na zanedbané zástupy ve velkoměstech, avšak málo pozornosti se dostalo této věci. *FE 537.3*

Nemáme sklon k tomu úpěnlivě prosit Pána a žádat Jej o dar Ducha Svatého. Pán si přeje, abychom Ho o to prosili. Přeje si, abychom se naléhavě obraceli k Jeho trůnu. Boží moc vést lid k obrácení, musíme pociťovat v našich řadách. Nejcennější vzdělání, jakého lze dosáhnout, najdeme když vyjdeme s poselstvím pravdy na místa, jež jsou nyní v temnotách. Měli bychom vyjít stejně jako první učedníci vyšli poslušní jsouce nařízení Kristova. Spasitel uložil učedníkům svoje směrnice. Několika málo slovy jim pravil, co mohou očekávat a s čím se setkají. „*Aj, já posílám vás jako ovce mezi vlky; protož buďte opatrní jako hadové, a sprostní jako holubice.*“ Tito dělníci měli postupovat jako zástupci Toho, který svůj život položil za život světa. *FE 537.4*

Pán si přeje, abychom vešli do souladu s Ním. Učiníme-li tak, Jeho Duch ovládne naši mysl. Porozumíme-li opravdu tomu, co tvoří nejdůležitější vzdělání a vytrváme v učení jeho zásadám, Kristus nám pomůže. Svým následovníkům slíbil, že až budou stát před rádci a soudci nebudou muset myslet na to, co by měli říkat. Já vás poučím, pravil. Já vás povedu. A když budeme vědět, co znamená být Bohem poučen, až se nám v mysli vynoří slova nebeské moudrosti, rozeznáme je od svých vlastních myšlenek. Porozumíme jim jako slovům Božím a budeme spatřovat v slovech Božích moudrost, život i sílu. *FE 538.1*

Musíme vychovávat mládež, aby stejně cvičila své tělesné i duševní síly. Zdravé cvičení celé bytosti k obsáhlému i důkladnému studiu. Krušnou práci nám dalo v Austrálii vychovat rodiče i mládež podle těchto zásad; vytrvali jsme však ve svém úsilí, až jsme došli poučení, že v zájmu co nejúplnějšího vzdělání musíme čas studia rozdělit na část potřebnou pro osvojení knižních vě-

domosti a na část, zajišťující znalost praktické práce. Část každodenní práce patřila užitečné práci a studenti se při tom učili, jak obdělávat půdu, jak ji pěstovat a jak stavět domy, čímž se vyžilo času, který by byl jinak stráven hraním a vyhledáváním zábavy. Pán požehnal studentům, kteří svůj čas zasvětili užitečným návykům. *FE 538.2*

Poučte studenty, aby nepovažovali za nejdůležitější teoretickou část svého vzdělání. Vštěpujme hlouběji a hlouběji každému studentovi, že musíme pochopit jak rozumně nakládat s tělesnou soustavou. A je mnoho takových, kteří by měli větší porozumění pro tyto věci, kdyby se neomezovali na léta studia bez praktické zkušenosti. Čím plněji se svěříme do Božího řízení, tím vyššího poznání se nám od Boha dostane. Řekneme studentům: Udržujte se ve stálém styku s Pramenem vší síly. Jste Božími dělníky. On budiž vaším hlavním Učitelem. – RH Nov. 11, 1909 *FE 539.1*

73. Opravdový ideál pro naši mládež

Z neporozumění skutečné povahy a předmětu výchovy byli mnozí uvedeni do vážných a dokonce osudných omylů. K takové chybě dochází, když se zanedbává vzdělání srdce nebo vytyčení správných zásad v úsilí zajistit rozumovou kulturu, nebo když se zájem o věčnost přehlíží v dychtivé touze po dočasných výhodách. *FE 541.1*

Je právem mládí, že má dojem, že musí dosáhnout nejvyššího rozvoje svých přirozených sil. Neměli bychom omezovat vzdělání, jemuž Bůh nedal žádné meze. Naše úsilí však bude marné, nebude-li jej užito ke cti Boží a k dobru lidstva. Nebude-li naše vědění stupněm k dosažení nejvyšších cílů, bude bezcenným. *FE 541.2*

Jsem velmi důrazně upozorňována na nutnost zřízení křesťanských škol. V dnešních školách se učí mnoha věcem, které jsou spíš závadou, než požehnáním. Potřebujeme školy, kde by slovo Boží bylo základem výchovy. Satan je velkým nepřítelem Boha a jeho stálou snahou je odvést duše od poslušnosti nebeskému králi. Chtěl bys mít mysl tak vycvičenou, aby muži i ženy používali svého vlivu k omylu mravní zkaženosti, místo aby používali svých talentů ke službě Bohu. Svého cíle vskutku dosáhne, když zvracením ideálů výchovy dostanu učitele a rodiče na svoji stranu, poněvadž nesprávnou výchovou často počíná cesta k nevěře. *FE 541.3*

V mnohá dnešních školách a kolejích se pečlivě učí a podrobně vykládají závěry, k nimž dospěli učenci jako k výsledku svých vědeckých bádání; při tom se jasně tvoří dojem, že mají-li tito učenci pravdu, nemůže ji mít Bible. Trny skepticismu jsou skryty; jsou maskovány květy a zelení vědy a filosofie. Skepticismus je přitažlivým pro lidskou mysl. Mladí lidé v ní vidí nezávislost, která poutá obrazotvornost a jsou zklamáni. Satan jásá; stalo se, jak si přál. Opatruje každé símě pochybnosti, jež bylo zaseto do mladých srdcí a za krátko sklízí vydatnou žně nevěry. *FE 541.4*

Nesmíme si dovolit a připustit, aby mysl mladých zůstala takto; poněvadž právě v této mládeži vidíme pokračovatele v díle v budoucnosti. Požadujeme pro ni něco víc než jen možnost vědního vzdělání. Věda o opravdovém vzdělání je pravdou, kterou je třeba tak hluboko vtisknout do duše, aby nemohla být vymazána omyly, kterých je všude nadbytek. *FE 542.1*

Slovo Boží by mělo být na místě – na prvním místě – v každé učební osnově. Jako výchovná síla má větší hodnotu než spisy všech filosofů všech dob. V širokém rozpětí stylu a námětů je vždy něco, co zaujme a poučí každou mysl, co zušlechťí každý zájem. Světlo zjevení osvětluje bez umenšení vzdálenou minulost, na kterou lidské letopisy nevrhají ani paprsek světla. Je to poesie, jež vyvolala obdiv a okouzlení světa. V planoucí krásě, ve vrcholném a slavnostním majestátu, v dojímavém pathosu nemá sobě rovna ani v nejskvělejších výtvorech lidského génia. Má zdravou logiku a výmluvnost bez vášně. Jsou tu zobrazeny vznešené skutky vznešených lidí, příklady osobní dokonalosti a veřejných zásluh, vzory zbožnosti a čistoty. *FE 542.2*

V životě není případu, v lidské zkušenosti není údobí, pro něž by Bible neměla cenného poučení. Vládce i poddaný, pán i sluha, kupující i prodávající, věřitel i dlužník, otec i dítě, učitel i student, – všichni zde mohou najít poučení nesmírné ceny. *FE 542.3*

Především ale slovo Boží rýsuje plán spasení: Ukazuje, jak hříšníci mohou dojít smíření s Bohem, stanoví hlavní zásady pravdy z povinnosti, které by měly vládnout našim životům a slibuje nám Boží pomoc při jejich zachovávaní. Sahá až za tento pomíjivý život, až za krátkou a znepokojivou historii lidského rodu. Otevírá našemu pohledu dlouhodobý výhled do věčnosti, – věk nezatížený hříchem, nezkalený starostmi. Učí nás jak můžeme sdílet pokoj blažených, vyzývá nás, abychom v něm zakotvili svoje naděje a lásku. *FE 542.4*

Skutečné motivy služby je nutno pěstovat u starých i u mladých. Studenty je nutno učit tak, aby se vyvinuli v užitečné muže a ženy. Je nutno použít všech prostředků, jež je mohou povznést a zušlechťit. Třeba naučit je, aby používali svých sil k nejlepšímu užítku. Tělesné i duševní síly si nutno cenit stejně. Návyky na pořádek a disciplínu je nutno pěstovat. Studenty třeba stále upozorňovat na sílu, kterou dává čistý opravdový život. To jim pomůže v přípravě na účelnou službu. Bu-

dou denně čistšími a silnějšími, budou lépe připraveni skrze Jeho milost a studiem Jeho slova účinně bojovat proti zlu. *FE 543.1*

Opravdové vzdělání počítá s těmi myšlenkami, které se vtisknou do mysli i srdce poznáním Boha Stvořitele a Ježíše Krista Vykupitele. Takové vzdělání obnoví mysl a promění charakter. Posílí a upevní mysl proti šalebnému našeptávání odpůrce duší a umožní nám, abychom porozuměli hlasu Božímu. Učeného připraví pro službu v díle Kristově. *FE 543.2*

Osvojí-li si naše mládež toto poznání, bude s to nabýt také toho, ostatního, co je podstatné; nebude-li tomu tak, všechno poznání, jež snad ze světa získá, nezařadí je do zástupů Páně. Neshromáždí snad všechno vědění jež mohou poskytnout knihy a přece nemusí znát přední zásady té spravedlnosti, která by byla páteří, který uzná Pán. *FE 543.3*

Ti, kdo se snaží opatřit si vědění v pozemských školách, měli by pamatovat, že ještě jiná škola má na ně právo jako na studenty, – je to škola Kristova. Na této škole studenti nedosahují hodností. Mezi žáky jsou staří i mladí. Ti, kdo berou zřetel na naučení božského Učitele, získávají stále více moudrosti a ušlechtilosti duše a jsou tak připraveni na onu vyšší školu, kde postup pokračuje až do věčnosti. *FE 543.4*

Nekonečná Moudrost nás staví před velké životní lekce povinnosti a štěstí. Těm se často těžko učíme, ale bez nich nemůžeme dosáhnout opravdového pokroku. Mohou nás stát úsilí, slzy nebo i smrtelná muka; nesmíme však ochabovat ani umdlévat. Na tomto světě právě v jeho protivenstvích a pokušeních máme získat způsobilost pro společnost čistých a svatých andělů. Ti, kdo se utápějí v málo důležitém studiu tak, že se přestávají učit ve škole Kristově, zažijí při tom nekonečnou ztrátu. *FE 544.1*

Všech schopností, všech vlastností, jimiž Stvořitel vybavil člověka, je nutno používat k Jeho slávě; v tomto využití pak spočívá nejčistší, nejvznešenější a nejšťastnější cvičení. Zásady nebes by měly být v životě na prvním místě a každý krok kupředu na cestě poznání nebo vzdělávání ducha by měl být krokem směřujícím k přizpůsobování lidské povahy božskému charakteru. *FE 544.2*

Na mnohé, kteří dávají děti do našich škol, přijde silné pokušení, poněvadž touží zajistit jim to, co se ve světě považuje za nejvýznamnější vzdělání. Co ale tvoří nejdůležitější vzdělání, ne-li to, které vyplývá z Knihy, jež je základem všeho opravdového vědění? Ti, kdo považují za nejdůležitější to poznání, jehož lze nabýt světskou výchovou, dopouštějí se velké chyby, budou totiž zmitání individuálními názory, jež jsou jen lidské a omylné. *FE 544.3*

Ti, kdo hledají vzdělání, jehož si svět tak váží, jsou postupně zaváděni dál a dál od zásad pravdy až se z nich stanou vzdělání světáci. Za jakou ale cenu získali svoje vzdělání. Oddělili se od Svatého Ducha Božího. Rozhodli se přijmout to, čemu svět říká věda, místo pravdy, již Bůh svěřil lidem prostřednictvím kazatelů, proroků a apoštolů. *FE 544.4*

Na otcích a matkách leží odpovědnost za křesťanskou výchovu dětí jim svěřených. V žádném případě nesmí dopustit, aby jakákoli záležitost zaplnila tak mysl, čas a schopnosti, jež bylo dětem dáno nahromadit, až by se odloučily od Boha. Nesmí dopustit, aby se děti vymkly z jejich moci a dostaly se do rukou nevěřících. Musí učinit vše, co je v jejich moci, aby je uchránili před útokem světského ducha. Musí je cvičit, aby se stali dělníky Božími. Musí být Boží rukou a vyzbrojovat se i své děti pro život věčný. *FE 545.1*

Závažnou práci je nutno vykonat pro děti. Ještě než zátoba trestu dopadne na všechno obyvatelstvo země, vyzývá Pán ty, kdo tvoří toho skutečného Izraele, aby mu sloužili. Shromáždíte své děti ve svých domovech; shromáždíte je ze tříd, v nichž zní slova satanova, v nichž se neplní přikázání Boží. Zapojme do naší výchovné práce mnohem více dětí a mládeže a bude v díle Božím celá armáda misionářů. *FE 545.2*

Naše výchovná zařízení musí mnoho udělat, aby vyhověla poptávce po školených pracovnících pro misijní území. Pracovníků je zapotřebí po celém světě. Pravdu Boží je třeba zanést do cizích zemí, aby ti kdo jsou v temnostech, byli osvětleni. Školených talentů je zapotřebí na každém úseku práce pro Pána. Bůh určil, aby naše školy byly nástrojem pro výchovu dělníků pro Něho, – dělníků, za které se nebude stydět. Vyzývá naši mládež, aby vstoupila do našich škol a rychle se připravila na službu. – RH Dec. 22, 1919 *FE 545.3*

74. Poselství naší mládeži

Jsou životně důležité knihy, na které naše mládež ani nepohlédne. Jsou zanedbávány, protože nejsou tak zajímavé jako některá lehčí četba. *FE 547.1*

Měli bychom doporučit mladým, aby četli to, co se samo doporučuje pro posílení křesťanského charakteru. Nejdůležitější body naší víry by měly být vštípeny do paměti mladých. Mohli jen zábleskem popatřit na tyto pravdy, neměli však možnost se s nimi obeznámit tak, aby studovali se vši horlivostí. Naše mládež by měla číst to, co mělo zdravý, posvěcující účinek na mysl. To právě potřebují, aby pochopili skutečný význam náboženství. Je mnoho dobré četby, jež není posvěcující.

FE 547.2

Nyní nadešel náš čas a příležitost, abychom usilovně pracovali pro mládež. Řekněte jim, mladým lidem, že jsme teď v nebezpečné krizi a že potřebujeme vědět, jak rozeznat opravdovou zbožnost. Naše mládež potřebuje pomoc, vyzdvižení a povzbuzení, ale správným způsobem; ne snad tak, jak by po tom toužila, ale tak, aby jí to pomohlo povznést mysl k svatosti. Potřebuje dobré posvěcující náboženství víc než cokoli jiného. *FE 547.3*

Neočekávám, že budu ještě dlouho žít. Moje práce je téměř skončena. Řekněte naší mládeži, že chci, aby ji moje slova povzbuzovala v tom způsobu života, který nejvíce odpovídá duchu nebes a že může na jiné působit zušlechťujícím vlivem. *FE 547.4*

V noční době jsem vybírala a stranou odkládala knihy, které nejsou pro mládež vůbec vhodné. Měli bychom vybírat pro ni knihy, jež je povzbudí k životní upřímnosti a povedou ji k studiu Slova. To mi bylo zjevným již v minulosti a usoudila jsem, že s tím před vás přestoupím a zdůrazním to. Nemůžeme si dovolit, abychom dávali mládeži bezcennou četbu. Knihy jsou požehnáním pro mysl, potřebou pro duši. Na tyto věci se díváme příliš lehkomyšlně; proto by se naši lidé měli seznámit s tím, co říkám. *FE 547.5*

Nemyslím, že budu mít pro náš lid více Svědectví. Naši lidé pevných zásad vědí, co je dobré pro rozmach a pokrok díla. Ale s láskou k Bohu ve svém srdci musejí se pustit hlouběji a hlouběji do studia Božích věcí. Nesmírně ráda bych viděla, kdyby naše mládež měla vlastní biblické hodiny, potom by se jich dostalo také starším. Musíme se soustředit na náboženskou přitažlivost pravdy. Musíme mít mysl i hlavu otevřenou pro pravdy Božího slova. Satan přichází když se toho lidé nejméně nadějí. Proto se nesmíme uspokojit, že poselství výstrahy bylo jednou dáno. Musíme je dávat znovu a znovu. *FE 548.1*

Mohli bychom zahájit tak zajímavý kurs výkladu, že by připoutal a ovlivnil mnohou mysl. Bude-li mi dopřáno života pro další úsilí, ráda bych pomohla připravit knihy pro mládež. *FE 548.2*

Je třeba vyvinout úsilí, aby mysl mládeže byla ovlivněna a ztvárněna posvěcující pravdou Boží. Upřímně si přeji, aby naše mládež pochopila skutečný význam ospravedlnění vírou, a aby usilovala o přípravu charakteru pro život věčný. Neočekávám, že budu dlouho živá a zanechávám toto poselství mladým, aby se neminuli vytčeného cíle. *FE 548.3*

Napomínám své bratry, aby povzbudili mládež, aby si vysoce vážila poznání a milosti Boží. Ustavičně pracujte a prostě o vědomí vzácnosti pravého náboženství. Upozorňujte ji na požehnání a půvab svatosti a milosti Boží. Tížilo mne to, poněvadž vím, že je to zanedbáno. *FE 548.4*

Nemám jistoty, že můj život bude ještě dlouhý, mám však vědomí, že mne Pán přijímá. On ví, jak velmi jsem trpěla, když jsem byla svědkem přízemnosti života v jaké jsou tak zvaní křesťané. Byla jsem si vědoma, že je bezpodmínečně nutné, aby v mém životě bylo vidět pravdu a aby moje svědectví šlo mezi lid. Chci, abyste učinili vše, aby se moje spisy dostaly do rukou lidí v cizích zemích. *FE 548.5*

Řekněte mladým, že měli mnoho duchovních předností. Bůh si přeje, aby vážně usilovali o to, aby se pravda dostala mezi lid. Mám dojem, že je mojí zvláštní povinností na to upozorňovat. – RH April 15, 1915 *FE 549.1*